

ДЖЕНИФЪР СТАЙЛ ЖЕНАТА НА ПОСЛАНИКА

Превод от английски: Паулина Мичева, 2016

chitanka.info

На Тим и Тиадора, моя дом

17 септември 2010 г.

Докато се обвиваше около изтощеното телце на непознатото дете, поставяйки малката му главичка в шепата си, споменът за една окъпана в сияние картина изплува неканен от мрака на съзнанието на Миранда. Жена спи в лодка, излегнала се е в ръцете на съпруга си и е обвила тяло около спящото си дете, обляна в благословията на бледа светлина. Около тях са тъмната вода и още по-тъмният бряг. Тялото на жената е отпуснато, доверчиво, оставило се на произвола на съдбата. Срещу сънливото семейство в лодката е Фортуна, която гребее с помощта на предания Купидон. Нещо в изображението — отказът на семейството да поеме отговорност за съдбата си — изпълваше Миранда с ужас. Те се носеха из мрака, спокойно сънуващи. Събудете се, искаше ѝ се да извика. Събудете се и вземете греблата. Фортуна и Купидон са ненадеждни водачи. Момиченцето се впи в гърдите ѝ и Миранда се загледа надолу към него с невиждащи очи, докато се опитваше да си спомни името на картината. Как беше? Детето изхленчи, когато зърното се изплъзна от устата му; беше твърде слабо, за да суче по-дълго. „Мечтата за щастие“. Това беше. „Мечтата за щастие“, Констанс Майер^[1]. Тя, която бе познала толкова малко от него в собствения си живот. Когато Миранда се замисли отново за краткото време, което бе имала с Кресида и Фин, това бе образът, който продължаваше да ѝ се явява отново и отново. Един миг на неосъзнато блаженство... и след това тъмнина.

[1] Констанс Майер (1775–1821) — френска художничка, представителка на неокласицизма и романтизма. Спътница в живота на художника Пиер Прюдон, но връзката им е трагична. Констанс се самоубива, след като той отказва да се ожени за нея. — Б.пр. ↑

ЧАСТ ПЪРВА

9 АВГУСТ 2010 Г. МИРАНДА

Миранда наблюдаваше как лявата ѝ ръка се движи по скицника, сякаш се колебае за посоката. Изви се нагоре, оставяйки черна пътека по грапавата бяла хартия. След това надясно, отново надолу. Рамка. Моливът се вдигна за момент от страницата и увисна във въздуха, докато очите ѝ се насочиха към прозореца. За тези няколко секунди, през които си бе наливала кафе, зората бе пристигнала рязко в Мазрук и небето се бе преобразило от черно в златно. Градината им вече бе позлатена, обширната ѝ морава блещукаше от капките на последния нощен дъжд, цветята в спретнатите лехи бяха отпуснали тела и обърнали глави към слънцето. По периферията имаше шествие от криви дървета, облежнати като уморени стражи на железните шипове на портите. Бугенвилиите пълзяха по стените и промушваха цветовете си през решетките, отказвайки да бъдат задържани в едно пространство. През тревата, в далечния край на моравата, се виждаше все още пустият басейн с гладката си вода, необезпокоявана от сутрешните плувци. Небето, както винаги в този час, бе спокойно, безоблачно синьо.

Гледката на Миранда към този рай, към този оазис в тази пустинна страна, бе разделена на осем почти равни части от решетка от ковано желязо. Боядисаните в бяло пръчки оформяха подобна на дантела завеса на прозореца. Богато украсените метални заврънкулки се мъчеха да прикрият тяхната утилитарна функция, но безуспешно.

Ръката ѝ отново се зае за работа. Железните решетки се извиха по листа, но като че ли гледани от външната страна. Зад тях не се виждаше градината, а момиче. Жена, подложена на вивисекция — главата ѝ бе очертана тук, сърцето — тук. Тук — ръката ѝ, а тук — устата. Когато рисуваше, Миранда често се чувстваше като възрастен човек, който си играе с дъска куиджа и се чуди до каква степен подсъзнанието му контролира движенията на стрелката. Едновременно създател и проводник, тя рядко можеше да предскаже какво ще се появи на листа.

Беше така погълната от парченцата на своя пъзел, че отначало не чу алармата. От колко време звънеше? Все още не бе докоснала чашата с кафе на масата пред себе си, нито бе направила чай за Фин. Изтича, както си бе боса, по коридора до спалнята им и натисна алармата на часовника на нощното шкафче на Фин. Защо я бяха включили? Те имаха дете. Не се нуждаеха от аларма. И тогава си спомни: полицаите. Полицаите все още бяха тук. Което означаваше, че трябва да се облече за закуска.

Спря до леглото, послуша се. Нищо. Кресидата все още спокойно спеше.

— Скъпи — разтърси тя внимателно Фин за рамото и го целуна по клепачите.

— Буден съм — каза той.

— Ясно е, че не си.

— Буден съм, буден съм — каза той, без да помръдва, без да отваря очи. Фин не беше от ранобудния тип. През седмицата ставаше в шест часа сутринта, за да закуси, преди да тръгне към посолството в седем и половина. Но в събота и неделя можеше да спи и цял ден, ако тя не го събудеше.

— Ще ти донеса чая.

В малката им лична кухня, намираща се между тяхната стая и стаята на Кресидата, където обикновено Миранда прекарваше първия час на деня със своя скицник, тя приготви чаша „Ърл Грей“. Фин нямаше да пие от кафето ѝ; правеше го доста силно. Остави чая на страничната масичка до все още неподвижната му глава и се върна в кухнята за собствената си чаша.

В най-добрия случай получаваше един час блажена самота, но днес разполагаше само с двайсет минути, преди да се наложи да навлече някоя лятна рокля. Рядко имаше лукса да продължи да се наслаждава на самотната си сутрин, след като напуснеше относително личното пространство на апартамента на горния етаж. Когато слезеше по мраморното стълбище, тяхната етиопска икономка Негаси вече щеше да е в кухнята, да реже манго, дини и пъпеши, да бели нарове и да прави кафе. Приличащата на птица Деста щеше да чисти баните на долния етаж. И Йонас, и Семере щяха да изскубват плевели от цветните лехи и да се грижат за зеленчуковите градинки. Миранда не вярваше, че напуканата земя на този сух град може да роди нещо, но

смокините, марулите, броколите, доматите и ревенът направо избуюаха. Докато с Фин довършеха закуската си с мюсли и плодове, погълнеха и последните глътки кафе или чай и попиеха устните си с платнените салфетки с линии във всички цветове на дъгата, Теру щеше да е дошла в кухнята, бавно щеше да разгръща готварските си книги и да прави списъка за пазаруване.

Въпреки че уединението често ѝ липсваше, Миранда се наслаждаваше на другите предимства, с които разполагаше. Не се налагаше да готви. Не переше. И най-хубавото бе, че не трябваше да излиза от къщи, освен ако самата тя не го поискаше. Можеше да рисува по цял ден. Или да играе с дъщеря си. Или да гледа през прозореца и да си мечтае.

Но днес нямаше повече време за мечтаене. Допи кафето си и се запъти към банята, за да си измие зъбите. Имаше две мивки, две шкафчета, две поставки за четки за зъби. Неговата и Нейната, плюс вана (нейна) и душ (негов). Събуждаше се всяка сутрин и не можеше да повярва, че това е нейният живот. Седна на тоалетната чиния и си помисли: Боже мой, аз живея тук. Дори и след три години все още не можеше да го осмисли. Въпреки че би трябвало, след като сега имаше възможност да избира между седем тоалетни, които да използва. Все още четкайки зъбите си, тръгна по коридора към стаята на дъщеря им. Кресидата лежеше по гръб в позата, която Миранда наричаше „предавам се“ — с опънати над главата ръчички, пълничките ѝ колене — леко разтворени. Предпазена от студа на пустинната нощ с фланелена синьо-бяла пижама на каре, тя дишаше дълбоко, малкото ѝ кръгло коремче се надигаше на равномерни интервали под копчетата. Кресидата имаше спокоен сън. Беше на четири месеца, когато започна да спи през нощта. Миранда се бе подготвила за години без сън, но не ѝ се наложи. Не бе споделила тази информация с другите майки, защото се чувстваше гузна, че има толкова безпроблемно дете. И не само че Кресидата не ѝ създаваше проблеми, но винаги когато се нуждаеше от помощ, имаше на кого да разчита. Напомни си мислено, че никога, никога вече не трябва да си позволява да се оплаква от нещо.

Върна се в банята и изми лицето си с ухаещия на тамян сапун, след което прокара мокри пръсти през заплетените си къдрици, преди Фин най-накрая да се довлече вътре, все още сънлив и с щръкнала коса.

— Следователите, тази сутрин — напомни му тя. — Последен ден!

— Тогава — романтична вечеря само за двама ни? — усмихна се той и я прегърна през кръста.

— Бих искала. Но тази вечер ще идват посланиците от ЕС, не помниш ли?

— Проклети да са!

— Не знам. Някои от тях не са толкова зле.

Фин я обърна с лице към себе си и тя притисна бузата си в меките косъмчета на гърдите му. Никога не се бе чувствала толкова щастлива.

В момента имаше трима следователи — преговарящи в случаи със заложници от Скотланд Ярд — в техните стаи за гости. Определено в предишния си живот не бе имала подобна компания. Тогава, в къщата, която някога делеше с Висента в Стария град, бе приютявала студенти, писатели, фотографи, катерачи, авантюристи и от време на време — туристи. Те запълваха празнотата, която Висента остави след заминаването си. Гостите ѝ идваха от всички краища на света, влизаха и излизаха от дома ѝ, задържаха се за дни, седмици, месеци. Понякога някой от тях правеше вечеря. Понякога друг споделяше с нея бутилка контрабанден скоч. Но по принцип си бяха самодостатъчни, доволни от възможността да се скитат из сука^[1] за чиния с боб и хляб или да си сипят купа с мюсли за вечеря.

Тук, в резиденцията — лъскава бяла крепост в град от сиви скали — компанията им бе от различен калибър: министри, следователи, служители на разузнаването, политици, журналисти, учени, бизнесмени, предприемачи и военни. И всички те се нуждаеха от три пълни хранения на ден, плюс чай и бисквити, развеждане из града, учтив разговор, открит бар и, обикновено, охрана. Настаняваха ги в петте стаи за гости със самостоятелен санитарен възел, обзаведени с еkleктичен микс от британски и мазрукски легла и бюра и украсени с пердета и килими, които не си пасваха, избирани от поредица посланически съпруги с разнородни вкусове.

— Това е като елитен пансион за нощувки със закуска, декориран от нечия ексцентрична, но богата леля — сподели веднъж Миранда с Фин. Нищо от това не я притесняваше; допадаше ѝ постоянният поток от нови лица.

Алистър бе най-старшият от сегашните три ченгета (Миранда трябваше да разполага с този вид информация, за да разбере кого да настани в „министерския апартамент“ — най-голямата им стая за гости), след това Мик, и след това Гари (наричан Газа). Те живееха в резиденцията вече почти три седмици.

Следователите и военните бяха любимите ѝ гости. Кое то я бе изненадало отначало, защото години наред бе таяла предубеждения срещу всичко и всички, свързани с военната индустрия. Но британските офицери, които срещаше, откакто живееше с Фин, бяха по-мили, по-вежливи, по-интересни и по-изразително говорещи от почти всички други хора, с които някога бе общувала. Вечерта, когато Алистър, Мик и Газа бяха пристигнали, тя ги посрещна сама в предния салон и разговаряха няколко часа, докато чакаха Фин да се върне от посолството. Черупките от шамфъстък се трупаха на стъклената масичка за кафе, чашите се пълнеха с джин за трети път, а мъжете бяха отпуснали ръце на облегалките на внушителните бели дивани и забавляваха Миранда с истории за ситуации със заложници в Ирак, Нигерия и дори у дома, във Великобритания. Миранда бе забравила, че и на Запад се случват похищения. Те избягваха да обсъждат присъствието на полицаите тук. Миранда знаеше, че не бива да коментира темата, когато Фин не е наоколо, а и самите полицаи не повдигнаха въпроса. Разбира се, тя не можеше да не забележи обемистите им чанти с оборудване. Мик беше отворил своята за малко, докато тя бе в кухнята и им приготвяше чай, и когато се върна, Миранда успя да зърне вътре латексови ръкавици и найлонови торбички, на които имаше надпис „Съдебни доказателства“.

— Веднъж имахме самоубийство — един мъж заплаши да скочи с колата си, в Англия. Висока скала. Скарал се с жена си, арестували го предишната вечер и след това цял ден пил в някакъв бар — каза Мик. — Носеше бутилка вино със себе си, ако си спомням правилно.

Мик разговарял с мъжа през прозореца на колата и се опитал да го убеди да излезе и да поживее поне още един ден, но не постигнал голям успех. Мъжът ставал все по-мрачен и мълчалив и отказвал да говори. Но една от вратите на колата била открената. Както си бил с гумените ръкавици, Мик пхнал пръсти в процепа и бързо я отворил още повече, скочил в колата, дръпнал ръчната спирачка и извадил

ключовете. Кандидат-самоубиецът бил задържан и отведен в психиатрията.

— Наградиха ме за тази намеса — каза Мик, — въпреки че това вероятно е едно от най-глупавите неща, които съм правил в кариерата си. Кой се втурва в колата на човек, който се кани да се метне от скала?

— Ако бях на мястото на жена ви, щях да ви убия — отбеляза Миранда.

— Тя се опита.

Следователите пътуваха постоянно извън Великобритания и току-що идваха от Уганда.

— Сигурно е трудно за брака — каза Миранда.

Газа каза, че съпругата му работи в същата сфера.

— Тогава навярно е двойно по-трудно.

— И да, и не... Най-малкото, тя разбира същността на това, което правя.

Не времето създавало проблеми, каза Мик, а промяната в приоритетите. Когато бил в Багдад през 2003 г., позвънил на жена си, за да ѝ каже, че е добре. Докато я набирал, стоял в сграда без стена и около него експлодирали мини. Жена му плачела, когато вдигнала телефона.

— Какво има? — попитал той разтревожен.

— Прахосмукачката! — извикала тя. — Не работи!

Мик не знаел какво да каже.

— Знаеш ли къде съм аз? — попитал накрая. — На тази сграда липсва стена. Навсякъде около мен умират хора. Но, хей! С надбавката за риск, която ще получа, можеш да купиш нова прахосмукачка!

Всички се смяха на историята, но Миранда се запита колко дълго може да продължи един брак между хора, обитаващи толкова крайно различни мисловни пространства. Историята ѝ напомни за разказа на един пожарник от Ню Йорк за разпадането на брака му след 11 септември 2001 г. Той вече не можел да мисли и да изказва мнение за това какви завеси трябва да се закачат в хола.

Историите на следователите се сториха толкова увлекателни на Миранда и Фин, че всички останаха на масата за вечеря над чашите си порто до единайсет вечерта. Не ставаше въпрос само за това, че тези мъже говореха толкова интересно за себе си; те проявяваха интерес към хората около тях, задаваха безкрайни въпроси за мазрукската

култура и политика, за работата на Миранда, за най-новите постижения на Кресиди. Беше удивително колко малко политици и дипломати ги питаха нещо. Защо ченгетата бяха толкова по-добри събеседници от министрите?

Осем дни преди идването на следователите седмина чужденци бяха изчезнали в планините на север: тричленно холандско семейство, германец, двама британци и една францужойка. Групата работеше за „Ислямско милосърдие“ — осигуряваше храна, подслон, здравни грижи и образование за хората, принудени да напуснат родните си места заради продължаващите племенни конфликти. В петък следобед тръгнаха на екскурзия по пресъхнала речна долина, или уади. Така и не се върнали.

Първият проблем бе, че все още никой не бе поел отговорност за изчезването им. Преговарящите при заложнически кризи се нуждаят от хора, с които да преговарят. Така че през първите няколко дни изведнъж се оказа, че следователите разполагат със свободно време. Те разпитваха Фин за културата и историята на страната; ходеха на тайни срещи с немски, френски и холандски агенти от разузнаването. И все още нямаше нито дума. Това бе необичайно. Отвлеченията тук обикновено бяха резултат от племенни спорове. Племената похищаваха групи чужденци за заложници, за да оказат натиск върху правителството да принуди съперническо племе да освободи някои от техните затворници. Към тези заложници се отнасяха с топло гостоприемство. Хранеха ги обилно с козе месо и питки, даваха им най-хубавите одеяла и обикновено ги връщаха невредими след няколко дни или седмици след успешно посредничество. Само в редки случаи похищенията бяха придружени с насилие. Но „Ал Кайда“ набира сила в региона, казваше Фин. А те имаха съвсем различен стил на отвличане.

Изчезването влоши напрежението между Севера и Юга, като правителството (разположено в по-богатия Юг) обвиняваше непокорните северни племенни лидери, които отричаха да имат каквато и да е информация за пленниците. Бяха минали няколко седмици без напредък и мъжете вече не можеха да оправдаят

отсъствието си от Великобритания. Така че, до някакво ново развитие по случая, тримата следователи се връщаха у дома.

Вечерята с най-новия гостуващ министър например, за разлика от вечерите със служителите на Скотланд Ярд, беше минала напълно безинтересно. Бяха поканени всички арабски посланици, така че министърът да се запознае с вижданията им за местната политика, особено за увеличаващото се напрежение между Севера и Юга. Една гражданска война би била пагубна — каквито обикновено са гражданските войни, и Великобритания гореше от нетърпение да подкрепи преговори, които биха могли да я предотвратят. Миранда определено имаше мнение по темата, тъй като бе живяла в страната няколко години по-дълго от повечето от мъжете на масата (включително и от Фин), но тъй като министърът не бе дошъл, за да получи мнението ѝ, тя си мълчеше. Освен това никога не би могла да се надява да бъде толкова красноречива като Фин, който правеше чудеса при формулирането с думи на предизвикателствата, пред които се изправяше. И все пак краката ѝ потропваха бурно под масата и тя седна върху ръцете си, за да се въздържа и да не счупи чашата си за вино само за да наруши монотонността на разговора. Всички повтаряха едни и същи досадни до втръсване литании за страната, но не предлагаха решения или вариант за промяна. Това я потискаше. Когато на масата сервираха крем карамела, вече не издържа.

— Вижте — каза тя. — Всички знаем какви са проблемите.

Корумпираното правителство източваше парите от петрола, които биха могли да бъдат насочени към публичните услуги, посредничеше при незаконни сделки с оръжие и оставяше народа си да гладува. Почти никакви петролни пари не достигаха до лишения от ресурси Север, където безработицата растеше и се надигаше все по-силен гняв заради корупцията в държавата. Покварата, нечестността и предателството бяха плъзнали толкова дълбоко, че северните бунтовници често купуваха оръжие директно от правителствените сили. Водните ресурси бяха все по-оскъдни и най-малко два града можеха да останат напълно без вода в рамките на следващите две години. Повече от половината население бе неграмотно. Пресата беше цензурирана. Жените имаха по-малко права. Да, позволяваха им да

работят, да шофират коли и да пътуват без придружител, за разлика от други части на Близкия изток, но не можеха да избират кариерите или съпрузите си. Управниците бяха позволили на терористите да организират тренировъчни лагери в отдалечените райони (най-вече в северната част), стига да не взривят техни сънародници. Между правителствените сили и северните бунтовници непрекъснато избухваха конфликти. Чуждестранните компании трябваше да преговарят веднъж с правителството и веднъж с племената, за да получат разрешение да работят в определени области, или рискуваха офисите им изведнъж да бъдат обградени от въоръжени мъже.

Арабските посланици трепнаха, изненадани да чуят женски глас, след което отново се втренчиха в чашите си за кафе, но главата на министъра се завъртя към нея внимателно, когато тя продължи.

— Знаем всичко това; знаем го от години. Но какво ще направим за тези проблеми?

Едва тогава тя си позволи да погледне към Фин, който се усмихна леко, като същевременно успя да ѝ предаде мълчаливото си послание — че сега трябва да спре.

— Точно така — каза министърът с усмивка. — И така, господа, какво ще правим?

На кафе в дневната гостуващият министър сподели на Миранда, че е имал подобен разговор преди около десетина години — за Ирак. Коего накара Фин да предположи — с напълно безизразно лице — че британците планират да освободят страната от нейния безмилостен и неморален президент. „В Ирак се получи толкова добре“, добави той. Дори и да искал, заяви посланикът на Оман, този президент не могъл да оправи нещата. Въпреки че бил тоталитарен деспот, той все още не бил постигнал абсолютното господство на Саддам. Когато няколко посланици заявиха, че проблемите на страната не могат да бъдат решени с пари, ръководителят на Световната програма по прехраната към ООН отбеляза, че те със сигурност не могат да бъдат решени без пари. Местният директор на Световната банка добави, че много реформи просто трябва да изчакат страната да добие финансова стабилност по някакъв магически начин или икономиката ѝ да промени посоката си и да поеме нагоре. „Но ние не можем да чакаме толкова!“, провикнаха се други от присъстващите. В края на вечерта Миранда забеляза, че директорът на Световната банка беше заспал на

стола си. Испита облекчение, когато най-накрая отпратиха страдащия от часовата разлика министър в леглото му и останаха за още по една чаша порто със следователите.

Сутрешните слънчеви лъчи минаваха косо през решетките на прозореца на дрешника ѝ и Миранда стоеше пред него, оглеждайки гардероба си. Все още не можеше да осмисли напълно факта, че има цяла стая, в която да се облича — стая, която не служи за нищо друго. Беше особено смешно, когато се премести за първи път тук с двата куфара, с които бе живяла през последните няколко години. Едно от нещата, които обичаше в живота си в тази страна, беше, че никога не ѝ се налагаше да мисли какво да облече. Можеше да живее само с няколко дълги черни памучни поли, дълги черни памучни блузи, дънки и риза, които обличаше под абаята^[2]. Толкова бе просто.

Но всичко се промени, когато се премести при Фин и изведнъж започна да организира вечери за високопоставени служители. Отначало взе назаем няколко рокли от приятелката си Маргьорит, съпругата на френския посланик — единствената посланическа съпруга, която бе почти с нейната фигура (явно пищните размери бяха част от служебната характеристика!), преди да отиде на шопинг експедиция в Дубай — място, което смяташе за петия кръг на ада. Въпреки изобилието от магазини за дрехи в гигантските молове, на Миранда ѝ бе почти невъзможно да намери дори една-едничка рокля, пола или чифт дънки, които да не са покрити с купища пайети. Арабските жени обичаха блясъка — колкото по-бляскаво и пищно, толкова по-добре. Освен това предпочитаха синтетиката, като изкуствената коприна и полиестера, въпреки непригодността на тези материали към знойния климат. Може би просто бяха по-евтини. И все пак Миранда успя да се сдобие с достатъчно памучни дрехи, за да оцелее до следващото си пътуване до Лондон, където Фин търпеливо прекара цял ден с нея по магазините, докато тя подбираше тоалетите си.

За закуската със служителите на Скотланд Ярд не беше нужно да се облича специално. Дрехите ѝ за фитнес щяха да свършат работа, стига да не напуска къщата. Облече си блуза и шорти. Това бяха

британски полицаи; нямаше опасност да се шокират от гледката на женската кожа.

Когато отиде в трапезарията, Алистър вече бе на масата, надвесен над купа с овесена каша. Докато Миранда се настаняваше на мястото си, Негаси ровеше в кошницата с препечен хляб, дебелите ѝ черни плитки бяха прибрани под шала с японски макове, който ѝ бяха донесли от Музея на изкуството „Метрополитън“. (Всяка сутрин тя питаше Миранда и Фин дали искат препечени филийки и яйца, въпреки че в делничните дни те никога не ядяха нищо друго, освен плодове и мюсли. Миранда имаше чувството, че гостите са истинско облекчение за Негаси — така имаше възможност най-накрая да стотви нещо.)

— Добро утро, мадам — каза тя, усмихната.

Миранда се опитваше да я накара да спре да я нарича „мадам“, откакто бе дошла тук. „Миранда е добре, беше ѝ казала. Дори Мира.“ Не се чувстваше достатъчно стара, за да бъде „мадам“, въпреки че бе на трийсет и девет. Но макар Негаси винаги да се усмихваше и да се съгласяваше, явно не успяваше да се насили да произнесе името на Миранда.

— Добро утро, Негаси! Добро утро, Али.

Негаси побърза да ѝ налее морковен сок.

— Добро! Нямате търпение да се отървете от нас, нали? — усмихна се Алистър. По горната му устна бе залепнал малко овес.

— Разбира се, че не. Кого ще тормозя тогава с политическите си тиради?

— Значи ще ви липсваме, така ли?

— Ще заспиваме разплакани всяка нощ.

Миранда се усмихна и придърпа салфетката в скута си. Фин се появи след няколко минути, изкъпан и облечен в един от сивите си раирани костюми и със синя вратовръзка с малка овца на нея. Беше една от любимите вратовръзки на Кресида.

— Тя се събуди — каза той на Миранда, преди да поздрави Алистър и да си налее от кафето на Негаси.

— Отивам.

Миранда все още кърмеше два или три пъти на ден, макар че Кресида бе почти на петнайсет месеца. Никога не бе мислила, че ще кърми толкова дълго, но отначало се бе измъчила ужасно, докато успее

да разбере какво и как да прави, така че сега, когато го бе овладяла, искаше да кърми завинаги. Първите няколко месеца бяха истинско изтезание. Зърната ѝ бяха напукани, кървяха и се бяха възпалили от млечница. Плътта ѝ бе разранена и когато устните на Кресида се допираха до нея, сякаш я прорязваха остриета на бръснач. Докосването на меката памучна блуза до кожата ѝ я разплакваше. Но тя бе продължила, мотивирана от ползите за здравето на детето и от заплахата да се налага да мие и да стерилизира шишета всеки ден, докато най-накрая, като по чудо, двете се бяха сработили.

На горния етаж Кресида стоеше в люлката си — нов номер. Все още нямаше много коса, само един кичур от тънки черни къдрици по средата на скалпа, меко гребенче като на мохикан. Очите ѝ бяха станали от сини опаловозелени, обрамчени от толкова дълги мигли, че те се опираха във фините кости на веждите ѝ, когато ги отвореше широко.

— Боб боб боб Боб! — проплака тя, когато майка ѝ влезе. — Боб Боб!

— Добро утро, слънчице! — каза Миранда, вдигайки малкото момиченце. — И колко пъти ти казах да не ме наричаш Боб?

Тъкмо когато Кресида приключи със сученето, Фин се провикна от долния етаж:

— Ела да изпратим гостите!

Миранда вдигна презрамките на блузата си и подпря Креси на хълбока си. На долния етаж Негаси се втурна да вземе бебето и го гушна в ухаещата си на пачули и пот прегръдка. Отначало Миранда се чувстваше неловко да кара икономката да се грижи за дъщеря им — това не бе част от задълженията ѝ, но Негаси обожаваше детето и често сама го вземаше от ръцете на майка му, за да го люлее и да му пее на своя напевен амхарски^[3]. Когато Миранда я последва в кухнята, за да вземе Кресида, Негаси я помоли да я подържи още няколко минути.

Мъжете стояха в редица в коридора с черните си куфари.

— Безкрайно сме ви благодарни за приема, Миранда — каза Мик.

— Ако бяхме останали още малко, Али щеше да стане местен — добави Газа.

— Винаги сте добре дошли у нас.

Скучните реплики от езика на дипломацията излизаха вече толкова лесно от устата ѝ, въпреки че този път наистина мислеше това, което казваше.

— Надявам се, че в скоро време няма да имаме причина да се върнем тук. Макар че може би няма да успеем да удържим Алистър.

Миранда остана на прага, докато Фин съпроводи мъжете по градинската пътека. Башир и Юсеф излязоха от двете страни на предното стълбище, за да ги придружат, очите им оглеждаха околните покриви. Останалите от екипа чакаха в бронираните автомобили, които вече бяха с включени двигатели на алеята. Фин се затича обратно към нея, за да я целуне за последен път (с което изненада Юсеф, който трябваше да скочи от предната седалка и да се спусне след него).

— Ще се видим довечера.

— В неопределено време?

— Както обикновено.

Фин не можеше дори да ѝ се обади от работа, за да ѝ каже по кое време щеше да се прибере. Трябваше да допуснат, че всичките им телефони се подслушват, и щеше да бъде опасно да се разкрие местонахождението на посланика. Понякога ѝ звънеше, за да я предупреди, че ще закъснее, но никога не казваше точно колко щеше да се забави. „Вечеря или не?“, питаше тя. „Вечеря“, отговаряше той винаги. За Фин не беше необичайно да вечеря в десет часа. Това не я притесняваше, но след последното нападение срещу посолството на САЩ ѝ бе трудно да се съсредоточи върху работата си след шест часа вечерта, когато слънцето се скриваше зад минаретата. Напрягаше се да чуе ръмженето на колите от неговия конвой, докато обикаляше горния етаж на резиденцията и надничаше през всеки един от десетките прозорци, без да вижда нищо, освен нощта.

— Пожелавам ти хубав ден, скъпа. И не забравяй, хората с „бръмбарите“ ще дойдат тази сутрин! — прошепна ѝ той, преди да изтича назад по пътеката и да се качи в своята горскозелена тойота „Ленд Круизер“.

Почти бе забравила. Двама британци щяха да идват тази сутрин, за да изчистят къщата от електронни подслушвателни средства.

— Сериозно? — беше попитала тя, когато Фин ѝ каза. — Как са попаднали „бръмбари“ тук?

Почти всички в тази страна са подкупни, отговори и той. Дори и хората от личния им персонал можеха да бъдат убедени да сложат „бръмбар“ в някоя саксия, ако това означаваше, че ще пратят пари на семейството си в Етиопия, с които те щяха да се хранят цял месец. Това беше изненадало Миранда. Тя не можеше да си представи някой по-лоялен от Негаси. Или Теру. Или дори Деста. Наистина ли можеха да бъдат подкупени толкова лесно? От друга страна, вероятно не би могла да си представи и истинското ниво на бедността на семействата им в Етиопия. Предателството към работодателя можеше да се сметне за сравнително незначително, ако така щеше да бъде спасен животът на някое малко дете.

— Но ние сме тук от три години! — възкликна тя. — Мазруките сигурно вече знаят и най-големите ни тайни.

— Това не е рутинна практика — каза той. — Но с нарастването на притесненията за сигурността, искаме да сме сигурни, че не сме допуснали пропуски. Има все пак шанс тайните ти да си останат все така големи и неразкрити.

Мъжете с „бръмбарите“ пристигнаха в осем, половин час след като конвоят на Фин бе потеглил от резиденцията. Миранда бе в кухнята и обсъждаше менюто за вечерта с Теру, когато чу ръмженето на бронираната им кола. Креси седеше в средата на металния кухненски плот и размахваше дървена лъжица, като от време на време удряше с нея по една готварска книга. Миранда я остави там с Теру и отиде да посрещне посетителите, затваряйки плътно вратата на кухнята зад себе си; персоналът трябваше да бъде държан далече от стаите, които щяха да бъдат проверени.

Мъжете с „бръмбарите“ ѝ се сториха стряскащо млади, определено под трийсетте. Единият бе висок и рус, с жилестата мускулатура на сърфист, а другият бе набит, с бръсната глава и закръглено коремче. Имаше малка обица с британското знаме на лявото си ухо.

Мъкнеха няколко тежки черни куфара, които стовариха с трясък на пода на гостната.

— Имате ли нещо против да започнем оттук? — попита русият, като се огледа.

— Започнете откъдето искате — каза Миранда, леко притеснена, че е по къси шорти пред тях. — Чай?

Предложението бе станало абсолютен рефлекс за нея. Никой не влизаше в резиденцията, без да му бъде тикната чаша английски чай в ръката.

— Да, моля!

Мъжете с „бръмбарите“ се разположиха в дневната и се заеха за работа. Миранда затвори вратата — персоналът можеше да стане прекалено любопитен. Когато Габра пристигна, за да си играе навън с Креси, Миранда грабна бутилка вода и се запъти към фитнеса в края на градината им за сутрешното си бягане и плуване. Не обичаше механичните уреди, но за тичане навън не можеше да става и дума. Никой в тази страна не тичаше, освен под дулото на пушка. Това важеше най-вече за жените. Джогингът бе едно от нещата, които най-много ѝ липсваха от живота в Америка. Отначало персоналът в резиденцията бе объркан от ежедневните ѝ тренировки, но след три години вече бяха свикнали със странните ѝ западни навици.

Върна се час по-късно, с мокра коса, след като бе направила редовния си брой дължини в басейна. Мъжете все още работеха в гостната. Тя се шмугна покрай тях, загърната в хавлиения халат на Фин на синьо-бяло райе. Пълничкият размахваше палка по повърхността на мебелите, докато русият се взираше в екрана на лаптопа. След като приключиха с гостната, преминаха към трапезарията и към офиса на Фин — помещенията, в които бе най-вероятно да се провеждат интересни за нечи уши разговори.

Фин много внимаваше да обсъжда с Миранда евентуално важна информация само на определените за това места. Не говореха за работата му в леглото или на масата за хранене. Когато искаше да сподели нещо особено вълнуващо с нея, отиваха на стълбището и обикаляха от етаж на етаж, шепнейки си. Или пък се разхождаха в градината или на покрива, като минаваха бързо от стая в стая.

Миранда си взе душ, преоблече се в панталоните си за тичане и в синя памучна мъжка риза и прибра непокорните си къдрици в стегнат възел. Тъкмо връзваше връзките на туристическите си обувки, когато мобилният ѝ телефон звънна. Фин.

— Здравей, скъпи.

— Днес ли ще ходиш на поход?

— Този следобед. Защо? Все още може, нали?

Сърцето ѝ се сви пред перспективата да остане още един ден заключена вътре. С новите мерки за сигурност вече почти не бяха останали места, на които можеше да ходи.

— Разбира се, просто... Няма да се отдалечаваш прекалено, нали?

— Няма дори да пресичам контролно-пропускателния пункт. Тъкър казва, че е напълно безопасно. Близо е до селото на президента.

— Кой е с теб днес?

— Не съм сигурна. Който не е с теб, предполагам. Мухтар?

— Любимецът ти.

— Е, той е единственият, който понякога ми задава въпроси. Интересува се от мен.

— Не прекалено, надявам се.

— Фин! Осъзнаваш ли, че преди правех това всяка седмица? Без бодигард.

— Но това беше, преди да станеш съпруга на посланик.

— Да, когато бях обикновена простосмъртна.

— Много пленителна обикновена простосмъртна.

Миранда се усмихна.

— Ще се видим довечера, нали? Когато си дойдеш, дори купичките с шамфъстък все още ще са пълни.

— Затова е персоналът, скъпа. Отпусни се.

Когато слезе на долния етаж, Габра и Креси бяха навън и си играеха на моравата отпред. Облечена в прекалено голяма етиопска риза (подарък от Габра) и с мека шапка на цветчета против слънцето, Креси учеше плюшеното си мече да се гмурка от ръба на пресъхналия каменен фонтан в края на градината. Тя бе късметлийка; малко деца в този град разполагаха с поляна или въобще с някакво открито пространство. Миранда си спомни за децата в стария си квартал, които играеха на улиците, боси, без някой да ги наглежда, опитвайки се да избегнат колите, докато подритваха малки камъчета по паважа. Когато живееше там и излизаше на пазар, за да си купи домати и малки зеленикави стафиди, те тичаха след нея и с всяко кръстовище, покрай което минаваше, броят им нарастваше. Soura, soura! викаха и правеха с ръце движения, наподобяващи щракане на фотоапарат. Или пък: Qalam, Qalam! Защо тези деца бяха постоянно обсебени от идеята за

химикалки, беше загадка за нея. Разбираше защо настояват да ги снима с апарата си (и тя често го правеше). Искана да се видят по начин, по който обикновено не можеха. Много от тях никога не се бяха оглеждали в огледало. Те се вираха мълчаливо в снимките си на екранчето на апарата и протягаха мръсните си пръстчета, за да го придърпат по-близо. Но защо химикалки? Никога не ги беше виждала да използват химикалки дори когато бе влизала в домовете им.

— Мама, мама!

Креси я видя, че идва, и се заклатушка през поляната към нея, като падаше по лице на всеки няколко стъпки, препъвайки се в израсналите туфи трева. Тяхната трева, необяснимо защо, пружинираше и потъваше при всяка стъпка и повличаше петите на обувките. Когато служителите на посолството се събираха да играят бадминтон, винаги имаше поне един изкълчен глезен. Не че това възпираше някого. Британците трябва да имат своето занимание на трева, а къде другаде можеха да намерят парченце зеленина? Йонас и Семере прекарваха половината си ден на моравата, поливаха я внимателно, плевяха, косяха. Ако Креси се научи да ходи тук, помисли си Миранда, ще може да ходи навсякъде.

— Здравей, любов моя! — Миранда гушна дъщеря си и я залюля в прегръдката си. — Хубава ли беше сутринта ти?

Креси бе тежка и топла. Миранда я притисна към себе си и обсипа с целувки пълничките ѝ бузи, докато малкото момиченце започна да писка. За ужас на Миранда, Креси не беше гушливо дете. Понасяше прегръдки от време на време, но бе нетърпелива да приключат, за да може да се заеме отново с това, което правеше — независимо дали събираше цветчета, „готвеше“ овесена каша за мечките (дори Миранда вече казваше porridge, „каша“, вместо oatmeal, „овесени ядки“, както и anorak, chuffed, knickers, biscuit и dual carriageway^[4] вместо американските варианти. Езикът на Фин бавно, но сигурно колонизираше нейния), или пускаше малките си пластмасови крави, качени в лодката играчка по реката — всъщност една голяма кухненска ръкохватка. Тя бе постоянно заето дете.

Габра я информира за деня на Кресида до този момент, с всяка подробност, докато вървяха към къщата и влизаха отново в кухнята, за да видят какво им е оставила Теру. Миранда пусна Креси на пода, отвори хладилника и надникна вътре. Теру бе изпълнила желанието ѝ

и бе приготвила тайландска салата — парченца тофу, моркови и краставици във фъстъчен сос. Всяка сутрин Миранда избираше нещо от готварската книга и всеки следобед то се появяваше в хладилника. Това не спираше да я изненадва. За Габра имаше пилешко, ориз и етиопски хляб инджера, който ѝ бе любим. Миранда покани Габра да се присъедини към тях в трапезарията, макар да знаеше, че е безсмислено. Габра предпочиташе да остане при Негаси и Теру в кухнята.

На Миранда ѝ беше неудобно да яде отделно от персонала. Отначало похапваше в кухнята, искаше да бъде егалитарист, искаше да им бъде приятелка, а освен това се чувстваше самотна в празната и огромна като Сибир трапезария. Не знаеше как би трябвало да се държи с персонала, никога не бе имала дори чистачка в някоя от къщите си. Прислугата бяха хора, така бе мислила, които съществуват само в приказките и в Холивуд. Впоследствие обаче осъзна колко неловко ги кара да се чувстват. Кухнята беше тяхната територия. Те не знаеха какво да правят с нея, когато тя се мотаеше в краката им и спираше хода на работата им. Тя бе „мадам“ и следователно мястото и бе в трапезарията.

Негаси, Теру и Деста бяха отлично сработен отбор. Всеки път, когато Теру трябваше да приготви особено голяма вечеря, Негаси и Деста се включваха в работата в кухнята, изцеждаха лимони и режиха моркови. Миранда се възхищаваше на отрепетитаната хореография, на начина, по който никога не обсъждаха кой какво ще направи, но сякаш усещаха какво е нужно в точния момент. Във вечерите, когато в резиденцията се организираха големи партита и трите жени заедно сервираха напитките и храната, нито една от тях не си тръгваше, докато кухнята отново не започнеше да изглежда така, сякаш никога не е била използвана.

Сега Миранда вече бе свикнала да яде сама. Тя четеше, слушаше музика или си играеше с Креси. Сравнително скорошен брой на „Артнюс“ лежеше отворен до чинията ѝ. Беше успяла да го прегледа съвсем бегло, въпреки че го имаше от два месеца. Днес Креси седна в скута ѝ, докато тя се хранеше, дърпаше и вадеше резенчетата краставици и парченцата тофу от чинията ѝ. Когато отопи и последните капки фъстъчен сос с парченце домати, Миранда занесе чинията си в кухнята и я остави в мивката. От три години насам не

беше измила нито една чиния. Не свиквай с това, напомняше си сама всяка сутрин. Това не е реалният живот.

На горния етаж мина през тяхната спалня — покрай огромното легло с балдахин, на което Негаси вече бе сложила чисто нови чаршафи — до ателието си, следвана по петите от Креси, която си бърбореше самичка, за пореден път, като че ли, фокусирана върху невидимия си приятел Боб.

— Започвам да се притеснявам от връзката ти с това приятелче Боб — каза Миранда разсеяно, докато вдигаше картините и ги сваляше отново на земята. Недовършените платна стояха облепени от страни на голямата дървена работна маса. Толкова бързо и яростно я заливаха идеите тук, че нямаше време да завърши една картина, преди да я завладее идеята за следващата. Искаше да запечата на платното всяко вдъхновение, преди то да избяга надалече, като надут с хелий балон. Щеше да има достатъчно време, за да ги довърши, вярваше тя, когато виденията отминеха. И все пак галеристът ѝ от Ню Орлиънс очакваше най-малко дузина нови творби за следващата ѝ изложба, насрочена само за след десет месеца. Трябваше да завърши нещо. Това щеше да бъде първата ѝ изложба с Фин до себе си — и неговото първо пътуване до Ню Орлиънс. Искаше да го впечатли.

Оставаше им по-малко от година от четиригодишното назначение на Фин и след това можеха да отидат където си поискат. Ако той имаше късмет, ако в Лондон все така бяха доволни от работата му тук, щеше да получи нов посланически пост някъде. Ако ли не, трябваше да прекара няколко години в Лондон, преди да кандидатства за ново назначение. Миранда се питаше как щеше да ѝ се отрази това. Географската промяна винаги си проличаваше в картините ѝ. Беше нужно време всяка нова среда да се установи в костите ѝ, да се разтвори в кръвта ѝ, да проникне в замаха на четката ѝ, да насити цветовете ѝ. Колко дълго, след като си тръгна от тук през юни, щяха още да пулсират във вените ѝ несравнимите енергии на Мазрук? Колко време щеше да мине, преди студените мъгли на Лондон да замъглят очите ѝ? Тръсна глава и отхвърли тази мисъл. Имаха време. Всичко можеше да се случи.

На триножника ѝ имаше картина. Мъж от Мазрук бе коленичил за молитва на каменния под в диван^[5] на къща в Стария град. Облечен в дълга бяла тобе^[6], която се бе разстлала около него като костюм на

призрак за Хелуин, той се бе привел напред, челото му бе опряло в дебел килим с мазрукски дизайн. Отначало нищо в тази картина не изглеждаше необичайно, но след малко пред очите на наблюдателя започваха да се появяват жените. Защото килимът бе изтъкан от изображенията на женски крайници, от техните бедра и лакти, и кореми, и шия, и гърди. Всичко в стаята — мъжът, разхвърляните по пода възглавници, лампите — стоеше върху тази женска основа.

Наблизо бяха облеegnати по-стари картини. Добре облечен мъж в роба и с тъмно западняшко сако (типичното петъчно облекло на мазрукските мъже) крачеше по улица в Стария град, стиснал дръжката на необикновен чадър. Той бе изработен от гола жена — глезените и ходилата ѝ почиваха в дланта му, а дългата ѝ коса се разперваше като защитен покрив над главата му. Лицето ѝ бе безизразно. На земята до статива имаше още една картина на мъж на средна възраст, потънал в работа — пишеше на голямо, богато украсено бюро. Но очите на наблюдателя се насочваха инстинктивно към стола му; той бе изработен от крайниците на друга гола жена. С доволна усмивка мъжът бе отпуснал главата си назад в локотата на прегръдката на ръцете ѝ, в мекотата на гърдите ѝ. „Неговият собствен Атлас“, това бе заглавието на картината. Във всеки ъгъл на стаята имаше още от нейните жени, винаги голи, винаги полезни. Жените служеха като дивани, като масички за кафе, стативи, фурни, дори храмове. Откакто с Висента за първи път се бяха настанили в Стария град, жените не бяха спрели да излизат изпод ръката ѝ.

И все пак тя бе разочарована от буквалността на работата си, от неспособността си да се освободи от наративността на изображението. Все още не бе станала напълно модерният сюрреалист, който се стремеше да бъде; беше прекалено уловена в клопката на желанието да насочва композициите си. Жадуваше за освобождение, да отстрани аналитичното платно между подсъзнанието и триножника. Някой ден, надяваше се тя. Някой ден, скоро.

Освен жените имаше и няколко скици на Тазкия, свита в края на дивана в ателието на Миранда, по дънки и тениска, гъстата ѝ черна коса бе хваната на хлабава конска опашка. Миранда небрежно вдигна една от тях от креслото до прозореца. Тазкия се усмихваше, устата ѝ бе леко отворена, сякаш се канеше да се пошегува. Не беше лесно да я накараш да седи неподвижно задълго. И бе невъзможно да я накараш

да спре да говори. В крайна сметка я бе снимала и рисува по снимката, въпреки че Тазкия често заспиваше, докато позираше, и така Миранда бе имала време да работи и с жив обект. Както много художници векове преди нея, тя винаги бе предпочитала да очертава с четката си изящни женски форми. Но за разлика от Рубенс и Реноар, обичаше тънките бедра и малките гърди. Би казала „момчешки“, ако това не намекуваше, че крехкото тяло е някак си по-малко женствено. Мъжкото тяло можеше да я възбуди, но никога не го бе намирала за толкова красиво.

И после ги имаше и другите, тайните, заключените картини. Присъствието им в дома ѝ я притесняваше. Щеше да се почувства облекчена, когато се отървеше от тях, когато станеха на пепел. А това щеше да се случи скоро.

— Приятелката на мама — каза Креси, сочейки скицата. — Приятелката на мама!

— Точно така, скъпа. Това е приятелката на мама, Тазкия.

— Тазки, Тазки!

Креси познаваше Тазкия, както познаваше всички.

Миранда погледна към хаотично разрасналите се творби из стаята, към плетеницата от женски ръце и крака и въздъхна. Идваше тук всеки ден дори когато нямаше време да рисува. Това бе начин да се провери, да провери какво е важно за нея. Това бе единствената стая в къщата, в която на персонала не бе разрешено да влиза, освен при спешност. В началото Деста идваше всеки ден и се опитваше да търка работните плотове и пода, но буташе толкова много палитри и оставяше четките в такъв безпорядък, че Миранда я помоли да не чисти. Живееше в ужас Деста да не изплиска случайно терпентин върху платната.

— Сама ще го правя — беше казала тя. Деста я погледна и тъмната гънка между очите ѝ се бе задълбочила. Очевидно не вярваше, че Миранда е способна да почисти каквото и да било.

Креси седеше на пода в спалнята им и разгръщаше страниците на книгите си, докато Миранда се подготвяше за следобедния поход. Постоянно движение и рисуване, двата най-сигурни начина да поддържа равновесие в този сюрреалистичен свят.

Пъхна телефона, балсама за устни и фотоапарата в джобовете си. Щеше ли да се нуждае от пари? Вероятно не. Но, за всеки случай, сгъна хиляда динара (на стойност около пет долара) и ги прибра в джоба си. В малка раница сложи бутилка с вода, скицник, кутия с моливи, две твърдо сварени яйца, които Фин бе приготвил предишната вечер за нея, и пликчета със стафиди и бадеми.

Щеше да се срещне с другите жени в кафенето на „Ал-Бустау“, на няколко пресечки от резиденцията. Миранда никога не знаеше кой ще се появи на седмичните им екскурзии. Хората постоянно идваха и си тръгваха от страната или бяха заети с работа. Тези жени я познаваха отдавна, много преди да стане жената на посланика, когато още бе просто Миранда художничката. Всъщност тя им призна за връзката си с Фин едва когато се премести в резиденцията.

— Не искам нищо да се променя — бе казала тя на Дортъе, холандската съпруга на изпълнителния директор на „Роял Дъч Шел“.

— Но ще се промени — отвърна Дортъе. — Най-малкото ще нападнем винарската изба на посолството.

Тези жени не благоговееха пред дипломати; за тях дипломатите бяха незабележима част от ежедневието им пейзаж. Те бяха обикаляли различни континенти в продължение на десетилетия. Жени, които бяха живели в Нигерия, Китай, Сиера Леоне, Малта, Гвиана, Лаос и остров Питкърн. Дългокраки, атлетични жени, които носеха света си със себе си и променяха живота си на всеки три или пет години. Жени, които бяха родили първото си дете в Сингапур, а второто — в Краков. Жени, които се чувстваха добре с непознати и сред странни пейзажи. Жени, които спяха в сянката на самотата и се събуждаха, за да си поприказват с продавача на плодове. Когато бе с тях, Миранда не се чувстваше длъжна да говори. Просто бе щастлива, че е в компанията им, че слуша техните истории, техните различни езици, вплетени заедно. Долавяше фрази от арабски и френски, възхищаваше се на ледената недостъпност на норвежкия и немския. Понеделник — денят за туризъм — бе любимият ѝ ден от седмицата.

Седна на леглото, за да дръпне ципа на раницата си, и усети допира на пухкава ръчичка по коляното си. Придържайки се до нея за баланс, Креси размахваше книга с другата си ръка. Книгата бе опърпана, с червени корици с подвити ъгълчета — беше принадлежала на Миранда, когато тя бе малка. Баща ѝ я изпрати, щом му каза, че е

бременна. Повдигна малкото топчесто тяло на Креси на леглото, намести я между краката си и вдиша прашния жасминов аромат на косата ѝ. Габра често ѝ подаряваше гирлянди от цветя, които се намираха навсякъде в този град, слагаше ги на вратлето ѝ и тя ги носеше известно време, след което ставаше нетърпелива и почваше да ги разкъсва и мраморните подове на къщата се покриваха с разпръснати бели цветченца. Миранда отвори книгата и започна да чете. „Кордирой бе мече, което живееше в отдела за детски играчки на голям магазин. Ден след ден, той чакаше с всички други животни и кукли някой да дойде и да го отведе у дома.“^[7]

След като Кордирой намери своето убежище, Миранда занесе Кресида по коридора, през малката кухня до нейната стая, където я остави в кошарката ѝ. Негаси вече бе дръпнала щорите и бе подравнила охраната от мечки на Креси в края на матрака ѝ. Креси се изправи и с протестиращ вой протегна ръчички към майка си.

— Тесас! — изхлипа тя. — Тесас!

Миранда въздъхна.

— Добре, но само веднъж.

Вдигна дъщеря си от леглото и хвана малката ѝ пълничка ръчичка в своята, сякаш щяха да танцуват валс. Като се завъртя в кръг из стаята, запя:

*Когато с теб танцувам, светът ми се мени.
Това е приказка вълшебна и сбъднати мечти.
А щом погледнеш ме с очите си звезди,
из Тексас цял готов съм да танцувам валс.*

След няколко куплета Креси натеза в ръцете на Миранда, главичката ѝ внезапно клюмна тежко на рамото на майка ѝ. Миранда понижи гласа си до тих шепот, тананикайки, и отиде на пръсти до кошарката. Когато постави дъщеря си по гръб в легълцето ѝ, Креси отвори очи за миг, потърси майка си и после, очевидно успокоена, че я вижда, отново заспа веднага.

Миранда бе изминала половината стъпала на предното стълбище, когато си спомни за виното. По дяволите! Свали раницата, замота се отново с ключа и се втурна обратно в къщата.

— Теру! — извика тя, нахълтвайки в кухнята. Теру вдигна глава от купата, в която бъркаше нещо, спокойна и невъзмутима, привикнала към обичая на мадам да търчи из къщата все едно е на стадион. Миранда никога не я бе виждала притеснена. Можеше да ѝ каже: „Тази вечер ще имаме на гости двайсет и седем души, от които петима са вегетарианци, четирима вегани, трима болни от целиакия, двама с непоносимост към лактоза и един, който е на диетата на Аткинс“, и тя дори нямаше да мигне. Разбира се, Теру, Негаси, Деста и всички мъже в резиденцията бяха православни християни, които постеха седем пъти в годината и в тези периоди избягваха всякакво месо и млечни продукти, така че не се впечатляваха особено от диетични ограничения.

— Виното, забравих виното. Напомни ми какво решихме да бъде менюто тази вечер?

— Роба — каза Теру. — С чесън и чили. И спанак и картофено пюре.

— Точно така! Благодаря! Къде е Негаси?

— Ето ме, мадам.

Негаси се появи от нищото, скръстила ръце върху бялата престилка, която носеше над зелената си униформа.

— Здравей! Ще можеш ли да ми помогнеш с виното? Почти забравих за него.

Негаси я последва на долния етаж до вратата на избата, която Миранда отключи с ключа, който винаги оставяха на вратата. Обичаше миризмата на избата, нейния усвоен алкохолен въздух като в бар, в края на работното време. Как беше възможно това, когато всяка бутилка и кенче бяха запечатани, бе мистерия, но така си беше. Винарската изба бе едно от най-големите ѝ удоволствия. През последните няколко години с Фин постепенно я бяха напълнили с вина от цял свят. Те експериментираха и поръчваха неща, за които никога не бяха чували, от всякакъв ценови диапазон. Поръчаха дори странни ликьори като „Бенедиктин“ и „Сюз“.

Миранда се обърна към стената с бели вина и прокара пръсти по прашните бутилки. Нещо леко и сухо, вероятно австралийско. Избра совиньон блан и подаде няколко бутилки на Негаси. Заедно ги занесоха на горния етаж и ги заредиха в хладилника за напитки. Имаше предостатъчно време, за да се охладят преди вечеря.

— Благодаря — каза Миранда, тичайки обратно към вратата.
— Ще избира червеното, когато се върна!

[1] Открит пазар в арабския свят. — Б.пр. ↑

[2] Дълга традиционна черна мантия, която жените в арабския свят носят върху дрехите си, когато излизат навън. — Б.пр. ↑

[3] Семитски език, говорен от над 22 млн. души в Етиопия. Вторият най-разпространен семитски език в света след арабския. — Б.пр. ↑

[4] В американския английски се използват по-скоро съответните варианти: jacket, parka (спортна връхна дреха), pleased (приятно ми е), underpants (долни гащета), cookies (курабийки) и divided highway (двулентов двупосочен път). — Б.пр. ↑

[5] Думата има много значения — тук и по-нататък в текста е в смисъл на стая, използвана за религиозни и официални цели в арабския свят. — Б.пр. ↑

[6] Традиционна арабска дълга роба. — Б.пр. ↑

[7] Corduroy, Don Freeman. 1968. — Б.пр. ↑

9 АВГУСТ 2010 Г.

ФИН

Когато Фин се добра до офиса си, в електронната му поща вече го очакваха 347 писма — средният брой имейли, които се натрупваха за един уикенд. Въздъхна, отдалечи се от компютъра и отвори куфарчето си, за да извади сутрешните вестници. Те не отразяваха непременно достоверно събитията в страната, но поне, четейки ги, упражняваше арабския си. И днес нямаше изненади; нищо за задаващата се заплаха от гражданска война, за неспокойната младеж на север или за нарастващия недостиг на храна. Вместо това имаше заглавия като „Саудитска Арабия дарява фурми за Рамадан“, „Министърът представи по чудесен начин новия демократичен проект за децата“ и УНИЦЕФ организира набиране на средства в „Шератон“. Млъкнете всички! Какво не би дал поне веднъж да прочете заглавие, в което се описваше положението такова, каквото бе. „Президентът още веднъж плати на корумпираните си приближени с парите от петрола на страната“, може би. Или „Жените продължават да бъдат третирани като боклук във всяка провинция в страната“. Това би се харесало на Миранда. Той се усмихна. Мира. Стомахът му все още се свиваше трепетно, когато се сетеше, че тя живее в къщата му, че ще го очаква там в края на деня. Ако само не трябваше да организират прием тази вечер за посланиците от ЕС... Повече от две седмици не бяха оставали сами в къщата, без гости. Нощем трябваше да правят любов много предпазливо, запушвайки устата на другия с ръка, за да не събудят спящите в съседство следователи, но често избухваха в пристъпи на смях, които също се налагаше да заглушават. Освен това би било хубаво в някой от тези дни да се прибере достатъчно рано, за да прочете на Креси приказката ѝ за „лека нощ“, преди тя да забрави кой е той. И все пак... Чувстваше се късметлия; не беше загубил усет за тези неща. Преди Миранда да нахлуе и да разтърси неговия улегнал свят, беше почти на път да се откаже от всичко това.

Все още преглеждаше заглавията, като се мъчеше да избие от главата си образа на загорелите крака на Миранда, оплели се в

чаршафите на леглото им, когато личният му асистент Лайл подаде глава през вратата, за да му напомни за първата среща. Първо беше срещата с целия персонал, след това — с аташето по отбраната относно ситуацията с пиратите. Ако не бяха тези постоянни срещи, вероятно би могъл да свърши и някаква работа. Докато се насочваше към вратата, погледна отново към компютъра. Вече имаше 368 имейла и поне няколко дузини от тях бяха отбелязани като спешни.

Най-вероятно се отнасяха за пиратите. Беше работил през целия уикенд — за ужас на Миранда — по пиратската ситуация. В петък кораб от Британския кралски флот бе прибрал мазрукски дау^[1], на който се бяха качили сомалийски пирати и бяха атакували финландски плавателен съд. При сблъсък с британците трима сомалийци и двама мазруки бяха убити. Но въпреки че всички пирати бяха или мъртви, или пленени, работата на Фин тепърва започваше. Отговорност на посолството бе да вземе решение какво да прави с кораба, екипажа и труповете. Първо, Фин искаше да репатрира труповете на мазруките, за което бе необходимо дипломатическо разрешение, за да ги изпрати с британски хеликоптер през мазрукски води. След това се налагаше да разбере какво да прави с телата на сомалийците. И Мазрук, и Сомалия отказваха да приемат труповете на пиратите. Всъщност нямаше много държави, които да искат разлагащи се престъпници. Така че Фин трябваше да измисли как флотът може да даде на сомалийците подобаващо мюсюлманско погребение в морето. Ако просто ги хвърлеха през борда, можеха да предизвикат дипломатическа криза с непредвидими последици.

След като се погрижеше за мъртвите, Фин имаше още задачи — да реши какво да прави с живите. Спасените мазруки трябваше да се върнат у дома. Беше поискал уверения от министъра на външните работи на Мазрук, че оцелелите сомалийци няма да бъдат убити, ако бъдат изправени пред съда тук; смъртното наказание бе забранено във Великобритания. До този момент външният министър бе отказал да даде гаранции за това, твърдейки, че подобно решение би подкопало независимостта на съдебната система. Така че къде можеше да изпрати сомалийците? Може би в Кения? Фин си отбеляза да проведе разговор с британския Върховен комисар в Найроби по-късно този следобед, за да провери дали има начин затворниците да бъдат съдени там.

Когато се върна от срещата с персонала, аташето по отбраната чакаше в кабинета му, кръстосал крака, четящ измачканото копие на „Анатомия на изчезването“ от Хишам Матар.

— Как стигна дотук толкова бързо? Нали идваме от една и съща среща?

— Телепортирах се. Нова стелт технология, която пробваме във флота.

Лео затвори книгата си, без да отбележи мястото. Запомняше номерата на страниците, така бе казал на Фин. Споделената любов към реда бе едно от многото неща, които свързваха двамата мъже.

— Радвам се да го чуя. Може да ми свърши работа за ситуацията с пиратите.

— Реших, че щом онзи хлапак Хари Потър може да го прави, защо не и най-добрият военен в света?

— Мисля, че той всъщност се магипортира.

— От техническа гледна точка е все едно. Но е добре да знам, че си в крак със съвременната литература.

— Правя всичко по силите си. И така?

— Добрата новина е, че имаме разрешение за хеликоптерите. Ще докарат телата на мазруките по-късно този следобед.

— А оцелелите?

— Тях също.

— Уговорен е разговор с имама на президента, за да разбере как да погребем сомалийците в морето.

Фин разгърна джобния си календар. Хартиен. Постоянно го подиграваха за старомодните му вкусове, но той бе сигурен, че ако целият му график бъдеше вкаран в нещо електронно, щеше да го изпусне в тоалетната. Хартията поне щеше да изсъхне.

— В три часа. Ако наистина звънне тогава — а ти знаеш колко малко вероятно е това — ще ти съобщя инструкциите му.

— Трябва ли да има Коран?

— Вероятно. Не знам. Бил ли си някога на мюсюлманско погребение?

— Виждал съм да минават покрай къщата ми. Носят трупа на носилка, завит под черга. Не съм сигурен обаче къде ги откарват след това.

— Разбирам. Може да бъде полезно някой ден. Не и със сомалийците, разбира се. Те скоро ще направят куп риби щастливи.

— Приятна размяна на ролите.

Лео бе единственият военен, когото Фин познаваше, който бе ревностен вегетарианец. А не беше дребен човек. Два метра висок, с лъскава руса коса, розов тен и здрав мускулест торс, Лео бе модел за плакат, пропагандиращ вегетарианския начин на живот. Сигурно изумяваше мазруките — военен, вегетарианец. „Срещам достатъчно смърт по време на работа, казваше простичко той. Не е нужно да я виждам и в чинията си.“

Когато Лео излезе да организира изпращането на хеликоптерите, Фин се зае с имейлите си, които вече бяха станали 379. Лайл му донесе чаша „Ърл Грей“ и Фин отвори първия — нова информация за водния проект, който се осъществяваше в южната част на страната.

Само ако можеше да си върши работата без имейли. Той бе бавен, методичен мисловен тип и пишеше с два пръста. Имейли, които Мира щеше да напише за десет минути, на него му отнемаха два часа. Неговите таланти бяха другаде: при договарянето на споразумения с президента и хората му, при воденето на политически разговори с племенните шейхове, при насърчаването на консенсус между проблемните групи, което бе и причината другите европейски посланици да го изберат за водач при посредническите усилия за предотвратяване на военните действия в района. И макар че обикновено се изказваше скромно за езиковите си способности, всъщност тайничко се гордееше със своя арабски. Когато президентът се срещаше с него, винаги отпращаше преводача си и предпочиташе директното общуване с Фин, който схващаше по-добре всички нюанси на езика.

Когато разчисти 170 имейла (най-вече с натискане на удобния бутон Delete), си позволи да звънне на Миранда. Звукът на гласа ѝ, звънлив и топъл, го разведри. Успокоен от факта, че тя е тук, че я има на този свят, Фин отвори плика си с обяда. Никога нямаше време за обяд, освен ако не бе някакво официално събитие, така че Негаси му приготвяше сандвичи. Бе по средата на първия, когато Дакс, първият

секретар по политиката и техният местен шпионин, промуши глава през вратата.

— Имаш ли минутка? О, съжалявам, ти ядеш.

— Мога да слушам и да дъвча едновременно. Ако нямаш нищо против. Влизай — махна подканващо с ръка Фин към кожения си диван.

— Става въпрос за отвличанията на север! — Дакс влезе, затваряйки вратата след себе си. — Май ще се наложи да повикаме обратно следователите, за да направят оглед... на телата.

— О, Дакс, не... — На Фин внезапно му се догади и прибра остатъка от сандвича си в алуминиевото фолио.

— Опасявам се, че е вярно.

— Всички ли са намерени?

— Всички, без един. Момчето на холандското семейство все още липсва.

— Исусе.

— Знам.

Двамата мъже се умълчаха за момент.

— Някой да е поел отговорност?

— Все още не. Има някои отличителни черти на дело на „Ал Кайда“, но биха могли да бъдат и хора на Зайнун. Те понякога са доста брутални. Но още не знаем.

— Ще се обадя на семействата им — каза Фин.

— Те все още са тук, в „Интерконтинентал“.

— Тогава ще отида лично там. Сега разказвай.

Дакс го информира за ужасяващата история, за търсенето, довело до откриването на обезглавените трупове в масов гроб на север. Главите били заровени на няколко крачки разстояние.

— Холандците и французите знаят ли? Германците?

— Техните хора бяха с нас.

Когато Дакс си тръгна, Фин позвъни на другите посланици, за да им изкаже съболезнованията си, и обеща да си сътрудничат в по-нататъшното издирване на убийците. След това и четиримата се отправиха към хотела, за да лишат обезумелите от мъка семейства на изчезналите и от последните им надежди.

В колата изведнъж бе завладян от нов пристъп на паника. Миранда бе на поход днес. Тя не бе научила за убийствата — никой още не знаеше. Британското външно министерство бе успяло да скрие напълно информацията за отвличанията от пресата. В началото на кариерата си това го бе изненадало — колко много неща успяваше да прикрие от медиите Форин офис, колко много изчезнали хора. Но това бе от решаващо значение; публичността бе пагубна при заложническите преговори. Не само че поставяше насилниците под светлината на прожекторите — вниманието, за което те жадуваха, но и им даваше преувеличена идея за важността на жертвите им, а това често водеше до астрономически суми на искания откуп. Медиите понякога проявяваха и огромната глупост да разкрият подробности за заложниците — че някой е евреин или гей, или американец, и така застрашаваха допълнително живота им. Фин подкрепяше напълно свободата на пресата, но не и за сметка на нечий живот.

Борейки се с предпазния колан, измъкна мобилния си телефон от джоба си и позвъни на Миранда. Беше прехвърлен направо към гласовата поща. Може би просто бе извън обхват. Обади се на Тъкър.

— Те са много далеч от Севера, Фин — каза той. — Зоната е напълно безопасна. Никога не е имало инцидент. Това е Шарак, родното село на президента. Само на четиридесет и пет минути път с кола.

Малко по-спокоен, Фин затвори телефона. Трябваше да спре да бъде толкова параноичен. Тя щеше да се оправи. Винаги се оправяше.

Беше почти пет часът, когато се върна в кабинета си, след като бе оставил в хотела две съсипани семейства. Бащата на една от британките дори не го бе погледнал, просто седна на бежовия кожен диван, закри лицето си с ръце и остави сълзите да се стичат през пръстите му, докато ръкавите на ризата му подгизнаха. Съпругата му седеше до него и се поклащаше.

— Не — хлипаше тя отново и отново. — Не, не, не, не, не.

Другата двойка го бе обвинила защо не бе извел дъщеря им извън страната.

— Как можахте да ѝ позволите да остане в страна като тази? Защо не я предупредихте?

Фин им обясни, че на интернет страницата си Министерството на външните работи всъщност предупреждава за опасността при

пътуванията в региона, но хората носят сами отговорност за собствената си безопасност. Обикновено организацията „Ислямско милосърдие“ не била обект на атаки, беше добавил той, така че тя навярно се е чувствала в безопасност с тях.

— Дъщеря ви е вършела добра работа, важна работа. — Беше замълчал за миг, опитвайки да си спомни нещо, което би могло да облекчи скръбта им. — Спасила е много малки деца от глад. Там, където е работила, всички бебета под една година умираха от недохранване, преди да се появи „Ислямско милосърдие“.

В стаята беше тихо, чуваше се само скърцането на дивана под поклащащата се жена. Ридаещият мъж най-накрая повдигна глава изпод мокрите си пръсти.

— Трябвало е да ги остави да умрат.

Думите му увиснаха във въздуха в продължение на няколко минути. Гневната двойка се тръсна отчаяно на един диван срещу другото семейство, ръцете им се отпуснаха безжизнено в скутовете им. Люлеещата се жена беше спряла да се движи и гледаше втренчено мъжа си. Фин се изправи тромаво.

— Много, ужасно много съжалявам за дъщерите ви.

Четиримата родители мълчаливо сезираха в пода. След като се извини още няколко пъти за трагедията, която бе безсилен да предотврати, Фин си тръгна.

Трябваше да побърза, за да се прибере у дома навреме за вечеря. Миранда притежаваше забележителен талант да забавлява дипломати на разговори с коктейли, когато той закъсняваше, но беше проява на много лош вкус да се появиш след гостите си. Нямаше време да превключи на друга вълна. Пипалата на скръбта на семействата все още го стискаха за гърлото. Целият този следобед го бе изцедил и отчаял. А сега трябваше да се прибере у дома, за да обсъжда как страните от ЕС могат да си сътрудничат по-ефективно по различни проекти. През годините се бе научил да прикрива чувствата си, но никога не беше лесно. Разграничаването на събитията и емоциите не му се получаваше естествено. Когато плачеше по време на филм, той не плачеше просто за филма, а за всичко.

Докато прибираще купчина документи в куфарчето си, забележа мигащата светлинка на телефона и вдигна слушалката. Седем съобщения. Първите три бяха от различни правителствени служители,

които искаха лично да ускори процедурата за британски визи на децата им. Недостатъкът на работата в това буре с барут — каквато бе тази страна — бе непрекъснатият поток от искания за визи. Мазруките просто отказваха да разберат, че Фин не може да направи абсолютно нищо, за да облекчи процедурата за влизането им във Великобритания. Няколко пъти му бяха предлагали пари. „Вижте, често повтаряше той, когато му свършеше търпението. Ако наистина искате виза, тогава ще започнем с попълване на нужните формуляри.“ Представителите на местния елит, изглежда, смятаха, че могат да пропуснат документацията, и оставяха голяма част от полетата празни или неправилно попълнени. Това незачитане на процедурата го подлудяваше. Затвори телефона, преди да започне четвъртото съобщение, и хвърли един последен поглед към компютъра си. Четиристотин и един имейла. Щеше да се наложи да се върне на работа след вечеря. Отново. Понякога можеше да работи от дома си, но до класифицираните имейли имаше достъп само от посолството.

Заклучваше вратата на кабинета си, когато телефонът звънна. Ругаейки тихо, отново отключи и се върна до бюрото си. Беше Миранда, задъхана и паникьосана, което не беше типично за нея.

— Скъпи — каза тя. — В беда сме.

[1] Традиционен арабски кораб с гладка обшивка с една или две мачти. — Б.пр. ↑

9 АВГУСТ 2010 Г. МИРАНДА

Един час след напускането на назъбените кули на резиденцията Миранда вече бе в планините. Пътуваха четиридесет и пет минути с кола до селото, намиращо се току извън границите на града, където свърнаха встрани от шосето и поеха по неравни черни пътища; след доста дълго клатушкане най-накрая спряха на една поляна, покрита със суха и прашна пръст, и излязоха от колите. Другите пътуваха заедно, но Миранда трябваше да се вози отделно с шофьора и охраната си. Днес бяха само три: Дортъе, Кая, норвежката съпруга на френски banker, и Миранда. И разбира се, Мухтар, който бе днешният бодигард на Миранда. Нито една от другите жени нямаше охрана. Обикновено само дипломатите имаха близка защита. Близка защита. Преди да стане съпруга на посланик, никога не бе чувала тази фраза. Звучеше като евфемизъм за контрол на раждаемостта. Не, пошегувал се бе Фин. За контрол на смъртта.

Малцина от съпругите на другите посланици бяха запалени по туризма. Атлетичната съпруга на американския посланик бе искала да стигне до планините, но бе евакуирана след последното нападение срещу посолството. Не че биха ѝ позволили да го направи, така или иначе. Само в американското посолство имаше по-строги правила за сигурност и повече охранители, отколкото в британското. Малкото американци, които Миранда срещаше понякога, се оплакваша, че почти не им е позволено да напускат територията на посолството. Никой от тях не бе предприемал мъчителен преход през западните планини, не бе плувал в морето покрай южния бряг, нито бе пътувал през пустинята до кирпичените градове, наподобяващи детски пясъчни замъци, изпечени на слънцето. Ако някой от тях бе станал дипломат, за да се докосне до други култури, тази мисия сигурно бе огромно разочарование.

Другите дипломати — представителите на Оман, Египет, Катар, Турция и Саудитска Арабия — не се нуждаха от такива ограничения, защото имаха по-малко врагове в арабския свят. Но арабските жени,

както се бе убедила Миранда, не ходеха на походи. Няколко пъти бе успяла да уговори Маргъорит, съпругата на френския посланик, да дойде с нея, но нямаше успех с нито една от останалите.

На Миранда и беше неловко от Мухтар, сякаш присъствието му подсказваше, че нейният живот някак си е по-важен, по-ценен от живота на другите. И все пак тя нямаше избор и жените го знаеха. Беше се чувствала в много по-голяма безопасност, когато живееше с Висента в Стария град, отколкото сега, в резиденцията с Фин, заобиколена от порти, охрана и процедури за сигурност. Почти три години бе ходила сама по улиците всеки ден, беше пазарувала по пазарите, срещаше се с приятели край сергиите за чай, обикаляше планините и разговаряше с непознати — напълно необезпокоявана от нищо. С Висента дори свободно се държаха за ръце на улицата, тъй като тук не беше необичайно хора от един и същи пол да го правят. След това се влюби във Фин и попадна в клетка.

Денят бе необичайно горещ, слънцето изгаряше земята под себе си. Миранда придърпа бейзболната си шапка на „Сиатъл Маринърс“ ниско над челото си. Когато жените се разпръснаха по поляната, Мухтар тръгна пред тях, оглеждайки се наоколо. Миранда забърза след него, крайниците и се наслаждаваха на свободата. Прекрасно бе да е навън, на открито; новите ограничения за сигурност означаваха, че се налагаше да прекарва твърде много дни затворена у дома. В резултат на нападението срещу посолството на САЩ, серията от нападения срещу петролни компании и отвличанията в северните територии, на служителите на посолството (и на техните съпрузи) бе забранено да посещават всички места, на които обикновено се събираха западняците: пазарите, кафенетата, хотелите, някои ресторанти; Британският клуб, един от малкото барове в града, бе затворен. А наскоро дори седмичните туристически походи бяха отменени. Въпреки трагедиите според Миранда ограниченията бяха донякъде абсурдни. Тя бе обикаляла тази страна в продължение на три години без никакви инциденти и всички хора, които бе срещала по време на пътуванията си, и бяха оказвали гостоприемство. Всъщност тук се бяха държали с нея по-добре — буквално като с царска особа — отколкото където и да е другаде по света. Отвличанията в Севера също бяха нещо не особено обичайно; те се случваха в контролирана от бунтовниците зона, която бе изтерзана от насилие и редовно бомбардирана от

правителството. Това беше територия, управлявана от шейх Зайнун, може би най-забележителният шейх в тази страна. Той тероризираше хората си, конфискуваше земята и парите им и твърдеше, че всичко е в интерес на антиправителствената кауза. Не един и двама от неговите съплеменници го бяха обвинявали в побой и содомия, след като достигнеха относителната безопасност на столицата. Но нито едно от тези оплаквания никога не бе повдигано в съда. Никой прокурор не би посмял да поеме този случай.

Чужденците рядко се озоваваха в земите на Зайнун. На Миранда със сигурност никога не би й хрумвало да ходи там. Тя бе напълно щастлива да провежда походите си в рамките на препоръчаните територии. Това бяха аргументите, които представи на Фин, когато го попита дали може да поднови туристическите си занимания, след като Креси навърши една годинка и вече можеше да я оставя за малко по-дълго.

— Ако не се измъкна от тази къща и не опъна краката си, ще ми е нужна усмирителна риза.

— Има по-лоши места, където да бъдеш държана в плен — отвърна й той свъсено.

— Знам, знам. Но наистина ли мислиш, че има някаква опасност?

Ако беше казал „да“, тя не би отишла. Но той не го каза. Фин не изглеждаше притеснен снощи, въпреки че никога не показваше видимо тревогите си. По природа бе спокоен и уравновесен (полезно качество за неговата работа).

— Ако смятах, че има опасност от нападение, щях да те заключа в обезопасената стая и никога да не те пусна навън — успокои я той.

До спалнята и банята им се намираше малка стая с двойно подсилени врати, радио и запаси с вода за една седмица. Това бе мястото, където трябваше да се скрият, ако къщата бъдеше нападната. И това бе мястото, където, заключени във високия махагонов шкаф, живееха тайните картини. Никой, дори и Фин, нямаше ключ за него.

Жените се редуваха да водят групата при ходенето, като разговаряха помежду си на френски, техния общ език. Кая, която бе на около шейсет години, бе опитен турист. Късо подстриганата й коса бе

все още руса, а по кожата ѝ имаше едва забележими бръчки. Стройната ѝ фигура бе още по-забележителна, като се имаше предвид, че бе родила четири — вече пораснали — дъщери. Когато се бе омъжила за Стефан, не знаела нито дума френски, каза тя. Но щом се преместили във Франция след раждането на първата им дъщеря, отчаянието от самотата я накарало бързо да овладее езика.

— Сири бе тази, която ме спаси. Когато се роди, тя ми даде извинение да говоря с хората. Имах нужда от други майки. Най-добрата ми приятелка бе една жена, която срещнах в местната детска ясла, и, напълно разбираемо, тя не говореше норвежки. Така че се научих бързо.

Много от жените, които Миранда срещаше, имаха повече от три деца. Тя се чудеше дали е така, защото работата им позволяваше да живеят на места, където отглеждането на деца бе евтино. Не бе смятала, че ще иска повече от едно дете, но с Фин вече бяха почнали да обсъждат второ. Да наблюдава как Кресида расте, се оказа повълнуващо преживяване, отколкото бе предполагала. От чисто научна гледна точка начинът, по който Креси откриваше ръцете си, учеше се да пляска и да съчетава прости думи, бе забележителен процес. Все едно присъстваше на най-големия научен експеримент, провеждан някога. Въпреки това Миранда не бе убедена, че ще успее да забременее отново — все пак вече бе на трийсет и девет години. Зачеването на Кресида бе резултат от продължително и концентрирано усилие. Приятно усилие, трябваше да признае, но все пак усилие.

— Можем да си осиновим бебе от Китай, какво ще кажеш? — попита тя веднъж Фин. — Момиченце?

Беше обсебена от новините от Китай за бебетата момичета, убивани при раждането си, непризнавани за човешки същества само заради пола си. Искаше ѝ се да осинови всяко момиченце от цялата страна. Не можеше да си представи нещо по-прекрасно от момиченце.

— Не.

— Не?

Миранда бе изненадана. Фин бе като Чудния свирач от приказката на Грим за местните деца. Когато организираха детско парти по Коледа, участваше във всяка игра, търкаляше се по земята с децата и ги люлееше на раменете си. Ако имаше човек, който да обича чуждите деца, това бе Фин.

— Просто не мисля, че бих изпитвал същите чувства, които бих имал към дете, което е част от мен — беше казал той.

Миранда не можеше да го проумее.

— Наистина ли?

— Наистина — каза той. — Не можем ли да опитаме по забавния начин?

Земята под краката им бе суха и напукана и все пак големи части от равната долина бяха грижливо обработени. Миранда се зачуди за източника на вода, но после видя напоителните тръби, които се вливаха в разораните полета. След около час минаха покрай поле с домати, които тъкмо бяха узрели.

— Почерпката е от мен! — извика Дортъе и размаха банкнота от петстотин динара. Двама брадати фермери, облечени в дълги бели роби, доволно се наведоха сред лехите си, за да изберат най-червените домати. Жените се спряха до тръбите, сложиха домати под струите вода, избърсаха ги в панталоните си и забиха зъби в сладката им бледорозова плът.

Дортъе настигна Миранда, докато и двете довършваха последните си домати, а сокът се стичаше по ръцете им и капеше в ръкавите им.

— Мисля да започна курс по танци — каза тя, като наклони русата си глава и се усмихна на Миранда (която не за първи път се запита дали Дортъе не флиртува с нея). Беше изучавала салса и бални танци в Амстердам, преди да се премести тук, обясни тя, и искаше да ги поддържа. — Но сме ограничени в къщата на тази глупава компания, където има само една малка всекидневна.

— А някъде близо до нас? — попита Миранда. — Всички разполагат с тези огромни къщи, които почти не използват. Искаш ли да поразпитам наоколо? Бих ти предложила нашата всекидневна, но там постоянно се организират разни срещи, обеда, коктейли преди вечеря и кафета след вечеря. Така че ще бъде малко трудно да се уточни някакъв график.

А и онази история с хората с „бръмбарите“, добави мислено тя на себе си. Не беше сигурна дали е уместно да говори за мъжете с „бръмбарите“. Когато не знаеше със сигурност дали нещо е поверително, си мълчеше. Всъщност, откакто познаваше Фин, бе мълчала повече, отколкото през целия си досегашен живот. Главата ѝ

бе пълна с толкова неща, които не би трябвало да знае, че постоянно се боеше да не изпусне нещо случайно.

Мина още час и половина, преди да спрат за чай и закуски на една скалиста издатина. Краката на Миранда я боляха, когато ги простря пред себе си и загриза бадемите и стафидите си. Не беше много гладна. Мухтар се бе настанил в горната част на хълма зад тях, където можеше да има добър изглед във всички посоки, и похапваше обяда си. Миранда се загледа пред себе си в морето от нежни хълмове и обработени долини. Хладен бриз галеше потта на челото ѝ. Кая отви капачката на термоса си и наля кафе в малки каши, които раздаде на седналата в кръг група. На нея винаги можеше да се разчита за екстравагантни жестове — манерка с джин-тоник, бутилка с шведски черен ликьор, мънички, ръчно изработени шоколадови трюфели. Дортъе им подаде пластмасова кутийка със семена от нар.

— Това е много време в ада — каза Миранда, докато гледаше как приятелката ѝ сипва няколкокостотин в шепата си.

— Ако имат хубави нарове там, друго няма да ме интересува — отвърна Дортъе, а очите ѝ се присвиха, когато се усмихна.

Докато повдигаше втората вилица със семена към устните си, Миранда си даде сметка за виковете. Част от съзнанието ѝ ги бе регистрирало няколко секунди по-рано, но ги бе отхвърлило като незначителни. Мъжете тук винаги крещяха. Крещяха, докато се поздравяваха, крещяха коментарите за времето, крещяха, когато спореха. Понякога Миранда се чудеше дали цялата страна няма проблеми със слуха. Забеляза неколцина мъже, приближаващи към Мухтар, който се бе качил по-нагоре по хълма, за да огледа мястото, но и това не бе необичайно. Мухтар и другите охранители често се сприятеляваха с местните жители по местата, където ходеха, разговаряха с тях и споделяха храната си.

Но изведнъж нещо ѝ се стори погрешно. Всички го забелязаха веднага — остротата на тона. Когато погледнаха към върха на хълма, Миранда чу друг познат звук: щракането на спусък на пушка. Дребен възрастен мъж, облечен в стандартната бяла роба и с усукан тюрбан, бе насочил автомат „Калашников“ срещу тях. Размахваше го напред и назад и крещеше арабски думи, които вятърът отнасяше и те не ги

чуваха добре, след което хвана стабилно автомата. Зад него се появиха неколцина други мъже, размахващи собствените си оръжия.

Жените веднага скочиха на крака и започнаха безразборно да пъхат нещата в раниците си, без да кажат нито дума. Всички бяха направили същото предположение; бяха навлезли в лична собственост и човекът и неговата хайка искаха да напуснат земята му. Миранда погледна нагоре към Мухтар. Той щеше да знае какво да правят. Другите се затичаха възможно най-бързо надолу по склона към прашната пътека. Но Мухтар трескаво ѝ махаше да тръгне на обратно, към него.

— Не можем да слезем — извика Миранда, разчитайки жестовите на бодигарда си. — Искат да се качим там.

Още мъже се бяха появили сега и бяха плъзнали по билото.

Другите жени се втренчиха в нея, но бързо осъзнаха, че нямат избор. Въпреки че беше нелогично да отидат доброволно при група мъже, насочили оръжия към главите им, те не можеха да надбягат куршумите. Бавно, с блъскащо се в гърдите ѝ сърце, Миранда се заизкачва към мъжете. Може би Мухтар бе успял да уреди нещо. Някакъв вид споразумение. Може би щяха просто да се извинят и да обещаят никога повече да не идват тук.

Но когато стигнаха до мъжете, нещата не изглеждаха точно така. Мухтар спореше с мъжа с тюрбана, който очевидно бе лидерът на групата, а останалите се присъединяваха към кавгата и всички говореха едновременно. Старецът седна на един камък, стиснал автомата си с две ръце като бастун. Бе дребен, с лице, прорязано от бръчки.

— Мислят, че всички сте шпиони — каза Мухтар на Миранда. — И че сте тук, за да търсите съкровище в земята им. Злато.

— Злато? — повтори Миранда. — Тук има ли злато?

Със сигурност бедна страна като тази нямаше тайни запаси от злато.

— Казах им, че сте лекарки — продължи Мухтар. — Френски лекарки. Но те искат да знаят защо имате охрана. Лекарите обикновено не разполагат с охрана.

— Какво им каза?

Мухтар не би им казал, че е бодигард. Но това бе доста очевидно. Дрехите му, тежката раница, подозрителната подутина под ризата му.

Фактът, че бе единственият мазрукски мъж с група чуждестранни жени.

— Че вашата фирма е настояла да имате охрана.

Миранда нямаше много време да направи оценка на ситуацията, защото Мухтар я хвана за ръката и я поведе директно към седналия на камъка старец.

— Мира, нека ви представя — каза той. Мухтар бе единственият от охранителите, който я наричаше „Мира“, имитирайки Фин. Той знаеше, че тя говори малко арабски. Това е опитът му да ги накара да ме възприемат като конкретна личност, помисли си тя. Всичко стана толкова бързо, че дори не успя да се притесни.

— Salaam aleikum — каза, като погледна стареца в очите. Той не я погледна. Зеленикавите му очи бяха сурови и студени, насочени към празното пространство над дясното ѝ рамо. Не отвърна и на поздравя ѝ. Мълчанието стисна сърцето ѝ със студените си пръсти. Откакто бе пристигнала в тази страна, никога, абсолютно никога не бе срещала човек, който да не отговори на този поздрав с Aleikum salaam. Всеки арабин знаеше, че човек, който отказва да отвърне на поздравя, иска да те обиди.

— Тя ви каза Salaam aleikum — повтори Мухтар на мълчаливия старец на арабски. — Отговорете ѝ. Покажете малко уважение.

Избягвайки очите на шейха, Миранда се втренчи в златистия цветен плат на чалмата му. Индийски шарки. Свързваше ги с хипита, с мир. Старецът промърмори нещо под носа си, все така стиснал автомата си. Пейзажът около нея изчезна, разтвори се във въздуха. Скалистите хълмове, вдигащата се от пътеките прах, остриите листа на алоевите растения изчезнаха от периферното ѝ зрение. Остана само този мъж пред нея.

— Kauf halak? — опита отново тя. Как сте? Нямаше отговор. — Аз съм приятел — каза тя на арабски. — Не искам никакви проблеми.

— Тя е жена — каза Мухтар за всеки случай; можеше човекът да е пропуснал този факт. Все пак бе облечена в мъжки дрехи, а бейзболната шапка покриваше косата ѝ.

Техните думи бяха пренебрегнати. Когато Миранда погледна отново в очите на мъжа, страхът ѝ нарасна. Той не възприемаше нищо; не можеше да я види. Това бяха невидящи очи, очите на лунатик,

поел по своя неотменим път. За него тя не беше жена. Дори не беше човек.

Мъжът започна отново да крещи на Мухтар, но Миранда не разбра какво му казваше. Докато Мухтар шепнеше нещо умолително, тя се огледа за другите жени. Те се бяха скупчили заедно малко по-надолу по хълма, опитвайки да останат встрани от сблъсъка. Строен млад мъж, на не повече от осемнайсет години, стоеше до своя водач, до шейха си, насочил автомат към главите им. Бавно Миранда отстъпи няколко крачки назад от Мухтар и мъжете, в посока към жените.

— Всички сме францужойки — прошепна ѝ Дортъе. Двете жени се бяха опитали да си припишат по-добре приета тук националност, от страна, по-малко мразена от Америка. С език, който всички те говореха.

— И Мухтар им е казал същото — кимна Миранда. — Слава Богу.

Тя огледа мъжете и техните автомати. Вече бяха станали дузина, всичките, облечени в бели роби, като ангели от училищна коледна пиеса. Кръвожадни ангели. Преброи ги отново. Имаше един на билото по-горе, един стоеше покровителствено до рамото на шейха, петима — в групичка на върха на хълма, спорещи ожесточено за нещо, и петима — разположени по периферията като върховете на звезда.

Миранда не можеше да проумее ситуацията. Какво искаха тези мъже? Със сигурност нямаше да ги убият за нарушаване на територията им, нали? Дали наистина смятаха, че са шпиони? Щяха ли да ги претърсят? И когато намереха нищо, щяха ли да ги пуснат да си вървят? Или бяха от фанатиците, които ненавиждаха всички западници и искаха те да умрат? Това ли бе станало с групата, отвлечена на север? Всичко беше толкова нереално. Възможно ли бе тези хора да искат някакви отстъпки от страна на правителството? Да пуснат техни съплеменници от затвора? Или тези мъже — поне техният водач — бяха просто луди? Луди мъже с автомати. Мисълта не беше утешителна.

Все още имаме телефони, осъзна тя. Можеше да се обади на Фин, стига да хванеше сигнал тук. Нямаше представа какво би могъл да стори той, за да помогне, но трябваше да му съобщи какво се случва. Бръкна в предния си джоб, търсейки телефона си. Но той бе изчезнал.

— Телефонът ми — каза тя на глас. — Телефона ми го няма.

Сигурно го бе изпуснала някъде край стареца, но не бе готова да се върне при него, за да го потърси.

Стоеше там и си мислеше колко нелепо би било да умре така. Да бъде застреляна — нарочно или дори случайно, като се имаше предвид колко небрежно мъжете размятаха оръжията си — от луди хора, които ги смятаха за шпиони. Прилоша ѝ от мисълта, че егоистичното ѝ желание за физически упражнения и чист въздух можеше да лиши Кресидата от майка и Фин от съпруга.

Как бе възможно да е толкова невнимателна с живота си, с техния живот? Беше много хубаво да е смела и свободна, когато бе сама, но сега имаше хора, които се нуждаеха от нея, хора, за които бе отговорна.

Тези мисли преминаха през съзнанието ѝ за една милисекунда, докато претърсваше отново всичките си джобове за телефона си. Другите две жени стояха близо до нея и си подхвърляха нервни шегички. Никой не беше паникьосан, никой не плачеше.

Мухтар изведнъж се озова до нея.

— Те искат да отидем в онази къща — посочи някаква каменна постройка отвъд долината.

— Не — каза инстинктивно Миранда. — Няма да ходим в никакви къщи.

По някаква причина смяташе, че ако влязат в затворена сграда, това ще бъде край за тях. Докато останеха отвън, имаше варианти за бягство. И все пак, подтикнати от приближаващите се дула на автомати, трите жени бавно почнаха да се придвижват в указаната посока.

Ръцете на Миранда продължаваха безрезултатно да ровят из джобовете ѝ.

— Ето — прошепна Дортъе. — Използвай моя.

Тя пъкна телефона си в ръката на Миранда, която се извърна леко встрани от похитителите си и го отвори. Слава Богу, че бе запомнила номера на Фин наизуст. Набра го с треперещи пръсти. Моля те, вдигни, мислено си каза тя. Моля те, вдигни. Не беше лесно да се свързва с него, докато бе на работа. Често бе в срещи, а мобилният му телефон не работеше в посолството.

Но Фин отговори веднага.

— Скъпи? — каза тя, леко облекчена. — В беда сме.

— Какво се е случило? — гласът му бе уверен, но и леко напрегнат.

— Някакви мъже с пушки ни задържаха и сега се опитват да ни закарат някъде... — опитваше се да свърже изречение, което да звучи смислено.

— Къде си?

Миранда се обърна към Кая.

— Знаеш ли къде се намираме?

Кая взе телефона и даде на Фин указания за началото на техния поход. Но бяха ходили в планината повече от два часа и сега не знаеха точно къде се намират. Фин поиска да говори с Мухтар. Миранда погледна нагоре. Мухтар все още спореше с мъжете. Не беше сигурна, че е добра идея да ги прекъсва.

— Ще ти звъннем пак — каза тя на Фин.

— Ще се обадя на министъра на вътрешните работи — каза той.
— Ще ви намерим. Тъкър знае маршрута ви.

Как бе допуснала да изпадне в истерия, когато той бе толкова спокоен? Звучеше така, сякаш му се бе обадила да му каже прогнозата за времето или да го пита какво ще иска за вечеря. Дори само звукът на гласа му я успокои.

Най-високият мъж в бяло се насочи бавно по билото към тях, без да сваля оръжието си. Мухтар напусна групата на мъжете и се присъедини към тях.

— Не се притеснявайте, Миранда — каза той ведро. — Всичко ще бъде наред. Всичко ще се оправи, дори ако трябва да дам живота си за вас.

— Благодаря, Мухтар, но се надявам, че това няма да е необходимо — усмихна му се Миранда. — Би ли говорил с Фин?

Тя набра отново номера и му подаде телефона.

Внезапно във въздуха до главата ѝ избухна гръм. Миранда не разбра кой стреля или от каква посока дойде изстрелът. Но тя стоеше пред Мухтар и видя израза на изненада, който се появи на лицето му, докато червеното петно плъзваше по бузата му. Ухото му го нямаше, телефона го нямаше. Бавно, гледайки безпомощно към Миранда, той се строполи на земята. Тя се втрени с ужас в него.

— Yalla! — развика им се някой. Хайде! Мъжът в бяло сега бе дошъл зад тях и им сочеше с автомата си в каква посока да вървят. — Yalla, ilal bait — каза той. Побързайте.

Миранда не можеше да накара краката си да помръднат. Коленете ѝ се превиха и тя се протегна към Мухтар, докосна лицето му. Бузата му бе влажна и топла.

— Sadeeqee — каза тя. Приятелю мой.

ЧАСТ ВТОРА

ЯНУАРИ 2007 Г.

МИРАНДА

Както се бореше с няколко торби с продукти, почти на здрачаване, Миранда зави зад ъгъла на безименна калдъръмена улица в Стария град и за малко да събори Фин на земята. Той просто стоеше там, неподвижен остров сред вълнуващата се река от хора, които минаваха покрай него, и разговаряше с един мазрукец в костюм. Малките момчета го заобикаляха с ръчните си колички, натоварени с манго, и пухтяха с раздражение, а забулените жени се притискаха към варовиковите стени на околните къщи. В един град на мъже с бели роби той носеше тъмносин раиран костюм с вратовръзка със слънчогледи. Трудно беше да не го забележиш.

Миранда ходеше, забила очи в земята — и за да избегне погледите на мъжете, и за да се предпази да не си изкълчи глезен на неравните камъни. Петте найлонови торбички, които носеше, бяха препълнени с тежки нарове, лук, домати и портокали и вече се бяха врязали болезнено в кожата на китките ѝ, така че тя нямаше търпение да се прибере.

Точно навреме забеляза Фин на пътя си, въпреки че една от чантите ѝ, която се разлюля от инерцията, го удари в крака, което накара мъжа до него да трепне и да бръкне с ръка за нещо под сакото си.

— Много съжалявам — каза тя. Беше изпълнена с любопитство кой човек би решил да обикаля из пазарите на Стария град в раиран костюм. — Надявам се, че не получавате лесно синини.

Той се засмя.

— Всъщност лесно се губя, поради която причина стоя на пътя ви. Имате ли представа къде се намира пазарът за сребро? Търся подарък.

Говореше на английски. Британски английски, въпреки че го беше чула да говори на арабски с мъжа до себе си, когато го удари с нара.

— Няма начин да ви дам указания. Улиците са без имена.

Той изглеждаше разочарован.

— Но мога да ви покажа? Ако сте готов да ме последвате в лабиринта?

— Само ако обещаете да ме изведете обратно навън.

— Наричайте ме Ариадна.

— По някакъв начин това не ми звучи съвсем успокояващо.

— Тезей се е измъкнал.

— Но накрая се превръща в толкова ужасен човек. Тази история винаги ме е натъжавала.

Натъжавала го? Гръцките митове го натъжавали? Що за човек обикаля улиците и споделя подобно нещо? Вече го харесваше.

Миранда погледна към мазрукеца, който стоеше до лявото рамо на Фин и я гледеше намръщено. От напрегнатия му поглед я побиха тръпки по гърба.

— Да не ви прекъснах? Вие говорехте...

— О, не, Мухтар просто... Той... Е, с него имаме достатъчно време да говорим. Не се притеснявайте.

Тя намести торбите в ръцете си и направи крачка напред.

— Оттук.

За момент вървяха в мълчание; Миранда усещаше физически присъствието на Мухтар, който вървеше точно зад тях.

— Простете грубостта ми — каза мъжът в един момент. — Аз съм Фин.

— Миранда. Екскурзовод на звездите.

Той се усмихна.

— Едва ли съм звезда.

— Обикновените хора не се разхождат с бодигард. Дори и тук.

— Хм, бодигардове всъщност. Мисля, че днес съм с десетима.

Миранда се огледа, но Мухтар беше единственият, когото можеше да разпознае като охранител.

— Сигурно са много добри — каза тя.

— О, така е.

Миранда се обърна към него и го огледа. Чуплива, меденокестенява коса, кафяви очи, трапчинки на двете бузи.

— Така... Актьор на благотворителна акция, руски олигарх или външен министър на западна страна?

— Нищо толкова вълнуващо, опасявам се.

Миранда изчака за момент, но той не каза нищо повече.

— Хайде де, наистина ли няма да ми кажете?

— И да загубя мистериозния си ореол? Никога.

— Искате ли наистина да стигнете до пазара за сребро, или предпочитате да се лутате из лабиринта от криволичещи малки улички до края на света?

Той спря, за да обмисли думите и.

— Просто се опитвам да избегна сценария, в който ме отписвате като скучен сухар, преди да сме имали шанс да поговорим.

— Е, сега имате шанс да си поговорим. Давам ви време, докато намерите своя подарък, но няма да ви върна обратно, ако не ми кажете кой сте.

— Договорихме се. Естествено, ако вие направите същото.

— Същото?

— Да ми кажете коя сте.

Тя се усмихна.

— Не искам да ме отпишете като ексцентричен бохем, преди да сме имали шанс да поговорим.

— Така е справедливо. Добре. Да говорим.

Миранда пое по дългия път. Улиците на Стария град бяха такъв лабиринт, че той никога нямаше да разбере. Просто не искаше разговорът да свършва. Торбите вече не ѝ тежаха, изтощението ѝ бе отминало и тя се чувстваше необичайно свежа и жизнерадостна.

— Знаете ли, че целият Стар град е издълбан в едно парче скала? Ако сте гигант, може просто да вземете цялото нещо и да го използвате като украса на масата си за хранене.

— Или като къщичка за игра на децата.

— По-скоро „град за игра“.

— Чудя се колко време им е отнело. Да издълбаят всяка една къща.

Фин докосна студената стена до себе си. От всички страни се издигаха приличащи си постройки, високи и невъзмутими.

— Поколения. Поколения хора, които не са чувствали необходимост да видят делото си завършено в рамките на своя живот.

— Питам се как сме изгубили този вид търпение...

Миранда сви рамене.

— Това е една от причините да ненавиждам модерната архитектура. Толкова е припряна. След римляните всичко е тръгнало надолу, по мое мнение. Гледам това, тази скулптура на град на милиони години, след това поглеждам новите сгради с апартаменти и еднообразните комплекси извън града и си мисля: Това ли е прогресът?

— Ще приема, че тук ви харесва.

— Този град ме омагьоса. Толкова, че явно не мога да го напусна.

Какво би могло да я примами да напусне дома си в това живо произведение на изкуството? Тя изпитваше страхопочитание към културата, която бе създала мястото около нея. Мазрук имаше своите недостатъци, но бе създал този град — и го бе съхранил.

— Имате по-скоро старомодни вкусове.

— Средновековни — съгласи се тя. — Но не и когато става въпрос за политика.

— И какви по-точно са политическите ви възгледи?

— Не искате да развалите следобеда ни, нали?

Докато вървяха, Миранда поздрави няколко души, които познаваше: съседи, бакали, преподаватели от местния университет.

— Очевидно живеете тук от известно време.

— Вече близо три години.

— Сама?

— Нямам си дори един-едничък бодигард.

— Много смело.

— Не съм важна особа.

— Сигурно сте важна за някого.

— Вече не.

Не и откакто Висента я напусна.

Беше толкова погълната от разговора с Фин, че минаха половин дузина улички, преди да осъзнае, че на пресечките вижда едни и същи мъже. Те не носеха униформи, но всички бяха с панталони и ризи с дълъг ръкав и сака, а не с традиционната тобе, освен това имаха подозрително обемисти раници. Някои вървяха пред тях, понякога едва на няколко крачки, понякога и те изчезваха в тълпата само за да се появят отново на следващия завой. Докато водеше Фин, Миранда се запита откъде мъжете знаеха къде отиват те. Мухтар вървеше до Фин през цялото време. Неколцина други сякаш ги следваха. Тя се възхити на изящната им хореография.

Когато се шмугнаха в любимата сергия на Миранда на пазара за сребро, Фин пое водещата роля, разговаряше с лекота на арабски с дребния магазинер, задаваше въпроси за бижутата, за града, за времето. Той изглеждаше несъразмерно голям в малкото тъмно магазинче и трябваше да се навежда почти наполовина, за да не си удари главата в тавана. Миранда се удиви на способността му да очарова, дори в тази неудобна поза; след няколко минути продавачът изчезна зад завесата от подрънкващи пластмасови мъниста в задната стаичка и се появи с две малки чаши чай и чиния с бисквити.

— Изглеждате така, сякаш тук сте си у дома — каза тя, като отпи от чая си.

Фин се усмихна, играейки си с наниз мъниста.

— Аз съм си у дома навсякъде.

След като му помогна да избере сребърно колие с корали и обици, които си отиваха с него, като подарък за леля му, той я попита къде живее. Тя посочи към една каменна арка над тясна уличка, водеща в посоката, в която се намираще къщата и.

— Завийте наляво там, след това надясно към пекарната, още два завоя наляво, дясно и след това на площада с най-добрия *fasooleah*^[1], в града завивате отново наляво и вървите само направо, докато не видите синята врата с пълзящите по нея бугенвиллии. Елате да пийнем чай.

Не бе възнамерявала да го кани у дома си, но думите се изплъзнаха от устата ѝ. Можеше ли да покани на чай човек с десетима бодигардове? Не беше сигурна. Нямаше ли да бъдат малко множко? Щеше да ѝ трябва по-голям чайник.

— Страхувам се, че не мога. Трябва да посетя тържество по повод някакъв национален празник тази вечер, който не мога да пропусна. Може би друг път? Ето. — Той потърси нещо в джобовете на сакото си. — Визитката ми. Тук съм само от седмица и съм сигурен, че можете да ми разкажете още много истории. В края на краищата, вие сте единственият човек, успял да пробие екипа ми за сигурност и да се приближи достатъчно близо до мен, за да ме нарани.

— Аз не съм ви наранила, нарът го направи. Знаете, че пазарът на оръжия тук не е съвсем регулиран. Освен това изобщо не накуцвате.

— Накуцвам, но вътрешно. По-добре да тръгвам вече; момчетата започват да се изнервят.

Подаде ѝ ръка, топла, но суха, с тънки пръсти, и изчезна в тълпата.

Миранда погледна визитката. Фин Фенуик, посланик на Великобритания.

Когато се прибра, къщи нямаше никого.

— Медина? — провикна се тя. — Мози?

Нищо. Никой. Добре. Сложи чайника и тръсна торбите с продуктите на плота. Наровете бяха мазни и жълти, с лъскава розова руменина по страните. Завъртя един в дланта си и усети издатинките от семенцата, надигащи кората му. Ако Медина си беше у дома, щеше да се изкуши да ѝ каже за Фин, а и се искаше да го запази само за себе си още малко.

Откакто Висента я бе напуснала, домът ѝ се бе превърнал в нещо като общежитие за изгубени и скитащи души. Не бе възнамерявала да става така. Винаги бе обичала да живее сама; не си търсеше съквартиранти. Те просто се появиха, като бездомни котета. Сега не можеше да си представи живота без приятели, влизащи и излизащи от дома ѝ по цял ден и по цяла нощ.

Беше срещнала Медина във фитнеса. Беше женски фитнес в по-снобската част на града и това беше първото (и последно) посещение на Миранда там. Фитнесите не бяха особено популярни в тази страна, а малкото, които съществуваха извън луксозните хотели, бяха оскъдно оборудвани. Беше се пробвала на велосипеда и на гребния тренажор, но и двата бяха счупени, така че се премести на едната от двете бягащи пътеки. Те бяха единствените неща в залата, които работеха, като изключим вибриращата платформа, за която един от членовете на персонала ѝ каза, че топяла мазнини.

Вече тичаше, загледана с огромен интерес към едрата жена на платформата — гънките на бедрата и се вееха нагоре и надолу, докато машината вибрираше — когато Медина се качи на другата бягаща пътека. Въпреки че не попадеше директно в полезрението на Миранда, беше трудно човек да я пропусне. Гъстата ѝ черна коса не беше покрита, а дръпната назад в конска опашка. Беше с тъмен цвят на кожата, еспресо, а не капучино, с драматични скули и огромни очи. Беше красива, но това не беше първото нещо, което Миранда забеляза. Не, първото, което забеляза, бе, че момичето е облечено с черна плътно

прилепнала по тялото тениска, върху която имаше бял надпис: „Аз съм девствена“ (тениската бе стара). Което човек не виждаше всеки ден по улиците на този или на който и да е друг мюсюлмански град.

Непознатата първа заговори Миранда.

— Как работи това нещо? — попита тя на безупречен английски.
— Не съм много по упражненията.

— Ти си във фитнес зала — изтъкна Миранда. — Упражненията са част от преживяването тук. Като изключим онази платформа — махна тя към вибриращата жена.

Момичето се засмя.

— Мислех си, че може би ще е подходящо място да срещна някакви момичета. Не познавам никого.

Миранда си припомни за миг времето, когато тя самата посещаваше спортните зали с надеждата да си уреди среща с жени, но подозираше, че намеренията на това момиче не бяха толкова похотливи. И все пак, човек никога не знаеше.

Запъхтяна леко (градът бе на близо две хиляди и четиристотин метра над морското равнище, така че дори и минимално усилие водеше до задъхване), Миранда й каза как да настрои контролното табло на тренажора и се представи.

— Медина — каза девойката. — Като арабската дума за град.

Беше на деветнайсет години и бе пристигнала само преди девет дни от дома си в Кения, където бе живяла с майка си, сомалийка, и баща си, италианец. В момента бе под наем при едно семейство в Стария град, но животът с мазруки не отговаряше на нейния стил.

— Просто искам малко забавление — каза тя. Което не беше обичайната причина, поради която хората идваха в Мазрук. Но тя бързо добави: — Дойдох й, за да науча повече за исляма. Или поне това казах на родителите си. — Беше почнала да посещава курсове в местния университет, които вече я отегчаваха. — Учителите са ужасно досадни. Толкова са сериозни! И каква е тази история с цялото това черно? Най-малко ние, африканските мюсюлмани, имаме някакъв стил. Стига да сме покрили косата си, няма значение какъв цвят дрехи носим.

Речникът й беше като на американска тийнейджърка, макар че никога не бе живяла извън Африка. Говореше суахили, сомалийски, италиански, арабски и английски език, всички свободно. Което накара

Миранда да се почувства малко тъпо, защото знаеше само английски, френски и малко арабски. Американците бяха толкова жалки по отношение на езиците.

Напуснаха фитнеса заедно, скандалната тениска на Медина сега бе скрита под обемните гънките на една абая, и Миранда ѝ даде номера си и принципни указания как да стигне до къщата ѝ. Понеже улиците в Стария град нямаха имена, се налагаше да се използват като ориентир вездесъщите джамии.

Два дни по-късно тя се прибра от басейна в „Интерконтинентал“ и намери бележка от Моси, кенийския ѝ приятел, който работеше за Министерството на образованието и се бе преместил при нея скоро след като Висента си тръгна. „Само да ти кажа, че май се сдобихме с котка, бе написал той, и дъщеря тийнейджърка.“

Медина бе намерила бяло пухкаво котенце да накуцва на улицата покрай къщата им.

— Тя е малка — примоли се момичето на Миранда. — Няма да заема твърде много място.

Котето наистина бе толкова мъничко, че се побираше в тъмната длан на Медина.

— Не това ме притеснява.

Старият град бе пълен с бездомни котки, почти всички от които бяха крастави и пълни с всевъзможни болести. Това невинно изглеждащо коте можеше да е носител на достатъчно бактерии и вируси, за да убие всички тях.

— Може ли поне да излекуваме лапата му? Но първо ще го изкъпя!

Миранда се замисли какво щеше да се случи с котето, ако го върнеха обратно на улицата. Мюсюлманите не се грижеха за домашни любимци, което бе една от причините страната да е пълна с бездомни животни. Но не ставаше дума само за това, че местните деца нямаха животни у дома си; те като че ли открито ги ненавиждаха. Колко пъти бе крещяла Ауб! („Засрамете се!“) на деца, които хвърляха камъни по някоя котка или биеха кучета с пръчка? Измъчването на животни бе широко разпространено местно хоби. Тя често се чудеше какво говори това за начина, по който хората се отнасят с децата си вкъщи.

Все още се колебаеше, но се загледа как Медина нежно насапунива мяукащото коте в кухненската мивка с един от внесените

лично от Миранда органични, нетоксични сапуни. С намокрена и прилепнала по телцето му козина, котето не беше по-голямо от мишка. След като го подсуши с една резервна кърпа, Медина го подаде на Миранда, за да огледа лявата му лапичка. Парче стъкло се бе заклешило в нея. Тя внимателно го измъкна с помощта на пинсетите си и после почисти раната.

— Все пак трябва да го погледне и ветеринарен лекар — каза Миранда.

Такива не се намираха лесно. Веднъж годишно един човек от британското посолство водеше ветеринар от Дубай, за да прегледа и лекува домашните питомци на чужденците в страната, тъй като тук нямаше много квалифицирани местни лекари. Но все пак тя позволи котето — и момичето — да останат.

Медина, Моси и котето Кишр (кръстено на мазрукската напитка, правена от кардамон и люспите на кафеените зърна) често имаха компания от студенти, поети и дипломатически стажанти, които оставаха за месец или дори за два-три месеца. И все пак къщата никога не изглеждаше пренаселена. Не само че бе достатъчно голяма, за да има място за всички, но обикновено хората бяха толкова заети, че рядко се задържаха вкъщи.

Миранда беше там най-често, защото работеше у дома си, в прохладния диван, който заемаше целия последен етаж. Лудата по момчета Медина бе почти всяка вечер навън с поредица от ливанци, палестинци, египтяни, мазруки и сирийци. Ходеха в единствения нощен клуб в града в подземния етаж на „Интерконтинентал“, пътуваха цяла нощ до плажовете на юг и организираха импровизирани купони по домовете си. Рядко се случваше да се прибере вкъщи, без да е влюбена.

— Аз дори не знаех, че тук има нощен живот, докато ти не се появи — каза ѝ Миранда.

Тя се притесняваше за безопасността ѝ, но Медина я увери, че всички мъже, с които общува, са джентълмени; тя все още бе девствена. След това Медина привлече Моси като свой пазач. Всяка вечер му правеше ревю с осеяните си с пайети поли и с тесните си дънки, търсейки мнението му, преди да го извлече от къщата навън с нея. Самият факт, че успяваше да го накара да излезе, бе впечатляващ; Моси ненавиждаше нощните клубове и предпочиташе да си седи сам.

Но той обичаше Медина и проявяваше бащинска загриженост за нейното благополучие. Отначало канеха и Миранда, но тя винаги отказваше, защото предпочиташе да работи, докато къщата бе празна. Това бе и единственото време, когато можеше да обърне по-сериозно внимание на работите на своите ученички.

Къщата сега бе спокойна. Чайникът завря и Миранда изля водата върху листенцата зелен чай в чашата си и седна до масата в кухнята. Имаха само два твърди пластмасови стола, но в редките случаи, когато тук се събираха повече от двама души, другите сядаха на плота или на пода.

Запита се колко време трябва да изчака, преди да напише имейл на Фин. Три дни? Същият брой дни, колкото чакаше в Сиатъл, преди да позвъни на някого, когото бе срещнала на купон? Нелепа загуба на цели три дни всъщност. Би написала в Гугъл „кога да поканиш посланик на чай“, или нещо подобно, ако имаше интернет. Но нямаше. В Стария град все още нямаше уай фай, а на малкото кабели, които бяха прокарани в тези непристъпни къщи, не можеше да се разчита дори да поддържат електричеството за цяла вечер.

За да провери електронната си поща, Миранда трябваше да излезе от Стария град и да отиде до мръсното малко интернет кафене на площад „Шухада“. Не го правеше много често. Да седи притисната между две момчета, които потайно теглят порно, не бе представата ѝ за добро прекарване. Във всяко интернет кафене в страната беше същото — млади мъже, които правеха всичко възможно, за да прикрият незаконните си търсения един от друг, намалявайки образите на сношаващите се двойки, докато станеха просто малки фигурки в ъглите на екраните им. Все пак на Миранда не ѝ се налагаше да се напруга кой знай колко, за да разбере какво са. Цялото това трескаво и гузно поведение около нея я затрудняваше да се съсредоточи върху писмата до семейството ѝ. Затова обикновено пишеше писмата вкъщи и ги качваше на флашка, за да може в кафенето да ги изпрати възможно най-бързо.

А и всъщност защо се бе заинтересувала толкова от този човек? Тя нямаше фетиш към посланици — малцината, които бе срещала, бяха ужасно надути и повърхностни, а и той бе мъж. Не че не се бе влюбвала и преди в мъже, но не се бе случвало често и бе минало

доста време от последния път. Шест години най-малко. Преди да срещне Висента.

Наистина минаха три дни, докато успее да стигне до интернет кафенето и да пише на Фин. Дали се дължеше на колебанието ѝ да скочи от тази конкретна скала, или просто на липса на време, самата тя не бе сигурна. Явно се бе справила доста добре с имейла, защото Фин ѝ писа седем минути по-късно и я попита дали ще бъде свободна за чай на следващия ден. Тя отговори, да, почти всеки ден е свободна, а и не би ли искал той да отиде на чай при нея? В края на краищата, беше нов в тази страна, а и имаше нещастieto да живее извън Стария град.

На следващата сутрин, още преди Миранда да бе изпила първата си чаша кафе, „момчетата“, или „екипът“, както наричаше Фин своите бодигардове, се появиха на вратата ѝ, за да направят гесце. Замъгленият мозък на Миранда за миг се озадачи на какво бе съкращение това гесце. Reconnaissance? „Разузнаване“. Това ли беше? Тази дума ѝ се стори странна, отнесена към любимата ѝ къща. Когато ги видя на прага си, се паникьоса, притеснена, че ще претърсят стаите и ще намерят картините. Но те просто почукаха учтиво на вратата, провериха дали адресът е правилният, огледаха двора и си отидоха. Фин дойде няколко часа по-късно.

Оказа се, че не е било нужно да се тревожи за чайника. Момчетата останаха навън на двора (и в горната част на улицата ѝ, в долната част на улицата, и на отсрещната страна на улицата. Май имаше някого и на прозореца на съседите).

— Имате ли вечерен час? — попита нервно Миранда, като надникна през един от малките прозорци прорези в стената.

— Да. Абсолютно задължително трябва да съм в посолството в седем и половина сутринта.

— Хм... — каза тя. Телефонът ѝ показваше, че е едва пет следобед.

— Знам — каза той тъжно. — Не разполагаме с много време. Но съм свободен и в четвъртък.

Миранда се засмя.

— Но ние дори още не сме седнали на масата! Откъде знаете, че ще искате да ме видите и в четвъртък?

— Знам — каза той и се усмихна. — Просто знам.

Миранда също го знаеше. Знаеше го от мига, в който нарът отскочи от коляното му и тя вдигна глава, за да го погледне в очите. Не вярваше в любовта от пръв поглед, но очевидно не е нужно да вярваш в нея, за да се случи. Странното бе, че това не бе онзи тип физическо привличане, онова пърхащо нещо в стомаха, което ѝ се бе случвало с толкова много от предишните ѝ любовници, включително и с Висента. Беше по-спокойно, по-тихо нещо, което не казваше (или по-скоро, не казваше само): „Искам да съборя този мъж на тротоара и да правя луд секс с него“, а по-скоро: „Искам да решавам кръстословици с този човек в неделя сутрин през следващите трийсет години“. Такова нещо бе. Или поне това бе най-отличителното в него.

Имаше и нещо друго, което отличаваше Фин от предишните ѝ любовници. Тя го бе избрала. Толкова дълго време просто бе допускала да бъде избирана от другите. Нямахше почти никаква пауза между романтичните ѝ връзки. След като приключеше една, тя винаги си казваше, че се нуждае от време да остане сама, време, за да бъде свободна, но никога не се получаваше. Отиваше на парада за Деня на свети Патрик и изведнъж танцуваше с пожарникар в ирландски бар. Или боядисваше като доброволец училище и кльоцаво момиче със срамежлива усмивка я канеше в арт студиото си. Хората постоянно влизаха в живота ѝ.

Разбира се, тя беше виновна, че позволяваше това да се случва. Миранда винаги бе била по-скоро от типа „Защо не?“, отколкото „Защо?“. Така че, когато се запознаеше с някого, който бе привлекателен, ярък, мил и леко ексцентричен, тя не можеше да намери причина да не се обвърже с него. Ето защо след като Висента си тръгна, положи усилие да остане сама почти две години, с изключение на няколко дребни свалки. Оказа се, че самотата е нещо чудесно. Харесваше ѝ, че не се налага да докладва на никого къде се намира в който и да е момент. Харесваше ѝ да яде сама в кухнята си, четейки книга. Обичаше да скицира в дивана на горния етаж, докато пиеше първата за деня чаша кафе. Това беше един изцяло нов вид свобода.

Но Фин го избра тя. Избра го, когато го поведе по дългия път през Стария град, за да имат повече време да си поговорят. Избра го, когато го покани у дома си. И искаше да продължи да го избира.

[1] Боб (араб.) — Б.пр. ↑

9 АВГУСТ 2010 Г.

ФИН

Кресида бе топла и нервна в ръцете му, допряна до тънката му тениска. Беше облечена за лягане в синята си памучна пижама и пъхната в пухкавото чувалче за сън. Все още ставаше студено през нощта, особено в това огромно мраморно чудовище, подобие на къща. Вцепенен вътрешно, Фин някак си бе успял да изкъпе дъщеря си и да ѝ прочете приказките за „лека нощ“.

Тази вечер бяха „Фердинанд“, „Скъпи зоопарк“ и „Жирафите не могат да танцуват“^[1]. Нищо, в което да се споменава „мама“. Фин беше благодарен за рутината с къпането на детето, обливането на къдриците с вода, търкането с хавлиената кесийка на гръбчето и дупето. Обикновено пееше на Креси, но това беше единственото нещо, което тази вечер не успя да направи. Опита се, докато миеше осемте ѝ малки зъбчета и размазваше лавандулов лосион по крачетата ѝ, но гласът му бе сух и пресипнал.

Опита се да я накара да пие. Наред с всичко останало се паникьоса и за това какво да ѝ даде преди лягане — сега, когато Миранда я нямаше, за да я накърми. Но благословени да са дипломатическите връзки! В отчаянието си позвъни на един от германските татковци от групата за игра на Креси и след по-малко от час вече разполагаше с няколко бутилки формула, вносно адаптирано мляко на прах. Скоро Креси би трябвало да може да пие нормално мляко, помисли си той, но не можа да си спомни точно на каква възраст ставаше това. Миранда бе тази, която планираше яденето на Кресида. Настояваше за пълнозърнести храни, зеленчуци, както и за възможно най-много органични продукти, които можеха да внасят като свръхбагаж. Никога не би позволила Креси да пие от тукашното мляко. И без това в страната нямаше много прясно мляко на разположение; така че пиеха само дълготрайно, което се внасяше в кутии. „Когато Креси стане достатъчно голяма за краве мляко, най-добре да живеем някъде, където има органично и млечни продукти или ще си купя крава“, казваше тя.

След като получи формулата, Фин не успя да си спомни дали трябваше да я смеси с преварена вода от чешмата или с минерална вода. Миранда беше казала нещо за това, че бутилираната вода е вредна за бебета, с твърде високо съдържание на минерали или флуорид, или нещо такова. Умът му препускаше бясно, докато се опитваше да си припомни думите ѝ, нейните указания. Защо не ѝ беше обръщал повече внимание?

Най-накрая се спря на бутилирана вода, убеден, че каквото и да не бе наред с нея, не можеше да е по-лошо от местната чешмяна вода.

Но Кресидата не искаше заместителя. Очевидно споделяйки войнственото отвращение на майка си към изкуствената формула, тя изплюваше биберона всеки път, когато той се опитваше да го пъкне между устните ѝ. Креси бутна шишето с двете си ръце, зарови влажната си глава в подмишницата му и заплака: „Мама, мама, мама!“. Малките ѝ пръсти се забиха в гърдите му и задърпаха надолу яката на ризата му.

— Няма да намериш това, което търсиш, там, скъпа — каза той тихо и я залюля в прегръдката си. Тя отваряше и затваряше устата си като риба, захапала памучната му риза. Фин опита отново с бутилката, но това само я разплака по-силно. Как щеше да я накара да заспи, ако не можеше да изпие млякото си? След колко време щеше да се обезводни, ако продължаваше да отказва бутилката? Спря се. Ако ожаднееше достатъчно, щеше да пие. Вече приемаше вода с храната си, нали? Щеше да се оправи. Дори и без мляко, щеше да се оправи. Вдигна я на рамото си и се изправи. Докато обикаляше от стая в стая и гасеше светлините в стаите, през които минаваше, установи, че може да затананика. Почти четиридесет и пет минути по-късно, след като ѝ бе изтананикал „Scarborough Fair“^[2] поне дузина пъти, риданията ѝ заглъхнаха и тя се унесе в сън, отпусната на туптящите му гърди.

На долния етаж Негаси, Теру и Деста се бяха настанили в спалните в сутерена, които използваха от време на време след края на вечерните партита и преди началото на закуската. Бяха отказали да оставят Фин сам в къщата. Когато научиха за станалото, се разплакаха и прегърнаха скованото му тяло. Той не беше в състояние да им отвърне подобаващо, само ги потупа леко по топлите гърбове, сякаш те се нуждаеха от утешение. Чиниите с групер и спаначено пюре, с

картофи и намачкан ревен, предназначени за посланиците от ЕС, бяха подредени в редици в хладилниците, неизядени.

Фин внимателно постави Кресида в кошарката ѝ и се загледа в нея. Поне не беше достатъчно голяма, за да разбира какво се случва. Не беше достатъчно голяма, за да му се налага да ѝ обяснява. И все пак беше достатъчно голяма, за да бъде съсипана от отсъствието на майка си.

Първите двайсет и четири часа са най-важните при отвлечането, това го знаеше много добре. Ако жертвата — божичко, наистина ли мислеше за Миранда като за „жертва“? Тя не беше от този тип. Ако жертвата не бъде намерена в първите двайсет и четири часа, шансовете за откриването ѝ намаляват бързо. Беше работил цялата вечер, разкъсан постоянно между спешната необходимост да открият Миранда и желанието да утеша дъщеря си. Но дори и бясната му активност не беше в състояние да заглуши натрапчивата мисъл, че по някакъв начин това бе заслужено наказание. Нима не го бе заслужил? Не чакаше ли от седем години този вид мрак да се стовари върху него? Той бе внимателен — болезнено, самотно внимателен — толкова дълго време. Докато срещна Миранда. И все пак, дори той да го заслужаваше, Миранда със сигурност нямаше никаква вина. Някои хора може би мислеха — и без съмнение го казваха и гласно — че нейното минало е прекалено пъстро, но той смяташе, че думата по-скоро е „честно“. Тя обичаше яростно и свободно, без да мисли за последствията. И бе побрала ужасно много хора в своето малко кораво сърце. „Не разбирам манията на нашето общество по «единствената любов», казваше тя. Как можем да сме толкова дребнави? Нима няма какво да научим от всяка любов, която срещнем в живота си?“ Не се бе опитала да скрие нищо от него. Отказваше да живее в лъжа. Това обичаше най-много в нея — и точно то го и плашеше най-много.

Но никога не му бе хрумвало, че може да я загуби по такъв начин. Трябваше да е той. Ето защо имаше десетима бодигардове; той бе мишена. Форин офис дори не бяха сигурни, че на Миранда изобщо е необходима „близка защита“. Какво си мислеха? Ако един посланик е мишена, със сигурност и жена му е изложена на същия риск. Защо никой не се бе сетил за това? Все още чуваше този изстрел. Само това бе чул. Не знаеше кой бе набрал телефона втория път — Миранда, Мухтар или някой друг. Чу само изстрела от автомат и някакъв

приглушен шум, преди телефонът да се изключи. Можеше да е предупредителен изстрел, напомняше си непрекъснато. Изстрелът не означаваше непременно, че някой е умрял. Не можеше да обмисля този вариант, не можеше да започне да мисли за нещо толкова окончателно.

Цялото посолство бе мобилизирано. Тъкър и екипът му заминаха с двете бронирани коли веднага след като получиха обаждането, шофираха до мястото, където бяха паркирани колите, и оттам поеха по трасето, по което бяха потеглили жените. Фин бе поискал да отиде с тях, но Тъкър бе неумолим по въпроса.

— С цялото ми уважение, сър, последното нещо, от което се нуждаем, е разсейването от евентуалната грижа за вас, докато се опитваме да я намерим. Да не говорим за факта, че не мога съзнателно да ви изложа на опасност.

Тъкър не можеше да си прости. Защо не бе забранил на Миранда да отиде на поход? Защо не бе тръгнал лично с нея? Той и хората му ходиха в продължение на часове, без да намерят каквато и следа от жените. Никой от местните жители, които разпитаха, не ги беше виждал. Как беше възможно това? Все някой трябваше да ги е видял. Група от западни жени не можеше да остане незабелязана, без значение колко скромно са облечени. Радиостанцията на Мухтар, изглежда, работеше, но никой не отговаряше на повикванията.

Фин прекара част от вечерта в срещи с министри и местни полицаи, докато Лео, аташето по отбраната, работеше с местната армия. Нито една от тези срещи не го обнадежди, но той не спря да действа, не спря да звъни по телефона и да организира и обсъжда стратегии. Не беше съкрушен, не се разплака, не прехвърли никое от задълженията си. Хрумна му, че Алистър и другите следователи от Скотланд Ярд току-що са кацнали във Великобритания. Щяха ли да се върнат? Не беше сигурен. Понякога изпращаха други мъже. Или жени. В днешно време имаше и жени следователи, въпреки че Фин не беше срещал много от тях.

Креси се обърна по корем, дясната ѝ ръка се обви около мечето Кордирой и го придърпа към нея. Дясната ѝ буза се притисна до матрака, дупето ѝ бе повдигнато във въздуха. Дишаше толкова тихо, че Фин се надвеси над нея, за да се увери, че поне тя е все още жива. Не можеше да понесе мисълта да излезе от тази стая. Да напусне тази стая, означаваше да се върне в пустотата на останалата част от къщата.

При съсипващата гледка на оправената и непобутната страна от леглото, там, където спеше Миранда. При мислите си. И при работата си.

[1] The Story of Ferdinand, Munro Leaf; Dear Zoo, Rod Campbell; Giraffes Can't Dance, Giles Andrae — Б.пр. ↑

[2] Традиционна английска балада за йоркширския град Скарбъро, известна и в много съвременни варианти. — Б.пр. ↑

7 ЮНИ 2007 Г.

МИРАНДА

Изглеждаше точно като ключ за осветление: малко бяло пластмасово квадратче на стената до леглото. Стаята беше тъмна, а и Миранда бе уморена. Е, откъде би могла да знае? Беше четвъртък, началото на уикенда в Мазрук, но Фин бе отишъл в посолството, за да свърши някаква работа, и я бе оставил да спи. Тя не се бе събуждала често в тази стая, а и никога не го бе правила сама. Така че, когато се измъкна от чаршафите, за да стане, сънливите ѝ пръсти потърсиха най-близкия ключ и го натиснаха. Кратък, пронизителен сигнал беше единственият отговор. Стаята бе все така тъмна. Това не вещаеше нищо добро. Остана гола до леглото, озадачена, но не долови други шумове, затова се запъти към долния етаж, за да потърси лимонов сок. Нямаше смисъл да се облича, беше сама в къщата и беше топло. Освен това имаше нещо вълнуващо в това да слизаш гол по такава елегантна стълба, в къща, която обикновено бе препълнена с хора.

Мобилният ѝ телефон иззвъня, преди да се върне на горния етаж.

— Скъпа, добре ли си? — Фин се обаждаше от посолството и звучеше запъхтяно, като останал без дъх.

— Добре съм — каза тя и остави чашата с бледозелен сок на масичката до леглото, за да не го разлее. — Защо?

— Една от паник алармите в къщата се е включила.

— О, не...

Стомахът ѝ се сви.

— Ти ли я включи?

— Ами, хм, тя изглеждаше точно като ключ за осветление...

Зачуди се в каква неприятност се е забъркала.

— Е, Тъкър идва, за да пусне отново алармите, така че му отвори. Вероятно е добре да се познавате, така или иначе.

— Наистина съжалявам. Но можеше да споменеш, че е аларма; наистина прилича толкова много на...

— Всичко е наред, но шестима въоръжени мъже са на път да нахлуят през входната врата, така че може би е добре да слезеш на

долния етаж.

— О, божичко, не съм облечена! — Точно тогава домашният телефон започна да звъни и тя чу удари по входната врата. — Трябва да тръгвам!

— Върви, върви. Те просто ще искат да проверят къщата, така че ги пусни да го направят.

— Добре, добре. По дяволите, наистина съжалявам.

Миранда затвори телефона и посегна към най-близките неща, които успя да намери, за да се облече — зелена индийска блуза и черна пола, оставени на едно кресло. Придърпвайки блузата на корема си, се затича надолу по стълбите и стигна тъкмо когато входната врата се отвори и няколко тъмнокожи мъже с картечници щурмуваха предния коридор. Насочиха се веднага към гостната и кухнята, очите им оглеждаха балкона на горния етаж за нарушители. Розовобузест британец с късо подстригана руса коса ръководеше екипа от нашественици. Това явно бе Тъкър. Тя още не го беше срещала; бе пристигнал в Мазрук съвсем скоро, за да поеме обучението на личните охранители на Фин. Чудесен начин за представяне, няма що: дрехите й бяха намачкани и усукани около тялото, сплъстените й къдрици стърчаха във всички посоки, а лицето й все още бе сънено. И очевидно бе твърде глупава, за да различи един паникбутон. А толкова се бе надявала, че двамата ще се разбират.

— Много, много съжалявам! — провикна се Миранда. — Опасявам се, че аз съм виновна за станалото.

— Не се тревожете! — Тъкър й се усмихна, сините му очи все още оглеждаха къщата. — Най-малкото така най-накрая се запознахме. Вие трябва да сте Мира.

— Как се досетихте?

— Тъкър — стисна той ръката й, преди да продължи. — Всъщност никога не сме тествали специално този бутон, така че сега поне знаем, че работи.

— Така изглежда.

— Все пак трябва да проверим къщата. В случай че някой тук ви кара да казва какво да говорите.

— Добре — каза тя, чувствайки се невероятно глупава. — Давайте.

Не че някой искаше разрешението й.

Той изтича на горния етаж, а тя се извини на екипа охранители на своя колеблив арабски. Те бяха мили и казаха Mafeesh mushkila („Не е проблем!“), преди да се спуснат да претърсват ъглите на къщата за терористи. Миранда седна на долното стъпало на дългото мраморно стълбище и отпусна глава в ръце. Очевидно не беше съвсем подготвена за новия си живот.

Разбира се, новият ѝ живот не беше започнал наистина. Тя все още беше между двата си живота, между двете къщи, между разпоредбите за сигурност. И все още не съществуваше официално в биографията на Фин.

14 АВГУСТ 2010 Г.

МИРАНДА

Беше тъмно, когато отвори очи. Лявото ѝ бедро я болеше от лежането на пръстения под. Усещаше тънка подложка под себе си, но тя не ѝ предлагаше никаква мекота. Запита се от колко време бе тук. Как бе възможно да заспи? Когато се надигна нагоре, притискайки дланите си в лепкавия пясък, почувства влажната си риза, залепнала за кожата ѝ. Тялото ѝ не разбираше какво се случва и упорито продължаваше да произвежда мляко. Постави ръка на гърдите си, подути и на бучки под сутиена ѝ. Кресидата. Сълзи избиха в очите ѝ, но тя не си позволи да се разплаче. Ако го направеше, щеше да признае, че това е реално, че не е просто още един кошмар. Но след това споменът за изминалата нощ нахлу в нея с целия си ужас. Наистина ли се бе случило? Още докато си задаваше въпроса, разбра отговора. Разбра, че бе очаквала точно това от момента, в който се бе запознала с Фин. Как би могла изобщо да си помисли, че може да ѝ се размине? От друга страна, колко глупаво, колко нарцистично бе да си мисли, че това е някакъв вид лично наказание. Тя не беше единствената наказана. Кая и Дортъе. Техните съпрузи. Техните деца. Мухтар. Дори ако бяха живи — а вероятно бяха, опита се да се убеди сама — те може би никога нямаше да се приберат у дома. Дали похитителите знаеха кои са, откъде идваха? Франция и Холандия обикновено плащаха откупите, но британците и американците не го правеха. Дали затова другите жени бяха свалени от камиона? Защо я бяха отделили от тях? Защото нейната родина нямаше да плати, за да я върнат? Въпреки че нямаше да има парична стойност за тях, със сигурност биха могли да я използват, за да направят политическо изявление. Ако знаеха коя е. Имаше ли друг, когото терористите да мразят повече от американците и британците?

Стомахът ѝ се сви, сякаш се канеше да повърне шока и скръбта ѝ. Бавно, с треперещи ръце, тя се изправи в седнало положение и притисна гръб до стената на това, което, изглежда, бе малка каменна колиба. Беше студено и Миранда се пресегна към тънкото одеяло,

което бяха метнали върху нея, и го уви около раменете си. Миришеше на мъжка пот и боцкаше, защото бе направено от някакви животински косми. Изплю слюнка кисела жлъчка към стената и премигна, наоколо започнаха да изплуват някакви форми, докато очите ѝ бавно привикваха към тъмнината. Стаята бе празна, с изключение на един тънък, покрит със засъхнала кал килим, опънат на стената зад гърба ѝ. Нямаше прозорци, но през отворената врата виждаше бледата светлина на настъпващата зора. На прага имаше кръгла черна буца, която в крайна сметка реши, че е спяща жена. Нейната охрана. Запита се дали жената има оръжие и реши, че няма. Със сигурност мъжете бяха достатъчно близо, за да ѝ се притекат на помощ, ако Миранда опиташе да избяга.

Опитваше се да мисли, но мозъкът ѝ бе обзет от ужас и тя не можеше да се накара да разсъждава логично. Устата ѝ бе суха и тя копнееше за чаша вода. Какво бе станало с раницата ѝ? Помъчи се да си спомни. В раницата си имаше вода. В съзнанието ѝ почнаха да се появяват образи, докато седеше, отпуснала глава на камъните. Мухтар, строполяващ се на земята. Телефонът, търкалящ се надолу по камъните. Тънките, редки мустаци на тийнейджъра с автомата, който ги побутна към онази първа къща и по-късно в камиона. Или поне това, което според нея беше камион. Всички бяха със завързани очи. Напрежението в гърдите отвлече вниманието ѝ. Миранда пхна ръка между копчетата на ризата си и разкопча сутиена за кърмачки, за да изцеди още малко мляко. Колко дълго щеше да има мляко в гърдите си, преди тялото ѝ да осъзнаеше, че то вече не е необходимо? Не искаше да мисли за подобни неща. Фин щеше да дойде за нея или щеше да изпрати някого. Може би щеше да се събере с Кресида, преди млякото ѝ да пресъхне, може би животът ѝ щеше да продължи. Нали? Все пак... още бе жива. За Креси щеше да бъде проблем да няма мляко, но това бе относително малко притеснение в момента. Фин бе там, Фин щеше да се погрижи за нея. Нямаше да я остави да гладува. Щеше да ѝ пее, за да я приспи. Миранда не вярваше в много неща, но в това вярваше.

Отказваше да мисли как ли се чувства Кресида без нея или колко време щеше да отсъства. Толкова силно копнееше да усети телцето на дъщеря си в ръцете си, да почувства меката ѝ като венчелистче кожа, допряна до корема ѝ, че дъхът ѝ секна.

Пътуваха през по-голямата част от нощта. Мъжете ги държаха затворени в малката къща в близост до мястото им за пикник до здрачаване, а след това ги вкараха в каросерията на един камион. Спуснаха брезентовия покрив над главите им и го закрепиха. Жените не разговаряха помежду си. Не им беше възможно заради рева на двигателя, плясъка на стария, хлъзгав брезент и вятъра, свистящ в ушите им.

Вледенени от ужас, те просто се опитваха да се притискат една до друга, да докосват колкото могат повече части от телата си, лакти, долепени до талиите, глезени — до коленете, глави, отпуснати на раменете. Беше студено, непоносимо студено в този камион, след като всички други хора бяха изчезнали.

Тя не знаеше в каква посока пътуват. Може да бяха тръгнали на запад, към планините, или на север, към опустошаваните от бунтовниците провинции, или на изток, към огромната необитаема пустиня. Дали бяха преминали през прохода, онази подмолна порта, водеща към севера? Възможно бе. В камиона бе ужасно студено. Миранда не вярваше, че са се насочили на юг. В един момент бяха предадени на други мъже. Разбра го, защото гласовете се бяха променили, защото мъжът, който я вкара в тази колиба снощи, не беше човекът, който я бе довел в онази първа къща. В това предаване имаше нещо мрачно, намек за злокобни последствия. Последствия, които все още не се чувстваше достатъчно уверена, за да обмисли.

Когато небето стана по-светло, тя се примъкна към вратата, за да надникне навън. Но когато се раздвижи, жената на вратата се размърда и рязко седна. Носеше както хиджаб^[1], така и никаб^[2], така че лицето ѝ бе почти напълно закрито. Беше твърде тъмно, за да се виждат очите ѝ.

— Sabah al-kheer^[3] — каза тя, като оправи абаята си.

— Sabah anoog — Миранда бе толкова изненадана от сърдечния поздрав, че отговори автоматично. — Feun ana? — попита после тя. Къде съм?

Жената цъкна с език и поклати пръста си напред и назад. Не, не, не. Последва порой от арабски думи, прекалено бързо, за да може

Миранда да я разбере. Арабският ѝ бе почти разговорен, но само ако се говореше бавно и ясно. Накрая разпозна една фраза.

— Ana Aisha — каза жената. Казвам се Айша.

— Като съпругата на Пророка — каза Миранда, като протегна ръка. — Ана... — Замисли се. Със сигурност не трябваше да използва истинското си име, нали? — Ana Celeste — каза тя. Това бе първото име, което ѝ хрумна.

— Antee Francia? — попита жената, без да обръща внимание на ръката ѝ. Французойка ли си?

Миранда се забави за миг с отговора. Това ли се бяха разбрали да казват? Възможно ли бе французите да са по-малко мразени от британците и американците? Като реши, че все пак никоой не е мразен повече от американците, тя най-накрая кимна.

— Aiwa. Да.

След това, твърде късно, си спомни, че френското гражданство не бе спасило нейните приятелки.

— Защо? — започна тя на арабски. — Приятелките ми... Защо бяха отведени?

Това предизвика още един неразгадаем порой от думи. Жената размаха ръце и ѝ изшътка и Миранда разбра, че е по-добре да опита с нещо по-неутрално.

— Моля — каза тя. — Може ли малко вода?

Не помнеше кога за последно бе пила. На пикника? Дали ѝ бяха дали нещо в онази ужасна къща? Чай, бяха ѝ предложили чай. Сладък, с мляко, който бе приела с благодарност. Освен това, в тази страна не отказваш чай. Изпита облекчение, когато Айша ѝ донесе бутилка с вода. Чешмяната вода от къщите наоколо бе много по-вероятно да я разболее или дехидратира, отколкото да ѝ помогне.

Веднага след като изпи бутилката с вода, ѝ се приходи до тоалетна. Пикаеше ѝ се от часове, но сега натискът върху пикочния ѝ мехур не можеше да се пренебрегва повече. Айша я изведе навън, където Миранда премигна, заслепена от ослепителната светлина. Намираха се сред планини. Бяха на север или на запад, предположи тя. На изток нямаше нищо друго, освен пясък. Тежката мъгла все още обвиваше назъбените върхове, които се простираха и от двете ѝ страни. Редици камъни разсичаха по-ниските склонове, разделяйки обработените тераси на трапецовидни парцели в нежнозелено. Не

разпозна веднага какво отглеждаха там. Можеше да бъде кафе, какао или дори хибискус. Беше твърде рано да се каже, филизите бяха много млади. Около къщите растяха бодливи маслиновозелени храсти. Ако не беше пленничка тук, мястото щеше да ѝ се стори красиво.

Обърна се да погледне към малката каменна колиба, където бе спала. Покривът ѝ беше от гофрирана ламарина, а вратата — просто мръсно парче плат. Можеше да е построена и за обор за кози или кокошарник. Вдясно от нея, на няколко метра, имаше още четири или пет подобни постройки.

Не виждаше, нито чуваше друг човек. Въздухът все още бе неподвижен и притихнал.

— Мъжете? — попита тя.

— Спят — отвърна Айша, като събра длани и отпусна глава върху тях, в случай че Миранда не бе разбрала думата. А жените, искаше ѝ се да добави. Моите приятелки? И Мухтар? Жив ли е? Но не беше сигурна, че ще понесе отговора.

Зад един особено гъст храст бе изкопана малка дупка, която очевидно се използваше редовно. Миранда се изпишка, топлата струя вдигна облачета прах, когато плисна по стените на дупката. Щом приключи, жената я поведе обратно към малката къща.

— Ще вземем вода — каза тя. — Вода за закуска.

Отстрани на къщата тя ѝ показа малка и празна каменна цистерна.

Миранда сковано последва инструкциите на Айша, докато тайно притискаше блузата между пръстите си, за да отдръпне мокрия плат от кожата си. Щеше да изсъхне на слънце. По-възрастната жена, изглежда, не бе забелязала течашите ѝ гърди и подгизналата ѝ тениска. Тъмният ѝ цвят прикриваше петната. Айша носеше две големи пластмасови туби и бутна още две в ръцете на Миранда. Те бяха леки и лесни за носене сега, но не беше сигурна как ще се справи с тях, когато бъдеха напълнени.

Айша я поведе надолу по скалиста пътека и тя я последва, като стъпваше на същите места, на които бе стъпвала и жената. Слава Богу, че носеше маратонки, а не бе отвлечена в обувки с високи токове и вечерна рокля, на път към нечий пореден национален празник. Ето нещо, за което можеше да бъде благодарна. Запита се колко далече бе водата. Жените в някои села по цял ден правеха само това — да носят

вода; знаеше го от пътуванията си и от докладите на различните доброволчески групи, и по-специално, на Британското министерство за международно развитие, естествено. Това бе страна без реки, без езера, без работещи системи за съхранение на дъждовна вода. Тя оцеляваше, като изсмукваше бавно дълбоките си подземни резервоари. Но дори и те постепенно свършваха и на някои места работниците трябваше да използват петролни сонди, за да стигнат до водата. Жената напредваше към сухата уади, краката ѝ набираха скорост. Миранда я следваше, благодарна, че може да се движи, че е в съзнание и че ѝ е поверена някаква отговорност, която държеше мислите ѝ далеч от черните дупки на отчаянието.

[1] Забрадка или друг вид кърпа за покриване на главата от жените мюсюлманки, както и самата практика на това закриване. — Б.пр. ↑

[2] Част от традиционното мюсюлманско женско облекло, при което лицето е изцяло покрито, с изключение на процепа за очите. — Б.пр. ↑

[3] Поздрав за добро утро със съответния му отговор, който се дава, традиционна формула (араб.). — Б.пр. ↑

7 ЮНИ 2007 Г. МИРАНДА

След като Тъкър и екипът му приключиха с огледа на къщата и си тръгнаха, Миранда изтича на горния етаж, където съблече блузата и полата си. Сърцето ѝ все още препускаше бясно. Не бе свикнала с гледката на толкова много автомати, толкова рано сутрин. Определено не и преди кафето. По-добре щеше да е известно време да не натиска повече бутони. Очевидно имаше още; Фин ѝ бе казал по телефона, че има един над картината на кралицата в предния коридор (която икономката Деста бе включвала няколко пъти с четката си), един до банята, по един във всяка стая за гости, един в кухнята и един в офиса на Фин на долния етаж. Добре беше да го знае.

Както бе обичайно за четвъртък, къщата бе празна. Огледа спалнята. Беше безупречно чиста, с изключение на разбърканите завивки и лятната рокля, с която бе дошла снощи, а сега лежеше на пода, където я бе захвърлила няколко минути след пристигането си.

Все още не се бе срещнала с домакинския персонал — готвачката, чистачката, икономката, градинарите. Не беше сигурна как щяха да реагират на факта, че остава да пренощува при Фин, затова винаги идваше едва след като те си тръгнеха в четири следобед и се измъкваше навън преди шест сутринта, когато започваше работното им време. Фин ѝ бе разказал по малко за всеки от тях, за да я подготви за евентуалното им запознанство. Първо беше Негаси, непоклатимата икономка на резиденцията, която работеше в къщата от най-отдавна, поне при трима посланици; Теру, кръглоликата готвачка, която почти бе уволнена заради неприемливите си менюта, преди Фин да я изпрати да се обучава в един от петзвездните хотели в града; и тромавата, но предана чистачка Деста, известна с редовното включване на алармите. Семере и Йонас се грижеха за градините. Всички те бяха християни, което бе изключително важно, имайки предвид значителното количество алкохол, поднасяно в резиденцията — мюсюлмански персонал би се чувствал неудобно заради това.

Но кого се опитваха да заблуждават с Фин? Персоналът знаеше кога е била там. Тя не можеше да влиза и излиза от резиденцията, без да мине покрай пазачите, които най-вероятно бяха наясно с часовете ѝ на пристигане и заминаване, а никой не клюкарства така, както охраната. Още преди да срещне Фин, Миранда бе член на Британския клуб, едно от малкото заведения тук. Човек или се присъединяваше към клуба, или ставаше въздържател. Всички клюки, в крайна сметка, стигаха до ушите на виетнамо-мазрукския барман Абдула, чест гост на купоните, които двете с Висента организираха в Стария град. На Хелоуин той се появи в дома им в пълно одеяние на драг кралица под своята абая.

— Вярно ли е — прошепна ѝ Абдула, — че в Америка има мъже, които се обличат по този начин през цялото време?

Той бе открил интуитивно истината за нея и Висента и се чувстваше уверен да ѝ сподели тайната си.

Имотът около резиденцията бе под постоянно наблюдение на камери, което означаваше, че охраната можеше да оглежда и увеличава образа на всички хора в района. В края на моравата имаше басейн, използван от персонала на посолството. Пазачите, които рядко — в най-добрия случай — имаха възможност да оглеждат полусъблечени жени, разбираемо се вълнуваха от печашите се по бански британки.

— Направили са класация — каза Абдула на Миранда. — От едно до десет. Искаш ли да знаеш кой е номер едно?

Тя искаше. Абдула ѝ каза, че е нейна приятелка, Сали — висока амазонка с тяло с извивки, с дълга тъмна коса, която ръководеше консулския отдел.

— И познай кого наричат „Картофа“.

Тя се досети.

— Добре е, че не плувам там — каза Миранда.

— Да, но ти плуваш в „Интерконтинентал“, а да не мислиш, че пазачите в хотела не правят подобни класации?

Тя въздъхна. Арабските мъже, западните мъже — всъщност не бяха толкова различни колкото човек би си помислил. Какво друго знаеха охранителите на резиденцията за нея?

Няколко пъти ѝ се стори, че я следят на връщане от Фин към Стария град. Една и съща кола бе минавала седем пъти покрай нея, като намаляваше всеки път, когато тя доближеше. Най-накрая си

записа регистрационния ѝ номер, който беше син — това означаваше местна регистрация.

— Да си пращал някого да ме следи? — попита тя Фин. — За да се увериш, че ще се прибера безопасно у дома?

Той изглеждаше озадачен.

— Не. Дори не ми е позволено. Наистина ли мислиш, че те следят? И не е просто обичайният тормоз от страна на местните?

Миранда не беше сигурна. Беше свикнала с постоянната словесна атака, докато вървеше по улиците, която варираше от безвредното „Обичам те“ до доста изненадващото (като се имаше предвид слабото разпространение на английски език в страната) „Ще ми духаш ли?“ на чудесен американски жаргон. Мъжете тук много държаха да изтъкват колко уважават жените си и го показваха, като ги държаха увити и заключени в домовете си. Но по някаква причина това предполагаемо уважение изобщо не им пречеше да тормозят нея или дори нейните приятелки — които ходеха напълно покрити по улиците. Тя не можеше да бъде обвинена, че се опитва да привлече вниманието на някого. Обличаше се в дълги поли и в блузи с дълги ръкави, а къдриците си събираше на кок на тила. И все пак теменужено сивите ѝ очи бяха достатъчни, за да предизвикат погледите на мъжете по улиците. Дюдюканията, които я съпровождаха, бяха от вида, който би могла да очаква у дома в Сиатъл, ако излезеше на улицата само по мрежест чорапогащник и бикини с пайети.

Фин все още я гледаше притеснено.

— Мога да накарам Тъкър да проучи. Той ще се опита да разбере кой е човекът.

Миранда поклати глава. Внимаваше да не се възползва от ресурсите на Фин; беше се справяла тук сама години наред, щеше да се справи и сега.

— Не се тревожа кой знай колко — каза тя. — Сигурна съм, че няма нищо особено.

Нито един служител на посолството не знаеше за тяхната връзка. Не че беше против правилата, но те не бяха сигурни как щяха да реагират хората.

— Когато за първи път се присъединих към Форин офис, ни изнесоха лекция за романтиката, докато сме в чужбина — обясни ѝ една нощ Фин. — Казаха ни: „Вижте, ще срещате вълнуващи хора на

най-различни места, ясно е, че ще имате и по-специални отношения. Просто направете услуга и на себе си, и на нас — и спете само с членове на НАТО“. Затова според мен всичко е наред.

Миранда се засмя.

— Избра ме, за да спиш с представител на държава от НАТО?

— Бих те избрал, независимо откъде си. Но тогава щеше да ми се наложи да те пазя в тайна завинаги.

— Ти и сега ме пазиш в тайна.

— Това притеснява ли те?

— Не. Да. Не знам.

— Няма да е вечно така. Просто... кариерата ми тук е в началото си и предпочитам да опозная хората малко по-добре, преди да започна да се перча с личния си живот.

— Да не би да е заради рисуването? Заради моите момичета?

— Обичам рисуването ти. И твоите момичета.

— Ти не ги познаваш.

— Обичам ги, независимо от това. Обичам начина, по който говориш за тях. Обичам картините, които ми показва.

Тя продължаваше да държи картините на ученичките си на четвъртия етаж на къщата си, където техните семейства нямаше начин да ги намерят. Никой не ги бе виждал, освен Фин. Може би не трябваше да ги показва дори на него. Човек не може да бъде прекалено внимателен.

Миранда отново стоеше гола в средата на спалнята. Щорите все още бяха спуснати, макар че така дори денем не се виждаше лесно в къщата. Фин нямаше да се върне до обяд, може би дори по-късно. Взе чашата с истиналия чай, който той бе направил за нея, преди да излезе, и я изпи на три глътки. Можеше да отиде във фитнеса, преди хората от посолството да се появят там. Все още бе достатъчно рано.

Фитнес залата бе точно от другата страна на поляната, през порта в дъното на градината. Представляваше скромна едностайна постройка, в която имаше само една пътечка, едно колело, един гребен тренажор, една стълба за катерене и няколко гири. Но поне всичко обикновено работеше. Имаше дори касетофон и купчина дискове, повечето от които принадлежаха на Тъкър. Той често тренираше тук с

екипа си. Караше ги да поддържат форма с редовни упражнения с гиричките, тичане и коремни преси. Някои сутрини Миранда го чуваше да крещи As-Raa! („По-бързо!“), докато мъжете обикаляха около резиденцията. Тъкър знаеше само няколко арабски думи, но смело се стараше да ги използва възможно най-често.

Включи айпода си и колонките, качи се на пътечката за бягане и се заигра с бутоните. Всичко вече ѝ бе познато. Бе почнала да свиква с пазачите, с постоянните служители, с абсурдно голямата къща, с липсата на свобода. Но това, с което ѝ бе най-трудно да свикне, бе щастието.

Никога преди не се бе чувствала толкова щастлива. Никога не бе изпитвала такава благодарност за всяка секунда от живота си. Не беше само заради Фин, въпреки че той бе основната причина. Щастието ѝ бе започнало преди три години, когато се премести в Мазрук. За първи път в живота си можеше да рисува, когато самата тя искаше да рисува. От нея самата зависеше как ще запълни всяка секунда от деня си. Можеше да прекара целия си следобед на обяд с мазрукските си приятели. Миранда все още се изумяваше колко сърдечни бяха всички тук, колко бързо бе канена в домовете на хората. Мазруките, при цялото оръжие, което разнасяха със себе си, бяха открити хора, готови да отворят домовете и сърцата си в мига, в който видеха странник.

Тук не беше необходимо да се притеснява за подготовката за класовете си в колежа „Корниш“, нито за завършването на докторантурата си. Не трябваше да се тревожи за пари. Наемът ѝ не струваше почти нищо. Преди Висента да се изнесе, те си поделиха разходите за десетстайната къща. Парите от субсидията на Висента и малките спестявания на Миранда тук бяха внушителна сума. Вечеря с боб и хляб струваше един долар. Рибата можеше да излезе малко повече. Токът и водата бяха няколко долара на месец. Най-големият ѝ разход вероятно бе мобилният ѝ телефон, който все пак рядко надвишаваше трийсет долара месечно.

Животът в тази бедна страна я бе освободил; да, никога досега не бе вкушвала такава свобода.

Освен това с Фин тя не изпитваше онази неловкост, която винаги бе съществувала при общуването ѝ с други мъже. В миналото само с жени бе усещала тялото си напълно отпуснато, следствие от принципа ѝ да следва винаги сърцето си. С мъжете беше по-предпазлива,

изучаваше детайлно всяка реакция за признак на някакво нарушение на баланса на силите. Когато обичаш една жена, връзката не е натоварена с бремето на дългата история на патриархата. Нещата просто са по-лесни. Но от друга страна, нищо, свързано с Висента, не беше просто или лесно. Да, тя бе спасила Миранда от предвидимата досада на академичните среди, беше я довела в тази завладяваща страна и бе дала тласък на работата ѝ, но бе предизвиквала не само плам в нея, а и притеснение и тревога. Бурните и непостоянни страсти разпъваха Миранда в прекалено много посоки едновременно.

С Фин се почувства веднага като у дома си. Не спираше да се изненадва колко простичко бе всичко с него. Търпението и последователността му ѝ позволяваха тя да бъде непостоянната. Нищо не го плашеше. Когато беше в еуфорично настроение, защото работата ѝ вървеше добре, той я обичаше. Когато изпадаше в ирационален пристъп на ярост, защото не можеше да намери любимата си черна жилетка, той я обичаше. Когато плачеше неудържимо пред красотата на някоя картина в центъра на обществена галерия, той я обичаше. Любовта на Висента винаги бе някак условна, проблематична, рискована. Нейната непредсказуемост, нейните крайности бяха приучили Миранда на предпазливост и прагматизъм. Някой винаги трябва да поема ролята на котвата. Сега тя с радост прехвърли тази роля на Фин. С него тя можеше да бъде каквато си поиска.

Нямаше нито една стая в къщата, в която да не се бяха любили: в антрето под стъклописа с британското знаме и неодобрителния поглед на Елизабет II, в секундата, в която Фин затваряше вратата след последните им гости; в трапезарията, яхнали някой стол; в кухнята, на студения индустриален метален плот. Правеха го съзнателно. Кога друг път щяха да разполагат с толкова много стаи? Кога в бъдеще щяха да се наслаждават на такъв лукс по отношение на пространството? Все още го желаше и това я удивляваше. Фактът, че може да изпитва такава страст към мъж. И все пак я изпитваше. Нямаше грешка, нямаше съмнение — изпитваше я.

Почти от самото начало на историята с Фин Миранда очакваше това щастие да ѝ бъде отнето. Винаги бе смятала, че когато срещне човека, с когото ще поиска да прекара остатъка от живота си, ще изпита истинско блаженство. Търсенето ще свърши, няма да има повече разбити сърца и тя ще бъде опиянена от радост. Не трябваше ли

да се чувства по този начин? Не бе очаквала съпътстващия ужас. В мига, в който осъзна, че иска да бъде с Фин до края на земния си път, пред нея зейна бездна. Не защото се съмняваше в него или се притесняваше, че той ще я напусне. От самото начало връзката им бе — може би донякъде странно — освободена от тази тревога. А защото се чувстваше уязвима по напълно непознат за нея начин, за който не бе подготвена.

Беше възможно да го изгуби — дори в нормална ситуация, в света, какъвто си беше по принцип — по много начини. Почти всичко можеше да се случи: автомобилна катастрофа, инфаркт, грип. Но фактът, че тук той беше истинска мишена, не помагаше особено. Страховете ѝ не бяха просто плод на болезненото ѝ въображение, бяха реалност.

Фин имаше охрана и това трябваше да я успокои, но ефектът бе обратен. Фактът, че имаше бодигардове, подсказваше, че той се нуждае от бодигардове. Десетима на брой. Не това бе създадо страха ѝ — който бе осезаемо ускорен от безмерната ѝ любов — но определено го подхранваше.

Миранда не се чувстваше достойна за това щастие. Не бе водила особено примерен живот. Беше погълната от себе си, беше сама и необвързана. Беше поставила страстта си към живописиста пред всичко друго — семейство, приятели, любовници, Висента. Не беше жестока. Никога не бе причинявала на никого съзнателно болка; беше мила с непознати в автобусите; играеше с децата в кафенетата, когато на майките им се налагаше да посетят тоалетната; рециклираше. Но никога не ѝ се бе налагало да жертва нещо наистина скъпо за нея. Е, как тогава бе сполетяна изведнъж от цялото това щастие? Защо тя, а не милионите изнасилвани и измъчвани жени от Конго? Защо тя, а не босненските мюсюлманки? Защо тя, а не милионите бебета, умиращи всяка година през първите няколко седмици от живота си? Нима те не заслужаваха поне малка частица от тази радост?

Малко суеверно тя се надяваше, че щом осъзнава ясно добрия си късмет, това по някакъв начин ще предотврати трагедията. Абсолютно нерелигиозна, Миранда нямаше Бог, на когото да благодари. Нито пък възприемаше Вселената като доброжелателна сила, която организира нещата така, както е писано да бъдат. Но бе чела в научните списания, че благодарността сама по себе си, дали към Бог, космически сили,

приятели или семейство, е достатъчна за подобряване на здравето и благосъстоянието.

Миранда не беше по природа весела; възприемаше света по-скоро в мрачни нюанси. Някога в Сياتъл гледаше с благоговение своята почти дзен приятелка Мойра, която намираше причини да се радва на всяка минута от деня. Мойра спираше да помирише розите. Мойра изпитваше удоволствие от гледката на синя птица, буркан бадемово масло или летящ балон. Мойра вярваше, че всичко се случва с конкретна причина. Миранда искаше също да може да повярва, но колкото и да се опитваше, не успяваше да открие в себе си вяра в щедростта на Вселената.

Мойра беше акупунктурист, човек, който смяташе, че лошото настроение е просто блокиран енергиен поток. За Миранда лошото настроение бе резултат от реалността, страничен продукт от четенето на новини. Всяка история на първа страница се забиваше в нея като вуду игла. Всеки ден имаше още някое мъртво дете, още някое природно бедствие, още един луд политик, който твърдеше, че гей хората могат да бъдат „излекувани“. Тя не знаеше как да не възприема всичко това лично.

Но махалото можеше да залитне и в другата посока, изпълвайки я с безпочвена еуфория, която я караше да подтичва по тротоара, да флиртува с красиво момиче на парти или да танцува в някой бар. Мрачният ѝ светоглед оставаше непроменен, но имаше кратки моменти на отсрочка. Можеше да се каже, че за нея това постоянно щастие бе като тясна лъскава бална рокля, която се търкаше в момчешките ѝ колене. Не можеше да свикне да я носи. Не знаеше как правилно да я облича, как да ходи с нея, как да я направи истински своя.

Първия път, когато остана да преспи в резиденцията, прекара нощта, повръщайки на мраморния под в банята. Беше се събудила към три часа, гадеше ѝ се и се измъкна от леглото, за да намери някакъв лек. Имаха запас от органична джинджифилова бира в хладилника на горния етаж. Приседна гола на студените плочки в банята, стиснала в ръка изпотеното кенче. Беше я изпила до половината, когато започна да повръща.

Не беше болна, нямаше температура, нищо не я болеше и бе яла само морковена супа и хляб на вечеря. Просто не можеше да повярва

във всичко това — и най-вече, че Фин е неин.

Той не се събуди. Спеше толкова малко, че когато се унесеше, изпаднаше почти в състояние на безсъзнание. На сутринта, когато му разказа какво се бе случило, Фин и се скара, задето не го бе събудила.

— Нуждаеш се от сън — каза му тя. — А и без това нямаше какво да направиш.

— Можех да ти държа ръката! Или да махам косата ти от лицето. Миранда се засмя.

— Благодаря, но това не беше особено романтичен момент. Ни най-малко не съжалявам, че го пропусна.

Краката ѝ поддържаха безсмисления ритъм на пътеката близо час, мислите ѝ бяха потънали в медитация за цветовете, когато стъклената врата на фитнеса се отвори. Звукът я върна от Етиопия, където бяха пътували с Висента през първата си година тук. Бяха шокирани, когато след толкова много месеци, ограничени в черно-белия свят на Мазрук, се озоваха сред смайващата палитра на Африка. В Мазрук забулените жени бяха като сенки на мъжете с белите роби, всеки цвят бе покрит, смазан, потиснат. Но Етиопия! Етиопия беше откровение. Миранда на мига се влюби в тамошните жени, с откритите им лица и гъвкавите им тела, облечени в червено, лилаво, оранжево, жълто и розово, едновременно. Всяка жена бе като напълно разцъфтяла цветна градина. Пътуването от Мазрук до Етиопия бе като от Канзас да се озовеш в страната на Оз.

— Salaama aleikum — казаха учтиво в хор Мухтар и Башир. Изглеждаха леко смутени от вида ѝ — само по тениска и шорти.

Без съмнение се чудеха дали да докладват за неразрешено използване на фитнес оборудването, преди да се сетят, че лицето, на което щяха да докладват, най-вероятно бе отговорно за присъствието ѝ.

— Wa aleikum asalaam — каза тя весело, сякаш бе най-естественото нещо на света да я заварят тук. Едва тогава осъзна какво гърми от айпода и. That butt you got makes me so horny^[1]. Това беше Baby Got Back, от албума на Миранда One-Hit Wonders of the '90s. — Мога да изключа музиката — предложи тя, надявайки се уроците по английски език на пазачите да не вървят много добре.

— Няма проблем — каза Мухтар, докато се запътваше към пейката за коремни преси. — Ние обичаме музиката.

Миранда продължи да тича, а наум се молеше следващата песен да бъде по-добре. Но не беше. I'm too sexy for my shirt^[2]. Смразена, тя не знаеше дали да спре музиката, или да се престори, че не разбира текстовете. Мъжете продължиха да правят пресите и набиранията за бицепси, привидно разсеяни. Тя остави айпода включен. Пазачите не се забавиха много дълго, останаха само още десет минути, след което си тръгнаха, за да навлекат отново униформите си. Миранда въздъхна шумно с облекчение и вдигна скоростта на пътеката за бягане. Вратата отново се отвори.

— О! — каза сепнато женски глас.

Беше Антоанет, пълничка блондинка от посолството, чиято работа, изглежда, беше основно да намира мебели за жилищата на персонала (Миранда не беше осъзнавала колко банални са повечето дипломатически работни постове. Огромна част от хората в посолството изобщо не участваха в политиката. Бяха счетоводители, жилищни управители или лични асистенти). Тя никога не се бе държала особено приятелски с Миранда, когато се засичаха в клуба или на различни приеми, но пък и повечето от британските служители не бяха кой знае колко сърдечни. Те бяха сдържани и общуваха предимно помежду си, като не се смесваха с местното население, нито дори с персонала на други посолства. Защо тогава си станал дипломат, чудеше се Миранда. Защо започваш работа в чужбина, ако искаш да прекарваш всичките си вечери, пиейки джин-тоник със сънародниците си? Фин беше различен, разбира се. Въпреки че сравнението не бе справедливо, като се имаше предвид, че един посланик има съвсем различни социални и професионални перспективи от тези на персонала си. Фин се срещаше с хора всяка вечер, било навън, било въкъщи, но голяма част от това общуване бе по задължение. И все пак той като че ли искрено се наслаждаваше да прекарва време с местните си контакти и се потапяше възможно най-дълбоко в тукашната култура. Често обличаше тобе за срещите си с мазруки и се присъединяваше с удоволствие към местните танци.

Но притеснението в момента бе, че Антоанет не знаеше за нея и Фин. Което означаваше, че тя ще се учуди как Миранда бе получила

достъп до фитнес залата. Мисли бързо, каза си тя, а краката ѝ изведнъж почнаха да се застъпват един зад друг на пътечката за бягане.

— Добро утро! — каза бодро. Не можеше да се скрие, така че се налагаше да пробва да я смути с наглост. Поне нямаше вероятност Антоанет да я попита директно какво прави тук. Британците, както бе установила от личен опит Миранда, рядко формулираха някакво мнение директно. (Отново, Фин бе изключение.)

Антоанет ѝ кимна леко и се запъти към елиптичния тренажор.

Можеше да излъже и да каже, че е дошла със Сали, една от малкото ѝ приятелки от посолството, но тя си е тръгнала по-рано. Можеше да каже, че Тъкър я е пуснал. Или можеше да не каже нищо и да се надява, че Антоанет ще предположи, че тя има някакво законно основание да е тук. Колкото по-малко кажеше, толкова по-добре, реши Миранда най-накрая и се протегна към контролното табло на пътечката.

Беше увеличила темпото си, така че сега почти спринтираше, и искаше да забави машината, преди да се опита да слезе. Но от притеснение и паника действа непохватно. Вместо да смени скоростта, дланта ѝ залитна и натисна копчето за аварийно спиране. Гумената настилка на пътечката спря рязко. Миранда продължи да върви и залитна към предната част на машината, ханшът и се блъсна в контролното табло. За една наносекунда увисна там, приведена над наклонената пътечка, къдриците ѝ докосваха пода. Но слабото ѝ тяло явно не беше достатъчно като противотежест, за да върне машината назад — тя се обърна и Миранда се стовари безцеремонно по глава на пода.

Останала без дъх от удара, затвори очи. Това не може да е истина, помисли си тя. Не е възможно, не се прекатурих току-що през кормилото на бягащата пътека във фитнеса на посолството пред служител на посолството. Бягаща пътека, която официално нямам разрешение да ползвам, без Фин да е наоколо. Дори аз не може да съм толкова некоординирана.

И все пак бе истина. Ето я. Лежеше по гръб с пулсираща от болка глава, с повдигната нагоре блуза, която разкриваше гледката на раираното ѝ памучно бельо и ивица гола плът на корема.

— Добре ли си?

Гласът беше любезен, но не прекалено загрижен. Антоанет не спря елиптичната машина.

— Имаш ли нужда от помощ? Мога да сляза. Просто не исках да спра внезапно и...

И да направя това, което направи ти, мълчаливо довърши Миранда вместо нея.

— О, супер съм — успя най-накрая да каже тя. — Просто се опитвам да си поема отново дъх. Само секунда.

Но не беше съвсем сигурна, че това е възможно. Внимателно провери някои части на тялото си. Можеше да свие пръстите на краката си, на ръцете също. Поне не беше парализирана. Сви коляно. Ако имаше нещо счупено, щеше да се разплаче от болка, нали? Бавно се завъртя на една страна, осъзнавайки ясно любопитния поглед на Антоанет, и се изправи на крака. Светлините изведнъж и се сториха много ярки и й хрумна, че може да има сътресение. Направи няколко крачки с накуцване.

На половината път към вратата се спря. Дали Антоанет щеше да я види да се промъква обратно през портата към резиденцията? Служителите на посолството идваха през отделен вход, от улицата. Само посланикът и гостите му използваха портата към къщата. Би могла да избегне въпросите, като излезе през вратата на персонала и обиколи отново през главния вход на резиденцията. Но това поставяше два други проблема. Първо, нямаше начин да излезе навън от територията на посолството само по шорти и тениска. Щеше да докара инфаркт на цялата охрана. Второ, не можеше да влезе или да излезе през входа за персонала без ключ. Налагаше се да се прибере в къщата директно.

— Чао! — каза тя бодро на Антоанет, която продължаваше да ходи бавно на елиптичната машина.

Не последва отговор. Миранда наблюдава Антоанет около минута, преди да се измъкне през вратата и, поглеждайки притеснено през рамо, за да се увери, че тя не я гледа, се спусна през портата към резиденцията и се затича през моравата към къщата.

Исусе, помисли си тя, когато влезе под душа в банята на Фин. Навсякъде можеше да настъпиш мина.

Най-накрая, около три часа, Фин се прибра. Идването му бе предизвестено от цял ритуал по влизане в посолството, така че тя имаше достатъчно време да се подготви — вратите се отваряха шумно, а радиостанциите на пазачите започваха да пиукат, преди бронираният му конвой да навлезе в двора. Тя изтича надолу по стълбите, за да го посрещне, все още мокра от душа.

— Стоя ли далеч от паникбутоните? — попита той, като я целуна. — Оставям те сама една сутрин и ти успяваш да докараш тук целия екип на охраната.

— Нека това да ти е за урок. Самотна съм. Освен това, отдавна исках да се запозная с Тъкър.

— И съм сигурен, че си направила силно впечатление. Какво ни е оставила Теру?

Отидоха в кухнята и започнаха да тършуват из хладилника, където намериха спаначен киш, салатата, и трошлив сладкиш с ябълки и ревен.

— Взех решение — каза Фин, докато напълваше повторно чашите им със совиньон блан. Хранеха се на предната веранда, откъдето имаха гледка към градината.

— Да не ме оставяш повече никога сама тук?

— Освен това. Реших, че е време да кажа на персонала на посолството. Глупаво е, наистина, да изчакваме повече, а и така изглежда все едно правим нещо нередно.

— А ние не правим.

— Ние не правим абсолютно нищо нередно. Така че смятам да направя съобщение на сутрешната ни среща в събота. Ако нямаш нищо против.

— Има ли причина да съм против? Да нямаш бивши любовници в посолството, които ще ме погнат с автомат „Калашников“?

Фин се засмя.

— Не съм имал приятелка от пет години.

— Така поне казваш. Все още не ти вярвам.

Петгодишната пауза я притесняваше. На Миранда и бе невъзможно да си представи толкова дълго време без интимност. Освен това Фин беше брилянтен, привлекателен, красив и необвързан. Колко такива мъже имаше във Форин офис?

— Бях зает. Местех се доста в последните години. И не организирах добре времето си.

— И всички жени са омъжени?

— Или това, или просто не са си падали по мен.

— Невъзможно.

— Ето защо те обичам.

— Добре че не е заради готвенето ми.

— Чакай — ти готвиш?

Миранда се засмя и се задави с троха от сладкиша. Фин я потупа по гърба.

— Ох! — трепна тя и се отдръпна от него.

Фин изглеждаше смаян.

— Съжалявам. Не исках да те нараня...

— Не, всичко е наред, наистина. Просто малко... съм насинена.

Тази сутрин имах малък инцидент във фитнеса.

Той повдигна вежда.

— Още един инцидент?

Миранда му разказа за Антоанет и пътечката за бягане. Фин храбро се опита да запази сериозно изражение, но не успя.

— Не е смешно! — ахна тя.

— Не, не, сигурен съм... Просто... замислих се за камерите.

Миранда простена.

— Неееее, сериозно? Записано е на камерите?

— Скъпа, ти си в резиденцията на посланика. Всичко се случва пред камерите.

— Дори и тук? Дори и сега? — Тя протегна крак под масата, за да го докосне по коляното.

— Особено тук. Ние сме на верандата! Някой може да се опита да се изкачи по стената и да влезе вътре през прозорците. Но ние сме в безопасност вътре. Или поне така ми казаха.

— Божичко, надявам се да е така.

— Ами, ако те имат някакъв кадри от това, което правим вътре, трябва да имаме правото да караме хората да си плащат, за да го гледат.

— Заплащане за гледане на посланическо порно. Звучи като обещаваща категория за наградите на порнофилмите.

— Вероятно ще ми гарантира по-добър доход, отколкото получавам като държавен служител.

— И повече, отколкото можеш да спечелиш като творец.

— Несъмнено. Особено имайки предвид безпомощността ми с молива. Като стана дума, напоследък не съм виждал никакви твои нови картини. Да отскочим до вас след обяд?

— Позволено ли ти е?

— Ако дам на момчетата един час предизвестие.

— Добре. Мисля, че въкъщи няма да има никого. Но ако ядем там, трябва да измием сами чиниите си.

— О, забрави. Ще ги донеса тук.

— Иди кажи на момчетата тогава. Аз ще се кача горе и ще се преоблека в нещо не толкова удобно.

Фин бе единственият човек, който бе виждал картините. Всеки на неговия пост сигурно умее да пази тайни, бе решила тя. Освен това, ако имаше някой, който искрено желаеше да подпомогне местните жени, това бе Фин. В къщата ѝ бяха скрити повече от трийсет картини, прибрани в кашони в един неизползван дрешник в тясна стая на покрива. Чудеше се какво щеше да стане с тях, когато в един момент си тръгнеше. Къде щяха да ги пазят момичетата? Те не биха могли да ги държат в домовете си, където семействата им щяха да ги видят. Някои може би щяха да приемат един или два натюрморта под покрива на дома си, но със сигурност най-новите картини щяха да предизвикат фурор. Или по-лошо.

Тя въздъхна. Защо бе направила това? Защо бе насърчила тези момичета да развият таланти, които никога нямаше да могат да реализират? Но Миранда знаеше отговора. Той бе много прост. Тя им преподаваше, защото те искаха да се научат да рисуват. Толкова силно искаха да се научат, че си намираха извинения, за да идват в дома ѝ. Рискуваха да ги разкрият. Пазеха тайна от хората, които обичаха.

— Разкажи ми отново как си намерила всички тези момичета — каза по пътя Фин. — Разкажи ми как те откри Тазкия.

— Ти вече знаеш за Тазкия!

— Остарявам. Забравям неща. А искам да запомня всичко, което ти се е случило някога.

Миранда се усмихна.

— Наричай ме Шехерезада. Добре. Тазкия.

— Чакай, не трябва ли да променим името ѝ за целите на този разговор? Все пак момчетата са отпред?

— Те не говорят английски. Ще разберат само името ѝ. От думите ни ще разберат само, че Тазкия е най-благочестивата и добродетелна жена в цял Мазрук.

— Добре — каза Фин, но челото му остана все така свъсено.

— Ще се опитам да не споменавам често името ѝ. Така става ли?

— Приемливо е.

— Имало едно време една борбена млада художничка на име... добре, една борбена млада художничка. Тя живеела в каменна къща, издълбана в Стария град, с майка си, баща си, две сестри и двама братя. Нашата художничка била най-малката от семейството. През деня баща ѝ ръководел малък магазин, в който се продавали батерии, вода, газирани напитки, бисквити, бонбони, прясно мляко и йогурт.

— Нямало ли е овесена каша? Имам чувството, че трябва да има каша в този магазин.

— Не бъди такъв англичанин. Мазруките не ядат каша.

— Какво ядат тогава за закуска? Никога не съм бил канен на местна закуска.

— Е, майката на нашата художничка печала дълги тесни франзели и бъркала пържени пилешки дробчета и лук за закуска. Две от сестрите и единият брат останали вкъщи. Само художничката посещавала университет, където изучавала неженствената област на геометрията, привлечена от нейната логика и от връзката ѝ със собствените ѝ тайни рисунки.

— Виж, предишния път не ми спомена частта с геометрията. Какво друго си скрила от мен?

Миранда се усмихна и вдигна ръка от седалката, за да го стисне незабелязано от пазачите.

— Нито думичка.

Бе срещнала Тазкия в Германската къща, културния център на Германия, на първата инсталация на Висента. Копнееща да изследва тази непозната част на света и интересуваща се по-скоро в някакъв абстрактен смисъл от тежкото положение на жените в Близкия изток, Висента бе дошла тук с отпуснатата арт субсидия, а Миранда си бе взела творчески отпуск, за да я придружи. От всички културни центрове в града Германската къща бе най-активният, често канеха чуждестранни

творци да показват произведенията си, обикновено с уговорката, че ще проведат уъркшоп с местното население. Именно там Миранда (която знаеше точно единайсет думи на немски, повечето от които имена на храни) се запозна с тъкачи, батик артисти, художници, фотографи, писатели и скулптори. Не всички от тях бяха германци. На Миранда познаването на езика не ѝ се струваше задължително. Тя беше наблюдавала презентации за добивания тук на ръка алабастр и търпеливо бе понесла безброй германски филми само с арабски субтитри. Толкова малко места в града предлагаха някакъв вид забавление, че бе готова да изтърпи всичко.

Тазкия някак си бе получила разрешение от родителите си да остане навън до тъмно тази вечер. Беше кацнала на стъпалата на Германската къща и очакваше да отвори, когато Миранда и Висента пристигнаха. Обвита в черно от главата до петите, девойката приличаше на малък бездомен призрак. Когато те тръгнаха нагоре по стълбите, тя се обърна към тях.

— Извинете, някоя от вас да е художник? — Очите ѝ проблеснаха с надежда през процепа на нейния хиджаб и никаб.

Двете с Висента се спогледаха за миг, усмихнати, преди Миранда да каже:

— Тази вечер е тя.

— А утре е неин ред.

— Но насаме. Аз съм художник само у дома си. Тук не излагам на публични места.

Не обясни защо.

Тазкия ги оглеждаше намръщено.

— И зависи какво имаш предвид под „художник“ — добави Висента.

— Висента е по-скоро изпълнител. Тя е концептуалист. Създава арт инсталации — каза Миранда, забелязвайки объркания поглед на Тазкия.

— Тази вечер ще показвам художествената страна на моята инсталация — каза Висента. — Ще видиш.

— Арт инсталация? — Тазкия изглеждаше отчаяна.

— Защо не влезем вътре? — каза Миранда. — Така можеш да видиш сама. Не искахме да те объркваме. Аз съм Миранда, между другото.

— Тазкия. Толкова се радвам да се запознаем. Искам да ви разпитам за ужасно много неща.

Висента позвъни и русо момиче с конска опашка, една от администраторите на Германската къща, ги покани вътре. Галерията беше точно от лявата страна на входната врата. Висента бе стояла до късно предишната нощ, за да довърши инсталацията си. В средата на стаята имаше черна фигура, голяма колкото Тазкия. Само че беше наистина безформена; не се забелязваше никакъв намек за бедра, гърди или шия. Представляваше абстрактен контур на мюсюлманската жена. Съвършена парабола. Върху плата с бели букви бяха изписани цитати от жените в Стария град, които Висента бе събирала в продължение на месеци, някои на арабски, някои на английски език. От другата страна имаше процеп между хиджаба и никаба, където трябваше да се намират очите. В тази празнина с букви, които намаляваха постепенно по размер, бе написано: „Душата ми няма прозорци“.

На четирите стени имаше малки екрани, на които се редуваха интервюта с мюсюлмански жени за хиджаба. Почти всички бяха напълно забулени, но една бе оставила лицето си открито, а косата и бе покрита с лилав шал на цветя. Това беше най-яркото цветно петно в стаята.

Когато Висента обясни за първи път идеята си за изложбата, Миранда беше скептична.

— Сериозно? Хиджаб? Може ли да има по-банален образ за Близкия изток? — каза тя.

— Това означава ли, че трябва да спрем да го обсъждаме? — отговори Висента. — Искам да кажа, жените, с които разговарях, горяха от нетърпение да го обсъдят. Независимо каква бе гледната им точка.

Не се е получило зле, помисли си Миранда. Не беше нейният вид изкуство, но тя бе ужасно старомодна в някои отношения. Художник, работещ с маслени бои, а темите на картините ѝ като цяло бяха разпознаваеми. Нищо чудно, че не се бе сдобила със слава и богатство.

На стената, освен това висеше хоризонтално парче черен плат, бродирано със златни нишки. Отдалеч златото приличаше просто на повтарящи се геометрични или флорални мотиви. Но ако човек се вгледаше по-внимателно, можеше да различи миниатюрни фигури. В единия край на своя трон седеше царица Арва, владетел на голяма част

от Арабския полуостров от 1067 до смъртта си през 1138 г. В другия край бе Билкис, Савската царица, която вероятно бе управлявала Мазрук през X век пр. Хр. Редица от жени се низеше по плата между тях, всяка в различна поза. Някои носеха тежки съдове с вода на главите си; някои се свиваха уплашено от нападащите ги съпрузи; други седяха в окъсани дрипи, с протегнати ръце. С дребни арабски букви под тях бе избродирано: „А някога бяхме царици“.

Тазкия разгледа всичко с тъмните си сериозни очи, докато Висента обикаляше от стая в стая, правейки последни поправки — отрязваше пуснала се нишка тук, рестартиреше някое видео там. Поток от хора започнаха да влизат в галерията и да обикалят наоколо. Миранда им се усмихваше сковано, чувстваше се някак чужда, не на място. Все още ѝ липсваше обичайната за тези събития чаша вино в ръката. Тук щеше да има пластмасови чаши с флуоресцентен синтетичен сок в бара на гърба на галерията, но чак по-късно. Загледа се как Тазкия сграбчи ръката на Висента и почна да я следва навсякъде, като ѝ задаваше жадно въпроси. Висента, изглежда, нямаше нищо против (тя винаги с готовност приемаше подобно внимание) и разговаряше оживено с момичето, поздравявайки междувременно новопристигналите гости.

По някаква причина Германската къща бе като имунизирана срещу местната цензура. Въпреки парада на множество западни художници, показващи тук творбите си, и прожекциите от време на време на леко пикантни филми, доколкото Миранда знаеше, никога не бе имало демонстрации срещу центъра. Спомни си как бе гледала „Парфюмът“ тук и как си пое рязко дъх, когато на екрана се появи една гола гърда. За миг се парализира от страх, в очакване на бурна реакция. Но нищо не се случи.

Все пак имаше ограничения. Очевидно бе, че не можеха да се показват голи тела. Досега никой не се бе проявявал като достатъчно глупав, за да предложи това. Нямаше и изложби с реалистични човешки фигури, като жест към исляма. Изкуството, което се показваше, бе с тенденции към абстрактното и геометричните изображения. Работата на Висента с известни уговорки все пак влизаше в параметрите на приемливото; нищо от това, което правеше, не бе съвсем реалистично. И колкото и да бе странно, видео изображенията не бяха забранени, стига да не бяха неморални.

Ислямското отвращение към човешките фигури почти изключваше работата на Миранда. Тя се притесняваше да не си създаде проблеми (това бе постоянната и тревога), затова прочете много от хадисите^[3], в които се споменаваха възраженията срещу различните видове фигури. В Корана се осъждаше идолопоклонничеството, но не се забраняваше изрично рисуването на хора и животни; това бе оставено на хадисите, някои от които бяха разказани от Айша, една от многото жени на пророка Мохамед. В единия тя казваше: „Пратеникът на Аллах влезе при мен вкъщи. Имах лавица, закрыта със завеса с изображения. Щом я видя, той я разкъса и цветът на лицето му се промени и той каза: Айша, най-тежкото мъчение от ръката на Аллах в Деня на възкресението ще бъде за тези, които имитират [Аллах] в делото на Неговото сътворение“.^[4]

Веднъж, както се твърдеше, Айша донесла вкъщи възглавница, украсена с животни, на която съпругът ѝ да седи. Нейният жест бил посрещнат с гняв: Създателите на тези изображения ще бъдат наказани в Деня на възкресението и ще им бъде казано: „Съживете това, което сте сътворили![т.е. тези изображения]“. Пророкът добавил: „Ангелите [на Милостта] не влизат в къща, в която има изображения [на животни]“.

Това беше общо взето всичко, което ѝ бе нужно да знае. Но имаше и още: Всички художници, които създават изображения, ще горят в огъня на Ада. Душа ще бъде вдъхната във всяка картина, изобразена от него, и тя ще го накаже в Ада, и той [Ибн Аббас] каза: „Ако ви се налага да го правите, тогава изобразявайте дървета и неща, в които няма живот; и Наср бин Али го потвърди“.

Тя беше предупредена.

Към края на изложбата Тазкия я потърси.

— Това — каза тя, като махна с ръка към стените. — Смятам, че е прекрасно. Но аз искам да се науча как да рисувам. Как да рисувам с бои. Познаваш ли такъв художник? Много ми е трудно да намеря тук такъв художник.

— Току-що намери — усмихна се Миранда. — Ти самата рисуваш ли?

— Не, не. Не, но бих искала да се науча.

— Защо? — Миранда се облегна на бялата рамка на вратата и притисна умореното си тяло към нея. Отново се замечта за чаша шампанско.

Тазкия стисна по-здраво бродираната си платнена торба и се огледа наоколо.

— Може ли да излезем?

Излязоха в хладната и тъмна, наситена с аромат на жасмин нощ. Полумесецът хвърляше бледа светлина, която сякаш всеки миг щеше да достигне върховете на синкавите планини в далечината. Но дори и прикрита от мрака на нощта, Тазкия пак бе нервна. Един пазач стоеше на входа към малкия двор, в който бяха почнали да излизат и другите гости. Тазкия пристъпи по-близо до Миранда, отвори чантата си и ѝ показа дебела тетрадка със спирала.

— Това са моите опити — каза тя. — Моите опити да стана художник. Би ли ги погледнала? И да ми кажеш дали изобщо има смисъл да продължа да опитвам?

— За мен ще бъде чест.

— Моля те, никой не бива да узнае.

— Разбирам.

Тазкия все още изглеждаше притеснена. Имаше и нещо друго.

— Има фигури — прошепна тя тихо. — Не можем да се въздържа. Те просто се появяваха.

Миранда кимна.

— Добре — каза тя. — Добре.

Двете се доближиха една до друга, сякаш извършваха тайна сделка с наркотици, и момичето бързо извади тетрадката си и я пъкна в оръфаната и определено лишена от блясък раница на Миранда. Когато Тазкия се обърна да си тръгне, Миранда я докосна по рамото.

— Ти не си единствената — каза ѝ тя тихо. — Знаеш ли го?

Очите на Тазкия останаха спокойни, но се възряха въпросително в нея през никаба.

— Не си единствената, която рисува фигури. Не си единствената мюсюлманка, която го прави. Ще ти покажа.

С все така сериозни очи, Тазкия кимна почти незабележимо, повдигна края на абаята си и с лека стъпка се отдалечи през градината, докато се сля с нощта.

Въпреки че бе измъчвана от голямо любопитство, Миранда изчака до следващия ден, за да разгледа рисунките на Тазкия на дневна светлина. Седна в дивана сред леещата се през прозорците слънчева светлина (това беше единствената стая в къщата с големи прозорци, а също така бе и достатъчно далече от първия етаж, така че да не влизат неочаквано неканени гости. Кръглите прозорци, приличащи на огромни илюминатори, и създаваха усещането, че е във въздушна подводница) и започна да прелиства страниците с нарастващо вълнение. Рисунките бяха изключителни. Чудеше се как Тазкия бе успяла да ги направи, без да привлича внимание. Не можеше да ги е нарисувала на открито, защото щяха да я забележат. И със сигурност не беше достатъчно богата, за да притежава фотоапарат или камера. Малцина хора тук бяха. Миранда се замисли за малките като ключалки прозорци в горните етажи на високите къщи на Стария град, прозорци, които позволяваха на жените да гледат навън, без да ги виждат тях. Може би Тазкия бе наблюдавала моделите си оттам, приклекнала на мъждивото стълбище, стиснала тайно тетрадката си в ръка.

Имаше скици на колички, препълнени с нарове; на квадратна обикновена джамия с котка на прага на вратата; неизменният силует на града срещу заобикалящите го планини. Но по-интригуващи бяха рисунките на хората. Един мъж седеше с кръстосани крака в своята тобе и смучеше цигара на пазарската си сергия. От едното ъгълче на устата му се издигаше дим, но на лицето му липсваха всякакви други характеристики. Нито една от фигурите нямаше очи или нос, а на повечето липсваха и устите. Сякаш Тазкия се бе опитала да се убеди, че щом не рисува тези детайли, значи всъщност не рисува човешки фигури. Имаше жени, увити в синьо-червени ситари^[5], гледани откъм гърба, докато изкачват стълбище. Имаше малки деца, които играеха в една уличка, едното държеше вдигнато над главата си коте, а другите протягаха ръце към него. Миранда не искаше да мисли за съдбата на това коте.

Когато приключи, остана дълго в дивана, замислена, пуснала тетрадката на Тазкия в скута си. След това се обади на момичето.

— Първо, ти вече си художник. И второ, би ли искала да идваш веднъж седмично при мен на уроци? И трето, познаваш ли и други, които биха проявили интерес?

Започнаха следващия петък. В този ден момичетата по-лесно можеха да се измъкват от вкъщи. Бащите и братята им отиваха в джамиите за следобедната петъчна молитва и след това често оставаха с приятелите си през целия следобед, за да клюкарстват и да пушат хашиш. Майките им пък бяха заети с печене или в танци в уединените си стаи със своите приятелки и роднини.

Тазкия обикновено пристигаше първа и сваляше воала си в мига, в който влезеше в безопасния коридор на Миранда. Тя беше звездата сред ученичките ѝ, малко борбено кълбо от хиперактивност и нерви. В момента имаше още три млади жени: Мариам, Надя и Акила. Това беше достатъчно, смяташе Миранда. Малко повече и щяха да привлекат нежелано внимание. Освен това вече нямаше свободно място за съхранение на картините им.

[1] „Задникът ти толкова ме възбужда“; песен на Sir Mix-A-Lot.
— Б.пр. ↑

[2] „Прекалено секси съм за ризата си“; песен на Right Said Fred.
— Б.пр. ↑

[3] Устни предания за пророка Мохамед, изключително важни за определянето на ислямския начин на живот. — Б.пр. ↑

[4] Всички хадиси в текста са според английския оригинал. На български език сборниците с хадиси са с различна номерация, освен това съществуват различни варианти на самите текстове и на превода.
— Б.пр. ↑

[5] Ситар („завеса“) — хиджаб с ръкавици и було, който прикрива напълно лицето, но е прозрачен, за да могат жените все пак да виждат. — Б.пр. ↑

3 СЕПТЕМВРИ 2010 Г.

ФИН

Фин стоеше пред вратата на бившия дом на Миранда, стиснал здраво ръката на Кресида. Той почти не я пускаше, откакто майка и бе отвлечена, не можеше да понесе да бъде дори в друга стая. Беше преместил кошчето ѝ в спалнята си, за да я чува как диша, когато се будеше нощем. Миранда би се смяла, ако научеше, че сега се будеше по няколко пъти на нощ. Той, когото нищо не можеше да пробуди преди зазоряване. Сега скачаше от леглото на всеки час или два, за да постави длан върху коремчето на Креси и да докосне гладката ѝ млечна кожичка с наболата си буза.

Пое си дълбоко въздух и потропа силно на металната порта. Креси го имитира и затропа по долната част на вратата, докато Фин спря малкото ѝ юмруче с ръката си. Зачуди се дали някой отвътре може да го чуе. Вероятно не. Извади новия си телефон от джоба си и потърси телефонния номер на Моси.

— Salaama aleikum!

Ведрият глас го стресна. Забулена фигура се появи до него и му протегна ръка.

— Чудехме се кога ще се появите — каза тя. — Притеснявахме се за вас.

На Фин му бяха нужни няколко секунди, за да разпознае гласа.

— Здравей, Медина. Креси, помниш ли Медина?

Креси се бе вкопчила в крака му и гледаше с огромно подозрение обвитата в черен плат Медина.

— Това е Медина — обясни ѝ отново той.

Момичето отдръпна настрани никаба си, така че Креси да види лицето ѝ. Успокоена, Креси се спусна и обхвана коленете на Медина.

— Елате.

Медина хвана Креси за ръката, пхна ключа в ключалката и отвори портата.

След като се настаниха в дивана и Креси се зае да проучва другите стаи на горния етаж, Фин обясни на Медина защо бе дошъл.

На Министерството на външните работи не му бе нужно много време, за да реши, че вече не може да се има доверие на Фин да изпълнява задълженията си по безпристрастен начин. Не можеше да направи нищо, за да попречи на това. Всеки ден продължаваше да работи неуморно, като се координираше с посолството на САЩ за всеки детайл от разследването на случая на Миранда (въпреки че американците избягваха да поемат видимо водещата роля, защото тяхната националност се смяташе за най-рисков фактор в подобни ситуации), но същевременно продължаваше да изпълнява почти всички други задължения на своя пост. Сега дори бе по-упорит от всякога в усилията си да постигне мирно споразумение между северните и южните лидери. Месеци наред бе работил, за да събере коалиция от дванайсет племенни лидери, по шестима от всяка страна, старателно подбрани заради уважението, което имат в родните си провинции, плюс неколцина представители на управляващите и опозиционните партии. Беше се срещал лично с всеки ръководител, обяснявайки конкретните последици от избухването на трайни военни действия и съответно — на възможностите, които би им донесъл мирът. Форин офис бе загрижен за нарастващата агресия и от двете страни, не на последно място и заради заплахата от нов наплив на имигранти, които си проправяха път на север към Великобритания, за да търсят убежище. А сега Фин имаше и личен интерес да поддържа страната възможно най-мирна и стабилна.

Но не се изненада, когато министерството реши да го замени с много компетентната Силия Роудс, току-що идваща от Судан — временно, както бяха обещали, само докато Миранда се върне. При тези обстоятелства не биха задържали на поста му никой посланик. Без значение колко е добър. Без значение колко неотложни бяха текущите му проекти. Винаги щеше да съществува „загриженост за способността му да взема безпристрастни решения и да се съсредоточи върху приоритетите на правителството на Нейно Величество“. Уилкинс, настоящият му ръководител в министерството, бе крайно съпричастен и го успокои, че мястото му в службата е гарантирано, стига да се върне в Лондон, докато Миранда бъде намерена. Би могъл да работи в мазрукския отдел, ако желае, бе казал

той. Или да върши друг вид дейност, несвързана със страната, ако така ще се чувства по-удобно.

И все пак връщането в Лондон бе немислимо. Как би могъл да се прибере без Миранда? Как би могъл да я остави в страна, запътила се към гражданска война, особено когато вече не бе в състояние да направи нещо, за да я предотврати? Как би могъл някога да обясни на Кресидата решението си да напусне Мазрук без майка и? Така че Фин поиска специален неплатен отпуск, СНО, на жаргона на Форин офис. Имаше малко спестявания, а животът в тази страна не бе скъп. Щеше да остане толкова дълго, колкото бе необходимо. В края на краищата, вината бе негова. Не можеше да е случайно похитителите да отвлекат жената на посланик. Но не това го измъчваше най-много, не това го караше да се взира в мрака, докато сутрешните молитви се понесяха гръмка преди изгрев от съседната джамия. Не можеше да спре, смяташе, че го заслужава. Това бе отплата за Афганистан, за смъртоносната му наивност, за Шарлот. Така светът не му позволяваше да забрави. Фин не беше религиозен човек, но не можеше да се отърве от чувството, че това бе някакъв вид божествено възмездие. Че не бе възможно да се случи подобно нещо без божествена промисъл.

Министерството беше крайно притеснено от решението му. Ще бъдеш в опасност, му бе заявил Уилкинс. Не можем да си позволим да плащаме за охрана за теб, след като новият посланик пристигне. Хората знаят кой си. Ти си мишена. И дори не си помисляй да тръгнеш след нея сам. Знаеш, че трябва да контролираме ситуацията. Знаеш за риска от измамници. Фин търпеливо изслуша всичките му доводи, остави го да изложи аргументите си, а след това каза просто: „Никога ли не си обичал някого?“.

Приятелят на Миранда Карим, който живееше в близост до старата ѝ къща и често бе изпълнявал разни поръчки за нея и Висента, помагаше им с плащането на сметките за електричество или им водеше майстор, който да поправи капризната им пералня, му намери къща. Беше в Стария град, където Фин винаги бе мечтал да живее, но като посланик мястото бе забранено за него. Дипломатите живееха в заможно предградие, северно от града, за което се твърдеше, че е безопасно, но в действителност просто ги правеше по-лесна мишена,

със своите чудовищно големи охранявани къщи и явни дипломатически регистрационни номера (наричани CD номера, от *corps diplomatique*, „дипломатически тела“). В Стария град Фин имаше чувството, че почти може да изчезне. Все още не можеше да се ориентира сам добре из лабиринта от улици. Да, съседите му го зяпаха втренчено, но му викаха „Добре дошъл, добре дошъл!“, когато излизаше от къщата, и не му се струваха особено заплашителни.

Разбира се, много хора знаеха кой е той. Нещо подобно трудно можеше да остане тайна. Бяха любопитни да видят посланика, който се бе преместил в Стария град, където никой посланик никога не бе живял. Посланикът, загубил съпругата си. Посолството не бе в състояние да скрие станалото от вестниците въпреки всички усилия. Колко срамно бе за Мазрук, за тези мазруки, които носеха отговорност за тях, че не бяха успели да защитят съпругата на посланик. Посланик, който беше тук не само за да подкрепи демократичните стремежи на страната, но и да осигури повече безопасност на храните, чистота на водата и образование за момичета. (Не че всички смятаха това за истина. Все още имаше много хора, които вярваха, въпреки доказателствата за обратното, че британците са там, за да ги колонизират отново. Фин постоянно се налагаше да успокоява племенните лидери, че когато Великобритания бе напуснала страната на 18 ноември 1968 г., тя наистина го е направила и не смята това да се променя.) Този човек бе помагал в селата им да бъде прокарана канализация, а те бяха допуснали жена му да изчезне. Веднага щом научиха новината, всичките му познати в правителството позвъниха на Фин и поднесоха красноречивите си съболезнования. Той не се нуждаеше от тяхната поезия; искаше помощта им, която до този момент не бе получил.

Фин искаше отчаяно да запази идентичността на Миранда от пресата, за да попречи на похитителите ѝ да разберат каква голяма риба бяха хванали. Тя не би им казала истинското си име. Със сигурност не би споменала, че е — как мразеше термина, който според нея я превръщаше в притежание, в съпругата аксесоар — жената на посланика. Фин бе убеден в това. Но нямаше начин да прикрие изчезването ѝ. Би могъл да измисли някаква история — че е заминала по работа, в резиденция за художници или за отваряне на галерия. Но никой не би повярвал, че ще остави Креси. И нейните момичета никога

нямаше да вярват, че си е тръгнала, без да им каже. Тя познаваше твърде много хора, очакваха я на прекалено много места. Освен това, разбира се, с нея бяха изчезнали още две други жени. И Мухтар. Мълчанието беше невъзможно. Беше удивително, че похитителите още не бяха почнали да се хвалят; жената на посланик беше голям удар.

Откакто новината излезе на бял свят, единайсет дни след изчезването на жените, британската преса не го оставяше на мира. Репортери звънях в кабинета му, на мобилния му телефон, на леля му Мери в Рос-он-Уай, на негови приятели от училище, на университетските му преподаватели, на началника му. Идваха пред портите на резиденцията, повдигнали камери над главите си, опитвайки се да заснемат нещо през решетките. Слава Богу, че ги имаше портите, системата за сигурност. След като охраната му ескортира неколцина от репортерите обратно до главния път, поставиха блокада на самото шосе, за да ги държат зад нея. Фин не бе казал нито дума. Смяташе, че ще бъде грешка да говори пред британската преса, която никога не бе успяла да го цитира точно или да напише достоверна история за Мазрук. Което не бе толкова изненадващо, като се имаше предвид, че нито един британски вестник нямаше кореспондент, който да живее тук. Дори „Гардиън“ и Би Би Си, които някога бе обичал, не бяха успели да схванат тънкостите на мазрукската политика и култура. Как биха могли, когато техните репортери никога не прекарваха повече от три дни в страната? Международното репортерство бе загинало със смъртта на чуждестранните информационни бюра. Накрая Фин изключи мобилния си телефон и го зарови в градината под смокинята. Преди да утъпче рохкавата пръст върху лъскавия черен корпус, се бе поколебал. А ако Миранда звънне? Какво ще стане, ако ѝ се наложи да се свърже с него и той не отговори? Но тя знаеше домашния им телефон наизуст, успокои се той. Можеше да се свърже с резиденцията или с посолството. В случай че все още бе жива.

В един сук си намери евтин нов телефон. Само тези, които трябваше, имаха номера му. Е, повечето от тях. Всички, освен един.

Премести се в Стария град с помощта на Тъкър и екипа му, в средата на една студена безлунна нощ. Пресата все още не бе научила. Скоро щяха да загубят интерес и да се върнат към дебненето на знаменитости, шпионирането на кралското семейство и от време на

време — клеветите по адрес на някой обикновен човек, просто ей така, за спорта. Съседите на Фин в Мазрук наблюдаваха вратата му и забелязваха как влиза и излиза с Креси, а понякога и с Башир или Негаси. Неговият предан бодигард Башир бе напуснал работата си в полицията и екипа на охраната, за да дойде да спи в малката барака в двора на къщата. Фин се опита да му попречи, каза, че не може да му плаща достатъчно, че посолството предлага по-добри обезщетения, но не успя да го разубеди. Башир се бе заклел да го защитава, докато той е в страната, и това беше.

— Ако не ви е грижа за себе си, помислете за дъщеря си — бе казал Башир най-накрая и Фин млъкна.

Тъкър се отбиваше най-малко два пъти на ден, от чувство за вина и от страх, че Фин ще бъде следващият. Дори повдигна темата за изпращането на Кресида извън страната.

— При кого да я пратя? — попита Фин. Не му беше останал никой, освен една възрастна леля; майката на Миранда бе заминала за Мексико или Южна Америка, а баща ѝ едва ли бе в състояние да се грижи за активно проходящо дете. Но дори Фин да имаше по-малък брат или сестра с емоционалните и финансовите ресурси да се грижи за дъщеря му, той не бе сигурен, че би могъл да я пусне да си отиде. Къщата бе достатъчно пуста без Миранда. Ако Кресида не беше тук, за да го разсейва с молбите си „да играят на мечки“ или да ѝ чете книжките за Кордирой, как щеше да съхрани разсъдъка си здрав и да не полудее от раздиращата го болка?

Негаси и Теру се редуваха да ги посещават, носейки винаги пластмасови кутии, препълнени с мъфини, киш или салати.

— Не мисля, че е позволено да ми давате храна — каза им Фин. — Не мога да я взема.

Но в крайна сметка го правеше, за да не разбие сърцата им. Те имаха нужда да се грижат за него, също както той имаше нужда да се грижи за Креси.

Обикновените неща му се струваха като истински лукс. Можеше да отиде до магазина, да си купи мляко и зърнени закуски. Карим бе винаги на разположение като гид, помагаше му да се придвижва из лабиринта от улички и да намери най-пресните продукти на най-добрите цени. Можеше да реши да излезе на вечеря на ресторант в последния момент и да отиде дотам пеша. Можеше да седи в градината

на хотел „Алан“ и да наблюдава как Креси къса листенцата на ментата на малки парченца. Имаше я и къщата. Също като предишния дом на Миранда, тя бе на четири етажа и имаше малки прозорци и почти дузина стаи. Фин нае една сомалийка, която идваше да чисти веднъж седмично, и задържа Габра, която се грижеше за Креси, когато той работеше. Но през повечето време с дъщеря му бяха сами.

Едно от предимствата на това, че вече не бе на служба към министерството, бе свободата. Сега можеше да посвети цялата си енергия на търсенето на Миранда, без да се съобразява с правилата на дипломацията. Пренебрегвайки предупрежденията на Форин офис, набра достатъчно хора, за да създаде своя собствена малка мрежа от шпиони и търсачи. Безполезно беше самият той да тръгва след нея. Наясно бе с това, не беше глупак. Щяха да са му нужни разрешителни, за да минава през всеки контролно-пропускателен пункт, щеше да се изложи като лесна мишена и хората щяха да знаят, че идва. Той не беше анонимна личност тук. А и Креси... Как би могъл да се изложи на сигурен риск, когато вече бе останала без майка?

И все пак тази неспособност да пътува го влудяваше. Не искаше нищо повече от това да тръгне из планините и долините и да претърси всяка къща за Миранда. Нищо не можеше да бъде по-лошо от това чакане, от тази безкрайна пустота. От дългогодишния си опит знаеше, че тези ситуации винаги включват ужасно дълги периоди на бездействие и търпеливо изчакване. Имаше няколко фалшиви следи, бяха забелязали западни жени на уединени места, но не бе отбелязан реален напредък. Сякаш пустинята бе погълнала Миранда и другите жени и вятърът бе заличил всяка следа от тях по пясъчните дюни.

Медина и Моси му помогнаха да донесат картините от бившата ѝ къща — където Миранда бе продължила да преподава рисуване, докато се бяха оженили — по улицата, до неговата къща. Преди да ги извади от стаята на покрива, където ги държеше Миранда, той ги запечата в картонените им кашони със заетото тиксо. Моси и Медина знаеха какви са картините, макар че само Миранда имаше ключ за тази стая. Фин го бе намерил в чантата си, която беше оставила в ателието си.

— Ако видите ученичките ѝ — каза той, — моля ви, уверете ги, че работите им са на сигурно място. И никой не ги е виждал.

След като не успя да защити Миранда, най-малкото, което можеше да направи, бе да се опита да защити жените, които тя бе обичала.

7 ЮНИ 2007 Г. МИРАНДА

Когато Фин и Миранда пристигнаха в дома и, тя изтича нагоре по стълбите, като викаше „Аллах, Аллах, Аллах!“, имитирайки местните мъже, които предупреждаваха по този начин жените за своето присъствие, за да могат те да се скрият. Никой не отговори. Имайки предвид броя на съквартирантите ѝ, бе учудващо, че толкова малко хора се задържаха в къщата. Тя извади връзка ключове от платнената си пачуърк торба, която ѝ служеше за чанта и в нея имаше обикновено книга, скицник, три молива, дъвки „Орбит“ без захар, фотоапарат и пакетче със стафиди, и продължи към последния етаж. Фин я последва, вземайки по две стъпала наведнъж с дългите си крака.

На покрива Миранда отключи малкия катинар на вратата на една отделна мъничка стая. Тя всъщност не се отвори широко — стаята бе почти пълна. Мирисът на ленено масло и терпентин се усещаше силно в това тясно пространство без прозорци. Миранда се насочи към първия кашон с платна и дръпна въженцето за осветлението.

— Тази е на Мариам — наклони тя платното, за да го покаже на Фин. — Наистина е уцелила нещо тук. Виж само плътността на тъканите ѝ.

Първата картина бе натюрморт с фол, жасминовите венци, които местните носеха на сватби, в петък и на погребения. Три венеца лежах изоставени и преплетени в един диван, венчелистчетата им бяха станали вече кафяви по ръбчетата. Червените възглавнички на пода в дивана, направени от навити и изцапани с боя парцали, бяха толкова подканващо кадифени, че Миранда едва се съдържа да не погали с пръст шевовете им. Жасминовите венчелистчета все още бяха копирено гладки. Мариам беше влюбена в статиката, но я рисуваше толкова пищно, че Миранда нямаше търпение да я тласне в друга посока.

Разгледаха още десетки други картини на коне, къщи, камили, градини и пейзажи, преди да стигнат до сватбената серия на Надя. Сватбите тук бяха сериозно еднopolови събития — мъже и жени

отделно. Гостенките бяха претърсвани, преди да влязат на женското тържество, за да е сигурно, че не носят фотоапарат или мобилен телефон. Само официален (женски) фотограф можеше да снима булката и нейните гостенки. Дори и това бе твърде плашещо за много жени, които спускаха отново хиджаба си, когато булката и фотографът и приближаваха. Надя бе работила по снимките от сватбения албум на братовчедка си Иман, изобразявайки сцени на пищна веселба, със сигурност никога невиджани най-малко от половината местно население. Лицата и бяха замъглени, подобно на тези на танцьорките на Дега, а стилът и бе импресионистичен. Но тя бе нарисувала голите рамене и колене, извитите бедра, дългите, спускащи се до кръста плитки. Миранда бе впечатлена от начина, по който бе уловила движението в размаха на някоя ръка или в отмятането на нечия глава.

— Някак случайно тя се оказа ученик на Дега.

— Уау — ахна Фин, изпълнен със страхопочитание.

— Знам. Така ми се иска да мога да ги покажа някъде.

Двамата стояха мълчаливо загледани в последната картина в продължение на няколко минути.

— Ами в друга страна? Оман или Египет?

— Може би. Не знам. Не сме обсъждали какво ще стане с картините им, все още сме погълнати от процеса на самото рисуване.

Фин изведнъж я погледна, накланяйки леко глава.

— А Тазкия? Не виждам нищо нейно?

— Ах — каза Миранда. — Тазкия. Нещата на Тазкия са прибрани на малко по-сигурно място. Почакай малко...

Тя пристъпи по-навътре в дрешника, зарови се в мъждивата светлина на най-далечния ъгъл, докато пръстите и напипаха острия ръб на метален сандък. Извади ключовете от чантата си и отключи катинара му с миниатюрен ключ.

— Стой там, ще донеса една — провикна се към Фин, който стоеше под голата крушка и я наблюдаваше, като очите му бяха напълно засенчени от падащата отгоре му светлина. Внимателно измъкна последната картина; Тазкия бе я нарисувала по една стара скица, която бе правила на Висента. Вдигна я в ръцете си, завъртя се на пети и я показа на Фин, без да обяснява нищо.

За момент той просто стоеше там и я гледаше.

— Мира — каза накрая. — Сигурна ли си, че знаеш какво правиш?

— Не. Но тя е.

Когато Миранда срещна Фин, тя работеше с младите жени повече от две години. Постепенно се бе сближила с всичките четири, но връзката и с Тазкия се бе превърнала в нещо съвсем различно. Надя все още беше толкова нервна всеки път, когато пристигаше, че бяха нужни няколко минути преди ръцете ѝ да спрат да треперят. Мариам беше трудолюбив перфекционист — не че нямаше талант, но в сърцето ѝ липсваше достатъчно плам. Акила бе тяхната художничка на приказки, замечтано рисуваща сладникавите си фантазии за романтична любов: конници, ухажващи свенливи девизи, поети, замислено държащи перата си, дългокоси принцеси, които галеха котенца и гледаха премрежено от страст. Неща, които човек рисува, когато няма опит с мъжете. Зъбите на Миранда я боляха всеки път, щом погледнеше статива на Акила.

Но Тазкия... Нейният малък рисуващ фойерверк. Тазкия бе цялата страст; тя проправяше с плам пътя си из скициниците и платната си, оставяйки след себе си ослепителни цветове и изкривени човешки фигури. Тя беше мазрукската сродна душа на Миранда. Миранда се радваше да преподава на другите, но нямаше лично отношение към творенията им. Искаше да покаже картините на Тазкия на всички. Искаше да изгори нейната ракета-носител и да я изстреля в света на изкуството. И все пак именно нейните творби, най-вероятно, можеха да ги погубят.

Един-единствен слънчев лъч навлизаше през малкия квадрат, изрязан в покрива на дивана на Миранда, улавяше прашния въздух и разкриваше блестящия прах, с който жените пълнеха дробовете си. Атомите, издишани преди векове от камъните, се носеха от прозорците надолу към тесните улични пасажи, влизаха и излизаха от джамиите, в устите на мазруките. Мъже и жени, възрастни и деца, вярващи и еретици споделяха един и същи дъх. Миранда се вгледа в светлината, в танцуващите из нея песъчинки, и се изкуши да извади собствения си скицистик. Парчета от Вселената, стара колкото Бог, заваляха върху тях.

Тя седеше на пода в края на правоъгълната стая, с разпръснати пред себе си въгленови моливи и пастели. Момичетата все още бяха пред нея, по две от всяка страна, седнали върху възглавниците, а абаите им се разпъваха покрай тях като парашути — изглеждаха така, сякаш плуваха из мястото. Акила и Надя — вляво, Тазкия и Мариам — от дясната и страна. Лицата им бяха открити, никабите бяха вдигнати над главите им. Когато Миранда разлисти купа скицници в скута си, момичетата отвориха чантите си, подвиха голите си крака под тях и вдигнаха очи към нея с надежда, предпазливи, нетърпеливи, тревожни.

Срещаха се вече няколко седмици. Всеки път ставаха по-спокойни, по-уверени. Но процесът бе бавен. Техните страхове бяха прекалено оправдани, за да бъдат победени изцяло. На първия урок, сякаш за да се уверят, че Миранда разбира какво рискуват, те ѝ разказаха — една след друга, прекъсвайки се помежду си на своя несъвършен английски — историята на Айла. Момичетата, които драскаха в училищните си тетрадки, инстинктивно биваха привлечени едно към друго и формираха някакъв вид защитно тайно общество. Тазкия, Акила и Мариам се бяха запознали като деца, когато бяха рисували с пръсти в прахта на алеите в близост до домовете си, докато ръцете на възрастните не ги бяха възпрели. Надя и Айла бяха дошли от селата на север и се бяха преместили в града по-късно, като тийнейджърки. Рядко всички се срещаха заедно, защото се бояха да не ги разкрият. Но все пак се събираха по двойки, насърчаваха се взаимно, отхвърляха с разума идеята за греховете си, утешаваха се взаимно чрез чувството за споделената вина.

Айла правела дръзки карикатури на техните учители и приятели, които споделяла само с колегите си художнички, преди да ги накъса на парченца или да ги подпали в някоя безлюдна уличка. Когато баща ѝ открил една такава рисунка на последната страница на един учебник, той я хванал за ръката, без да говори, и я повел към стаята, където майка ѝ гладела чаршафите. „Махни се, казал той на жена си. Трябва да преподам един урок на дъщеря си.“ Веднага след като жена му излязла, бащата на Айла вдигнал ютията и застанал зад нея, стиснал здраво китките ѝ. След кратко колебание притиснал дланите ѝ към нагорещения метал. Майка ѝ влетяла веднага, чувайки писъците на дъщеря си, но не успяла да издърпа ръцете на съпруга си. Айла била

приета в болница с трета степен изгаряния, където починала от отравяне на кръвта тринайсет дни по-късно.

Историята имаше смазващ ефект върху преподавателската страст на Миранда. Макар да не бе горяла от нетърпение да кани момичетата да учат с нея, все пак го бе сторила, но досега не бе схващала напълно опасността, в която ги поставяше. Никога не беше поемала такава отговорност. Но ето че бе станало. Четири гладни души, събрани пред нея, тяхната страст бе надвила ужаса им. Не трябваше ли да уважи смелостта им? Знаейки какво бяха преодолели, риска, който поемаха, как можеше да не ги научи?

— Имам някои допълнителни скицници и моливи — каза тя внимателно, като им ги раздаде. — Ако ви харесат, задръжте ги.

Скицници и моливи никога не бяха излишни, нямаше опасност да останат неизползвани. Но нито едно от момичетата — чиито родители бяха търговци, таксиметрови шофьори или безработни — не можеше да си позволи да си ги купи сама. Те рисуваха на страниците, откъсвани от училищни тетрадки и списания, в полетата на учебниците. Миранда трябваше да намери начин да им даде това, което щеше да им е нужно, за да рисуват, без да го приемат като подарък, като благотворителност. Те докоснаха дебелата нова хартия с почуда. Тазкия се приведе и вдиша дълбоко дървесния и аромат.

— Днес имам нова задача за вас — каза Миранда. — Така че няма да си губим времето с говорене. Първо, искам да нарисувате един обект — потърсете го как изглежда в паметта ви, представете си го. Нека да е нещо, което може да се намери в този дом или в двора, но не и в тази стая. Може да е растение, чайник, стол. Помислете си за този обект. Извикайте го в съзнанието си. Ще имате трийсет минути, за да работите по него. Това е първата половина на упражнението.

— Можем ли да изберем каквото си поискаме? — попита Тазкия.

— Не. Ето... — Миранда вдигна шапката камбана на Висента, която бе поставила до себе си. — Написах имената на четирите предмета на късчета хартия и ги пъгнах в тази шапка. Всяка ще си изтегли листче и ще нарисува това, което е написано на него. Ясно ли е? Някакви въпроси?

Младите жени мълчаха. Тазкия се втренчи в нея с тревога, докато останалите се взираха една в друга или зяпаха в килима.

— Това не е тест. Вие просто рисувате.

Когато никой не се обади, тя подаде шапката вляво от себе си, към Акила. Тазкия извади листчето си, намръщи се, смачка го, после го приглади върху скицника си, след това пак го намачка. Разнесе се тракане, когато момичетата посегнаха към моливите си, новите им скицници проскърцаха, после вече не се чуваше нищо, освен драскането на моливите по хартията.

Миранда се обърна, за да погледне през прозорците, забравяйки, че ги бе покрила. Всички прозорчета бяха закрити от шалове и чаршафи, за да не може никой отвън да види жените. Беше малко вероятно някой да може да ги види тук, на третия етаж на къщата, но параноята на ученичките ѝ беше заразителна. Единственият непокрыт източник на светлина беше малкото квадратче в тавана. Навън все още бе светло, все още през импровизираните и завеси навлизаше достатъчно светлина, за да могат да работят. Но не беше идеалната светлина. Миранда въздъхна и отвори собствения си скицник. Какво да направи? Не Висента, не и някоя друга жена. Леглото им. Това беше първото нещо, което ѝ хрумна.

Алармата на мобилния и телефон я стресна и върна обратно в стаята.

— Добре, спрете — каза тя на момичетата. — Обърнете страницата.

— Но аз не съм приключила.

Пълничкото кръгло лице на Мариам блестеше от пот. Тя беше най-бавната ученичка на Миранда, художник, който постоянно губеше от поглед гората, защото не можеше да откъсне очи от борвите иглички.

— Засега приключихте. Забравете това, което току-що правихте, и отворете нова страница. Всички ли са готови?

Момичетата кимнаха. Тазкия и Акила погалиха чистите си страници с нетърпеливи пръсти.

— Сега, отидете и намерете предмета, като го вземете и го донесете тук, ако можете. Или го нарисувайте там, където е. Искам да го нарисувате от наблюдение. Гледайте го внимателно, докато го рисувате; обърнете внимание на всичко в него, на всеки малък детайл. Не предполагайте нищо, просто нарисувайте точно това, което виждате пред себе си.

Шум на коприна, момичетата изпънаха краката си. Тазкия се изстреля първа от стаята, следвана от Акила и Надя, които се бяха хванали за ръце. Мариам се бавеше и се оглеждаше притеснено.

— Какво има, Мариам?

— Падна ми се чайник за запарване.

— Можеш да вземеш просто стария ни чайник за вода, всичко е наред.

Облекчена, Мариам се усмихна и се спусна надолу по стълбите.

Миранда ги последва, като зави към спалнята, която делиаха с Висента. Тя погледна към матрака им, сложен директно на пода, и след това обратно към скицата си, и се усмихна. Изобщо нямаше прилика с това, което бе нарисувала. Синьото плъстено одеяло изобщо не бе оправено, а метнато на купчина в края на леглото. Белите чаршафи бяха измъкнати изпод матрака и лежаха намачкани, влажни и разхвърляни. Възглавницата на Висента беше на другия край на стаята, където тя я бе запратила сутринта, когато се бе озовала между телата им. Намачканата възглавница на Миранда пазеше в ъгълчето си неясното очертание на профила на Висента. Главата ѝ се бе обърнала наляво, бузата ѝ се бе притиснала в бродираните рози на калъфката, зъбите ѝ стиснаха памука, когато Миранда хвана бедрата и между ръцете си. Дори стояща в коридора, Миранда усещаше аромата ѝ, уханието на мрачна зимна борова гора, което се носеше от нея.

Леглото, което бе нарисувала, бе от тези, които можеш да видиш в детска книжка за първите думи, илюстрация на легло по принцип. Но не беше това легло. Тя бързо очерта разхвърляните от секса чаршафи, изпитвайки чувство на томителен копнеж в корема си, преди да се върне в дивана при ученичките си.

Докато те продължаваха да работят, тя обикаляше из стаята и надничаше през раменете им. Акила рисуваше стъблото на растение в саксия — босилека, който Миранда отглеждаше в двора, може би разочарована, че не ѝ се бе паднало да рисува принцесата Барби. Мариам се бе надвесила над скицата на техния стар калаен чайник, като търкаше и променяше постоянно чучура му. Паяжината сега излизаше по-уверено от молива на Надя — не ѝ беше трудно да намери паяжина в някоя от неизползваните стаи. Тазкия се върна последна в дивана, тъй като бе рисувала велосипеда, който ръждясваше до стената на къщата.

— Времето изтече — обяви Миранда. Момичетата я погледнаха, леко замаяни, докато се връщаха в телата си. — Откъснете първата, така че да можете да я гледате заедно с втората, и ми кажете какво виждате.

Въздухът застина, докато ученичките ѝ оглеждаха работите си. Беше необичайно за града — да се възцари такава тишина, сякаш си бе поел дъх. Обедната шумотевица отдавна бе отминала, но мюезините още не бяха почнали да свикват хората за вечерната молитва.

— Леле... — каза първа Тазкия. — Толкова са различни.

— В какъв смисъл различни?

Тазкия се намръщи и сбърчи късия си нос.

— Втората е много по-детайлна?

— Не е толкова скучна? — добави Акила.

— А защо е така?

Момичетата просто се загледаха в двете си рисунки, сякаш ги чакаха да проговорят вместо тях.

— Защото когато рисуваме нещо по памет, сме склонни да представяме нещата като символи. Като табелата с коктейлна чаша на летищата. — Уф, лош пример. — Или като знака за самолет на табелите по пътя към летището. Разпознаваме ги като самолети, но не и като конкретни самолети. Само когато наблюдавате реален самолет и нарисувате неговите специфични форми, може да го видите.

Нито една от тях не се бе качвала в самолет, но те ги виждаха над главите си притеснително редовно — правителствените самолети, отиващи на север.

Миранда се наведе напред, взе рисунките на Тазкия от килима и ги вдигна.

— Вижте първия велосипед. Това е принципен образ на велосипед, двуизмерна илюстрация на думата. Разбираме какво представлява, но в него няма индивидуалност. Но тук... — Тя постави първата рисунка долу и вдигна само втората. — Изведнъж велосипедът добива три измерения. Кормилото е завъртяно настрани. То има дебели гумени дръжки и пискюли по краищата. Гумите са малко по-плоски. Седалката е във формата на банан, а не триъгълна. Един винт се е отвил зад седалката и се подава от нея. Кошницата отпред има дупка. Вие не можете да си измислите този велосипед; не можете да си го представите.

Остави рисунките и листовете на Надя с паяжината така, че да ги видят и останалите. Първата беше простичка и геометрична, перфектен шестоъгълник. Паяжината, която бе видяла с очите си, бе по-голяма, разтегната, осмоъгълник с малка капка в едната страна и нишка, висяща от върха.

— Виждате ли? Когато наблюдавате обектите с очите си, се случват странни неща, за които никога не бихте подозирали, ако не ги бяхте видели лично.

Тазкия коленичи и придърпа рисунките на всички по-близо до нея, за да ги огледа.

— Магия — каза тя. — Това е като магия.

— Не — Миранда поклати глава и се усмихна. — Просто в този свят има по-интересни неща, отколкото можете да си представите. Трябва да излезете. Трябва да търсите. И да държите очите си широко, широко отворени.

18 АВГУСТ 2010 Г.

МИРАНДА

Няколко спокойни дни минаха, преди Айша да забележи състоянието на ризата на Миранда. Никой друг не бе дошъл при нея. Мъжете стояха на разстояние от колибата; Айша бе единственият човек, който говореше с Миранда, обикновено едносрично. Всеки ден вървяха през полегатите планински склонове, за да донесат вода, ядяха оскъдната си храна, приседнали в пръстта, и вечер се примъкваха тихо в тъмнината на малката къщичка. Миранда се опита да разпита старицата за това защо я държаха в плен, какви бяха плановете на мъжете за нея, но Айша само поклащаше глава и я поглеждаше заплашително.

— А Мухтар? — осмели се в отчаянието си най-накрая да попита една сутрин, когато се бяха надвесили над калаените си чинии с боб. Необходимостта да разбере съдбата му бе надвила ужаса и от евентуалния отговор. — Моят... моят приятел?

За малко да каже думата „пазач“. Но ако те не знаеха коя е, тя не искаше да се издава, да им подсказва, че е човек, заслужаващ да има охрана.

Лицето на Айша се промени почти незабележимо. Но имаше нещо, сянка, която бе преминала по него. В гърлото на Миранда се надигна отровна жлъчка: моля те, нека да не е умрял за нея, заради нея.

— Жив ли е? — продължи тя. — Дали е тук?

Айша продължи да мълчи. Миранда се наведе напред и докосна обвитата в коприна ръка на жената.

— Моля те, Айша, той жив ли е?

— Задаваш прекалено много въпроси. Не знам. Не знам нищо за този човек.

В продължение на няколко минути Миранда се умълча. Мухтар или бе оставен да умре в планините, или бе затворен някъде другаде. Не би могъл да отиде някъде сам, не и с течащата от главата му кръв. Липсваше ѝ. През последните години бе започнала да мисли за него

като за прекалено закрилнически настроен брат — брата, за когото си мечтаеше като малка, но родителите ѝ не горяха от желание да ѝ дадат. Когато екипът излизаше на тренировки в пустинята, тя бе ходила с тях и той я научи да стреля със „Зиг Зауер“ и с автомат „Калашников“, като никога не губеше търпение, без значение колко пъти тя пропускаше напълно мишената. Миранда не беше особено въодушевена от идеята за пистолетите и пушките, нито владееше никакви мачо удари от смъртоносната им техника за близък бой, но обичаше Тъкър и неговия екип и си помисли, че ще е разумно да разбере тяхното въоръжение. Когато се разболя от коремен тиф (въпреки че бе ваксинирана), Мухтар бе този, който я заведе при д-р Джей, лекаря на посолството. Когато ходеше до „Баскин-Робинс“, Мухтар отнасяше в резиденцията килограмите шоколадов сладолед с натрошени бисквитки и лимонено-наровия шербет. Тя бе свикнали да има сянка.

— На север ли сме? — попита тя, променяйки темата. Отчаяно искаше да разбере къде се намира. — Тази земя на Зайнун ли е?

Беше само догадка, но Айша рязко вдигна глава при споменаването на името на шейха.

— Права ли съм? Той тук ли е? Това един от неговите лагери ли е?

Пулсът ѝ се бе ускорил, сърцето ѝ щеше да се пръсне.

Айша се втренчи в нея, сякаш не бе сигурна какво да каже. След това изрече:

— Зайнун е мъртъв.

— Мъртъв?

Мислите на Миранда се блъскаха една в друга. Това бе добра новина, нали? Сега щеше да се сложи край на насието, след като порочния фанатичен лидер вече го нямаше? За миг се обнадееди, макар да знаеше, че хората на Зайнун не бяха единствените бунтовнически племена в Севера. Мислите ѝ литнаха към Фин; дали все още работеше с шейховете? Не, не, невъзможно. Вероятно е бил отстранен от поста, а ако не беше станало вече, то щеше, съвсем скоро. Да бъде отстранен от работата, която обича, от проекта, който бе започнал. И всичко бе по нейна вина. Дали все още бе изобщо в Мазрук?

— Последната правителствена бомба. Тя унищожи дома му, жените му, синовете му. — Гласът на Айша секна, сякаш се опитваше

да сдържи сълзите си. Това бе най-подробната информация, която бе споделяла досега. Миранда се запита колко от последователите на Зайнун бяха оцелели.

— Но нашата борба не ще спре — заяви Айша, събрала отново сила. — В негово име ще се борим до смъртта си.

Надеждата на Миранда избледня бързо след тези думи. Значи наистина бе в плен на хората на Зайнун. Какво можеха да искат, ако не откуп? И до каква степен бяха организирани, сега, след като внезапно бяха останали без водач? Тя все още размишляваше върху това, когато Айша поиска ризата ѝ.

— Ще я изпера — каза тя. — Ето ти нова, чиста! — Протегна ѝ блуза с дълги ръкави с надпис с името на британски футболен отбор. Дали бе на бивш пленник? Миранда се поколеба, преди да ѝ подаде ризата си, всичко, което и бе останало от Фин.

— Yalla — каза Айша нетърпеливо. Бавно, Миранда разкопча ризата си и я плъзна от раменете си. Предната част бе вир-вода. Отчаяна, опитваща се да запази кърмата си с абсурдната надежда, че Кресидата все още би могла да се възползва от нея, изстискваше гърдите си толкова често, колкото бе възможно. Но все пак, когато се събуждаше сутрин, ризата ѝ винаги бе мокра.

Протегна мократа риза към Айша.

— От кърмата е — каза тя. — Имам бебе у дома.

Може би тази информация щеше да помогне за отношенията им. Със сигурност една жена би разбрала какво е да те отделят от детето ти.

Айша се втренчи в нея за миг и след това протегна лявата си ръка към ризата. Опипа я и я пусна.

— Кърма? — повтори тя. — Син или дъщеря?

— Дъщеря.

Миранда не беше сигурна, че е добре да издава тази информация, но не можа да измисли какво друго да каже. Намъкна фланелката през главата си.

Жената цъкна с език неодобрително.

— Може би следващия път ще имаш син.

Миранда прехапа език, за да не избухне инстинктивно в защита на дъщеря си. Когато беше бременна, пазачите постоянно благословяха корема ѝ, като ѝ пожелаваха да роди момче. Но Миранда искаше

момиче, откакто изобщо бе започнала да иска дете. След амниоцентезата в Лондон, когато с Фин казаха на охраната, че определено ще имат момиче, мъжете все още се съпротивляваха на идеята. В тази страна не се радваха на раждането на момичета. „Insha'allah^[1], ще бъде момче“, повтаряха те. Миранда и Фин се опитаха да им обяснят, че вече знаят пола на детето, но това просто обърка мъжете. Накрая Миранда се отказа, макар че в подобни ситуации не можеше да се въздържи и винаги им казваше: „Но аз не искам момче. Искам момиче“. За нея беше важно те да знаят, че някъде, от някого, момичетата са желани.

Айша намести никаба си отново и изчезна. Миранда предположи, че е отишла да ѝ донесе някакви други дрехи, но когато жената се върна няколко часа по-късно, държеше в ръце малко вързопче, увито в мръсно розово одеяло.

— Нахрани я — каза тя. — Нахрани я.

Побутна одеялото към Миранда, която внимателно го пое в ръце. Почти не тежеше. В полумрака ѝ бе нужна около секунда, за да различи върха на малка главичка, покрита с фина черна коса. Миранда коленичи, постави бебето на пода пред себе си и бавно разви одеялото. Стомахът ѝ се сви и почти ѝ прилоша, когато видя малкото дете. Ребрата му се виждаха ясно, подпираха кожата като колчета на палатка, ръцете и краката му бяха почти само кости. Стомахът му бе подут и кръгъл. Миранда плъзна пръсти по ръба на мръсното парче плат, което обвиваше малките му бедра. Момиче. Детето я гледаше с големите си тъмни очи, безмълвно. Няма сили, за да плаче, помисли си Миранда. Може да е твърде късно.

Айша я наблюдаваше нетърпеливо. Загърна отново одеялото, покривайки сбръчканото телце на детето.

— Нахрани я — повтори тя.

— Къде е майка ѝ?

— Маууїтаһ. Мъртва е.

— А баща ѝ?

— И двамата бяха убити. Правителствените бомби.

— И тя си няма никого?

— Никой не остана.

Миранда повдигна лекото като перце дете, намести го в лявата си ръка и повдигна блузата си с дясната. Чувстваше се смазана и ѝ се

гадеше от нелоялността ѝ. Но пълничката малка Кресида не се нуждаеше повече от млякото ѝ, дори ако можеше да се събере отново с нея. Притисна лицето на детето към зърното си, но малкото момиче не засука. То просто продължаваше да се вира в нея, напуканите му устни бяха съвсем леко отворени.

— Какво е яла? — попита Миранда, като погали бузата на момиченцето.

— Чай.

— Чай?

— Само това имахме да ѝ дадем.

Миранда внимателно хвана зърното между пръстите си, доближи го до устните на детето и го изстиска леко. Няколко капки воднисто мляко пръснаха по устничките на момичето. Малкото езиче се подаде навън и ги облиза. Вкусът бе сладък. Детето отвори по-широко уста. Миранда изстиска още мляко. Около час повтаряше това, като редуваше гърдите и продължаваше да се опитва да накара детето да суче. Облизваше собствения си пръст, за да го почисти, и го даваше на момичето да суче, след това го прехвърляше към гърдта си. Детето нямаше достатъчно сила, за да засмуче зърното за повече от няколко секунди, но Миранда бе търпелива. Тялото ѝ се отпусна, когато гърдите ѝ постепенно се освободиха от товара си. Правеше всичко механично, като се опитваше да осмисли значението на ставащото. Ако похитителите се нуждаят от нея, за да храни това дете, със сигурност няма да я убият, нали? Дали това момиче бе нейното спасение? Но до тази сутрин те не знаеха за кърменето, не знаеха за Кресида. Тогава защо я бяха пощадили?

Айша я наблюдава известно време, след което започна сутрешните си молитви и поклони на пръстения под. Миранда се зачуди колко голямо е детето. Дори не знаеше името му. Изчака Айша да свърши с молитвите си, преди да я попита.

Жената не бе сигурна за възрастта на момичето — тук никой никога не бе сигурен за възрастта на хората, но смяташе, че е на не повече от няколко седмици. Нямаше име. Или по-скоро, никой не знаеше името му. Айша бе минала покрай руините на къщата му и го бе чула да плаче. Детето лежало под кирпичена стена във формата на обърнато V, заобиколено от разпръснати камъни и мазилка.

— Не можех просто да я оставя там, когато Аллах я бе пощадил — каза тя. — Въпреки че нямахме какво да ѝ дадем. Жените, които са останали тук, са или твърде стари, или твърде млади, за да имат мляко.

Момичето било настанено при една от сестрите на Айша, която го хранела с чай.

Кърмата ми не е достатъчно за новородено, помисли си Миранда. Може би тялото ѝ щеше да се адаптира към нуждите на детето, но тя нямаше представа. Айша приклепна и се вгледа тревожно в нея.

Крехкото дете заспа в ръцете ѝ. Тя го зави отново в мръсното одеяло и го постави на постелката. Бяха увивали Кресида в пелени, докато стана на три месеца и се научи да измъква ръцете и краката си от тях. „Също като Невероятния Хълк“, бе казала Миранда. Фин бе я погледнал въпросително. Още една загадъчна американска препратка към поп културата.

Айша се изправи.

— Нааспа. Добре. Сега да отидем за вода.

— А детето... — започна Миранда.

Жената кимна и изчезна в една от другите къщи. Когато се върна, носеше дълго парче плат, червено-черен на райета. Заедно измайсториха нещо като слинг, за да може Миранда да носи детето в близост до гърдите си. Миранда обърна голямо внимание на начина, по който Айша сгъваше плата. Като си помислеше, че бе платила близо петдесет долара за изработен по поръчка слинг за Кресида. Тези пари ѝ се струваха нелепи сега. Бебето леко ухаеше на фекалии, макар че сигурно бе минало дълго време, откакто бе погълнало достатъчно калории, за да има чревна дейност. Миранда се изненада, че и го повериха. Айша също би могла да го носи, но явно се бе отказала от отговорността.

Момичето спа през цялото време по пътя до извора и на обратно, изтощено от усилието да суче. Когато водата бе оставена до огъня и жените се настаняха на земята, за да изядат боба си, бебето отвори очи и изхленчи от глад.

— Е, това е добър знак — прошепна Миранда, остави настране чинията си и вдигна детето на ръце. — Нека да опитаме отново, става ли?

[1] Ако Аллах пожелае. Традиционен арабски израз. — Б.пр. ↑

30 АВГУСТ 2007 Г.

МИРАНДА

Застана пред огледалото и изпъшка.

— Нищо не става!

Сребристочерната лятна рокля, която винаги ѝ се бе струвала толкова скромна у дома в Сиатъл, сега я караше да се чувства изложена на показ и размъкната. Въздъхна, плъзна презрамките надолу по раменете си и я остави да се свлече на пода.

— Всички дрехи ме правят да изглеждам или като амиш, или като проститутка — каза тя, излизайки от полиестерната маса в краката си.

— Проститутка? — Фин я наблюдаваше развеселен от другия край на стаята, където оправяше вратовръзката си. Носеше официални панталони и една от многото си раирани ризи с дълги ръкави.

— На вас, мъжете, ви е лесно. Можете да носите почти едно и също във всяка култура. За нас тук е като минно поле.

Едно от нещата, които харесваше на живота в Мазрук, бе, че всеки ден трябваше само да навлече някоя от трите си дълги до земята поли и една от седемте си памучни индийски блузи. Това беше. Не се налагаше да се тормоси кои панталони с коя риза си отиват или коя рокля подчертава най-добре фигурата и. За да съкрати още повече сутрешния ритуал, носеше минимален грим и прибираще косата си на опашка или на кок на тила. Беше толкова освобождаващо да се откажеш от цялото това снаряжение на суетата. И все пак, странно, получаваше повече мъжко внимание по улиците тук, отколкото на което и да е друго място, където бе живяла.

— Приличам на Лора Инголс Уайлдър^[1] в траур — казваше тя на Фин, — а те се отнасят с мен, сякаш съм Доли Партън.

Сега всичко се беше променило. Когато излизаше с Фин, имаше вероятност да се смесят и със западни дипломати, както и с местни жители. А в западните домове жените обръщаха внимание на модата. Поне някои жени го правеха. Съпругите на посланиците например. Проблемът бе, че Миранда не притежаваше нищо дори малко шикозно.

Тя пътуваше и живееше с малко багаж. Какво, за бога, щеше да прави, когато с Фин се наложеше да организират приеми в резиденцията?

Тази вечер щяха да излизат заедно за първи път, в хотел „Интерконтинентал“, на вечеря и танци в чест на основаването на нова агенция за приключенски туризъм (за много смели туристи, които искаха да бродят из пустинните диви земи и да се катерят по внушителните скални стени). Миранда намираще оптимизма на агенцията за перспективите пред тях за освежаващ. Малцина дипломати смятаха, че в мрачния политически и икономически климат на Мазрук би могъл да се развие какъвто и да е бизнес. Искаше ѝ се да облече нещо весело, нещо червено. Но макар че в хотела със сигурност щеше да има доста западняци (и толкова модни, колкото бе възможно в този град), несъмнено щеше да има и мазруки. Тя трябваше да избере дали да се представи в ярко западно облекло и да рискува да шокира мюсюлманите, или да предпочете нещо скромно, памучно и достатъчно дълго и да рискува международната общност да я прецени като старомодна.

Най-сетне намери подходящ компромис: дълга черна пола на точки и бродирана черна блуза без ръкави. За всеки случай добави черен пашмина шал за покриване на раменете. Черните ѝ кожени сандали бяха протрити и в подметките им се бе набил пясък, но полата бе достатъчно дълга, за да ги скрие. Фин, който току-що бе приключил с наместването на зелената си вратовръзка на цветчета, огледа подбрания и проснат на леглото тоалет.

— Какво? — попита Миранда. — Не ти ли харесва?

— Не, добре е. Само... ще имаш ли нещо против, ако ги изгладя? И ми дай тези сандали. Тя му ги подаде безмълвно и той изчезна по стълбите в сервизното помещение, откъдето се появи двацет минути по-късно с току-що изгладени дрехи и лъскави сандали.

— Уау! — ахна тя. — Посланик, предлагащ пълно обслужване.

— Внимание към детайла, скъпа. Това е част от работата ми.

— Ти си почти толкова полезен, колкото Негаси — каза тя, възхищавайки се на подобрения вид на краката си.

Докато разресваше косата си, Миранда се приближи до прозореца. Чудноватите метални решетки с множеството спирали и къдрици донякъде ограничаваха гледката навън. Но тя можеше да види масивната бронирана кола, точно под прозореца на спалнята: и

четирите врати бяха отворени, заобиколени от мъже, стиснали автоматите си и оглеждащи околните покриви.

— Момчетата изглеждат готови — изкоментира тя.

— Винаги са — каза Фин. — Обикновено около час преди мен.

Излязоха от входната врата малко след седем. Мухтар, който бе дебнал в сенките на бугенвилията до стълбите, сега застана до тях, за да ги предпази от куршумите на вероятните снайперисти по пътя към колата. Дали някога щеше да свикне да живее, заобиколена от тази хипотетична заплаха? Фин мина покрай нея от другата страна на колата. Трябваше да сяда отдясно, непосредствено зад бодигарда си, нещо, което Миранда бе научила от личен опит, когато веднъж пробва да влезе от неговата страна на колата. Тя все още нямаше право на собствен бодигард, така че нейната защита официално не беше важна.

Качването в бронираната кола бе невъзможно да се направи грациозно, но Миранда най-накрая успя да вкара себе си и влачещата се около нея пола през отворената врата. Едва след като предпазните им колани бяха закопчани, Али запали двигателя.

— Masa al-kheer^[2] — каза той учтиво.

— Masa aanoor! — отвърнаха тя и Фин.

Фин беше весел в колата, разговаряше свободно на арабски с Али и Мухтар. Арабският на Миранда постепенно се подобряваше, но все още разбираше само около половината от това, което си казваха мъжете. Преведе си „слънце“, „Англия“ и „време“. Очевидно някои от пазачите току-що се бяха върнали от обучителен курс във Великобритания.

— Имало е слънце в Англия, но не и топлина — преведе ѝ Фин. Миранда се усмихна.

Беше нервна. За първи път с Фин се показваха на обществено място като двойка. Чувстваше, че моментът е важен. Почти толкова важен, колкото когато по-рано тази седмица Фин каза на персонала в посолството за нея. Миранда седеше на ръба на леглото му и го гледаше как съблича костюма си след работа.

— Какво им каза? — попита тя. — „Съобщавам ви да знаете — просто в случай че сте се притеснили за мен — че най-накрая ми излезе късметът“?

— Хм... — измънка той и изви леко смутено към нея глава от дрешника, пълен с подредени по цвят и вид ризи. — Опасявам се, че им казах, че сме сгодени.

Миранда го погледна стреснато.

— Така ли? Откога ме познаваш, от пет месеца?

— Шест. Почти седем. От толкова отдавна, отколкото и ти ме познаваш.

— Просто... не помня подобно предложение. Да не си го направил, докато съм спяла?

— Е, стори ми се най-лесният начин да го кажа.

— Аха...

— Какво?

— По-лесно ти е било да кажеш, че сме сгодени, отколкото, че просто излизаме заедно.

— Искях да те възприемат сериозно. И не желая да изглежда, все едно се държа фриволно. — Погледна я притеснено. — Възразяваш ли?

Миранда се умълча за момент, загледана в него; Фин стоеше пред нея в карираните си боксерки и леко намачкана бяла риза. Неговите бледи боси крака го правеха да изглежда ужасно уязвим.

— Никой дори не знаеше, че се виждаме, а сега им казваш, че сме сгодени. Няма ли да им се стори странно?

— Не на всички — мазруките редовно се женят за хора, които не са срещали никога преди.

— Но британците не го правят. Най-малкото, не и доколкото аз знам. Няма ли да изглежда прибързано? Или ако не прибързано, то поне потайно, след като не сме разиграли ритуала на предполагаемото ухажване?

Фин се намръщи.

— Не помислих за това.

— Така ли?

— Съжалявам, любов моя, мислех си, че постъпвам правилно.

Той дойде и приседна до нея, като хвана ръцете ѝ в своите.

Миранда въздъхна.

— Е, какво казаха?

— Mabrouk, най-вече. Поздравления. Местният персонал каза: Mabrouk. Не мисля, че на някого от тях им се стори странно.

Британският персонал също бе много любезен.

— Разбира се, че са били. Ти си им шеф.

— Сигурна ли си, че не се сърдиш?

— Не, само... Ще ми кажеш ли дали сме определили дата? Не за друго, все пак да я включа в графика си.

— Миранда... — Фин я придърпа на леглото, така че сега лежах един до друг, лице срещу лице. — Работата е там, че аз вече знам. Никога не съм се чувствал по този начин. Знам, че ще се ожения за теб. Стига, естествено, да си съгласна.

— Това предложение ли е?

— Абсолютно не. Бих желал да организирам нещо малко по-сложно. Мисли за това като за вид предварително предложение. Пробване на водата, преди да скоча в дълбокото.

Миранда се усмихна.

— Е, ще ми бъде неприятно да те изкарам лъжец. Предполагам, може да се каже, че водата е достатъчно топла за нагазване.

Пътуването до хотела ѝ се стори безкрайно. Миранда наблюдаваше през прозореца огромните имения на елита, покрай които минаваха — масивните постройките заличаваха всяка надежда да остане поне малко местенце за градини. Мазруките изпитваха странно отращение към външните пространства; те строяха домовете си без предни градини и без задни дворове. Колко грозно беше в богаташката част на града. И все пак мазруките се гордееха, че живеят тук, гордееха се, че са избягали от клаустрофобията на древното скалисто сърце на своя град. Надя веднъж ѝ бе признала, че никога не бе ходила в Стария град, преди да започне да я посещава. За Миранда бе необяснимо, да живееш толкова близо до свършената красота и да я отбягваш. Мислите ѝ се насочиха към това кого щеше да срещне тази вечер. Някои от нейните приятели от Стария град, със сигурност, тъй като повечето от тях бяха толкова отчаяни за вечерни забавления, че биха присъствали и на откриването на хартиено самолетче. Мози и Медина може би също щяха да дойдат. Но тя не знаеше кой друг е поканен. Много от посланиците вероятно имаха по-престижни неща за вършене тази вечер. Или може би не. Градът не кипеше от особено активен социален живот и не всяка вечер имаше светски мероприятия. С Фин

бяха избрали събитието внимателно. Не беше политическо, нито дипломатическо, нито високо престижно. Беше просто представяне на местна компания, подходящо място, за да се покажат като двойка на обществото.

Пазачът на входа на паркинга на хотела им махна с ръка да минават. Това не се случваше, когато Миранда пристигаше с такси (както бе правила много пъти, за да плува в басейна или за среща с приятел на обяд). Когато идваше сама, охраната задържаше колата в продължение на десетина минути и прокарваше специалните огледалца, прикрепени към краищата на пръчки по двигателя, за да проверят за тайни експлозиви. Не че тя имаше нещо против; винаги бе готова да сътрудничи за всякакви мерки за сигурност. Но отнемаше доста време, така че в крайна сметка, просто караше таксито да я остави по-надолу по пътя и отиваше пеша до хотела.

Тази вечер бяха насочени право към входа. Портиерът ги посрещна, след като слязоха от колата, съпроводи ги през въртящата се врата и ги поведе към малка групичка от мъже в бели роби, които се втурнаха към Фин, целуваха го по бузите и стискаха ръката му. Миранда никога не се бе чувствала толкова невидима.

— Sa'adat assafir! Ahlan wa sahlан! Ваше Превъзходителство! Добре дошли!

Фин енергично се съпротивляваше да го наричат „Ваше Превъзходителство“, но мазруките държаха на почетните титли. Те ги заобиколиха, завъртяха ги в своя вихрен ход и ги насочиха към асансьора. Фин направи опит да я представи, но беше прекъснат от новопристигналите в последния момент, които протягаха ръце за поздрав към него.

Миранда изпита облекчение, когато асансьорът ги докара на осмия етаж и вратата се отвори към малка зала, в която бяха подредени маси с бюфет. Двойка изваяни от масло лебеди гледаха властно към дузина вида салати, пастети за мазане, сирена и плодове. Миранда погледна с копнеж към сиренето. Но тълпата ги понесе със себе си и се озоваха в огромна бална зала, пълна с хора в различни видове вечерни тоалети. Ливанският управител на хотела ги посрещна пред вратата, захилен и размазващ се от страхопочитание.

— Тази вечер за ваше специално удоволствие имаме танцорка на бели денс — каза той. — От Хелзинки!

— Във Финландия имат ориенталски танци?

Миранда се зачуди дали във Финландия изобщо става някога достатъчно топло, за да могат да се свалят необходимите пластове дрехи.

— Обучавала се е в Кайро. Там е работила в хотел „Мариот“.

— Очаквам представлението с нетърпение — каза Фин. — Никога не съм виждал бели денс танцърка.

Миранда нетърпеливо се огледа сред присъстващите за някой познат. Около дансинга бяха подредени маси с алени покривки, като повечето от тях бяха заети.

— Ahlanu sahlau! Добре дошли!

Един мъж, облечен в бели панталони и сако, тръгна към нея от другия край на стаята.

— Халим! — усмихна се тя с облекчение, щом го зърна. Собственик на курорт на един от островите в Червено море, до голяма степен отговорен за създаването на новата компания, Халим беше стар приятел. Тя и Висента го бяха срещнали през първата си година тук, когато си позволиха почивка в една от неговите морски хижи. Той я целуна по двете бузи, преди да се обърне към Фин.

— Вие трябва да сте посланикът! — Кръглото му кафяво лице грейна в широка усмивка.

— Откъде знаете?

Фин и Халим никога не се бяха срещали, а Миранда бе признала за връзката им само на съквартирантите си.

— Това е малка страна — каза той. — Всички знаят всичко.

— Божичко, надявам се, че не е така! — ахна Миранда и на мига съжали, че бе произнесла името на Господ напразно. Но Халим, изглежда, не бе забелязал или ако бе — му беше все едно. Двамата с Фин си бърбеха оживено, докато тя продължаваше да се оглежда наоколо. Забеляза Морган, приятелка от седмичните им туристически походи, чийто съпруг, Себастиан, работеше за германска предприемаческа организация. Тя седеше с Кая и Стефан (тук с любезното съдействие на „БНП Париб“), които също бяха запалени планинари. Морган и Кая прекарваха времето си в разходки, алпинизъм и изучаване на арабски език. Изведнъж Миранда бе обзета от нетърпение да ги запознае с Фин. Най-накрая, най-накрая можеха да

спрат да се крият. Той щеше да се запознае с всичките ѝ приятели, а тя — с неговите. Това беше прекрасно. Тя го дръпна за ръкава.

— Халим, имаш ли нещо против, ако взема назаем Фин за момент? Искам да го запозная с още някои приятели.

— Само ако обещаеш да дойдете да ни гостувате. На наши разносики! Ще бъдем толкова щастливи да ви бъдем домакини.

— Благодаря, Халим. Но ти осъзнаваш, че ако дойдем, ще се натресем с десетина момчета с пушки. Помисли внимателно за това.

Халим разпери широко ръце.

— Всички сте добре дошли! Но на моя остров няма да ви е нужна охрана. При нас е мирно.

— Сигурна съм, че е така. Идвала съм при теб, не помниш ли? Но посланиците имат ужасно много правила.

— Значи ще дойдете?

— Ще дойдем, Халим. Някой ден.

Целуна го отново по бузите и поведе Фин със себе си.

Мина най-малко час, преди да стигнат до бюфета. След разговора с французите и норвежците Миранда запозна Фин с Моси и Медина, които се бяха настанили на маса в дъното на залата. Медина флиртуваше с неколцина млади арабски студенти, докато Моси седеше в обичайното си царствено мълчание, снизходително усмихнат. Медина бе озарила Фин с най-ослепителната си усмивка и разговаря без прекъсване с него, докато Миранда най-накрая го заведе при храната. Когато успяха да се присъединят към опашката покрай шведската маса, лебедите от масло бяха започнали вече да се топят и дългите им шии се бяха провесили над панера с поръсени с брашно рулца. Миранда с блаженство си напълни чиния със сирене и прие чаша червено вино от минаващ сервитьор. Когато бе на втората си чаша, оркестърът започна да свири и бели денс танцорката бавно се плъзна по пода.

Доста предсказуемо, танцорката бе бледа, направо тебеширенобяла. Стройна и с тесни бедра, тя не притежаваше онази естествена плътна тежест на корема, която Миранда бе виждала при танцорките в Египет. И все пак имаше достатъчно мазнинки, за да може да ги разтресе, докато се поклащаше. На Миранда ѝ бе по-

забавно да наблюдава мъжете в публиката, които бяха зяпнали втренчено дългосотото момиче, с леко отворени усти.

— Не бих казал, че това е любимият ми вид танц — каза разочарован Фин. — Но може би в Египет е по-добре?

Когато бели денс танцьорката напусна сцената, групата засвири *Come On Eileen*^[3] и на дансинга настана стълпотворение. Миранда се канеше да завлече Фин натам, когато в другия край на стаята забеляза Лесли, заместника на Фин, заедно със съпругата му Камила. Хареса Лесли, набит мил човек със сърдечен смях, още при първата им среща. Бе пристигнал в страната месец преди жена си и на Миранда ѝ бе приятно да разговаря с него на партита. Не беше толкова сигурна за Камила, висока, приличаща на щъркел жена с къса и сламено суха коса, с жилава кожа на петна, белег за живот, прекаран покрай басейна с джин с тоник в ръка. С Лесли бяха работили в британските посолства в Киев, Сиера Леоне, Атина, Зимбабве и Тортола — все места, където нямаше недостиг нито на слънце, нито на алкохол. Доколкото Миранда знаеше, Камила никога не бе работила. Тя беше достатъчно любезна, когато за първи път се бяха запознали, но по онзи аристократичен, прекалено любезен британски маниер, който не излъчваше истинска сърдечност. Те определено бяха видели Миранда и Фин, но не им се бяха обадили. Тя дръпна ръкава на Фин.

— Не трябва ли да поздравим Лесли?

— О, той тук ли е? Разбира се.

Докато вървяха към тях, Миранда се опита да си спомни дали Лесли и Камила ги бяха виждали заедно.

— Лесли знае ли за нас?

— Казах му по-рано тази седмица, преди да съобщя на останалата част от персонала. Тъж... — Фин замълча за миг.

— Какво?

— Сигурен съм, че ще са любезни с теб, но не бих очаквал Камила да бъде особено щастлива, че ти си на път да я изместиш по ранг в посолството.

Миранда повдигна вежди.

— Не съм мислила за това по този начин.

— Скъпа, ако всичко върви по план, ти ще станеш съпруга на посланик. Това може да не допадне на жените, които са чакали трийсет

години мъжете им да станат водещи дипломати, понасяйки безброй мисии в ужасни места.

— Разбирам.

— Май си изненадана.

— Никога не ми е хрумвало, че жените всъщност се стремят да бъдат съпруги на посланици. Като че ли това е някаква професия. Искам да кажа, мога да си представя да се стремиш да бъдеш посланик. Но аксесоар на посланик?

— Направи ми услуга? Не казвай нищо подобно на никого, освен на мен, става ли?

— Ще ме намразят ли?

Фин се поколеба.

— Е, омраза е прекалено силна дума.

Стомахът ѝ се сви от притеснение.

— Мисля, че е по-добре да ме информираш предварително за очакванията на хората към съпругата на един посланик. Може би преди сватбата.

— Разбира се. Добре. Готова ли си? Поеми си дълбоко дъх...

— Като че ли някога ще бъда готова.

Камила се изправи, когато ги доближиха, все още стискайки чашата си с бяло вино. Беше поне седем-осем сантиметра по-висока от Миранда и стоеше леко неустойчиво на краката си.

— Здравей, скъпа! Чувам, че трябва да ви поздравя — каза тя с широка усмивка, която не изразяваше точно радост. Устните ѝ бяха сухи, червилото ѝ с цвят на портокалов шербет се лющеше. — Май доста бързо стана всичко, нали? Дори не знаехме, че двамата сте двойка! Въпреки че, разбира се, имаше слухове...

Миранда се усмихна в отговор.

— Да. Благодаря.

Лесли се изправи и я прегърна сърдечно.

— Mabrouk — каза той. — И късмет.

— Ще ми е нужен ли?

— Всяка семейна двойка се нуждае от късмет.

— Надявам се, че знаеш в какво се забъркваш — каза Камила, усмихвайки се още по-широко.

— Сигурна съм, че не знам — каза Миранда. — Но така не е ли по-забавно? Хайде, скъпи — обърна се тя към Фин. — Свирят нашата

песен.

Всъщност оркестърът свиреше нещо арабско, което никога преди не бе чувала. Но щеше да свърши работа.

На дансинга Фин я изненада със своята страст. Той я прегърна и я завъртя в ръце, после отново я отдалечи леко от себе си. Отначало дансингът бе претъпкан с други двойки и групи от хора, които се смееха и поклащаха. През тълпата Миранда можеше да види екипът на Фин да ги наблюдава, ръцете им неотменно поставени на кръста. Имаше ли вероятност някой да стреля по тях, докато танцуват? Тя затвори очи и прогони мисълта от главата си. По лицето на Фин се стичаше пот, гърбът на ризата му лепнеше. Миранда свали шала си; беше доволна, че ръцете ѝ са голи. Не можеше да си спомни кога за последно бе танцувала така, оставяйки се музиката да я погълне напълно. Когато Фин я завъртя отново и я притегли към себе си, тя реагира инстинктивно и го целуна. В момента, в който устните им се докоснаха, той се отдръпна бързо.

— Не тук — промърмори той. — Ние не трябва...

Сиренето и виното се преобърнаха в стомаха ѝ. За миг беше забравила къде се намират.

— Съжалявам! — каза, дълбоко разкайваща се. Той се усмихна и каза, че всичко е наред, но тя не беше сигурна, че е така. Вече не ѝ се танцуваше. И без това бе станало късно и оркестърът скоро щеше да приключи със свиренето.

Събраха нещата си от масата си и започнаха да си проправят път към вратата, като спираха на всеки няколко крачки, за да се сбогуват с десетките хора, които протягаха ръце да хванат Фин и да го целунат.

— Започвам да ревнувам — промърмори тя. Пазачите им ги последваха, без да се усмихват. Тя се опита да си спомни дали обикновено се усмихваха, докато бяха на работа. Мухтар ѝ помогна да влезе в колата, без да каже нищо. Това определено беше необичайно. Никой не каза и дума през цялото пътуване към резиденцията. Миранда се загледа нещастно през прозореца. Фин посегна към ръката ѝ и я стисна.

Веднага щом тежката врата на резиденцията се затвори зад тях, Фин се обърна към нея в коридора, под зоркия поглед на Елизабет II на нейната коронация.

— Колко странно!

— Кое?

Миранда плъзна шала от раменете си, събу обувките си — лепкави от разлятото вино, и ги остави до масичката в антрето.

— Охранителите. Бяха толкова мълчаливи през целия път дотук. Съвсем безмълвни.

— Защото танцувахме ли?

— Не знам. Обикновено разговарят по време на цялото пътуване.

— Дали е защото ни видяха да се целуваме? Затова ли Мухтар не разговаря с мен?

Фин сви рамене.

— Може би. Най-добре е по-скоро да те направя честна жена. Ще го преживеят.

— Ще го преживеят? — Миранда го погледна притеснено. — Ще им кажеш ли колко мил и прекрасен човек съм?

— Вече го правя, постоянно. Ще видиш, всички ще те обикнат. Обещавам ти.

[1] Лора Инголс Уайлдър (1867–1957) — американска писателка, „Малка къща в прерията“. — Б.пр. ↑

[2] Поздравът за „добър вечер“ и съответният отговор, който отправя събеседникът (араб.). — Б.пр. ↑

[3] Песен на британската група Dexys Midnight Runners, 1982 г. — Б.пр. ↑

ОКТОМВРИ 2010 Г. МИРАНДА

Не се опитваше да следи времето. Не искаше да знае от колко дни е далеч от дъщеря си. Не искаше да знае колко нощи бяха минали, откакто Фин бе спал до нея, откакто го бе прегръщала в съня му, за да спре хъркането му. Мислеше си, че ако не отброява дните, те няма да станат реалност за нея, няма да бъдат истина. Времето се измерваше единствено с часовете, в които хранеше това безименно дете. Щом не можеше да направи нещо полезно за себе си, щеше да прави това. Стесни света си до това малко момиче, до това крехко тяло, чиято душа пърхаше едва-едва, като врабче в шепата ѝ. Беше трудно. Детето бавно се учеше да суче правилно, постепенно събираше сили, за да пие по-дълго време. Миранда бе благодарна за масажните техники, които бе научила, докато седеше кърмата си за Кресида. Хранеше бебето на почти всеки час, освен когато ходеше за вода или вършеше другите слугински задачи, изисквани от нея. В реалния живот би чувствала това като ужасно бреме — ако се налагаше да прекъсне рисуването си, четенето на книга или общуването с Фин. Но тук тези периоди бяха средството, за да запази разсъдъка си здрав. Детето не бе наддало много на тегло, но очите му започнаха да се проясняват и махаше по-жизнено с ръчички. Плачът му също бе станал по-силен. Майчиното мляко, изглежда, бе съживило апетита, който момичето бе забравило, че има.

Гърдите на Миранда се бяха подули от увеличеното търсене, но тя имаше съмнения за качеството на кърмата. Тук се хранеше много оскъдно, основно със сладък чай с мляко, боб и хляб. Спомни си нещо, което бе чела: че когато кърми, тялото на майката се лишава от хранителни вещества, за да осигури достатъчно полезни вещества на самата кърма, така че дори недохранени майки да могат да нахранят добре децата си. Запита се дали е вярно. И колко време щеше да мине, преди тялото на майката да остане без каквото и да е запас. Постоянно бе жадна, постоянно искаше допълнително вода.

Нощем се обвиваше около малкото момиче и вдишваше опушения мирис на главата му, лукс, който рядко си позволяваше с Кресида. Беше чела твърде много истории за родители, които се преобръщат случайно върху децата си и ги задушават. Но тук всички деца спяха с майките си. Тазкия бе ужасена, когато Миранда ѝ каза, че Креси спи в собствена стая, в дъното на коридора.

— А какво се случва, ако ѝ стане лошо? — попита тя. — Ако се нуждае от теб?

— Ще я чуя — отвърна Миранда, уверена в лекотата на съня си.

Сега ѝ хрумна, че в повечето световни култури бебетата спят с майките си. Само на Запад жените като че ли изпитват тази належаща нужда да се разделят от децата си. Запита се дали не бе повредила някак си дъщеря си, оставяйки я да спи сама в тези ранни месеци, без да има утешението дори на плюшено животно (отново заради риска от задушаване). Затова ли Кресида не обичаше да се гушка? Несъзнателно я наказваше, задето бе оставена да спи самичка?

При всяка мисъл за Кресида — а това бе в почти всеки момент, когато бе будна — в слънчевия ѝ сплит се стоварваше силен удар, смес от болка, чувство за вина и копнеж. Всяка вечер Кресида заспиваше без майка си, докато това мълчаливо дете заемаше топлината ѝ. Миранда искаше да усети тежестта на пухкавата Кресида, на добре нахраненото ѝ тяло в ръцете си, лекия, сапунен аромат на нежната ѝ коса. Чудеше се как ли щеше да мирише Креси без ежедневната си баня, дали щеше да излъчва същата миризма като детето до нея. А може би всяко бебе има специален собствен мирис, който тялото му създава, за да се харесва точно на неговите родители. Отначало мирисът на това тъмно бебе се бе сторил леко отблъскващ на Миранда, както „ухаеше“ на екскременти и животни. Но сега детето не миришеше на нищо друго, освен на себе си — топъл мирис, напомнящ за хляб. Хляб, печен на димящ огън.

Когато наоколо нямаше никого, тя миеше детето с водата си за пиене и прокарваше парче напоен плат, откъснато от импровизирания слинг, през острите му ребра и малките му пръсти. Айша не одобряваше това миене. Бебето ще се разболее, казваше тя. Бебетата не трябваше да се мокрят. Миранда се отказа от опитите да ѝ обясни, че

тя мие детето само в топлите следобеди и го подсушава веднага. Че водата запазва дупето на бебето без обриви и инфекции. Нямаше сапун, но и без това бебето бе твърде малко за сапун. На всеки няколко дни переше единствената му дреха — дълга сива рокля, като го увиваше в одеяло, докато тя изсъхнеше. Не отнемаше много време. Въздухът бе толкова сух, че за по-малко от два часа дрехата напълно изсъхваше.

Бе почти благодарна за безсънните нощи, за нощните хранения. Искаше да се изтощи до такава степен, че да не мисли. Това винаги вършеше работа при нея; постоянната активност и работата умиряваха неспокойното ѝ сърце.

Докато седеше в сумрачната колиба и притискаше крехкото като перце момиче към гърдите си, усещаше как сърцето ѝ се раздува, натежава и създава място, за да го побере. Не се бе надявала да се случи нещо такова. Не беше подходящо, особено сега. С това дете похитителите ѝ я бяха оковали по-ефективно, отколкото ако я бяха приковали с вериги за стената. Със закъснение ѝ хрумна, че ако се опита да избяга, детето почти със сигурност ще умре. Но когато за първи път бе развила мършавото, почти мъртво дете, тя не се беше поколебала.

Въпреки че зорко бдеше над момичето и го докосваше с нещо подобно на благоговение, Айша твърдо не проявяваше никакъв майчински инстинкт. Може би знаеше много добре каква опасност се крие в това да отвориш прекалено широко сърцето си за такъв крехък живот. Имаше петима живи синове, бе казала тя на Миранда. И двама, които бяха починали преди втория си рожден ден.

Миранда прокара пръсти през късата твърда коса на момичето. През по-голямата част от първата си година Кресида бе почти без коса, едва напоследък в средата на главичката ѝ бе поникнал ред къдрици. Но главата на това дете бе покрита напълно от права черна коса.

— Нужно ти е име, малката — каза тя на английски. — Време е да ти дадем име.

Айша я погледна стреснато, чувайки гласа ѝ.

— Ти говориш английски? — каза тя рязко. Белеше картофи с нож и се спря по средата на движението, ивица кафява кора увисна от острието.

Миранда се вцепени. Винаги внимаваше, говореше само на арабски или на френски с бебето. Никога на английски. Как можеше да е толкова глупава?

— Само малко — каза тя на арабски. — Учила съм го в училище. Мислех, че ще е добре да науча бебето на няколко думи.

Тъмното лице без възраст на Айша се покри с бръчки, когато тя се намръщи.

— Постоянно ѝ говориш. Защо го правиш? Тя е просто бебе, нищо не разбира.

Миранда ѝ се усмихна.

— Мисля, че разбира.

Говореше на Кресидата от деня на раждането ѝ, неспирен монолог от сутрин до вечер, прекъсван само от Фин или от Га-бра. Освен заради стимулацията, която смяташе, че дава това на дъщеря ѝ, тя разговаряше, за да отблъсне скуката. Голяма част от тази първа година е огромна скука, ако човек не е креативен. Сега не говореше на бебето, за да се отърве от скуката; говореше му, за да отблъсне ужаса, мъката и лудостта.

Подаде пръста си на детето и го остави да го стисне здраво, след което погледна към Айша.

— Можем ли да ѝ дадем име?

Не знаеше защо ѝ бе нужно толкова дълго време, за да зададе този въпрос. Дали защото и двете не мислеха, че детето ще оживее? Хората се привързват към тези, които назовават; те стават наши завинаги.

— Арабско име — каза Айша.

— Разбира се.

— Важно име. Това дете е... — Айша се умълча внезапно и за момент се унесе в мислите си. — Канза означава „скрито съкровище“. Или Сауда? Една от съпругите на Пророка, мир на праха му. Каукаб? Това е името на майка ми. Фатима? Една от сестрите ми. Абрар? Означава „посветена на Бога“. Хубаво, силно име. Лулоа.

Почна да изброява имената на пръсти.

— Лулоа... — Миранда изпробва думата на езика си. Бебето я погледна с големите си тъмни очи. — Какво означава Лулоа?

— Лулоа. Като скъпоценния камък, който расте в черупката на мидата.

Перла. Миранда почти произнесе думата на глас. Бе изненадана, че Айша ѝ бе позволила да помага при избора на името. Тя нямаше право на това.

— Лулоа — повтори тя. Дете, родено от пясъка. — Лулоа? — Погледна с надежда към Айша.

— Ще ѝ дадем две имена. Лулоа Абрар.

Миранда погледна към Лулоа и се усмихна.

Сега, когато просто седеше, без да може да рисува, без да обмисля бъдещи картини, без да има книги за четене или нещо друго, което да откъсва мислите ѝ от дивото им бълнуване, Миранда си спомни Насър. През първата си година тук бе заминала на една по-скоро самотна почивка в Египет. Висента имаше довършителни работи по своята изложба и искаше да остане малко време сама, а Миранда се чувстваше неспокойна. Но Кайро напълно я завладя. Тя не очакваше шума, безкрайния писък на клаксони, мазния, негоден за дишане въздух. В Египетския музей поне бе тихо. В предната градина отвън имаше повече хора, които седяха, говореха или похапваха сандвичи, отколкото вътре в хладната и тъмна сграда. Застанала във фоайето, не беше сигурна накъде да тръгне. Хиляди години история я заобиколиха наведнъж и това ѝ дойде прекалено много. Нямаше начин да преброди толкова дълго минало. Табелките на експонатите бяха малки и трябваше да напруга очите си, за да ги прочете. Всички имена се сляха пред погледа ѝ. Толкова много царе и фараони. Толкова много богове и богини.

След като разгледа няколко витрини, бе на път да се откаже, когато се появи Насър. Той бе петият гид, който я заговаряше. Другите я бяха спрели още отвън, наобиколиха я още в мига, в който се сдоби с билет. Laa, laa, laa, бе казала тя инстинктивно. Не, не, не. Laa shukran. Не, благодаря. Фразата се бе превърнала в мантра, която повтаряше толкова често тук, че бе придобила мелодия, беше станала песен. Едва когато Насър я доближи — беше египтолог и ѝ предложи едночасова обиколка с основни акценти или двучасова, по-задълбочена, на ниска, изключително ниска начална цена от сто египетски лири — се запита дали наистина е задължително да му отказва. Беше толкова ужасена от начина, по който мъжете я преследваха по улиците, от това как цъкаха с език и подсвиркваха силно, от постоянното настояване за бакшиши, че отхвърлянето ѝ бе станало рефлекс; не ѝ бе хрумвало, че някой от

тези хора би могъл всъщност да има нещо, което тя наистина да иска или да ѝ е от полза.

Миранда погледна към Насър. Вероятно бе към шейсетте, с прошарена коса, криви зъби и кафяви очи, наситени с древна скръб. Висок и слаб, на врата си носеше бадж, който го представяше като гид, акредитиран от музея. Не беше смешен по агресивния начин, по който мнозина от тях се държаха с туристите, опитвайки се да ги забавляват. Говореше просто и ясно. И очевидно очакваше да го отпрати.

— Добре — отстъпи тя най-накрая. — Моля, покажете ми акцентите.

Решението ѝ се оказа правилно. Насър разказваше накратко за всяка от по-значимите статуи и съкровища и минаваше нататък, преди Миранда да има време да се отегчи или изнерви. Една от причините, поради които мразеше груповите екскурзии, бе неизменното дълго стоене пред обектите. Но Насър бе усетил нуждата ѝ от движение. Английският му бе перфектен, но изобилстваше от очарователни особености. Когато стигнаха до гробницата на фараон Тутанкамон, Насър обясни, че стените в камерата били „демантирани, за да бъдат пренесени, а след това отново монтирани“.

Докато сега седеше и кърмеше Лулоа, загледана в остроото ѝ лице и полупрозрачните потрепващи клепачи, изведнъж се сети за последния предмет, който ѝ бе показал Насър.

— Това е последният съд — бе казал той. — Претеглянето на сърцето.

Миранда бе погледнала кантара, паничките на везните (Висента бе зодия Везни), балансиращи в средата на рисунката. На едната имаше малко човешко сърце, на другата — малка статуетка на Маат, богинята на истината. Или поне това ѝ бе казал Насър.

— Ако сърцето е по-тежко от богинята, значи принадлежи на добър човек и той трябва да отиде в Рая. Но ако е по-леко, значи човекът не е поел достатъчно болка и любов в сърцето си, докато е бил жив, и трябва да отиде в Ада.

Ето това бе запомнила. Не златните дрънкулки от гробницата на Тутанкамон, не подобния на хермафродит фараон с широки женски бедра, дори не и изсушените лица на царските мумии. А това, че натежалото от любов и болка сърце е входен билет за Рая.

17 СЕПТЕМВРИ 2007 Г.

МИРАНДА

Всеки трети понеделник от месеца бе куиз вечер в Британския клуб. Миранда обичаше викторините, а и отчаяно искаше да излезе от къщата. Седмици наред рисуваше упорито, като се опитваше да напусне реалността, наративността и си оставяше свободно време само за да седне на масата с Фин. Той често бе навън, на вечери по случай посещението на някои американски официални лица, на срещи с министъра на външните работи или на стратегически сесии с групи от разузнаването. Макар да ѝ липсваше компанията му, през повечето нощи тя нямаше нищо против, че е сама в къщата. Наслаждаваше се на лукса, на цялото това пространство, в което живееше и трябваше да запълни. По-важното бе всъщност, че така можеше да работи, без да се разсейва, освен за да хапне нещо, когато се почувстваше гладна, или пък да обикаля из стаите и коридорите полугола. Но очарованието на самотата започваше да избледнява. Имаше дни в пустата бездушна резиденция, когато не можеше да устои на самотата, моменти, когато се изкушаваше да изтича през кухнята на долния етаж, за да бутне вратата на стаята на Негаси и да я умолява да поговори с нея. За каквото и да е. Искаше да чуе истории за Етиопия, за сина ѝ, който бе починал загадъчно преди няколко години, за семейството ѝ. Но никога не влезе в тази стая. Тя беше на Негаси, на Теру и на Деста — тяхното единствено лично пространство в резиденцията, и Миранда усещаше, че ако влезе там, ще наруши важно негласно споразумение.

Фин нямаше ангажимент за вечерта на куиза, но трябваше да свърши много работа у дома.

— Върви, скъпа — каза той. — Сигурен съм, че ще намериш някой познат.

Обикновено Миранда нямаше нужда да общува единствено с „някой познат“. Обикновено бе напълно щастлива да се запознава с нови хора. Но разговорите с все още вежливо дистанцирания персонал на посолството бяха трудна работа. Копнееше за недипломати. За безсрамни художници без обноски и липса на каквато и да е

философия. За биполярни поети. За самовлюбени актьори. Нямах значение какви щяха да бъдат, стига да не бяха от Професионално учтивите. Обади се на Моси и Медина, но Моси каза, че ненавижда Британския клуб, а Медина имаше две мазрукски момичета на гости. Миранда ги чуваше как пицят някъде зад нея. Всички останали, на които звънна, също бяха заети. Е, помисли си тя, не е престъпление да изляза сама. Беше официален член на клуба, в края на краищата. И то доста време преди да срещне Фин.

Пазачите в клуба бяха много усмихнати. Тя винаги бе разчитала на доброто отношение на охраната. След първото си посещение никога не ѝ се бе налагало да показва документите си на входа, дискретно разположен откъм предната страна на постройката от бетонни блокове с плосък покрив. Абдула — единственият и неповторим мазрукски барман — също дойде да я поздрави, като излезе иззад бара, за да я целуне по бузите веднага щом я видя.

— Чувам разни неща за теб — каза той, поставяйки пред нея хартиена подложка на „Хайнекен“.

— Така ли? — попита тя и кимна към любимия си джин.

— Чувам, че се местиш в съседство.

Абдула наклони прашната бутилка „Хендрикс“ и ѝ наля щедро в чашата.

— Кой го казва?

— Почти всички в бара.

Миранда се обърна да се огледа. Клубът бе пълен, множество хора от посолствата се трупаха на групички около кръглите маси на основната зала. Неколцина мъже, работещи очевидно в петролните компании, се бяха облегли на бара, лицата им бяха загорели от слънцето и от вятъра, ръцете им стискаха изпотените халби. Група западняци, които не познаваше, се бяха проснали на тапицираните бежови дивани под огромния екран на телевизора и се смееха на нечия шега. Отвън стояха няколко пушачи, загледани в пустите тенис кортове. В края на краищата, всички винаги се озоваваха тук.

Миранда побутна бележката си за сметката към Абдула и вдигна чашата си.

— Не вярвай на всичко, което чуваш.

За момент остана там, отпивайки питието си с неловко чувство. Дали да се присъедини към някоя от масите на посолството? Какво се

предполагаше да направи? Опитва се да улови погледа на една от жените от политическия отдел, но тя демонстративно извърна глава встрани.

— Миранда?

Спасението ѝ се появи в лицето на Карл, който работеше за организацията „Спасете децата“. Не го познаваше много добре, но бе срещала него и съпругата му Сабина няколко пъти в Германската къща и във Френския културен център, където бяха говорили за изкуство, за цензурата и за тежкото положение на децата в Мазрук.

— Търсиш ли си отбор?

— Да, моля! Опитвах се да събера някои приятели, но явно всички имаха планове.

— Е, ние сме малко, така че се присъедини към нас. Ето там, на дивана.

Посочи към масивния диван, на който имаше поне седмина души. Карл я запозна с хората. Имаше една швейцарка, току-що пристигнала в страната; бременна норвежка и съпругът ѝ, който работеше за германска предприемаческа организация; индиец на име Муун с бременната си съпруга; млад французин; и италианският ръководител на Световната програма по прехраната. Нямахме нейни познати, нямаше британци. Идеално.

Не беше от голяма полза по време на кръговете със спорт, музика и забавления, но когато дойде кръгът „История на изкуството“, беше неудържима. Съотборниците ѝ поддържаха чашата ѝ пълна и великодушно признаха, че ще бъде главният отговорник за евентуалната им победа. Когато я попитаха къде работи, им каза, че е учител по рисуване. Колко освобождаващи можеха да бъдат няколко часа анонимност!

Куизът свърши около десет и хората излязоха навън да пушат или останаха със съотборниците си за още няколко бири. Никой от британското посолство не дойде да поговори с нея цялата вечер. Всъщност никой дори не я бе погледнал. Веднъж, връщайки се от бара с напитки, тя поздрави две жени от административния отдел, но нито една от тях не ѝ отвърна. Исусе, помисли си тя. Сериозно? Нима кражбата на сърцето на техния посланик беше толкова ужасно престъпление? Е, тя нямаше да им се натрапва. Имаше други приятели. Но все пак това я притесни. Те не я познаваха. Никога не

бяха разговаряли с нея. Почувства се засегната, че не изпитват дори грам любопитство. Може би си мислеха, че вече я познават. Това беше проблемът с клюките. А може би бе прекалено сурова към тях. Едва ли щеше да им е забавно да се мотаят с приятелката на шефа си и да внимават за всяка дума, която изтърсят, да не би нещо нередно да стигне до ушите му?

Леко изнервена, се разходи до задната стая, за да погледа играта на билиард. Момчетата от петролната компания играеха, слагайки залозите си по дължината на масата. До тях имаше малка библиотека със стари книги с меки корици. Миранда взе няколко и ги прелисти. Романи, трилъри, военноморска история. Остави ги обратно на рафтовете и се върна в бара. Чакаше Абдула да я забележи, когато един висок мъж с медноруси коси и с военна стойка, седящ на съседния стол, ѝ се представи.

— Лео — каза той. — Мисля, че не сме се срещали.

— Миранда. Аз съм...

— Знам коя си — усмихна ѝ се той и ѝ подаде ръка. Когато се изправи, тя забеляза, че е най-малко две глави по-висок от нея, по-висок дори от Фин.

— О, божичко...

— О, няма от какво да се притесняваш. Просто си мислех, че сигурно е добре човек да поговори с теб, тъй като слуховете твърдят, че си тук по-отдавна от всички нас.

— От близо три години. Чакай, ти си Лео? Аташето по отбраната, вегетарианецът?

— Виноват.

— Личи си по блясъка на кожата ти.

Той се засмя.

— Не, това е от химическия пилинг, който си правих миналата седмица. Питие?

— Благодаря. Добре съм и така.

— Значи ти си тайнствената художничка.

— Чак пък тайнствена.

— Никой не е виждал работите ти.

— Фин ги е виждал. А никой друг не е поискал. Те не са точно от типа, който ще бъде добре приет в Мазрук.

— Аз не съм от Мазрук.

— Мога да ти позволя да ги видиш някой път, ако наистина се интересуваш.

— Интересувам се.

Разпита я какво е да се живее в Стария град, къде бе пътувала из страната, както и дали е виждала образци на мазрукско изкуство. Беше спокоен, очарователен и наистина щастлив да бъде в Арнабия. Това не бе обичайната реакция на хората към столицата на Мазрук.

Смееха се на една от историите ѝ с местните таксиметрови шофьори, когато служител от отдела по сигурността, чието име бе забравила, макар да го бе срещала няколко пъти, спря до тях. Залитайки с чашата си в ръка, той се втренчи в Миранда с леко разфокусиран поглед.

— Внимавай с нея — обърна се мъжът към Лео.

Усмивката на Миранда замръзна на лицето ѝ. Дали не се шегуваше? Не знаеше как да реагира. Но след това човекът се наведе по-близо и тя усети мириса на уиски в дъха му.

— Мислех, че не сме твоят тип? — презрително намекна той. — Или рангът е по-важен от пола?

Дори и без да се оглежда, Миранда усети, че всички наоколо са наострили уши. Камила, най-високата по ранг жена в посолството, докато Миранда не станеше съпруга на Фин, седеше на маса вдясно от нея; можеше да я чуе как се опитва да потисне доволното си конско цвилене. Разговорите около тях престанаха, понижени до приглушено жужене. Това някакъв тест ли беше? Нека да видим как американското момиче реагира на алкохолните ексцесии на британските мъже? Не се доверяваше на себе си достатъчно, за да проговори; не можеше да рискува да обиди този човек. Парализирана от несигурност, Миранда се опита да се сети какво ли може да му е сторила, за да го засегне.

— Знам каква си всъщност, ти, американско лесби... златотърсачка — прошепна той и бутна пръст към гърдите ѝ. — Може да си заблудила посланика, но не и мен. Не те харесвам. Не те харесвам изобщо... — Гласът му се повиши и изпълни внезапно възцарилата се на бара тишина.

Лео стана на крака, изражението му бе мрачно.

— Спокойно, приятел — каза той. — Така не се говори на дама.

Миранда не можеше да помръдне. Обичайните ѝ импулси бяха потиснати от страха да не влоши ситуацията или да не постави Фин в

неудобно положение. Докато се вглеждаше в късата военна подстрижка на мъжа и в кървясалите му очи, нещо си дойде на мястото. Норман. Името му най-сетне изплува в ума ѝ. И изведнъж си спомни къде се бяха срещали преди. Бяха на вечеря, на шведска маса, в къщата на някого... на кого? На някой от хората от ЕС. Норман я бе приклецил в ъгъла и докато тя балансираше чинията си с хумус и табуле на коленете си и буташе храната в устата си възможно най-бързо, я бе „забавлявал“ с истории за славната си кариера в сигурността.

Докато вечерта се проточваше, постоянно ѝ се налагаше да избутва ръката му от коляното си. Всеки момент ще ми каже колко е самотен тук, мислеше тя. Всеки момент ще ми каже как вече почти нямат никакви отношения със съпругата си. И той го направи.

— И така... с жена ми вече почти нямаме никаква връзка — започна Норман, преди Миранда да го отреже.

— Съжалявам, но трябва да се прибирам у дома — беше казала тя, с цялата учтивост, на която бе способна. — Приятелката ми ме очаква.

Сега стоеше пред нея, все още засегнат от отказа ѝ, клатушкац се на краката си.

— Дама? — изсумтя презрително той. Жена му, онази, с която почти нямаше никаква връзка, дебнеше мрачно зад него. Бе масивна, с огромен увиснал задник и още по-увиснали гърди, подпрени на издигащ се като хълм корем. Когато Норман — Миранда вече никога нямаше да забрави името му — насочи обвинително пръста си към нея, съпругата му се изсмя пискливо.

Той се обърна към Лео.

— Сериозно ти говоря. По-добре внимавай с нея.

И двамата със съпругата му се обърнаха и се заклатушкаха към вратата.

Миранда погледна надолу към чашата си. Няма да се разплача, каза си тя. Няма да се разплача пред целия шибан персонал на посолството.

— Хей — каза Лео тихо. — Това беше отвратително. Беше невероятно грубо. Той нямаше право да говори така.

Лицето му бе мило. Млад е, помисли си Миранда. Вероятно помлад от мен.

— Добре съм — каза тя. — Всичко е наред.

— Нищо не е наред. Няма извинение за подобно поведение.

— Наистина няма проблем — смъкна се от стола си Миранда. — Но мисля, че сега трябва да си тръгвам.

— Съжалявам. Имаш ли нужда от превоз?

Мълчаливо, тя поклати глава. Нямаше намерение да ходи някъде далече, искаше само да отиде при Фин, в съседната къща. Взе абаята и шала си и без да се оглежда из бара, излезе през входната врата. Затича се по тъмната улица, преди да си спомни за охранителните камери. Не искаше да изглежда като терорист, атакуващ резиденцията. Сълзите се надигаха в очите ѝ, но не можеше още да ги освободи. Първо трябваше да мине покрай охраната.

Фин винаги разбираше кога нещо не е наред. Той разчиташе всеки мимолетен израз на лицето ѝ, често забелязвайки смущението ѝ още преди тя самата да бъде завладяна от емоцията.

— Какво има? — попита той, когато отвори вратата. — Случило ли се е нещо?

Миранда отвори уста да отговори и избухна в сълзи. Фин я взе в обятията си и я поведе към дневната.

— Разкажи ми какво стана.

Разтреперана, тя му разказа, като следеше как изражението му се мени от нежна загриженост към ярост и, донякъде странно, към страх.

— Мира, това е ужасно. Не е имал право да се държи така с теб.

— И Лео каза същото.

И тя му разказа за Лео, колко бе внимателен, как я бе утешил.

— Той е добър човек — каза Фин. — А аз ще имам сериозен разговор с Норман утре. Пределно ясно заявих пред него и пред целия си персонал, че ти си моя партньор, и неговото отношение към теб е неуважително към моята позиция, към мен и към моя избор. Било е абсолютно и напълно неуместно.

— Замълча за миг. — Мислиш ли, че може да е било проява на ревност? Искам да кажа, дали някога... преди да дойда тук...

— За бога, Фин! Не! Сериозно ли говориш?

— Не, не, наистина не мисля така — отвърна той бързо. — Но не мога да не се запитам дали не е бил увлечен по теб.

— Интригуващ начин на изразяване имаш.

— Похотливите мъже са ирационални същества.

— Аз ли не знам.

Фин я изгледа за миг.

— Просто... Не. Не бива да го споменавам.

— Фин? — Миранда притисна длан до бедрото му. — Моля те, кажи ми.

— Ами... но не си го чула от мен... това не би бил първият път, когато той кръшка от вкъщи.

— Аха.

— Всъщност е по-скоро известен с това.

— И жена му не го е напуснала?

— Може би не знае.

Миранда повдигна вежди.

— О, хайде, Фин. Жените винаги знаят.

— Предполагам, че не иска да клати лодката. Имат удобен живот, уважавано положение в обществото. Защо да отхвърля всичко това само защото мъжът ѝ е задник?

Миранда потрепери.

— О, божичко, спаси ме от такъв удобен живот, заради който бих се примирила с лъжа във връзката ни.

— За подобни неща има джентълменско споразумение — каза Фин с пламнало от смущение лице. — Не клюкарстваш за колегите си дипломати. Без значение колко палави са те.

Миранда отдръпна ръката от бедрото му. Сърцето ѝ биеше силно, блъскаше се в ребрата ѝ. Защо толкова много от зрелите британци използват такъв ученически жаргон?

— И всички ли сте толкова палави?

— Не. Аз не съм. Не и по този начин. О, Миранда, няма от какво да се притесняваш, моля те, повярвай ми!

— Не съм лицемер, Фин. Не очаквам да се омъжа за някой непорочен светец. Но се надявам, че ще ми се довериш достатъчно, за да кажеш истината за миналите си афери. Наистина ми е все едно колко жени си съблазнил, стига от сега нататък да си мой.

Фин заби поглед към ръцете си, миглите му бяха златисти от светлината на лампата.

— Вярвам ти.

— И?

— И съм твой от сега нататък.

— Добре... — Миранда се наведе напред и го принуди да я погледне в очите. — И така, какво ще правим с Норман?

Фин въздъхна.

— Иска ми се да не се налагаше да говорим за Норман.

— Лео каза, че това е възмутителна обида! — Миранда погледна с надежда към Фин, който остана замислен известно време.

— Миранда — започна той и отново замълча. След това пробва пак: — Не мога да уволня Норман.

Тя просто го погледна.

— Той направи нещо за мен в Афганистан...

— Бил е с теб в Афганистан?

— Да.

— И не ти се е сторило, че си струва да ми го споменеш?

— Не е ставало дума. Виж, Миранда, обещавам, че ще ти обясня всичко някой ден. Но, моля те, не сега.

— Защо не? Имам време.

Миранда скръсти ръце на гърдите си и се втрени в него. Фин никога не говореше с нея за Афганистан и отклоняваше всичките ѝ въпроси. Тя проявяваше търпение, не искаше да го насилва да говори за нещо, което очевидно му бе причинило някаква травма... Кой изобщо се връщаше от тази страна невредим? Но сега усещаше, че трябва да разбере. Нуждата я изгаряше отвътре.

— Недей — каза той, влагайки в тази единствена дума тихо отчаяние. — Моля те.

Миранда вдигна ръка към лицето му и го докосна; бузата му вече бе грапава от наболата за един ден брада.

— Скъпи. Нима не ми вярваш?

Фин хвана ръката ѝ в двете си ръце и стисна пръстите ѝ толкова силно, че тя се уплаши да не счупи костите ѝ.

— Не става дума за това колко ти вярвам.

— Тогава за какво?

Той замълча за момент, очите му се насочиха към прозорците в другия край на стаята.

— Направих грешка — каза накрая. — Грешка, която ще бъде с мен до края на живота ми. И не искам да се налага и ти да живееш с нея. Все още не.

Страхът пропълзя в стомаха на Миранда. Какво ли ужасно нещо бе направил Фин? Той не можеше да направи нищо ужасно. И колко ли лошо можеше наистина да е то, след като все още бе посланик? Думите му само бяха предизвикали купчина нови въпроси.

И все пак, усещайки, че тази вечер той не е в състояние да сподели нещо повече, тя се примири.

— Но някой ден...

Това не беше въпрос.

— Някой ден — каза Фин. — Обещавам.

Когато се качиха на горния етаж, Миранда се пхна в леглото, но Фин почна да рови в горното чекмедже на скрина си.

— Все още е рано за рождения ти ден — каза той. — Но може би няма да има по-подходящо време да ти дам това.

Тя отвори плика и извади репродукция на картина, която не познаваше. Тъмнокоса жена се навеждаше от балкон на квадратна, покрита с мозайки вила, протягаща ръце над главата си, а брадат мъж на камила бе обвил ръцете си точно над ребрата и, като родител, който повдига дете от люлката му. Зад къщата се простираше невероятен (като се имаше предвид камилата) зелен пейзаж, повече наподобяващ за Англия, отколкото за Арабия.

Вътре в плика имаше бележка, на която Фин бе написал със своя ситен безупречен почерк:

За моята скъпа Миранда. Камилата ми е готова. Никога преди не съм бил толкова дълбоко и страстно отдаден на някого. Любовта ми към теб е безусловна. Ти ме изпълваш с радост и вдъхновение и даваш смисъл на съществуването ми. Нямам търпение да споделя остатъка от живота си с теб и да стана част от успеха и приключенията, които те очакват в следващите години.

С цялата си любов и безброй целувки, твой Фин.

— Виждаш ли? — каза той, когато Миранда се разплака отново. — Никой не може да ни навреди. Никой не може да ни навреди.

17 СЕПТЕМВРИ 2007 Г.

ФИН

Миранда най-накрая заспа, със засъхнала сол от сълзите по миглите и страните си, стискайки кърпичка в едната си ръка, но Фин не го хващаше мира, не можеше да остане в леглото. Грозната вина бе възкръснала от плиткия си гроб и бе обвила сърцето му с лепкавите си пръсти. Имаше ли право да се ожени за Миранда, без да ѝ разкаже тази история? Имаше ли изобщо право да остане до нея в това легло? Мина по коридора до банята и нахлузи халата си. Нямаше достатъчно място за разходка в тази къща. При целия чудовищен размер на резиденцията го обземаше клаустрофобия. Прибра ключа, нахлузи чехлите си и тръгна надолу по стълбите към тежката входна врата.

Щом излезе, слезе по стълбите и стъпи на порестата трева, където чехлите му мигновено се напоиха с роса. Топлият бриз погали врата му и по гръбнака го побиха тръпки. Беше нежна нощ, мека, ухаеща на жасмин, с ярко светеща луна. Нощ, която подхранва мечтите и успокоява страховете. Нощ, каквато той по никакъв начин не заслужаваше. Градът беше необичайно притихнал около него, не се чуваха ръмженето на автомобилите от главния път, песента на мюезините или виковете на продавачите. Всички добри мюсюлмани около него спяха спокойно в леглата си, в очакване на призива за ставане за сутрешната молитва. А той бе тук, с гузната си съвест и без никакъв Бог. Единственото нещо в света, което имаше някакво значение за него, бе Миранда. И не беше сигурен, че ще успее да я задържи.

Къде ли беше сега Афсун? Дали все още бе жива? Или, в крайна сметка, бе отговорен и за нейната смърт? Беше прекалено опасно за него да се опита да разбере. Или поне така се убеждаваше сам. Може би просто не можеше да понесе да научи истината. Дори и сега, онази нощ в Афганистан — 19 март 2003 г., дата, която никога нямаше да забрави — изплуваше в съзнанието му лесно, незабавно, незаличимо. Звучите и миризмите на онази страна, които не бяха особено различни от тези на Мазрук. Гърмящите мюезини, безоловните изгорели газове,

блеещите кози, тамянт, натрапчивата липса на женски смях, горящият боклук, подрънкването на рубаб^[1], потта, розите. И вкусът на горещия метален прах в устата му.

— „Спи с жени от НАТО“ — мърмореше си Фин онази нощ, докато се въртеше в тясното си легло. — Жени от НАТО. НАТО, НАТО, НАТО.

Имаше достатъчно жени от двайсет и шестте държави-членки; защо не се бе влюбил в някоя от тях? Но ето го, лежеше и мечтаеше за афганистанско момиче с големи тъмни очи, тънки глезени и китки на танцьорка. Всеки ден я виждаше в офиса и всеки ден тя ставаше малко по-дръзка, кръстосваше дългите си крака, за да разкрие съблазнителен участък от кафявото си тяло, присядаше на ръба на бюрото му, толкова близо, че можеше да усети иранския ѝ парфюм с рози. Афсун не беше обикновената средностатистическа афганистанска жена, ако имаше изобщо подобно нещо. Като дете бе пътувала много с баща си, който бе дипломат, беше учила в университета в Дърам, четеше на френски и китайски, които говореше свободно, също както говореше и английски. Беше напълно възможно тя да е най-умният човек в посолството, пратен на заточение в местния Сибир, т.е. визовия отдел. Бог знае защо се бе върнала в тази адска дупка. Ако той беше жена, никой и нищо не можеше да го спре да се измъкне от тази страна възможно най-бързо.

През първите му месеци тя му бе безценен гид, помагаше му да се ориентира из дебрите на племенната политика и да си проправи път през правителствената бюрокрация. Беше търпелива с него, рисуваше графики на племенните връзки и географски диаграми, попълваше дупките в историческите му познания — а нищо от това не бе част от задълженията ѝ. Фин имаше хора да правят тези неща за него, но никой от тях не обясняваше така ясно като нея. Той не искаше да се ласкае, че тя се отнася с него по различен начин от другите, но Афсун обикновено не беше на разположение за никого друго. Постепенно станаха истински приятели, пиеха чай заедно с кръстосани крака на пода на малкия му като килия кабинет, докато анализираха последните новини. Внимаваха да не ги виждат заедно извън работата. В тази страна дори невинното приятелство можеше да съсипе живота на едно момиче. Фин искаше да бъде предпазлив.

През целия си живот бе внимателен, може би дори твърде внимателен. Като дете бе срамежлив книжен плъх и се изнервяше в

присъствието на момичета. Едва когато през първата година в гимназията бе назначен за лабораторен партньор по химия на Клеър Хендерсън, успя да се сприятели с момиче. Кльоцаво, тъмнокосо ефирно създание, Клеър беше почти толкова плаха и сериозна, колкото и той, и вероятно — по-умна. През цялата гимназия бяха неразделни, съперничеха си в клас, редактираха взаимно съчиненията си и през почивните дни вземаха влака за Лондон, за да отидат на театър или на кино. Той я обожаваше безрезервно, болезнено, обичаше светлината в бледите ѝ сини очи, когато се смееше, малките ѝ стъпала, тънките кости на белите ѝ китки, дори и дебелиите черни рамки на очилата ѝ. Никога не би се осмелил да я докосне. Щеше да е непочтително, неуважително. Казваше си, че любовта му към нея е по-висша, отколкото „любовта“, на която ставаше свидетел по училищните коридори, момчета, които притискаха момичета до шкафчетата им и плъзгаха месестите си езици в гърлата им. А и не можеше да се изправи пред вероятността тя да го отхвърли.

Неговият приятел Чарли нямаше такива угризения. През последната година той бе откъснал Клеър от него, съблазни я с естествената си увереност, небрежен атлетизъм и буден научен ум. Двамата заминаха заедно в Кеймбридж, за да се занимават с физика, и сега бяха женени и живееха в Дорсет, с две деца. Дали нещата щяха да бъдат по-различни, ако Фин бе имал смелостта да действа? Нямаше как да знае. Истината е, че тя и Чарли бяха щастливи, виждаше го всеки път, когато ги посещаваше — в начина, по който Клеър му се усмихваше над главите на децата си, или как галеше мъжа си по ръката, когато го питаше нещо.

Имаше, съвсем неизбежно, няколко романа в университета, но не и любов. Бяха нужни години, за да изтлее страстта му към Клеър, за да се примири отново с реалността. Едва през първата година от работата си във Форин офис се беше влюбил отново. Кордилия беше отдадена на кариерата си, завършила в Оксфорд, червенокоса дипломатическа рок звезда, която говореше повече езици, отколкото Фин, и веднъж бе играла крикет за националния отбор на Англия. Срещнаха се по време на първата си мисия, в Аман, където се ухажваха в римския амфитеатър, из безброй кафенета и из древните руини на Петра. Лежейки по гръб в пясъците на Уади Рум, двамата наблюдаваха падащите към Земята звезди и обсъждаха своите

стремително развиващи се кариери. Сега, когато бе овладяла арабския, Кордилия искаше да научи китайски и тайландски. Тайландски ли, бе попитал Фин. Кой учи тайландски? Почти никой, бе казала Кордилия. Така че няма да имам много конкуренция. Всички учат китайски; трябва да имам резервен план.

Фин не знаеше какво иска да прави. Никога не мислеше прекалено много напред. Бе станал дипломат напълно случайно. След като завърши магистратура по съвременна арабска и испанска литература, предполагаше, че ще започне да преподава. Негова учителка го убеди друго.

— Ти си арабист — бе казала тя. — Нуждаем се от теб, за да работиш за световния мир.

Изненадващо за самия него, той се бе оказал много подходящ за тази работа. Притежаваше търпението, за да издържи усиленото бачкане за малко пари през първите години, любопитство към света, което нарастваше с всяко излизане извън границите на Великобритания, и най-вече — опит по отношение на езиците и лекота за овладяването на нови. Въодушевяваше се, когато можеше да отхвърли и майчиния си език, и родината си. В нова страна, с нови гласни и глаголи, навличаше непознатата азбука като втора кожа, като алтернативна личност. Можеше да бъде всеки; можеше да се преоткрие. Облечен в непознат идиом, излъчваше новопридобита увереност.

Помагаше фактът, че слушаше. Наистина слушаше. На срещи с министри, военни лидери или дори скромни рецепционисти, Фин никога не откъсваше очи от лицето на човека, с когото говореше. (За разлика от много други дипломати, той не оглеждаше постоянно стаята за някой по-важен, с когото да разговаря.) Хората инстинктивно му се доверяваха — заради лекотата, с която говореше техния език, заради вниманието му и загрижеността му към техните проблеми.

Макар да обичаше всички езици заради уникалните им особености, Фин изпитваше особена слабост към арабския заради начина, по който се нижеше назад изпод химикалката му, като някакъв таен код, който бе изобретил, за да пише бележки на свой приятел от детството си в скучните часове. А и как би могъл някой да разбере съвременната политика без знанието на арабски, с неговите непреки, поетични отклонения, загадъчна граматика и древни нюанси?

Предполагаше, че ще продължи кариерата си в Близкия изток дотогава, докато Форин офис бе готов да го изпрати там. Двамата с Кордилия се събраха за кратко в Лондон, докато тя приключваше езиковото си обучение за назначението си в Пекин (все пак се оказа, че тайландският не ѝ бе нужен), а Фин кандидатстваше за друг пост в Близкия изток. Успяха да останат заедно през четирите ѝ години в Пекин и неговата мисия в Бейрут. Но Фин не искаше приятелка, намираща се в другия край на континента. Бе лоялен и постоянен, когато ставаше въпрос за любов, но искаше човек до себе си, в леглото си. Бракът не влизаше в планове на Кордилия, нито пък децата. Единствено дете в спокоен и леко скучен дом, Фин не желаше да се откаже от възможността за собствено семейство. Така че, изпълнени със съжаление, те се разделиха, напълно приятелски. Кордилия го изпревари в кариерата и стана посланик, преди да навърши трийсет и девет — няколко години преди Фин да получи първия си посланически пост в Бахрейн.

За дипломатите бе трудно да постигнат семеен уют, ако и двамата бяха от занаята. Единият трябваше да се откаже от кариерата си, трябваше да координират назначенията си или да се примирят да прекарват по-голямата част от живота си разделени. Всъщност беше трудно да имаш партньор с какъвто и да е професионален живот. След Кордилия Фин завързваше връзки с жени — в Лондон, Бейрут, почти навсякъде, където прекарваше много време — които се оказваха, че имат основно домакински стремежи. Бяха му нужни само няколко срещи, за да се отегчи до смърт. Притеснително голям брой жени в света, изглежда, мислеха, че нищо — дори собствената им кариера — не би могло да бъде по-сензационно от това да се появиш на коктейл, облегната на ръката на дипломат. Но защо някой мъж би искал домакиня? Никога не бе разбирал това. Той се нуждаеше от жена, с която можеше да обсъжда работата си. Някой със собствени идеи, със собствени интереси, някой, който би могъл да му разкрие други светове. Без такъв двупосочен обмен какво ставаше с партньорството? Какво би могло да го заинтригува? Не искаше някой да го следва; искаше човек, с когото да се водят взаимно един друг напред. Фин бе обречен да бъде привличан от интелигентни, амбициозни жени, чиято страст ги отнемаше от него.

След това се посвети на работата си. Когато беше в чужбина, често го ухажваха местни жени, но той бе прекалено умен, за да повярва в искреността на техните чувства. Неженените дипломати бяха изнервящо популярни сред жените от местното население на почти всяка развиваща се страна. Надушвайки шанса за западна виза и лесен живот, жените го притискаха в ъглите на приемите за националните празници, набирането на средства, а веднъж дори при обучение на бреговата охрана, като пърхаха с обилно наклепаните си мигли и споделяха трагичните обстоятелства на живота си. Те бяха влюбени в неговата националност, в неговата сигурност, в перспективите му. Личността му нямаше нищо общо с това. Ужасяваше се от възможността да се превърне в един от многобройните незабележителни и застаряващи бели посланици, обвързани с тъмнокожи красавици на половината на тяхната възраст. Със сигурност те знаеха защо тези жени са се омъжили за тях, нали? Нима не ги бяха предупредили да спят само с жени от НАТО? Фин съжаляваше тези мъже. Защото те никога нямаше да бъдат обичани. А може би бе прекалено жесток? Може би все пак имаше любов, онази привързаност, която изпитваш към бащинската фигура на своя покровител.

Но обичайната му предпазливост бе отвята от пустинните пясъци онази първа нощ, когато Афсун дойде в стаята му заедно с лунната светлина. Тя стоеше там, до вратата, запъхтяна. От леглото, на което лежеше, Фин почти можеше да чуе как бие сърцето ѝ, неговият метрономен ритъм заглушаваше мантрата му за предпазливост, „Спи само с НАТО“.

— Кажи ми, ако искаш да си отида — каза тя.

— Не съм аз този, който трябва да ти казва какво да правиш — отвърна той и изведнъж английският му се стори като чужд език. Не можеше да я насърчи, но не беше и толкова дисциплиниран, че да я отпрати. Решението трябваше да бъде нейно; тя беше тази, която имаше какво да загуби.

Тя стоеше там безмълвна, неподвижна, колебаеща се. И след това бавно, но решително започна да развива шала от косата си.

Той я обичаше толкова, колкото изобщо знаеше как да обича някого тогава. Мислеше си, че може да я спаси, да се ожени за нея и да я отведе някъде, където щеше да бъде в безопасност. Афсун не беше като другите жени ловци на дипломати, успокояваше се той. Беше само с две години по-млада от него, имаше собствена професия, отказваше всички скъпи подаръци, а в крайна сметка, отказа и да се омъжи за него. Никой не можеше да я обвини, че е златотърсачка, преследваща високопоставени мъже. Беше се засмяла, когато той заговори за връщане в Англия.

— Защо да го правя? За да умра от самота? — каза тя. — Далеч от семейството си в страна, където ще ми трябва поне три години, за да намеря дори един-единствен приятел?

— Не е нужно да е Англия; може да отидеш навсякъде.

— Не знам как бих се чувствала на такова място, навсякъде. А какво ще стане с моята страна, ако всяка образована жена си тръгне? И без това и сега сме прекалено малко.

Това беше благородна позиция и Фин не възрази. Но намирането на начин да я изведе в чужбина го държеше буден през нощта, през малкото часове, които прекарваше в леглото си. Заради работата си стоеше до късно през повечето нощи, не на последно място, защото му отнемаше толкова дълго време, за да обработи цялата документация. Някой ден може би трябваше да се научи да пише с повече от два пръста.

— Защо не диктуваш? — питаше го Афсун. — Имаш лична асистентка. Използвай я.

Но Фин не можеше да мисли по същия начин на глас, както когато оформяше думите на хартия пред себе си. Може и да беше бавен, но времето, необходимо на мислите му да изминат разстоянието от мозъка до върховете на пръстите му и да се превърнат в пиксели, подобряваше крайния резултат.

Напоследък не само бумацината и Афсун го държаха нощем буден. Шарлот Фърнсби, британска хуманитарна работничка, бе изчезнала заедно с преводача си по пътя между Лашкар Гах и Муса Кала. Две седмици по-късно посолството бе получило искане за откуп, предполагаемо от Лашкар-е-Джхангви, терористичната групировка, свързана с убийството на журналиста Даниел Пърл. Нямахме никакво колебание за плащането на откупа — британците не плащаха. Но

имаше спорове за това дали да се осъществи спасителна мисия и ако да, колко скоро.

Спасителните мисии имаха нещастната тенденция да се провалят. Драматично. Което бе причината първият курс на действие да са опитите за преговори. Но в този случай исканията за срещи с посредник бяха пренебрегнати от групировката.

Когато разузнаването най-накрая го информира, че знаят къде държат Фърнсби, Фин се изкуши. Посланикът беше извън страната и го бе оставил за заместник. Импулсът да спаси заложничката, въпреки рисковете, беше силен. Той проведе срещи. Обсъди всяка подробност с разузнаването, с политическия персонал. И най-накрая, отчаян, говори и с Афсун, макар да бе незаконно. Тогава бе млад и това бе първото му назначение като заместник-ръководител на мисията. Но не беше достатъчно млад, за да може незрялостта му да бъде извинение за това, което се случи.

[1] Рубаб (робаб, рабаб) — инструмент, подобен на лютня, произхождащ от Централен Афганистан. — Б.пр. ↑

18 СЕПТЕМВРИ 2007 Г.

МИРАНДА

Олюля се на острите токчета, докато се опитваше да мине до другата страна на износения розов килим в малката спалня, облечена в рокля в цвят фуксия, цялата обсипана с пайети и прилепваща към краката и като фолио. Тазкия и двете и сестри лежаха върху велурената завивка с рози на тяхното двойно легло, облечени само по дънки и тениски, и се смееха на непохватността ѝ.

— Продължавай — насърчи я Хинд, най-младата сестра. — Потанцувай ни. Покажи ни как ходят моделите в Америка.

— Но аз не съм модел! Трудно ми е дори да я облека.

Сестрите бяха свалили старомодната ѝ блуза и бяха навлекли роклята върху нея, сякаш беше гигантска кукла. Обикновено, когато ги посещаваше, те изпълняваха комични скечове за нея, но днес настояха Миранда да поеме по-активна роля.

— Но моделите са по телевизията постоянно. Нали така? Също като в Египет? Хващаме някои египетски станции.

Хинд беше още по-пряма, отколкото Тазкия, по-висока и леко пухкава, с огромни тъмни очи и кестенява коса, виеща се на къдри до раменете ѝ. Макар да бе само на шестнайсет години, вече бе сгодена за един от първите си братовчеди, мъж в началото на двайсетте, който работеше с баща си на сергия за храна. Седнала на леглото до нея бе средната им сестра, Сехр, която решише косата си. Тя работеше като учител по математика в кварталното училище, необичайна професия за жена тук. Сехр и Тазкия бяха стари моми по стандартите на Мазрук, съответно на двайсет и една и двайсет и три години, но Сехр не искаше да спре да работи, а Тазкия заявяваше, че ще се омъжи само по любов, макар че как би могло да се случи такава спонтанна любов в култура, която предотвратяваше по всякакъв начин общуването на двата пола, чудеше се Миранда.

— Никога не сме имали телевизор. Но добре, признавам, виждала съм модели. Неизбежно е.

Миранда имаше чувството, че Хинд очакваше американките да бъдат малко по-бляскави, отколкото очевидно беше тя.

— Тогава направи онази походка. Като на модния подиум.

— Чакай! — извика Тазкия. — Трябва ни музика!

Завтече се към обикновения дървен скрин, който трите момичета споделяха, и извади малък касетофон. Няколко секунди по-късно воят на арабска любовна песен изпълни стаята. Миранда позира с единия крак напред, с разперени ръце, след което погледна високомерно към момичетата. След това, поклащайки с преувеличени движения бедра, тръгна наперено из стаята, като изобщо не успяваше да влезе в такт с музиката. В края на стаята се опита да направи сложно завъртане, вдигна подгъва на роклята и се блъсна в ръба на леглото.

— Ех, вие, американките — заяви смаяно Тазкия, докато сестрите ѝ се тресяха от смях. — Изобщо не знаете какво да правите с бедрата си.

Тя скочи от леглото и се впусна в танц, въртейки ханша си по този смайващ начин, на който Миранда се бе възхищавала на много мазрукски сватби. Тазкия преплете ръце във въздуха като две хипнотизирани змии и ѝ се усмихна, трепкайки с клепки. Ефектът бе по-съблазнителен от всичко, което Миранда бе виждала в който и да е клуб в Сиатъл.

— Знам, знам! — Тазкия внезапно пусна ръце и развали магията на танца. — Хайде заедно да направим представление!

В един от ъглите на стаята им стоеше стар ръчно рисуван метален сандък, чийто капак бе отворен и вътре се виждаше купчина хаотично нахвърляни дантела, пера и полиестер. Това бе мястото, където сестрите държаха пищните тоалети, които купуваха на разпродажбите в магазин „Динармакс“, за да носят на сватбите. Рядко някоя рокля се обличаше повече от веднъж — жените обичаха да се впечатляват взаимно на всеки празник (а и роклите не бяха особено добре ушити). Но в четвъртък момичетата често прекарваха дългите следобеди, като се преобличаха и разиграваха малки сцени. Тазкия и Хинд се преструваха на звезди от египетски сапунени сериали, слагаха си дебел пласт червило и си лепяха фалшиви мигли.

— Ах, ти! — проплакваше Хинд и правеше драматичен жест с ръка. — Не мисли, че не виждам как въртиш очи на мъжа ми!

— Лъжкия! — скачаше Тазкия на леглото. — Как смееш да ме клеветиш!

— Знаех си, че баща ти не трябва да те пуска да ходиш в университет. Всичко, което си научила, е как да съблазняваш момчета!

— Ти просто завиждаш, защото си твърде глупава, за да ходиш на училище. Знаеш ли, че майка ти те е изпуснала на глава, когато си била бебе?

Сестрите рядко изиграваха целия сценарий, без да избухнат в кикот. Миранда ги наблюдаваше със смесица от забавление и завист. Те толкова очевидно се обожаваха една друга; тя никога не ги бе чувала да си казват дума напреки, освен на шега. Не само че копнееше за подобно приятелство, тя им завиждаше и за майка им, усмихната, топчеста като ябълка жена, отдадена на децата си. Винаги приветстваше Миранда с вихрушка от целувки, вкопчваше се в ръката ѝ, докато я водеше към дивана за обяд.

— Можете ли да повярвате? Съпруга на посланик, в моя дом? — беше казала тя възхитено, след като Миранда се премести да живее при Фин (технически, те още не бяха женени, но щом живееха под един покрив, целият Мазрук просто прие, че са).

— Аз съм си същата Миранда, която познавахте и преди — беше казала тя, смутена от внезапната промяна на статута си. За нейно облекчение, след още няколко посещения страхопочитанието отшумя. Що се отнася до семейството на Тазкия, тя се бе превърнала в обикновена домакиня.

Миранда познаваше сандъка с костюмите много добре. Като специална домашна задача бе помолила Тазкия да рисува един и същ обект всяка седмица в продължение на шест месеца. Не беше лесно, тъй като Тазкия рядко оставаше сама в стаята. Но някак си бе намерила време да прави груби скици на сандъка през повечето седмици. Криеше рисунките в един куфар, пълен със стари дрехи, под леглото, докато успяваше да ги занесе на Миранда. Когато шестте месеца изминаха, Миранда залепи скиците на трите стени в ателието ѝ в резиденцията.

— Какво виждаш? — попита тя.

Тазкия отстъпи назад и се спря, загледана в серията с тревожни очи. Имаше скици на сандъка заключен, с отворен капак, празен, препълнен с рокли, с една кукла на затворения му капак.

— Различни подробности — каза тя. — Като металните панти в ъглите. На първите скици не съм ги рисувала. Може би не съм ги видяла?

Миранда мълчеше.

— Предполагам, че първите няколко пъти не съм видяла и малките цветя на капака. В последните скици има повече детайли. Изглеждат... по-живи.

Миранда кимна.

— С всяка рисунка си откривала нещо, което преди това не си виждала. Или си го видяла от друг ъгъл. Не се е променял сандъкът, а гледната ти точка.

— Последните са по-добри, нали?

— Защото когато си се вглеждала в едно нещо толкова много пъти, когато си очертавала с молива си формите му ден след ден, ти ставаш по-смела и опитваш неща, които в началото може да са ти се стрували трудни, дори невъзможни. Свързваш се с него по различен начин.

Това беше една от причините, поради които Миранда обичаше да се връща към местата, които някога бе рисувала, да се връща към хора и предмети, които я бяха вдъхновили. Упражняваше се също като Тазкия — но докато тя рисуваше сандъка си, Миранда всеки ден скицираше решетките на прозореца в кухнята на горния етаж, заедно с листата и цветята, които ги прикриваха. Всъщност не можеше да спре да рисува тези решетки и вероятно щеше да го прави, докато напуснеха тази страна завинаги.

— Мира — каза Тазкия, когато Миранда седна на леглото и се опита да измъкне замоталата се в пайетите обувка, — днес трябва да участваш в представлението ни.

— Не знам как...

Не се чувстваше толкова навътре в тяхната култура, за да я пародира по начина, по който сестрите толкова често го правеха.

Тазкия вече се бе преоблякла в рокля, направена изцяло от бели и сини пера, а Хинд придърпваше сребриста минирокля върху мекия си корем.

— Може да си мъжът — обади се Тазкия през перата. — Престори се, че искаш да се ожениш за някоя от нас.

Бракът бе популярна тема.

— Но аз съм в рокля — възпротиви се Миранда; чувстваше се на място в игрите им, громава, изгубена.

— Представяй си, че това е розова тебе... — Главата на Тазкия се подаде сред перата и тя се настани на килима, подвивайки скромно крака на една страна.

Миранда се изправи и застана разкратена и с ръце на хълбоците си.

— Прекрасна Тазкия, идвам от далечна земя, за да поискам ръката ти...

— Не, не! — прекъсна я Тазкия. — Първо, никога няма да се омъжа за някой от далечна земя. Нашата приятелка Навийн се омъжи за мъж от Дубай и сега трябва да живее там, със семейството му. Трябва да си от Мазрук.

— Не би ли искала да се преместиш в Дубай?

Тазкия сбърчи нос.

— Разбира се, че не! Семейството ми е тук. Никога не бих могла да живея на място, където няма да мога да виждам майка ми всеки ден. И сестрите си.

Миранда се замисли за майка си. Никога не ѝ бе хрумвало да си избере място за живеене според това колко близо или далече е от родителите и. Повечето от приятелите и в Америка искаха да живеят възможно най-далече от семейството си. Имаше ли нещо, което бяха разбрали погрешно, нещо, което пропускаха? Защо се чувстваха добре, без да усещат всеки ден любовта на семействата си? Защо се чувстваха толкова удобно, когато бяха далече от хората, които обичат?

— Но, Тази — каза тя, излизайки от роля. — Някъде другаде можеш да бъдеш по-свободна. Не в Дубай, но някъде, където би могла...

Миранда се спря рязко.

— Не, няма да съм свободна — намръщи се Тазкия. — Не и ако отида там с някой мъж.

Имаше толкова много неща, които Миранда искаше да ѝ каже. Но вместо това тя погледна умолително към малката сестра на Тази.

— Ти си сгодена за мазрукец, Хинд. Ще ми покажеш ли как да го изиграя?

19 ОКТОМВРИ 2010 Г.

ФИН

Фин бе в кухнята с Креси, когато първите бележки пристигнаха. С навити до лакти ръкави месеше тесто за хляб, прегъваше го на половина и го блъскаше в плочките на плота с гневни тласъци. Два месеца. Бяха минали вече два месеца, а в посолството, изглежда, не бяха стигнали доникъде. Той звънеше всеки ден, осъзнавайки нарастващото нежелание на персонала да разговаря с него. Най-малко веднъж седмично Силия го информираше за напредъка по случая. Напредъкът. Ако можеше хаосът от фалшиви следи и лъжи да се нарече „напредък“. „Следим внимателно потока“, бе казала Силия в един разговор, имайки предвид загадъчната телефонна и електронна мрежа, използвана от терористите. Не само „Ал Кайда“ бе тук. В толкова бедна и отчаяна страна като тази имаше всякакви видове терористи, с всевъзможни каузи. Но досега никой не бе излязъл да поеме отговорността за похищението. Това бе необяснимо. Често имаше поне искане за откуп или настояване да бъдат освободени политически затворници. Но сега не се чуваше нищо.

— А преговорите? — попита Фин Силия. — Продължават ли?

След откриването на жена му, това бе втората му основна грижа. Страната не трябваше да се разпадне. Не и сега. Нито когато и да било, ако беше възможно. Фин се бе срещнал няколко пъти със Силия, за да я въведе в ситуацията и да ѝ помогне за ускоряването на преговорите, които бе водил с шейховете от Севера и Юга, но как би могла тя да го замести, когато той бе имал лични отношения с тези хора? Когато този проект бе негов от самото начало? Когато другите посланици от ЕС бяха поверили лидерската роля в тази мисия на него?

— Процесът е бавен, Фин, знаеш как става. Някои от шейховете не са особено щастливи, че посредникът при преговорите е жена.

— Но се срещнаха с теб, нали?

— Някои от тях.

— Исусе! Силия, никога няма да стане без участието на всички. Мога ли да помогна? Искаш ли да говоря с тях?

Тя въздъхна.

— Знаеш какво ще кажат шефовете за това.

— Силия, това не се брои за нарушаване на правилата. Познавам шейховете, те ми се доверяват. Тези преговори са твърде важни, за да се провалят сега.

— Съжалявам, Фин, но ще се наложи да ми се довериш да си свърша работата. Нямаме избор.

Фин стискаше телефона толкова здраво, че се изненада, че още не се е строшил в ръката му.

— А другите посланици? Помагат ли ти?

— Доколкото могат. Обещавам да звънна, ако имам въпроси. Ти беше звезда, Фин, знам колко усилено работи за тези преговори. И разбирам какъв е залогът.

— Наистина ли? Защото...

— Фин. Търсят ме от Лондон, трябва да вдигна. Обещавам, че ще се обадя, ако има новини.

Фин се втренчи в телефона си, след което го метна към другия край на кухнята.

Бе уведолил семейството и близките приятели на Миранда незабавно след изчезването ѝ, преди новината да стигне до медиите. Всяка неделя вечер Фин звънеше на баща и, Лойд, с новини; двамата се бяха срещнали на едномесечна почивка в Сиатъл и веднага се сблизиха заради споделената им обич към произведенията на Карл Сейгън. При новината за изчезването на дъщеря му Лойд отначало бе замълчал потресен. След това попита с треперещ глас: „Миранда е изчезнала? Не и тя...“ Фин не бе успял да открие майка ѝ. Но намери Висента; номерът ѝ бе в измачкания бележник с телефони и адреси, който Миранда държеше на масата до леглото им. Отначало не бе сигурен дали да ѝ се обади. Тя нямаше какво да направи, не можеше да помогне с нищо, дори и да искаше. Но той знаеше, че двете с Миранда все още си пишат редовно; Висента най-малкото заслужаваше обяснение за внезапното ѝ мълчание.

— Висента, Фин е — беше казал той, когато тя вдигна. — Аз съм, хм, аз съм...

— Знам кой си, Фин.

Гласът ѝ беше нисък, почти гробовен.

— Страхувам се, че се обаждам с лоши новини.

Обясни ѝ възможно най-ясно и лаконично какво бе станало.

Мълчание. Фин чакаше. След това Висента каза:

— Идвам.

— Не — отвърна бързо той, паникьосан. — Не го прави. Миранда никога няма да ми прости, ако те изложи на риск. Обещавам, че ще ти кажа, ако има нещо, което можем да направим.

— Не мога просто да си седя тук, в Сиатъл, и да не правя нищо.

— Но трябва. Моля те, Висента.

— Говорил ли си с ученичките ѝ?

— Само за да им кажа новината.

— Говори с тях, Фин. Те имат много роднини. Те я обожават.

— Да, добре. — Но не беше напълно убеден за това. Фин имаше достатъчно свои източници. — Слушай, обещавам да те държа в течение. И ако мислиш, че има някой друг, с когото бихме могли да се свържем...

Отново тишина. И след това от другата страна на линията, някъде там далече, чу как тя се опитва да заглуши хлипането си.

— Би било наивно да ти обещава, че ще я върна — беше казал той тихо. — Но ще направя всичко, което е по силите ми.

Съпругът на Кая, Стефан, и съпругът на Дортъе, Алфонс, се отбиваха в къщата му най-малко веднъж на две седмици, за да сравнят бележките си. Идваха в различни часове и дни, не желяеха да предизвикат вниманието на посолствата си или на някого другиго. Но техните посолства, съгласиха се мъжете, се бяха оказали доста безполезни. Французите, британците, холандците и американците вече бяха пропилили ценно време в спорове кой е най-добре подготвен да води преговорите, когато похитителите се свържат с тях. (Според него нямаше никакво съмнение, че американците имат повече ресурси, отколкото останалите три правителства заедно, но бе неразумно да го споменава.) И четирите правителства официално отказваха да приемат финансови искания, но Фин бе скептичен, поне за французите и холандците. Алистър, Газа и Мик, които се бяха върнали веднага в Мазрук, когато Миранда бе изчезнала, бяха изпратени отново вкъщи, след като не успяха да открият похитители, с които евентуално да преговарят.

За щастие, специалистите по сигурността се заеха с издирването. И Кая, и Дортъе имаха застраховка за отвлечане чрез компаниите на съпрузите си. Холандските и френските застрахователни консултанти вече бяха пристигнали и създадоха кризисни щабове в отделни крила на „Интерконтинентал“. Колко споделяха помежду си, беше друг въпрос.

Най-влиятелните западни посолства в страната, мислеше си Фин, и не бяха успели да открият нищо, мамка им. Фин винаги бе предпочитал да се въздържа от псуване, за него това бе признак за липса на въображение, но напоследък от устата му излизаха изненадващи неща. Въздържаше се около Кресида, но когато тя бе с Габра или спеше, можеше да псува, без да се спира или да се повтаря най-малко седем минути.

Успяваше да се овладее около бившите си колеги — едва-едва. Жал му бе за Силия. Харесваше я. Тя бе умна, енергична и изключително способна. При всякакви други обстоятелства щеше да му е приятно да работи с нея. Но липсващата му съпруга бе само едно от многото бедствия, които ѝ се бяха случили на главата.

Фин осъзнаваше всичко, но това не го караше да бъде по-снизходителен. Съпругата му, жената, която бе търсил през целия си живот, бе в ръцете на терористи. Може би гладуваше или я измъчваха, или... Той се спря. Все още не можеше да обмисля вероятността за смъртта на Миранда, въпреки че посолството вече губеше надежда за оцеляването ѝ. В подобни ситуации обикновено единствената причина да се оставят живи похитените бе получаването на откуп. Когато нямаше поискан откуп, можеше само да се предположи, че похитителите нямат причина да пазят пленниците си живи.

Поне американските шпиони, изглежда, вършеха нещо. Дакс, британският агент, се срещаше редовно с тях и когато научеше нещо, представляващо интерес, се появяваше на прага на Фин дори посред нощ. Пращаше му ред от „Том О’Шантър“ на Робърт Бърнс като съобщение, когато тръгваше към него, и Фин навличаше пуловер и дънки и го пресрещаше на двора. Никога не говореха на закрито.

Сега блъсна тестото за хляба толкова силно, че стресна Креси, и тя спря да меси собствената си топка от тесто и го погледна укорително. Креси седеше върху плота, достатъчно близо, за да може той да я хване, ако тръгне да пада, а жилетката ѝ на затворническо райе

бе цялата поръсена с брашно. Имаше надпис: „Бях вътре девет месеца“. Някога беше забавно. Сега просто бе единствената ѝ чиста жилетка.

Фин никога не си бе паднал много по готвенето, да не говорим за печеното, но това му запълваше времето. А имаше и дете, което да храни. Опитваше се да готви неща, които Миранда би одобрила: зеленчукови супи, хумус и хляб, боб и ориз, резенчета домати и краставици (внимателно измити в оцет и бутилирана вода). Габра му помагаше, правеше къри с леща и порестия инджера хляб, който Креси толкова обичаше, макар Габра да не успяваше да разбере защо не ѝ е позволено да храни малкото момиченце с пиле или говеждо. Миранда бе категорична, че Кресида ще бъде отгледана като вегетарианка. Смешно бе, Фин винаги бе мислил, че ще метне пържола и колбаси върху скарата за Креси веднага щом майка ѝ не гледаше, а сега просто не можеше да се насили да го направи. Беше станал взискателен почти колкото Миранда, въпреки че самият той оставаше ентузиазирани хищник. В края на краищата, мислеше си той, когато Миранда си дойде, не искам първите думи от устата ѝ да бъдат: „С какво си хранил детето ми?!“.

Кълцането, месенето и пресяването често му помагаша да избута отчаянието далече от съзнанието си, но в момента не се получаваше. Мълчанието бе станало твърде зловещо.

Точно тогава чу ударите по входната врата и тряскане на ключалката. Башир бе отишъл до пазара за домати и краставици, така че Фин и Креси бяха сами в къщата. Фин избърса длани в дънките си и свали дъщеря си на пода.

— Не мърдай — каза той и ѝ подаде два тигана. — Направи малко музика.

Слезе по двете стълбища до долу, заслушан в безгрижното тракане на калаените съдове, и прекоси двора, но не намери никого до портата. Подаде глава, огледа се и в двете посоки, но не видя нищо по-различно от обичайната банда мръсни хлапета.

— Qalam? — попита учтиво малко босоного момче в дрипава роба и огромно сако.

— По-късно — отвърна Фин на арабски. — Поръчал съм да ми донесат.

Беше на път да се откаже и да затвори вратата, когато видя плика под краката си.

Сигурно бе пхнат под вратата. Когато махна прахта от него с крак, видя, че е покрит с червени и бели сърца и цветя.

— Малко рано е за Деня на влюбените — промърмори той и го вдигна. Беше адресирано до „Негово Превъзходителство посланика“. Хрумна му, че може би трябва някой да го сканира за отрова или взривни вещества, но бе прекалено загрижен за съдържанието му, за да чака. Заклучи портата и изтича до кухнята, като хвана Креси точно навреме, докато се опитваше да отвори вратата на фурната. Постави плика на висок рафт, бързо включи печката, постави хляба в предварително намазнените тигани и ги пхна във фурната. Безформената топка тесто на Креси получи свой собствен малък тиган.

Едва след като сложи Креси в люлката ѝ, подаде ѝ Кордирой и ѝ изпя няколко стиха за обречената Моли Малоун^[1], Фин най-накрая седна до масата в кухнята — пластмасова квадратна маса, тук нямаше елегантни мебели — и взе плика. Отвори го с помощта на ножа за масло. Върху масата паднаха няколко канцеларски листчета за бележки с цветчета по ъглите, всяко написано с различен почерк, с различно ниво на английски. Повечето от тях бяха адресирани до „Негово Превъзходителство“ или до „посланика на Великобритания“, но най-горното бе надписано просто до „посланик Фин“. Обърна го, за да види името на изпращача, и не се изненада, че името бе Тазкия. Тя бе единствената от ученичките на Миранда, с която се бе срещал, единствената, която го познаваше достатъчно добре, за да използва първото му име. Той ѝ се беше обадил през първата седмица, когато Миранда изчезна, за да научи новината от него. Тя я бе приела стоически, защото произлизаше от място, където хората бяха свикнали със смъртта и изчезването, но бе изпратила картичка до офиса заедно с жълта найлонова торба, пълна с малки зелени стафиди за Кресида. „Ще ви помогна да я намерите“, бе написала тя. Фин бе признателен за съпричастността, но не повярва на думите ѝ. Как би могла да помогне? Дори нямаше кола, а и жените тук рядко пътуваха сами. Това бе работа за разузнавателните служби и дипломатите, не за наивни млади жени, ограничени от своите обичаи и култура.

„Трябва да знаете, че сърцата ни кървят като вашето“, пишеше тя в началото.

Ще го кажа отново и отново, но вие знаете колко ни помогна Миранда, затова и ние сме готови да направим всичко за нея. Момичетата са прекалено срамежливи и не искаха да ви пишат, но аз ги насърчих, защото смятаме, че можем да ви помогнем. Тъй като сте посланик, не можете да отидете на някои места и може би не познавате подходящите хора. Може би ние ще ви помогнем. Може и да не успеем, но трябва да опитаме. Не можем просто да стоим, без да правим нищо, докато вие с Кресида страдате толкова. Момичетата не ви познават, така че все още не ви вярват, но аз им казах да ви се доверят, както се довериха на Миранда, защото двамата сте еднакви. Знаете, че не мога да дойда при вас по очевидна причина, но брат ми ще ни помогне. Той може да ви отведе до място, където можем да говорим. Изпратете съобщение на телефона му и му кажете кога имате възможност да дойдете.

Едно по едно Фин прочете и другите писъмца от ученичките на Миранда. Проявите на скръбта им бяха красноречиви в простотата си. „Миранда изсече прозорци в стените на живота ни, пишеше Акила. Ние ще изсечем проход в планините, за да я открием.“

[1] Традиционна народна ирландска песен, неофициален химн на град Дъблин. — Б.пр. ↑

18 СЕПТЕМВРИ 2007 Г.

НОРМАН

Норман се събуди с агонизиращо главоболие и дълбоко разяждащо го чувство, че е направил нещо глупаво. Обърна се на една страна, с гръб към туловището на все още спящата си съпруга, и се протегна към чашата с вода на нощното шкафче. Свежата вода се плъзна в гърлото му, но не успя да премахне горчивия вкус от езика му. Спусна крака на пода и за миг остана на ръба на леглото, парализиран от самообвиненията. Защо се бе държал като задник? Първото нещо, което малката кучка щеше да направи, бе да изтича при Фин и да му разкаже всичко. Което означаваше, че тази сутрин вероятно щяха да го повикат в кабинета на шефа за разговор. Мамка му, мамка му, мамка му. Мамичката му!

И все пак Фин нямаше да го уволни, нали? Не би рискувал. Сигурно просто щеше да го смъмри остро. Само ако не се бе обвързал с този човек. Но каква алтернатива имаше? Нуждаеше се от това назначение, от това повишение. Ако се докажеше тук, имаше добър шанс да получи и друго назначение. А Бог знаеше, че такова му бе нужно; всеки път, когато останеше на работа в Лондон, почти фалираха. Във Форин офис бяха напълно сбъркани по отношение на издръжката. Бе събрал всичките си допълнителни пари, за да се добере до тази страна от третия свят, където имаха безплатна (и огромна) къща, безплатни комунални услуги и персонал, а хранителните стоки струваха абсурдните трийсет лири на месец. Но когато се върнеха в Лондон, какво получаваха? Грънци. В Лондон живееха наблъскани в малко пространство, за което плащаха астрономически наем, цените на хранителните стоки бяха потресаващи и трябваше сами да си мият чиниите. Имаше много голям стимул да бъде далеч оттам. И му бе необходим Фин, за да получи тази работа, беше му необходим блестящият доклад за работата му в Афганистан. Той също бе нужен на Фин, напомни си Норман. Шефът му искаше от него да си държи устата затворена за онова момиче.

Но защо, защо Фин трябваше да излезе и да избере точно Миранда? Жената, която Норман не можеше да избие от ума си? Разбира се, Миранда бе отхвърлила авансите му още преди Фин да бе дошъл в страната. Но да я види до него, да вижда двамата, видимо толкова щастливи, го побъркваше. Това означаваше край на надеждата. И преди бе страдал от подобни увлечения, някои от тях несполделени, но обикновено промяната на страната или назначението облекчаваше агонията. О, Мира, Мира, отвъд високите стени, защо те желая все така силно?

Изправи се, коленете му изскърцаха, докато се надигаше. Остаряваше. Все пак не беше по-стар от Фин, който винаги успяваше да впечатли най-интересните жени. Половината му персонал сякаш бе влюбен в него, все намираха оправдания да се мотаят покрай вратата на кабинета му, да искат съветите му, да му носят чай. Дали Миранда наистина бе имала приятелка, или просто бе излъгала Норман, за да го отблъсне? Виж я само сега. Малката се чукаше с посланика. Също като онова пиленце в Афганистан, как ѝ беше името... Апсун? Агун? Някакво шибано арабско име. Тя бе отказала на Норман, оправдавайки се с религията и с факта, че работят на едно и също място. Но по някакъв начин тези възражения не важаха за Фин. Той не ги получи. Какво му бе толкова специалното на Фин? Норман залитна към опръсканото със засъхнали петна от паста за зъби огледало в банята и се загледа продължително в образа на среща си.

Не беше в най-блестяща форма, трябваше да си признае. Бледата кожа на корема му висеше над раираното долнище на пижамата му, разкривайки прекомерно разплутата плът. Очите му бяха зачервени и подпухнали, ръцете му бяха отпуснати и меки. Прокара пръсти през косата си. Поне все още имаше коса. Не бе загубил нито кичур и бе все така кестенява. Може би не беше прекалено късно. Може би ако почнеш да ходи на фитнес, малко плуване... Погледна през вратата на банята, назад към леглото. С това ли щеше да бъде обвързан до края на дните си? С тази стенеща буца, бегло подобие на жена? Беше му се посветила, поне това ѝ признаваше. Грижеше се добре за къщата и децата и два пъти седмично правеше мъфини за целия персонал на посолството. Но пък и кой друг иначе би я взел? Беше натрупала повече от петдесет килограма, откакто се бяха оженили преди двайсет години. Това се бе отразило не само на костите ѝ, но и на личността ѝ

и я бе повлякло към хронична депресия и постоянно мрънкане. Миришеше странно, сякаш между гънките на плътта ѝ бе залепнало нещо. Не бяха правили секс от години. Децата им бяха напуснали дома им и Норман не беше сигурен защо и самият той не го бе направил. Когато бе по-млад, преди този корем и тези ръце, бе имал някакъв шанс. Но напускането тогава му се струваше твърде сложно, щеше да доведе до много проблеми. Моля те, обърна се той към образа си в огледалото в банята, ще се опитам да се стегна. Ще бъда добро момче. Само моля те, моля, не ми казвай, че това е най-доброто, което може да имам.

ОКТОМВРИ 2007 Г. МИРАНДА

Миранда беше у дома и режеше снимки от списания, когато Фин ѝ се обади да ѝ каже за нападението над американското посолство. Рано тази сутрин малка група от хора бе нападнала сградата с камиони-бомби, гранати и автоматични пушки. Деветнайсет мазруки и мазруко-американци бяха убити, повечето чакащи на опашка за подновяване на визите си. Никой от служителите не бе пострадал.

Тя се взираше вцепенено към купчината цветни пликове на работната маса. Беше рожденият ден на Фин и тя почти довършваше четиридесет и седемте картички, по една за всяка година от живота му. Бе пропуснала толкова много от рождените му дни, че искаше да компенсира загубеното време. Това беше първият му рожден ден, който щяха да празнуват заедно; тя искаше да бъде запомнящ се. Но не толкова запомнящ се.

Прилоша ѝ от новината и бутна настрани морковената кифла, с която се залъгваше, докато работеше. Бе стояла на същата опашка в посолството само преди месец, за да добавят страници към препълнения ѝ паспорт.

— Моля те, не ми казвай, че е имало деца.

— Добре. Няма да ти казвам.

— О, Фин, не.

— Знам. Знам, скъпа.

Няколко минути и двамата мълчаха.

— Наистина съжалявам, но предполагам, че ще се прибера късно — каза той най-накрая. Трябваше да се направи преценка на сигурността на собственото му посолство, както и на безопасността на персонала. Вече беше уредил среща с посланика на САЩ, за да изкаже съболезнованията си и да разбере подробности за нападението. Посолствата често обединяваха разузнавателните си служби и обикновено бяха цели на едни и същи хора.

Тъкър ѝ писа почти едновременно и я попита дали има някакви планове за излизане от резиденцията. Миранда си помисли, че ще

изглежда като проява на безчувственост, ако отиде във фитнеса, когато толкова много хора оплакваха близките си. Но нямаше никакъв друг начин да се справи с ужасната новина; тренировките бяха като наркотик за нея, като терапевт, най-надеждният ѝ приятел. Освен това, на кого щеше да помогне, ако обикаляше нервно из къщата? От безделието само щеше да се почувства по-зле. Бягаше от двайсет минути на пътечката, когато шефът на една американска петролна компания и позвъни на мобилния телефон, за да пита дали Фин има някаква информация за атаките. Не бе успял да се свърже с американския посланик и бе притеснен за персонала си. Миранда писа съобщение на Фин. След като затвори, ѝ се обади американска приятелка, за да ѝ каже, че от имиграционните служби не я пускат да напусне страната и дали Миранда има някаква идея защо. Няколко приятели от Стария град също я потърсиха, за да разберат какво знае. Кое то на практика бе почти нищо. Фин нямаше да ѝ сподели подробности, преди да се прибере у дома. Накрая влезе в басейна само за да се измъкне от телефона си.

След като приключи с плуването, чиста и подсушена, без да има какво друго да прави, се зае отново с работата си по картичките. Много от тях бяха направени от пощенски картички или снимки в туристически списания на местата, където бяха ходили заедно с Фин. Имаше пощенски картички на Босфора в Истанбул, на пързалката за скейтборд в Съмърсет Хаус в Лондон, на хотел „Софител“ в южната част на Мазрук и на картини, които и двамата обичаха, като „Сбогом“ на Ремедиос Варо, прощаването на двама влюбени, които изчезват по различни коридори и наблюдателят вижда само отдалечаващите им се гърбове. Безмълвно, техните големи издължаващи се сенки се проточват назад, устните им помръдват едновременно за една последна призрачна целувка. Имаше снимки на много плътски удоволствия, като коледен пудинг и джин „Хендрикс“. Имаше картички, направени от карикатури от „Ню Йоркър“ и от лични произведения на изкуството на Миранда. На гърба на всяка написа нещо, което обичаше у Фин. „Четеш ми пиеси на глас в леглото“; „Пазиш рецептите на майка си“; „Можеш да ми кажеш, че ме обичаш, на седем езика“; „Правиш убийствен джин-тоник“; „Никога не си казал лоша дума за Висента (или, като стана дума, за когото и да е от многобройните ми бивши любовници)“; „Не се плашиш, когато казвам неща като:

многобройните ми бивши любовници“; „Помагаш ми за домашното ми по арабски“; „Направи ми ателие още преди да се преместя тук“; „Начинът, по който казваш: съчленен камион“; „Мислиш, че моите мазрукски момичета са талантиливи“; „Оставяш ме да ти викам и не се ядосваш заради това“; и „Пееш поп песни от осемдесетте“.

След като запечата всички пликове, Миранда ги номерира (на арабски) на лицевата страна. Не смяташе, че Фин ще бъде в настроение да празнува рождения си ден в такъв мрачен ден. Но тя не организираше пиянско парти, нито хвърляше конфети през прозорците с възгласи на радост. Просто искаше да направи любовта си визуална, осезаема, да я превърне в подарък. Това не можеше да е погрешно, без значение какво ставаше със света навън. След като се самоуспокои по този начин, Миранда събра пликите си и слезе надолу по стълбите. Залепи първия плик на входната врата, втория и третия — на вратата на кабинета на Фин и стена, а останалата част — из цялата къща, от антрето до малкия диван, кацнал на върха на дома им. Наскоро обновен, той все още не бе използван.

Персоналът на резиденцията я наблюдаваше с любопитство, докато тя лепеше пликите на стената в кухнята. Когато Миранда обясни какво прави, Теру изтича в мокрото помещение и се върна с кутия трюфели „Линд“.

— Посланикът обича шоколад, нали?

И тя взе ролката тиксо от Миранда и залепи трюфел към всеки плик в кухнята.

С помощта на Деста Миранда подреди дивана на покрива за вечеря, с покривка за маса, хартиени салфетки за рожден ден с Мечо Пух (единствените празнични салфетки, които можеха да се намерят в тукашните магазини), чинии, чаши, свещи и огромни букети с цветя, които шофьорът бе донесъл тази сутрин. Искаше ѝ се да избере сама цветята, но Тъкър не ѝ разреши да напусне резиденцията.

В спалнята махна завивката и сложи кърпа върху чаршафите. Свещи и масажно масло стояха на масичката до леглото им. В личната им кухня нарязани краставици и зелени лимони, подреди бутилка джин „Хендрикс“, тоник и охладена бутилка шампанско. Намери кофа за лед, напълни я и я пъкна във фризера. Докато вършеше тези неща, успяваше да изтласка мисълта за трагедията и ужаса от деня в периферията на съзнанието си. Изпълнението на малките задачи я

държа заета до момента, в който Фин се прибра — смайващо рано, още в шест и половина. За миг — само за миг — тя се поколеба дали да не го изчака на горния етаж, докато той следва пътя на картичките. Но не можа да се сдържи. Все пак Фин трябваше да прочете трийсет картички, преди да стигне дори до спалнята; това можеше да отнеме известно време. Едва бе оставил куфарчето си в кабинета и държеше първата картичка в дясната си ръка, когато тя отиде при него.

— Благодаря ти, скъпа — прегърна я той. — Красива картичка.

— Все пак си имал тежък ден в службата.

— Не толкова тежък, колкото сигурно е бил денят на американския посланик.

— Говори ли с американците? Как са хората в посолството?

— Направих всичко, което бе по силите ми в момента. Американците са както може да се очаква да бъдат. Обещавам, че ще ти кажа всичко, щом седнем.

— Добре, но прочете ли... инструкциите? Има още няколко картички... ако нямаш нищо против? В настроение ли си за това?

Фин отново погледна картичката, в която имаше указание, водещо го към следващата.

— Донякъде е облекчение за разнообразие някой друг да ти казва какво да правиш — отбеляза и тръгна обратно по коридора.

Миранда го последва, докато Фин откриваше всяка картичка, сваляше я от стената и я прочиташе бавно. След всяка спираше, за да я прегърне или да я целуне, така че напредваха бавно. След петнайсетата картичка, когато тя го побутна да продължи, той попита:

— О, има още?

— Е, скъпи, на колко години си?

Фин я погледна с насълзени очи и Миранда разбра, че усилията ѝ не са били напразни.

На стената до кухненската маса бе кръстословица, която те ритуално попълваха всяка сутрин заедно през уикенда. Картичка от снимка на Кати Орна от 1937 г., от Испанската гражданска война — „Жена от Мадрид в бежански лагер във Велет Рубио“, на която едра жена кърмеше детето си, загледана в далечината пред себе си, едновременно със страх и решимост в очите си, бе закачена в коридора между кухнята и мокрото помещение. На стълбището имаше поредица от снимки на обувки на Мерет Опенхайм: елегантни обувки от слонова

кост на висок ток, овързани като печена пуйка (идеята на Миранда за шегата; тя все още ненавиждаше токчетата, въпреки че уроците на Тазкия я бяха направили по-уверена и сега бе по-малко вероятно да си навехне глезена). Близко до най-горната част бе сюрреалистичната „Сексуална експлозия“ на Джим Уорън, неговата разтърсена от екстаз жена, отметнала глава назад, предала се на еротичната съблазън.

В спалнята той изпълни инструкциите, изписани върху виолетови листчета за бележки във формата на сърце, залепени за таблата на леглото: „Съблечи се“ и „Легни тук“.

— Питие?

— Джин-тоник би било чудесно — отговори той предсказуемо, докато балансираше на един крак, за да събуе черните си чорапи. — „Хендрикс“?

— Бих ли използвала друг?

— Извинявай.

— О, чакай! Забравих специалната музика за рождения ден на Фин!

Миранда се спусна към айпода и в стаята се понесоха началните ноти на It's Only Time на Magnetic Fields, докато тя приготвяше питиетата им. „Защо да спра да те обичам след сто години?/Това е само време...“

Ледът пукаше в джина, когато Миранда сложи чашите на нощното шкафче и смъкна лятната си рокля на пода. Голи, двамата се настаниха на кърпата.

— Е, разкажи ми — каза тя.

Фин се протегна към ръката ѝ и описа сутрешния ужас и последствията от него.

— Има твърде много дни като този — каза той. — Прекалено много.

Утре сутринта щеше да проведе среща с персонала, за да обсъдят по-добрата сигурност на британското посолство.

— И не ми е приятно да го кажа, скъпа, но трябва да обсъдим възможността да изпратим съпругите и партньорите на служителите обратно у дома.

— У дома? — повтори Миранда. Тя вече нямаше друг дом, освен този с Фин.

— Ще направя всичко, за да те задържа тук. Но не и за сметка на безопасността ти, както и на безопасността на другите в посолството.

— Няма да си замина — каза Миранда, погали Фин нежно по гърба и го яхна. — Не можеш да се отървеш толкова лесно от мен.

И бавно, приковавайки го с поглед надолу към чаршафите, устните ѝ се впиха в неговите.

След това те лежаха притихнали, заслушани в Reservations на Wilco.

— Трябваше първо да ти направя масаж — каза Миранда.

— Не е твърде късно.

Тя се усмихна.

— Откъде да започна?

— Тук... И тук.

Когато тялото на Фин се отпусна в отмала под настоящите ѝ пръсти, Миранда се приплъзна до него.

— Много се радвам, че не си бил ти — прошепна тя. Той се обърна на една страна и я придърпа към себе си.

— Искане ми се да не беше никой.

За тяхно голямо облекчение, на Миранда (и на всички други съпруги) бе позволено да останат. Но след този ден тя започна да си представя разни неща. Когато се събличаше по шорти в банята и влизаше под душа, живо си представяше мъжете, които бяха нападнали посолството на САЩ. Те бяха мъртви, с липсващи ръце, крака, глави и вътрешности, но все още мислеха за съдбата си. В отвъдното не ги бяха посрещнали девственици. Не се бе появил Бог, който да ги похвали за клането на невинни хора. Не ги очакваше никаква награда, освен бавното осъзнаване на факта, че са били прецакани. — Защо не се върнат от мъртвите и не разкажат на хората? — питаше се тя на глас, докато завърташе крана и оставяше водата да облее косата ѝ. Когато обуваше чорапите и обувките си, вече бе бясна, че тези призраци не се явяваха на този свят.

Сега гневът ѝ избухваше в странни изблици, когато изобщо не очакваше. В деня след атаките тя бе потънала в рисуването си, когато от близката джамия се разнесе следобедният призив.

— Как смееш? — провикна се звярът в мозъка ѝ, преди да успее да овладее реакцията си. — Как смееш да се преструваш, че си свят, когато избиваш хора?

Не беше просто гняв. Беше отчаяние и недоумение. Не се ядосваше на самия ислям, а на начина, по който мюсюлманите твърде често позволяваха да ги манипулират. Заплашителните послания, които редовно пристигаха на бюрата на Фин и на другите западни посланици, винаги започваха с възхвала на Аллах и едва след това хвалеха мъчениците, убити в Неговото име. Когато в една безсънна нощ четеше копия на някои от тези заплахи, сърцето ѝ се изпълни с ярост. Всички тези безкрайни престъпления бяха извършени в името на Бог, на религията. Нима можеше да има нещо друго, което Бог да иска повече от мир?

Една свежа есенна вечер, когато с Фин (и екипа охранители) тръгнаха три пресечки по-надолу към дома на неговия заместник, Лесли, където щяха да бъдат домакини на ифтар^[1] за края на дневния пост през Рамадана с местния персонал, Миранда установи, че дори най-обикновените подробности от техния живот бяха започнали да придобиват зловещ нюанс: липсата на автомобили пред иранското посолство, бял микробус, който зави в една странична улица, внезапен агресивен жест, направен от жена в черна роба, седяща на тротоара. Имаше заплаха навсякъде, дори и в лилавите цветя, полюшващи се от вечерния бриз, които бяха достатъчно дебели, за да прикрият едно тяло. Ако видя някого да насочва оръжие към Фин, помисли си тя, ако го видя да повдига пистолета си, какво ще направя? Сцената се разигра в главата ѝ. Видя се как се втурва към Фин, как се обвинява около него като броня. Фин отговаряше за цяло посолство. Той беше най-почтеният човек, когото познаваше. Той трябваше да живее. Мина по-малко от секунда, докато всичко това минаваше през съзнанието ѝ, по-малко, отколкото бе нужно на обувките ѝ в сандал крак да направи следващата стъпка. И с нея дойдоха и нови хипотетични ужаси.

Това са нещата, които си представяше вече. Когато чакаше Фин да се прибере вкъщи от работа, ѝ беше трудно да повярва, че той все още съществува. Че те все още съществуват, че не си бе въобразила целия им живот заедно. „Той носи раирани ризи, напомняше си тя сама. Връща се в леглото всяка сутрин, ухаещ на лимонов крем за бръснене. Има смешната походка, с приведени рамене, на висок човек.

Първото нещо, което прави, когато се прибира вкъщи, е да ме попита дали искам чаша чай.“

Вкъщи, докато го нямаше, тя следеше за всякакви признаци. Една сутрин в средата на октомври боклукчийски камион мина покрай тях и спря в близост до портата. Миранда наблюдаваше от прозореца на спалнята им, който охранителите настояваха да остане затворен, като дръпна леко встрани завесите. Мъж с дълга къдрава коса стоеше отзад в каросерията на камиона и улавяше найлоновите торби с боклук. Ако това бе боклук. Нямахше начин да знае какво има наистина в онази купчина. Защо да не бяха експлозивни? Чудеше се дали пазачите са я претърсили, или са решили, че по-скоро не им се занимава с боклуци. Къдрокосият мъж пое една торба пред тяхната врата. Миранда не можеше да види кой му я подаде, дали бе от техните пазачи, или някой друг. Той го отвори, изсипа боклука върху купчината пред себе си и се наведе, за да извади нещо. Когато се изправи, държеше в ръка лъскава празна бутилка от вино и се втренчи в етикета ѝ. Стомахът на Миранда се сви от страх. Ние сме обречени, помисли си тя. Той знае, че сме пили по време на Рамадан.

Гневът ѝ избухваше дори на курса по арабски, при нейния мил и внимателен учител, Махмуд. Една сутрин пристигна, изпотена под черната блуза с дълги ръкави, дългата пола и хиджаба, нейната мазрукска маскировка.

— Antee mareedha? — попита я един от учителите, когато тя влезе и свали шала си. Болна ли си?

— Не.

Миранда не смяташе, че изглежда толкова зле. Сега преосмисли решението си да не слага червило.

— Та'вана? Добре ли си?

Не беше нито болна, нито уморена, но най-накрая призна второто, така поне имаше обяснение за очевидно нездравословния си външен вид. Не можеше просто да каже: „Не, само съм гневна и уплашена и нищо не помага“.

Беше щастлива да види Махмуд. Ето защо се изненада от себе си, когато седна на бюрото, за да работят, и избухна:

— Защо хората не излизат по улиците? Защо няма заглавия във вестниците, които да осъждат това като деяние срещу исляма? Не разбирам! Ако някой използваше моята религия да убие хора, а

религията стоеше в центъра на живота ми, както е в центъра на живота на мазруките, щях да изпитвам отчаяна нужда да заявя публично: „Това не е ислям! Това е срещу Корана!“. Защо религиозните лидери не се надпреварват да бъдат цитирани във вестниците как осъждат това, за да попречат на други да последват тези фанатици? Защо допускат религията им да бъде опозорена? Защо не се възмущават, когато тези убийци използват техния Бог като извинение? Да не би тайно да го одобряват?

Махмуд бе спокоен. Махмуд винаги бе спокоен, а и я познаваше. И преди бе ставал свидетел на гневните ѝ изблици. Погледна я със спокойните си кафяви очи и кимна съчувствено.

— И защо, когато се случи нещо подобно, всички, които познавам извън тази страна, ме засипват с имейли, за да разберат как са нещата тук, как съм аз, но никой от мазрукските ми приятели не се обажда? Реакцията на мазруките на терористичните атаки, изглежда, е нещо подобно на едно „О...“.

Махмуд наведе глава.

— Не знам. Ти си права. Искях да ти се обадя, но си помислих, че и без това ще се видим днес. Мисля, че просто сме по-тихи, защото не искаме да създаваме неприятности.

Това ли беше, зачуди се тя. Дали просто бяха страхливци? Страхуваха се да не привличат внимание? Може би мислеха, че ако излязат напред, ще станат мишена за следващия атентатор. Не им хрумваше, че биха могли да променят нещо. Бе забравила за пасивността, на която ги учеха от малки, за привикването им към мисълта, че са безпомощни. Беше забравила за религиозния им фатализъм. Беше забравила, че за тях промяната винаги е била насилствена.

Гневът ѝ изчезна толкова бързо, колкото бе избухнал. Чувстваше се примирена и тъжна. Придърпа учебника към себе си и превключи на арабски. Все още не се бе научила да излага гневните си изблици на арабски. Махмуд наклони новата си химикалка към нея, така че тя да види лилавия кръг на капачката ѝ.

— Vanafsajī! — каза Миранда. Махмуд знаеше, че тя предпочита да пише на арабски с лилаво.

— Ще бъде твоя — каза той. — След този урок.

На път за вкъщи Миранда мина покрай розова женска кожена обувка, отвътре бе износена и потъмняла, но външната страна бе все още лъскава, кристалчетата блещукаха на слънцето. Някой я бе обичал, някой бе танцувал с нея. А сега лежеше покрай пътя, без партньор, до мъртва оранжева котка и шепа пластмасови капачки от бутилки вода. Листенцата на една бугенвилия се бяха спуснали ниско над тази купчинка, сякаш бяха решили, че и те също са боклук. Някъде една бъдеща Пепеляшка чакаше напразно.

Странно бе колко често скуката и ужасът вървят ръка за ръка. Как и двете те карат да забелязваш толкова много неща. Миранда бе смаяна от безкрайните детайли в света. Нейният свят, тук. В дни като този работеше на статива, без да спира, за да не се побърка. В противен случай мозъкът ѝ се изпълваше със страшни фантазии, с безполезна ярост и образи на автомати, положени върху молитвени килимчета, и в крайна сметка, не можеше да прави нищо друго, освен да броди из къщата като пантера в клетка.

Всяка вечер, когато градината пред прозореца на ателието ѝ потъмняваше и се разтваряше в нощта и Миранда светнеше лампата (никога, никога, преди да дръпне щорите, според инструкциите за сигурност), познатият страх свиваше корема ѝ. Всеки път, щом чуеше външната врата да потраква като при отваряне, скачаше от стола пред статива и се спускаше към прозореца. Поне десетина пъти се оказваше фалшива тревога. Пазачите влизаха и излизаха през портата по цял ден. Миранда сядаше и се опитваше да работи, но когато бе в състояние на такова очакване, ѝ беше невъзможно. Правеше си чаша чай и се опитваше да не си представя безбройните начини, по които човек можеше да умре по пътя между посолството и резиденцията. Най-накрая чуваше полицейската сирена, която предизвестяваше пристигането на Фин. Имаше продължително надуване на клаксон, последвано от ръмженето на двете бронирани коли, които завиваха покрай къщата и минаваха през портата. Следваше шумът, който не можеше да сбърка — от слизането на бодигардовете от колата с техните потракващи автомати „Калашников“, кратката пауза, докато оглеждаха околните покриви, и накрая — придружаването на Фин до къщата.

Искаше ѝ се да го изчака на горния етаж; той обичаше да я заварва как работи. Но при звука на веселото му „Здрасти!“, отекващо из коридора, докато се качваше нагоре, вземайки по две стъпала наведнъж, тя буташе триножника назад и се спускаше към вратата. Ето, прегръщаше го, той бе истински, той се усмихваше.

— Искаш ли чаша чай? — питаше Фин.

След това притесненията ѝ винаги почваха да ѝ се струват нелепи. До следващата сутрин, когато Фин вземаше червената си платнена чанта за сандвичи и я целуваше за довиждане. Тогава филмите започваха отново в съзнанието ѝ и тя не знаеше как да ги спре. Всичко, което можеше да направи, бе някак си да излее страховете си в картините и да се надява, че ще останат там.

[1] Прекратяване на дневния пост след залез-слънце с приемане на храна на тържествена вечеря. — Б.пр. ↑

4 ЯНУАРИ 2008 Г.

ФИН

Миранда бе в ателието си и поставяше последните щрихи на платното, преди да се подготви за излизане — днес щеше да се вижда с ученичките си при Моси и Медина, когато Фин почука на рамката на отворената врата.

— Може ли да поговорим за малко?

Носеше таки шорти и синя блуза с копчета с логото на афганистанския му охранителен екип, облеклото му за уикенда.

В петък следобед, докато тя рисуваше или имаше уроци, той обикновено четеше край басейна или играеше тенис с посланика на САЩ, ако нямаше твърде много работа.

— Чакай, ей сега довършвам.

Тя отстъпи назад, за да огледа платното си, не съвсем удовлетворена от него. Както обикновено, имаше голи жени, но в телата на тези жени зееха дупки. Някои имаха кухни там, където трябваше да са дробовете им или пък сърцата им, утробите, гърдите, коремът, черният дроб, далакът. Във всяка от тези дупки бе започнало да расте нещо гнило: тлъст червей, лъскава хлебарка или плъх с големи зъби. Искаше да нарече картината „Природата не търпи празно пространство“.

— Имам урок, но чак след около час.

Миранда избърса лепкавите си ръце във влажна кърпа и се обърна към Фин. Очите ѝ горяха — или от силно миришещата боя, или от часовете виране в платното.

— Не прекъснах вдъхновението ти, нали?

Фин винаги се притесняваше, че ще попречи на работата ѝ, затова рядко идваше в ателието, въпреки че той го бе направил. Веднага след като тя се съгласи да се омъжи за него, той изпразни предната ъглова стая на втория етаж от нейната хаотична изобилна мебелировка и персийски килими, оставяйки само голите дървени дъски на пода. Някъде в Стария град намери дърводелец да направи два статива, съвсем същите като онзи, който Миранда имаше в бившия

си дом. В далечния ъгъл сложи обикновен син диван и кръгла дървена масичка за кафе, а до нея — дълъг дървен шкаф за книги. До задната стена стоеше работната маса, на която подреди пълната гама от маслени бои „Майкъл Хардинг“, кутии с въгленови моливи и куп нови скицници. До тях имаше кутии със „Зест“ (Миранда предпочиташе цитрусовия му аромат пред токсичните изпарения на терпентин) и гипс. Рула неизползвано платно бяха облепени до масата. Беше я хванал за ръка и я бе довел тук от спалнята със затворени очи. В онзи ден, когато Миранда се огледа за първи път и видя боите, стативите и пространството, цялото това пространство — тя се разплака.

— Ще ми се да имах вдъхновение, което да прекъснеш. Погледни, ако искаш.

Фин пристъпи в стаята и наклони глава.

— Светът на жените?

— Ха-ха. Но да. В известен смисъл. Какво мислиш?

— Наистина ли искаш да ти отговоря?

— Предполагам, че не.

Фин изглеждаше притеснен, в очите му липсваше обичайният блясък. Нещо трепна в стомаха на Миранда.

— Какво има?

— Може ли да поседнем? — посочи той към дивана.

— Какво става? — Миранда вече се разтревожи. — Да не късаш с мен?

Фин се засмя.

— Нищо подобно, скъпа. Но има някои неща, за които смятам, че трябва да поговорим преди следващия месец.

Миранда остана на място.

— Преди си бил жена?

— Хм...

— Пристрастен си към онлайн порното?

— Скъпа...

— Все още си женен за някоя друга?

— Миранда, ще ме изслушаш ли за момент? Не е нищо толкова сериозно.

Примирена, тя се тръсна на дивана и събра ръце в скута си.

— Не съм сигурен, че си напълно наясно колко ще се промени животът ти.

Тя изчака безмълвно. Фин седна до нея и хвана лявата ѝ ръка в своите две ръце.

— Знаеш, че след като се оженим официално, ще имаш бодигард. След като това стане, няма да можеш да напускаш къщата без него. Няма да можеш да се уговаряш спонтанно с приятелка за среща на кафе. Не можеш да отскочиш до магазина на ъгъла за масло, без да го известиш за това час по-рано. Не можеш да отидеш на дългите си разходки из града, без бодигардът ти да знае целия маршрут предварително.

Миранда се намръщи и кимна.

— Добре. Мисля, че схванах.

Фин въздъхна и леко отчаяно си пое отново дъх.

— Обмисли го добре, Мира. Днес можеш да отидеш на урока си сама. Не сме женени, охраната ти е все още по желание. Но след февруари ще имаш задължително придружител. Навсякъде. Това означава и на уроците ти.

Нещо се обви около слънчевия ѝ сплит, змията на страха.

— Но човекът не може да влезе на урока ми. Той не може...

Фин се вгледа в лицето ѝ, очаквайки тя да осъзнае напълно какво ѝ казва.

— Той няма да влиза в къщата с теб, няма да присъства на урока ти. Но ще стои навън. Ще види всяка жена, която идва, всяка жена, която си тръгва. Дори ако са покрити, те няма да искат да ги видят.

Смисълът на думите му я зашлеви като шамар през лицето.

— Искаш да спра с уроците си.

— Не искам това...

— Но това ми казваш. Не мога да водя повече уроците си. Исусе...

Тя скочи на крака, отиде нервно до другия край на стаята, после се обърна и се върна при него.

— Фин, тези уроци са единствената причина да остана тук. Тук съм заради тези момичета. Без тях никога не бих те срещнала.

— Знам.

Той не помръдна, просто я наблюдаваше, на лицето му се бе изписало изражение на безпомощна тъга.

— Мамка му, Фин!

Той мразеше, когато тя псуваше, но сега не успя да се сдържи.

— Ще ги изложиш на риск.

— И ще изложи и теб на риск, нали? Нали това ми казваш? Че мога да те съсия? Съпруга на посланик, която преподава скандални неща на местните жители.

— Не бих се изразил по този начин.

— Не, не би.

Тя се втрени в него. Не бе искала да прави подобно нещо, да поставя на везните любовта си към Фин срещу любовта си към учениците си, срещу тръпката, която изпитваше, когато виждаше малките им скокове напред, когато отваряха очите си за новото.

— И какво се предполага да правя? Да организирам чаени партита за другите посланически съпруги?

— Само ако искаш.

— Не искам. Искам...

— Можеш да рисуваш. Да работиш по собствените си картини.

— Вече разполагам с много време за това.

— Все още можеш да се срещаш с тях, Мира. Но уроците...

— Може ли да идват тук?

— Не всички наведнъж. И както знаеш, някои няма да искат да дойдат.

— Тази може ли да идва?

— Разбира се, че Тази може да идва. Просто... трябва да внимаваш.

Тя му обърна гръб и погледна през прозореца. Загледа се в частта от градината, която се виждаше между решетките, и усети внезапен порив да счупи стъклото си с ръце, да остави диамантения дъжд да се посипе около нея, да стисне тези железни пръти в юмруци и да ги разклати, докато не се откъртят. Тръсна глава и прогони образа от мислите си. Тези решетки бяха тук, за да я пазят от опасности, не да я ограничават. Бе дошла по своя воля в този дворец, беше се заключила вътре с радост.

В другия край на поляната Семере размахваше дълъг зелен маркуч над своите рози. Водата се изливаше във формата на арка, улавяйки слънцето в мимолетния блясък на една дъга.

Работата беше там, че Фин бе прав. Дори и да не се притесняваше за собствената си репутация и сигурност, тя излагаше учениците си на опасност. Те вече рискуваха много, но зорките очи на

някой мазрукски бодигард можеха само да ги застрашат допълнително. Дори Миранда да искаше да продължи да ги обучава въпреки присъствието на въоръжен мъж пред къщата си, момичетата можеха и да не дойдат. За да работят, те трябваше да се чувстват в пълна безопасност.

Обърна се и погледна към Фин, който седеше отпуснат и тъжен на дивана, ръцете му бяха събрани в скута му.

— Съжалявам — каза той. — Много, много съжалявам.

И тя разбра, че никога не е имало решение, което да взема. Фин беше нейният дом сега, повече от всеки друг, повече от всяко друго нещо и място на този свят.

— Е — каза тя накрая. — Бях с тях повече от три години.

— Изкарали са почти едно висше образование. Трябва да им издадеш дипломи — каза той и светлината постепенно почна да се връща в очите му.

— Дипломи, които не могат да закачат на стената си или да покажат на родителите си, на бабите и дядовците си? Дипломи, които трябва да скрият заедно с всичко останало?

Лицето на Фин отново помръкна.

— Да, вярно. Съжалявам...

Скочи от дивана и пристъпи към нея, застана зад гърба ѝ и я прегърна през кръста с дългите си ръце.

— Какво ще кажеш... Когато това назначение свърши, ти ще водиш. Ти ще избереш следващата страна.

— А работата ти?

— Мога да взема отпуск.

— А от какво ще живеем, докато обикаляме Танзания? Знаеш ли колко печелят художниците? Ще можеш ли да караш само на леща и ориз?

— Имам спестявания. Достатъчни са за около година, мисля.

Миранда се обърна, все още в прегръдката му, за да го погледне в лицето.

— Сериозно ли говориш?

— Напълно. Не искам само да ме следваш. Не искам да се чувстваш като втора цигулка през цялото време.

Тя се засмя.

— Изобщо не искам да свиря на цигулка, да знаеш.

— Остани с мен още няколко години, любов, и можеш да бъдеш диригентът.

11 ЯНУАРИ 2008 Г.

МИРАНДА

За последния урок Миранда избра упражнение за отпускане на контрола, урок, който бе нужен на нея може би също толкова, колкото и на ученичките ѝ. Беше започнала да мисли за тези млади жени като за свои творения. Тазкия щеше да бъде нейният шедьовър, кулминацията на години ваятелство, като Галатея. Нима Миранда не бе взела неопитомения ѝ талант и не му бе дала форма, цел, свобода? И все пак момичетата бяха тези, които в крайна сметка вършеха работата. Те стояха надвесени над собствените си стативи и скицници и рисуваха мечтите си. Може би не беше толкова лошо, че уроците приключваха, преди да е изгубила напълно способността си да ги възприема обективно.

Миранда стоеше в края на дивана, стиснала сноп пръчки, дълги около метър. Не беше лесно да намери клони в този беден на дървета град; беше принудена да отчупи все още зелени клонки от смокините и наровете. Все пак ѝ бяха нужни само пет. На пода пред нея момичетата бяха разпределили пространството си и сипваха черно мастило в празни тенекиени кутии, пръснати по дебелия найлон, който бе постлала на пода. Целият диван бе покрит с найлон; ученичките ѝ трябваше да се чувстват свободни да цапат.

Напоследък бе трудно да ги накара да млъкнат. Сега, когато се бяха отпуснали в рутината на тези уроци и се бяха научили да се доверяват една на друга, почти не спираха да говорят. Но днес Тазкия — съвсем нетипично за нея — бе изключение. Седеше в ъгъла сама, присвила колене към гърдите си, очите и гледаха сериозно. Скицникът ѝ лежеше пред краката ѝ, отворен на празна страница. Мариам и Акила бяха допрели глави и се кикотеха над една от романтичните картини на Акила.

— Прилича на момиче — каза Мариам. — Виж само косата му!

Надя ги наблюдаваше и някак вгълбено усмихната рисуваше груба скица на приятелките си. Изглеждаше уморена. Често се

грижеше за петте си по-млади братя и сестри; рисуваше едва след като всички заспяха.

— Khalas! Стига! — Миранда плесна с ръце и момичетата я погледнаха. Мариам и Акила се отдалечиха една от друга и взеха моливите си. Някоя от тях не носеше вече хиджаба си вътре и тъмните им дълги и гъсти коси се спускаха свободно по раменете и надолу по гърбовете им. — Всяка да вземе по една. — Миранда започна да раздава клонките. — Знаете какво да правите. Вземете четките и използвайте тиксото, за да ги прикрепите към края на пръчките. Уверете се, че са стабилни. Не искам четката ви да мърда. Трябва да бъде като продължение на пръчката.

Бяха правили това упражнение няколко пъти, но преди много месеци.

— Ще започнем с хроста! — Миранда посочи към растението в саксията на пода до нея. — После ще ви позволя да ми направите няколко скици. Все пак това е последният ви шанс за нещо такова.

Вече им бе обяснила, че това ще е последният им урок, вече ги бе уверила многократно, че ще продължат да поддържат връзка, че не изчезва напълно от живота им. Само Тазкия сякаш приемаше напускането ѝ лично, в очите ѝ от време на време се появяваха укорителни сълзи. Медина и Моси предложиха младите жени да ползват къщата дори и без Миранда, за да работят в безопасност, и тя се зарадва, че ученичките ѝ щяха да запазят приятелството си. Ако искаха да продължат да рисуват, естествено.

Едно по едно момичетата започнаха да потапят четките си в мастилото и да ги прокарат по листовете, закрепени за малките им стативи.

— Не бъдете прекалено подробни — напомни им Миранда. — Не забравяйте, че само намекът за листо или клонка е достатъчен, за да го разпознаем. Не е нужно да рисувате всеки детайл от растението.

Първия път, когато правиха това упражнение, Мариам и Надя се бяха разплакали. Беше невъзможно да имаш пълен контрол над четката, когато тя бе толкова далече от ръката. Неточността на скиците им разочарова момичетата, които бяха скъсали ядосано листовете си. Акила отказваше да повтори упражнението почти цяла година.

— Трябва да спрете да се суетите толкова с четките си — опита се да ги насърчи Миранда. — Отървете се от нуждата си да

контролирате. Свободата е да се откажеш от контрола. Пробвайте всякакви щрихи, рисувайте с това, което се появи на платното ви, а не с това, което бихте искали да е там. Бъдете безстрашни.

Бавно, с течение на времето, те свикнаха с упражнението, дори почнаха да изпитват наслада от неочакваните линии по листовите им.

Миранда наблюдаваше ръката на Тазкия, която размахваше пръчката като палка на диригент. Нейното растение изглеждаше някак настръхнало, бухнало. Дори меланхолията ѝ не бе потиснала страстта ѝ към рисуването. Растението на Надя се извиваше на листа като дервиш. Дори плахата лаконична Мариам размахваше енергично четката си, нанасяйки с нея огромни листа по хартията. Може би наистина не се нуждаеха вече от нея; може би им бе дала достатъчно.

Когато изминаха петнайсет минути, Миранда застана пред момичетата на мястото на растението в саксията, с вдигнати към небето ръце, леко разкрячена. Беше облечена в черни дънки и широка тениска. Никога не би им позирала гола. Трябва да има някаква граница между учителя и ученика.

— Хайде, почвайте — каза им тя. Загледана в сериозните им лица, се запита — не за първи път — какви бяха възможностите пред тях. Ако някоя от тях искаше да бъде художник — професионален художник с галерист, изложби и каталог, трябваше да напусне страната. Така че какво всъщност правеше тя? Учеше тези млади жени, за да могат да напуснат родината си? Със сигурност не бе искала това. Искеше ѝ се да направи тази страна по-добра, да помогне на жените, живеещи тук. И все пак им бе дала умения, които бяха безполезни в Мазрук. И дори по-лошо от безполезни — опасни.

— Мира, виж! — Тазкия обърна статива си към нея и я изтръгна от мислите ѝ. Рисунката бе хубава, няколко завъртулки намекваха за косата на Миранда, небрежни линии очертаваха фигурата ѝ. Но това, което привлече вниманието ѝ повече от скицата, беше искрящото доверие, изписано на лицето на ученичката и. Аз го поставих там, помисли си тя. Поне това успях да направя.

ОКТОМВРИ 2010 Г. МИРАНДА

Клекна в пръстта пред малката колиба; Лулоа бе топла, сънлива топка, завързана за гърба ѝ. Предпазливо, като че ли правеше нещо забранено, прокара пръст в прахта. Един ред. Само една линия. Но оттук започваше всичко. Огледа се, за да се увери, че никой не я наблюдава, освен виращите се строго към нея планини, удължи линията, изви я, после добави друга.

От всички лишения липсата на книги, на хартия и материали за рисуване бе най-ужасната. В реалния си живот рядко излизаше от дома си без скицник и молив. Почти не знаеше как да мисли, без да изложи на празната страница образите, които съзнанието ѝ препращаше по лактите и китките към дланите ѝ.

Когато не можеше да мисли чрез ръцете си, чрез цветове и форми, Миранда се чувстваше в полусъзнание, почти с увреден мозък. Колко глупава бе — в свободния и привилегирован живот, който ѝ се струваше, че е бил преди около десет години — да вярва, че изложбите в галериите са най-вълнуващата част от кариерата ѝ. Тревогата и адреналинът, отчаяната жажда за похвала, еуфорията от получаването ѝ. Но тук, сега, не жадуваше за тези неща, не те ѝ липсваха. Едва се сещаше за тези вечери с обилно леещо се шампанско, в които обикаляше с неудобни обувки. Учудващо бе колко бързо атрибутите на кариерата ѝ бяха престанали да ѝ се струват важни. Това, което остана, което я терзаше по-силно от всичко, с изключение на копнежа по дъщеря ѝ, бе желанието за самия процес: създаването на идеи върху хартия или платно, превръщането им в осезаеми образи, оформянето им. Никога в живота ѝ не ѝ бе отказван достъп до инструментите на нейния занаят — не и откакто в детството си бе стиснала здраво в ръка първия пастел и го бе плъзнала по хартиения лист.

И колко пуст бе животът, лишен от рисунка, закачена на стената, акварел, маслена картина, дори графичен роман. Живот без мълчаливия поглед на някой портрет, без красноречието на очите. Без геометрия, без цвят, без езика на формите и движението. Дори без

формите на думи. Тя бе помолила за Коран, защото това бе единствената книга, която всички притежаваха, а и от години искаше да го прочете. Вървеше агонизиращо бавно, защото се опитваше да разчете малките думи без очилата си за четене. Нейният арабски все още не беше достатъчно добър и ѝ се налагаше да спира и да пита Айша за разяснения. Това се харесваше на Айша, която се въодушевяваше непривично за нея, когато се опитваше да обясни езика на Корана на неразбиращата Миранда. За момента намираще четивото за доста изнервящо, посветено основно на невъобразимо ужасяващата съдба, предопределена за неверниците.

Но Коранът също бе единственото нещо, което съхраняваше разума ѝ и откъсваше съзнанието ѝ от безкрайните главозамайващи размисли. Ако имаше молив — и ако се осмелеше — би се изкушила да скицира нещо по полетата на книгата. Това бе единствената хартия, която бе видяла. Въпреки че последното нещо, от което се нуждаеше, бе да я хванат как осквернява свещената книга. Продължи унесено да движи пръста си, загледана в изображението, което се появяваше в прахта. Извивката на гърдата, очертанията на бебе.

Мъжете, изглежда, не бяха наоколо днес. Те никога не говореха директно с нея. Даваха нарежданията си на Айша, която ги приемаше с мълчаливо кимване. Миранда не бе сигурна колко са на брой. Един от тях бе съпругът на Айша, другият бе неин син. Те спяха отделно, в другите колиби, които споделяха с останалите мъже. Сутрин Миранда ги наблюдаваше как се събират за закуска, клекнали около огъня, за да си сипят чай и боб, да си вземат хляб, докато автоматите се поклащаха на бедрата им. Двете жени ядяха, когато мъжете приключеха и Айша донесеше своята малка тенджерка с боб. По-късно сутринта мъжете се събираха на един скалист кален участък отвъд къщите за някакви странни упражнения, тичаха в кръг с насочени към небето пушки, търкаляха се по земята и пълзяха по корем в прахта. Дори ги бе виждала да правят лицеви опори и да се катерят по импровизирани успоредки. Миранда не бе сигурна дали целта е просто да поддържат физическата си форма, или се подготвят за някаква атака. Опита се да си спомни за какъв вид терористична атака бе нужна добра физическа форма. За да влезеш в автобус, омотан с експлозиви, не се изискват набирания на успоредки. Разбиване на самолет в кулите на Световния търговски център? Не са нужни спринтове. Може би просто искаха да

се поддържат в добро здраве, та да живеят достатъчно дълго, за да извършват мисията си.

Миранда се загледа в собствените си все по-слаби бедра и почти се усмихна. Като си помислеше, че сутрините някога бяха организирани около фитнес заниманията ѝ. Сега, без фитнес, басейн или дивидита с йога, бе по-слаба от всякога. Сега бе толкова ужасена от отслабването си, както някога от качването на няколко килограма. Трябваше да поддържа достатъчно килограми, за да може да храни това дете. Нуждаеше се от достатъчно храна в тялото си, за да я превърне в най-необходимите хранителни вещества. Когато кърмеше Креси-да, внимаваше за всяка хапка. Всеки ден ядеше обилни порции тъмнозелени зеленчуци, оранжеви зеленчуци, боб и ядки, тофу, пълнозърнести храни, смокини и нарове от тяхната градина, както и много кисело мляко.

Тук нямаше почти никакви зеленчуци, ако не се броеше бобът. Ако бяха късметлии, имаха и лук, и халапеньос. От време на време мъжът на Айша ѝ носеше фурми или банани, които тя споделяше с Миранда. Никой не ѝ предлагаше месо. Ако някой някога ѝ дадеше пилешко или козе месо, тя със сигурност щеше да го изяде, толкова бе гладна. Винаги бе гладна.

Беше странно колко сама се чувстваше. Почти без надзор. Въздухът бе застинал и тих. Усещаше острата миризма на немитите си мишници — напомняне, че все още е жива, че тялото ѝ продължава да функционира. От време на време успяваше да се изплакне крадешком, когато с Айша ходеха за вода, но бе трудно, без да съблича дрехите си. Никога не бе виждала възрастната жена да се съблича. След първите няколко седмици я помоли да ѝ отреже косата. Без четка, душ или балсам тя се бе сплъстила на мръсни кичури и полепваше по кожата ѝ. Айша услужливо я острига с един остър нож, оставяйки къдрава маса колкото да покрие скалпа ѝ.

— Сега си момче — каза тя. Отначало не одобряваше късата коса, но най-накрая се съгласи да я отреже, когато Миранда ѝ каза, че според нея в косата ѝ са се заселили рояк хапещи насекоми. Не беше далеч от истината. Сърбящите червени ухапвания, които се появяваха през нощта по кожата ѝ, я държаха будна по-често, отколкото Лулоа.

Беше нужна повече от седмица, докато ѝ намерят четка за зъби. Когато помоли за първи път, ѝ донесоха тънка зелена клонка, дълга

колкото ръката ѝ, и ѝ казаха да я дъвче. Казаха, че е за чистене на зъбите. Миранда я подуши, близна я и я пъкна в устата си. Но тя не разбираше как клончето ще спре зъбната плака. Мрънкаше всеки ден, докато мъжът на Айша се появи една вечер със синя четка „Орал-Би“, която бе намерил кой знай откъде. Удивително бе колко по-чиста и по-обнадеждена се почувства, след като изтърка зъбите си.

Айша дремеше до вратата на колибата. Дали някой щеше да забележи, ако се измъкнеше? Мъжете, изглежда, бяха напълно уверени, че Айша е достатъчна, за да спре бягството ѝ. Или пък разчитаха на Лулоа? Миранда нямаше представа на колко години е нейната пазачка — смяташе се за грубо да се пита нещо подобно, а и без това повечето хора тук не знаеха точната си възраст, но тя се движеше тежко и бавно, сякаш изпитваше болка. Миранда оглеждаше внимателно пейзажа по време на дългите им разходки до водата, като отбелязваше черните пътища, пътеките — всичко, което можеше да я доведе до цивилизацията. Би трябвало да може да изпревари Айша; но нямаше къде да се скрие. Нямаше големи дървета, нито гъста зеленина. Само бодливи храсти, скали и безкрайната прах. Защо не бе опитала все пак, запита се тя. Първо, все още не бе сигурна дали Айша не бе въоръжена. Тогава не би имало значение колко бързо ще тича. А и Лулоа... Не знаеше колко бързо ще може да се движи, държейки бебето, а да я остави, бе вече немислимо. Тя си нямаше никого друго. Без значение какво изпитваше към детето — а тя вече изпитваше много повече, отколкото си признаваше — не можеше да я обрече на сигурна смърт.

Бягството, освен това не изглеждаше толкова наложително, когато никой не я нараняваше или заплашваше. Вярно е, че бе тук вече много седмици и нямаше признаци, че ще бъде освободена. Но ако искаха да я убият, нямаше ли вече да са го сторили?

Продължи да прокарва пръста си през прахта, завърши образа на кърмачето и почна да очертава фигурата на малко дете до него. Искаше да бъде като Харолд с неговия лилав молив^[1] и само с няколко умели линии на ръката да накара дъщеря ѝ да оживее от пръстта. Малката Кресида, гледаща към нея. Миранда така и не бе успяла да нарисува дъщеря си. Креси растеше и се развиваше толкова бързо, че не можеше да улови лицето и чертите ѝ; опитваше, но след ден те бяха видимо

променени. Няколко пъти бе започвала скица само за да я намери на следващия ден напълно различна и неотговаряща на модела.

Сега рисуваше в прахта и това нямаше значение. Образът щеше да изчезне за миг, спомен в спомена. Сложи малко прашно мече в ръката на детето. Внезапно отчаян копнеж избухна в тялото ѝ, блъсна се в ребрата ѝ и изригна навън с дрезгаво ридание. Не мислеше, че това ще продължи толкова дълго. Не вярваше, че ще бъде откъсната от дъщеря си месеци наред. Не бе предполагала, че би могла да бъде причината за първата мъка на Кресида. Колко време щеше да е нужно, докато Креси я забрави? Седнала, Миранда притисна песъчливите си длани до клепачите си, горещите сълзи се смесиха с пясъка. Сутрин Кресида винаги първо викаше майка си, защото знаеше, че татко ѝ е по-труден за будене.

— Мамо! — викаше тя. — Мамомамомамо!

Фин щеше да дойде за нея, казваше си тя. Не самият Фин, разбира се, а някой от посолството. Трябваше да дойдат. Имаха ресурси. Имаха разузнаване. Изненадваше се, че още не я бяха открили. Фин нямаше да се откаже, докато не я намери. Той не би напуснал страната. Или пък...? Миранда изведнъж се запита дали страхът му за безопасността на Кресида нямаше да го накара да остави търсенето на други хора. Все пак той едва ли щеше да е в състояние да я търси сам, след като вероятно вече бе отстранен от поста. И беше останал мишена.

Разбира се, можеха да дойдат и американците. Тя се бе регистрирала в американското посолство, което бе по-голямо и имаше много по-големи ресурси. Фин бе настоял.

— Ако някога се наложи евакуация — каза той, — трябва да тръгнеш с американците. С цялото уважение към собствената ми организация, никой не е по-добър от тях.

А другите жени и техните посолства? Бяха ли намерени? Дали бяха живи? Нямаше как да разбере. Нямаше и как да узнае дали изчезването ѝ е стигнало до пресата, или дали похитителите ѝ са открили коя е тя. Ако бяха научили, те не се издаваха. Айша все още я наричаше Селест, а мъжете не говореха с нея.

Тя мислеше за Мухтар. Мислеше за Мухтар всеки ден. Нима не бяха открили тялото му досега? Нима някой не бе съобщил кой е? Може би така самоличността ѝ бе разкрита? Все още не знаеше

отговорите. Всичко, което чуваше, бе ехото от въпросите си в изкривените каньони на ума си.

Айша се размърда зад нея и Миранда бързо заличи скицата в прахта. Тя не беше сигурна какво изпитва спрямо Айша. По-възрастната жена не се държеше жестоко с нея, но имаше една граница, която Миранда не можеше да прекрачи. Не беше безчувствена жена, но не ѝ предлагаше нищо повече от ежедневните вода, чай и хляб. Никога не се надвесваше над Лулоа, за да я погъделичка или гушне. Никога не започваше първа разговор.

— Айша — обади се плахо Миранда. Нищо не пречеше да опита.
— Мислиш ли, че може да ми намериш малко хартия? Само малко хартия и молив?

Нейният арабски все още бе колеблив и се наложи да повтори няколко пъти въпроса си, помагайки си с жестове, докато Айша я разбере.

— Leysh? — попита тя. Защо някой би искал тези неща?

Миранда се поколеба в търсене на глагола.

— За да рисувам? — призна тя най-накрая.

— Да рисуваш?

— Рисунки. Рисунки на...

Не на хора, помисли си тя. Не трябва да казвам „хора“. Нито животни. Животните също бяха харам тук.

— Рисунки на планините — каза най-накрая. — Цветя, сгради.

— Защо?

— Защото... защото това правя. Рисувам картини. Винаги съм рисувала.

— Без писма. Не можеш да пишеш писма.

— Не. Рисунки на неща. Планини. Скали.

— Искаш да рисуваш скали? — В изражението на Айша се промъкна съмнение.

— Yimkin. Може би — каза Миранда. — Ако са много красиви.

— Получи внезапно вдъхновение. — Мисля, че Лулоа би искала да ги види. Бебетата харесват рисунки. Дъщеря ми, тя харесваше рисунки.

Айша я изгледа мълчаливо, изучавайки лицето ѝ.

— Yimkin. Sawfa nashouf — каза тя най-накрая. Може би. Ще видим.

Няколко дни по-късно Миранда се бе облегнала на вътрешната стена на колибата им и хранеше Лулоа, която вече сучеше с решителност и сила, когато Айша се появи на прага и препречи светлината.

— Ето — каза тя. Миранда протегна ръка, опипвайки в тъмното. Най-после пръстите ѝ докоснаха краищата на някаква книга — не, на бележник. Малък бележник с листове. Айша се мръдна от вратата и Миранда видя, че жената държи и малка кутия с моливи. — Съпругът на сестра ми има магазин.

Миранда постави бележника и моливите на земята пред себе си.

— О, Айша... Благодаря.

Когато Лулоа отново се отпусна в прегръдката на Морфей, Миранда отвори бележника и прокара радостни пръсти по празната страница. Взе един молив от прахта. И го доближи до листа.

В мига, в който моливът доближи листа, изпита желание да очертае женска фигура. Това бе рефлекс, донякъде ръждясал в нея, но все още вкоренен. Жените винаги са били нейният основен обект, нейната тема за рисуване. Трябваше да мине повече от година, за да покаже своите картини на ученичките си. След първоначалния шок те бяха станали любопитни. И никой никога не бе наказвал Миранда за това? На художниците в Америка е позволено да рисуват жени? Има ли много такива картини?

Има ли много жени художнички? Има ли много жени без дрехи на картини? И ги показват публично? И никой не се опитва да ги нарани? Те бяха опиянени от самата мисъл за тази свобода. И в крайна сметка, не успяха да устоят на съблазънта ѝ.

В деня, в който най-накрая позволи на момичетата да рисуват човешка фигура, те млъкнаха рязко, когато Висента пристъпи боса иззад китайския параван в ъгъла на стаята. Носеше тънък копринен халат, червен, с дължина до коляното. Миранда ѝ го бе подарила на първата им Коледа. В средата на стаята Висента се обърна, погледна я въпросително и пусна халата на яркочервения килим, който винаги и напомняше за карамелизирана ябълка.

— Отначало нещо просто — ѝ бе казала Миранда. — Просто стой там. Улови светлината.

За момент никой не помръдна. Не можеше да е шок от голота; тези жени се бяха виждали голи в банята и в домовете си. Не, беше

заради увереността на Висента, заради небрежните ѝ движения, за пълната липса на каквото и да е притеснение. Тя постави дясната ръка на бедрото си, а лявата ѝ бе отпусната свободно отстрани, после вдигна брадичката си към тавана. Чувстваше се повече от удобно в кожата си, с всичките си кости, стрии и бенки; беше горда от тялото си. Висента ги предизвикваше — Хайде, само посмейте да не ми се възхитите!

Беше им нужно много време, за да стигнат дотук. Тазкия и Надя рисуваха тайно фигури от години, но отначало бяха ужасени, че някой ще разбере, че го правят — дори това да бяха другите ученички в курса. Вината и съмнението бяха станали техни постоянни спътници. Не е задължително да рисувате фигури на уроците, увери ги Миранда в самото начало. Не трябва да рисувате животни, не трябва да рисувате хора. Не искам да ви карам да правите нищо, заради което може да се почувствате неудобно. Собственият нарастващ апетит на момичетата ги бе тласнал напред. Ти каза, че и други мюсюлмани са правили това, напомни ѝ Тазкия. Разкажи ни за мюсюлманските художници, които са рисували фигури.

И Миранда го направи. Проучването ѝ отне много време, защото тя нямаше големи познания за изкуството от тази част на света, преди да дойде тук. В мрачното малко магазинче за копиране на площад „Шухада“ разпечата статии за османските миниатюри от петнайсети до деветнайсети век, детайлни изображения на османски военни победи, мъже на коне, размахващи мечове, пищни шествия и празници в чест на обрязвания — всички, създадени за лично ползване от султаните. Човешки фигури, сътворени от мюсюлмани. Имаше и безброй творби от Индия и Персия, някои от които успя да разпечата цветно. „Жена, приготвяща храна“, впечатляваща рисунка на жена в подножието на Хималаите. „Сюлейман заповядва на пълчища хора и джинове“, турска илюстрация към Книгата на Соломон. „Пиян принц убеждава китайска девойка“, илюстрация към „Гюлистан“, книга на персийския поет Саади от тринайсети век.

Това, което наистина шокира ученичките ѝ, това, което ги изпрати в домовете им с преобърнати светове и разклатена убеденост, бе „Мохамед и неговата армия на поход срещу жителите на Мека“. Пророкът, на хартия, на страницата на книга. Лицето му беше покрито и тялото му бе обвито в зелени одежди, но не можеше да се сбърка, той

бе. Илюстрацията бе от много голямо произведение, труд в шест тома за живота на Пророка. Нито една от нейните ученички не бе чувала за тази книга, за тези великолепно изпълнени с дълбоко уважение рисунки на техния пророк. Това бе станало няколко седмици преди да започнат да ѝ се доверяват напълно и няколко месеца преди да почнат да мислят какво биха могли да направят самите те.

Тазкия първа повдигна темата за рисуване на голо тяло.

— Всички художници, живели някога, са го правили — каза тя на приятелките си. — Откакто свят светува. Миранда има книги за тях.

И сега всички бяха тук. Тазкия бе прекалено възбудена, за да стои на място, и се изправи на коленете си, за да огледа Висента позадълбочено. Моливите ѝ бяха наострени и подредени красиво в редичка точно до отворения ѝ скицник. Надя също бе развълнувана, но Миранда подозираше, че е от притеснение, а не от трепетно очакване. Мариам подреждаше листовете си и се опитваше да си придаде отегчен вид. Само Акила мислено сякаш не бе в стаята и гледаше отнесено към един от ъглите на тавана. Миранда не беше сигурна, че всички ще дойдат, но те бяха дошли.

— Преди да започнем... — каза тя. — Ето какво искам да направите. Забравете за момент, че е жена. Забравете, че рисувате тялото ѝ. Искам само да нарисувате светлината. Наблюдавайте пътя на светлината, как пада върху тялото и, кои линии изпъкват. Забележете кои части потъват в сянка, кои се осветяват. Фокусирайте се върху светлината.

Бяха правили това и преди с предмети, с вази и столове, но нищо живо, нищо дишащо.

— Yalla — усмихна се Миранда на ученичките си. — Тя не е особено добра в дългото стоене на място.

Разнесе се шумолене на ръкави, падащи върху скицниците, и моливите оживяха. Миранда седеше на килима зад момичетата, с превити под себе си колене. Отново бе покрила прозорците срещу любопитни очи. Една-единствена гола крушка осветяваше стаята, обливайки с ярки сенки лицето на Висента. Е, нищо не можеше да се направи за това. Намирането на стая с естествена светлина, която да бъде едновременно с това напълно уединена и прикрита, бе невъзможно. Светлината правеше челото на Висента плоско, очите ѝ бяха вдълбани в сенките, които се плъзгаха надолу по линията на носа

й. Върхът на гърдите й коремът й изглеждаха бели от блясъка, лявата й ръка и пубисът й бяха потънали в сянка.

На Миранда никога не й омръзваше да я гледа. Можеха да се карат яростно и изведнъж откриваше, че се е разсеяла и се взира в стърчащите над колана на панталоните й кости на хълбоците, които толкова приличаха на птичи, в плоския й кафяв корем, в необичайно обърнатите зърна. Висента никога не носеше сутиен, дори и тук, макар че се обвиваше в достатъчно слоеве плат, за да не скандализира съседите, когато излизаше от къщата. Имаше остри скули, за каквито Миранда си бе фантазирала като тийнейджърка, тъмнозелени като нощ в гората очи и лъскава абаносовочерна коса с дължина до брадичката, ала Клеопатра. Полуаргентинка, полуиталианка, тя се бе преместила с майка си и по-голямата си сестра от Буенос Айрес в Ню Йорк още като малка.

— Баща ми никога не е бил част от картината — каза тя на Миранда на първата им истинска среща, поход до Хидън Лейк.

— Мисля, че сега е женен за четвърти или пети път. Понякога получавам картичка за рождения си ден, но обратният адрес продължава да се променя.

Беше израснала в Южен Бронкс, беше спечелила стипендия за частна гимназия в Манхатън и после бе учила изкуство в колежа „Хънтър“. Истинска нюйоркчанка дори на клетъчно ниво, тя никога не бе смятала да напуска града. Но след една обезсърчаваща година в опити да заинтригува с творбите си галеристите от „Челси“, бе почнала да пътува из цялата страна, като спираше да поработи някъде временно и да продава своето изкуство по уличните ъгли. Ето как се бе озовала на гей парада през юни в Сиатъл, седнала на верандата на чужда къща, пиейки бира „Емералд сити“ от хартиена торбичка. Миранда обикаляше из тълпата, „облечена“ само с лепенки на зърната на гърдите си и боди пейнт, опитвайки се да открие един колега от „Корниш“, когато нечий груб лакът я бутна и запрати в скута на Висента.

— Я виж ти! — възкликна тя, като пусна бирата си, за да обвие ръка през кръста на Миранда. — А дори нямам рожден ден.

Миранда вдигна молива и скицника си. Запита се какви ли неприятности щеше да си навлече, ако някой узнаеше. (Няма да са толкова големи, колкото биха били за нейните ученички, напомни си

тя.) Поне не използваха мъжки модел. Със сигурност това щеше да бъде краят на всичко. Но как иначе щяха да се научат? Тези момичета не се различаваха от жените художници от началото на деветнайсети век, чиято кариера била възпрепятствана от липсата им на обучение по анатомия и рисуване на живи модели. Не дай боже жените да научат как работят собствените им тела! Не дай боже техните чисти умове да бъдат заразени от мъжката голота! Тук Миранда бе срещнала жени, които нямаха представа къде се намира матката им или как функционират яйчниците им. Кървяха всеки месец, без да разбират значението на цикъла си. Отбеляза си наум следващия път, когато излиза от страната, да се сдобие с копие на „Анатомията на Грей“.

Докато четеше оскъдната литература, с която разполагаше, за първите жени художнички, Миранда си представяше как се връща назад във времето, за да научи тези жени как работи всъщност човешкото тяло. Също както, когато бе много малка, си фантазираше как развежда Лора Инголс Уайлдър из съвременния свят, как ѝ показва автомобилите и самолетите само за да види изумлението на лицето ѝ.

— Изтръпнаха ми краката — каза Висента, като поклати дългите си крака и огъна стъпалата си. — Мога ли да седна?

След кимването на Миранда тя приседна сковано на пода, подвиг крака под себе си и се подпря на лявата си длан. Миранда стана да обиколи и да разгледа първите скици на ученичките си. Скицата на Мариам беше изненадващо добра, ярко очертаната Висента се появяваше от спретнатите ѝ ситни напречни щрихи. Акила бе омекотила модела, бе прибавила допълнителни извивки на тялото на Висента, която бе по-скоро мъжкарана, а очите ѝ искряха с нетипична за нея нежност.

— Виждаш ли? — попита Миранда, взирайки се в скицника на Надя, който тя притискаше близо до гърдите си. — Как светлината, самото рисуване на светлината придава обем на тялото? Сега не е просто силует, вече е истински човек.

Миранда бе скицирала и рисувала Висента хиляди пъти. Беше една от първите им игри, да се рисуват взаимно, като имитират позите на жените в известните произведения на изкуството. Рисуваше я като Галатея, мъжкараната с тесни бедра на Жером, като похотливата къпещца се девойка на Бугеро, като елегантна балерина на Дега. Любимата ѝ бе Висента като мадам Х. на Джон Сарджънт; линиите на

брадичката ѝ шията ѝ бяха перфектни. Веднъж, в отговор на хомофобски лозунги, поставени на таблото за съобщение на местната баптистка църква, двете цяла нощ рисуваха с пастели предната алея на църквата. Безпогрешно пресъздадоха — с помощта на големи фенери и репродукция на оригинала — Le Sommeil, „Сънят“, на Курбе, ефирното изображение на две голи жени, задрямали преплетени в еротична прегръдка. Отначало мислеха да нарисуват нещо свое, авторско, може би с тях самите, но не искаха да рискуват творбата да бъде определена като обикновена порнография. Курбе бе известен художник. Картината бе прочута. Законна. Това беше най-доброто им сътрудничество и Миранда съжаляваше, че не можеше да бъде запазено. Все пак бяха направили снимки и се бяха обадили на местен журналист, който дойде и отрази историята в раздела за изкуство на „Сиатъл Пост-Интелидженсър“ на следващия ден. До обяд тротоарът бе почистен.

— Мира? — Тазкия прилекна до нея, откъсвайки я от унеса и. — Така ли?

Миранда погледна скицника ѝ. Тазкия бе скицирала тялото на Висента бързо, просто, но се бе спряла на лицето ѝ, бе уловила не само играта на светлината върху костите ѝ, но и чувствената покана в очите ѝ. Миранда погледна сериозното личице на Тазкия и се запита дали тя изобщо осъзнава какво е направила.

— Да — каза тя. — Точно така.

[1] Harold and the Purple Crayon — детска книжка от Крокет Джонсън, 1955 г. Главният герой, четиригодишният Харолд, създава нови светове, като ги рисува с вълшебния си молив. — Б.пр. ↑

5 НОЕМВРИ 2010 Г.

МИРАНДА

Айша я погледна въпросително, когато тя препаса Лулоа пред себе си, а не на гърба си.

— Така може да суче по-лесно — обясни Миранда. Удивително бе колко бързо се подобряваше арабският ѝ, когато това бе единственият език, който чуваше.

Айша сви рамене.

— Стига да можеш да носиш водата — каза тя.

Пръстите на Миранда трепереваха, докато завързваше кърпата около ребрата си и около малкото дете. Пристегна я плътно, доколкото бе възможно, без да задуши Лулоа, и направи няколко допълнителни възела. Не можеше да рискува да я изтърве. Беше ясен слънчев ден. Тук дните винаги бяха ясни и слънчеви. Дори и след като дъждовете започнеха, сутрините щяха да продължат да бъдат такива, безмилостно ослепителни и ярки. Въздухът бе остър и чист, с металния мирис, който обикновено Миранда свързваше с настъпването на есента. Но тук нямаше есен.

Нямаше смисъл да чака повече. Не беше сигурна колко месеца още щеше да остане на това място, дали щеше да бъде преместена, нито дори дали щяха да я държат още жива. Във всеки един момент похитителите ѝ можеха да разберат коя е, ако не бяха открили вече. И това само щеше да я постави в по-голяма опасност. Не можеше да разбере нищо от Айша, която повтаряше непрекъснато, че не знае какво става. Тя не знаеше нищо. Миранда нямаше представа дали бе направено искане за откуп. Не беше нужно да пита дали е платен такъв; знаеше, че не е.

Но не можеше просто да чака, докато решат да я пуснат. Можеше да чака вечно и бе напълно възможно, след като Лулоа станеше достатъчно голяма, за да яде боб и хляб, Миранда вече да не им бе от полза. Въпреки че се чудеше доколко всъщност мъжете, които я държаха в плен, наистина ги бе грижа за съдбата на това дете. Животът тук не се ценеше кой знай колко. Повечето родители бяха загубили

деца. За това дете не претендираше никой. Това бе крайно необичайно обстоятелство. В страна, където всяка жена имаше средно по шест и половина деца, винаги имаше братовчеди, лели и чичовци в изобилие. Може би имаше някакви роднини, които бяха избягали от бомбардировките и бяха потърсили убежище другаде и те не знаеха къде да търсят малкото момиче. А може би всичките ѝ роднини наистина бяха мъртви. Бомбардировките бяха сравнили дома на Лулоа, все пак, а често няколко поколения живееха заедно под един покрив. Ако майката на Лулоа бе жива, помисли си Миранда, щеше да я е намерила досега. Една майка никога не би спряла да търси детето си.

Миранда гледаше. Всяка сутрин, когато минаваха по старата кална пътека до кладенеца, за да напълнят тубите си, тя оглеждаше терена. Повечето пространство бе твърде голо, нямаше къде да се скрие. Просто напукана равна земя, изпъстрена само на места от бодливи маслиновозелени храсти и няколко порутени колиби, които изглеждаха необитаеми. Но имаше път. С Айша го пресичаха всяка сутрин и тя забавяше ход, когато приближаваха към него, и спираше да се огледа притеснено наляво и надясно, за да се увери, че никой не ги вижда. Миранда никога не бе видяла нито едно превозно средство, което не беше изненадващо. Беше по-скоро черен път, подходящ само за джипове или магаре, отколкото истинско шосе. Вляво завиваше нагоре към планината. Вдясно се спускаше надолу и се скриваше зад групичка рехави дървета. Надолу бе най-добрият ѝ шанс, мислеше Миранда. Надолу можеше да стигне в крайна сметка до друг път или до село. Единственият въпрос бе дали може да стигне дотам достатъчно бързо. Знаеше, че е загубила мускулна маса и издръжливост, но подозираше, че все още може да надбяга Айша, която въпреки оскъдната им диета бе все така яка и тромава. За първи път се зачуди дали Айша тайно нямаше достъп до повече храна. Все още не бе сигурна дали има оръжие. Но ако имаше пушка, я криеше много добре. Доколкото ѝ бе известно, никой никога не ги следваше по време на тяхната сутрешна разходка. Въоръжените мъже обикаляха периметъра на лагера си, пазеха, но никога не се отдалечаваха чак до кладенеца.

През последните няколко седмици Миранда се подготвяше. Когато Айша и Лулоа спяха следобед, правеше плахи лицеви опори, клякания и навеждания. Криеше фурми под тънката черга. Всеки път,

когато се появяваха в чинията ѝ, скатаваше по една-две. Надяваше се, че разстоянието до съседното село не е далеч. Надяваше се, че ще мине някой с кола и ще я закара до столицата. Трябваше да стигне там възможно най-далече и възможно най-бързо. Защото нямаше представа къде е, не знаеше дали се намира сред шиитите на Севера или сунитите на Запада. Не че бе от значение за нея; повечето хора в тази страна бяха приятелски настроени и не желяеха да вредят на другите. Повечето хора.

Айша изчака нетърпеливо Миранда да завърши прикрепването на Лулоа и бутна в ръцете ѝ две големи жълти пластмасови туби. Доста щяха да ѝ тежат на връщане. Само че днес тя нямаше да се върне. Сърцето ѝ се ускори, почувства как кръвта ѝ пулсира във врата, в слепоочията ѝ във вътрешната част на бедрата. Лулоа се размърда на гърдите ѝ и я погледна с големите си черни очи.

— Kull shee tamaam, habibtī — погали тя с пръст бузата на момиченцето. — N'aie ras peur^[1], съкровище.

Но детето продължаваше да се взира, редките косъмчета на веждите ѝ се повдигаха нагоре към челото ѝ. Беше права да се притеснява, помисли си Миранда. Излагам я на опасност.

— Yalla.

Айша ставаше нетърпелива. Миранда прегледа мислено списъка в съзнанието си. Малка пластмасова бутилка с вода, пъхната в слинга на бебето, шепя фурми, увити в парче плат, и Лулоа. Още първия ден ѝ бяха взели балсама за устни и банкнотата от хиляда динара. Погледна към Айша, чието лице бе закрито от никаба. Виждаха се само тъмните ѝ очи, които я подканваха да побърза.

Страхът я стисна за гърлото и забави стъпките ѝ; Айша се изнервяше все повече. Какво щеше да стане, ако не успееше? Айша никога вече нямаше да ѝ се довери. Но сега не можеше да мисли за това. Ние да пропаднем?/ Лъка на смелостта си изпъни/ и няма да пропаднем, слушай мен!^[2], прошепна си тя и след това се смъмри, че е цитирала прокълнатата пиеса. Последното нещо, от което се нуждаеше в момента, бе лош късмет.

Пътуването бе едновременно твърде бавно и прекалено бързо. Слънцето печеше по-горещо от обикновено и потта се процеждаше от мишниците на Миранда към талията на панталоните ѝ. Тялото на Лулоа се отпусна в ритъма на разходката и тя задряма на гърдите ѝ.

Както обикновено, Миранда не видя никого по пътя. Айша спря — сякаш мина цяла вечност — и се огледа, преди да премине пътя до дърветата от другата страна. Миранда я остави да върви напред, като каза, че иска да си оправи слинга. При първата редица дървета се спря и се загледа в Айша, която продължи по пътеката, с клатушкащите се от двете страни на тялото ѝ туби. Притисна Лулоа по-близо до себе си и се огледа наляво и надясно. Контурите на скалите и дърветата се очертаваха рязко на фона на яйцевидния купол на синьото небе. Зрението ѝ се бе изострило невероятно, имаше чувството, че може да вижда през стени. Пое си дълбоко дъх, на пресекулки, и се върна обратно на пътя. Единият крак вцепенено последва другия, ръката и се обви около детето и изведнъж тя вече тичаше.

[1] Не се страхувай (фр.) — Б.пр. ↑

[2] „Макбет“, Шекспир, 1 действие, 6 сцена. Превод Валери Петров. — Б.пр. ↑

ЮЛИ 2008 Г. МИРАНДА

Бе посланическа съпруга вече близо от пет месеца, преди да се накали да отиде на първата сбирка на Асоциацията на съпругите на посланиците. Няколко релефни покани бяха доставени лично на охраната на посолството, но тя все си намираше оправдание да не отиде: вече бе планирала поход в западните планини; работеше по нова картина и не можеше да се откъсне; беше си уредила среща с някоя от ученичките си. Но това не можеше да се отлага вечно. Дори Фин ставаше нетърпелив.

— От какво те е страх? — попита я той една сутрин, докато ядеше мюслито си. — Те са жени, а не акули. И правят някои добри неща — неща, които ще ти харесат. Помагат на благотворителни детски организации и на други местни каузи.

— Знам...

Миранда се засрами леко. Какъв сноб беше! Не искаше да отиде на срещата на АСП, защото не желаше да прекара сутринта с куп домакини, нещо, което ѝ бе неудобно да признае, дори на себе си. Освен това, не биваше да прави такива обобщения. Някои от съпругите на посланиците работеха. И това бяха жени от всички краища на света. Със сигурност можеше много да научи от тях, дори и от домакините.

Беше трудно за жените на посланиците да поддържат кариера. (Беше също толкова трудно и за съпрузите на посланичките. Но те все още бяха малцинство. Много от жените, които стигаха до висшите постове във Форин офис, бяха самотни и бездетни — очевидно мъжете бяха по-малко склонни да бъдат съпрузи трофеи.) Много от жените бяха имали кариера, преди да се омъжат, работеха като адвокати, архитекти, готвачи, журналисти, учители или учени. Но обвързването със съпруг дипломат означаваше обвързване с живот, обречен на промяна. Малко кариери са достатъчно гъвкави, за да надмогнат преместване от Великобритания в Румъния, Бангладеш, Уганда и Оман и след това обратно. Миранда бе късметлийка. Нямахте да ѝ се налага — и не би го направила — да се отказва от рисуването си (или от

преподаването). А без рисуването би полудяла бавно. Може би не толкова бавно. Дали щеше да ѝ бъде толкова лесно да избере Фин, ако кариерата ѝ изискваше да живее на друго място? Но въпросът бе абсурден. Ако кариерата ѝ не беше толкова гъвкава, тя изобщо не би била тук, това бе на първо място. Никога не би срещнала Фин.

— И, скъпа, съжалявам, но има някои неща, които се очаква да правиш като моя съпруга. Неудобно е, знам, но тези неща са важни.

— Съжалявам... — Миранда разбърка мюслито си и се опита да избегне погледа му. — Аз съм кофти посланическа съпруга.

— Това наистина няма да ти отнеме толкова...

— Знам, знам. Ще отида. Става ли? Ще отида на следващата сбирка, обещавам.

— И ще се държиш добре с другите жени?

— Стига те да се държат добре с мен.

Миранда се усмихна и посегна към ръката му. Той стисна пръстите ѝ за кратко, преди да посегне към кафето си.

— Няма да е винаги така, знаеш го, нали?

— Да ме чуваш да се оплаквам? Аз съм преобразена жена! Прегръщам същността си на съпруга!

— Не се увличай прекалено. Няма да те позная, ако продължаваш така.

Разбира се, имаше много жени, които смятаха това да си съпруга на посланик, за напълно удовлетворяваща кариера само по себе си. Беше лесно да се запълни целият ден със занимания: ръководене на персонала, домакинство на чаени сбирки, планиране на коледни партита, съветване на по-младите членове на посолството, организиране на излети за съпругите на другите посланици, обсъждане на менюта за вечери. Много жени се наслаждаваха на тези задачи. Но не и Миранда.

Всъщност тя изпитваше дълбоко, но леко гузно снизхождение към тези домакински амбиции. Съвестта ѝ обаче се съпротивляваше на това високомерие, злобата не бе съвместима с нейната натура. Коя беше тя да съди избора на другите? Просто защото традиционните съпругески задължения не бяха за нея, това не ги правеше по-малко достойни. Със сигурност много от тези жени биха се намръщили на обсебеността и от работата и, от небрежността, с която бе оставила повечето домашни задължения на Негаси. Фин бе ерген посланик,

преди Миранда да дойде, и Негаси бе поела много от функциите в домакинството, които принципно бяха задължение на евентуалната му съпруга. Когато Миранда се премести в резиденцията, Фин — наясно с липсата на желание у нея за ръководене на домакинството — предложи Негаси да продължи да ги изпълнява.

Дори и сега Миранда се занимаваше неохотно с официалните си задължения. Искаше да бъде Миранда Художничката, не Миранда Спътничката на Фин. След като прекара голяма част в началото на двайсетте си години в четене на биографиите на художници, тя стигна до заключението, че няма нищо по-лошо от това да си съпруга на известен или властен човек, осъдена вечно да си в сенките, завинаги да имаш поддържаща роля. Винаги си бе мислила, че всъщност би искала самата тя да има „съпруга“ — някой, който да ѝ готви, да гледа децата и да се грижи за прането, докато тя се фокусира върху своето изкуство. „Ти се нуждаеш от жена повече от всеки друг, когото някога съм срещал“, ѝ каза веднъж един приятел. Това беше вярно. Когато живееше сама, обезсърчена от мисълта за готвене, Миранда оцеляваше единствено на препечен хляб, хумус, моркови, ядки, сушени плодове и ябълки. И макар винаги да поддържаше банята и кухнята безупречно чисти, останалата част от апартамента ѝ обикновено бе осеяна с разхвърляни дрехи, книги, кутии боя, навито на руло платно, лепкави кутии с терпентин, полувтвърдени, опръскани с боя парцали, и безброй чаши чай. Нещата не бяха особено различни, когато живееше с Висента, която имаше подобно отношение към домакинските занимания. Оказа се, че Миранда просто не може да бъде привлечена от типа жена, която иска да си стои у дома и да готви и чисти. Спомни си за шока от разпознаването на собствените си мисли и изненадата, която изпита, когато за първи път прочете „Писмо до художниците, особено до жените художници“ на Анна Лий Мерит.

„Главната пречка за успеха на жената художник е, че тя никога не може да има жена“, пишеше Мерит.

Само помислете какво прави жената за своя мъж художник:

кърпи му чорапите;
поддържа къщата му;

пише писмата му;
прави посещения от негово име;
гони натрапниците;
лично го вдъхновява за красиви рисунки;
винаги го окуражава и понякога го критикува.

Изключително трудно е да бъдеш художник, ако не разполагаш с това спестено от жената време. В това отношение един мъж би бил напълно безполезен за жената художник. Той никога не би направил нито едно от тези неприятни неща.

Колко много са се променили малките неща, помисли си Миранда. Слава Богу, Фин обичаше да готви и можеше да шие. В края на краищата, те нямаше вечно да имат персонал. Когато назначението му приключеше, щяха да живеят в жилище с размера на кутия за обувки в Лондон и сами да си мият чиниите. Това изобщо не притесняваше Фин.

— Страстта ти към работата ти е едно от нещата, които обичам най-много в теб — казваше той. — Никога няма да ти позволя да се откажеш от нея заради мен, дори и да се опиташ.

В крайна сметка, Миранда стана съпруга на посланик в градината на резиденцията. Двамата с Фин за кратко обмислиха да отскочат до някоя екзотична страна, но после си казаха: Кое място може да е по-екзотично от това? И кога щяха да имат по-подходящ дом за партито? Така че Теру и Миранда направиха меню за сватбата, Фин нареди на градинарите да опънат шатра с дансинг в двора и булката и младоженецът набързо съставиха списък с гостите си. Не им се налагаше да се тревожат за каненето на семействата си; повечето от тях не биха дошли. Всъщност биха могли да поканят десет пъти по толкова приятели и роднини, да ги настанят в резиденцията и пак щеше да има свободно място. Повечето западници — специално тези, които четяха новините — смятаха Мазрук за смущаваща дестинация. Но пък имаше достатъчно местни гости: целият екип охранители, персоналът на резиденцията, ученичките на Миранда, Моси, Медина, Морган и Себастиан, Кая и Стефан, Дортъе и Алфонс, френският, германският, италианският, холандският и американският посланик,

както и посланиците на Оман, Египет, ОАЕ, Саудитска Арабия и Тунис, неколцина от приятелите на Миранда от Стария град, всички външни служители на британското посолство и бегло познати работници от петролните компании. Така че сватбата не бе точно скромното интимно събитие, което бяха планирали отначало.

Мазруките, естествено, предполагаха, че те вече са женени. Веднага след като Миранда се премести при Фин, той започна да я представя като своя жена. Имайки предвид, че брачните договори и сватбените тържества обикновено бяха отделни събития в Мазрук, никой не бе изненадан, че двамата организират празненство дълго след като са били законно бракосъчетани.

— Е, колко скромна трябва да бъда? — попита Миранда.

Закусваха бъркани яйца и овесена каша — в събота и неделя оставаха в леглото толкова до късно (не защото спяха), че когато слизаха в кухнята, бяха вече изгладнели като вълци; сядаха край малката кръгла маса в слънчевия ъгъл на кухнята, която през седмицата бе монополизирана от персонала, и решаваха кръстословицата от неделния „Ню Йорк Таймс“. Един приятел на Миранда от Сиатъл им пращаше събрани броеве всеки месец. Фин бе изтъкнал, че биха могли да си ги отпечатват от сайта, но тя го погледна укорително. „Изобщо не е същото.“

Докато наливаше студено мляко в кашата си, Миранда продължи:

— Искам да кажа, ще има ужасно много мюсюлмани сред гостите. Които ще се питат, без съмнение, защо позволяваме мъже и жени да седят в една и съща стая. Или в същия двор. Все тая.

Фин вдигна поглед от кръстословицата.

— Опера на Масне?

— Кой, по дяволите, е Масне?

— Това е твоята сватба — каза Фин. — Този път си мисля, че можеш да облечеш каквото си искаш.

— Определено няма да е нещо от дрехите, които можеш да си купиш в тази страна. Не си представям да се появя увита в полиестер. Мили боже, Фин, осъзнаваш какво означава това, нали? Трябва да отида на пазар.

— Съжалявам, скъпа, но се опасявам, че няма начин да го пропуснеш. Освен ако не искаш да носиш някой от своите сукмани?

Тя му хвърли отчаян поглед.

— Просто не искам да бъда от онези хора... от булките.

— Хм... нали преговорихме какво е необходимо за една сватба? Голямо парти, булка, младоженец, понякога шаферки?

— Шаферки... — Миранда изглеждаше ужасена. — Всички в еднаква тафта. Няма да мога да го понеса.

Фин посегна към ръката ѝ.

— Все още ли искаш да го направим?

— Разбира се! — стисна тя пръстите му. — Ако тафтата означава толкова много за теб, ще я изтърпя.

— Можем да пропуснем тафтата. Искаш ли изобщо шаферки? Може би само една придружителка? Нещо като главна шаферка?

Миранда се замисли за момент.

— Искам Тазкия. Може ли да стане? Въпреки че тя ще трябва да е покрита напълно, разбира се, с всички тези мъже.

— Разбира се. Виж, искаш ли да се обадиш на Маргьорит?

— А ти ще имаш ли — как се наричат? Приятелите на младоженеца? Шафери? Кум?

Фин се замисли за момент.

— Не мисля.

Той нямаше братя и сестри, родителите му бяха мъртви и не беше много добър в поддържането на кореспонденция с приятелите си. Винаги намираше много добри приятели, където и да го пратеха, но някак си никога не успяваше да поддържа тези отношения, след като той или колегите му бяха преместени. Клеър си оставаше най-близкият му приятел във Великобритания, като упорито продължаваше да му пише поне веднъж месечно, макар че той не ѝ отговаряше понякога с месеци. Шансът обаче тя и Чарли да докарат семейството си в Мазрук за сватбата бе нищожен.

— Ако аз имам Тазкия, а ти нямаш шафер, няма ли да изглежда странно?

— Тазкия може да е и за двама ни. Може да бъде нашата обща почетна кумо-шаферка.

— Сигурна съм, че ще бъде поласкана.

— Виж, аз ще се занимавам сериозно със сметките през следващия уикенд. Защо не отидеш до Истанбул или Дубай, някъде, и да си купиш рокля?

Миранда го погледна изненадано.

— Сериозно?

— Нали искаш нещо хубаво — или поне нещо, което да ти харесва?

— Можем ли да си го позволим?

— Имаме отпуснати пътни, любов. Сред най-големите облаги на трудната ни работа са безплатните самолетни билети.

— Може би ще помоля Маргьорит да дойде с мен.

Фин се усмихна.

— Силно ти го препоръчвам.

Фин изпита облекчение, когато Миранда и Маргьорит започнаха да прекарват повече време заедно. Миранда изглеждаше доволна със своите приятели чужденци и жените от Мазрук, но той се притесняваше за вписването ѝ в дипломатическия живот. Маргьорит успя да я заинтригува на интелектуално ниво — те си разменяха книги и спореха за постмодернизма, а също така внимателно я напътстваше в дипломатическото изкуство на управлението на персонала, планирането на менюта и подходящите тоалети. Той много внимаваше обаче никога да не изразява открито благодарността си за това.

— Ти не ми вярваш, нали? Мислиш, че ще се върна с нещо шарено и на кръпки!

— Е, скъпа, колкото и да те обичам, не бих казал, че усетът ти за мода е една от най-силните ти страни.

Миранда въздъхна.

— Не, прав си. Принципно отричам дори факта, че модата изобщо съществува.

Фин взе химикалката.

— Добре, след като уточнихме това... Дума за „скитник“ или „бродяга“?

— Вагабонт — каза Миранда, докато загребваше с лъжицата от кашата си.

— Точно така. И...

— „Хризелида“? „Бакхус“? „Пепеляшка“?

Фин я погледна.

— Какво?

— Операта. Някоя от тях става ли?

Той преброи квадратите.

— Не.

Тя обърна страницата към нея.

— О — каза тя. — Това е „Ариана“.

Фин се облегна назад на стола си и скръсти ръце.

— Не каза ли ти: „Кой, по дяволите, е Масне?“. Само преди няколко минути?

Миранда въздъхна.

— Добре де. Излизах с оперен певец.

— Трябваше да се досетя. Значи имаме оперен певец, пожарникар, танцорка в бурлеска, художник, саксофонист, композитор, поет и хореограф.

— Виж, казах ти. Когато ти признах, че съм спала с половината планета, наистина го мислех. Просто искам да знаеш всичко. Разбираш, нали, преди да се оженим? За да не мислиш, че съм те подвела по някакъв начин.

Той се засмя.

— И аз оценявам твоята честност. Доста е освежаващо.

— Откъде да знам за кого да се омъжа, ако не пробвам всички първо? Но ти, ти си специален. Ти си единственият мъж, заради когото съм готова да бродя из булчински бутици.

— И съм единственият ти държавен служител?

— Разбира се! Повторението е толкова скучно.

— Има ли представител на някоя професия, с когото не си спала?

Миранда се замисли за момент.

— Да. Доколкото ми е известно, никога не съм спала с банкиер.

ФИН

Денят на сватбата им, 21 февруари, много приличаше на останалите 364 дни в годината — беше слънчев. Гостите, надлежно проверени по списъка от охраната при портата, се разхождаха из пружиниращата трева, отпивайки мангов сок или шампанско. Миранда все още стоеше заключена в спалнята им, където бе прекарала нощта сама, станала изведнъж суеверна.

— Не трябва да виждаш булката преди сватбения ден — каза тя на Фин. — Може да спиш в министерския апартамент.

Той не спори. Какво беше една нощ пред очакващия ги цял живот, в който щяха да споделят едно легло?

Сега той стоеше пред редиците столове (леко килнати върху неравната трева) и нервно водеше безсмислен разговор с консула, Сали, единствената близка приятелка на Миранда в посолството. Изборът на Миранда бе разумен, помисли си Фин. Всички обичаха Сали, висока, смайваща жена, която се смееше искрено, говореше съвършен арабски и обожаваше забавленията. Тя, освен това бе един от двамата души в страната, които можеха законно да ги бракосъчетаят. Фин и Миранда бяха написали обетите си и бяха избрали няколко кратки стиха и текстове, като никой от тях не бе от Библията. Той се тревожеше малко за реакцията на тази напълно светска церемония.

Мюсюлманите можеха да възприемат християните и дори евреите, с които споделяха един и същ вид монотеистична традиция, но им бе трудно да проумеят живот, лишен от всякаква религия. „Трябва да си някакъв“, казваха те в редките случаи, когато Фин признаваше, че не е нито християнин, нито евреин. Но той не беше. Не беше никакъв. И определено не смяташе да се преструва на собствената си сватба.

Нервно намести копчетата на ръкавелите си — миниатюрни сребърни ками, които Миранда му бе подарила за рождения ден в годината, когато се срещнаха. Беше се отказал от стария си смокинг и бе предпочел лек костюм със синя жилетка и раирани панталони. Раираните панталони не биха били негов избор, но Миранда ги харесваше.

— Това да не е свързано с неизпълненото ти желание да спиш с банкиер? — бе попитал той.

— Просто харесвам как стоят. Изглеждаш толкова красив в ивици. Защо трябва да оставяме на консерваторите всички добри дрехи?

Беше избрал сам вратовръзката, с дизайн от „Ловът на еднорога“^[1]. Това бе една от малкото връзки, които си бе купил сам, от „Клойстерс“, по време на бизнес пътуване до Ню Йорк. Отказът на еднорога да се предаде и да умре, го бе развълнувал, както и фактът, че тези килими бяха издържали на превратностите на времето цели петстотин години.

Негаси дойде забързана по пътеката.

— Посланик, мадам е почти готова. Искате ли да подканя гостите да заемат местата си?

— Да, моля те, Негаси. Чудесно. Теру добре ли е там?

— Да, Теру е добре. Всичко е готово.

По някое време през нощта на първия етаж като по чудо се бяха появили кръгли маси и когато Фин слезе за закуска, на тях вече бяха подредени сребърни прибори и кристални чаши и бяха пръснати жасминови венчелистчета. Той хапна набързо на малката маса в кухнята и изпрати поднос с чай, семена от нар и овесена каша на Миранда.

Запита се дали не трябва да е по-притеснен. Той, заклетият ерген, бе на път да се ожени за жена, която мнозина биха определили като „лош залог“. Но по някаква причина нищо от миналото на Миранда не го смущаваше. Фактът, че бе имала връзки с много други преди него, беше странно успокоителен и донякъде интригуващ. Не му се налагаше да се притеснява, че тя ще прекара следващите години, чудейки се дали не е трябвало да „повършее“ още сред мъжете. И нямаше да се притеснява, че тя ще бъде обсебена от неговото минало, макар да бе доста по-примерен от нея. Освен поредицата от несполучливи или безперспективни връзки, имаше само една сериозна грешка.

Бе усетил, че Миранда е почти разочарована от липсата на страстни усложнения в миналото му. Някой ден щеше да ѝ разкаже за Афганистан. Някой ден, но все още не. Не можеше да рискува да я загуби сега. Един пръстен не би бил достатъчен, за да я обвърже безвъзвратно с него, но пръстен плюс време, а може би някой ден и едно дете... Тогава вероятно би се почувствал достатъчно сигурен, за да ѝ се изповяда.

Следващия път, когато се обърна към къщата, тя беше там, предпазливо стъпваща по хлъзгавите предни стъпала в дантелени обувки в цвят слонова кост. Дори бяха с високи токчета. Почувства се горд, беше ги обула заради него. Рокля без презрамки от морскозелена коприна обвиваше плътно тялото и, преди да се разшири под коленете. Като лека отстъпка към местните нрави бе покрила раменете си с дантелено болеро, също в цвят слонова кост. Къдриците и падаха свободно по гърба ѝ. Освен венец от жасминови цветя в косата си нямаше други бижута. „Халката, бе казала Миранда, е достатъчна.“

Фин стоеше, загледан в нея, сякаш беше мираж, докато тя му махна с малкия си букет от жасмин.

— Ела да ми помогнеш! — извика тя, — преди да потъна в тази трева!

Минаха заедно по пътеката между столовете; Миранда смяташе, че е глупаво баща ѝ да я предава на Фин, след като живееше отделно от родителите си повече от двайсет години. Не ѝ харесваше идеята да бъде „предавана“ от един мъж на друг, като собственост. По-добре двамата с Фин да минат като равни, взаимно водещи се един друг. Не че баща ѝ щеше да дойде, така или иначе. Той се страхуваше да лети. Което според Миранда бе странен страх за един астроном. „Ти си човек на науката, казваше му тя. Знаеш, че е най-безопасният начин за пътуване. И така ще си най-близо до любимите си звезди.“ Той просто се съгласяваше с нея и оставаше зад телескопа си. Миранда се притесняваше, че живее сам. Майка ѝ бе изчезнала преди години, понеже ѝ бе писнало от нейния отнесен, обитаващ други светове съпруг. Веднага след като Миранда замина за училището по изкуства, майка ѝ събра боите и картините си и замина на юг, първо в Мексико, след това в Коста Рика. Нямаше телефон, но Миранда ѝ бе изпратила покана за сватбата плюс пощенска картичка със снимка на Стария град в полумрак. В празното поле бе написала с молив „великолепно място за рисуване“. Но не бе получила никакъв отговор. Или майка ѝ се бе преместила отново, или бе твърде погълната от собствената си работа, за да ѝ пише.

Миранда, изглежда, не го приемаше лично.

— Тя не си пада особено по сватбите — каза и сви рамене, когато Фин се опита да я утеши. — Всичко е наред. Беше добра майка през по-голямата част от живота ми, нямам нищо против, че сега иска да се посвети на себе си.

Фин не можеше да го проумее. Майка му бе умряла от рак, когато бе на седемнайсет, а баща му почина от сърдечен удар само преди няколко години, но не минаваше и ден, в който да не копнееше да чуе гласовете им. Беше единствено дете и родителите му бяха най-добрите му приятели. Сред любимите му спомени бяха четенето на „Шумът на върбите“ с баща му, когато се прибираше от училище, и как вечер помагаше на майка си с преводите. Тя беше от Квебек и превеждаше поезия от френски на английски и обратното. Майка му

беше причината да е добър с езиците. Баща му бе англичанин, барман в пъб близо до дома им в Актън, винаги облечен в чиста бяла риза и с папийонка, дори и когато с годините клиентелата му ставаше все по-мърлява. Той щеше да хареса Миранда, помисли си с тъга Фин. Като всички добри бармани, баща му бе флиртаджия, но от безобидния тип, от онези, които вечер се прибираха при една и съща жена. Особено ценеше интелigentните жени — жени, които можеха да спорят с него. Като майката на Фин.

— Не ме съжالياвай — предупреди го Миранда. — Не бях пренебрегвано дете. Майка ми всеки ден ми правеше обяд и ме прибираше от училище. Ходеше на срещите на родителския комитет. Баща ми винаги ми помагаше с домашното по математика. В крайна сметка обаче, ние бяхме трима души, които нямаха много общо помежду си.

Фин не се бе срещал с родителите на Миранда, но беше любопитен. Някой ден щеше да я изненада с пътуване до Коста Рика. Чудеше се дали щеше да ѝ хареса, или щеше да се подразни. Беше трудно да се каже.

Докато стояха зад гостите си, в очакване да им дойде редът, той стисна нежно ръката ѝ.

— Сигурна ли си, че искаш да бъдеш съпруга на посланик?

Миранда се обърна към него и се усмихна.

— Имам чувството, че трябваше да те попитам по-рано какво включват задълженията на съпругата...

— Във Форин офис организират курсове. Ако те бях срещнал, преди да дойда тук, можеше да вземеш някой урок.

— А сега ще трябва да импровизирам.

— Ще се справиш. Стига да се научиш да потискаш своите остри феминистки политически възгледи.

Миранда го перна с букета си, разпилявайки жасминови цветчета по земята.

— Трябва ли да се науча да играя бридж, да оформям градина или нещо подобно?

— Маджонг. И се опасявам, че от време на време се налага да бъдеш домакиня на официални матинета.

— Стига да не пречат на сутрешните ми фитнес занимания.

— Една от жертвите, които, сигурен съм, с готовност ще направиш в името на любовта.

Музиката се промени и Сали подхвана началните ноти на Believe Me, If All Those Endearing Young Charms^[2] на китара. Фин се пресегна и махна едно листенце от косата на Миранда.

— Последен шанс да избягаш.

Тя въздъхна.

— По-добре да си струваш — прошепна му тихо, докато двамата правеха първите си несигурни стъпки по пружиниращата трева на моравата, която само на теория бе тяхна.

МИРАНДА

И ето я сега, скромно облечена в дълга до глезените рокля и ленен блейзър, на задната седалка на собствената си кола, на път към дома на мавританския посланик за първата си сбирка на Асоциацията на съпругите на посланиците. Вече имаше собствен шофьор, строен деветнайсетгодишен младеж, който бе син на един от охранителите. Алтаф беше любезен, изискан и — за разлика от повечето хора в тази страна — предпазлив шофьор. Това бе изключително важно качество според Миранда, като се имаше предвид, че тук законите за движение бяха само пожелателни и повечето шофьори минаваха през кръстовищата, без да се оглеждат. В колите нямаше места и седалки за децата, факт, който я тревожеше, въпреки че все още нямаше собствено дете. Но когато видеше майка да шофира, с бебе в едната си ръка, или малко момче, коленичило до шофьора, притиснало лице в предното стъкло, ѝ се приискваше да догони тези хора и да натика статистиката за смъртните случаи на деца на пътя в безразсъдните им ръце.

Миранда бе казала на персонала, че ще се върне навреме за обяд, в случай че я изгонеха от сбирката, преди обядът там да бъде поднесен. Но защо очакваше грубости? Тези жени бяха дипломатически съпрузи. Най-малкото щяха да се отнесат с нея с фалшива любезност. Искаше ѝ се Маргьорит да бъде там, но тя трябваше да бъде домакиня на обяд за някакви гостуващи френски официални лица. Миранда се запита колко от жените знаят за Висента, за бившия ѝ живот. На жените от Запада вероятно щеше да им е все тая, но на съпругите на арабските посланици? Може би тайно заговорничеха да я изгорят на кладата за

извращение? Изведнъж осъзна, че не ѝ пука. Нямахте ли достатъчно проблеми в света, за които да се тревожи, та бе опряла до одобрението на жените на посланиците? Освен това имаше голяма вероятност западниците, които знаеха за Висента, да бъдат дискретни с тази информация. Залозите бяха твърде високи.

Едва успя да стигне до края на стълбището, когато входната врата се отвори, за да я пуснат вътре. Усмивната филипинка я преведе през голяма, отрупана с килими зала към позлатен диван. Почти всичко в стаята — огледала, рамки на картини, възглавници, дивани, чинии, подпрени върху малки златни стойки, керамични кани, стъклени холни маси, беше позлатено. Миранда се изненада, че огромният телевизор с плосък екран нямаше златна рамка. Оламиде, съпругата на мавританския посланик, жена, която бе почти толкова широка, колкото и висока, се надигна да я поздрави сред шумолене на коприна и я целуна по бузите. Миранда се опита да си спомни дали се бяха срещали и преди. Няколко други дами вече се бяха настанили на възглавниците. Позна Хризанта, съпругата на египетския посланик, и се запозна с Адинда, съпругата на индонезийския посланик, и Алена, съпругата на палестинския. Те ѝ се усмигнаха и я поздравиха сърдечно.

— От доста време към нас не се е присъединявала съпруга на британския посланик — каза Хризанта. — Не бяхме сигурни, че сте получили поканите ни. Щастливи сме, че сте при нас, мадам Фенуик.

— И аз се радвам, че съм тук! — Миранда се усмигна широко, докато пъхаше босите си крака под възглавницата. Успя да се удържи да не я поправи за името. Не си бе променила фамилията, когато се омъжи за Фин, и не възнамеряваше да го прави. Нито пък някога бе претендирала за титлата „мисис“. Освен факта, че това я караше да се чувства на средна възраст, нейното вътрешно убеждение бе, че титлата не бива да е символ на семейно положение. „Мис“ я устройваше напълно, вършеше ѝ чудесна работа през голяма част от живота ѝ и тя искаше да продължи да бъде така. Фин не възразяваше, но въпреки това в резиденцията постоянно пристигаха пликосе, адресирани до мисис Фин Фенуик. Нямахте никаква следа от Миранда в това име; то я заличаваше напълно. Обръщението я влудяваше, но в момента имаше битки, които заслужаваха повече усилията ѝ.

Преди да успее да каже нещо друго, пристигна втора група жени: представителките на Алжир, Малайзия, Оман, Кувейт, Ливан, Куба и Русия. Жените се разцелуваха помежду си и забърбориха на различни езици, но арабският все пак бе основен. Миранда се почувства незначителна и изгубена, но нямаше нищо против. Това подчертаваше още повече усещането, което вече имаше — че тук бе по-скоро зрител, отколкото участник. Съпругата на испанския посланик пристигна последна, безупречно облечена в костюм с панталон на Келвин Клайн и шифонен шал. Седна до изрусената рускиня и двете веднага започнаха да си правят комплименти за тоалетите и да се оплакват от персонала си.

— Помолих Фана да направи пикантни яйца с пълнеж от съомга за партито миналата седмица — разказа испанката. — И вместо да смеси съомгата с жълтъците и останалата част от плънката, тя забучи парчета съомга върху яйцата! В готварската книга имаше снимки. Можеше да види, че съомгата трябва да е на пюре с останалата част от плънката. Бях ужасена, когато почна да разнося подноса покрай масата.

— Е, а нашата Кейла прибира чорапогащниците ми след пране всеки път в различно чекмедже. Никога не мога да намеря нещо, когато бързам да се облека за вечеря — отвърна рускинята. — И защо е необходима една седмица дрехите да стигнат от пералнята до гардероба? Пералнята отнема само четиридесет минути!

И двете жени въздъхнаха.

— Винаги има някакъв проблем, нали?

— Човек не може да се отпусне дори за минута. Сега не само давам на Фана рецептите, не, показвам ѝ ги, обяснявам ги и след това я проверявам на всеки няколко минути, за да се уверя, че не е направила нещо идиотско. Като това да сложи риба тон от консерва върху салатите, вместо прясна риба тон. Което е правила.

— Странно, нали? Хората си мислят, че като сме съпруги на посланици, животът ни е ужасно лесен.

— Знам — приятелите ми у дома си мислят, че живеем като кралски особи.

Миранда слушаше и не можеше да повярва на ушите си.

— Но ние живеем като кралски особи — прекъсна ги тя. — Други хора перат дрехите ни, приготвят храната ни, лъскат обувките

ни, бъркат питиета ни и сервират на гостите ни. Вярно е, че трябва да подберем менюто и да бъдем домакини на няколко чаени партита, да казваме на няколко души какво да правят, но и кралските особи правят същото, нали?

Испанката и рускинята се обърнаха към нея и я измериха с каменни погледи. Толкова за създаването на нови приятелства. Миранда се запита дали с течение на времето и тя щеше да се промени така, да почне да се оплаква от хората, които работеха, за да направят живота ѝ възможно най-лесен. Дали житейските привилегии изнежваха тялото и изостряха езика на човек? Мислено си обеща да се съпротивлява с всички сили на тази духовна гибел.

За нейно голямо облекчение, разговорите спряха, когато Хризанта плесна с ръце, за да обяви начало на сбирката. Тя започна, като раздаде листове — на арабски и английски, на които подробно бе описано къде ще отидат постъпленията от благотворителния обяд, който щяха да организират. Парите бяха за подкрепа на две организации. Едната бе дом за деца с церебрална парализа, а другата — дом за слепи жени.

— Много от децата лежат по земята, защото нямат легла и столове — каза Хризанта. — С парите ще им бъдат закупени неща, от които се нуждаят.

Миранда веднага се разстрои заради децата и се укори отново, че не бе дошла на тези сбирки по-рано. Щеше да посети този дом за деца с церебрална парализа, обеща си тя. Щеше да намери начин да помогне.

Бе откъсната от самобичуването си от ядосания глас на Алия от Оман. В порой на арабски тя се караше на Хризанта за нещо. Или поне така се стори на Миранда от малкото думи, които разбра. Изглеждаше странна реакция на изявление, отнасящо се за благотворителни намерения. Няколко жени се присъединиха към кавгата и скоро всички викаха. Изумена, Миранда се опита да разбере какво се случва, но те говореха прекалено бързо на арабски за нея. Тя погледна безпомощно Адинда, за която знаеше, че говори английски.

— Khalas! Плашите ме — каза Адинда на жените. — И говорете на английски; не всички разбират арабски.

— Да, на английски, моля — каза рускинята Стефания, която не говореше арабски. Миранда също искаше да разбере какво става, но си

отбеляза, че по-голямата част от жените в стаята говореха арабски. Едва ли бе редно да се очаква всички да използват английски език, когато само шепа от присъстващите го говореха. Да не споменаваме факта, че те, в края на краищата, бяха в арабскоговоряща страна.

В крайна сметка, стана ясно, че Алия критикува Хризанта, защото не е поканила всички членки на асоциацията да отидат в тези организации и да видят условията там лично. Очевидно ги бяха посетили само няколко от съпругите. Алия смяташе, че всички би трябвало да имат възможност да посетят организациите, преди да бъде взето решение.

— Всички бяха уведомени — взмути се Хризанта. — Изпратих факс!

— Не съм получила факс — каза Адинда.

— Ето, виждаш ли? — попита Алия. — Останалата част не сме знаели.

— Не е моя вината, ако факс машините ви не работят. Повечето посолства имат факс.

Конфликтът ескалира и жените отново се разкрещяха из стаята. Миранда гледеше изумено. Изглеждаше толкова нелеп спор. Защо просто не отидат отново всички до тези места, тази седмица, и след това да вземат окончателно решение, щом повече от жените искаха да ги видят? Защо си крещяха? Не се ли предполагаше да са дипломатически съпруги? Нима бяха напълно необразовани във финото изкуство на убеждаването? Не така си бе представяла тази сбирка.

Интригуващо бе, че повечето от жените отнасяха коментарите си директно към нея, сякаш я молеха да застане на тяхна страна. Те надценяваха познанията ѝ по арабски, затрупваха я с изявления и въпроси, на които тя реагираше единствено с усмивка и свиване на рамене. Когато превеждаха думите си на английски, жените я поглеждаха, за да проверят, че са ги формулирали правилно. В края на краищата, тя бе единствената, на която английският бе роден език.

Накрая, след друг неразбираем изблик на арабски, Хризанта се изправи и излезе от стаята. Няколко жени направиха истинско представление, умолявайки я да остане, но всъщност никой не скочи след нея, за да я спре.

След това настана истински хаос. Никой не знаеше как правилно да се проведе заседанието.

— Кой е нашият вицепрезидент? — попита Оламиде. — Нали имаме вицепрезидент?

— Адинда — предположи Стефания.

— Не, аз съм касиер! — отвърна Адинда.

— Адинда трябва да бъде вицепрезидент! — каза друга.

— Не — отвърна Адинда, смеейки се. — Аз дори не разполагам с цялата информация, която ми е нужна, за да си върша работата като касиер!

Нищо не бе решено. Никой не предложи начин да се продължи напред. Никой не предложи план за действие. Миранда можеше да даде някаква идея просто за да накара нещата да се задвижат в ясна посока, но не беше сигурна, че е подходящо да се опитва да поема юздите още на първата си сбирка на асоциацията.

Оламиде рязко се изправи и започна да подканва жените към другата стая. Объркана, Миранда последва останалите в трапезарията, която бе пълна с маси с бели покривки. Бяха отрупани с храна като на студен бюфет: сирена, меса, салати и хляб. Миранда съжали, че не си е у дома, за да похапне сама, в компанията на новия брой на „Артнюс“.

— Яж, яж! — каза Оламиде любезно, като я хвана за ръка. — Ела да седнеш до мен.

Чувствайки се като в капан, Миранда сложи няколко лъжици салата в една чиния и се качи на един от високите столове. Седеше кротко, заслушана в другите жени, които разговаряха помежду си на арабски, и се опитваше да следи разговора. Хвана думите „деца“, „дом“ и „болни“. Адинда забеляза объркването ѝ и я съжали.

— Следващата седмица отиваме в сиропиталище — каза тя. — Ходим там всеки вторник, за да видим децата.

— Всички ли?

— Не, не, само някои. Иначе на децата им идва твърде много. Твърде много хора.

— Разбира се.

— Този вторник е ред на Маргьорит, но тя би се радвала на компания. Искаш ли да отидеш с нея?

— Да, моля! Може ли?

— Разбира се! Ще видиш бебетата, а след това и по-големите деца. Те са на отделни места... За сиропиталище не е твърде зле — продължи Адинда. — Ще разбие сърцето ти само наполовина.

[1] Серия от седем килима за стена, от периода 1495–1505 г., вероятно изтъкани в Брюксел или Лиеж. Днес се намират в музея „Клойстерс“, Ню Йорк. — Б.пр. ↑

[2] Традиционна ирландска песен, мелодията е с народни мотиви, а текстът е написан през 1808 г. от поета Томас Мур. — Б.пр. ↑

19 НОЕМВРИ 2010 Г.

ФИН

Беше необичайно тих петъчен следобед в Стария град, когато Фин излезе от къщата, с Башир до себе си. Креси бе у дома с Габра, която имаше строги инструкции да не пуска никакви посетители до завръщането им. Тъкър щеше да мине да ги провери, както правеше по няколко пъти на ден, в допълнение към времето, което прекарваше в организирането на охраната на Силия. Фин се съмняваше, че Тъкър спи някога; ако работата не го държеше буден, то вината го правеше. Не можеше да си прости и се смяташе за лично отговорен за изчезването на Миранда. Въпреки яркото слънце студът се бе настанил в костите на Фин. Беше се постарал да е възможно най-незабележим — носеше дълга бяла тобе и сако, а около главата му бе вързан чернобял шал. Но хората неизбежно се взираха в него и Башир, докато си проправяха път през лабиринта от улици към Голямата джамия, където щеше да ги посрещне братът на Тазкия, Хамид. Фин бе получил есемес от нея вчера. Момичетата искаха да говорят с него, но трябваше да бъдат внимателни. Можеше ли да се срещне с Хамид в джамията? Той щеше да го заведе на безопасно място.

Фин не таеше големи надежди, но не беше в състояние да отхвърля каквото и да е предложение за помощ. От неговата локална мрежа все още не бе дошъл дори слух за местонахождението на Миранда. Или на другите жени. Или на Мухтар. От различните посолства имаше само мълчание.

Когато наближиха джамията, огледа тълпата. Не се бе срещал с брата на Тазкия преди, но знаеше, че няма да е нужно много време на момчето да го забележи. Определено бе най-високият, най-бледият и най-светлоокият мъж на километри разстояние. Десетки мъже се мотаеха около джамията. Петъчните молители идваха и си отиваха и повечето мъже вече се запътваха към някое тихо и спокойно място, където да поклюкарстват, отпивайки сладникаво-лепкав чай от миниатюрни чаши. Дребен тъмнокос младеж хвърли цигарата си на улицата и се надигна рязко от мястото, където бе приклепнал и

говореше със свой приятел. Облеклото му бе същото като на Фин, плюс декоративна кама, висяща от дебел кожен колан. Усмихна се и му направи жест да го последва, след което бързо изчезна в една странична уличка.

Ускорявайки крачка, Фин и Башир го последваха все по-навътре и по-навътре в града; завиваха поне десетина пъти. Най-накрая стигнаха до малък син очукан камион „Форд“, където момчето спря и се обърна към Фин.

— Извинявам се, sa'adat as-safir — каза той. — Само предпазвам сестра си. Аз съм Хамид.

— Fursa saeeda. Fahimt. — Няма проблем. Разбирам. — Моля, наричай ме Фин.

— Yalla?

Фин кима. Момчето отвори вратата на камиона и Фин се пъкна вътре, като се намести между Хамид и Башир. Когато камионът потегли с трясък из улиците, едва избягвайки каруците и малките деца, Фин забеляза, че може да види паважа през дупка в пода между краката си. Шумът на двигателя му пречеше да говори, но и без това не бе сигурен какво да каже.

— Много мило от страна на сестра ти, че иска да ми помогне да намеря жена си — каза той най-накрая.

Хамид кимна.

— Тя обича жена ти — извика той на арабски над тътена на двигателя. Свали дясната си ръка от волана и затършува между седалките за цигарите си. Камионът се отклони и почти обърса ъгъла на една къща. Фин искаше да попита къде отиват, но не бе сигурен, че е добре да го прави.

И без това не му бе нужно много време, за да разпознае тяхната дестинация. Хамид ги бе довел до края на едно разрушено село, изоставено преди десетилетия. Много от каменните къщи все още се издигаха, но бяха ограбени и пълни с камъни, кутийки от безалкохолни напитки, найлонови торбички и други остатъци от пикници и от случайни минувачи. Фин бе посещавал селото и преди, когато бе излязъл на поход с Миранда. Бяха се изкачили от най-близката уади и седнаха на ронеща се стена покрай селото с изглед към селския район, докато хапваха хляб и палмови плодове. Малко момче, не повече от шестгодишно (макар че бе трудно да се каже дали е на толкова, защото

много от децата бяха със забавен растеж заради недохранване), бе тръгнало след тях и докато те се изкачваха и бърбореха за историята на селото, то събираше плодове от палмите, за да им ги предложи.

— Тези къщи всичките са били на евреи — бе казало гордо то, сочейки с ръка към един ред скромни каменни къщи. Беше обелило бодливите кълба за тях и им предлагаше тяхната капеща жълтеникава плът в мръсните си длани. — Евреите правили сребърни бижута — добави момчето. — Най-хубавите, с най-красивите форми.

Миранда бе попитала момчето дали е срещало евреи и то ѝ бе отговорило:

— Не. Те са си отишли отдавна.

(Без съмнение, изгонени от неговите предци, промърмори под носа си Миранда към Фин.)

Сега Хамид скочи от камиона и огледа хоризонта, преди да позволи на Фин и Башир да слязат. Запътиха се към една от най-големите руини.

— Доведох момичетата тук по-рано — каза той на Фин. — Те те чакат. В града има твърде много очи.

Когато Фин пристъпи в каменната постройка, бе заслепен от тъмнината. Бавно, неясните форми на около половин дузина жени изплуваха край него. Напълно облечени в черно, те бяха почти невидими. И все пак разпозна една — единственото лице, което не бе закрито с никаб: Медина.

— Медина! — извика той и протегна ръка, за да стисне нейната.

— Събрахме се в дома ми — каза тя. — Нуждаеха се от някакво място, където могат да поговорят без мъже. Не се обиждай, Фин.

— Няма проблем. Радвам се.

Една от най-малките, тъмни фигури се спусна към него.

— Sa'adat as-safir!

Това бе Тазкия. Тя спря на крачка пред него.

— Kauf halikee? Как си? — попита той, благодарен за топлината в познатия глас.

— Al haamdulillah. Слава на Аллах — отвърна тя. — Ела, седни.

Фин се настани на хладната земя, отмествайки настрани няколко остри камъка.

— Благодаря ви, че искате да помогнете — започна той.

— Sa'adat as-safir, ние сме длъжни да помогнем. Слушайте...

И като прилекна до него с мръсните върхове на маратонките си, стърчащи изпод абаята ѝ, тя започна да говори.

Жените, като почти всички в тази страна, имаха големи семейства с множество разклонения. Всяко едно от тези семейства произхождаше от район извън столицата. Половин дузината намиращи се тук момичета имаха корени в някои много отдалечени села.

— И ние говорихме с нашите братовчеди, нашите лели, нашите племенници и приятели — продължи Тазкия. — Изпратихме съобщения до нашите семейства навсякъде. И сега, *sa'adat as-safir*, ние мислим, че имаме представа къде е тя, къде е Миранда. — Тазкия спря, изчаквайки думите ѝ да бъдат напълно осмислени. — Или поне, смятаме, че знаем къде е била.

Фин едва се удържа да не я сграбчи за раменете и да не я разтърси, за да научи всичко от нея.

— Тазкия, сигурна ли си? Откъде знаеш? Какво знаеш? Кажете ми всичко.

— Чакайте — каза тя, докато сърцето на Фин биеше ускорено, изпълнено с безразсъдна надежда. Момичето се протегна зад себе си, взе чантата си и бръкна в нея. Фин имаше чувството, че минаха години, докато намери това, което търсеше. И тогава тя протегна ръката си към него.

— Вижте го навън. Кажете ми дали е на Миранда.

Пръстите на Фин трепереха, докато стискаше смачкания лист хартия, който Тазкия му бе дала. Приблужи се към вратата, приглади го до земята и сред плахо навлизащата светлина най-накрая видя познат образ.

19 СЕПТЕМВРИ 2008 Г.

МИРАНДА

Промяната започна от поръчката за алкохол. Тя бе задържана от цяла вечност, заради Рамадана. Това поне беше извинението на държавните чиновници, въпреки че пратката с алкохол на посолството бе пристигнала седмици преди началото на свещения месец. На всеки близо шест месеца на служителите от посолството бе позволено да се снабдят с твърд алкохол и вино, за нуждите на дипломатическите соарета и за да оцелеят в по-отчаяните си дни. Страната е прекалено жестока, за да се налага да я понасяме постоянно трезви, казваше Тъкър.

До началото на септември всички бяха останали на сухо и започнаха да се паникьосват. Британският клуб нямаше вече бяло вино, Лесли приключи със запасите си от бира, а Фин поднесе и последния си „Бомбай Сапфир“. Положението бе бедствено. По време на Рамадан дори и в „Шератон“ или в „Интерконтинентал“ нямаше да има кой да ти поднесе чаша вино. Така че бе истински шок, когато поръчката с алкохол внезапно се появи преди последната седмица на свещения месец. Митническите власти бяха задържали техните греховни каси преди Рамадан, но решиха да ги освободят по време на самия месец. Може би се бяха смахнали от цялото това постене. Никой обаче не се оплакваше. Никой нямаше да надигне глас и да постави под въпрос точно тази местна перверзия, най-малкото британците.

— Казах на Камила, че искаш да помогнеш с разтоварването утре сутринта — каза Фин на Миранда в нощта преди големия ден, докато си лягаха. — Пратката трябва да пристигне около десет.

Тих ужас стегна гърдите на Миранда. Камила, алкохолизираната съпруга на заместника на Фин, първото нещо сутринта — това не бе представата ѝ за добро начало на деня. Тя имаше навика, след като пийнеше малко повечко чаши шардоне, да приклепва Миранда в клуба или на парти и да я засипва с язвителни въпроси, обикновено от зловещо личен характер: как се казваше онова момиче, с което Миранда бе живяла в Стария град? Съквартирантката ѝ? Какви неща

рисува Миранда? Не е ли хубаво, че има такова прекрасно хоби като рисуването? С каква благотворителна дейност се занимава в момента? Дали е получила покана за матинето на съпругата на испанския посланик? (Не, не беше.) Нуждае ли се от съвети за новия си живот? (Да, но не и от Камила.) Или пък казваше нещо като: „Сигурно е трудно да си от страна, която всички тук мразят толкова много“. И така нататък, докато Миранда се престореше, че отчаяно се налага да отиде до тоалетната.

Но беше важно, особено сега, в началото, да демонстрира готовност за сътрудничество. Освен това вече няколко дни бе като в капан в резиденцията. След ескалирането на терористичните атаки на членовете на персонала бе забранено използването на басейна и фитнеса, въпреки че бяха в самия край на градината на Миранда и Фин.

— Поне ще потренираш малко, с товаренето и влаченето на всички тези кашони — усмихна се Фин, както обикновено, прочел мислите и. Това беше доказателство колко отчаяна бе Миранда, щом изведнъж мъкненето на бутилки из целия град ѝ се струваше най-вълнуващото преживяване.

— Освен това е и добра възможност за контакти.

Някои от персонала може би щяха да бъдат принудени все пак да говорят с нея.

— И аз си помислих същото.

Фин също искаше да помогне с доставките, но имаше неотложни проблеми от смазването на гърлата на служителите си. Преди седем вече трябваше да е заминал за посолството, за да организира въвеждането на новите мерки за сигурност. Миранда навлече работните си панталони и една от ризите на Фин и вдигна косата си, като я закрепил с тънка четка. Всички кашони бяха разтоварени у Лесли и Камила, така че тя измина двете пресечки до къщата им с Мухтар, охраната ѝ за деня, следващ я на крачка зад нея.

Пазачите на Лесли я разпознаха и отвориха черната порта пред нея, разкривайки гледката към нещо, което приличаше на празнична подготовка за летен пикник. Почти всички от посолството бяха тук, облечени в дънки, ризи с къси ръкави и слънчеви очила, обикалящи сред наклонените кули от каси с бира, джин, вино, уиски и огромно разнообразие от други спиртни напитки. Това бе мокрият сън на

алкохолика. Маниакалното куче на Лесли, Тетли, подскачаше зад един прозорец на долния етаж и виеше силно, изразявайки мнението си за изолирането му от празненството.

— Уау — каза Миранда. Никога не бе виждала толкова много алкохол на едно място. Никой не изглеждаше особено изненадан, че я вижда. Тя се усмихна широко и с дръзка походка почна да обикаля, поздравяваше хората, старейки се да избягва страховития Норман и съпругата му с надупченото като овесена каша лице, които се бяха скупчили над кашоните си с джин и бира „Ландън Прайд“. Другите бяха разделени в обичайните си клики. Политическите служители, които работеха с Фин по стратегическото планиране, човешките права и въпросите на развитието и които се бяха сблизиха с мазрукските представители, обикновено се държаха дистанцирано и леко снобски със служителите на посолството, които се занимаваха с по-обикновени, но не по-малко важни задачи — като счетоводството, поддръжката на жилищата и всекидневните дейности на легацията.

— Нещата на Фин са там — каза Лидия, началничката на административния отдел, която държеше клипборд. — Но не вземай нищо, докато не го проверим.

Миранда кимна. Фин я бе помолил да бъде особено добра към служителите от администрацията, които се чувстваха дълбоко подценявани. Очевидно политическата секция ги беше изключила от своите партита — организирани почти всяка вечер — и от нощните си игри на карти. Като се имаше предвид, че домашните купони бяха сред малкото забавления на разположение на персонала в тези дни, това наистина ги бе засегнало.

— Благодаря, Лидия — каза тя. — Всичко изглежда фантастично!

Купчината от кашони на Миранда и Фин бе една от най-големите могили, защото те отговаряха за доста официални събития в резиденцията. Имаше няколко кашона с джин „Бам-бай Сапфир“ и „Гордън“; пет бутилки „Хендрик“ за лична употреба; дузина каси от горчивата бира „Олд Спеклид Хен“; още дузина „Хайнекен“; няколко каси вино от Чили, Нова Зеландия, Франция и Калифорния; две каси шампанско „Въов Клико“; и голям кашон с текила, джинджифилово вино, водка „Белведере“, „Кампари“, ром „Олд Нейвш Уудс“ и десетина бутилки малцов скоч.

— Малко съм притеснен, че купчината ми изглежда по-голяма от вашата — каза Тъкър, сочейки към пирамидата от кашони с ширината на цяла градска улица.

— Така поне ще знаем къде да отидем, когато джинът ни свърши.

— Да започваме ли? — Лидия се появи с химикалка в ръка.

Миранда кимна и извади смачкания списък от джоба си.

Тъкър започна да чете какво има в кашоните, а Лидия ги отмяташе в своя списък.

— Колко каси с „Калитера“ имате? — изникна изведнъж до тях Сали, като се наведе да надникне в купчината и. — Липсват ни няколко.

Черната ѝ коса бе прибрана назад с шноли и тя приличаше на тийнейджърка в дънки. Една много висока тийнейджърка. Миранда харесваше Сали още преди да се срещне с Фин. Сали нямаше време за глупости и интриги; тя беше добродушна и мила с всички, включително с административния отдел и с Миранда. Но всички бутилки „Калитера“ на Фин бяха в списъка на Миранда, така че Сали тръгна да ги търси другаде.

— Това вино е супер, да знаеш — извика тя през рамо.

— На цената на един чипс, а е съвсем годно за пиене.

Никой не бързаше. Посолството бе официално затворено, докато новите мерки за сигурност влезеха в сила, и нямаше кой знае какво друго да се прави, особено предвид факта, че повечето от тях едва ли бяха излизали от къщите си след последната атака. Слънцето беше топло, но не горещо, и имаше лек бриз. Още един прекрасен есенен ден.

— Кой, за бога, пие толкова много шардоне? — възкликна Лео, аташето по отбраната — вегетарианец и неин защитник в клуба, надвесен над купчина кашони.

— Какво те засяга? — обади се Лидия, като побърза да защити запасите си. — Никой не те кара да го пиеш, нали?

Миранда се усмихна.

— Надявам се, че няма да накара и мен да го пия — прошепна тя на Лео. — Не че има голям шанс това да се случи.

Лео докосна лакътя ѝ и нежно я побутна към къщата, далеч от любопитни уши.

— Как си? — попита той, искрено загрижен. — Някой да се е държал зле с теб? Признавам, че съм малко изненадан, че Норман е все още с нас.

— Добре съм — каза Миранда, с най-убедителната интонация, която успя да докара. — Всички са любезни с мен — поне колкото се очаква от хората да са любезни със съпругата на шефа. И съм сигурна, че Норман просто бе прекалил с алкохола. Но отново ти благодаря за бързата ти намеса.

— Закрилата на дами е част от специалността ми. — Той се поколеба и се намръщи. — Сигурен съм, че Фин има своите основания да го задържи. И съм напълно уверен в способността му да те защити... — Остави изречението недовършено, по изражението му личеше, че се колебае дали да продължи.

— Лео, знаеш, че имам бодигард, нали?

Искаше да каже още нещо. Да попита какво се е случило с другите увлечения на Норман. И защо един почтен мъж би защитавал такъв задник. Най-много й се искаше да разбере с какво Норман държеше съпруга й. Но не само че не бе сигурна дали Лео знаеше; не искаше да признае, че мъжът й има толкова големи тайни от нея.

— Извинявай, не исках да се правя на голям брат, или нещо такова. Просто знам колко трудно може да бъде за външен човек да се впише в тази среда и искам да знаеш, че ти пазя гърба.

— Благодаря. Оценявам го.

Миранда се вгледа в сериозното му лице. Беше ясно, че иска да й каже още нещо, но се колебаеше. Без съмнение, онова проклето джентълменско споразумение отново.

— Лео, не искам да звуча параноично или нещо подобно, но дали Норман е наранявал някого? Разбирам, че имате негласна договорка да прикривате малките си флиртове, но вярно ли е, че той кръшка доста?

Лео кимна леко към къщата и те се преместиха още по-далеч от другите, които, за щастие, бяха далеч по-заинтересовани от преглеждането на кашоните си, отколкото от подслушване.

— Не си го чула от мен, но той бе върнат по-рано от назначението си в Манила — уж по здравословни причини, но имаше слух, че е прекарвал твърде много време с момичетата от баровете.

— А това е проблем? За Форин офис, искам да кажа?

— Огромен проблем. Това е сериозен риск за сигурността. И тъй като е женен, това означава, че така става подходящ за изнудване.

— О... — Това дори не й бе хрумнало. — Но след това се е оправил, така ли?

— Е, в Мазрук няма стриптийзъорки.

— Нито пък в Афганистан, предполагам.

Лео я погледна леко изненадан.

— Той ходил ли е там?

Миранда кимна.

— По същото време като Фин.

Лицето на Лео бе строго, сякаш се опитваше да не издаде мислите си.

— Е — каза той най-накрая. — Сигурен съм, че всичко ще бъде наред, стига да не приемаш поканата му да се качваш с него на горния етаж, за да разгледаш колекцията му от гравюри.

— Хм... Не ми прилича на човек, който си пада особено по изкуството.

— Зависи от определението ти за изкуство. Има няколко портрета в рамки на кучета, които играят покер.

Миранда се разсмя.

— Но за да отговоря на въпроса ти, не, не мисля, че ще те нарани. Не би вършил работата, която върши, ако бе наистина заплаха за някого. Добър е в работата си.

— Това е успокояващо.

— Радвам се, че съм от полза — усмихна й се Лео.

— Не си мил с мен просто защото зърна нашата колекция от малцово уиски, нали?

Той се засмя, изражението на лицето му се отпусна.

— Мил съм с теб, защото си съпругата на шефа. Но няма да отрека, че онази бутилка „Гленморанджи“ ми хвана окото.

— Защо не дойдеш за по питие в петък? След като възнамеряваш да защитаващ честта ми. Решихме да поканим няколко души, да пийнем коктейли. Тъкър и още неколцина от охраната.

Лео се усмихна, макар в очите му все още да имаше сянка на сериозност.

— Едвам ме убеди.

Когато Миранда завърши прегледа на доставката за Фин, хората вече бяха почнали да изнасят кашоните си през портите и да ги товарят в леки и товарни автомобили. Миранда остави за малко купчината си и помогна на Сали да натовари своя „Ленд Круизър“ със скок, джин и появилите се кашони с „Калитера“.

— Как си? — попита я Сали. — Пускат ли те навън изобщо?

— Това е първият път, когато излизам от къщата за шест дни.

— Знам, и с мен се е случвало. Не се сещам кога съм стояла толкова време вкъщи, без да излизам навън, за да тичам. Представяш ли си никога да не напускаш апартамента си в Лондон?

Миранда не можеше. Не че някога бе имала апартамент в Лондон. Но тя не можеше да си спомни да е оставала дори един цял ден в апартамента си в Сиатъл, малкото жилище, което споделяше с Висента в предишния си живот. Е, разбира се, човек може по-лесно да си остане вкъщи по цял ден, когато разполага с петнайсет стаи, както и с готвач, видеокасети с йога упражнения и огромна библиотека. Никога в живота си не бе рисувала и чела толкова много, колкото в последните няколко месеца. Сутрините прекарваше пред статива си, а следобед методично преглеждаше старите броеве на „Артнюс“ и голямо разнообразие от недоизчетени биографии на художници. Това бе едно от нещата, за които бе мечтала някога, когато преподаваше по петдесет часа седмично и се подготвяше за уроците си, опитвайки се да намери време да навакса със собствените си картини.

Когато колата на Сали се напълни, тя и Миранда помогнаха на другите да натоварят кашоните си в чакащите коли. Въпреки че никой, освен Сали, Тъкър и Лео, не се обръщаше директно към нея — или когато ставаше въпрос за поръчката на Фин — тя продължаваше да се усмихва лъчезарно на хората и да им помага с кашоните, докато те бяха принудени да ѝ благодарят. Един час по-късно, когато всички автомобили на персонала бяха пълни, Миранда се присъедини към редицата от служители, които си подаваха кашоните, предназначени за клуба, и ги товареха в колите. Беше доволна от тежестта на кутиите, минаващи през ръцете ѝ. Йогата и плуването я поддържаха достатъчно силна, но жадуваше за по-активно движение.

— Благодарна съм за това упражнение всъщност — каза тя на глас, без да се обръща конкретно към някого, — сега, когато фитнесът

е затворен.

— Не можеш ли да ходиш там? — попита Вайълет, луничаво момиче със силен тен, което временно заместваше отсъстващ служител от екипа по поддръжката. Миранда бе заинтригувана от идеята за такъв вид дипломатическа дейност — персонал, който прекарва част от кариерата си в заместване на отсъстващи служители, като се мести на различна длъжност и различно място на всеки няколко седмици. Страхотен начин да видиш света и да убиеш всякакъв шанс за дългосрочна романтична връзка, беше й казала самата Вайълет. Сравнително нова сред тях, тя може би бе единственият човек, който открито би попитал Миранда дали се подчинява на забраната за посещения на фитнеса.

— Не ми е позволено! — отвърна на висок глас, защото искаше хората да знаят, че не пренебрегва правилата, независимо от факта, че фитнесът на посолството и басейнът са в задния ѝ двор.

— Да, но кой ще разбере, ако се промъкнеш тайно? — подразни я Вайълет. — Кой ще те види?

— Съседите — каза леко отбранително Миранда. — Пазачите. Но аз не съм ходила!

— Това е твоята къща — сви рамене Вайълет. — Предполагам, че можеш да правиш каквото си искаш.

За първи път някой наричаше резиденцията неин дом. Някой друг, освен Тъкър и Фин, естествено.

— Е, не съм ходила — повтори Миранда. — Честно казано, не мисля, че съм в положение да не зачитам правилата.

— Аз бих ходила, ако бях на твое място — каза Вайълет, бутайки каса „Спеклид Хен“ в ръцете на Миранда. — Правя упражнения по кикбокс от касети, но просто не се получава.

Лео закара един от автомобилите, които товареха, на паркинга и докара следващия по-близо до купчината кашони.

— Защо внезапно останахме само жените? — попита Антоанет, свидетелката на нелепия инцидент на Миранда на бягащата пътечка. Миранда се огледа по редицата. Вярно бе, единствените мъже в момента бяха Лео, който излизаше от колата, и Тъкър. Норман бе изчезнал преди часове. И къде беше Камила? Миранда не я бе виждала, откакто им бе предложила лимонов сок в началото на деня.

— Къде отидоха всички останали?

— В клуба?

— „Бишопс Фингър“? — попита Миранда, когато Антоанет ѝ подаде кашона. — Това истинско име на бира ли е?

— Внимателно, някоя тече.

— Надушвам го.

— Пръстът на епископа смърди!^[1] — възкликна Вайълет и всички се разсмяха.

Когато двете коли бяха напълнени, Лео и Тъкър тръгнаха към клуба с тях, докато жените отидоха пеша. Мухтар, който бе седял пред портата с охраната на Лесли, ги следваше неотлъчно. В клуба се появиха отново още няколко мъже и за доста кратко време разтовариха и двата автомобила; мъжете се фукаха с невероятната си сила, като балансираха кули от четири каси едновременно в ръцете си, клатушкайки се към склада. Миранда мъкнеше само две — не искаше да рискува да се нарани или да накърни мачовската гордост на някого, ако пробва да носи повече.

Докараха общо шест пълни багажника алкохол в клуба. Абдула, нейният кросдресър, вьетнамо-мазрукски постещ барман, им помогна с пренасянето на касите, потейки се обилно.

— Абдула, ти постиш и нямаш сили! — каза Миранда. — Защо не ни оставиш да го направим?

Но той не се остави да бъде разубеден и пухтя редом до тях, докато цялата пратка не бе разтоварена. Всичко, без храна или вода. Когато колите бяха изпразнени, Абдула ги пусна до хладилниците зад бара, за да си вземат вода и кока-кола.

Последва кратко обсъждане какво да правят по-нататък.

— Нека да отидем до резиденцията, а след това да закараме нещата на Лесли в къщата му — каза Лео.

— И тогава ще си вземем по една бира — каза Лесли.

Миранда беше въодушевена. Мислеше, че с Тъкър ще се наложи сами да натоварят цялата поръчка за резиденцията, защото не можеше да си представи някой от персонала да поиска да ѝ помогне. Това, че всички тези хора от посолството щяха да дойдат с нея и да товарят кашоните, я изпълни с благодарност. Лидия дойде, и Лео, и Тъкър, Вайълет, и Антоанет, въпреки че Лесли изчезна някъде по пътя. Миранда изтича напред, за да предупреди охраната и да отключи вратата, и те образуваха редица до къщата. Техните градинари, Йонас

и Семере, се присъединиха. За нула време издигнаха кула на щастието от кашони в средата на килима в коридора.

Буквално изтичаха на спринт до Лесли, като клетият постец Мухтар пуфтеше зад тях. Бяха мокри и изцапани, затова не седнаха в гостната с бели мебели, а се струпаха около кухненския плот, облегнаха се на него или се тръснаха по столовете, докато Лесли раздаваше наоколо бутилки „Хайнекен“. Бирата беше топла, тъй като бе стояла в склада на крайбрежието през последните няколко месеца, но я изпиха в екстаз, сякаш беше скъпо шампанско. Миранда се завъртя на стола си до Лео, зашеметена от факта, че пие в една и съща стая с хората, които я избягваха повече от година, че ги слуша как говорят за коли, домашни помощнички и почивки във Франция. И за първи път почувства, че заслужава да бъде на това място.

Почти в същия миг изпита остър пристъп на носталгия по купоните, които с Висента организираха в Сиатъл, в таванския им апартамент в Белтаун, препълнен с художници, скулптори, музиканти, актьори, писатели — гей, хетеро, транссексуални. Винаги имаше някой, който свиреше на китара, пияни момичета, които събличаха половината си дрехи и танцуваха, рошав поет, сериозно обясняващ поезията на Рембо на студент, който го гледаше с широко отворени очи. Когато компанията им омръзнеше, двете с Висента се оттегляха в спалнята си и играеха на „изящното тяло“^[2], преструваха се на сюрреалисти, на Ремедиос Варо и приятели. Миранда обичаше щастливия хаос.

Липсата на дрескод. Творческите начинания, измислени в три часа през нощта на няколко чаши уиски. Абсолютната невъзможност да шокираш някого с нещо. Запита се дали някога с Фин биха могли да организират подобни купони. Някой ден, когато вече не беше посланик, когато имаха дом в екзотична и все пак достъпна страна, и не подлежаха на ограниченията на исляма или на Форин офис. В края на краищата, навсякъде имаше хора на изкуството. Беше възможно, нали?

[1] Заигравка с името на бирата — „Бишопс Фингър“ (Bishops Finger), буквален превод: „пръстът на епископа“. — Б.пр. ↑

[2] Техника, създадена от сюрреалистите в началото на ХХ век, превърнала се в любима салонна игра, при която всеки художник

вижда само част от нарисуваното от другите. Картината има смисъл, когато се разгъне и види цялата. — Б.пр. ↑

НОЕМВРИ 2010 Г. МИРАНДА

Взираше се към тавана в тъмнината на новия си затвор, без да може да затвори очи, неспособна да заспи. Как можеше отново някога да заспи? Приемаше с радост неудобството на грубия камък под гърба си, пулсиращата болка в главата и в глезена; не заслужаваше нищо по-меко. Ръцете ѝ се отпускаха свободно покрай тялото, влажната риза прилепваше към кожата ѝ. Отчаянието, което бе успявала да отблъсне надалече през последните месеци, най-накрая я завладя, изпълни я с отровата си, започна да поглъща разума ѝ. Как можеше да е толкова глупава? Разбира се, че двете с Айша бяха наблюдавани. Разбира се, че бяха.

Беше изминала само няколко крачки, преди да усети куршума, който се заби в глезена ѝ като чук. Когато се строполи на това стъпало, болката я събори на земята, краката ѝ се сгънаха, докато извиваше тялото си така, че да не смачка Лулоа. Чу мъжки вик, след това се разнесе и гласът на Айша.

След това тропот на крака и ръце, които я сграбчиха и завлякоха обратно по пътя ѝ към лагера. Гласът на Айша премина в силен вой.

— Какво направи? — повтаряше тя отново и отново. — Какво направи?

С груби ръце Айша разхлаби слинга достатъчно, за да издърпа плачещата Лулоа.

— Отнеси я оттук — нареди мъжът.

— Моля ви — примоли се Миранда. — Моля ви, тя има нужда от мен. Моля ви, не я вземайте. Тя ще умре.

— Ако умре, ти ще си виновна. — Мъжът беше слаб, с тънки мустаци и съдран тюрбан. Очите му блестяха студено, непроницаеми. — Ти щеше да я отвлечеш от дома ѝ.

— Вие ме отвлякохте от моя.

Миранда бе забравила всяко чувство за предпазливост в момента, в който куршумът се заби в глезена ѝ. Тя плака, плака с цели

дробове, плака от цялото си сърце, плака с тресящи се рамене и корем. Мъжът равнодушно я побутна с приклада на пушката си.

— Ставай — нареди той. — Движи се.

Когато Миранда не успя да се изправи и тялото ѝ се отпусна на земята, той вдигна пушката си и замахна към тила ѝ. И тогава вече тя не бе в състояние да се изправи, дори и да искаше.

Не знаеше точно къде се намира, макар че не можеше да е твърде далеч от колибата на Айша, защото старата жена все още ѝ носеше храна и вода и сменяше парцалите, увити около подутия ѝ глезен. Стаята бе малка, построена от цилиндрични блокове, задушна и тъмна. Сега имаше ключалка на вратата. Не ѝ позволяваха да излиза навън, дори по голяма нужда. Айша ѝ бе дала тенекиена кофа за тази цел; тя вонеше в ъгъла. Нямахте ги бележника и моливите. Носеха ѝ Лулоа само колкото да я нахрани. Едва сега Миранда осъзна каква защита ѝ бе тя, как я бе спасявала от изолацията и самотата. Без детето не ѝ бе останало нищо, освен негодуванието на тялото ѝ и внезапният ужас от положението ѝ.

Мъжете искаха да я убият. Беше ги чула да го казват, да го крещат пред колибата ѝ, спорейки с Айша. Laa laa laa, отвърна Айша. Не, не, не! Тя няма никаква стойност за нас, казваха мъжете. Не можем да получим пари за нея. Защо трябва да я храним, когато самите ние нямаме какво да ядем? Тя е харам. Тя е чистото зло. Трябва да я използваме, за да заявим решително позицията си. Да, съгласяваше се Айша. Да, но изчакайте. Изчакайте, докато бебето порасне. Все още не може да оцелее само. Имаме нужда от жената заради бебето. Трябва да запазим бебето живо. И най-накрая, макар и неохотно, мъжете се съгласиха да изчакат още малко. Неясно точно колко.

Каква позиция искаха да заявят? Дали я бяха избрали, защото бе американка, или защото бе жена на Фин? Кое бе по-голямото престъпление? Или... възможно ли бе да знаят за Висента? И тогава ѝ хрумна нещо още по-ужасно. Възможно ли бе да знаят за нейните ученички? Или за частните ѝ уроци с Тазкия? В края на краищата, пазачите бяха виждали Тазкия да влиза и излиза от резиденцията. Винаги бе напълно покрита, но мазруките можеха да се разпознават по детайли, които западняците биха пропуснали. Характерната походка, формата на чантата, нервното движение на китката. Беше напълно възможно, макар че Тазкия никога не казваше истинското си име на

входа, пазачите да са разбрали кой я посещава и на какво я учи Миранда.

Преди Фин Миранда не беше казвала на никого за момичетата. Дори един човек да знаеше, бе прекалено голям риск. И никой, никой не знаеше за сесиите ѝ с Тазкия. Те бяха започнали преди брака ѝ с Фин, след един от последните им часове. В края на урока Тазкия се забави, коленичи на червените кадифени възглавнички, притисна длани до хладното кръгло стъкло и се загледа как на залез-слънце равниковите скали на родния и град стават от сиви златисторозови.

— Ние нямаме прозорци като този — каза тя на Миранда. — Нашите стаи са затворени.

Когато слънцето се скри зад сградите, плъзгайки се надолу по стените им като жълтъка на счупени яйца, тя се обърна към Миранда и премигна лениво.

— Може ли чаша чай?

Отначало говореха само за работата си — за материали, теория, цвят, баланс, рамки, светлина. Тазкия винаги искаше да научи всичко наведнъж. Миранда извади малката колекция от книги за изкуството, които беше успяла бавно да натрупа, вкарвайки по няколко в куфара си всеки път, когато се завръщаше в Мазрук от чужбина, и двете ги разглеждаха с часове. Първите няколко пъти беше предпазлива. Прескачаше някои художници и картини. Но Тазкия се възмути от цензурата и стисна китката ѝ с късите си, но силни пръсти, докато тя се опитваше да обърне набързо една страница.

— Единствено на теб вярвам, че няма да криеш нищо от мен — каза момичето строго. — Не ме предпазвай. Не бъди като всички останали в живота ми.

Миранда погледна в тези искрени кафяви очи, вперени в нейните, и бавно кимна.

Когато започнаха да се срещат в резиденцията, сгушени далече от любопитни очи на дивана в кабинета ѝ, Миранда показа на Тазкия всичко: портрети, голи тела и от двата пола, прегръщащи се двойки. Тазкия бе очарована от разнообразието на човешките фигури. Когато Миранда ѝ показа „Давид“ на Микеланджело и други мъжки голи тела, тя не трепна, само се загледа с интерес. Беше любопитна за моделите,

за отношенията им с художниците. Проститутки ли са били? Или съпруги на художниците? Откъде идват те? Миранда и обясни, че всеки може да стане модел. Голотата пред друг човек не означава задължително сексуални отношения. Да позираш, освен това, бе неудобно. Разказа ѝ за годините, когато като студентка бе позирала по няколко пъти на седмица, за да си плати обучението. Често ѝ бе много студено, в малки, претъпкани стаи, ужасно скучно.

— Няма нищо бляскаво в заниманието — каза тя.

— Тези жени... — Тазкия посочи с ръка към „Голата край камината“ на Делфин Анжолрас, — те, изглежда, се чувстват толкова удобно голи.

— Забравяш, че тялото ти е твое. Трудно е да се обясни. Понякога се случваше да забравя, че тялото ми въобще е там. Освен когато ме заболяваше.

— Но тя сякаш се наслаждава на тялото си... Не мисля, че жените тук се наслаждават на телата си, ако са голи...

— Сигурна ли си? Дори и омъжените жени?

— Може би. Омъжените жени говорят за тези неща само помежду си. Но моите приятелки, те се срамуват от телата си. Научени сме, че сме грозни там долу. — Тя посочи между краката си. — Казват ни, че телата ни са отвратителни и никога не бива да гледаме там или да позволим на мъж да поглежда. Всеки мъж, който постави главата си между краката ти, се смята за слаб. Това е проблемна част на тялото.

— Никога ли не си се поглеждала в огледало?

— Не, не и там.

— Никога?

Миранда се опитваше да осмисли това. Естественото любопитство към тялото очевидно не беше поощрявано от религиозната диктатура.

— Забранено ни е да се гледаме голи в огледалото.

— Дори да гледате сами себе си?

— Аiwa.

— Ясно... — Миранда се вгледа в лицето на Тазкия, завладяна от все по-голяма тъга. — А дали ще ти е забранено да се погледнеш на картина?

Тазкия се намръщи. След това, бавно, в ъгълчетата на устните ѝ се появи усмивка.

— Това не е изрично споменато. Предполагам, че влиза в онези „бежови зони“, както ги наричат вие.

— Сиви зони — поправи я автоматично Миранда. — Нека ти покажа нещо — каза тя. Както седеше с кръстосани крака, се изправи сковано и прекоси дивана, за да вземе друга книга. Седна отново до Тазкия и прелисти страниците ѝ, докато стигна *L'Origine du Monde*, „Произходът на света“ на Курбе.

— Нека ти покажа — каза Миранда. — Нека ти покажа колко си красива.

И тогава, една нощ в задушаващата тъмнина на затвора на Миранда, мислите ѝ се заблъскаха в черепа ѝ и тя се запита дали всичко това би могло да има някаква връзка със случилото се в Афганистан. Това мистериозно нещо, за което Фин отказваше да говори. Възможно ли бе? Но това бе станало преди повече от седем години, напомни си тя. И терористичните организации тук бяха различни. Безсмислено беше да се тормози за това, когато нямаше представа какво крие в тайна от нея Фин. Трябваше да го накара да ѝ каже, преди да се оженят.

Повече от думите на мъжете, повече от тази смъртна присъда, която бе отложена за неопределен момент, я ужасяваше тишината. За да я отблъсне, за да предпази сърцето си от острата болка на спомените, тя си говореше и пееше сама. Не твърде силно, за да не я чуе някой, но все пак достатъчно, за да стигне гласът ѝ до ушите ѝ и да запълни пустотата. Говореше си предимно на френски и арабски език, защото се опасяваше, че може да я подслушват. Искаше ѝ се да знае повече песни наизуст. Репертоарът ѝ бе оскъден. Помнеше най-вече коледни песни. Това си спомняше след всички тези години. Не популярните песни, които си пееше в спалнята, когато танцуваше, след като се бе къпала. Не и рок песните, които слушаше по време на дългите пътувания с кола. Помнеше коледни песни. Опитваше се да си ги преведе на френски и арабски, когато бе сама, но никога не успяваше да се справи с всички думи (ясли, влъхви и Коледа я затрудняваха особено много) или да ги накара да звучат правилно. Но така имаше някакво занимание. Нещо, за което да мисли, за да не полудее.

Удивително е колко близо до повърхността се издига безумието, когато останеш сам със себе си, мислеше си Миранда. Колко бързо се стопява мембраната между здравия разум и умопомрачението. Чувстваше тъмния натиск на лудостта в черепа си, лудостта, която изкарваше непознати звуци от устата ѝ и караше тялото ѝ да върши странни движения. Всеки ден трябваше да разработва нови тактики, за да я възпира, за да ѝ попречи да я обвие в мрачния си плащ. Музиката бе една такава тактика. Малко по-трудно е да полудееш, докато пееш „Рудолф, северният елен с червения нос“, макар, очевидно, да не бе съвсем невъзможно. Замисли се за Офелия, носеща се по отрупаната с цветя река, напяваща имената на растенията. Чакай, пееше ли? Или просто рецитираше? Миранда приемаше, че Офелия пее, може би просто заради разтворените ѝ устни в картината. Бе гледала „Хамлет“ само веднъж, но образът на Офелия на сър Джон Евърет Миле бе запечатан в мозъка ѝ от безбройните слайдове в часовете по История на изкуството и от посещенията ѝ в галерия „Тейт“. Но Офелия не беше истински човек, напомни си тя. Често се нуждаеше от напомняне, че персонажите в картините невинаги са реални личности. За нея те много често бяха. Е, помисли си тя, ако пеенето не можеше да предпази човек от подхлъзване от ръцете на реалността, то поне добавяше елегантност в пропадането.

Защо оставането насаме ни тласка към лудост? Защо строгият тъмничен затвор е тъй тежко наказание? Колко слаб трябва да е мозъкът ни, за да се изключва толкова лесно? Усещаше как разумът ѝ буквално се облизва и отделя слюнка, жадуващ да се самоизяде. За да спре това, за да попречи на чудовищния мазохизъм на съзнанието си, Миранда почна да си прави система. Сутрин, преди закуска, си пееше седем песни (или стихотворения). Трябваше да са различни всеки ден. Подборът ѝ включваше детски стихчета, O Little Town of Bethlehem, Шекспир, Deck the Halls, песни на Том Лерър, It Came Upon a Midnight Clear^[1]. След това правеше стотина коремни упражнения, лицеви опори, както и йога пози, за да забави отпускането на мускулите си.

Облекчението настъпваше, когато ѝ носеха Лулоа, често вече ридаеща от глад. Миранда живееше за мига, в който бебето я виждаше и малкото ѝ лице греиваше от искрена радост. Удължаваше кърменето възможно най-дълго, слагаше Лулоа на всяка гърда, взираше се в тези тъмни вежди, събрани в дълбока концентрация, докато накрая детето

заспеше от изтощение или от задоволство. Когато Лулоа бе с нея, Миранда се фокусираше единствено върху момиченцето. Галеше гъстата ѝ черна коса, кадифените бузи, розово-жълтите ѝ стъпала. Пееше ѝ. Разказваше ѝ приказки. Играеше си с нея, докато не ѝ я отнемеха: „дай пет“ с малките ръчички, „къде е бебето“, гъделичкане по коремчето. Лулоа вече почваше да се смее и се кикотеше неудържимо, когато Миранда криеше лицето си под ризата и след това се показваше отново.

— Късметлийка — казваше ѝ Миранда. — Човек забравя колко малко ни е нужно, за да се смеем.

Когато отнасяха Лулоа, се връщаше към своите упражнения, психически и физически. Опитваше се да си спомни нещо, поне едно нещо, от всяка една година от живота си, като започваше с най-ранните си спомени. Но хронологията бе изненадващо трудна. Образите от детството ѝ бяха смесени заедно като снимки в картонена кутия за обувки, хаотично разбъркани. Ето я къщата, разбира се, прохладна синьо-сива, тип бунгало, с остър наклонен покрив и широка веранда. Дали първият ѝ спомен бе как стои на края на миниатюрната им морава до ръчната косачка, протяга пухкавите си малки ръце, за да избута двете ръждясали колела напред и все не успява, докато най-накрая баща ѝ слага двете си ръце отстрани на нейните и ѝ помага да я бутне напред по малката ивица трева? Или вдъхващото страхопочитание „население“ на тавана ѝ? Със сигурност таванът би трябвало да е първи, имайки предвид колко голяма част от детството си бе прекарала, лежаща по гръб, представяйки си алтернативни реалности.

Майка ѝ, Леонора, която обикновено рисуваше възможно най-абстрактни и неразгадаеми картини, бе покрила скосения таван на Миранда с всичките дванайсет богове и богини от Олимп. Това беше отстъпка към интереса на дъщеря ѝ към разпознаваеми образи, този спазъм на реализъм — ако рисуването на богини може да се приеме като реализъм. Миранда беше толкова завладяна от живота на архаичните богове, че бе подредила колекцията си с гръцки митове на рафта с документалните си книги. Тези джафкаци се човекоподобни божества ѝ бяха по-близки, отколкото който и да е от нейните приятели от училище.

Почти всяка вечер баща ѝ идваше при нея и ѝ четеше от илюстрираната книга на гръцките митове на Ингри и Едгар Парин д'Олер, а Миранда седеше във ваната, докато водата станеше студена. Разви болезнена мания към илюстрацията на Аргус, с покритото с очи тяло. Как се къпеше, когато половината от стотите му блещукащи очи са отворени по всяко време, за да следят Йо? Когато баща ѝ стигаше до тази част от историята, тя затваряше своите очи, опитвайки се да се скрие от плашещия образ на гледащото отвсякъде тяло, но любопитството винаги надделяваше. Отваряше едното си око и надзърташе към рисунката, докато се потапяше във ваната, ухаеща на органичните перли от гардения на Леонора. Как лягаше, като имаше очи на всяка част от тялото си? Дали имаше и на петите си? На дупето си? Не влизаше ли мръсотия в тях? Какво ли беше усещането да имаш сапун в петдесет очи едновременно? Потръпваше, щом си представеше такава уязвимост, и бе много доволна, че Аргус не бе на тавана ѝ.

Миранда вече бе чела Езоп, когато се запозна с гръцките митове, така че бе обречена да търси морала в литературата. Гръцките митове я объркваха. Каква, в края на краищата, бе поуката от легендата за Аргус, отегчен до смърт от приспивните истории на Хермес? Никога да не слушаш тъпи истории? Никога да не затваряш очи? Достойни принципи, мислеше си тя, макар и трудни за изпълнение. Баща ѝ не бе особено полезен. „Това е просто мит, казваше той. Не е нужно да има поука.“ Но Миранда мислеше, че има. Ако не научаваш нищо от една история, какъв е смисълът от нея? Тя искаше нещо, което може да вземе със себе си, когато заминаваше някъде: компас. Все още се чувстваше по този начин спрямо рисуването — че всяко парченце от платното трябва да помогне по някакъв начин, на някого, в реалния живот.

Когато стана тийнейджърка, боядиса боговете и богините на тавана си, покривайки ги с черно, сякаш за да заличи влиянието на майка си. Имаше нужда да започне отново, да започне от нищото. Отначало просто почна да преразказва приказки, като нарисува Снежанка как се жени за джудже; как Хензел и Гретел си строят къща от моркови; и Рапунцел, която се спуска с въжето, направено от собствената си коса, но без никакъв принц наоколо. Разбрах, че съм бисексуална, казваше на приятелите си, когато поисках да бъда и Рапунцел, и спасителя ѝ.

Дали рисуването ѝ помагаше сега, в този живот на полуразпад? Не и да. Не, никой нямаше да се появи, като в „Постигане на невъзможното“ на Магрит, да отвори ключалката на вратата ѝ и да я спаси. Но без каталога от произведения на изкуството в мозъка ѝ, нейният арсенал срещу лудостта щеше да бъде значително намален. През нощта, докато лежеше на тънката рогозка, извикваше в съзнанието си любимите си образи, фантасмагориите на Ремедиос Варо. Представяше си зелена катедрала над главата си, призрачен спътник в каретата си, платна, подобни на драконови крила, тласкащи я напред. Помнеше деня, в който за първи път откри Варо в местната библиотека, и начина, по който сърцето ѝ трепна от почти еротично вълнение. На тези страници видя как границите отпадат, правилата на физиката се променят и жените призовават мистични сили. Майка ѝ намираще манията ѝ по тези строги жени с хлътнали бузи за зловеща, но Миранда предизвикателно покри стените на стаята си с репродукции на „Жена, напускаща психоаналитика си“ (изобразяваща жена в мантия, която пуска отрязаната глава на мъж в кладенец), „Проучване на изворите на река Ориноко“ (жена плаваше сама с лодка, направена от жилетка) и „Срещата“ (седнала жена, която разтваряше гърдния си кош само за да намери собственото си лице, надничащо към нея).

Когато съзнанието ѝ се скиташе из спомените от детството ѝ, тя се връщаше към първия си курс по История на изкуството и мислено преглеждаше слайдовете. Дали да започне с палеолитните пещерни рисунки от Южна Африка? Шумерите? Египтяните? Нямаше значение. Днес щеше да започне с Венера от Холе Фелс. Какво би могло да е по-древно? Тя не беше част от учебната ѝ програма по История на изкуството, разбира се, защото още не бе открита, когато Миранда ходеше на училище. Но определено бе най-древната подобна статуетка.^[2] Затвори очи и видя подутия корем и късите крака, добави странните, отричащи гравитацията кълба на гърдите, представи си човека, който първи бе видял тази фигура от бивни на мамут. По някаква причина смяташе, че скулпторът сигурно е бил жена въпреки неправдоподобните гърди. Миранда си представяше дебелата безглава жена като някаква полубогиня. Може би носенето на закръглената женска статуетка като амулет увеличаваше плодовитостта? Но защо нямаше глава? Дали бе нарочно, или някога бе имала, но през вековете

бе изчезнала без следа? Тези въпроси бяха успоредните решетки, около които се извиваше и усукваше съзнанието ѝ, за да се съхрани гъвкаво и силно.

Амулетите и ритуалите допадаха на Миранда, връзваха се с любовта ѝ към окултното, към магиите, към необяснимото, макар че не изповядваше конкретна вяра. Най-близкото нещо до религия, на което бе изложена като дете, бе непоколебимата вяра на родителите ѝ в моралното задължение да се рециклира, да се купуват органични зеленчуци и да се гласува на всички избори, без значение колко незначителни са. Макар повече или по-малко да бе приела тези принципи, единственото нещо, в което истински, страстно вярваше тя, бе живописата. Само когато седеше пред статива и прехвърляше образите от съзнанието си към върха на четката, чувстваше възможността за божествено проявление. А сега това ѝ бе отнето.

Нощем, когато ѝ донасяха Лулоа, Миранда си спомняше приспивните песнички, които пееше на Кресида. Любимата ѝ беше Hush, Little Baby. Миранда така и не бе научила истинските думи на песента, затова си бе измислила свои. „Шшш, малко бебе, не плачи, мама ще ти пее до зори. Ако песента не те приспи, мама ще ти купи кукли три. Ако тези кукли счупиш ти, мама ще ти купи грозд зелен. Ако гроздът сок не ти даде, мама ще ти купи рокли две. Ако роклите си скъсаш ти, мама с нов ден ще те дари...“ И така нататък. Без значение какви други стихчета пееше, по някое време все стигаше до „новия ден“. И тогава спираше, за да не трябва да каже: „Ако този нов ден не се роди...“ Не можеше да понесе мисълта за ден, в който зората няма да изгрее за дъщеря ѝ. Понякога минаваше през четиридесет и седем стиха, преди да стигне до чисто новия ден, понякога се озоваваше там само след девет. Поне нямаше този проблем, когато пееше на арабски или на френски.

Само когато пееше тези песни, на себе си или на Лулоа, Миранда си позволяваше да потъне в спомени за дъщеря си. Затваряше очи и отправяше думите си към града или към мястото, където бяха в момента Кресида и Фин, сякаш все още притежаваше силата да утеша дъщеря си. Ще се върна у дома при теб, обещаваше тя в тъмното. Ще се върна у дома. Ще се върна у дома.

[1] Всички изброени заглавия са на популярни коледни песни. — Б.пр. ↑

[2] Венера от Холе Фелс — най-древното признато произведение на изкуството от горния палеолит и доисторическото фигурално изкуство изобщо, на възраст между 35 000 и 40 000 години. Открита в Германия през 2008 г. — Б.пр. ↑

4 ЮЛИ 2010 Г. МИРАНДА

Беше облечена за стрелбището час преди времето, в което бе предвидено Тъкър да я вземе. Той винаги подраняваше. Беше я водил с екипа си вече няколко пъти, учеше я да стреля с все по-мощни оръжия. Тя започна с пистолет и автомат „Калашников“ 47 и стигна до М 16 и „Хеклър енд Кох“ Джи 3, 7,62 мм, с толкова силен откат, че трябваше да стреля по корем. Въпреки пацифисткия си характер, Миранда отиде на стрелбището, защото Тъкър я бе помолил, и му бе признателна за това. През първата година малко хора от посолството искаха от нея нещо повече от чаша чай.

Тъкър беше различен. Вярно е, че това бе работата му, да охранява нея и Фин.

Но в задълженията му не влизаше да се сприятелява и да я забавлява.

Правеше го по свое желание и Миранда го обичаше заради това. Щеше да го обича, така или иначе, защото той се грижеше Фин да е в безопасност. И той, и жена му Пейдж бяха прекарвали цялата си кариера във въоръжените сили и успяваха да бъдат заедно в една и съща страна само през половината от назначението си. В момента Пейдж беше в Ирак и Тъкър работеше неуморно, за да не чувства липсата ѝ толкова остро. В редките си свободни часове той продължаваше да работи, поддържайки здрав духа на хората. Организираще барбекюта и маскаради и ги учеше да стрелят. Винаги първи на дансинга по време на купон, с перука и минипола, той беше и последният, който си тръгваше за вкъщи. Мъжете в армията, откри съвсем скоро Миранда, бяха най-склонни да се преобличат в женски дрехи.

Днешното посещение на стрелбището не бе по желание, а част от задължителното обучение. Охранителният екип щеше да тренира „извеждане на живо“, поредица от маневри, които би трябвало да извършат в случай на нападение срещу Фин или Миранда, за да ги изведат от опасната зона на безопасно място.

— Може би ще е добре да си сложиш наколенки — каза Тъкър, когато тя отвори вратата. — Страхувам се, че днес ще бъдем малко по-груби.

Когато Миранда слезе от колата час по-късно, се огледа и се почувства — както винаги — като посетител на друга планета. Планетата на мъжете. Планетата на оръжията. Синкавите планини се извисяваха около тях като театрален декор. Небето бе като на пощенска картичка — със синевата, характерна за сухия сезон, слънцето сякаш бе изпарило и последния облак. Пред нея се простираше пустият песъчлив и пращен простор, топлината се издигаше от дюните на вълни. Не се виждаше никакъв признак на живот; никакви насаждения, никакви дървета, животни или хора. Това беше стрелбището.

— Можеш да затвориш очите си тук и да ги отвориш в Кабул и гледката ще бъде абсолютно същата — каза Тъкър.

Понякога на Миранда ѝ се струваше, че е единственият човек в страната, който не е бил в Афганистан или в Ирак. Дори Фин бе служил и на двете места. Начинът, по който хората говореха за опасностите, за дивите страни и техните споделени истории, за които си шушукаха, без да е нужно да навлизат в подробности, я караше да чувства, че е пропуснала нещо съдбоносно. Завиждаше на връзката, която съществуваше между хората, които бяха преживели това и бяха оцелели.

Докато чакаха Фин да дойде от посолството, екипът сновеше наоколо и разполагаше дългата редица мишени — черно-бели разпечатки на врага с драматична сянка и повече от случайна прилика с Ричард Никсън, приведен над оръжието си и надничаш изпод каска. Снимките бяха забодени с телбод върху листове от шперплат и подпрени пред огромен пясъчен насип, който поглъщаше куршумите, след като те преминеха през мишените.

Тъкър поведе хората на тренировка с пистолети — бяха въоръжени със „Зиг Зауер“ — като надуваше свирка и крещеше: Shimal! или Yameen! („Ляво!“, „Дясно!“) или пък Khalf! („Отзад!“). В отговор мъжете викаха: Ado Shimal! („Враг отляво!“) или Ado Yameen! („Враг отдясно!“) и стреляха.

След всяка стрелба мъжете спринтираха към мишените, за да гледат как Тъкър отброява и отбелязва с тебешир броя на дупките от куршуми, които биха убили врага — тези, уцелили или центъра на

тялото му, или главата му. Повечето от екипа можеха да убият врага двайсет и три от двайсет и шест пъти. Мухтар и Юсеф бяха най-добрите, но дори и дребният закръглен като бъчва Башир беше доста добър стрелец. Това вдъхваше увереност на Миранда, че те действително можеха да спрат терористична атака срещу Фин — ако първи видеха нападателя.

Когато дойде нейният ред, Мухтар ѝ помогна да си сложи шумоизолиращите слушалки, напомни ѝ как да зареди пълнителя и ѝ подаде пистолета. Усещаше го доста лек в ръцете си; инструмент, способен на дузина убийства само за няколко секунди, би трябвало да бъде по-тежък според нея. Изстреля шест патрона, като сърцето ѝ пулсираше в ушите при всеки изстрел, и успя да уцели мишената два пъти. Мерникът ѝ бе по-зле с АК 47. Първият ѝ изстрел не само пропусна изцяло мишената и дъската, но и целия пясъчен насип и отлетя в небето зад него.

— Какво има там? — попита притеснено Миранда.

— Не знам, но каквото и да е, вече е мъртво — усмихна ѝ се Мухтар.

— Искаш ли да пробваш на автоматична? — попита Тъкър.

Не, помисли си Миранда. Всъщност никак не искам. Но кимна и остави Тъкър да премести съответния лост. Беше ѝ нужна цялата сила, за да държи оръжието стабилно, докато то изстрелваше патроните; беше като да се опитваш да овладееш скоклив заек. Горещ, смъртоносен, метален заек. По филмите го правят да изглежда твърде лесно, помисли си тя. Мишените останаха невредими.

— Ana mish tamnam! — проплака тя. За нищо не ставам, не съм добра!

Мъжете се втурнаха да я успокояват.

— Laa! Antee jayyida — каза Мухтар. Не! Добра сте. — Все ще можете да убиете някого!

— Не бих искал да те срещна в някоя тъмна уличка.

Колата на Фин бе дошла, докато тя бе стреляла, и той стоеше в раирания си костюм в задната част на стрелбището. Слушалките ѝ бяха попречили да го чуе.

— Спокойно, ще оцелееш в тъмна уличка — каза Миранда, като свали оръжието си. — Не виждам нищо на светло, а какво остава за шибания мрак.

По дяволите. Отново бе изпсувала пред екипа. Не беше сигурна колко от тях я бяха разбрали, но се опитваше да не ги шокира повече, отколкото и без това го правеше всеки ден. За щастие, мъжете бяха заети със зареждането на оръжията си или с подреждането на стари гуми пред насипа, за да създадат препятствия. Миранда подаде оръжието си на Мухтар и отведе Фин зад колата, за да му даде чифт дънки и работна риза.

Новите момчета и Башир (който бе дошъл заедно с Фин и изглеждаше много елегантно в един от костюмите, които Тъкър бе купил за мъжете; те трябваше да се сливат с тълпата на дипломатически събития, в края на краищата) се покатериха на скалист планински склон, за да имат по-добър изглед.

Ето как ставаше: Фин крачеше между препятствията, които мъжете бяха издигнали — бодигардът му бе залепен за него — сякаш отиваше на някаква среща. Един мъж винаги бе назначен да бъде точно до него (той бе „близкото“ в „близка защита“), а останалите бяха разположени стратегически напред и зад него. Гумите представляваха храсти, пънове или кофи за боклук, зад които Фин би могъл да се скрие. Вероятно храстите щяха да са доста рехави защита. Но както и да е. Шестима от момчетата бяха разположени по трима от всяка страна, следящи за заплахата. Лактите им стърчаха сковано от страни на тялото им, докато въртяха главите си наляво и надясно. На Миранда ѝ приличаха на предпазливи пилета, обикалящи двора на селски курник. Башир я повика и тя се качи на скалите, които гледаха към стрелбището.

— Хубав костюм — каза му тя. Той се усмихна и се обърна към нея, така че тя можеше да види лицето си, отразено в огледалните му слънчеви очила.

Чу се изсвирване, което бе сигнал за вражески огън. Юсеф, бодигардът на Фин, го сграбчи през кръста, за да не се движи, и го избута надолу в прахта зад една от гумите. След това, дърпайки го за колана, го изтласка напред, през стрелбата, към следващото скривалище. Краката на Фин ритяха във въздуха в края на ръката на Юсеф, сякаш бе марионетка, изпълняваща пантомима на спринт. През цялото време екипът на Тъкър обстрелваше „врага“ с истински куршуми, като покриваха отстъплението на Фин и Юсеф. Тяхната цел бе да се даде възможност Фин да бъде безопасно изведен, а не да гонят

врага. Миранда можеше да види как Юсеф крещи в ухото на Фин, но от стрелбата не се чуваше нищо. Дори на билото, където се намираше, ушите ѝ забръмчаха от шума.

Миранда гледаше как Юсеф отново избута Фин в мръсната земя. Притесняваше се за очилата му. Зрението ѝ се замъгли за миг и тя осъзна, че коленете ѝ треперят. Юсеф се развика отново на Фин, докато го дърпаше нагоре. Дали това, че някой влачеше грубо човека, на когото държеше най-много в света, бе причина за прилошаването ѝ? Фактът, че около него тук, в пустинята, летяха истински куршуми? Или напомнянето, че това не бе просто игра, че Фин наистина можеше да стане жертва на подобна атака? Няма да се разплача пред мъжете, каза си тя. Няма да се разплача пред мъжете.

— Момчетата трябва да свикнат да са груби с него, ако ситуацията го изисква — каза Тъкър, когато упражнението свърши.

— Ако си прекалено почтителен в ситуация като тази, рискуваш да го убият.

Миранда кимна и се опита да се усмихне. Фин се затича към нея, зачервен и усмихнат, челото му лъщеше от пот, дънките му бяха покрити с мръсотия.

— Оцеля — каза тя тихо.

— Съжалявам! — Фин стисна изпотената ѝ от притеснение ръка.

— Добре, мадам посланик, ваш ред е! — Тъкър я хвана за лакътя и я поведе надолу по склона. — Да покажем на момчетата как трябва да се отнасят с дама.

Миранда тръгна с него към тренировъчното поле, където той я предаде на Мухтар. Отново чувстваше краката си стабилни и не се страхуваше. Само неща напълно извън нейния контрол я ужасяваха. Осигуряването на безопасността на Фин например. Никога не се боеше за собствената си безопасност; тя в по-голяма степен зависеше от самата нея.

Заля я вълна от еуфория, докато вървеше до Мухтар към приближаващата засада. Изкушаваше се да се разсмее.

— Вървете по-бързо — каза Мухтар. — По-целенасочено. Не сякаш се разхождате.

Тя ускори крачка. Закъде можеше да бърза? За среща на Асоциацията на съпругите на посланиците? Мисълта, че някоя от облечените в дизайнерски дрехи съпруги би могла да се клатушка

бързо на високите си токчета, я разсмя отново. Никой, освен Фин не ходеше забързано и целенасочено в тази страна.

Свирката я изтръгна от унеса ѝ. Експлозии избухнаха във всички посоки, мъжете отвърнаха на огъня. Миранда изведнъж забрави всичко, което се очакваше да направи.

— Залегнете! — извика Мухтар и я бутна в прахта зад първата гума. Притисна я към земята с ръка, поставена в средата на гърба ѝ, и устата ѝ се напълни с мръсотия с вкус на желязо. Докато гледаше Фин, си бе представяла как ще го направи, щом дойде нейният ред, колко бързо ще се справи, как ще се хвърли в калта. Но сега нямаше време за бавни реакции. Всичко, което можеше да направи, и всичко, което трябваше да прави, бе да се подчинява сяло. Нещо, в което нямаше много опит.

Няколко секунди по-късно бе издърпана за колана на панталоните и избутана към следващата гума. Устата на Мухтар беше близо до ухото ѝ и крещеше:

— Мърдайте! Движете се, движете се!

Но тя не можеше да накара краката си да се движат достатъчно бързо, за да не изостава. Беше като да ходиш насън, когато краката ти натежават и не ти се подчиняват да преместиш тялото си напред. Следващия път, когато се блъсна в земята, коляното ѝ се удари в остър камък. Усети, че кожата ѝ е раздрана, но не можеше да регистрира болката. Докато спринтираха към последната гума, един мускул в задната част на дясното ѝ бедро се опъна болезнено в знак на протест. Очевидно йогата и плуването не бяха достатъчна подготовка за тежките условия на спасението от терористична атака.

Когато с Мухтар стигнаха края на трасето, Миранда бе на път да избухне от прилива на адреналин. Усмихна се на Фин, докато той търчеше към нея, държейки в ръка фотоапарата си.

— Направих снимки! — каза той. — Беше фантастична.

Миранда закуцука с него към колата.

— Колко бляскав е животът на една посланическа съпруга.

Един час по-късно, когато се отправиха към резиденцията в бронираната си кола, настроението ѝ се срина като къщичка от карти. Дискретно стисна ръката на Фин на седалката до нея и усети, че отново се бори с напирещите сълзи.

— Беше добра с онзи „Зиг Зауер“ — каза Фин. — Мисля да те включа в охранителния екип.

Миранда се усмихна, но не на него, а през прозореца, към безкрайния бежов хоризонт, така че Фин да не види насълзените ѝ очи.

— Е, поне, ако някой те нападне и изпусне пистолета си, знам какво да правя с него — каза тя най-сетне.

— Да се надяваме, че нападателят ни ще е тромав и непохватен.

— И че той има „Зиг“. Иначе сме прецакани.

18 НОЕМВРИ 2010 Г.

ФИН

Фин седеше до малката маса в кухнята си и се взираше в рисунката. Дори и Кресида, изглежда, позна автора ѝ и стисна единия ѝ ъгъл в мокрото си юмруче, бърборейки „Мам-ммма!“. Или може би някак се бе разпознала и бе стигнала до заключението, че само една майка би нарисувала такъв образ. Защото бе очевидно, че това е Кресида, поне някаква нейна версия. Миранда винаги казваше, че не може да нарисова дъщеря си правилно, и Фин разбираше какво има предвид. Тяхното малко момиче се променяше прекалено бързо, за да успее да го запечата на хартия. Защото макар детето на тази рисунка да нямаше съвършена прилика с нея — имаше по-малко коса, повече тлъстинка по бедрата — то все пак бе запазило една определена Кресидност. Кресидщина. Формата на веждите ѝ, дългите ѝ пърхащи мигли, малките нацупени устни.

Преди колко време я бе рисувала Миранда? Нямаше начин да разбере. Надя бе извадила рисунката изпод абаята си. Нейното семейство живеело в планините на няколко часа на север и на запад от града, каза тя. Извън селото на братовчедка ѝ Иман имало малък тренировъчен лагер. Всички знаеха за какво се обучават мъжете там, но това не се обсъждаше открито. Някой в лагера със сигурност трябва да е чул нещо за жена от Запада, взета за заложничка, помислила си Надя. Със сигурност тези мъже разговарят помежду си. Тя и другите ученички на Миранда редовно — и предпазливо — се свързвали с близките си в родните си села, възползвайки се от широката мрежа на родственици.

Надя се обадила на Иман, своя братовчедка, на която била сигурна, че може да се довери. Когато все още ходели на училище, Иман я била виждала няколко пъти да рисува в религиозните си учебници, но никога не я издала. Накарала Надя да скъса скиците на техните роднини, които тя рисувала, но повече от страх да не я накажат, а не от фанатичен плам. Не искала Надя да се забърква в проблеми. Иман не бе чувала нищо за някаква американска жена, но

казала, че ще се отбие на гости на най-възрастната си леля, която живеела точно до лагера, където съпругът и синът ѝ участвали в мистериозните упражнения. Колибата на Айша била достатъчно далече от местата за тренировка, за да не вижда мъжете. Иман не знаела да има други жени там, била само Айша, която готвела за мъжете и се грижела за тях.

Иман посетила леля си със своя петнайсетмесечен син, Кабир. Седяла там в малката ѝ тъмна колиба. На постелка в ъгъла лежало малко бебе, което размахвало ръце и крака.

— Грижа се за нея вместо майка ѝ, която почина — казала Айша, без допълнителни обяснения. Иман искала да попита коя е била майката, но тонът на леля ѝ не бил особено подканващ за повече въпроси. Запитала се с какво Айша храни детето, което със сигурност било прекалено малко за твърда храна. Било слабо, макар и не толкова, колкото повечето бебета тук.

Не изглеждало болнаво. Очевидно се хранело с нещо. Бебето хванало крака си и се втренило в него с изумление. Иман си спомнила как на тази възраст Кабир също с учудване откривал ръцете си и осъзнавал, че са част от него, че може да им заповяда да вършат разни неща. Дотогава не си бе давала сметка, че бебетата не се раждат със знанието, че ръцете им са техни.

Кабир тъкмо проходил, но все още бил леко нестабилен. Докато майка му пиела чай с леля си и двете обсъждали клюки за предстоящи сватби, той се придвижил бавно по вътрешната стена на колибата, стискайки с малките си пръсти изпъкналите камъни. Щом наближил бебето, то се разплакало — дали от страх от надвисналото над него малко дете, или пък от глад, или от някакво друго неудобство, не можело да се каже. След миг Айша се изправила, за да го вземе на ръце.

— Цццц... — изцъкала му тя, докато го подрусвала в ръцете си. Бебето проплакало по-силно и стиснало гънките на абаята на Айша. Обръщайки глава към гърдите ѝ, то отворило уста като риба, в търсене на зърното. Иман наблюдавала ставащото с интерес. Някой явно кърмел това дете и със сигурност не била старата Айша.

— Dagiga — казала Айша, изнасяйки бебето навън. Почакай.

Иман се загледала отново към сина си, който продължавал да проучва стените на колибата. Момчето спряло за миг, когато ръката му

докоснала нещо необичайно, сгънат лист хартия. Заинтригувано, то го издърпало измежду камъните, където бил скрит, като дръпнал толкова силно, че се стоварил на пода по дупе. После го развявал победоносно, изправил се на крака и започнал да тупурка обратно към майка си.

— Какво намери? — попитала тя и отворила ръката на сина си. Кабир залитнал отново и притиснал листа до коляното ѝ. На Иман ѝ било трудно да различи изображението на слабата светлина в колибата, но видяла, че прилича на дете. Стомахът ѝ се свил от страх. Еретично изображение. Истински човек. Не можеше да го е рисувала Айша, нали? Можеше ли да го е направила тя? Иман никога не бе виждала леля си да държи химикалка в ръка, по каквата и да е причина. От всички хора, които познавала, само братовчедка ѝ Надя можела да нарисува нещо подобно. Трябвало да скъсат тази рисунка. Но нещо в майчиното ѝ сърце се възпротивило на това да унищожи образа на малкото дете. Дори и на това странно изглеждащо, необичайно пълничко малко дете. Никой в тази бедна област нямал толкова пухкави деца!

Когато шумоленето на абая предизвестило завръщането на Айша, първият импулс на Иман бил да я попита за рисунката. Но след това изведнъж си спомнила нещо, което Надя ѝ бе казала. Изчезналата американка била художничка. „Тя не рисува хора, бе побързала да я успокои Надя. Само цветя, планини и разни предмети.“ Жената може и да бе казала така на братовчедка ѝ, помислила си Иман, но това не го правело задължително вярно. Сгънала припряно листчето и го пхнала в левия си ръкав, преди да вдигне глава и да се усмихне на леля си, която се била появила на рамката на вратата. Сега особено не трябвало да събужда подозренията ѝ по никакъв начин, разпитвайки я за американката.

След като се върнала у дома, звъннала на Надя.

— Открих рисунка. В една къща тук.

Трябвало да бъдат внимателни по телефона. Някои от лагерите имали начини за подслушване. Надя не можела да прикрие вълнението си. Как изглеждала рисунката? Детето с коса ли било? Пълничко ли било?

— Ще дойда в петък — казала тя. — Моля те, запази я.

Надя пристигнала и двете жени останали насаме едва когато отишли с пластмасовите туби за вода.

— Има и още нещо — каза тогава Иман на братовчедка си.

— Там има едно бебе.

Описала какво бе видяла и Надя се замислила.

— Миранда има малко момиченце в града. Може би все още я кърми.

Двете жени се взирали една в друга в мълчание. Надя каза, че е много важно Иман да се върне при Айша. Трябвало да я разпита какво е станало с жената, която кърми детето. Дали е все още там? Някъде в лагера ли е?

Невъзможно, каза Иман. Тогава всички щели да разберат, че има някаква връзка с тази жена, и собственото ѝ семейство щяло да бъде изложено на опасност. Тези мъже били способни на всичко. Айша щяла да се зачуди защо не я е попитала за рисунката още когато я е намерила. А и Надя не искала да събуди подозренията на мъжете, нали? Хайде, ти си умна, измисли нещо, каза Надя. Измисли някакъв небрежен начин да попиташ. Иман погледнала братовчедка си отчаяно.

— Не знам — каза тя. — Какво ще стане, ако тези мъже разберат, че питаме? Какво ще стане с нас?

Когато се върнала в града, Надя звънна на Тазкия, която помолила брат си да организира среща с Фин извън града. Може би рисунката щяла да му помогне. Най-малкото сега знаеха къде е била доскоро Миранда. Възможно бе все още да е там, макар Иман да бе казала, че не е видяла никаква следа от жена — следа била само необичайно здравото безименно бебе.

Фин беше благодарен, че само Тазкия видя лицето му, когато отвори листа с рисунката на дъщеря си. Толкова се задави от скръб и неизразима благодарност, че няколко минути не успя да проговори.

— Къде е това място? — каза накрая. — Къде е тя?

11 АВГУСТ 2009 Г.

МИРАНДА

Първия път, когато Миранда остави Кресида сама с детегледачка за повече от половин час, беше в деня, когато най-накрая отиде в сиропиталището. Планираше да отиде там от повече от година, но нещо винаги ѝ пречеше: преподаване, национални празници, работа, усложнения с бременността. Нямаше причина да се притеснява, че оставя Кресида; бебето обожаваше Габра, а и имаше три други жени в къщата, които да се грижат за нея. „Това бебе има четири майки“, казваше винаги Негаси. Но натрапчивата вина продължаваше да я гризе, докато Алтаф я водеше през полупавираната улица, осеяна с боклуци. Не трябваше ли да вземе Кресида със себе си? Със сигурност щеше да ѝ хареса да си играе с други деца. Или щеше да им се отрази зле, когато видеха друго дете, за което има кой да се грижи? А и трябваше да вземе предвид болестите. В Лондон бяха сложили на Кресида почти всички възможни ваксини, преди да се върнат тук и да започнат живота си отново, вече трима, но тя бе твърде малка, за да бъде напълно ваксинирана срещу всички бактерии, които нападаха децата с по-малко късмет в тази страна.

Пристигането на приятелката ѝ Маргьорит я откъсна от мислите ѝ. Чакаше я на алеята и подрънкваше с ключовете за колата си, русата ѝ коса бе сплетена и прибрана, очите ѝ бяха прикрити зад огромни слънчеви очила.

— Закъснях ли? — попита Миранда, слизайки от колата си.

— Non, pas du tout^[1] — каза Маргарьорит и я целуна три пъти по бузите. — Просто исках да съм готова, когато дойдеш. On y va?^[2]

— Oui.

— Suis-moi.^[3]

Щеше да бъде много по-просто, ако двете жени можеха да пътуват заедно, но на Миранда не ѝ бе позволено да пътува в чужда кола, а Маргьорит, която нямаше бодигард, бе казала, че има да свърши няколко задачи след посещението. Сиропиталището не се намиреше далече. Петнайсет минути по-късно паркираха пред ограден комплекс

и се запътиха към входа. Миранда отчаяно искаше да може да остави Башир (днешния и ескорт) навън. Боеше се да не изплаши децата. Надяваше се, че пистолетите му не се виждат.

На входа на двора бяха посрещнати от ято облечени в абаи жени. Те приветстваха Миранда и Маргъорит с хор от птичо бърборене и ги поведоха през серия от дворове към сградите, където живееха повечето от децата. Маргъорит идваше всяка седмица вече няколко месеца и познаваше много от тях.

— Радвам се, че си тук — каза тя на Миранда. — Не говоря арабски и през половината от времето нямам никаква представа какво ми казват.

Миранда очакваше нещо, излязло от романите на Дикенс, разпадащи се, изоставени постройки, пълни с мръсни личица и кльоцави ръце и крака на прегладнели деца. Но не видя нищо подобно. Детските стаи в квадратните бетонни блокове бяха просторни и чисти, с по две или три легла. Нямахме матраци на пода, а истински дървени легла. Всички бяха грижливо оправени, със сгънати одеяла върху всяко легло. Всъщност бяха много по-хубави от стаите в повечето от домовете, които Миранда бе посещавала. Имаше и гостна, и телевизор във фойето.

В първата сграда момчетата се спуснаха да се здрависат с тях, стискайки ръцете им с благодарност, която Миранда не чувстваше, че заслужава само заедно се бе отбила да ги види. Момчетата бяха чисти и спретнато облечени, в дълги панталони и изгладени зелени ризи. Жената, отговаряща за къщата, дойде в дневната, държейки малко дете, увито в розово полиестерно одеяло. Това е Абдул-Малик, каза Маргъорит. Момчето имаше стърчаща лъскава черна коса и белези от варицела по лицето. Жената подаде бебето на Миранда. Тя веднага усети неестествената топлина на тялото му през одеялото.

— Треска? — попита тя.

— Да — каза възпитателката. — Но се подобрява.

Детето бе леко като коте в ръцете на Миранда и се втренчи в нея с невиждащи кафяви очи.

— На около два месеца е — каза Маргъорит. — Въпреки че никой не знае със сигурност. Майка му е умряла при раждането.

А къде е бащата, искаше да попита Миранда. Къде са лелите и чичовците, братята и сестрите, бабите и дядовците? Обикновено в тази

страна нямаше недостиг на роднини. Къде е умряла майката? Как може това дете да е останало само? Но не каза нищо. Откъде да започнат?

Докато притискаше унеслото се дете, група момчета, на възраст от две до дванайсет години, ги заобиколиха.

— Salaama aleikum! — викаха те. Откъде бяха те? На колко години са? Какво мислят за страната им? Децата имаха безброй въпроси, но никой от тях не бе: „Къде са родителите ми?“. Когато Миранда им каза името на родния си град, те го превъртяха с наслада на езиците си.

— Сий-а-тул! — повториха те. — Хубаво име за град.

Питаха я неща, които всяко дете би попитало. Харесва ли футбол? На какво обича да си играе? Има ли телевизор? Когато Миранда каза, че тя и съпругът ѝ нямат телевизор, те се втренчиха в нея с внезапна симпатия. Тя очевидно беше по-зле, отколкото изглеждаше.

Една от жените каза, че има две други бебета, и Миранда попита дали може да ги види. Преди Кресида не бе проявявала никакъв интерес към бебета или деца. Когато приятели ѝ идваха на гости с детето си, тя се насилваше да демонстрира ентузиазъм, но всъщност се чувстваше отегчена и изтормозена. Никога не бе искала да бъде детегледачка и когато бе тийнейджърка, се ужасяваше от вечерите, когато ѝ се бе налагало да се грижи за децата на други хора и да ги слага да си лягат. Така че определено не бързаше да има собствени деца. Всъщност преди да се запознае с Фин, изобщо не мислеше за това. Но когато го бе видяла как си играе с децата на първото им общо коледно парти в посолството, се бе замислила, че може би отглеждането на дете с него ще е забавно.

Сега направо не можеше да се познае. Нещо странно се бе случило, нещо се бе отворило в душата ѝ, и не можеше да види бебе, без да ѝ се прииска да го прегърне и да го защити — по възможност завинаги. Спря да чете вестници от страх да не се натъкне на някоя история за ужасните неща, които се случват на бебетата и децата. Винаги им се случваха ужасни неща: войни, глад, родители насилници, педофили, инциденти. Фин се прибираше вкъщи и я заварваше ревяща заради новина, която бе чула по Би Би Си Радио 4, което слушаше на лаптопа си. Тя се опасяваше, че идването ѝ в дома ще ѝ се отрази по

същия начин, че страданията на децата ще я смажат. Но ако тези деца страдаха ужасно, те го прикриваха добре.

Едно от най-малките момченца ги поведе през двора към съседната сграда, наречена „Дар ал-Икрам“. Там, на последния етаж, видяха малката Шафия, която бе само на шест дни. Увита в бяла кърпа и гушната в прегръдката на друга възпитателка, тя се втренчи в тях с големи любопитни очи. Лицето ѝ беше все още покрито с пухкави меки косъмчета.

— Къде е майка ѝ? — попита Миранда.

— Маууитан — каза жената. Мъртва.

— А бащата?

— Няма баща.

Още една майка, починала при раждането, още един липсващ баща. Дали тези деца не бяха родени извънбрачно? Изглеждаше невъзможно в тази страна. Може би просто бащите на всички са били неизлечимо болни? Миранда взе детето и го задържа, докато възпитателката приготвяше бутилка със сухо мляко. Загледа се как жената мери дозата формула и водата, борейки се с импулса си просто да дръпне ризата си и да накърми малкото момиче. Не можеш да спасиш всички, винаги ѝ казваше Фин.

— Какъв е шансът да бъде осиновена? — попита тя възпитателката, която мереше формулата. — За бебетата по-лесно ли е, отколкото за по-големите деца?

Жената вдигна поглед и се намръщи.

— Не — каза тя. — Няма осиновявания.

Миранда погледна изненадано Маргьорит.

— Няма осиновявания?

— Тук това е незаконно — обясни Маргьорит. — Предполага се, че винаги ще има кръвни роднини, които да вземат осиротяло дете. Тъй като семействата са толкова големи.

— Но очевидно не става така — отбеляза Миранда. — Иначе това сиропиталище не би съществувало.

— Е, ще те оставя да им го обясниш. Мисля, че е нещо, свързано с исляма. Има нещо, наречено кафала, което означава, че можеш да се грижиш за дете, но не и да станеш негов законен родител. Разбира се, може и да съм разбрала всичко погрешно.

Миранда се обърка. Защо, за бога, някой би искал да попречи на дете да си намери нов дом? Защо да е по-добре за тях да бъдат тук, вместо с хора, които не могат да имат свои деца? Чудеше се дали наистина пише нещо подобно в Корана. Трябваше да проучи този въпрос.

След това ги заведоха при още едно бебе, едномесечната Бадай. Тя също имаше много тъмна коса и огромни очи. Докато Миранда и Маргьорит гушкаха бебетата, малки момичета тичаха и излизаха от стаята, поглеждайки ги срамежливо, преди отново да избягат. В тази сграда стаите също бяха подредени и чисти. Момичетата бяха с прибрани сплетени коси и красиви рокли. Миранда искаше да говори с тях, но откри, че не може да намери нужните думи. Попита ги за имената и възрастта им — най-малкото бе на пет, а най-голямото на четиринайсет — и не беше сигурна как да продължи. Не можеше да ги попита за тези неща, които всъщност я интересуваха. Щастливи ли бяха? Знаеха ли кои са родителите им? Тревожеха ли се бъдещето си? Бяха ли добре образовани? Някой нараняваше ли ги?

Преди да си тръгнат, Миранда и Маргьорит посетиха още една сграда с момчетата. Миранда прегърна още едно дете с треска, двугодишно, което също имаше варицела. Предположи, че щом едно дете се е заразilo, болестта ще плъзне из сиропиталището. Момчетата се събраха около нея, отрупвайки я с безкрайните си въпроси. Познаваше ли Корана? На арабски или на английски го бе чела? Молеше ли се? Една от възпитателките беше гушнала по-голямо момче, което бе толкова болно, че можеше само да лежи проснато. Името му беше Рахман и бе на седем години. Имаше големи очи с гъсти мигли и развалени зъби. Миранда се запита дали даваха на децата четки за зъби. Може би трябваше да им донесат? Някой друг трябваше да чисти зъбите на това момче. То беше слабо, със следи от варицела и със слаби като клечки за зъби крака. Но се усмихваше и изглеждаше щастливо, докато лежеше на дивана. Миранда клекна до него и го погали по косата. То я погледна и ѝ се усмихна, показвайки всичките си кафяви зъби.

— Елате — каза една от жените, която се представи като Лей-ла. — Сега ще ви попеем.

Заведе ги на двора близо до входа, където се бяха събрали повечето от по-големите деца, подредени в стройни редици. Когато ги

видяха да идват, децата отвориха усти в унисон и запяха. Миранда се загледа в малките момичета, застанали изпъчени в роклите си на зелено-бели карета, а момченцата — с изпънати покрай телата ръце, със сресани назад коси. И макар да не можеше да разбере думите на песента, звукът от извисяващите се едновременно над прашния следобед гласове на децата изстиска вътрешностите ѝ като парцал.

Както песента свърши, Миранда забеляза, че Маргъорит бе изчезнала някъде, но след малко тя се върна с кашон, пълен с пакети с курабийки. Докато децата минаваха покрай нея, им даваше по един пакет. Доволни, те ги разкъсаха и почнаха да тъпчат в устите си пълните с крем курабийки.

— Имам ги от посолството — каза Маргъорит на Миранда. — Останаха ни отнякъде.

Изведнъж една от възпитателките дръпна ръката ѝ.

— Вижте! — извика тя на арабски. — Вижте! Те са с изтекъл срок! Не добро!

Миранда взе един пакет и погледна датата. Срокът на годност на курабийките бе изтекъл преди седем месеца.

— Няма да ги давате на нашите деца — каза възпитателката.

— Няма да ни давате остатъците от вашия боклук! — развика се тя гневно.

Маргъорит се изчерви от срам, когато жената почна да изтръгва пакетите от ръцете на децата, оставяйки ги объркани и разплакани. След като всички пакети, отворени или недокоснати, бяха събрани, тя ги изхвърли в една кофа за боклук.

— Съжалявам — обърна се безпомощно към нея Маргъорит. — Много съжалявам. Не знаех. — Големите ѝ сини очи се напълниха със сълзи. Миранда беше сигурен, че не бе знаела.

— Следващия път... — започна тя.

— Няма да има следващ — каза жената. — Не ни трябва нищо. Ние се грижим за децата. Те не се нуждаят от вашия боклук.

Колебливо Миранда преведе думите ѝ на Маргъорит.

— Съжаляваме — каза Миранда на жената. — Тя наистина не знаеше. Моля ви, кажете на децата, че съжаляваме.

Но жената просто се втренчи в тях и скръсти ръце на гърдите си, гледайки непреклонно, докато те бавно се обърнаха и си тръгнаха.

- [1] Не, изобщо. — фр. ез. — Б.пр. ↑
- [2] Да тръгваме ли? — фр. ез. — Б.пр. ↑
- [3] Следвай ме. — фр. ез. — Б.пр. ↑

29 НОЕМВРИ 2010 Г.

ФИН

— Мисля, че трябва да включим американците.

Дакс не гледаше към Фин, докато казваше това, вперил очи в пътя пред себе си. Те се разхождаха покрай укрепленията, опасващи Стария град, в непосредствена близост до оглушителния — и прикриващ разговора им — трафик на коли.

Фин кимна.

— А местните? Има ли начин да не им съобщаваме?

— Не знам. Може да е трудно. Как ще обясним защо не сме споделили информацията за нейното местонахождение? Няма голяма вероятност да я спасим, без да вдигаме много шум.

— Определено няма, особено ако американците се намесят.

Дакс се разсмя.

— Те не са толкова зле. Всъщност може би са доста по-добре от нас.

Леден ужас изведнъж обви пръстите си около сърцето на Фин.

— Дакс — забави той крачка. — Знаеш колко рискована е една спасителна операция, още повече, ако са въввлечени местните. Не знам... има ли други варианти?

Не беше нужно да напомня на Дакс какво се бе случило с групата туристи, отвлечени преди няколко години на юг.

Правителствените сили се бяха притекли на помощ преждевременно, въпреки продължаващите преговори, което доведе до смъртта на трима заложници в престрелката.

— Искаш да кажеш, че трябва да изпратим писмено учтиво послание с настояване да ни върнат съпругата на посланика? — попита Дакс.

— Съжалявам, знам, че е глупаво. Но просто... наистина ли няма шанс за преговори с тези хора?

— Те не са се свързали с нас. Не са ни пратили искане за откуп. Не е нужно да ти казвам, че това не е добър знак. Имайки предвид

всичко това, определено не искаме те да знаят, че ние знаем къде е тя. Стига информацията ти наистина да е достоверна.

— Вярвам на моя източник.

— Виж, Фин, аз ти вярвам. Но трябва да ми кажеш кой е източникът ти.

— Не.

— Фин, не мога с чиста съвест да отида при американците и да говоря с тях, основавайки се на твоето „един човек ми каза“. С цялото ми уважение, но ще приличам на идиот.

— Никой не трябва да се свързва с моя източник. Уязвим е и ще бъде в сериозна опасност. Повече от един човек ще бъдат изложени на голям риск.

Дакс замълча. Скърцането на обувките им по песъчинките на пътя бе необичайно силно, подчертавано от често надуваните клаксони на колите наоколо.

— Ако обещаеш да запазя в тайна името на източника ти от местните, ще ми го кажеш ли? Мога да се закълна, че американците ще бъдат дискретни. Имам им доверие.

— Напълно?

— На моя американски контакт, да.

Фин обмисли това.

— Ако американците поемат спасителната акция, можеш ли да ги убедиш да не информират местните служби?

— Честно ли? Не, аз не съм шеф на американците. Ако им кажем, поемаме риск. Но Миранда е американка, Фин, тя е тяхно момиче. И те са по-добре оборудвани.

— Ако беше твоята жена...?

— Какъв избор имаме? Или казваме на американците и предприемаме акция, или седим и чакаме искане за откуп или направо да открием тялото и. Това ли искаш да направим?

— Ще говориш ли със Силия?

— Ще говоря със Силия.

Фин извади брой на „Ал-Алам“, който бе държал досега под мишница.

— Искам да ти покажа нещо. Това е на Миранда.

Дакс взе вестника и погледна заглавията на първата страница, преди да го пусне, навит на руло, в дълбокия си преден джоб. И докато

продължаваха да обикалят Стария град, вдишвайки отровните газове на минаващите покрай тях автомобили, Фин му разказа кой бе намерил рисунката и къде.

17 МАРТ 2010 Г. МИРАНДА

Тазкия не бе предупредила, че идва. Нейното неочаквано пристигане вдигна охраната, която имаше списък с посетителите, под тревога. Те се обадиха на Миранда, която нахлузи някакви обувки и изтича навън, за да ги успокои, че високата метър и петдесет жена с подозрително издута чанта не е заплаха за сигурността им.

— Защо не се обади? — попита Миранда. — Щях да кажа на Теру да ти направи киш.

Тазкия не бе опитвала киш преди първия си официален обяд с Миранда.

— Това пица ли е? — попита тя с пълна уста. Сега молеше да ѝ го правят редовно. Тя беше единственият им гост, който преди всяко посещение се обаждаше и настояваше за определена храна. Миранда изпитваше огромно удоволствие да ѝ угажда. Не познаваше друг човек в тази страна, който да има желание да опитва нови храни. Когато за първи път планира меню за вечерно парти, бе избрала пикантни, екзотични ястия — броколи с къри, вьетнамски салати — докато изведнъж осъзна, че мазруките никога не биха се докоснали до храна, която не познават.

— Трябваше да дойда, преди да се разколебая — каза Тазкия, вървейки забързано към вратата. На прага се спря. — Фин не си е вкъщи, нали?

— В посолството е.

Миранда си спомни вечерта, когато Тазкия се бе запознала с Фин. Показваше ѝ градината, когато чуха приближаващия конвой. Когато масивните порти се отвориха, за да пропуснат трите бронирани автомобили, Миранда сграбчи ръката на Тазкия и я дръпна назад. Вратите на колите се отвориха всички едновременно и оттам изскочиха десетима бодигардове, с оръжие в ръце, вперили очи в покривите на близките къщи.

— Олеле, какво се случва? — възкликна Тазкия и се сви от ужас, когато охранителният екип се пръсваше по поляната.

— Нищо особено! — извика Миранда, опитвайки се да я успокои. — Просто Фин се прибира! Винаги е така!

Но на Тазкия ѝ бяха нужни няколко минути, за да се отърси от шока и да се разсмее.

На горния етаж в ателието на Миранда Тазкия нетърпеливо свали хиджаба и никаба си и се тръсна на дивана.

— Ще се омъжвам — каза тя без предисловия. Косата ѝ беше мокра от пот и няколко кичура бяха полепнали по лицето ѝ.

Миранда само я изгледа в очакване да продължи.

— Аз го избрах — добави Тазкия успокоително. — Обичам го.

Миранда се почувства засегната. Как можеше Тазкия да се е влюбила, без да ѝ каже? Как бе възможно да не е разбрала? Със сигурност бе имало някакъв знак, някакви издйнически следи, които би трябвало да забележи, специални пристъпи на вълнение? Не беше ли казала тя първо на Тазкия за Фин, преди да сподели с когото и да е друго? И дори, в крайна сметка, не беше ли ѝ разкрила истината за връзката ѝ с Висента?

— Не можех да ти кажа по-рано — добави Тазкия, сякаш прочела мислите ѝ. — Знаеш, че не можех да кажа на никого, докато не бъда сигурна, че ще се омъжа. Знаеш как стават нещата тук. Нямаме право да обичаме, ако няма брак.

— Но това съм аз! Не ми ли вярваш? Не бих казала на никого! Ти ми повери картините си.

Миранда осъзна, че звучи като капризно дете, но нищо не можеше да направи. Тазкия беше най-близката ѝ приятелка.

Момичето кимна.

— Aiwa. Нямах избор с картините, ако исках да получа помощта ти. Ако исках да се науча да рисувам. Но беше по-безопасно за мен самата да не казвам на никого за това. Дори и сестрите ми, дори и те не знаеха.

Миранда се почувства засрамена от реакцията си.

— Добре... Разбирам.

— Ще дойдеш на сватбата — каза Тазкия. — Не се тревожи. Ще го обикнеш, както го обичам и аз; той е добър човек.

Миранда имаше толкова много въпроси, че не бе сигурна откъде да започне.

— Кой е той?

— Преподавател в университета. Поет е.

— Ах. Поет.

— Много талантлив поет! Известен е тук.

— Но как се запознахте?

— Приятел е на брат ми. Но не това е причината да дойда! — Тазкия се изпъна рязко.

— Не е ли?

— Искам да ме нарисуваш.

Никой не бе толкова директен, колкото Тазкия. Дори Висента бе направо уклончива в сравнение с нея.

— Да те нарисувам — повтори Миранда.

— Да. Без това... — Тазкия махна с ръка към абаята си.

Миранда се вгледа в сериозните тъмни очи на ученичката си, осмисляйки думите ѝ.

— Но защо? И не е ли проблем това за теб? Заради... вярата ти?

Тазкия се наведе напред.

— Аз вярвам, че Аллах не би ни направил грозни. Вярвам, че телата ни трябва да са красиви, щом толкова много художници са искали да ги рисуват. Твоята Висента... тя беше красива. И преди да се омъжа, искам да се видя. Нуждая се от теб, за да ми покажеш, че не съм противна, преди да се покажа на мъжа си. Трябва да се видя. Трябва да видя това, което вижда един художник. Какво — insha'allah — ще види мъжът ми.

За момент Миранда не знаеше какво да каже.

— Не се ли боиш? — попита тя накрая.

— Това си ти — каза Тазкия. — Как бих могла да се боя? Бих ти доверила живота си. Ти ще ме защитиш. Виждаш ли, вярвам ти.

Миранда кимна бавно.

— И все пак е рисковано, Тазкия. Какво ще стане, ако някой разбере? Какво ще правим с картината? Ще можеш ли да идваш тук, без някой да научи къде ходиш?

— Да — каза Тазкия и се облегна назад, сякаш въпросът бе решен. — Можем ли да започнем сега, или Фин ще се прибере скоро?

Миранда се втренчи в любимата си ученичка, която цялата бе пламнала от нетърпение.

— При едно условие. Ще определим дата, на която ще я изгорим.

Би било лудост да запази такава картина, която би могла да създаде немислими проблеми на приятелката ѝ, ако някога бъде открита.

— Да! — Тазкия изглеждаше облекчена. — Точно това трябва да направим. Ще определим дата.

Миранда се изправи и се приближи до бюрото, вдигайки бележника с графика си.

— Кога да бъде?

Тазкия се замисли за момент.

— Шести юни, следващата година. В деня преди сватбата ми.

— Така ще имаме достатъчно време.

— Не искам да бързаме.

— Добре... — Миранда свали капачката на химикалката си и загради датата в бележника си. — Шести юни 2011 г.

3 ДЕКЕМВРИ 2010 Г.

ФИН

Фин се взираше в Силия, отказвайки да приеме думите ѝ.

— Изчезнала? — повтори той, като се опита гласът му да не го предаде. — Но е била там?

— Така смятаме.

Силия си играеше с лъжичката в чашата си, без да повдига нито едната, нито другата към устните си. Седяха на широката веранда на резиденцията, върху износените сини възглавнички на ракитените столове, които Фин и Миранда се опитваха да заменят от година и половина; седяха там, където двамата — а по-късно и Креси — бяха яли заедно манго и нариви семена всяка сутрин. Колко странно бе да се връща тук като гост. Като молител. Моля ви, жена ми, може ли да намерите жена ми? Колко пъти бе седял тук или на меките бели дивани вътре, слушайки спешните молби на другите. Баща ми е преследван, моля ви, дайте му виза, преди правителството да го убие. Синът ми изчезна, но знам кое племе го държи. Моля ви, може ли Великобритания отново да колонизира страната, за да има работни места и сигурност? Потокът от трагедии нямаше край. Сега бе негов ред.

— Ние?

— Ние и американците.

— Кой знаеше, че ще организираме акцията?

След като думите излязоха от устата му, Фин се зачуди дали все още има право да използва това „ние“.

— Трябваше да кажем на местните полицейски служби — отвърна Силия, докато подпъхваше кичур руса коса зад невероятно малкото си ухо. — Нямаше друг начин да го направим. Не и без някакъв инцидент.

Фин я погледна. Сините ѝ очи бяха внимателни, интелигентни. В този момент тя мразеше работата си, той го знаеше. Кимна бавно.

— Разбирам.

Не беше изненадващо, че бе имало изтичане на информация. Това беше една от причините да са в тази страна — за да се опитат да подобрят силите на реда, полицията, прокуратурата, съда.

— Съжалявам. Американците свършиха добра работа. Ако тя беше там, мисля, че щяха да я измъкнат.

Ръцете на Фин лежаха отпуснати и безполезни в скута му. Слънчевата светлина се лееше безмилостно през листата на околните дървета, намигайки му от сребърните прибори. Никога не бе мислил, че може да има твърде много слънце, твърде много светлина, но тя бе станала потискаща, като досаден възрастен чичо-веселяк, който все ти казва да се разведриш.

— Слаба утеха, знам.

Фин кимна.

— Но ако погледнеш откъм добрата страна, екипът смята, че тя е жива. Открили са още няколко рисунки.

— Къде?

— Ще трябва да говориш с тях.

— Мога ли да ги получа?

Мисълта нещо, сътворено от Миранда, дори да бяха само драскулки, да се намира в чужди ръце, караше цялото му тяло да се разтрепери.

— Предполагам, че може. Засега американците ги задържат. Навярно екипът им криминалисти ги проучват.

— Какво означава това, че я държат в северните провинции? — Фин мислеше на глас. — Дали е пленница на сепаратистите? Или на „Ал Кайда“? На някой друг?

— Смятаме, че има известна активност на „Ал Кайда“ в района, но ни е трудно да проучим заради бомбардировките. И защото проходът е често затворен заради свлачищата.

— А състоянието му ще се влоши повече следващия месец, когато започнат дъждовете.

Главният път към Севера минаваше през този проход. Ако Миранда бе там, скоро щеше да бъде още по-трудно да се стигне до нея.

— Точно така. — Русите вежди на Силия се събраха в една линия, докато тя се опитваше да се сети за нещо успокоително, което да добави. — Не вярвам, че е подходящо място за обучение на „Ал

Кайда“, с тези постоянни правителствени атаки. Този лагер е бил малък. Смятаме, че по-вероятно са планирали заговор срещу правителството, отколкото атаки срещу западните представители. Въпреки че, естествено, тези момчета не са фенове на Запада.

— Значи не смятате, че са от типа терористи, които обезглавяват наляво и надясно враговете си?

— Все още не, така или иначе.

Фин се опитваше да се ориентира сред хилядите въпроси и съмнения, въртящи се из главата му.

— Значи спасителният екип смята, че е била там и след това са я преместили? Преди колко време? И защо, по дяволите, продължават да я държат, щом не възнамеряват да поискат откуп или да ѝ отрежат главата?

Силия сви рамене, тънките ѝ ръце се отпуснаха безпомощно.

— Не знам — призна тя. — Да ти уредя ли среща с американците?

— Да, моля, Силия.

Фин я погледна и после сведе глава към чашата пред себе си, към тъмната студена течност в нея. За секунда чу гласа на подиграващата го Миранда: „Дори не си изпил чая си? Сега вече май ще ти повярвам, че наистина си притеснен“.

Нещо все още не му даваше мира.

— А другите жени? С нея ли са били? Има ли някаква следа от тях?

Силия сплете ръце в скута си, на лицето ѝ бе изписано ужасно неудобство.

— Не...

— Какво има, Силия? Знаеш нещо.

— Класифицирана информация е — погледна го тя умолително.
— Няма нищо общо с Миранда.

Фин просто я изгледа, докато гневът се надигаше неудържимо в гърдите му.

— Ако нещо е свързано с другите жени, то има общо с Миранда. Знаеш ли какво? Майната на класифицираността! Това е моята жена, мамка му! Как можеш да пазиш тайна от мен? Как си намираш извинения за това? Не като дипломат, а като човешко същество. За бога, Силия!

Стресната от нетипичния за него език, тя се поколеба.

Също непривикнал да се предава така на емоциите, Фин се изправи, треперещ. Коляното му се удари в масата и без да се замисли, той сграбчи ръба ѝ и запрати всичко — чайника, чашите, приборите, курабийките с шамфъстък — в градината. Стъклената повърхност на масата се разби в края на верандата. Майната му на чая. Очите му се насълзиха.

Силия не помръдна.

— Холандците и французите са получили искания за откуп.

Фин се отпусна отново на стола си.

— Кога? От кого?

— Преди около месец. Не сме сигурни от кого. Използват посредник, един местен шейх.

— Преди месец? И никой не ми е казал?

Защо Стефан и Алфонс не му бяха казали? Дали се чувстваха гузни, че те имат някаква надежда за връщането на съпругите си, за разлика от него?

— Искяхме да изчакаме, докато потвърдим, че искането идва от страна на истинските похитители. Доказателства, че жените са живи и такива неща.

— И живи ли са?

— Така смятаме.

— Но откупът още не е платен?

— Не още. Отне време, докато се договорят за сумата. Очевидно похитителите са имали високи очаквания за стойността на банкерите и петролните служители. Не че грешат, естествено. Но се съгласиха на по петстотин хиляди долара за всяка жена. Те са все пак само съпруги, не директори. Размяната ще стане скоро.

— Защо им е отнело толкова време да отправят исканията си? Странно, нали?

— Нямаме представа. Това не са най-предсказуемите хора. Но е възможно да е минало време, докато разберат каква е стойността на Кая и Дортъе.

— Изненадан съм, че французите са изчакали толкова дълго. Те обикновено плащат първи.

Силия кимна.

— Те ще платят. Както и холандците. Това поставя всичките им сънародници в още по-голяма опасност.

Фин кимна, загледан в локвичката чай, която се разпростираше по белите камъни между тях, и се замисли какво означаваше всичко това за него.

— Ако другите жени бъдат откупени, те може да ни помогнат — каза, позволявайки си да изпита лека надежда. — Но не разбирам. Според вас жените са били държани някъде отделно от Миранда?

— Не сме получили още искане за откуп за нея. Обещавам ти, Фин, ще ти кажем, ако има нещо такова. Хората, с които холандците и французите преговарят, твърдят, че нямат представа къде е тя.

— Защо ще я отделят от тях? Защото е моя съпруга? Защото е американка? Защото имат други планове за нея? Дали са я предали на „Ал Кайда“, какво става?

Фин не очакваше отговори, просто разсъждаваше на глас.

— Ще ти кажем, когато разберем нещо.

— Силия, ще ми съдействаш ли да говоря с жените, преди да ги евакуират от страната?

— Ще намеря начин. Съжалявам, Фин.

Тя наистина излъчваше искрено съжаление и такава безпомощност, че Фин най-накрая каза, дълбоко разкайващ се:

— Съжалявам за чая.

Силия махна пренебрежително с ръка.

— Напълно разбираемо е да реагираш така при тези обстоятелства.

Фин измина пеша целия път до дома си в Стария град, измъчван от гузни мисли. Без значение каква бе причината за отвличането на Миранда, вината беше негова. Той я бе поставил в опасното положение на негова съпруга, не беше успял да я защити, а сега не успяваше и да я открие. За милионен път се питаше дали това не е някакво възмездие. Дали щеше да се почувства по-добре, ако ѝ се бе доверил и ѝ бе разказал станалото с Афсун? Тя го обичаше, вярваше в това, нали? Очевидно обаче не бе вярвал, че любовта ѝ ще бъде достатъчна, за да понесе точно тази история, всяка подробност от която го бе белязала с татуировката на позора, който никога не би могъл да изличи.

В онази съдбовна нощ на 2003 г. Фин работеше на бюрото в оскъдно обзаведената си стая, коленете му се опираха в долната му

страна — бе много малко, почти детски размер, докато пишеше доклада си за сигурността, когато на вратата се потропа. На мига вдигна очи към свитата на леглото му Афсун, към дългата ѝ коса, разпиляна по възглавницата. Погледна часовника си: 3:15. Кой, за бога...? Наведе се бързо над Афсун.

— Nabıbtı. Скъпа... — прошепна той. Тя се размърда сънливо, тъмните ѝ мигли трепнаха по леко бледата ѝ кожа.

— Nabıbtı, събуди се. Има някой на вратата.

Тя седна стреснато и го погледна уплашено с широко отворени очи.

— Банята. Бързо.

Нямаше нужда да я подканва; вече бе на половината път дотам. Фин изчака, докато чу щракването на вратата зад себе си, преди да махне резето на външната врата.

— Събуждам ли те?

— В три и петнайсет сутринта? Разбира се, че не.

Норман изглеждаше изтощен. Кожата на лицето му бе сивкава и отпусната, челото му бе прорязано от дълбоки линии. Нахълта вътре и приседна на ръба на леглото на Фин, скръстил ръце на коленете си.

Фин завъртя химикалката в пръстите си, чакайки го да проговори, сърцето му се бе качило в гърлото.

— Страхувам се, че е имало изтичане на информация.

— Изтичане?

— Шарлот Фърнсби... Мъртва е.

Бяха нужни няколко минути думите му и техният ужасен смисъл да си проправят път през съзнанието на Фин.

— Искаш да кажеш, че операцията от тази вечер — от вчера вечерта — е...

— Те ни очакваха, Фин. Няма никакво друго обяснение.

Спасителният екип бе попаднал в засада, когато доближили сградата, в която била държана Фърнсби, каза Норман. Само един човек оцелял, за да докладва, че обезглавеният труп на Шарлот висял повесен пред входа.

Фин се втренчи безмълвно в него. Първата му реакция беше „не“. Не, не, не. Мъртва. Шарлот Фърнсби, мъртва. И изтичане? Исусе Христе, не. Под негово ръководство?

— Фин, трябва да знам кой е знаел за операцията. Всички, които може да са знаели нещо. Всички.

Фин кимна бавно, но все още не се доверяваше на гласа си. Трябваше да говори със семейството на Шарлот. И със семействата на членовете на екипа, участвали в акцията. Тъй като посланикът бе извън страната, Фин бе поел отговорност за спасителната операция. Знаеше колко малки бяха шансовете за успех, но смяташе, че ако не предприеме нещо, щеше да бъде още по-зле. Беше сбъркал. Взе чаша вода от бюрото си и отпи колеблива глътка.

— Аз, разбира се — каза той накрая. — Посланикът. Найджъл. Софи. Отбраната. Системните администратори, естествено. Един или двама от висшия политически персонал.

— Как разбра толкова бързо?

— Имах късмет да съм на дежурство тази вечер в отдела по отвличанията.

— Аха...

— Това ли са всички хора?

Фин се втренчи в сивия линолеум на пода, докато мислено изреждаше имената на останалата част от персонала: Колин, Спенсър, Изабел, Терънс, Рупърт, Гордън, Емили, Дейзи, Оливия. И Бен. Това ли бяха? Но още докато преглеждаше всички сътрудници, знаеше, че упражнението е безсмислено. Не можеше да е никой от сънародниците им.

— И Вики — добави той глухо. Неговата лична асистентка. Беше се наложило, защото тя осъществяваше комуникацията с Лондон.

— Фин, помисли. Имало ли е някой друг? Някой приятел, пред когото да си споменал нещо?

— Разбира се, че не! — Запита се дали Норман забелязва ускорения пулс, туптящ в шията му. Освен пред жената, която се крие в банята. — За бога, Норман!

Вдигна глава и видя, че Норман се взира зад гърба му. Или по-скоро, към облегалката на стола, където парче бледосиня дантела бе привлякло погледа му. Парче бледосиня дантела, част от женско бельо, праметнато през пластмасовата седалка в един по-ранен момент на страст. Фин се изчерви; топлината плъзна към лицето му, подмишниците му се изпотиха. Дали Норман предполагаше на кого е?

Норман го погледна отново, настоятелно, повдигайки една вежда.

— С цялото ми уважение — каза той, — бих помислил малко повече по този въпрос. Една жена и единайсет мъже са мъртви. Лека нощ, сър.

Изправи се, дръпна дръжката толкова силно, че вратата се блъсна шумно, и изчезна.

След като най-накрая принуди парализираните си крайници да се размърдат, Фин отвори рязко вратата на банята и намери Афсун, седнала върху седалката на тоалетната, ридаеща, покрила лицето си с ръце.

— На кого си казала? — попита той с безизразен глас. Тя отказа да го погледне, притегли колене към гърдите си и изтри течащия си нос в китката си.

— Махай се.

Фин остана на място, неподвижно, докато тя слезе от тоалетната. Афсун протегна прекрасните си дълги ръце и ги обви около врата му.

— Моля те — прошепна тя, а ароматът на рози се носеше от гладката ѝ кожа. — Не исках никой да пострада.

Той положи усилие да задържи ръцете си отпуснати покрай тялото си. Изви се и се отскубна от прегръдката ѝ.

— Най-добре да ми кажеш, по дяволите. Една жена е мъртва. Една жена и десетина други мъже, за чийто живот съм отговорен.

Отдръпна се от нея, назад към леглото. Плачейки, тя го последва.

— Кажи ми и може да не те предам на съда. Кажи ми и може да не прекараш остатъка от живота си зад решетки.

Не можеше да се познае. Тези думи не бяха негови. Фин никога не заплашваше хората. Не беше такъв човек. Но не бе и човек, който разкрива държавни тайни на момичета в леглото си. Напълно осъзнаваше, че никога не би могъл да я накаже, без да изложи и себе си на риск от съд. Но дали тя го знаеше?

— Само на брат ми — проплака тя, присядайки на ръба на леглото. Погледна го умолително. — Той казваше, че не ме приемаш на сериозно, че за теб съм само авантюра. Исках да му покажа, че държиш на мен...

Отново протегна ръце към него. И той отново се отдръпна, сърцето му се свиваше на по-малки и по-малки форми, като оригами от

мускули.

— За мое безкрайно съжаление. — Фин вдигна бикините от облегалката на стола и ѝ ги подаде. — Брат ти явно има доста опасни приятели. Облечи се. Прибери се вкъщи и никога не се връщай. Утре звънни в посолството и кажи, че си си намерила друга работа. Не искам никога повече да виждам лицето ти. Разбираш ли ме? Никога. Не трябва да се свързваш с мен по никакъв начин.

Тя кимна нещастно и с резки движения нахлузи дантелените бикини по своите фатално съблазнителни бедра.

— Разбираш ли какви неприятности ще си навлечеш, ако споменеш дори една дума за това на някого? Ти си убийца. Все едно лично си убила онези хора.

Афсун отново кимна, сълзите продължаваха да се стичат по лицето ѝ.

— Съжалявам — прошепна тя. Бързо навлече останалите си дрехи и се измъкна през вратата толкова безшумно, колкото и бе влязла. Фин остана неподвижно за миг, загледан в разхвърляното легло, усещайки все още уханието на парфюма ѝ с рози. Повдигаше му се от гняв и вина. Тя бе направила грешка, наивна, глупава грешка. А може би го бе изиграла. Никога нямаше да разбере. Но той, той беше убиец.

Един час по-късно Фин отключи вратата си още веднъж. Напълно облечен, прекоси сградата и стигна до малко помещение, напълно идентично в почти всяко отношение на неговото жилище. Почука тихо и вратата се отвори.

— Норман — каза той. — Може ли да поговорим?

1 ДЕКЕМВРИ 2010 Г. МИРАНДА

Спеше, когато дойдоха за нея. Гласовете им, гласовете на няколко мъже, намиращи се точно пред затвора ѝ, я събудиха. Тя седна и придърпа смачканата си блуза надолу. Вече не си правеше труда да се съблича. Не можеше да се измие и рядко получаваше други дрехи. Мислеше, че ще свикне със зловонната миризма на тялото си, с мириса на загнило, но все още усещаше пристъпи на гадене, когато при някое рязко движение миризмата стигнеше до носа ѝ. Само на Лулоа, изглежда, това не ѝ правеше никакво впечатление и когато идваше, се впиваше в кожата ѝ с радостни възгласи.

Силен тропот по вратата, последван от „Аллах, Аллах, Аллах!“. Беше изненадана, че си правят труда да ѝ дадат време, за да са сигурни, че ще бъде облечена. Да не би да мислеха, че се съблича, за да спи гола на камъните в тази килия? В тези пустинни нощи? Инстинктивно се огледа за вещите си — тетрадка, молив, ключодържател — преди да си спомни, че не притежаваше нищо. Нещо тежко — рамо, пушка — се блъсна във вратата и тя се отвори. Миранда премигна и се опита да види мъжете, но различи само неясни, груби очертания.

— Ставай — каза единият. — Движи се.

Нямаше *salaama aleikum*. За втори път след отвличането ѝ традиционният поздрав бе пропуснат. Айша поне винаги я поздравяваше и това ѝ действаше успокоително.

За миг Миранда се замисли дали да не се престори, че не разбира, но после си даде сметка колко безсмислено ще бъде това. Бавно и колебливо се изправи на крака, тялото ѝ бе вцепенено. Пикаеше ѝ се. Трябваше да се сети, преди мъжете да нахлуят вътре. Може би щеше да има време да използва кофата. Каквото и да искаха тези мъже, надяваше се, че няма да отнеме много време.

— Feyn Aisha? — попита тя. — Feyn Luloah? Къде е Айша? Къде е Лулоа?

Никой от мъжете не отговори. Вместо това единият пристъпи към нея и я побутна с цевта на пушката си.

— Yalla — заповяда той.

Подавайки главата си навън, през малката врата, Миранда бе поразена от чистотата на въздуха, свеж и мек като аромата, носещ се от току-що изтръскано и сгънато пране. Колко време бе минало, откакто за последно бе дишала така свободно? Един месец? Два? Тя вдиша дълбоко хладния и сух въздух, сякаш можеше да го съхрани в дробовете си.

Студеният метал отново притисна тънкия памучен плат, прикриващ изпъкналите ѝ ребра. Те вероятно просто не искаха да я докосват, помисли си Миранда. Бяха добри мюсюлмани дори когато я бутнаха напред с оръжията си.

Тръгна. Беше твърде тъмно, за да види нещо пред себе си — или около себе си. И тъй като бе преместена в новия си затвор, докато се бе намирала в безсъзнание, сега дори знаеше къде е спрямо старата колиба, която деляха с Айша, и колибите на мъжете. Нямаше луна, нито някакви светлини, които да издадат близостта на някакви постройки. Въпреки че бе посред нощ; защо трябваше да има светлини? Краката ѝ тежаха, трудно ги местеше. Чувстваше парене в мускулите на бедрата си, но с облекчение установи, че може да стъпва на глезена си, без да я боли прекалено много. Раната заздравяваше бавно, но по някакво чудо се бе развила съвсем лека инфекция, червеникав оток около дупката, от която Айша бе извадила куршума. Никога нищо не я бе боляло толкова, дори раждането. Щеше да крещи, ако Айша не бе натъпкала парцали в устата ѝ, преди да започне. Вместо това Миранда просто припадна. Имаше вероятност костта в глезена ѝ да е натрошена. Понякога, когато се изправяше, чувстваше остро пронизване, като пробождане от игла в ставата. Когато я освободяха, трябваше да намери лекар за това.

Тръсна глава и прогони тази мисъл. Наистина ли все още вярваше, че някой ден щеше да бъде освободена? Когато изпаднеше в моменти на крайно отчаяние, Миранда си мечтаеше да бе германка. Те плащаха откупи. Но колкото и да бе ужасно, че я бяха откъснали от Кресидата, тя не би могла да пожелае такава съдба на някой друг родител. Или на дете. Или на когото и да е. На престъпниците не трябва да се плаща. Инстинктивно си припомни дебатите в часовете по

„Изкуство и етика“, когато бе студентка в Университета на Вашингтон, за това дали трябва да се предлага парично възнаграждение за намиране на откраднати произведения на изкуството. Подобна компенсация не се ли превръщаше във възнаграждение на престъпниците? Или трябва ли изкуството да бъде съхранено на всяка цена? Тя бе заела позиция срещу компенсацията на крадците. В противен случай, твърдеше Миранда, няма всяка картина няма да бъде изложена на риск? Сега ето я и нея самата, платно на Търнър, загубено за Бог знае колко време.

Фин винаги бе негодувал срещу откупите; тя се зачуди дали случилото се с нея не го е разколебало. Надяваше се, че не е. Едно от нещата, на които разчиташе най-много, бе постоянството на принципите му. Имаше нещо отпускащо в това да знае какъв чай ще иска всяка сутрин („Ърл Грей“), какво ще закусва (мюсли — освен ако не бяха във Франция, където ядеше обикновен кроасан с масло), какъв чай ще пие преди лягане (с мляко) и какъв крем за лице използва всеки ден („Боди Шоп“ за мъже). Това бяха малките неща, незначителните подробности, но той бе постоянен и в по-големите неща. Като любовта.

Фин бе бавен, методичен, перфекционист. Не можеше да бъде прибързан, което означаваше, че работи много по цяла нощ, като студент, който се опитва да се справи със задачите си. Миранда отдавна се бе отказала да се опитва да го накара да си легне, преди да е приключил с даден проект, въпреки че се случваше да слиза на долния етаж в три часа сутринта и да го намира заспал с лице, отпуснато върху клавиатурата на компютъра, и тогава той ѝ позволяваше да го заведе горе. Сърцето ѝ се сви при мисълта за Фин, за начина, по който лицето му се отпускаше в съня, и усети болезнено празнотата в прегръдката си.

Долови гласовете пред себе си. За мазруки мъжете говореха тихо.
Каза ли на Айша?

Не, тя спи. Щеше да се опита да ни спре.

Миранда се притесни и забави крачка. Бяха я взели тайно от Айша? От Лулоа? От здравия разум? Не искаше мъжете да се досетят, че ги разбира, затова се насили да продължи да върви.

Тя нямаше да се опита да ни спре, ако знаеше, че идват, каза първият.

Все още се притеснява, че детето няма да оцелее.

Никой няма да оцелее, ако не я преместим. Нямаме избор. Те могат да бъдат тук всеки момент.

Може би ще се почувства като у дома си там. По някаква причина това се стори смешно на мъжете и те се изсмяха кратко. Както и да е, може би те ще направят нещо с нея, за разлика от мързеливите кучета тук.

Миранда усети как в гърлото ѝ се надига жлъчка. В края на краищата, Лулоа не я бе спасила. Нито тя бе успяла да спаси детето. Но кой идваше? Помощ?

Тялото ѝ трепереше, докато ходеше, вече я обхващаше паника. Не ѝ бяха завързали очите, може би защото просто бе излишно в този непрогледен мрак. Устата ѝ бе суха, а натискът върху пикочния ѝ мехур бе нетърпим. Внезапно удари пиццала си в нещо студено и гладко.

— Влизай вътре — каза един от мъжете, който се надвеси над нея. Миранда отстъпи назад.

— Защо? — попита тя. — Къде ме водите? Къде е бебето? Къде е Лулоа?

Те не отговориха.

— Влизай.

Прикладът на оръжието усили ефекта от думите им.

— Не — Миранда вече трепереше цялата. — Моля ви, кажете ми къде е Лулоа.

Сега и двете пушки се допряха до плътта над ребрата ѝ.

— Детето не е твоя работа — каза единият мъж.

Кръвта ѝ кипна за миг и тя бе обзета от внезапна ярост.

— Не е моя работа? — Гласът ѝ бе суров и дрезгав, неузнаваем. — Тя е моя работа също колкото и всеки друг човек на света е моя работа. Тя е жива заради мен.

И веднага съжали за избухването си.

— Моля ви, накажете мен, но не наказвайте Лулоа. Тя все още се нуждае от мен. Няма да оцелее. Тя няма...

Изведнъж я хванаха за ръцете и бе напъхана в задната част на нещо, което можеше да бъде само пикап, студен и неравен под коленете ѝ. Затръшнаха вратата на багажника зад нея.

— Тя не се нуждае повече от теб — каза единият мъж. Обиколи и отиде отпред, на мястото на шофьора, докато другите двама се качиха

при нея отзад. Единият стисна здраво китките ѝ, докато другият ги завърза с дебело грапаво въже. Завладяна от нов пристъп на паника, със свит от ужас стомах, Миранда дори не помисли да се съпротивлява. Когато мъжете овързаха по подобен начин и краката ѝ, те я бутнаха, за да се търкулне и да падне на гърба си. Миг по-късно я лишиха от гледката ѝ към звездите, като я покриха с одеяло. Тя извърна главата си на една страна, за да може да диша, и усети някаква силна животинска миризма. Вцепенена от мъка и твърде уплашена, за да плаче, Миранда остана неподвижна. Дали я бяха продали на друга групировка? Затова ли я местеха? Или просто искаха да избягат от спасителите ѝ? Но откъде можеха да знаят за някаква предстояща операция? Мозъкът ѝ не спираше да се лута сред всички възможности. Изтощена, но неспособна да заспи, Миранда се опита да измисли някакъв вариант за бягство. Раздвижи пръстите на ръцете и краката си, но те бяха здраво пристегнати. Дори и да успееше да се изправи по някакъв начин, да се прекатури през ръба на пикапа и да се озове на пътя, нямаше да може да се освободи. От едната си страна долавяше мрачното присъствие на двамата мъже.

Гневът се надигаше и изпълваше тялото ѝ; усещаше силния му натиск под кожата си. Но нямаше къде да отиде, нямаше шанс за спасение. Това бе безполезна и, най-вероятно, опасна емоция. Беше работила усилено, за да заглуши гнева си към тези хора, към техните заблуждения. Трябваше да се опита да запази спокойствие. И да наблюдава всичко. Да следи за всяка възможност за бягство. Но дори да успееше да се освободи, което бе почти невероятно, къде щеше да отиде? Дали първо щеше да потърси Лулоа, или щеше веднага да потърси начин да се върне в Арнабия, при Креси и Фин? Как би могла да се върне у дома, знаейки на каква съдба обрича Лулоа? И как би могла да се спусне първо към Лулоа, като знае, че така рискува никога повече да не види собствената си дъщеря? Сърцето ѝ се разкъсваше и от двата варианта. В момента обаче не и се налагаше да прави какъвто и да е избор.

Ставаше все по-светло. Скоро щеше да изгрее слънцето и Лулоа щеше да огладнее. Тя не беше достатъчно голяма да се оправи без какъвто и да е вид мляко. Колко дълго щеше да оцелее без Миранда? Щяха да я хранят с мръсна вода и сладък чай. Можеше да не издържи и седмица.

23 ЮНИ 2007 Г.

ФИН

Миранда и Фин живееха заедно (официално) по-малко от две седмици, когато Фин реши, че е време да организират първата си вечеря като домакини в резиденцията. Всъщност нямаха голям избор. Редакторът за Близкия изток на „Гардиън“ бе в града и очакваше да бъде подходящо почетен. Официалните вечери не бяха въпрос на избор в тази работа. Звучаха бляскаво за приятелите и семействата у дома, но те бяха всъщност мястото, където се вършеше основна част от дипломатическия бизнес. И бяха доста труден бизнес. Особено за Фин. Трябваше да се държат речи (на арабски), да се формират съюзи, да се повдигат неудобни теми, да се съживяват замрели разговори. Имаше безкрайно редуване на супи и ястия, на салати и пудинги, следвани от чай и кафе в салона и ракия и порто на верандата за нежелаящите да си тръгват гости. Малцина от тези нощни птици се замисляха, че домакинят им трябва да се появи в офиса си на следващата сутрин в седем и половина и че той не може да си легне, докато те не си тръгнат. Не че Фин винаги отиваше веднага да си ляга. Често работеше дълго в домашния си офис и се пъхаше в леглото точно когато мюезините започваха да призовават за сутрешните молитви.

Фин всъщност не беше сигурен, че Миранда трябва да присъства. Промените в статута на партньор трябваше да се съобщават първо на Протокола, а той още не бе стигнал дотам. Беше доста зает. Но Миранда вече живееше с него; тя бе неговият живот. Искаше да присъства на вечерята. Освен това се предполагаше, че атмосферата ще е приятелска, основно от местни жители. Носеше се слух, че редакторът на „Гардиън“ е достатъчно интелигентен човек, и Фин искаше да е сигурен, че ще го свърже с източници, които знаеха какво се случва в страната. Това място бе като глава лук, слой след слой от племенна лоялност, политически маневри, полуистини. Бог му бе свидетел, че самият той все още се опитваше да обели първите няколко слоя.

Когато се върна от посолството половин час преди да дойдат гостите, намери Миранда в средата на стаята им по бельо, заобиколена от разхвърляни рокли.

— Това ще ми хареса — каза тя, с нотка на разочаровано малко дете в гласа. Прескачайки внимателно купчините изкуствена коприна и дантела, Фин се наведе и я целуна.

— Това определено е един от начините да си гарантираме незабравима вечер — каза той. — Но си мислех, че искаш да запазя работата си?

— Западните ми рокли са прекалено западни, а източните ми — прекалено грозни. Не искам да шокирам никого, но не желая да бъда и противна.

Фин потисна усмивката си. С виещата се по раменете коса, зачервено лице и без никакъв грим, с гърди едва прикрити от дантела, тя никога не бе изглеждала по-красива. Не беше религиозен човек, но всеки път, когато я видеше съблечена, му се искаше да падне на колене и да благодари на някого.

— Хммм, да не си противна. Какво предизвикателство — каза той. — Дай да видя дали мога да ти помогна.

Отиде до дрешника и отвори вратата. Няколко минути по-късно се появи с тясна черна пола и сако и дантелена синьо-зелена блуза.

— Какво ще кажеш за това? Скромно, с елемент на женственост? Определено не създава впечатление за домакиня? Малко по бизнес вид, но мисля, че можеш да го преживееш.

Миранда се втренчи в него.

— Сигурен ли си, че не си гей?

Фин погледна часовника си.

— Имам ли време да ти докажа обратното?

Шарлот, вторият секретар по политиката, пристигна първа. Съвестна до крайност, тя винаги идваше рано и се придържаше към диетична кока-кола, докато бъдеше поднесена храната. Миранда беше отворила вратата, изглеждайки само леко разрошена, и Фин въздъхна от облекчение, когато ги чу да си бърбят в салона като стари приятелки. Защо се бе притеснявал за нея? Тя можеше да се сприятели и с жив плет. Отпрати се към кухнята, за да провери персонала, макар да не беше сигурен защо си прави труда; те бяха професионалисти. Стъклени купички с фъстъци, кашу и бадеми вече бяха подредени по

масичките в салона; сребърни подноси, покрити с бели салфетки, и празни чаши за коктейли и вино стояха готови върху стоманените плотове в кухнята; и Семере се бе надвесил над леда, чупейки го на малки кубчета. Почетният гост, Обри Луис, пристигна следващ, блед и изтощен.

— Изключително съм ви признателен — каза той, като стисна ръката на Фин. Беше пристигнал в страната тази сутрин с ранен полет от Дубай и явно не бе имал време да подремне. Останалата част от техните гости, мазрукските политици, преподаватели, служители в неправителствени организации и министри, предсказуемо дойдоха със закъснение. Последен се появи външният министър Абас ал-Атас, нисък усмихнат мъж с лъщяща плешива глава. По-късно Миранда каза на Фин, че е докоснала с червилото си тила му. Фин не беше сигурен, че се шегува. Вечерта беше приятна, по-приятна, отколкото бе очаквал. Абас ал-Атас беше словоохотлив и сърдечен, а невинаги се държеше така. А министърът на търговията, Тофик ал-Кибси, и преподавателят по политически науки Адил ал-Ахмар говореха разпалено за страната си и за нейното бъдеще. Досега Миранда издържаше всичко с достойно за възхищение търпение. След напитките на верандата тя поведе групата към антрето, за да се разпишат в книгата за гости, преди да ги придружи до трапезарията. Докато Миранда и останалите все още бяха в антрето, Ал-Атас последва Фин в трапезарията и обиколи масата, четейки картичките с имената, като мишелов, търсец плячката си. Спря се пред мястото на Миранда.

— Миранда Талума? — прочете той въпросително.

— Моята партньорка.

Не беше необходимо да използва думата „съпруга“ пред човек, който бе получил образование във Великобритания и имаше къща в Съри. И все пак ръцете на Фин се изпотиха и той скришом ги изтри с кърпичката си.

Ал-Атас го погледна, повдигайки побелелите си вежди.

— Дългосрочна?

Фин се усмихна.

— Абсолютно. Ако ме изтърпи.

Министърът леко кимна и го потупа по рамото.

— Mabruk — каза той. В джобовете ръцете на Фин се отпуснаха.

Тъкмо когато Фин беше отпуснал гарда, министърът на външните работи трябваше да се изпусне и да спомене свободата на словото. Той се оплака от начина, по който пресата отразяваше конфликта със Севера, което предизвика Фин да изтъкне, с лек намек на недоволство, че министърът не може да очаква медиите да отразяват реално събитията, когато правителството не допуска журналисти в региона.

— Когато правителството реши да възпре напълно медиите отнякъде, това веднага поражда съмнение — добави той. — Не мога да разбера защо правителството не успява да схване това.

— Ние допускаме журналисти — възпротиви се министърът.

— Дори миналата седмица закарахме цял автобус с...

— Точно за това става дума — каза Фин, усмихвайки се, за да смекчи думите си. — Качвате ги в автобус и им казвате какво да гледат. Защо не им позволявате да обикалят свободно?

Ал-Атас се намръщи.

— Не е безопасно — каза той. — И вие трябва да знаете, че нашите журналисти не са професионално подготвени. Не можем да им вярваме, че ще напишат истината.

— Не можете ли да ги обучите? — попита Миранда. — Със сигурност в света има достатъчно журналисти, готови да дойдат и да предадат опита си?

Ал-Атас наведе глава почтително към Миранда.

— Може би — каза той. След това, надуващ се леко, добави:

— Но дори и без обучение тук имаме свобода на словото. Нашите журналисти са свободни да пишат каквото пожелаят дори когато не са прави.

— Нима? — Фин повдигна вежда. — Значи са свободни да критикуват президента по име, така ли?

Обри остана странно мълчалив по време на размяната на тези реплики, просто наблюдаваше. Фин имаше чувството, че е прекалено изтощен, за да задава сам въпросите. Но не бе очаквал един журналист да бъде толкова пасивен.

Министърът на търговията избърса устата си и постави салфетката в скута си, след което се покашля.

— Те са достатъчно свободни, за да измислят клевети — каза той. — Аз самият водя дело за клевета срещу един журналист, който

написа, че съм наел членове на семейството си на правителствена служба.

— А така ли е? — наведе се напред с любопитство Миранда.

— Миранда! — възкликна Фин, но не можа да сдържи смеха си.

За щастие, министърът също се усмихна.

— Просто питам! — възкликна Миранда.

— Не — каза министърът. — Ето защо е клеветата.

Неизбежно разговорът се насочи към тероризма и нарастващата радикализация.

— И каква е основната причина за проблемите тук, как мислите? — попита Обри, който внезапно остави чашата си на масата, сякаш се бе пробудил най-сетне от дълбок сън. — Дали е бедността? Безработицата?

— Според мен едва ли може да се каже, че има една основна причина — отговори Ал-Атас, докато попиваше остатъците от супа с къри и скариди по брадичката си. — Със сигурност е много повече от бедността.

Фин се обърна към Обри, който седеше до него.

— Бих казал — поправете ме, ако греша, министре — бих казал, че чувството за несправедливост и неравнопоставеност допринася значително за проблемите.

— Точно така — каза професорът по политически науки Адил ал-Ахмар. — Неравномерното разпределение на богатството в резултат на правителствената корупция. По същата причина през деветнайсети век европейците са стигнали до социализма. Виждаме как светът ни се експлоатира от богатите — често чужди — компании и правителства. Виждаме, че страната ни се управлява от друга страна. Или е потискана от нея.

— Но проблемът не е ли свързан и с образованието? — Миранда погледна Ал-Атас. — Искам да кажа, че системата ви е фокусирана върху наизустяване на информация. Хората не са насърчавани да мислят сами. Ако имате образователна система, която всъщност да учи хората на критично мислене, да ги учи да оспорват това, което им се казва, няма ли да се промени нещо?

— Това е една от основните ни работни предпоставки. Ето защо реформата в образованието е с приоритет за развитие, наред с политическата реформа — каза Фин.

— Ах, но помощта за развитие като лек за радикализацията е деликатно нещо — каза Ал-Атас. — Да, наистина се нуждаем от система за модернизиране на образованието, младите хора имат нужда от възможности да си изкарват прехраната достойно и Западът може да помогне с реформата в професионалното обучение и учебната програма, но...

— Но веднага след като има намеса на западно присъствие, целият проект става империалистически или колониален — или поне така се възприема от хората — довърши Фин.

Ал-Атас кимна в знак на съгласие.

— Тогава какво да правим? Да прекратим нашите програми за развитие? Да се опитаме да се справим с първопричината на проблемите или просто да се опитаме да убием терористичните лидери? — Обри плъзна един бележник на масата.

— Убиването на лидерите очевидно не работи — каза Миранда, като се отказа от опитите си да нареже един жилав патладжан наполовина. — Всеки път, когато американските дронове убиват един терорист, те създават петстотин повече. Не е ли така?

Министърът кимна леко.

— В известен смисъл, да. Зависи дали радикализацията е продукт на масово народно движение, подхранвано от отчаянието на хората, или е дело на харизматични лидери, манипулиращи тълпата.

— Може да е по малко и от двете — допълни министърът на вътрешните работи Мохамед ал-Бая, който до този момент не се бе обаждал.

— Значи, ако е по-скоро резултат от лидерски действия, отколкото масово явление — каза Миранда, — убивате ли движението, когато отсечете главата на водача на движението?

— Да, но трябва да бъдат убити правилните хора — каза Ал-Бая. — Това не слага край на терористичното движение, но поне то престава да бъде заплаха за Запада. Ето защо позволяваме на американските безпилотни самолети да нападат известни лидери.

— Но атаките на дроновете карат хората да мразят Запада повече от всякога — каза Миранда с пламнало лице, а гласът ѝ се повиши с една октава. — Дори някои от моите приятели тук започнаха да мразят Америка заради нападенията на север. Просто не разбирам защо ги подкрепяте, особено когато те винаги успяват да убият цял куп

цивилни заедно с предполагаемата им мишена. Как може да позволявате да избиват собствените ви хора?

Фин намери крака ѝ под масата и я изрита силно. Тя го погледна разсеяно, но продължи:

— Нима дроновете не ядосват още повече племенните лидери и не изострят цялата ситуация в страната?

— Е, може би — отвърна Ал-Бая предпазливо. — Но какво са петстотин души без водач? Неудобство за собствената си страна може би, но със сигурност не са достатъчно организирани, за да извършват терористични атаки в чужбина.

— Но не е ли възможно един от тези петстотин души да се превърне в новия лидер? А и ако, в края на краищата, те са радикализирани не заради лидерите си, а от чувството за обща неудовлетвореност? И ако тази нужда от справедливост продължи да се разраства и разпространява?

— Ако има достатъчно от тези хора — каза Фин мрачно, — се получава гражданска война.

7 ДЕКЕМВРИ 2010 Г.

МИРАНДА

От тъмнина към тъмнина, каза си Миранда. Човек си мисли, че не може да издържи нещо по-тежко от сегашната си реалност, а след това му се налага. Намираще се на циментов под в друга каменна къща, на няколко часа път от предишния си затвор. Сама. Вече болезнено препълнените ѝ и течащи гърди протестираха срещу отсъствието на Лулоа. Или на Кресида. Това неизпито мляко оплакваше две непоносими загуби. Креси бе първата ѝ любов, винаги и завинаги, но малките пухкави коси на Лулоа се бяха настанили в местенцето на сърцето ѝ, което и да бе то, отговорно за агонията на майчината привързаност.

Един образ изплува пред нея, осветявайки слабо отчаянието ѝ. Жена с изморени очи седи в малка стая без прозорци, стрива постоянно прииждащ по тръба поток от звезди на каша и храни с лъжица полумесец в клетка. Варо вероятно е искала картината „Небесна храна“ да казва нещо за начина, по който жените стриват звездната си същност, жертвайки своята уникална светлина, за да заситят децата си. Нещо за изцеждането на душата, за изтощителното усилие на майчинството.

Но сега тази картина бе недостижимият рай за Миранда. Сега би дала всичко на света, би стрила на прах всяко звездно качество, което притежаваше, за привилегията отново да храни своите две лунни деца.

Тръсна глава, за да не мисли за момичетата си, преди страхът и мъката да я погълнат. Нищо не я измъчваше повече от всички тези терзания за нейното дете и малката Лулоа, когато бе безпомощна и не можеше да се върне при тях. Устните ѝ бяха сухи и напукани; никой не ѝ бе дал вода. Хрумна ѝ, че може да пие от млякото си, стига да имаше чаша. Седна, изстиска малко в дясната си длан и я повдигна към устата си. Ръцете ѝ бяха мръсни. Това, най-вероятно, бе лоша идея. Никой не се бе сетил да ѝ донесе гърне, така че тя се изпика в ъгъла на стаята.

В помещението имаше малък прозорец, толкова високо в стената, че не можеше да го достигне. Не че можеше да мине през него, дори да

го стигнеше; беше с размерите на кутия за обяд. Защо измерваме всичко с храна, запита се разсеяно тя. Когато беше бременна, интернет сайтовете за бебета я информираха, че Креси е с размерите на боровинка, после на орех, слива, портокал, пъпеш. По-голяма от кутия за хляб. По-голяма от нарязан хляб. Играта на асоциации се превърна в начин на живот. Съзнанието ѝ се луташе из празнотата, търсеше цел. Образите на храна продължаваха да идват, блестящи, дразнещи. Натюрморт след натюрморт от лъскави ябълки и матови сливи. Слабото парене в корема подсказа на Миранда, че е гладна, но тя не можеше да си представи да преглътне нещо. Не можеше да преглътне това.

Трите малки звезди и полумесецът, които можеше да види през прозореца, избледняваха. Отново се замисли за Ремедиос Варо, за нейните полумесеци в прозорците на малки стаи, където работят самотни жени — или излизат от кладенци. Нейните полумесеци бяха вътре в нея, светеха като лампи, като скулптури. Замисли се за баща си и се зачуди дали Фин му е казал. Клетият ѝ баща. За милионен път на Миранда ѝ се прииска да има брат или сестра, някой, който да му прави компания. Майка ѝ явно не се нуждаеше от никого. (Или поне такава впечатление оставяше.) Баща ѝ се бе опитал да прикрие страха си, когато му каза къде се местят с Висента.

— О — бе казал той, въртейки очилата си в ръце. — Мислех си, че нещо подобно може да се случи.

Миранда и Висента вече бяха направили няколко дълги пътувания заедно, приемайки грантове и резиденции из далечни места, надявайки се, че ще получат вдъхновение и ще дадат нова насока на творбите си. Бяха започнали в Италия, където работиха в отделни ателиета в каменна къща в подножието на планината Субазлио, до Асизи, а следващите лета прекараха в Сенегал и Перу. Една от германските братовчедки на Висента от Буенос Айрес (от „нацистката страна на семейството ми“, както наричаше Висента тези потомци на бежанци от следвоенна Германия), им каза за безвъзмездните грантове на Германската къща в Мазрук.

— Това е една от последните недокоснати култури в Близкия изток — бе обяснила тя. — Едно от малкото места, които все още не са отстъпили на материализма и моловете.

Нито Миранда, нито Висента бяха пътували до Близкия изток и бяха еднакво нетърпеливи да открият нещо ново. Не познаваха човек, който да е ходил в Мазрук.

— Нека да отидем и да проучим зад воала — пошегува се Висента. — Да разберем какво крият.

— Вече имам име за първата си картина — бе казала Миранда. „Мистичният Мазрук“.

Майката на Висента не беше въздържана като бащата на Миранда.

— Вие да не сте полудели? — разкрещя се тя по скайп от Ню Йорк. — Там ще умреш, Висента. И двете с Миранда ще умрете. Казваш, че я обичаш, и я водиш в шибаното Средновековие?

Странно бе, че след като пристигнаха там, Миранда и Висента спряха да се притесняват, че истинската същност на връзката им ще бъде разкрита. В Мазрук не беше ни най-малко необичайно жените да споделят едно легло или да се държат за ръка на улицата. Ученичките на Миранда спяха в едно легло със сестрите и приятелките си всяка вечер; безброй пъти и двете жени бяха канени да останат да преспят при други жени. Просто на никого не му хрумваше, че може да се случи нещо сексуално. (Миранда и Висента бяха чували слухове за тайни лесбийски дейности в хамамите, местните бани, но не бяха ставали свидетелки на подобни неща.) По някакъв начин никога не им бе било по-лесно да живеят в своята лесбийска връзка.

Но страната наистина се бе оказала причина за тяхната гибел. Докато Миранда постепенно попиваше местната култура и живота на своите ученички, Висента все повече негодуваше срещу нейното женомразство, неспособна да види нищо отвъд него. През февруари 2005 г. времето на нейната арт стипендия изтичаше и чантите ѝ бяха наполовина приготвени.

— Мира? — попита тя, когато датата на заминаването им наближи.

— Ммммм?

Миранда се бе проснала гола на леглото им, на дебелия матрак с кралски размери, който заемаше по-голямата част от пода на стаята им, а главата ѝ бе отпусната на топлия корем на Висента. Полузаспала, вдишваше острия ѝ аромат, влажна земя и зеленина. „Все едно правя любов с Коледа“, обичаше да казва Миранда. Сънуваше нова картина,

пейзаж, съставен изцяло от женски тела. Никога не бе правила нещо, изцяло съставено от женски тела. Амазонска дъждовна гора (създадена от истински амазонки!)? Каскади от водопади? Или пък Петра, Йордания? В Петра можеше да е забавно... толкова много различни храмове, каньони и гробници. Може да нарисува цяла поредица картини от Петра... Някъде все още пазеше снимките, които си бяха правили с Висента, когато бяха на почивка там. Жена като гробница. Животът извира от жените. Може ли също и да свършва там? Понякога да, помисли си тя с тъга.

— Говори ли с момичетата? — Висента остави настрана „Боди арт/ Представяне на обекта“^[1] и нави на пръста си една къдрица от косата на Миранда.

— Какво искаш да кажеш? — попита Миранда стреснато, но всъщност много добре знаеше за какво говори тя.

— Знаят ли, че си тръгваш следващия месец?

— Ммммм...

Висента измъкна пръстите си от косата на Миранда и се обърна настрана, оставяйки главата ѝ да падне на матрака.

— Хайде, Мира, не е честно. Дай им малко предизвестие, преди да изчезнеш на фона на залязващото слънце.

Беше последният месец от стипендията ѝ и тя нямаше търпение да се върне в Сиатъл. Беше ѝ дошло до гуша да търпи тормоза по улицата и подхилкванията на таксиметровите шофьори и в крайна сметка, се бе отказала от опитите да разбере защо жените тук просто не се разбунтуват.

Миранда се надигна, седна на матрака, придърпа колене до гърдите си и сърцето ѝ изведнъж заби оглушително.

— Е, аз всъщност... Мислех си...

— О? — Висента стана от матрака, изправи се и се обърна да погледне надолу към Миранда, скръстила ръце пред голите си гърди, сякаш за да се предпази от думите, които щеше да чуе.

Миранда си пое дълбоко дъх и я погледна в очите, тези непроницаеми изумрудни, сред мъждивата светлина, влизаща от единствения малък прозорец в стаята.

— Не мисля, че съм готова да си тръгна.

— О, божичко. От това се боях.

— Така ли?

Миранда бе изненадана. Не бе типично за Висента да бъде особено чувствителна към вътрешния живот на другите.

— Не искаш да разочароваш никого. Това е твоят фатален недостатък.

— Не е само това.

Миранда тъкмо бе започнала да се чувства като у дома си в тази чужда земя. Беше научила пътя си из лабиринтите на Стария град, знаеше откъде да си намери бърбън на черно и как да си плащат сметките за ток. Беше ѝ приятно да живее в триетажна къща, каквато никога не би могла да си позволи в Сиатъл. Но най-вече — бе обикнала своите момичета, художничките.

— Висента, за първи път в живота си се чувствам полезна. Тези момичета, те се нуждаят от мен повече от богатите деца в „Корниш“. Кого друго си имат? Какво ще се случи с тях, когато си тръгна...

Не говореше за единственото важно нещо в момента: че чувствата ѝ към Висента не бяха достатъчно силни, за да я откъснат от това място. Страхуваше се много да го изрече, прекалено много се страхуваше да не я загуби напълно.

— Това не е твой проблем, Майко Тереза. Не искам да звучи грубо, но можеш да жертваш живота си милиони пъти за жените в развиващия се свят и какъв ще бъде резултатът? Купчина картини, които никога няма да бъдат видени от никого. Няколко жени, все още държани като заложници от техните семейства, тяхната религия, тяхното общество, техните...

— Вярно е — замисли се за миг Миранда. — Но те искат да се научат. Отчаяно желаят да се научат. Те не знаят как да живеят, без да рисуват или скицират, без да творят нещо. Като нас. Щастливи са, когато рисуват, щастливи са, когато стават все по-добри, дори ако никой никога не види резултата. Нима не е възможно това да е достатъчно, това да е достоен начин да живееш като художник? Да твориш заради самия процес, не за изложба или заради публиката?

— Не. Не, мамка му, това не е достатъчно. Какво става с общуването? Ако изкуството не успее да каже нещо на някого, тогава за какво, по дяволите, е всичко това?

— Може би общуват със себе си.

— Страхотно. Значи обучаваме групичка жени да мастурбират мисловно, чрез изкуството. Да изнасят монолози с бои. Прекрасно. И

как точно това променя живота им?

Миранда въздъхна.

— Не знам дали го променя.

— Тогава?

— Просто ми се иска да остана малко по-дълго, да видя какво ще се случи. Да ги науча на всичко, което мога, а след това... не знам.

— Колко благородно от твоя страна. Колко възвишено. Но въпреки целия ти идеализъм, всъщност не става дума само за това, нали? Може ли причината да е, че си се привързала особено към една твоя ученичка?

Висента бе отстъпила към стената, докато ѝ говореше, отдалечавайки се от нея.

В гърдите на Миранда се надигна вълна от ярост.

— Не мога да повярвам на това, което каза току-що. Ти, от всички хора...

— Е, с кого прекарваш повече време през последния месец, с мен или с малката художничка? Какво трябваше да си помисля?

— Защо трябва да превръщаш всичко в секс? Възможно е човек да го е грижа за някого и да прекарва време с него, без да иска да го чука. Не че очаквам да го разбереш.

— Съжалявам, но не беше ли ти, която ми призна, че си спала с половината свят, преди да се срещнем?

— А не беше ли ти, която спа с половината свят, след като се срещнахме?

— Не е честно, Миранда. Случи се само веднъж и бях откровена с теб.

— Беше ли откровена за сервитьорката ни в „Дейли Гринд“ или за рецензентката от „Таймс“...

— Това бяха само флиртове и ти го знаеш. Знаеш, че нищо не стана с тях. А и ти не искаше ли рецензентката да харесва изложбата ти?

— И ти реши, че това е най-добрият начин да я убедиш? Защото моите картини са толкова зле, че е нужно неустоимият ти сексапил да я омагьоса? Може би тя написа добра рецензия, защото ме съжали, че имам такава нелоялна приятелка. Божичко. Знаеш ли, мисля, че една от причините, заради които реших, че е добра идея да дойдем тук, е, че жените няма да те свалят. Или обратното.

— Не, изглежда, тук това е твоята роля.

— Това е абсурдно. Защо трябва да разбираш всичко погрешно? Защо просто не се опиташ да разбереш? Тук няма нито една жена, с която бих спала, дори да мога да я убедя за това. Тазкия ми е като малка сестра.

Висента замълча и заби поглед към пода; в очите ѝ имаше нещо съкрушено.

— Съжалявам, Висента. Уверявам те, че не правя това, защото има някой друг. Не го правя заради нещо, което ти си направила.

Това не бе съвсем вярно, но имаше ли смисъл да я наранява още повече? Миранда се опита да разведри атмосферата.

— И тук ми харесва. Не харчим никакви пари, разполагаме с безкрайно време, за да рисуваме, и това е едно от най-дружелюбните места, на които някога съм била.

Собствената ѝ работа бе в подем; не можеше да се откъсне от триножника си. Но и това не биваше да го казва; как би могла да заяви, че поставя картините си пред сърцето си?

Висента вдигна глава.

— И едно от най-депресиращите. Ако трябва да прекарам още една седмица сред всички тези черни покривала, ще полудея. Ще се съблека и ще мина през Стария град, пеейки клубни песни.

— Бих искала да го видя. — Миранда се опита да се усмихне, но Висента не реагира.

— Това, което наистина не разбирам, е как може да искаш да останеш в култура, която се отнася към жените си по този начин? Как може да го търпиш? Как може да не полудяваш от ярост всеки ден? Четох историите за децата булки и искам да отида и да прережа гърлата на всички онези мъже. Не мога да живея с толкова гняв през цялото време. Ако винаги съм в това състояние на кипене, в крайна сметка, просто ще се изпаря и от мен няма да остане нищо, освен яростен повей на вятъра.

Ръцете на Висента се впиха в косата ѝ, подръпвайки гъстите черни кичури, сякаш искаше да изкорени нежеланите мисли. Беше толкова типично за нея да вземе нещо — една страна, един проект, една връзка — с всепоглъщаща, нажежаваща до бяло страст и след това рязко да го изостави или да си тръгне, когато се отегчи или

разочарова. Разбира се, тя бе приключила със задачата си тук, но все пак... На Миранда всичко ѝ се струваше някак недовършено.

— Но разбираш ли, именно заради жените искам да остана. Как можем просто да не направим нищо? Не е ли по-добре да направим нещо мъничко, нещо, което няколко жени толкова силно желаят, отколкото нищо? И може би като гледат нас, като наблюдават начина ни на живот, свободни от властта на родители, братя и чичовци, свободни да избираме сами своя път, може би това ще промени представите им какви възможности имат те самите.

— Те нямат никакви възможности. Не и тук. И какво всъщност виждат от истинския ни живот? Можеш ли да им кажеш истината за нас? Можеш ли да говориш с тях за предимствата на оребрените вибратори и на тези с каишки? Главите им ще експлодират.

— Пропускаш най-важното.

— Не. Позицията ти ми е напълно ясна. Не ти пука достатъчно за мен, за да се върнеш у дома — с мен. В нашия дом, при нашите приятели, при живота ни. Да не споменавам работата ти. Мислила ли си за работата си?

— Изобщо не е свързано с това колко те обичам.

— Не ме лъжи, Мира. Ясно е, че не ме обичаш достатъчно. Не можеш сериозно да мислиш, че в Сиатъл просто ще плета чорапи и ще те чакам, докато не решиш, че си просветила достатъчно жени тук.

— Не знам, Висента. Още не съм обмислила всичко.

— Очевидно.

Висента ѝ обърна гръб, отиде до скрина и почна да издърпва чекмеджета и да ги затваря с трясък. Дори и сега гледката на дългите ѝ кафяви крака и извивките на гърба ѝ накараха Миранда да се разтрепери от внезапно желание.

— Моля те — каза тя, все още свита на кълбо в леглото. — Просто искам да видя какво ще се случи.

— Ще ти кажа какво ще се случи, мамка му — каза Висента. — Това, което ще се случи, е, че нощите ти ще станат много самотни.

— Недей — прошепна Миранда, олюлявайки се напред и назад в чаршафите. — Не го прави.

Разгъвайки краката си, тя се опъна на леглото в най-добрата си поза, облежната на лакти, с отметната назад глава и леко повдигнати бедра. Когато Висента се обърна към нея, с все още пламтящи от ярост

очи, черните дантелени бикини и шорти, които смяташе да прибере в багажа си, се изплъзнаха от пръстите ѝ върху студения каменен под.

— Това е толкова нечестно, Мира.

— Честно е...

— Не — каза Висента и се плъзна надолу, на колене пред полегналата фигура Миранда. — Нищо не е честно...

Отпусна глава на корема ѝ, тялото ѝ трепереше.

— Страх ме е за теб — каза тя, гласът ѝ най-накрая я предаде.

— Фокусирана си само върху едно нещо, както става, когато си развълнувана от някаква идея, и това ме плаши. Сякаш дори не ме чуваш. Сякаш дори не съм тук.

— Чувам те. Наистина те чувам.

— Тогава слушай, Мира. Не бъди глупачка, става ли? Не позволявай да те убият.

Миранда се протегна, сложи ръка на топлата глава на Висента и усети как нейните горещи сълзи се спускат по бедрата ѝ.

Смешното бе, че всички у дома сякаш се успокоиха, когато Миранда се премести при Фин. Не само че имаше стабилна хетеросексуална връзка, но и бе заключена в къща с високи порти, с охрана и цял екип въоръжени мъже, които да я защитават. Баща ѝ бе на седмото небе от радост. Сега можеше да се завърне към изучаването на безкрайните небеса, без да се притеснява за безопасността на дъщеря си. Майка ѝ също изпрати поздравителна картичка, въпреки че не се бе въздържала и бе добавила: „Колко конвенционално от твоя страна, скъпа! Надявам се да си щастлива“.

Но Миранда никога не се бе чувствала в опасност, докато не се премести при Фин. Когато след теб навсякъде върви мъж с автоматично оръжие, започваш да се чудиш кога ще му се наложи да го използва. Животът с Фин я постави в центъра на мишената. Всъщност това трябваше да е името на резиденцията, „Мишената“. В деня, след като се премести, Тъкър дойде с лаптопа си, за да ѝ даде урок как работи екипът за „близка защита“, както и първия ѝ урок по самоотбрана. С помощта на „Пауър Пойнт“ презентация ѝ обясни колко е важно да обръща внимание на заобикалящата я среда и какво да прави, ако ѝ се стори, че я следят. Имаше и акроним: СИГУРНОСТ. За какво бяха буквите? Ситуация, Инстинкт... Не можеше да си спомни останалата част. Онази нощ двамата с Тъкър бяха минали през

презентацията с помощта на значително количество джин. Очевидно беше калпава ученичка, щом свърши на такова място.

Просто не я бяха научили на правилните неща. На годишното обучение по сигурността на персонала и партньорите им от посолството се бе научила как да работи с радиостанцията — всички имаха такива в домовете си, в случай че телефоните спрат да работят; какво да избягва да казва по мобилен телефон; и как да проверява колата си за експлозиви. На паркинга на посолството всички се бяха скупчили около една тойота и се упражняваха да надничат под нея, над гумите и в двигателя.

— Търсете чисти места в колата, където някой може скоро да я е докосвал — каза Тъкър.

— Добра причина да не се мие колата — бе прошепнала Миранда на Фин.

— Скъпа, в нашите автомобили постоянно оставяме въоръжени мъже. По всяко време. Може и никога да не ни се наложи да проверяваме собствените си коли.

И все пак Миранда беше очарована. Наблюдава внимателно, когато Тъкър показваше как да се отвори вратата съвсем леко, как да се застане встрани от отвора и да се прокара парче хартия по ръба на вратата, за да се открият жици.

В годините преди Фин тя бе скитала свободно, извън всякакъв официален радар, нерегистрирана от никое посолство, очаквайки и получавайки гостоприемство. Обичаше да пътува сама, обичаше да спира, за да посети съседите си за чай, обичаше всекидневните си разговори с таксиметровите шофьори. Те бяха най-добрите ѝ учители по арабски. От тях научи числата, как да упъти някого, както и фрази на възмущение: „Петстотин динара? Да не си полудял? Няма да платя! Двеста най-много!“. Странно, местните никога не се досещаха за нейната националност, като изреждаха почти всяка страна с бели хора и се отказваха, преди да стигнат до Съединените щати.

Сякаш не им хрумваше, че американка може да обикаля из страна, където нейното правителство бе толкова непопулярно. Спомни си последното си пътуване с такси, в деня, преди да се премести при Фин. Не че бе особено забележително. Бе имала подобни разговори с безброй шофьори. Но тя го помнеше, защото бе последният ѝ път.

След като куфарите ѝ бяха довлечени нагоре по стъпалата на резиденцията, такситата станаха забранена територия.

— Antee Allmanee? Германка ли сте?

Това обикновено бе първото предположение. Германия имаше много проекти в Мазрук.

— Laa. He.

— Francia? Французойка?

— Laa.

— Al-Roosiah? Рускиня?

— Laa.

Мъжът се предаде.

— Min wayna antee? Откъде сте?

— Ana min New York.

Винаги казваше, че е от Ню Йорк, защото никой не бе чувал за Сиатъл. И без това с Висента бяха прекарали много време там.

— Ah, New York! Amreekah! А, Ню Йорк! Америка!

— Aiwa. Да.

— Amreekah wa Mazrooq very friends! Very friends! Америка и Мазрук са много добри приятели!

Той беше искрено развълнуван, долепи ръце, за да покаже колко добри приятели са Мазрук и Америка, и се обърна назад към Миранда, за да я погледне. Всъщност шофьорът правеше това всеки път, когато ѝ казваше нещо, което означаваше, че най-малко петнайсет минути от половината час, през който пътуваха, не гледаше пътя. А в мазрукските автомобили нямаше предпазни колани. Голям късмет бе, че имаха подове.

— Aiwa.

Най-лесно беше просто да се съгласява. Това, което искаше да каже, бе: В какъв смисъл сме добри приятели? Приятели, като във „враговете на моите врагове са мои приятели“? Приятели, като в „нуждаем се от вас, за да наливате пари в развитието на страната и да осигурявате военна помощ“? Или приятели като в „нашият президент отчаяно се нуждае от американската политическа подкрепа“.

Той не уточни.

— Mazrooq kwayis? Харесва ли ви в Мазрук?

— Aiwa — каза тя и отново въздъхна. — Mazrooq kwayis. Да, харесвам Мазрук.

Казваше го най-малко девет пъти на ден. Всички те искаха да чуят колко ѝ харесва страната им. И тя я харесваше, наистина я харесваше. Просто бе изморително да го изразява толкова често.

Шофьорът се умълча за малко, след това се сети за нещо друго.

— Antee maseeheeah? Християнка ли сте?

Тя замълча за миг. Не беше християнка. Не беше никаква. Но докато мазруките можеха да разберат как някой е християнин или евреин, те просто не можеха да проумеят как е възможно човек да няма никаква религия. За тях отсъствието на Бог бе нещо немислимо. За Миранда бе точно обратното.

— Aiwa — каза тя накрая. — Ana maseeheeah. Да, християнка съм.

— Искам да разбера нещо — завъртя се отново към нея мъжът.
— Isa, leyshe Isa yusawee Allah? Исус, Исус Бог ли е?

Отначало Миранда не разпозна арабското име на Исус.

— Laa aref — каза тя. Не знам.

— Isa! Isa! Ibn Miriam! Синът на Мария!

— А, Исус?

— Aiwa. Йесус.

Мъжът внимателно наподобя нейното произношение на името.

— Aish?

— Leysh in Christianity, Jesus yusawee Allah?

— Laa laa laa — каза тя. — Isa laa yusawee. Isa ibn Allah. Той не е Бог. Той е Божи син.

— Ah, ibn — кимна мъжът. Син. — Но Аллах няма син?

Миранда въздъхна.

— Може би не — каза тя.

— Lithalik leysh? Тогава защо казвате, че е син?

Искам да знам всичко за християнството, каза ѝ той. Искаше някой да го научи. Може ли тя да го научи?

Избрал си погрешното момиче, искаше да му каже Миранда. Наистина нямам категорично мнение дали Бог има син, или не. Дали е имал син. Както и да е. Честно казано, би трябвало да има дъщеря. Може би всички щяхме да сме по-добре.

— Laa aref — каза тя, когато той спря на нейната улица. Преди да успее да я попита още нещо, тя пхна шепа динари в ръката му и изскочи от колата.

— Съжалявам — извика към него. — Съжалявам, но не знам.

Както лежеше по гръб и щръкналата ѝ отрязана коса бе единствената ѝ възглавница, Миранда повдигна тънките си ръце над себе си и плесна.

— Mazrooq wa Amreekah very friends! — каза тя с кух смях. — Много добри приятели.

И тогава чу вик от съседната стая, подобен на тихо виене. Изправи се на крака и притисна длани до студената мазилка на стената. Откъде дойде звукът? И друг затворник ли имаше тук? Искаше да му извика. Мисълта, че не е сама, я изпълни с внезапна еуфория. Със сигурност бе човек, мъж, макар че гласът бе изкривен от болка. Когато се надигна отново, този път отчаяно пронизителен, чу и друг глас, агресивен и ругаещ. Миранда прехапа долната си устна, за да не се разплаче. Няколко удара последваха виковете на втория мъж, а след това имаше още викове на болка.

Миранда се плъзна надолу по стената, без да я е грижа, че грапавата повърхност дращи кожата ѝ. Искаше да запуши ушите си с пръсти, за да блокира звука, но се чувстваше длъжна да слуша. Някъде от другата страна на тази стена измъчваха човек. Може би тя бе единствената, освен тъмничаря им, който знаеше това. Кой бе той? Западник? Или мазрукец, предател на каузата им? Не можеше да различи езика, само неясни звуци. Мина, както ѝ се стори, цяла вечност, в която стоя долепила ухо до стената, в сградата се възцари тишина. Цяла нощ лежа навита на кълбо, принуждавайки се да бъде свидетел на това, което евентуално можеше да се случи, ако от другата страна се чуеше още нещо. Това бе всичко, което можеше да направи.

[1] Body Art/Performing the Subject, Amelia Jones, 1998 г. Една от основополагащите книги в областта на бодиарта. — Б.пр. ↑

12 ДЕКЕМВРИ 2010 Г.

ФИН

Тропане по входната врата изведнъж заглуши Фин и той не можеше да чува гласа от другия край на линията. Отново го търсеха от Лондон. Обиколи третия етаж, от спалнята си към дивана, до тоалетната, стиснал здраво мобилния телефон, нервен, неспокоен. Бяха минали почти четири месеца и шефовете му ставаха все по-нетърпеливи. „Не можем да държим този пост отворен за теб за неопределено време, му бе казал Уилкинс. Нуждаем се от ръководител на мисията на пълно работно време. Това е критична страна и знаем, че го осъзнаваш напълно. Силия върши добра работа, но тя трябва да замине на езиково обучение за няколко месеца. Чу ли, че отива в Исламабад?“

Фин бе чул. Но му бе невъзможно да се паникьоса от заплахата, че може да загуби работата си, когато бе загубил нещо толкова важно. Говореше седем езика; разбираше принципите на икономическото развитие; имаше познания по търговия и бизнес. Ако всичко друго се провалеше, можеше да води курсове по етикет и маниери в обществото. Нямахше да остане гладен. В момента му беше немислимо да се съсредоточи върху нещо друго, освен върху намирането на жена му и отглеждането на дъщеря му. За него нямаше да има друга работа, докато Миранда не се прибереше. Или останките ѝ не пристигнеха в чувал за трупове.

— Разбирам ситуацията — каза Фин. — И не съм в позиция да ви казвам какво да правите. Но сме близо; чу ли, че я изпуснахме съвсем за малко? Американците смятат, че е жива. Нужно ни е още малко време.

— Фин. Чуй ме. Ще бъда откровен с теб. Дори Миранда да се появи, ще се наложи да я изпратим веднага в Лондон. Много вероятно ще се нуждае от някакъв вид лечение, медицинско или психологическо. Нещата никога няма да се върнат към нормалното. В действителност шансовете да бъдеш върнат на поста ти са доста незначителни.

Фин отдалечи телефона от ухото си, сякаш за да се предпази от думите. Втрени се в голите стени около себе си, за да отвлече с нещо вниманието си. Не беше окачил нищо по стените, с изключение на няколко рисунки на Креси в кухнята, защото не възнамеряваше да остава дълго тук.

— Ало? Фин?

Той доближи телефона съвсем малко.

— Да.

— Помисли за тези неща, Фин. Не знаем в какво състояние ще бъде, ако я намерите. Знаеш, че не ми е приятно да говоря за това, но искам да съм честен с теб.

— Да.

Фин не се доверяваше на себе си, за да каже нещо повече.

— Може би е по-добре да я чакаш в Лондон, Фин. Помисли за дъщеря си. Помисли за нейната безопасност.

В гърдите му трепна ярост.

— Мислиш ли, че не го правя?

— Фин. Моля те.

— Няма да се върна, Уилкинс. Не и без жена ми.

На другия край настана мълчание, след това се разнесе въздишка.

— Още месец или два, най-много.

— Благодаря. Оценявам го.

Тропането по вратата стана все по-силно. Фин слезе на долния етаж до стаята за игри на Креси, все още с притиснат до ухото телефон. Стаята бе празна, голият каменен под бе отрупан с плюшени мечета и зайци, цветни пластмасови чаши, книги на Ричард Скери, мъниста от скъсани колиета.

— Габра? — провикна се той, връщайки се в коридора.

— Аз ще отида, сър! — Габра излезе от банята с Креси на ръце и я подаде на баща ѝ. Фин остави телефона и притисна дъщеря си към левия си хълбок. Беше станала прекалено тежка, за да я носи дълго. С дясната си ръка вдигна отново телефона.

— Мога ли да ти се обадя по-късно? Има някого на вратата.

— Надявам се, че внимаваш кой влиза в дома ти, Фин. Не е като да си случаен човек там.

— Ще ти се обадя утре, Уилкинс.

Фин затвори телефона и го плъзна в джоба си. Креси се гърчеше в ръцете му и протестираше срещу хватката му.

— Добре — каза той. — Бягай и изследвай света.

Тя бе станала все по-безразсъдна, сега, когато ходеше стабилно на краката си, но още падаше по няколко пъти на ден. Синините и одраните колена не я обезсърчаваха; тя упорито се изправяше и се спускаше отново напред. Вероятно би могла да тича наравно с хлапетиите без родители, търчащи по улиците. Фин постоянно се притесняваше за каменните стълби, техните смъртоносни ръбове, неравните височини. Все още ги качваше най-малко веднъж на ден. В Мазрук, изглежда, не съществуваха обезопасяващи прегради за стълби; беше проверил. Габра трябваше да бъде неговата преграда, неговият токсикологичен контрол, неговите очи на тила.

Креси се запъти с клатушкане към стаята си за игри, без съмнение в търсене на мечка или на нарастващата си колекция от камъчета, съхранявана в празна тенекиена кутия от масло гхи „Гърл“. Габра я бе облякла в още една от етиопските й ризи. Бяха прекрасни, но Фин се притесняваше, че неговият персонал — бившият му персонал и Габра — харчеха пари, каквито нямат, за да купуват дрехи на дъщеря му. Тя вече имаше най-малко пет различни ръчно бродирани ризи. Той пък вече бе увеличил двойно заплатата на Габра.

— Сър? Посланик? — Габра изтича обратно по стълбите, останала без дъх. — Тазкия е, сър. Тя казва, моля, има само минута.

Зад нея Фин забеляза миниатюрната фигура, която разпозна, въпреки че бе изцяло покрита, дори очите й. Никога преди не бе виждал Тазкия със закрити очи.

Тазкия спря в горната част на стълбището, незнаеща накъде да продължи.

— Посланик Фин — каза тя. — Трябва да говоря бързо. Другите не знаят, че съм тук, казах, че съм на гости у Акила. Но е важно.

Фин махна с ръка към стълбите.

— Ти не си тук — каза той мрачно. — Всъщност дори не съм сигурен коя си.

Тя тръгна нагоре по стълбите към дивана, абаята й шумолеше около нея като есенни листа. Без да чака покана, коленичи върху златистите възглавници и подпъхна босите си стъпала под нея.

— Знам, че съм в безопасност тук, с вас, но никой друг не знае това — каза тя. — Ние сме толкова назад в мисленето си, че според нас мъжете мислят само за едно нещо. Но аз трябваше да забравя страха си, защото има нещо друго, от което се страхувам повече. Посланик Фин, Миранда... нарисува няколко картини. Картини с мен.

Фин кимна, потъвайки във възглавниците срещу нея, като внимаваше да се държи на разстояние. Винаги се затрудняваше, когато трябваше да седне на пода или в близост до него. Краката му бяха твърде дълги, много сковани. Тъй като не можеше да седи с кръстосани крака, той подгъваше едното си коляно нагоре, към тавана, а другото — настрани.

— Тя ли ви каза? — попита притеснено Тазкия.

— Само това, че те е рисувала. Не знам нищо за картините, уверявам те. Не ми ги е показвала. Кълна се, Тазкия, Миранда никога не би нарушила личното ти пространство.

— Да, не мисля, че би го направила. Тя знае колко опасно може да бъде... Щяхме да ги изгорим, бяхме определили дата. Посланик Фин, опитах се да бъда търпелива. Не исках да ви безпокоя в такъв момент. Надявах се, че Миранда ще бъде открита преди датата. Но не мога да чакам повече. Трябва да получа тези картини. Трябва да ги унищожа лично. Миранда ми каза, че мястото, където ги държи, е толкова тайно, че само тя има ключ. Затова вярвам, че са на сигурно място, но имам нужда от вашата помощ, за да ги взема оттам и да съм напълно сигурна, че никой друг няма да ги види.

Вълна от страх заля на мига Фин. Мили Боже, беше забравил за тайните картини. Миранда ги държеше заключени в обезопасената стая до спалнята им в резиденцията и той не се бе сетил да ги вземе, когато напускаше; в онзи момент бе полудял от мъка. Честно казано, дори не си бе спомнил, че са там. Може би щеше да се поколебае да отвори шкафа ѝ, да види неща, които не бяха предназначени за очите му. Но би могъл да ги премести на безопасно място, би могъл да намери начин да не ги види. Какъв идиот беше! Имаше малка вероятност Силия да не ги е открила; все пак тя бе там само временно и бе отседнала в министерския апартамент, а не в основната спалня, изразявайки по този начин надеждата си, че Фин скоро ще се върне. Дали Тазкия знаеше изобщо, че тя е там? Не му се искаше да я пита.

Ръцете на Тазкия трепереха в скута ѝ, усуквайки дръжките на малка лилава чантичка. Главата ѝ бе обърната към него и Фин бе сигурен, че очите ѝ са вперени в него, въпреки че не можеше да ги види. Не бе отметнала воала си.

— Мисля, че знам къде са — каза той внимателно. — Заключени са. Вярно е, че само Миранда имаше ключ.

Той ѝ го бе дал. И на главния мениджър по сигурността. Норман. Мамка му. Но той не би имал причина да рови из къщата. Нали? Фин не каза това на глас. Нямаше смисъл излишно да тревожи Тазкия.

— Виж, не се притеснявай. Ще намеря ключа на Миранда — трябва да е в чантата ѝ с другите ѝ ключове — и ще отида в резиденцията.

— Но никой не трябва да ги вижда, моля ви! Нито вие, нито някой друг.

Фин се замисли за момент.

— Ще отидем заедно — каза той накрая. — Можеш да ги вземеш сама. Ще вземем голям кашон за тях. Има ли как да дойдеш с мен?

Тя кимна.

— Ще намеря начин да дойда. Но не знам къде ще ги пазя. Трябва да ги унищожа. Твърде опасно е да ги оставя. Ще ми помогнете ли?

— Разбира се.

Макар мисълта да унищожи нещо, създадено от ръката на жена му, да бе почти непоносима, животът на Тазкия бе в опасност. Не му бе нужно да вижда картините, за да отгатне какво представляват. Миранда би защитила ученичката си на всяка цена; Фин смътно си спомняше как му бе казала, че с Тазкия възнамеряват да ги унищожат. Какво си бе мислила? Голи женски фигури, в тази страна? Той го знаеше и преди, разбира се, на някакво подсъзнателно ниво. Но политиката му винаги бе да не се меси в работата на Миранда. Бе ограничавана достатъчно заради живота си с него; искаше в изкуството си поне да бъде свободна. Но, Исусе, може би не чак толкова свободна.

Тазкия се изправи, бръкна в чантичката си и извади телефон.

— Пратете ми съобщение от този телефон утре — каза тя. — На сестра ми е. Можете да ми го върнете по-късно.

Фин прибра телефона в джоба си.

— Тазкия, нищо лошо няма да ти се случи. Обещавам.

25 ДЕКЕМВРИ 2010 Г.

ФИН

Фин гледаше как малката му дъщеря кара новата си кола по килима и се опитва да се усмихне.

— Татко! Татко! — викаше тя радостно. — Виж, виж!

Бе напълнила колата, която Фин старателно бе сглобил от вездесъщите тенекиени кутии от гхи маслото „Гърл“ (като внимателно бе завил с клеци ръбовете им навътре), със седем от любимите си мечки. Имаше две мечета Кордирой, една черна мечка, синьо мече на ключодържател и три плюшени малки кафяви мечки в официални тоалети. Ако беше сам, щеше да пропусне Коледа напълно. Но той имаше дете. А децата трябва да имат Коледа.

Коледа бе празникът, заради който за първи път поиска деца — много, много деца. Коледите с родителите му бяха щастливи, но спокойни и тихи. Баща му винаги пускаше диска от службата „Празникът на деветте урока и коледните песни“ в Кингс Колидж, докато отваряха подаръците, и приготвяше своята специална коледна закуска — френски тост с пълнеж от крема сирене, орехи и кленов сироп (канадски, естествено). Беше почти единственият ден в годината, в който той готвеше. Майката на Фин седеше по нощница и си пиеше чая до обяд, възкликвайки от удоволствие при всяка книга с поезия или копринен шал, които той ѝ даваше. Но Фин винаги бе копнял за щастливата връва на братя, сестри и братовчеди, за които четеше в книгите си или чуваше от приятелите си.

— Ти си късметлия — казваше му неговият приятел Ъруин, който имаше шест по-големи братя и сестри. — Отваряме подаръците си по ред, един по един, така че минава цяла вечност, докато стигна до моя.

И все пак Фин мислеше, че е чудесно да имаш братя и сестри, дори ако те ти вземаха или чупеха играчките. Да имаш с кого да си играеш, когато майка ти се върне към книгите си, а баща ти отиде да поеме смяната през празниците, за да получи двойно заплащане.

Беше изненадващо за самия него как бе стигнал до такава напреднала възраст без деца, като се имаше предвид колко много бе искал. Но пък и му бе отнело толкова дълго време, за да се срещне Миранда. Сега те може би никога нямаше да имат още деца, дори тя да се върнеше при него. Беше минала повече от година, преди да заченат Кресида. След първите няколко месеца бяха почнали да се тревожат. Дали не бяха закъснели прекалено? Може би нещо не беше наред?

Фин беше заявил желание първи да се провери.

— Не, трябва да съм аз — каза Мира. — Заради възрастта ми. Ще отида на лекар за кръвен тест.

Отидоха заедно до Мазруко-германската болница, Фин се запъти към горния етаж (съпроводен от четири тромави сенки) до уролога, а Мира — към руския гинеколог на партерния етаж. Само Юсеф го последва до вратата на кабинета, останалата част от мъжете се разположиха по покрития с плочки коридор, за да го предпазят от всеки евентуален терорист, който би се опитал да го простреля в стаята на лекаря.

След кратко предисловие лекарят му подаде малка хартиена чашка, от онези, в които се пие портокалов сок на детските рождени дни.

— Вземете я вкъщи — каза той. — Върнете я тук, когато сте готов.

Като се имаше предвид, че резиденцията бе почти на половин час път с кола от болницата, на Фин му се стори, че това е доста неефективно. Сперматозоидите нямаше ли да деградират, докато чашката бъдеше върната? Трябваше ли да бъдат изложени на въздух толкова дълго?

— Нямате ли стая тук? — попита той. Докторът го погледна и присви притеснено гъстите си тъмни вежди. Очевидно не му задаваха често този въпрос. И все пак един поглед към вратата и към въоръжените мъже, които дебнеха зад нея, му напомниха, че трябва да се съобразява с този пациент. — Последвайте ме — каза накрая.

Поведе Фин по коридора и потропа на една затворена врата. Друг лекар, по-стар, със сребриста, пригладена назад по челото му коса надникна през процепа. Зад него Фин видя дребен мъж, притискащ чаршаф към голата си гърд.

— Нуждаем се от стаята — каза лекарят му. — За посланика.

Фин почувства как лицето му пламва от смущение, когато среброкосият лекар отвори по-широко вратата, хвана ръката на пациента си и му подаде чифт чехли, преди да го избута в коридора, все още завит само в чаршафа. Отпуснатото тъжно лице на пациента не показваше никаква изненада. Това бе отношението и лечението, което очакваше от живота.

— Sa'adat as-safir — каза докторът, въвеждайки Фин в освободената стая. — Нуждаете ли се от нещо?

Фин мълчаливо бе поклатил глава, пръстите му щяха да смачкат хартиената чаша. Юсеф застана до вратата. Внимателно докосна лакътя на Фин.

— Колкото време ви е нужно, сър.

Докторът затвори вратата.

Трудно бе да си представиш ситуация, по-малко благоприятна за мастурбация, но той успя да покрие дъното на чашата. Трябваше, дори само за да бъде оправдано прогонването на дребния мъж. Както Мира беше предсказала, всичко при него бе наред.

— Знаех си, че имаш отлични плувци — беше казала тя. С нея също всичко бе наред. Причината за закъснялото зачеване най-вероятно бе просто притеснение. И все пак сега тя бе още по-възрастна и може би щеше да е прекалено да очакват второ чудо.

Миранда бе шокирана, че той дори не желае да обмисли осиновяване, но Фин наистина не чувстваше, че би могъл да обича детето на непознати, с неговите чужди гени, толкова, колкото обичаше Креси, детето на плътта му. Нямахше ли да се притесняват винаги какво можеше да се крие в ДНК-то на чуждото дете? Генетични заболявания, антисоциални поведения, неприятни алергии — възможностите бяха безкрайни. Всеки ден учените откриваха нови начини, по които гените ни оформят личността и поведението ни. Със собственото си дете нямаше да има изненади. Или поне щяха да са по-малко. Това беше най-сериозният спор, който бяха водили с Миранда в краткия си брак.

— Но ти си толкова добър с децата — бе казала тя с недоумение. — На детското коледно парти бе като магнит за малчуганите. Наистина ли ми казваш, че не обичаш тези деца?

Разбира се, че обичаше тези деца. Но не както обичаше своето. А и нямаше да е честно да кара едно дете да живее в сянката на безусловната му любов към Кресида.

Беше направил всичко възможно, за да създаде празнична Коледа за дъщеря си: бяха окачили чорапа, който Негаси бе изплела за нея, в дивана под цветния прозорец със звездата на Давид и ѝ помогна да направи джинджифилови коледни бисквити, които да остави за Дядо Коледа. Майката на Фин правеше масленки с червени и зелени захарни топчици, но Миранда предпочиташе джинджифилови фигурки. Не само човечета, тя правеше динозаври и сложни цветя, и Снежната кралица от „Лешникотрошачката“, като първо ги рисуваше върху картон, а после с нож очертаваше фигурите в тестото. Правеше ги още преди Кресида да се роди и когато дъщеря им бе твърде малка, за да ги яде. На Фин му се струваше смешно, че Миранда е толкова отявлен противник на готвенето, но може да прекара целия ден в правене на празнични бисквитки. За глазурата им бе нужна палитра от двайсет различни цвята. Никой не украсяваше джинджифилови бисквитки като нея. Винаги му се струваше истинско неуважение да ги яде. Тази година с Креси се придържаха към по-прости форми: камбанки, звезди, дървета, малки момичета.

Това бе първата Коледа, която Креси можеше наистина да оцени; беше на по-малко от година по време на първата си Коледа и спа през голямата част от нея, слава Богу. С Миранда бяха организирали парти за всички техни приятели, останали в страната за празниците, включително не само задължителните британски дипломати, но и десетките приятели на Мира от Стария град и от пътуванията ѝ. Имаше твърде много храна, прекалено много шампанско, твърде много танци. Никой не се бе прибрал къщи много след полунощ, а къщата изглеждаше като претърпяла средно голяма катастрофа. Двамата с Миранда бяха заспали на пода пред изкуствената камина, голи и преплетени, докато Кресида се събуди гладна около три и половина през нощта. Това беше най-хубавата Коледа в живота му.

Тази сутрин Фин направи на Кресида осакатена версия на пълнения френски тост на дядо ѝ, като използва кафява захар вместо кленов сироп. Креси бе твърде развълнувана, за да яде много, но като че ли оцени усилията му, омацвайки бузите си с крема сирене. Фин избърса лицето ѝ и бе завладян от пристъп на печал; родителите му никога нямаше да видят дъщеря му. Тя никога нямаше да ги опознае. Всъщност бащата на Миранда вероятно беше единственият ѝ възрастен роднина. За милионен път съжали, че не бе от голямо

семейство, със седем братя и сестри, десетки първи братовчеди, лели и чичовци, и баби в изобилие. Беше прекалено сам в този свят.

След като Креси извади всички дребни играчки, книжки и сацуми^[1] от чорапа си, двамата прекараха сутринта, месейки тесто, за да направят коледни пирожки. Нямаше да бъде Коледа без коледни пирожки. Миранда имаше своите джинджифилови бисквитки; Фин имаше пирожките си. Докато готвеха, той отвори бутилка шампанско, която Негаси бе вкарала контрабандно заедно с кутия наденички. Когато Креси приключи с отварянето на подаръците, шампанското бе почти на свършване. Дядо ѝ бе изпратил светещи в тъмното звезди чрез дипломатическа поща, а персоналът на резиденцията — малки подаръци, дрехи и сладкиши. Тъкър се бе отбил след закуска, за да ѝ остави малко мече, облечено в униформа на Кралската военна полиция.

— Твоят личен бодигард — каза той. — Дано никога да не се нуждаеш от него.

Сега Креси караше колата из целия диван, вземаше и оставяше мечки по пътя си. Фин лежеше на едната си страна, отпивайки последните остатъци от шампанското, и наблюдаваше решителното ѝ лице.

— Yalla! Yalla, мечки! — викаше тя. — Трябва да побързаме.

— Къде отиват мечките? — попита Фин лениво.

Креси вдигна очи към него.

— За мама — каза тя. Гласът ѝ бе съвсем спокоен, лишен от тъга или някакво друго чувство. Фин се запита какво помнеше изобщо за майка си. Когато казваше „мама“, дали все още виждаше лицето на Миранда в съзнанието си? Или „мама“ бе станало абстрактно понятие? Фин говореше с нея за Миранда винаги когато можеше, показваше ѝ снимки, опитваше се да я предпази да не забрави. Не беше сигурен как да ѝ обясни липсата на Миранда, затова ѝ бе казал, че майка ѝ е излязла на разходка и се е загубила. Нещо като Хензел и Гретел. Креси винаги изслушваше тази история с израз на такъв скептицизъм, че Фин се чудеше дали му вярва.

— Майките не се губят — каза тя най-накрая.

— Ах — отвърна той, опитвайки се да намери точните думи.

— Но тя трябва да се е изгубила, иначе щеше да се е върнала досега и да те намери. Никога не би избрала да бъде далеч от теб,

затова явно не е в състояние да намери пътя си към вкъщи.

В този момент обикновено Кресида се разсейваше и се връщаше към подреждането на мечките си или към събирането на малки зелени стафиди от пукнатините в линолеума на кухнята.

Сега бе толкова потънал в мисли, че му бе нужно известно време, за да регистрира внезапната тишина. Кресида бе излязла от дивана, докато Фин, препил с шампанското, бе задрямал на възглавниците, от които не можеше да помръдне. Поклати глава, за да прочисти съзнанието си, и се изправи, за да потърси дъщеря си. Не му отне много време; в момента, в който излезе в коридора, видя малките ѝ боси крачета. Тя лежеше по корем, просната през прага на стаята си, с ръце на кръста, стискайки в лявата си ръка новото си мече бодигард, на което вече бе паднала баретата. Когато стигна до нея, чу успокояващия звук на лекото ѝ похъркване. Колко бе часът?

Очевидно отдавна бе време за сън. Наведе се, повдигна леко натежалото ѝ телце, притисна го към гърдите си и тръгна да я остави в кошарата ѝ.

Фин и Кресида вечеряха рано, когато чуха потропване по вратата, последвано от шепнещи гласове. Който и да бе, явно бе одобрен от Башир — малко по-късно Фин чу някой да го вика от двора. Спусна се бос до долу и отвори вратата пред задъханата Медина, стояща на прага му с препълнени с пакети ръце.

— Няколко неща, които Дядо Коледа остави у нас по погрешка — каза тя.

— Медина — каза Фин. — Ти си мюсюлманка.

— Да, е и? Той е широко скроен човек. И не забравяй, че баща ми е католик. Мисля, че това ми дава някакво право, нали?

Тя тръгна нагоре по стълбите пред него, като придърпваше подгъва на шумолящата си абая, под който се виждаха лъскави червени отворени обувки. Дядо Коледа, наистина.

— Мина! — Креси се зарадва да види своята приятелка и остави морковите си, за да се спусне към коленете на Медина.

— Весела Коледа, *habibti!* Това е за теб.

Медина внимателно остави купчината пакети в средата на коридора и вдигна Креси, за да я целуне. Фин погледна всички тези кутии, опаковани в блестяща червена и зелена хартия. Откъде бяха те?

— От момичетата — обясни Медина. — Оставиха ги на мен, по разбираеми причини.

Креси вече проучваше кутиите, дърпаше панделките.

— Отвори ги, отвори ги, отвори ги! — извика тя.

Фин се намръщи.

— Моля? — добави тя набързо.

— Добре, *habibi*, но на горния етаж, нали?

Двамата с Медина донесоха кутиите в дивана и ги сложиха на възглавниците, за да ги разопаковат. Фин разкъса хартията на квадратен пакет с размерите на постелка за маса и намери малка картина на жена. Тя стоеше пред статив, къдравата ѝ коса бе увита в зелен шал. Усмиваше се. С усмивка, която познаваше. Фин обърна опаковъчната хартия, за да погледне картичката. Надя. Беше хубава рисунка. Изведнъж Фин осъзна, че няма никакви картини на Миранда. Висента сигурно имаше много от тях, но очевидно ги бе взела със себе си у дома.

Кресидата прокара пръсти по боята и погледна към Фин.

— Мама?

— Мама — потвърди той.

Заедно разопаковаха останалите картини, като оставиха тази на Тазкия за последно. Всички бяха портрети на Миранда.

— Имах някои снимки — обясни Медина. — Те работиха по тях.

Имаше една картина на Миранда, застанала пред Голямата джамия, дългата ѝ бяла пола и блуза се вееха от вятъра; една, на която стоеше пред сергия в Стария град и държеше по един дебел жълт нар във всяка ръка; и друга, на която седеше замислено в дивана, почти на същото място, където сега седяха Фин и Креси. Картината на Тазкия бе малко по-голяма, правоъгълна.

— Внимавай — каза той, когато Кресидата почна да разкъсва опаковката. След като махнаха всички пластове хартия, Фин подпря картината срещу една възглавница. Това бе танц. От нечия сватба. Момичета в рокли с ярки пайети населяваха периферията, въртяха се, извиваха ръце във въздуха или върху бедрата им, лицата им бяха замъглени и неразпознаваеми. В центъра бе Мира, в нейната дълга до глезените изумруденозелена рокля, хванала Кресидата за малките ѝ ръчички. Креси, облечена в бялата дантела рокля, която Фин бе купил за нея в Лондон, се смееше към майка си, устните ѝ бяха леко

разтворени и се виждаха мъничките ѝ бели зъби. Мира гледаше надолу към дъщеря си и се усмихваше, сякаш в стаята бяха само те двете.

[1] Сацума — дребен цитрусов плод с тънка кора, мека сърцевина и жълто-оранжев цвят. — Б.пр. ↑

8 ДЕКЕМВРИ 2010 Г.

МИРАНДА

Бяха минали шест дни. Вече ги броеше, изнервена от това как бе изгубила представа за времето. Толкова трудно бе да следиш времето в страна без никакви познати сезони. Шест дни, откакто Лулоа не бе с нея. Шест дни в повече към месеците, когато Кресида не бе с нея. Всяка сутрин, обед и вечер, след като изпиеше полагащата ѝ се чаша чай, Миранда мачкаше препълнените си гърди, като внимаваше да не докосва зърната с мръсните си ръце, и изстискваше млякото в чашата. Изпиваше го сама. Не бе чувала за майка, която да пие собствената си кърма, но едва ли можеше да ѝ навреди. И така млякото ѝ щеше да продължи да идва още известно време. За всеки случай. Надеждата бе инатлива малка гадинка. Можеш да я заровиш под тонове реалност и все пак, по някакъв начин, тя успява да извлече осакатеното си тяло от смъртното си ложе в пръстта и да продължи напред.

Кошмарите се бяха върнали. Скоро след като се премести при Фин, Миранда почна да сънува ужаси, от които се пробуждаше потна и дишаща учестено. Те не бяха мистериозни или пък трудни за разтълкуване. В първия сън, който помнеше, Миранда се качваше на самолет в Тексас, щат, който никога не бе имала желание да посети (с изключение може би на Остин. Не би имала нищо против да посети Остин някой ден). Нейният домакин, който я водеше до летището, бе причината да закъснее, защото я бе завел на обиколка из една петролна рафинерия. Когато успя да намери часовник, установи, че разполага само с един час, за да стигне до летището и да се качи на самолета за Мазрук.

Нямаше начин да стигне. Домакинът ѝ — симпатичен възрастен мъж със силен тен, не изглеждаше притеснен. Но той услужливо закара Миранда до летището. Докато се чекираше на гейта, двете жени там доближиха глави и си зашушукаха нещо, преди да се обърнат към нея.

— Вижте, не би трябвало да правим това — казаха те. — Но ние ви харесваме. Не се качвайте на този полет.

Тя ги погледна притеснено.

— Подозирате терористи.

Те кимнаха.

— Качиха се и няколко въоръжени мъже.

Малкият самолет щеше да бъде претърпан с въздушни шерифи. Миранда погледна домакина си, който кимна. Тя осъзна, че е облечен в униформа въздушен шериф и е един от въоръжените мъже, които трябваше да защитят полета.

— Ето защо искаше да изпусна самолета — каза тя.

— Да.

Но тя се качи на него. Защото в края на полета беше Фин.

В сънищата си често бе гола, дрехите ѝ постоянно изчезваха. Навличаше черна пола върху черна пола и те се разтваряха във въздуха. Мъжете чукаха на вратата и тя не успяваше да се прикрие навреме. Дори в сънищата си не можеше да се защити от мъжете. Фин никога не се появяваше в сънищата ѝ, все не успяваше да го достигне. Или не можеше да се прибере у дома при него, или той не се прибираше при нея.

Само в месеците преди залавянето затихнаха, едва тогава тя се отпусна и почна да се наслаждава на живота си. Сега всичко, за което бе благодарна, бе изчезнало. Нейната любов, дъщеря ѝ, работата ѝ, домът ѝ, малката ѝ Лулоа. (Защото ако Лулоа не беше нейна, чия беше?) Все още имаше живота си, или поне така предполагаше. Ако това можеше да се нарече живот. И бе относително здрава, предвид всичко. Беше мръсна, покрита с ухапвания от насекоми, някои от които се бяха инфектирали, а кожата ѝ, изглежда, бе посивяла. Но нищо сериозно. Не, единственото сериозно увреждане бе изтръгването на сърцето ѝ.

Преди Фин Миранда бе обмисляла да има дете, но никога не бе копняла за него. Явно биологичният ѝ часовник бе повреден, защото вървеше твърде тихо, за да го чуе. С Висента обсъждаха възможността за бебе от време на време, но никоя от тях не се чувстваше достатъчно силна, за да преследва целта решително. Бяха толкова ангажирани с работата си, с приятелите си и една с друга. Някак си това им се струваше достатъчно.

Отначало така се чувстваше и с Фин. Нямахте и следа, че в съвместния им живот липсва нещо. Той ѝ бе достатъчен. Те си бяха

достатъчни. Пътуваха, оставаха в леглото цял следобед, четяха пиеси и стихове на глас, правеха седемчасови преходи в планината. Фин беше този, който пръв повдигна темата за дете, един уикенд в Истанбул, докато лежаха голи в леглото и опустошаваха безплатното блюдо с плодове.

— Доволен съм от живота ни такъв, какъвто е. И ще съм щастлив да живеем така завинаги. Но се чудя дали бихме се радвали още повече, ако отглеждаме заедно един малък човек.

Миранда тъкмо се канеше да ухапе едно зърно грозде, но се спря, за да го погледне. Той беше усмихнат, тонът му бе спокоен, лишен от притеснение или спешност.

— Фин — каза тя. — Ти не си от най-ранобудните хора.

— Вярно е. Но щом мога да се насиля, за да се измъквам от леглото и да ходя на работа, със сигурност мога да се събуждам за нещо — някой — малко по-важен, нали?

Затова взеха купчина от хотелските листове при себе си на леглото и написаха списък „За“ и „Против“.

Плюсове: Безплатно забавление. Безусловна любов. Шансът да се наблюдава развитието на човек отблизо. Възможност за закупуване на неограничен брой плюшени животни и за препрочитане на любими детски книги. „Хариет Шпионката“; „Гънка във времето“; и „Лъвът, Вещицата и дрешникът“. Лего. Осъществяване на биологичната съдба. Принос на нов член на Демократическата партия (Миранда). Нов избирател за Зелената партия (Фин). Някой, който да ни посещава в старческия дом и да проверява дали не сме получили рани от залежаване в леглата си. Повод да пеем на обществени места, без да се притесняваме. Хората ще спрат да ни питат кога ще имаме деца. Коледа.

Минуси: По-трудно пътуване. По-скъп живот (макар и не тук). Памперси/Пелени. Продукти, вредни за околната среда. Ранно ставане (не беше проблем за Миранда, която винаги се събуждаше по изгрев-слънце). Скъпо обучение в университет. Детето все някога щеше да стане тийнейджър с достъп до Фейсбук. Тормозът в училище. Хранителните разстройства. Избухванията пред хора. Непознати, които ще се взират укорително в нас, когато пътуваме с детето със самолет. Постоянно чувство за вина.

Но те не бяха изброили най-големия минус от всички:
възможността за загуба, която сърцето не може да понесе.

2 ЯНУАРИ 2011 Г.

ИМАН

Иман седеше в мъждивата хижа срещу леля си и въпросът пареше на гърлото ѝ. Беше тук от два часа ѝ нямаше никаква следа от детето. Нито плач, нито радостно гукане. Нищо, освен почти зловеща тишина. Защо да не мога да попитам за детето, укори се тя сама. Не беше ли естествено да се поинтересува къде е бебето? Беше минал повече от месец от последното ѝ посещение при Айша. Да я посети по-рано, което никога не ѝ е било навик, щеше да изглежда подозрително. Предаде ѝ поканата за сватбата на една друга братовчедка — за щастие, почти винаги имаше някоя братовчедка, която се женеше, освен по време на Рамадан. Нервно оправи бродирания подгъв на абаята си. Синът ѝ толкова ѝ липсваше. Без него се чувстваше неспокойна, не знаеше какво да прави с ръцете си. С какво бе запълвала живота си, преди да стане майка? Цялата ѝ енергия бе фокусирана в Кабир, той осмисляше дните и нощите ѝ. Но тя не искаше да я разсейва при това пътуване. С пресъхнала уста вдигна чашата си, но откри, че е празна, с изключение на лепкавия остатък от захар.

— Ще направя още — каза Айша и се изправи на крака.

— Моля те, не се притеснявай — каза Иман. — Седни. Сигурно си уморена, да се грижиш за тези мъже по цял ден.

Айша само кимна отсечено и рязко приседна отново на пода.

— Нямам никакви оплаквания, слава на Аллах.

— Лельо — започна Иман. Няма причина да не попиташ. Няма причина да не попиташ. — Къде е бебето, което беше тук последния път? Тук ли е?

Айша вдигна глава и се втренчи в нея за момент.

— Това дете... — започна тя и след това млъкна.

— Да не е умряло? — Стомахът на Иман я присви.

— Тя беше много болна, Иман. Много болна. Не можеше да яде.

Иман помисли, че ще повърне от напрегнатото очакване.

— Не поемаше биберон, нито пиеше чая, който ѝ давахме с чаша. Но, Иман, ние не можехме да позволим това дете да умре. Ти не знаеш коя е тя. Кой е баща ѝ. Не можехме да допуснем да умре.

— Но щом не иска да яде?

— Сега ще яде. Пратихме я при някого, който може да я храни.

Някой с кърма, предположи Иман. Можеше ли да е Миранда? Била е тук, и ако е така, къде бе отишла сега? И кои бяха родителите на момиченцето? Внимавай, напомни си тя. Не искаш да знаеш прекалено много. Мъжете на Айша бяха опасни.

— Когато вече може да яде боб и хляб, ще се върне тук.

— Ще се оправи ли?

— Insha'allah. Трябва да се молим за нея.

Надя изслуша историята на братовчедка си с широко отворени очи. Двете жени се бяха уединили в дивана на Иман, прозорците бяха плътно затворени.

— И ти не попита кой е бащата? Дори и след като тя го спомена?

Иман поклати глава.

— Нито къде е изпратено момичето?

— Не ми се стори, че тя ще ми каже.

Някак си Надя винаги я караше да се чувства като невежо селско момиче. Иман завиждаше на смелостта на братовчедка си.

— Иман, помисли. Кой важен човек е умрял наскоро?

Братовчедка ѝ се втренчи в нея, очите ѝ се разшириха.

— Наистина ли не помниш?

Ръцете на Надя политнаха към устата ѝ.

— Прости ми. Не помислих. Не съм забравила. Никога няма да забравя. Обещавам ти, Иман.

Те останаха за миг загледани в тънкия мръсен червеникав килим между тях, в изтърканите възглавници, спомняйки си за погребалното шествие по улиците, за пронизителните викове на майките им, за увитото в одеяло тяло, носено над тълпата, наклонено над главите на мъжете. Той бе тяхното вдъхновение, техният духовен баща, техният защитник от хората на президента. От самолетите на президента.

Внезапно Надя вдигна глава.

— Ти не мислиш? Той дали е имал...

Иман бавно кимна.

— Мисля, че да. С последната си съпруга. Бях забравила.

— Но тя е момиче.

— Момиче с много важен баща. Най-важният баща, който едно момиче би могло да има.

3 ЯНУАРИ 2011 Г.

ФИН

Кая и Дортъе седяха една до друга на снежнобелия диван, бедрата и ръцете им инстинктивно се докосваха, сякаш търсеха утеха. Страхът не бе отпуснал хватката си; бе издълбан на лицата им. Жените бяха слаби, бледи, с изпъкнали сини вени, пулсиращи по китките и слепоочията им, макар да бяха казали, че похитителите им са ги хранели редовно и добре.

— Пленничеството не подобрява апетита — каза Кая с лека усмивка. Бяха изтощени, вече бяха разказали веднъж всичко.

Три дни след като парите (изпратени чрез двама отделни куриери от Дубай) бяха хвърлени — според указанията — през оградата на малка циментова фабрика в отдалечен северен град, жените бяха стоварени от един ван пред хотел „Интерконтинентал“. („Винаги е «Интерконтинентал», коментира холандският консултант. Любимо място на похитителите от региона. Изненадан съм, че от хотела още не са оградили специален паркинг за стоварване на заложници.“)

— Съжалявам, че трябва да ви тормозя с въпроси в този момент — каза Фин тихо. — Обещавам, че ще бъда възможно най-кратък. Знам, че сте нетърпеливи да се приберете у дома, при семействата си.

— Всичко е наред — каза Дортъе. — Но се опасявам, че няма да сме от голяма полза. Не сме виждали Миранда от нощта, когато ни отвлякоха.

Жените започнаха една през друга да разказват историята си, като си довършваха взаимно изреченията. Очевидно си я бяха разказвали месеци наред, опитвайки се да открият някакви улики, някакъв смисъл.

— Мухтар е бил прострелян? — попита Фин. — Мъртъв ли е?

Сигурно бе мъртъв. Иначе щеше да се върна в резиденцията. А това означаваше — сърцето на Фин заби силно — това означаваше, че изстрелът, който бе чул по телефона, не е бил предназначен за жена му. Имаше и рисунката, която доказваше, че бе оцеляла при първата атака, макар може би да бе ранена. И все пак Фин бе гладен за доказателства,

не можеше да има достатъчно доказателство, докато ръцете му не докоснеха плътта на Миранда, топла и жива.

Жените свиха рамене.

— Не сме го виждали след това.

— Значи мъжете, които са ви похитили първоначално, все още са държали Миранда, когато са ви предали на втората група мъже? Не са я дали на други?

Ако това беше случайно отвличане, може би първата група беше по-малко опасна от всяка група, на която биха могли да я продадат впоследствие. „Ал Кайда“ например.

— Всички бяхме предадени заедно първия път — каза Кая. Фин забелязва леко потрепване на пръстите на отпуснатите ѝ на бедрата ръце. — И след това, по-късно, ни прехвърлиха на другите.

— Чували ли сте някога някой да споменава Миранда?

— Те не знаят името ѝ — напомни му Кая.

— Разбира се. Но чували ли сте ги да споменават някаква друга жена, нещо подобно?

Дортъе се наведе напред.

— Някоя от нас не говори добре арабски, така че не разбирахме много от това, което се случваше. Но успяхме да ги попитаме защо я отвеждат другаде. В онзи момент не би трябвало да знаят националността ѝ или положението ѝ. Така че защо я отделиха от нас?

— Мисля, че ги чух да казват „Другата не струва нищо“ в някакъв момент — каза Кая. — Което има смисъл само ако са били наясно, че е от страна, която не би платила откуп. — Изчерви се леко заради вината на оцелелия, на този, който се бе завърнал. — И че ние сме от страни, които плащат откуп. Ние бяхме казали, че всички сме французойки, така че, ако ни бяха повярвали, защо ни разделиха?

Фин ги погледна с нов интерес.

— Значи... е възможно да са знаели коя е.

Жените отново свиха рамене.

— Което означава... — Той не беше сигурен, че иска да знае какво означава това. — Че е било планирано. Била им е посочена. Или всички сте били посочени, но за нея са имали планове, които не са били свързани с пари.

ДЕКЕМВРИ 2010 Г. МИРАНДА

Когато отвори очи, тъмнината бе все така непрогледна, както когато ги бе затворила. Какво я бе събудило? Мъжът в съседство? Друг плъх? Скорпион? Пулсът ѝ се учести, тя се придърпа към стената и одра тила си в мазилката. Тялото ѝ се стегна, приготвяйки се за нечовешките — или всъщност за прекалено човешките — викове от съседната стая. Едва тогава чу почукването. Беше тихо, но настоятелно. Що за пазач тропа, преди да влезе в затворническа килия, помисли си гневно Миранда.

— Аiwa — каза тя, без емоция, без да помръдне. Беше малко рано за закуска. Освен ако не бе започнал Рамадан. Но нямаше ли Рамадан точно преди да я заловят? Не можеше да си спомни. Може би бе дошъл нейният ред за побоя? Вратата се отвори със скърцане и един мъж се появи там, редом с пазача. Беше облечен като другите мъже, с камуфлажни дрехи за пустинята и пухкав анорак. Мазруките посягаха към зимните си палта всеки път, когато температурата спаднеше до двайсет градуса. И двамата мъже бяха по-ниски и по-слаби от нея. Бих могла да ги преборя в честна битка, помисли си. Ако има такова нещо. И тогава си спомни пушките. Големите изравнители на силата. А това бяха автомати „Калашников“ 47; бе проверила. Всъщност ги бе огледала внимателно, опитвайки се да си спомни всичко, на което Тъкър и Мухтар я бяха научили, за всеки случай. Беше толкова заета отново да разглежда оръжията, че ѝ бе нужно известно време, докато осъзнае, че мъжът носи и още нещо, малко вързопче в одеяло. Не и друго дете, помисли си тя. Не мога да взема още едно. Сърцето ми просто не може да бъде разбито повече, не остана какво да се разбива. Но когато мъжът протегна вързопчето към нея, детето нададе познатия вик и протегна слабичките си сиво-кафяви ръце към Миранда.

— Лулоа! — възкликна тя, като пое детето в ръце. След това, притеснена да не разкрие прекалено явно радостта си пред враждебните пазачи, млъкна и притисна Лулоа към гърдите си. Малкото момиче бе отново притеснително леко. Лицето ѝ бе

заострено, като на елф, не по бебешки закръглено. Миранда искаше да я накърми веднага, но трябваше да изчака мъжете да си тръгнат. Те стояха там и я гледаха настойчиво, което я притесняваше.

— Тук съм, за да ти кажа, че това дете не е твое — каза мъжът, който и бе донесъл Лулоа. — Но тя не трябва да умре.

— Не — съгласи се Миранда. — Не трябва.

Мъжете все още стояха там, гледайки нея и детето.

— Law samaht — каза тя най-накрая. — Това дете трябва да яде.

Леко смутени, мъжете се отдръпнаха припряно назад и затвориха вратата.

След пристигането на Лулоа в храната на Миранда имаше известно подобрение. Носеха ѝ чаши с мляко, с мангов сок. Получаваше боб с хляб; от дни не бе яла нещо друго, освен хляб и ориз. Понякога имаше дори банан или сушени фурми.

Не беше лесно отново да приучи Лулоа да суче. Беше отслабнала толкова много, че сега ѝ бе по-трудно отпреди да суче. Но Миранда беше търпелива и решителна. Скоро, помисли си тя, щеше да бъде възможно да дава на детето мъничко плод. Инстинктивно знаеше, че трябва да скрие тази информация от охраната. Защото ако Лулоа можеше да яде твърда храна, значи можеше да оцелее без Миранда. Но може би Лулоа просто не искаше да приеме храна от друг. Може би затова ѝ я бяха донесли обратно.

Миранда бе наясно, че ситуацията е временна; пазачите го бяха заявили ясно. Но не си позволяваше да мисли за това. Удвои усилията си, за да оцелее, за да остане силна. Ядеше всяко късче храна дори когато нямаше апетит. Сутрин, когато Лулоа дремеше, правеше клякания и подскоци и притискаше дланите си в мръсния под за упражненията на йога позата „слънчев поздрав“. Каквото и да е, стига мускулите ѝ да не се отпуснат съвсем. Може би най-важното — полагаше усилие да се държи добре с пазачите. Преглъщаше отвращението си и казваше: „Добро утро“, „Добър ден“ и „Добър вечер“. Питаше ги как са. Изненадани и предпазливи, те се колебаеха, преди да отговорят, но в крайна сметка, го правеха. На тях сигурно им бе почти толкова скучно, колкото и на нея. Всяка седмица или приблизително на толкова време ѝ носеха нови дрехи. Чудеше се откъде ги вземат. Мазрукските жени в градовете никога не носеха такива поли; под абаите си се обличаха в много по-оскъдни тоалети

или с тесни дънки. Обичайното им покритие правеше ненужно да носят друго скромно облекло под него.

Тя поиска Коран, а след няколко дни помоли и за вода и сапун.

— За да се измия за молитвите.

Не знаеше защо по-рано не се бе сетила за това. Използва каните с вода, за да изкъпе първо Лулоа и след това себе си. Последно изплакна платнената пелена. Когато бе достатъчно топло, оставяше детето да спи голо на постелката и се стараеше да я занесе бързо до нощното гърне в ъгъла, когато видеше, че лицето ѝ се сгърчва и телцето ѝ започва да се напруга. Всяка друга минута от деня прекарваше в хранене, забавление и люлеене на Лулоа. Когато виковете на мъжа в съседство се чуеха през стената, почваше да пее силно. Детето не трябваше да попива отровата от тези звуци. Няколко дни след като за първи път го чу, Миранда долови гласа на мъжа — молеше се, на арабски. Трябваше да е местен. Защо го измъчваха? Защо изтезаваха един от своите, а не нея — гражданката на най-ненавижданата от тях вражеска страна? Но това бяха въпроси, които бе достатъчно разумна да не задава на пазачите си.

Сутрин оставяше Лулоа в малкото квадратче слънчева светлина, надявайки се, че ще попие достатъчно слънчеви лъчи в тялото си, за да произведе поне малко от жизненоважния витамин D. Когато момиченцето си възвърна силите, Миранда почна да я подпират в един ъгъл, за да упражнява седенето, докато ѝ четеше от Корана. Лулоа, в края на краищата, бе мюсюлманско дете. Поне половин час на ден я поставяше по корем, така че да свикне да повдига глава, точно както бе правила с Кресида (която мразеше „времето за коремчето“ и пицеше, докато Миранда не я претъркулеше обратно). Но най-вече ѝ говореше.

Започна със спомените, които бе каталогизирала, за да не полудее, разказваше ѝ за първите си рисунки — кръглите фигури със стърчащите коси и тънки ръце и крака, които майка ѝ наричаше нейните „извънземни“. Оттам минаваше към училището, художниците, гаджетата, приятелките, изложбите, колежа, пътуванията, Висента, Фин. Разказваше ѝ всичко. Когато нямаше какво повече да разкаже за собствения си живот, дойде ред на всеки ислямски мит, който можеше да си спомни. Ученичките ѝ бяха разказвали десетки, но тя помнеше само няколко. Помнеше мираж, митичния хищен заек със спираловиден рог — не само защото имаше слабост към зайчета, но и

защото думата мираж означаваше и възкачването на Мохамед в Рая. Разказа ѝ и за бурак, крилатия кон, който бе отнесъл Пророка към небето по време на мираж. Описа ѝ птиците абабили, за които се твърдеше, че са защитили Мека от нападащите града слонове, като пуснали тухли върху нашествениците.

— Мислиш ли, че в Мазрук някога е имало слонове? — питаше Миранда малката си подопечна. — И какво е станало с тези абабили, чудя се?

Докато ѝ говореше, Лулоа се взираше в нея с огромните си тъмни очи, вкопчила се в пръстите на краката си. Бе сериозно дете, позамишлено от всяко друго, което Миранда бе виждала. Дали това момиче се бе смяло някога? От време на време изричаше няколко срички на глас, за което Миранда винаги я поздравяваше въодушевено. Все още ѝ говореше на смесица от арабски и френски език, боейки се да не я подслушват и да чуят, ако каже нещо на английски. Тези езици се смесваха в сънищата ѝ — само тези, сякаш бе забравила дори как да мисли на родния си език. Беше твърде опасно да мисли на английски. Въпреки че вече би трябвало да са разбрали коя е. Фин нямаше да може да прикрива изчезването ѝ дълго време. Къде бе той? Креси сигурно вече казваше цели изречения. Но подобни мисли само я водеха до бездната на мрачното отчаяние. По-добре да се съсредоточи върху детето пред себе си, детето, което се сгушваше в нея през нощта и притискаше малкото си свъсено, олигавено, мръсно лице във врата ѝ.

В опит да предизвика усмивка от мрачното дете, Миранда си играеше на различни игри с нея, на „Хей, ръчички“ и на криеница. Пееше ѝ „Главичка, раменца, колене и пръсти на крака, колене и пръсти на крака“, като докосваше внимателно всяка част на тялото, която се споменаваше в песничката. На френски или арабски нямаше много рима, но все пак... Опита се да преведе *The Grand Old Duke of York*, една от любимите песни на Фин. *Al 'atheem duq al-York, qaada ashra alaaf rajul...* Не се получаваше много напевно, но Лулоа никога не се оплакваше. Миранда ѝ разказваше за страната, в която се бе родила.

— Толкова много хора тук никога не излизат от квартала си — казваше тя на детето. — Някои от моите ученички са живели в Арнабия през целия си живот и никога не са ходили в Стария град. Никоя от тях не е ходила в пустините на Изток, нито е изкачвала

планините на Запад. Ти няма да бъдеш такава. Живееш в невероятна страна. Трябва да я видиш цялата. Аз имах късмет, *habibti*, видях я, преди британците да ме заключат в резиденцията. Преди да срещна татко ти...

Миранда млъкна, ужасена от това, което току-що бе казала. Това не бе нейното дете, не бе дете на Фин.

Спря, пое си дъх. Лулоа просто я погледна, свивайки тънките си вежди.

— Преди да срещна Фин, съпруга ми, аз пътувах. С Висента пътувахме заедно, а след като тя си тръгна, пътувах сама. Особено когато знаех, че скоро ще загубя свободата си.

Три седмици преди да се премести при Фин, учителят ѝ по арабски, Махмуд, я бе закарал на осем часа път на изток, до градовете с високи кирпичени сгради и плодородни долини, където отглеждаха фурми и мед. Това бе пожелала вместо моминско парти — последния вкус на свободата.

— Да ти разкажа ли история, *habibti*? Бог знае, че имаме време. А е важно да познаваш собствената си страна, нали?

И тя започна.

— Стигнахме до първия контролно-пропускателен пункт на границата на Арнабия точно преди девет сутринта. В твоята страна навсякъде има пропускателни пунктове, *habibti*. Това затруднява доста придвижването за един чужденец. Но Махмуд беше донесъл шейсетина копия на разрешителното ни за пътуване, които държеше на предното стъкло и ги раздаваше на всеки пункт. След около петнайсет минути, някъде там, пристигна и полицейският ни ескорт и потеглихме към мястото за закуска, както можеше да се очаква — *fool wa fasooleah*, фасул с бяла питка — в крайпътния *mat'am*, ресторант. Хапна малко от него, помниш ли? Когато пазачите не ни гледаха. Не казвай на французите, но твоите хора правят по-хубав хляб.

Когато се върнахме обратно на пътя и потеглихме, не видяхме почти никакви други автомобили. Намалихме веднъж, за да мога да снимам една планина, която приличаше на глава на камила. Когато слязох от колата, с фотоапарата, полюшващ се на ръката ми, един войник покрай пътя пхна автомат „Калашников“ в ръцете ми. Така че Махмуд ме снима — сигурно всеки авантюрист, тръгнал на туристически обиколки тук, има такава снимка — как държа огромен

автомат. Почувствах се леко засрамена и, разбира се, първото нещо, което ми мина през ума, беше, че баща ми ще ме убие, ако разбере, че съм държала оръжие в ръка. Странно, нали, да си почти на четиридесет години и все още да се притесняваш какво ще си помисли баща ти. Предполагам, че това никога не се променя.

Бяхме на около час път от Дибра, първата ни спирка, когато Фин ми писа, че кола-бомба току-що бе взривила микробус, пълен с немски туристи, точно на нашия маршрут. Други приятели също ми пратиха есемеси и ми казаха: „Връщай се!“. Махмуд не изглеждаше много притеснен, докато всички членове на неговото семейство изведнъж не почнаха да му се обаждат, за да му кажат, че е луд да продължи с пътуването ни. Те не биха се притеснили, ако беше сам, но той бе с мен, една грозна американка, истинска ходеща и говореща мишена. Махмуд имаше около петдесет близки роднини, което означаваше, че телефонът му звънеше почти денонощно. Но ние не се върнахме. Махмуд бе обещал да ми покаже великолепието на родината си и, дявол да го вземе, той щеше да ми го покаже!

На всеки пункт полицаят вземаше копие от разрешителното ни и питаше за националността ми. (Това е нещо, за което ти никога няма да се притесняваш, мое малко мазрукско момиче.) Всеки път Махмуд казваше, че съм францужойка, а аз седях с плътно увита в шала си глава, с тъмни очила, скриващи очите ми, и гледах скромно в скута си.

— Загубихме полицейския си ескорт някъде в планините преди Дибра. „Предполагам, че според тях вече сме в безопасност“, сви рамене Махмуд. Не беше особено голям воин, Махмуд. Но след това в самия град се появиха две полицейски коли, едната караше пред нас, а другата — зад, което ни правеше да изглеждаме доста подозрителни на иначе пустите пътища.

Махмуд смяташе, че вероятно не е особено добра идея да прекараме нощта там, но според него бе достатъчно безопасно да направим бърза обиколка на туристическите забележителности. В крайна сметка, вече бе станал един терористичен акт през този ден, какви бяха шансовете за друг толкова скоро? Така че минахме покрай огромния язовир, покрай храмовете, през Стария град на Дибра, но толкова бързо, че всичките ми снимки оттам са размазани. По пътя обратно към града за обяд минахме покрай останките на избухналата по-рано кола, заградени с розова полицейска лента. Беше се взривила

на толкова малки парчета, че не бе останало почти нищо. Всъщност не е нужно да имаш тази картина в паметта си. Забрави какво казах.

Преди обяда трябваше да дадем на полицейския ни ескорт пари. Когато получиш полицейски ескорт, ти си отговорен за издръжката и храната на тези мъже за времето, през което са с теб. Първата ни полицейска кола поиска пари, преди да ни предаде на втората група, които ние нагостихме с обяд. Това беше от онези ресторанти, които можеш да намериш навсякъде тук: голяма стая, облицована с плочки, пълна с крещящи мъже и хиляди мухи. Сервитьорите постилаха вестници върху дългите маси, тръскаха пред хората метални чинии с ориз и месо и подмятаха питките хляб като фрисбита. В тези места няма менюта; всички сервират едно и също нещо.

Махмуд попита за агнешко и ориз и за zabadī, йогурт, и khubz, питка, за мен. Държах химикалка в ръка и почнах да драскам името си на арабски на вестника. Написах „Аз съм Миранда от Франция“. Мъжете около нас избухнаха в бурно въодушевление, когато ме видяха да пиша с арабски букви. „Тя пише на АРАБСКИ!“, крещяха си те един на друг. Чувствах се като дете, което току-що се е научило да ходи. Ще изпитах това чувство някой ден, insha'allah.

После готвачът се наведе през кухненския прозорец над нас, от който излизаше пара, и извика на Махмуд.

— Защо яде само кисело мляко?

— Защото е много бедна и не иска да харчи пари!

Това предизвика гръмък смях, защото всички знаеха, че чужденците са богати!

— Хаха! Каква е истината? Тя пътува и иска да яде съвсем малко, така ли?

— Така е.

В ресторанта нямаше други жени и през цялото време, докато бяхме там, всички погледи бяха вперени единствено в мен.

Напуснахме Дибра, след като напълнихме хладилника на колата с вода и „Пепси“. И така започна пътуването ни през една от най-обширните пусти територии, които някога съм виждала. Нищо, километри след километри нищо. Имаше известно разнообразие във вълните на пясъчните дюни, които се издигаха и спускаха като море. Семейства камили пътуваха редом с колата ни, включително много рунтави малки бебета. Ще обикнеш камилите. Не знаех, че могат да

имат толкова много цветове; най-много ми харесаха малките черни камили, защото никога преди не бях виждала черна камила.

Имаше контролно-пропускателни пунктове през няколко минути, кафкиански абсурдно голям брой. На половината път до Кумаш загубихме полицейския си ескорт, остана само един полицай в нашата кола. Този полицай, който също бе заменян на определени интервали, бе лаконичен. Седеше тихо, дори не говореше с Махмуд. Това ми се стори странно, като се има предвид, че мъжете в твоята страна никога не млъкват. Унасях се в сън на всеки няколко минути, приспивана от монотонността на пейзажа.

Последният полицай ни остави близо до Кумаш, когато пейзажът започна да се променя. Появиха се участъци с финикови палми, които разнообразяваха огромните бежови територии. Пейзажът беше просто безмилостно сивкаво-кафяв. А знаеш ли, аз никога не съм била голям почитател на неутралните цветове, *habibti*. Бях толкова щастлива да видя дървета, че ми се искаше да изляза от колата и да ги прегърна.

След това дойде серия от малки сладки села, някои от които с розови къщи!

Слънцето започна да пълзи по небето. Всичко се покри в златисто. Чувствах се странно спокойна. Бях странно спокойна, откакто напуснахме Севера. Може би просто бях щастлива, че съм жива, благодарна, че не бях разкъсана на парченца от някоя кола-бомба?

Вече се здрачаваше, когато пристигнахме в хотел „Нура“. Един от най-красивите хотели в твоята страна, малката. С басейн! Покрита с ивици мръсотия и пот, отчаяно исках да поплувам, затова се преоблякох и се потопих във водата, и заплувах под полумесеца, сред ухаещия на жасмин въздух...

Миранда замълча за момент, спомняйки си блаженството на вечерта. Как ѝ липсваше тази страна.

— По време на уроците ми по арабски Махмуд ме бе научил на глаголи и съществителни, които щяха да са ми нужни, за да опиша нашия ден, и след това аз му го описах. *Dald dald*. Бавно, бавно. Удивително колко се е подобрил арабският ми, откакто те срещнах, *habibti*. Нищо не образова така, както да бъдеш похитен в чужда страна.

Миранда погледна към Лулоа, която се бе отпуснала и натезжала в ръцете ѝ. Беше мъдро решение да се унесе, преди да стигне до частта за седмината японски туристи, които бяха взривени на същото място, където тя и Махмуд бяха стояли и гледали първия си залез в Изтока, на скалите, надвиснали над града от кирпичени тухли. Почти бе забравила колко пъти ѝ се бе разминавало. Искаше ѝ се да говори за величието на тази земя, за сърдечността на хората, но непрекъснато се препъваше в оръжия и бомби.

— Радвам се, че намираш това за толкова вълнуващо, *habibti*. — Внимателно положи детето до себе си. — Просто исках да знаеш, че страната ти не е цялата такава. Има толкова много красота там, *habibti*, толкова много доброта. Няма да позволя тези задници да ми отнемат това, да ми отнемат тази страна. Малките кирпичени градове на Изтока, слънчевите плажове на Юга, жасминовия аромат, насищащ въздуха навсякъде. Заспивай, *ma petite russe*^[1], и сънувай за тях.

След като Лулоа отново бе при нея, Миранда почна да мисли за ново бягство. Искаше да изведе детето, преди да дойдат пак за нея. Какво бъдеще би могла да има тук? Като ученичките ѝ, като Тазкия щеше да се научи да ненавижда собственото си тяло. Щеше да бъде покрита от глава до пети със синтетични влакна, да бъде робиня на мъжките желания, да ѝ бъде отказано образование. Можеха да я омъжат за някой старец, когато станеше на дванайсет години. Тазкия веднъж ѝ разказа историята за един приятел на брат ѝ, който бил принуден да се ожени за момиче, което било изнасилено от собствения си баща и забременяло от него. Неомъжено и бременно, момичето не можело да обвини баща си. Никой не би ѝ повярвал и цялата им общност щяла да се обърне срещу нея. Затова обвинила приятеля на брата на Тазкия. Той бил хвърлен в затвора, докато не се съгласил да се ожени за нея, което и направил. Мъжът бил доблестен и отгледал момчето като свое. Двамата имали още един син. Младата жена, каза Тазкия, му се подчинявала безусловно, защото все още изпитвала вина, че го била обвинила лъжливо, въпреки че съпругът ѝ знаел, че не е имала избор. Наскоро си бил взел втора съпруга, от Юга, и първата съпруга казала: „Е, разбира се, че ще иска да го направи, тъй като бе принуден насила да се ожени за мен“. Най-лошото бе, че майката на момичето знаела, че съпругът ѝ е изнасилвал дъщеря им, и не бе направила нищо. Как бе възможно хората да са толкова безчовечни,

чудеше се Миранда. Как бе възможно една майка да продължи да живее и да спи с изнасилвача на децата си? Как може една майка да не убие такъв човек? Миранда бе пацифист, докато не чу и други истории като тази.

Очевидно нямаше планове за освобождаването ѝ. Само ако знаеше къде се намира, само ако можеше да разбере какво има навън. Ако знаеше дали има и друга причина да я държат, освен факта, че може да храни Лулоа. Трябваше да има. Освен ако детето не бе по-важно, отколкото предполагаше. Замисли се за автоматите и ръста на пазачите. Замисли се дали може да използва автомат, докато държи детето. Помнеше ли как да се цели, как да стреля? Зачуди се къде може да се скрие. Със сигурност, ако стигнеше до някакъв път, някой щеше да я качи на стоп. Деветдесет и девет процента от хората в тази страна не бяха терористи. Деветдесет и девет от сто шофьори щяха да спрат и да я вземат. Какви бяха шансовете да бъде отвлечена отново?

Този лагер — или затвор, или каквото и да беше — не ѝ се струваше изолиран като първия. Отвън чуваше тракането на автомобили, призова на мюезините от няколко джамии, продавача на газ, тропач по металните си кутии. Тези звуци я изпълваха с равни части надежда и отчаяние. Имаше само една врата към нейната твърде тясна килия, а единственият прозорец бе много малък и високо разположен, за да ѝ бъде от полза. Обмисляше да хвърли бележка през прозореца, но после си спомни, че няма нито химикалка, нито хартия. Ето, дори не можеше да начертае нещо в пръстта; подът тук бе гладък и твърд.

— Пазачите са единствената ни надежда, *habibti* — каза тя на Лулоа. — Трябва да минем покрай тях.

[1] Сладката ми тя. (фр.) — Б.пр. ↑

13 ДЕКЕМВРИ 2010 Г.

ФИН

Фин предупреди Силия, че идва.

— Забравих нещо на Миранда в гардероба в обезопасената стая — каза той. — Някои от нейните картини.

Дори на Силия това да ѝ се бе сторило странно, тя не реагира.

— Чудех се какво има там — каза тя по телефона от посолството. — Не можах да намеря ключа.

Фин се извини. Едва наскоро бе открил къде го бе държала Миранда. Обеща да го остави върху масичката в антрето, под портрета на кралицата в деня на коронацията си. От своя страна, Силия обеща, че в резиденцията няма да има никого след четири следобед, така че Фин да разполага с мястото за два часа. Това време би трябвало да е достатъчно, за да изнесат всички картини.

Тазкия пристигна незабавно на прага му в Стария град, спуснала допълнителния воал над очите си.

— Има моменти, когато е подходящо да бъдеш жена — каза му тя на арабски. — Извън къщи всички си приличаме.

В таксито се умълча.

— Какво ще направиш с тях? — попита я той.

— Ще ги изгоря — отвърна без колебание тя.

— Сигурна ли си? Не искаш ли да ги пазят на сигурно място за теб?

— Моля ви, не се разстройвайте, но рискът е прекалено голям. Не мога да съм спокойна, докато знам, че някой може да ги използва, за да ме нарани.

Фин кимна.

— Разбирам. Можеш да ги изгориш в нашия двор, ако желаш.

— Така ще бъде най-добре според мен.

Един от пазачите им отвори вратата с безизразно лице. Би трябвало да знае името на всеки, който влизаше в резиденцията, но Фин не му каза името на Тазкия. Двамата прекосиха градината, мъкнейки няколко големи брезентови чувала, и се изкачиха по

стълбите до тежката дървена врата. Силия я бе оставила отключена; имаше охрана, в края на краищата. Тазкия спря в предния коридор, за да свали обувките си, и Фин последва примера ѝ. Нищо. Не се чуваше тракане на чинии от кухнята, нито шум от метла. Пристъпиха към стълбите, Тазкия най-накрая махна никаба от очите си. Качи стълбите по две наведнъж и тръгна пред Фин, отчаянието окриляваше стъпките и. Когато стигна до сигурната стая, спря и го изчака там. В тесния коридор бе тъмно и той включи осветлението.

— Моля — каза притеснено Тазкия. — Без светлина.

Фин извади ключа за шкафа от джоба си и го плъзна в ключалката. Завъртя го, докато чу щракването вътре, и се оттегли в спалнята, без да отвори вратата.

— Заповядай.

Тазкия дръпна ръба на вратата с върховете на пръстите си, докато се отвори цялата. Миг на мълчание и след това приглушен вик.

— Какво има?

Но Тазкия се бе проснала на колене пред шкафа, ръцете и дращеха по пода му, пръстите ѝ опипваха ъглите му.

— Laa — простена тя. — Laa laa laa laa laa laa laa...

Не...

Фин пристъпи към нея и се надвеси над превитото ѝ тяло.

Шкафът бе празен.

13 ЯНУАРИ 2011 Г.

МИРАНДА

Лежеше по гръб и си играеше на самолетче с Лулоа, като балансираше детето на стъпалата на вдигнатите си във въздуха крака, когато пазачът потропа по вратата с обяда ѝ. Бързо свали Лулоа на пода и притегли полата си надолу към глезените.

— Salaama aleikum — каза тя силно, като се изправи на крака. Лулоа остана седнала, съвсем леко клатушкайки се. Всеки ден успяваше да остане в изправено положение за няколко минути.

Пазачът я поздрави и остави подноса на пода. Хляб, боб, нарязани банани. Калаена чаша с вода. Лулоа грейна, когато забележа бананите. Протегна малките си ръце, преобърна се по корем и се насочи към тях. Миранда я хвана и вдигна в ръцете си.

— Не е за теб — каза тя многозначително. — Все още не си готова.

Детето нададе вой, неразбиращо. Вече от няколко седмици Миранда я оставяше да яде банани.

— Силни бели дробове — каза тя на пазача, който се мотаеше до вратата и се взираше в детето със захлас, който леко притесняваше Миранда.

— Също като баща си — промърмори тихо пазачът.

— Какво? — сърцето на Миранда прескочи. — Нейният баща? Жив ли е?

Пазачът изглеждаше объркан.

— Ти не знаеш? Никой ли не ти е казал, че това дете е специално?

— Знам, че е специална — каза Миранда отбранително, като подрусваше момичето в ръцете си, за да го успокои.

— Тогава трябва да знаеш защо е толкова важно да остане жива.

Миранда просто се взираше в него.

— Тя е единственото му оцеляло дете — продължи той. — Въпреки че е момиче, трябва да я опазим жива. Когато стане достатъчно голяма, за да се омъжи, ще роди негов наследник.

Достатъчно голяма, за да се омъжи. От думите му я побиха тръпки на страх. В тази страна момичета често бяха омъжвани на осем или девет години. Само през трупа ми, помисли си тя. Думата „наследник“ се бе забила в мозъка ѝ. Наследник на кого? За какво? И тогава изведнъж парчетата си дойдоха на мястото и истината изплува гола пред нея. Тя знаеше чие е това дете. Как не се бе досетила?

Кога бе чула, че е мъртъв, убит в същите бомбардировки, които бяха оставили и Лулоа сираче? Ръцете ѝ се присвиха около нея, а тя изхленчи в знак на протест. Те никога нямаше да позволят на това дете да си отиде. Не и тези хора. И ако Миранда, по някакво чудо, успееше да избяга с нея, щеше да се оглежда през рамо през останалата част от живота си. Това племе имаше ресурси, както и елитна диаспора, пръсната по целия свят. Не, не можеше да има бъдеще за нея с това дете. И все пак, помисли си Миранда, загледана в синьо-черните очи, в меката стърчаща коса, в свитите в малки юмручета пръсти, не можеше да има бъдеще и без нея.

13 ДЕКЕМВРИ 2010 Г.

ФИН

Отначало Фин реши, че Миранда е преместила картините. Може би бе искала да са на съвсем тайно място, където дори той да не може да ги намери. Но дори и когато обмисли тази възможност в ума си, вече знаеше какво се е случило. Знаеше го, с дълбок страх, който бе вледенил сърцето му.

Двамата с Тазкия претърсиха къщата старателно — поне доколкото им бе възможно, преди Силия да се прибере у дома, като минаха през старото ателие на Миранда, преровиха дрешника ѝ, избата, дивана на покрива. Нищо. Тазкия почти бе изпаднала в истерия.

— Вие не знаете — повтаряше тя. — Вие не знаете какво означава това за мен.

Фин имаше представа какво означава за нея и му се гадеше от това. Но защо Норман би искал да нарани Тазкия? Би могъл да разбере мотивите му, ако картините бяха на Миранда, към която той очевидно изпитваше нездравословен интерес. Но едва ли някога бе срещал Тазкия. Фин не разбираше смисъла на тази кражба.

И все пак. Част от него отдавна очакваше това, очакваше Норман да поиска някаква отплата. Прилоша му от чувство на вина. Не трябваше да пренебрегва слабостта на Норман. Не трябваше да си признава случилото се в Афганистан. Трябваше да страда заради последиците от ужасната си грешка сам, преди да има съпруга. Не трябваше да допуска този човек близо до семейството си. Вероятно не би трябвало изобщо да има семейство. Не и когато знаеше колко уязвим би го направило това. Всеки влюбен е лесна мишена. Но той се бе държал добре с Норман. Норман би трябвало да е на негова страна.

— Тазкия — каза, като се опитваше да звучи уверено. — Ще се погрижа за това. Ще открия кой ги е взел и ще ви ги върна.

Те стояха отново в антрето, под все по-бдителните очи на Елизабет II. Нямахше къде другаде да търсят вече.

Тя погледна нагоре към него, наполовина обула обувките си, лицето ѝ бе обляно със сълзи.

— Някой ги е видял — каза тя. — Някой ги е видял!

Искаше му се да я прегърне, за да я успокои. Но знаеше, че би било сериозна грешка. Трябваше да внимава да не прави нищо, което би могло да се изтълкува погрешно.

— Все пак, какво би могъл да направи човек с тях тук? Не може да ги изложи, нали? — каза той, като осъзнаваше напълно, че просто запълва неудобната тишина. — Искам да кажа, защо някой ще ги иска?

Тазкия го изгледа, сякаш бе пълен задник.

— За да ме съсипе. За да ме погуби. Моето семейство... Трябва само един човек да каже на някой друг, а той — на трети, който да каже на семейството ми. Ако един човек знае, значи ще научат и те. А ако те знаят, аз не съм в безопасност тук.

Фин си спомни за многобройните истории, които бе чувал за така наречените убийства на честта, за жени, които са били заклани, защото са се осмелили да излязат от къщи с обувки на високи токчета, да се омъжат за някого по любов или да влязат в кола с мъж. Какво ли щяха да сторят на жена, която бе позирала гола? Познаваше брата на Тазкия, Хамид; бе му се доверил. Наистина ли би ѝ навредил?

— Семейството ми, те ме обичат... — продължи Тазкия през сълзи. — Но това ще ги убие. Те не биха могли да ме оставят жива. Не разбирате ли?

— Тазкия, те може никога да не разберат — каза Фин, опитвайки се да ѝ вдъхне надежда, каквато не изпитваше. — Нека да се опитам да ти върна картините. Имам някои идеи къде може да са. Чувстваш ли се в безопасност да се прибереш у дома тази вечер?

Тя погледна към него и сви рамене.

— Къде другаде мога да отида?

— Виж. Ако някой от семейството ти научи нещо, излез от къщата. Махни се оттам и ела при мен. Аз ще намеря сигурно място за теб, някъде, където да те скрием.

Тя кимна нажалено.

— Само че... Аз не искам да загубя семейството си. Не искам да загубя дома си. Не искам да загубя... всичко. Всичко. — Погледна го с най-тъжните очи, които някога бе виждал. — Фин. Щях да се омъжвам.

14 ФЕВРУАРИ 2011 Г.

МИРАНДА

Сънуваше. Беше някъде с Фин, не в Мазрук, а в Сياتъл или в Ню Йорк, където имаха среща с родителите си и с най-стария им семеен приятел. Качиха се в кола с приятеля.

— О — каза Миранда, осъзнавайки, че не ги бе запознала. — Това е...

И изведнъж блокира при името на Фин. Собственият ѝ любим, човекът, с когото бе обещала да прекара живота си, и тя не можеше да си спомни името му.

— Моят съпруг...

Накрая се сети и се опита да изкара всичко за шега. Но по-късно, когато останаха насаме в непознатата спалня, се обърна и видя, че главата на Фин се е свила до размера на кайсия, а тялото му се е подуло като Дебелия Албърт.

— Съпруг? — попита той. — Не можа да си спомниш името ми?

Ужасена, тя се опита да се извини и да го успокои. Но той бе неузнаваем. Тялото му продължаваше да се променя, стана ужасно голям, тлъсто очертание на човек, който изобщо не приличаше на истинския Фин. Докато се гневеше и ругаеше, изведнъж тя чу силен тътен, таванът се разцепи на две и върху главите им се посипа дъжд от мазилка и камъни.

Миранда се пробуди внезапно и осъзна, че камъните са истински. Истински и сипещи се около тях като градушка. Придърпа Лулоа под себе си и се сгуши в ембрионална поза, защитавайки главичката ѝ с ръце. Какво, по дяволите, ставаше? Лулоа се събуди и се разплака, но воплите ѝ бяха заглушени от експлозия, която сякаш бе избухнала точно над тях. Разнесе се мощен тътен, една стена на стаята се разклати, наклони се навън и се срути на земята, някъде под тях. Миранда не разбираше напълно какво точно се бе случило, докато не усети прилива на студен въздух по кожата си. В тишината, възцарила се след падането, рискува да погледне и видя — света. Ето го, точно от другата страна на мястото, където се бе намирала стената. Нощният

свят на малки светещи прозорци и далечни фарове. Точно когато бе източила врата си, за да види колко далеч от земята се намираха, подът под тях започна да се накланя към зейналия отвор. Опитвайки се да задържи Лулоа здраво в дясната си ръка, Миранда потърси нещо, за което да се вкопчи, докато почнаха да се плъзгат по пода. Но нямаше нищо, освен грубия цимент, който се изплъзваше изпод непохватните ѝ пръсти. Тя обви крещящото дете с две ръце, притисна брадичката му към гърдите си и остави тялото ѝ да се плъзне надолу в хладната и тъмна нощ.

За момент около нея нямаше нищо, нищо не я докосваше. Те летяха в тъмнината, свободни, незадържани от нищо. Протегна ръка. Част от секундата по-късно земята под тях се издигна нагоре и изкара въздуха от дробовете на Миранда. Тя се обърна, така че бедрото ѝ, а не Лулоа, да поеме удара, но дланта ѝ удари първа земята. Не само земята. Когато се опита да раздвижи ръката си, изгарящата болка я предупреди за металния шип, на който се бе нанизала. Беше около половин сантиметър дебел и се подаваше между костите на палеца и показалеца ѝ. Преди да има време да помисли, преди болката да има време да я обездвижи, тя издърпа ръката си рязко нагоре, за да се освободи от него. За миг ѝ хрумна, че може би е по-добре да остави острието там, за да го извади лекар. Но шипът бе закован към земята. Ако останеше тук, със сигурност тъмничарите ѝ щяха да я намерят. От дланта ѝ рухна кръв. Миранда постави Лулоа на земята, откъсна парче плат от полата си и го уви около ръката си. Кръвта течеше с неотслабваща сила и просмука кърпата за секунди. Пристегна кърпата по-плътно и взе детето. Усещаше пронизваща болка в лявото си бедро и в десния глезен. Трябваше да се движи бързо. С левия си лакът се изтласка нагоре в приклеknала позиция и погледна към Лулоа, чиито вопли бяха заглушени от воплите на града около тях. Трябваше да успокои детето; не искаше да привличат внимание. Несръчно я намести под ризата си и я притисна към гърдите си. Нуждаеше се от време, за да помисли.

Все още приведена, Миранда се огледа наоколо. Сградата, в която я бяха държали, бе срината до купчина натрошен цимент, камък, мазилка и изпочупени железни. Приличаше на празен парцел, с напукан цимент и избуяли плевели. Намираха се извън центъра на града, в нещо, приличащо на район със складове. Останките от няколко други

големи бетонни сгради с покриви от гофрирана ламарина бяха разположени по улицата и от двете страни. Видях хора, които се движеха в мрака, опитваха се да си проправят път из отломките, търсеха се и се викаха. Една кола мина по улицата, самотните ѝ фарове осветиха парцела, но Миранда и Лулоа се скриха в сенките. Миранда се послуша за звук на някакви гласове наблизо. Нищо. Все още. Молейки се Лулоа да продължи да мълчи, тя потърси наоколо нещо, което можеше да използва за защита, като се потеше от агонизираща болка при придвижването. Нищо. Трябваше да се махне оттук. Да намери някой, който да им помогне. Примъкна се до срутилия се затвор и се послуша за стъпки. Нищо. Нямаше ли охрана отвън? Нещо се закачи за десния ѝ крак и тя се препъна, за малко да падне. Когато погледна надолу, ѝ бе нужно време, за да осъзнае това, което очите ѝ виждаха. Беше ръка. Човешка ръка. Ръка, все още прикрепена към рамото, което бе изчезнало под купчината отломки. На няколко сантиметра от сгърчените пръсти видя нещо, което силно я заинтересува. Оръжие. „Калашников“, точно такъв, с какъвто я бяха учили да стреля Тъкър и Мухтар. Тя се наведе над него, стомахът ѝ се опитваше да излезе навън целият. Металът бе хладен под пръстите ѝ.

— Habibti, искам да стоиш тихичко една минута — каза Миранда. Всяка частица от тялото ѝ се бунтуваше да хване оръжие, докато държи детето. Да не говорим за факта, че лявата ѝ ръка бе повече или по-малко безполезна.

Върна се назад няколко стъпки и остави поуспокоената вече Лулоа под една леко наклонена циментова плоча.

— Не мърдай, *habibti* — каза тя. — И не говори.

Върна се бързо за автомата и предпазливо го взе. Запита се дали е зареден. Беше тежък. Нямаше начин да носи едновременно и автомата, и детето. Освен това, ако имаше оръжие, значи имаше възможност и да застреля някого. Кое то, въпреки обстоятелствата, все още не беше нещо, с което се чувстваше комфортно. И все пак. Тя не искаше да рискува да бъде отново заловена.

Провери предпазителя, който — както би могло да се очаква — не бе свален. Спусна го и тръгна обратно към Лулоа. Докато доближаваше детето, чу скърцане на ботуши по чакъла и видя тъмна фигура, появяваща се от купчината развалини. Дали ги бе забелязал? Бързо постави автомата до края на импровизираната пещера и се

сгуши плътно до Лулоа. Човекът извика нещо, което тя не можа да разбере, към някого, когото не можеше да види. Но гласът ѝ бе познат. Полюлявайки Лулоа в ръцете си, Миранда сведе глава, за да надзърне изпод подслона им. Мъжът бе с гръб към нея, но дори и на тази слаба светлина можеше да види, че му липсва едно ухо.

14 ФЕВРУАРИ 2011 Г.

ТАЗКИЯ

Когато мобилният телефон звънна и я събуди посред нощ, вибрирайки в джоба на нощницата ѝ, Тазкия скочи рязко, с бясно препускащо сърце. Не спираше да мисли за картините, не спираше да чака да бъде наказана. Претърколи се над двете си спящи сестри и излезе на пръсти в коридора. Коленичи на каменния под в дългата си розова полиестерна нощница и видя кой я търси. Медина. Издиша дълбоко с облекчение и вдигна.

— Съжалявам, че ти се обаждам толкова късно — каза Медина.
— Но разбра ли за самолетите?

— Самолетите?

— Правителствените бомбардировачи. Запътили са се на север.

— Медина, това се случва постоянно — въздъхна тя. Звукът от правителствените самолети, летящи на север, за да бомбардират бунтовническите племена, бе станал толкова обичаен с течение на годините, че Тазкия дори не ги чуваше повече.

— Не, не, този път е нещо голямо, огромно. Унищожили са по-голямата част от град Кишрия снощи. Очевидно един от тренировъчните лагери на бунтовниците е бил наблизно.

— Това е ужасно. За града, искам да кажа, не за лагера. Но има ли причина да трябва да знам това сега?

— Да! Помисли, Тазкия. Направи си чаша чай, или нещо такова. Събуди се, имам нужда от теб, трябва да ме чуеш.

Тазкия послушно отиде в малката им кухня и свали стъклен буркан „Нескафе“ от един рафт, след което сипа една лъжица кафе в чаша.

— Слушам те — каза тя.

— Таз, не е ли възможно да са я държали там? Ако е имало лагер там, може би това е мястото, където са я държали, след като са я преместили. Това е същото племе, нали? Същите хора, които я държаха на другото място?

— Миранда?

— Да, Миранда! Сложи още една торбичка в тази чаша. Кого друго познаваме, който е държан като заложник на север?

Изтощеният мозък на Тазкия се мъчеше да се ориентира.

— Чакай. Значи... Мислиш ли, че може да е загинала в атентата?

— Възможно е. Но с целия хаос там, точно сега, това е времето, когато можем да отидем.

— Да отидем?

— Да, да отидем! На север. За да я потърсим. Имам кола. На мое разположение е само за четиридесет и осем часа. Трябва да тръгваме!

— Кола?

Стомахът на Тазкия, който очевидно разбираше по-бързо от съзнанието ѝ, се преобърна от притеснение.

— Да, кола! — Медина звучеше нетърпеливо. — Тазкия, знаем в каква посока е била отведена, не искаш ли да отидем и да я потърсим? Сега?

— Сега? — Тазкия изглеждаше способна само да повтаря думите ѝ.

— Тъй като не мога да задържа колата за по-дълго. Взех я от онзи сириец, който... Забрави за сириец, няма значение. Имам кола. И Надя мисли, че знае в каква посока трябва да вървим.

— Чакай. Чакай. Откъде знаеш, че бомбардировката се е случила наистина? По телевизията ли го видя?

— Не, знам го от един човек в правителствената радиостанция. Който познава един човек в армията.

— И те ти казаха?

— Мъжът от радиостанцията ми звънна. Знае за Миранда и не е лош човек, веднъж ме заведе на остров Сувайда и беше абсолютен джентълмен. Освен това ми дължи услуга. Но да не говорим за него. Вярвам на информацията му. И така, участваш ли?

— Познаваш много хора.

— Да. Не знаеш какво пропускаш.

— Ще се омъжвам тази пролет!

Макар че, докато го казваше, Тазкия се зачуди дали това все още е вярно.

— Много жалко, че никога няма да познаваш повече от един мъж. Но можем да говорим за това в колата, нали?

Миранда. Можеха да отидат да потърсят Миранда. Сред многото причини защо не бяха го направили досега — нито едно от момичетата не можеше да напусне семейството си без разрешение, не знаеха къде да търсят, нямаха придружители — бе и липсата на кола. Но сега Медина имаше. И все пак, докато тя бе без родител или настойник в страната, другите момичета имаха такива. Медина не можеше да разбере напълно ограниченията им; бе странен хибрид, мюсюлманка с правата и свободата на западнячка.

— Не мога — каза с отчаяние Тазкия. — Заради семейството си.

— Кажи им, че си с мен — предложи Медина. — И с Моси.

— Моси ще дойде ли?

— Не може, в Кения е. Но родителите ти все още си мислят, че ние сме женени, нали?

Тазкия кимна, но след това се сети, че Медина не може да я види.

— Да.

Беше казала на родителите си, че Моси е съпруг на Медина, за да може да ходи в къщата им, бившия дом на Миранда. Другите момичета бяха направили същото и така си осигуриха място, където да се събират, за да споделят информация от роднините си от Севера. Тези срещи не бяха толкова официални като срещите им с Фин, които уговаряха само когато имаха конкретна информация, като рисунката.

Мислите ѝ препускаха бясно. Е, не можеше да се забърка в повече неприятности, отколкото вече си бе създадала, нали? А и ако беше далеч, когато родителите ѝ научеха за картините от някого, толкова по-добре.

— Можеш ли да изчакаш да мине сутрешната молитва? Мога да попитам родителите си след това.

— Страхотно. Надя ще направи същото. Кажи им, че има духовен център за жени с преспиване в Тасрийн. И без това ни е по път. Разбра ли? Ще прекараме четиридесет и осем часа в молитви. Среща у нас в пет?

— Ще видя дали мога да накарам брат ми да ме докара.

— Няма значение — ще мина да те взема. Напомни ми къде живееше?

Тазкия тихо ѝ даде адреса и указания как да стигне и инстинктивно почна вече да се оглежда за нещата, които трябваше да вземе със себе си.

— Чакай, Медина?

— Да?

— Бомбардировките прекратени ли са?

— За момента. Мисля, че през следващите четиридесет и осем часа ще сме в безопасност. Така ми казаха източниците му. Виж, искаш ли наистина да намерим Миранда?

— Повече от всичко. Как можеш дори да питаш? Ще се видим скоро.

След като затвори телефона, Тазкия сложи една допълнителна абая и още един никаб в най-голямата си чанта, както и бутилки с вода и кока-кола, портмонето си от изкуствена крокодилска кожа и пакет бисквити. Какво друго? Точно преди мюезините да обявят началото на сутрешната молитва, ѝ хрумна още нещо. Промъкна се по чорапи в стаята на родителите си и застина неподвижно за миг. Не се чуваше никакъв звук, освен тихото им дишане. С разтуптяно сърце отвори гардероба на баща си и опипа припряно по дъното му, докато пръстите и намериха малка метална кутия. Бързо я пхна в ръкава си и се върна в коридора. Странно, помисли си тя. Макар да се притеснявам да не бъде взривена на парчета от правителствена бомба или да не бъде застреляна случайно от някой бунтовник, много повече се тревожа да не си създам проблеми с родителите си.

Когато мюезините събудиха града, родителите на Тазкия, сънливи и нервни, ѝ забраниха да тръгне.

— Аз ще бъда с Надя — умоляваше ги тя. — И Медина и Мози ще ни карат.

Майка ѝ се намръщи.

— Чувала съм за този духовен център — каза тя. — Но мислех, че оттеглянето там е за по-дълго.

— Това е специално по-кратко уединение. Подготовка за Рамадан.

Все още имаше много месеци до Рамадан, но никога не бе твърде рано да се подготвиш духовно.

— Защо така, в последната минута?

— Медина не можеше да намери кола досега.

Това поне бе истина.

— Можем да се доверим на семейството на Надя — каза баща ѝ най-накрая. — А и Тазкия е щастливо сгодена жена. Не е като да хукне

с някой мъж, нали?

— Не! — усмихна се с облекчение тя.

— Върви — каза майка ѝ. — Бъди внимателна, *habibti*. Върни се скоро у дома при нас.

Тя целуна Тазкия, която целуна баща си и се спусна към вратата, а тежката метална кутия в чантата се блъскаше болезнено в бедрото ѝ.

14 ФЕВРУАРИ 2011 Г.

ФИН

Фин лежеше буден, заслушан в самолетите. Не знаеше, че има още една вълна от държавни бомбардировки, но разпозна шума от двигателите. През първата му година тук имаше поредица от бомбардировки, но те бяха спрени — поне временно, докато той преговаряше с шейховете, точно преди Миранда да бъде похитена. Сега чуваше звука на неговите години усилия да се срутва в нищото. Въпреки цялото си старание, Силия не бе успяла да убеди шейховете да продължат преговорите, не и с жена начело на масата. Този над главата му бе звукът на провала. В посока север. Мамка му. Север. Изправи се в леглото, грабна мобилния си телефон от пода и набра номера на Дакс, който вдигна на първото позвъняване.

— Сър? — каза той енергично, свикнал на среднощни разговори.

— Те отново бомбардират скапаните бунтовници, Дакс.

Фин излезе в коридора, за да не събуди Кресида.

— Да. Чухме още вчера вечерта.

— Трябва да поговорим.

— Идвам до десет минути.

Фин се навлече набързо в дънки и блуза с дълъг ръкав. Нощите тук бяха студени. Докато стигне на долния етаж, Дакс вече чакаше на вратата, всеки косъм от главата му бе старателно пригладен и на мястото си. Дали изобщо някога спеше?

— Да се поразходим?

— Не мога. Креси.

— Да, вярно.

— Можем ли да говорим в градината?

Дакс влезе през портата и се огледа, сякаш очакваше да открие шпиони, сгущени в ъгъла на буренясалата им малка градинка.

— Може би. Имаш ли радио?

Фин качи стълбите по две наведнъж и се върна с малко преносимо радио. Включи го на някаква арабска музикална станция, усили звука и го постави на земята пред тях. Двамата с Дакс седнаха

рамо до рамо, облежнати на каменната стена, която ги разделяше от съседите. Фин се приведе към Дакс, за да не му се налага да повишава глас.

— Миранда е някъде там, нали? Така поне смятаме?

— Напълно вероятно. Въпреки че не разполагаме с достатъчно информация, за да продължим търсенето.

— Ние трябва да го направим. Какво са си мислили, да бомбардират някъде, където би могла да е? Какво, по дяволите, Дакс...?

— Съжалявам, нямахме достатъчно време, за да ги предупредим...

— Нима те не знаят? Те трябва да знаят поне това, което знаем и ние, и да са наясно...

— Колкото и да е странно, не мисля, че приоритетите ни са едни и същи.

— Имаме ли човек, който може да отиде?

— Ще видя какво мога да направя.

— За бога, Дакс, ако никой друг не тръгне, аз излизам веднага оттук и си хващам такси.

— С цялото ми уважение, Фин, колко далеч си мислиш, че ще стигнеш без пътни документи? Освен това със сигурност ще бъдеш убит. Все още си в първите десет в списъка на предпочитаните мишени. Всъщност първите пет. Всяка бойна група може да те отвлече по пътя ти натам.

— Тя може да бъде убита, Дакс. Може да пострада. Трябва да стигнем дотам. Дали проходът е отворен?

— Не съм сигурен. Ще говоря със Силия. Ще намерим начин.

— Сега, Дакс, моля те. Преди следващата атака. Преди тя...
Точно сега.

— Заемам се. Ще звънна сутринта.

Дакс се изправи, изтупа панталоните си и стисна ръката на Фин, преди да се изниже през портата.

Фин не можа да се върне в леглото. Дълго крачи от единия до другия край на коридора, потънал в мисли. Какво друго можеше да направи? Бездействието му го убиваше. Трябваше да е там, трябваше да намери жена си, не да умолява другите да го правят вместо него. Ако не беше Кресида, щеше да е вече там. Щеше да е намерил начин.

14 ФЕВРУАРИ 2011 Г.

МИРАНДА

Миранда скочи на крака.

— Мухтар!

Облекчението, което изпита, когато видя познат човек, бе толкова силно, че реагира, без да мисли. Мухтар, нейният защитник, бе жив. Дали и него го бяха държали в плен? Дали той бе изтезаваният? Спасени сме, помисли си тя. Мухтар щеше да им помогне да се приберат у дома.

— Ти си жив! О, толкова се радвам...

Но гласът ѝ замлъкна, когато той се обърна към нея. Не го виждаше съвсем ясно в тъмната нощ, но нещо в лицето му бе различно, твърде студено. Той не се спусна към нея, не извика.

— Мухтар? — повтори тя.

Едва тогава забеляза автомата. Държеше го с две ръце, ниско през корема. Затворниците не носят оръжие. Беше облечен в камуфлажни дрехи и тежки ботуши. Можеше ли да е взел оръжието след взривовете? Но защо не казва нищо? Мозъкът ѝ работеше бързо, за да осмисли присъствието му, и най-накрая стигна до единственото възможно заключение. Исусе! Мухтар? Техният Мухтар? Мухтар, който я бе научил как да държи пистолет, който ѝ помагаше да влезе в колата, който я напътстваше с домашното ѝ по арабски? Мухтар, който бе загубил ухото си, докато я защитаваше?

— Обърни се — каза той. — Бавно. Вземи детето.

Тя се взираше в него, шокирана от скръб и гняв. Кръвта туптеше по-бързо през пробитата ѝ длан. Копелето. Тя го бе обичала. Зад нея малкото момиченце, измръзнало и объркано, се разплака — силни, агонизиращи викове, които отекнаха в сравнително тихата нощ. Миранда направи стъпка назад към нея.

— Значи си бил ти — каза тя тихо. Мухтар стоеше абсолютно неподвижен, загледан в нея с непроницаемо изражение. — Защо? — попита Миранда. — Защо?

— Ти — каза той и гласът му потръпна от вълнение. — Ти си харам. — Миранда чакаше да каже нещо повече. — Ти лежеше в едно легло с жени. Лежеше с посланика преди брака. Той беше добър човек.

Миранда направи още няколко крачки назад и с левия си крак докосна автомата на земята. Как беше разбрал за Висента? Кой нормален човек би му казал? Вярно е, че голяма част от дипломатическата общност знаеше, но те никога не биха споделили такава информация с мазруките. Знаеха много добре какви ще са последствията.

— И това е начинът, по който се отнесе с него? Уреди да отвлекат жена му.

— Ти го съсипа. Направи му някаква магия. Той ти позволи да бъдеш прекалено свободна.

Прекалено свободна? Тук?

Беше твърде тъмно, за да различи изражението на лицето му.

— Похити ме, за да защитиш Фин?

— Похитихме те, за да изпратим послание на страната ти.

Миранда усещаше как сърцето ѝ тупти в шията. Мухтар все още не бе вдигнал автомата си. С колко време разполагаше? Имаше нещо странно в позата му; левият му крак бе огънат почти в балетна поза назад. Тя присви очи в тъмнината. Кракът му се бе закачил в нещо. Не можеше да помръдне.

— Колко жени погуби страната ти, колко деца? Как иначе можем да им привлечем вниманието, как можем да спрем дроновете?

Дроновете. Тези шибани безпилотни самолети. Собствената ѝ страна щеше да я убие.

— И получи ли се? Привлякохте ли им вниманието? — Миранда побутна с левия си крак автомата, за да се увери, че е на място.

— Разбира се, че не. Все още мислят, че си жива.

Миранда не каза нищо.

— Детето е единствената причина, поради която остана жива толкова дълго. Но мисля, че тя вече не се нуждае от теб.

Страхът почти парализира Миранда. Но тя забеляза внезапното движение, докато ръцете му се плъзнаха към автомата. Нямахше време за размисъл. Нямахше време да се опитва да си спомни как се стреля с шибания „Калашников“. Наведе се, грабна го светкавично от земята с две ръце и се затича към бившия си бодигард. Ръката му се надигна,

металът блестеше на звездната светлина, но заради заклещения си крак равновесието му не бе добро и той се олюля. Миранда никога не бе блестяла на стрелбището, но бе доста приличен играч на софтбоул. Вдигна автомата, замахна с него като с бухалка, изненадвайки Мухтар, и изби оръжието му на земята. Когато той се протегна към него, тя замахна отново и го фрасна в гърдите. Мъжът се просна сред калта, дишаше тежко, но не направи усилие да се изправи.

— Защо просто не ме застреля?

— Мухтар, знаеш, че не мога да стрелям точно.

И замахна с автомата още веднъж, този път към главата му.

14 ФЕВРУАРИ 2011 Г.

ТАЗКИЯ

В колата Тазкия се обърна към Медина.

— Обади ли се на Фин?

— Не.

— Не трябва ли да му кажем?

— Не искам да го обнадеждавам напразно. Има голяма вероятност да не я намерим. А и ако я намерим, новините ни може да не са добри.

Тазкия се замисли.

— Не мислиш ли, че може да ни помогне? Не той, а посолството му?

— Какви според теб са шансовете някой чужденец да стигне дотам? Не се доверявай на никого, хлапе. Не разчитай на никого. Трябва да сме ние. Вие двете сте местни, а и аз мога да мина за такава. Освен това сме жени. Никой няма да ни вземе на сериозно.

Тазкия не можеше да спори с това. С Надя гледаха с възхита как Медина ги прекарва пункт след пункт, като обяснява за духовния център и как не са имали време да си уредят всички пътни разрешителни. Всеки път, когато човекът покажеше нежелание да ги пропусне, Медина вадеше банкнота от хиляда динара. „За цигари“, казваше тя, сгъваше я и я пъхаше в дланта му. И мъжете ги пускаха.

Не бяха спирали след напускането на града, като се подкрепяха само с провизиите, която всяка бе пъхнала в чантата си. Тазкия се почувства зле заради двете бутилки „Кока-кола“ и пакета бисквити. Може би трябваше да донесе банани. Нещо здравословно. Миранда винаги обръщаше голямо внимание на количеството захар във всичко тук.

На един от последните пунктове преди северните територии полицаят каза на Медина, че проходът е частично блокиран. Бяха забравили за прохода. Медина не знаеше за него, разбира се, тя бе чужденка. Но другите жени би трябвало да се сетят. Наводненията през дъждовния сезон често свличаха масивни количества пръст от

планините от двете страни на прохода. Можеше да минат седмици преди купищата наноси да бъдат разчистени от пътя.

Но думата „частично“ им вдъхна надежда.

— Смятате ли, че можем да минем? — попита Медина.

Мъжът изгледа скептично ръждясалия им седан.

— Не е невъзможно — каза той най-накрая. — Но ще ви е нужна помощ. Ако бях на ваше място, щях да изчакам.

Медина му благодари и подкара отново колата.

Тазкия затвори очи. Ако им бе писано да стигнат в Севера, щяха да стигнат. Замисли се за Адан. Оставаше още съвсем малко. Представяше си какво ще почувства, когато докосне с пръсти гладката му карамелена кожа. Как ще зарови ръце в гъстата му черна коса и ще види аромата му. Но след това сърцето ѝ за миг прескочи. Можеше ли да се омъжи за него сега, след като картините бяха някъде и чакаха като бомба със закъснител? Фин обеща да ги потърси, но дори да ги намереше, винаги щеше да го има този друг човек, който ги бе видял. Който я бе видял. Бе видял части от нея, които само съпругът ѝ би трябвало да познава. Ако беше почтена жена, щеше да скъса с него сега, преди той да бъде принуден да я напусне. Но тя не можеше да понесе мисълта да загуби най-милиия мъж, когото някога бе познавала.

Мъжът, който ѝ носеше малки съкровища всеки път, когато идваше да я види: миниатюрна ваза с малка теменужка, изрисуван порцеланов напръстник, плюшено мече, голямо колкото палеца ѝ. Неща, които носеше ѝ сега със себе си. Мъжът, който ѝ пишеше стихове, лист след лист със стихове. Ако не можеше да има него, кого би могла да има? Беше ли се обрекла на живот в самота? На живот без деца? Ужасена от тези мисли, Тазкия отвори очи. Не бе единствената, изложена на опасност, напомни си тя. Освен портретите, които Миранда ѝ бе рисувала, там бяха и потретите, които тя бе нарисувала на Миранда. Не бе успяла да намери сили и да каже това на Фин. Имаше достатъчно други проблеми, за които да се притеснява. А и вече може би нямаше никакво значение.

Надя, сгушена до задния прозорец, не каза нито дума през цялото пътуване. Тазкия бе изненадана, че бе успяла да се измъкне; родителите ѝ бяха строги, може би дори по-строги, отколкото нейните. Но Надя бе единствената, която познаваше Севера, която познаваше тази територия и тези племена. Тя им бе нужна. Тазкия се запита какво

изпитваше Надя към шейх Зайнун. Дали лоялността към племето ѝ беше по-силна от приятелството ѝ с Миранда? Може би преди да тръгнат, с Медина трябваше да обсъдят какво да правят, в случай че Надя се обърнеше срещу тях. Защото със сигурност тя би трябвало да се сети за прохода, нали?

Въздухът захладна, докато колата се изкачваше вяло нагоре по острите завои на пътя. Медина се бе умълчала, фокусирана върху нарастващото нежелание на двигателя да работи по неравния асфалт. Назъбените върхове на една синя скала се издигаха от двете им страни и закриваха гледката им към всичко друго, освен към пътя пред тях. Изведнъж Тазкия си даде сметка, че никога не е била толкова далеч от дома си. Стисна дръжката на вратата с потни ръце и започна да се моли.

— Стигнахме — обяви Медина. — Дръжте се здраво.

Даде рязко газ. Колата подскочи напред и пред Тазкия и Надя се разкри двулентовият път, покрит с кал и камъни. Лявата страна не бе съвсем зле, имаше само няколко сантиметра кал, но дясната бе непроходима, заровена под купища отломки. От двете страни на пътя имаше отвесни скали.

— Добре че се научих да карам в Африка — извика Медина.

— Време е за молитви!

Но колата измина само около една трета от пътя, след което гумите започнаха да буксуват в тинята. Медина изключи двигателя и се обърна към двете си приятелки.

— Така... Кой донесе допълнителни обувки?

Само Тазкия носеше маратонки; Медина и Надя носеха ниските си пантофки или обувките с ток, с които ходеха всеки ден.

— Излизайте — нареди Медина. — Ако не искате да загубите обувките си, първо ги свалете.

Надя колебливо събу обувките си, докато Тазкия пристегна износените си маратонки „Рийбок“ по-здраво. Когато излязоха от колата, краката им мигновено потънаха в ледената кал.

— Бързо — каза Медина. — Преди да измръзнем.

Жените повдигнаха краищата на абайте си и ги напъхаха в дънките си, после вдигнаха нагоре воалите си и тръгнаха към задната част на автомобила.

— Чакайте — провикна се Медина. — Трябва ни нещо за предните гуми, за сцепление. Можете ли да намерите малки камъни? Пръчици? Нещо, което да не е кал?

Двайсет минути по-късно жените бяха направили мозайка от чакъл под предните гуми и се събраха отново в задната част на колата. Медина бе зад волана, а Тазкия и Надя забиха изтръпналите си пръсти в земята и почнаха да бутат. Отначало гумите заораха в калта, хвърляйки силни пръсти мръсотия.

— Бутайте! — викаше Медина. — По-силно! — добави Тазкия паникьосано. — Някой идва!

Жените погледнаха през рамо ѝ видяха зелен камион, няколко завоя по-долу, който уверено напредваше към тях. Ужасът да бъдат заварени полусъблечени имаше ободряващ ефект и секунди по-късно гумите заскърцаха по камъните отпред. Колата се понесе напред и, препъвайки се, жените се спуснаха, отпуснали цялата си тежест върху багажника, докато най-накрая не стигнаха до сух път. Медина продължи няколко метра без тях, а двете момичета тичаха с всичка сила, за да я настигнат и да скочат на задната седалка. Точно когато камионът започна своята собствена битка в блатото зад тях, Медина отново натисна педала за газта.

— Неприятно ми е да го кажа — изпуфтя Тазкия, докато с Надя оправяха абайте си и търкаха краката си с чорапите си, — но ако имаме късмет, ще се наложи да се връщаме по същия път.

— Ще се справим — увери я Медина, — ако не завалят дъждовете.

Докато се спускаха от прохода надолу, въздухът се затопли значително. Тазкия се изпоти толкова много, че имаше желание да си свали напълно абаята. (Сега бе почти — но не съвсем — благодарна за измокрянето и накисването на краката.) Между контролно-пропускателните пунктове си вдигаше никаба и си вееше с една тетрадка. Медина свали прозорците до долу, но жегата все още бе смазваща. Изведнъж Надя се изправи от мястото си до вратата, където се бе свила.

— Завий насам — посочи тя един черен път, разклоняващ се вляво.

— Наистина ли? Тук? Но...

— Това е най-добрият път — каза Надя решително. — Черен път към града. Няма да бъдем толкова подозрителни.

Когато Медина излезе от шосето и пое по прашния и виещ се път, Тазкия разсеяно погледна телефона си. Пропуснатото повикване. Как бе възможно? Провери звука; беше изключен. Глупавият телефон винаги изключваше сам звука си. Погледна номера, но не го разпозна. Добре, значи не бе някой от семейството ѝ или Адан. Вероятно бе грешка. Нямаше да звъни, за да провери кой беше, и без това ѝ оставаха съвсем малко минути за обаждане. Но все пак включи звука и остави телефона в скута си.

— Колко още? — попита тя Надя, която вече изглеждаше по-уверена, когато бяха близо до родния ѝ град.

— Половин час? По-малко? Зависи.

Преди да стигнат твърде близо до града, Медина отби встрани от пътя, за да могат всички да се изпикаят зад купчина скали, каквито имаше пръснати по цялата иначе равнинна провинция. Беше по-лесно, отколкото да се опитват да намерят тоалетна в града. Докато прилякваше, Тазкия можеше да види поток от хора, които се движеха в далечината. Семейства, напускащи бомбардираните си домове, предполагаше. Можеше ли Миранда да е сред тях? Или затворът ѝ бе останал невредим? Или бяха объркали напълно мястото, където я държаха?

— Таз! Телефонът ти! — провикна се Медина от колата. Тазкия придърпа нагоре дънките си, затича се към колата и вдигна.

— Тази, ти ли си? Не затваряй.

Гласът отсреща млъкна рязко, след което се чу плач. Тазкия отдалечи телефона от ухото си и го погледна с изумление.

— Мира? — успя да каже най-накрая. — Мира?!

14 ФЕВРУАРИ 2011 Г.

МИРАНДА

Миранда остана загледана в сгърчената фигура на Мухтар, незнаеща дали е мъртъв, или просто в безсъзнание. Не искаше и да знае. И не разполагаше с време, за да проверява. Бързо, избягвайки да поглежда към гърдите или устата му за признаци на дъх, претърси джобовете му, за да намери телефона му. Взе и банкнота от петстотин динара, след което се огледа наоколо, за да провери дали някой не я наблюдава. Но всички като че ли се отдалечаваха, напускаха горящите сгради и града. Запита се дали и другите пазачи са мъртви. Лулоа се бе умълчала и се бе унесла в игра — подреждаше камъчета по права линия. Закуцука обратно до нея и я вдигна. Лулоа се възмути и Миранда се върна по стъпките си, за да вземе шепа камъчета, преди да тръгне към светлините на града. Боеше се не от хората, а от тъмните места, от празнотата с нейните невидими ръце, протягащи се да я сграбчат. Тя и Лулоа щяха да бъдат в безопасност в града.

Докато вървяха бавно по изоставените улици, те се притискаха до стените и се криеха в сенките. Трябваше да намери нещо, за да направи слинг за Лулоа; детето бе твърде тежко, за да го носи дълго, а и глезенът ѝ я убиваше с всяка крачка. На всеки ъгъл ѝ се налагаше да оставя момичето на тротоара за няколко минути, преди да продължи напред. Вече ставаше все по-светло, пустинното слънце изгаряше сенките. Покрай нея минаваха хора, мъже, прибиращи се у дома от джамията, жени, носещи розови пластмасови торби с хляб, деца без родители, гонещи котка. Те се вираха с любопитство в нея, но не казваха нищо. Миранда се зачуди как ли изглежда. От месеци не бе виждала огледало. Косата ѝ бе пораснала и от главата ѝ стърчаха сплъстени мазни къдрици. Лявата ѝ ръка бе увита в парче плат и напоена с кръв. Носеше дълга черна изпокъсана пола и също толкова окъсана полиестерна блуза, и двете покрити с прах. Разбира се, много от хората, с които се разминаваше, също бяха поръсени с мазилка, жертви на същия взрив. С широко отворени очи и зашеметени, често кървящи, те я подминаваха, с невиждащи изцъклени очи.

Веднага след като се почувства достатъчно далеч от затвора си, за да може да спре за няколко минути, набра номера на Фин, с подскачащо от нерви сърце, изумена, че си спомня цифрите. Но той дори не звънна; съобщение на арабски я информира, че линията е била прекъсната. Прилоша ѝ от страх. В беда ли беше? Може би бе напуснал страната, за да отведе Кресидата в безопасност. Отчаяна се опита да набере номера на посолството и резиденцията, но и двата пъти получи съобщение за грешка. Мамка му. Да не ги бе забравила?

Спря до едно малко магазинче и купи бутилка с вода за себе си и пакетче бисквити за Лулоа, която го стисна с две ръце и се втрени в него смаяно, преди да оближе ръба му. Продавачът ѝ се усмихна и посегна да стигне бузите на Лулоа с дебелия си мръсен пръст. Отдръпвайки се встрани от него, Миранда разви плата около ръката си и изля водата върху раната. Болката бе толкова остра, че се облегна на стената и повърна на тротоара. Лулоа допълзя до нея и я дръпна за полата. Кръвта все още течеше от дланта ѝ, но бавно. Уви я отново в кървавата кърпа, като се постара най-чистата част да се падне върху раната.

Какво можеше да направи? Приседна на тротоара за момент и даде на Лулоа да пийне малко вода. Можеше да помоли някой непознат за помощ, да вземе такси за целия път до вкъщи, до Арнабия, или да позвъни на още някого. Последното ѝ се стори единственото възможно решение. Не чувстваше, че може да се довери на непознати в момента, а и не разполагаше с пари за такси или с пропускателни пътни листове. Така, на кого можеше да се обади? На Тъкър? На Дакс? Те бяха логичният избор. Но не знаеше номерата на телефоните им. Знаеше само два телефонни номера наизуст, на Фин и на Тазкия. Тазкия. Настани се по-удобно на тротоара. Лулоа се приведе към нея, докато тя набираше. Миранда остави телефона да звъни поне десетина пъти, преди да се откаже. Никой в тази шибана държава никога не си вдигаше веднага телефона, а гласовата поща все още не съществуваше тук. Тазкия нямаше да ѝ се обади обратно; тя никога нямаше достатъчно минути на телефона си. Освен това нямаше да разпознае номера, от който я търсеше.

Миранда въздъхна, пъкна телефона в колана на полата си и гушна Лулоа отново. Когато покрай нея мина малко момче, размятащо широк палестински шал като хвърчило, Миранда се провикна след

него. То се спря и я погледна. Тя извади останалите ѝ динари и ги задържа в дланта си.

— За шала? — каза тя. — Може ли шала?

Момчето се полакоми, грабна монетите от ръката ѝ и хвърли шала на земята, преди да побегне по улицата. Миранда вдигна шала и го използва, за да привърже Лулоа към кръста си. Така бе малко по-добре.

Мина покрай джамии, бомбардирани къщи и магазини, недостроени бетонни къщи с железни пръти, сочещи към небето, в очакване на втория етаж, който никога нямаше да бъде издигнат. Никой не плащаше данъци върху недовършени къщи, така че хората нямаха голяма мотивация да довършват новите постройки, оставяха ги в това състояние. Тя примижа, изведнъж осъзнавайки от колко време слънцето не бе докосвало кожата ѝ. Повдигна лице нагоре, остави се на лъчите му, гмурна се в светлината му. Обзе я еуфория: в този момент вече бе свободна.

Това усещане бързо бе последвано от световъртеж и паника. Нямаше пари. Не можеше да се сдобие с храна за себе си или за Лулоа, да вземе такси или да си плати за стая в хотел. Във всеки един момент можеше да бъде отвлечена отново от улицата от злонамерени хора. Във всеки един момент някой можеше да ѝ отнеме Лулоа. Колкото по-бързо се махнеше от улицата, толкова по-добре. Издърпа телефона от колана си и отново набра Тазкия.

14 ФЕВРУАРИ 2011 Г.

ФИН

Фин бе изтощен. Най-накрая бе заспал след сутрешната молитва, само за да бъде събуден час по-късно от плача на Кресида. Тя също не бе спала достатъчно и бе нетипично кисела. Фин я отнесе на долния етаж, направи ѝ овесена каша и ѝ наряза манго, но тя не искаше да яде и хвърли лепкавите парченца на плода на линолеума на пода.

— Знам как се чувстваш — каза той, докато събираше парчетата и ги изплакваше с бутилирана вода. — Но ние трябва да продължим по някакъв начин.

Празният ден, който се очертаваше пред него, му се струваше като истинско оскърбление. Нуждаеше се от работа, нуждаеше се от действия. Звънна на Дакс, който каза, че ще му се обади по-късно. Той все още търсеше човек, когото да изпрати на север. Може би Фин наистина трябваше да се върне в Лондон. Дали можеше да е полезен с нещо тук, колкото и да бе добър в работата си? Всичките му връзки и приятели се бяха оказали безполезни. Чувстваше се изгубен, безсилен. И ако не излезеше от тази шибана къща, скоро щеше да изгуби разсъдъка си.

Пренебрегна предупрежденията на Башир, дори отказа компанията му, и заведе Кресида навън, на дълга разходка из Стария град. Искаше да се изгубят. Креси се мъчеше да стои на крака, препъваше се по калдъръма и той я вдигна на раменете си. Въпреки мрачното си настроение отново бе поразен от красотата на града. Тук нямаше прави линии. Всяка сграда се извиваше и навеждаше. Тесните улички ги водеха покрай сергии, на които се продаваха ръчно изработени ками, резбовани дървени врати, разноцветни шалове, изящни сребърни бижута. Докато минаваше покрай една сергия с бижута, търговецът се втурна навън, за да го поздрави и да му стисне ръката. Това бе мястото, където го бе довела Миранда в първия ден, когато се бяха срещнали, и откъдето той бе купил коралова огърлица за единствената му жива леля. Мъжът го придърпа вътре, изчезна в задната част на магазинчето и се появи отново с чаша сладък чай.

— Толкова се радвам да ви видя отново — каза той. Фин се бе връщал няколко пъти след първото му посещение, всеки път, когато се нуждаеше от подарък за някой гост или приятел. Но това бе първият път, когато идваше без бодигардове.

Фин остави Креси на пода и прие чашата чай. Креси почна да обикаля изложените на стената колиета и да си играе с мънистата.

— Дъщеря ви? — попита мъжът. Фин кимна, сигурен, че е проява на невнимание да признава връзката помежду им. Но беше уморен. Уморен от непрекъснатото внимание, от страха, от постоянното напрежение. Човекът се скри отново и се върна с чаша портокалов сок от кутия за Креси, която го изпи жадно. Сигурно приближаваше време за обяд. Преди да си тръгнат, Фин купи наниз тюркоазени мъниста за Креси, който постави около вратлето ѝ, колие от тъмни изумрудени мъниста, упорито вярваше, че някой ден ще може да ги даде на жена си. Кресида настоя да носи и тях и той ѝ позволи. Тъй като му се налагаше да ѝ казва невинаги когато тя питаше за майка си, за почти всичко останало ѝ казваше да.

Докато си пробиваха път навътре в града, Кресида го правеше още по-видим от обикновено. Потокът от жени, които искаха да докоснат крачетата и бузите ѝ, забавяше придвижването им.

— Кукла! — викаха те. — Кукла ли е?

Фин не бе сигурен дали въпросът им е буквален. Дали наистина смятаха, че тя може да не е истинска? Когато стигнаха до малкия площад пред джамията, той свали Креси на земята и двамата си поръчаха *fasooleah* и седнаха на пластмасовите столове, за да похапнат пържен боб, който загребваша направо с питките хляб. Кресида бе извън себе си от радост, че може да яде без прибори, и използва питките като четки, а масата им — като платно.

Няколко мъже се присъединиха към тях, задавайки обичайните въпроси. Откъде е? Дали му харесва Мазрук? Не е ли красива страна? На колко години е Кресида? Едра е за възрастта си, нали? Колко други деца? Защо няма? Фин им отговаряше и им задаваше въпроси за тях, за живота им, за поминъка им. Докато слушаше как му разказват семейните си истории, къде живеят, каква е работата им, се замисли колко повече му харесваше да разговаря с тези хора, отколкото с дипломатите, с които бе принуден да общува на всеки национален празник. Мъжете играеха с Кресида, правеха смешни лица и се криеха

зад дланите си, размиваха я и се навеждаха над нея, за да ѝ пеят песнички. Ето какво пропускаха с неговия екип, когато се криеха в сградите с висока сигурност, където стояха затворени, далеч от по-голямата част от населението. Всекидневните удоволствия на обикновените хора. Изведнъж бе обзет от огромно любопитство за най-различни неща. Почна да пита мъжете за мнението им за президента, за вероятността от война, за отвличанията в северните територии, за неговите идеи за нови проекти за развитие във всякакви области. Те с готовност негодуваха срещу правителството, осъждаха отвличанията и често критикуваха идеите му. Едва когато главата на Кресида почна да клюмва сънливо над останалия боб в чинията и, се насили да се откъсне от тях.

У дома бе само на половината от приказката за Кордирой, когато Креси заспа изтощена до него. Фин се обви около нея в леглото си и нито единият от тях не помръдна, докато ранните вечерни молитви не им напомниха за света и неговите грижи. Кресида се събуди първа и потупа баща си по лицето.

— Какво става, тати? — каза тя. — Какво става?

Замаяно, Фин едва успя да отвори едно око.

— Не знам, Креси. Какво става?

Тя се наведе напред и дъхът ѝ затопли лицето му.

— Това са мечки — заяви детето победоносно.

Всъщност точно за това ставаше въпрос, нали, помисли си той. За мечки. Навсякъде и винаги мечки. Нападат те изневиделица. Мятат се на гърба ти. Смазват те с тежестта си. А ти трябва да ги носиш. Повече и по-дълго, отколкото можеш.

Фин тъкмо готвеше паста за вечеря, когато телефонът му звънна. Дакс.

— Имаме нужда от теб в резиденцията.

— Защо?

— Знаеш, че не мога да отговоря на този въпрос.

— Приготвям вечеря.

— Забрави вечерята. Това не може да чака.

Фин се протегна, за да изключи газта, и сложи капака на тенджерата.

— Добре. Ще се обадя на Габра да дойде и ще повикам такси.

— Да не си посмял да доближаваш до такси и да говориш с Габра; може да донесеш Креси. Всъщност трябва да го направиш. Изпращаме кола.

14 ФЕВРУАРИ 2011 Г.

МИРАНДА

Взираше се в колата, сякаш беше мираж. Бяла, покрита с пласт кал, с четири очукани и ръждясали врати, това бе най-люксовото превозно средство, което някога бе виждала. Бяха нужни няколко телефонни разговора, за да могат приятелките ѝ да разберат къде се намира, как да я открият. И ето сега — невероятно, абсурдно — те бяха тук. Стояха заедно на ъгъла на относително безлюдна улица в покрайнините на града. За един кратък момент Миранда се зачуди дали може да им се довери, но вече нямаше енергия за повече съмнения. Освен това Тазкия се затича към нея и я прегърна силно.

— Внимавай! — каза тя, като премести покровителствено ръка над Лулоа. Мозъкът ѝ внезапно отказа да мисли.

— Коя е тя? Къде беше? Как успя да се измъкнеш? Бомбардираха ли ви? О, Миранда, съжалявам... — Тя сложи ръка на устата си. — Забрави! Не обръщай внимание на въпросите ми. Просто съм толкова щастлива да те видя. О, ти си ранена!

— Добре съм... — очите на Миранда бяха замъглени, недоумяващи.

— Ела в колата. Ще те приберем у дома! — Тазкия внимателно я докосна по рамото.

— Не разбирам какво правите тук. — Миранда имаше чувството, че е парализирана, не можеше да помръдне краката си.

— Бързо, помогнете ѝ, преди някой да я види — настоя Медина.

Побутна Миранда и Тазкия към вратите на колата, като се оглеждаше за евентуални преследвачи. Надя се премести на предната седалка, а Тазкия се качи отзад.

— Ще взема бебето. На колко години е? Къде я намери? Ще ти я дам отново, след като се настаниш. Не мога да повярвам, че си жива!

Миранда се усмихна слабо.

— Нито пък аз.

Защо изведнъж ѝ бе толкова трудно? Защо не можеше да говори с тези жени, които познаваше от години, жени, които познаваше

толкова добре, колкото бе възможно да познаваш някого? Но изведнъж имаше просто прекалено много неща, които да се кажат. Всичко заседна някъде около гърдната ѝ кост. С изключение на един въпрос, единственият, който имаше значение:

— Кресиди и Фин?

Все още стоеше до колата, без да помръдва.

— Те са добре, al-haamdulillah. Не се тревожи. Ще ти обясним в колата! — Медина излезе от мястото на водача. — Хайде, habibti — каза тя, като хвана Миранда за ръката. — Тук не си в безопасност.

Сякаш за да подчертае думите ѝ, брадат мъж внезапно се спусна към тях. Викаше нещо неразбираемо и размахваше ръце. Беше облечен в камуфлаж и носеше черни ботуши. Може би бе войник, който ги предупреждаваше да напуснат града. Или искаше да го откарат донякъде. Или беше част от някоя особено агресивно приветстваща организация. Но никоя от тях не бе в настроение да поема рискове. Медина избута Миранда в единия край на задната седалка в момента, в който Тазкия излезе от другата. Момичето застана между мъжа и колата и повдигна треперещите си ръце, в които стискаше пистолета на баща си.

— Не — каза само тя. — Не.

Мъжът се спря смаяно, взирайки се в дребната, обвита в роба фигура пред него.

Медина зае мястото си пред волана. Двигателят заръмжа, докато се събуждаше за живот.

— Тази, влизай вътре! — изкрещя тя. Като продължаваше да държи пистолета си насочен към мъжа, Тазкия пристъпи назад и влезе в колата. Свали надолу прозореца и подаде пистолета навън. Може би от рязкото движение на колата, докато тя потегляше, или от напрежението, но тъкмо на тръгване пистолетът гръмна и изстреля един куршум в прахта зад тях.

— Стига, Тази — каза Медина. — Не им давай основание да тръгнат да ни преследват.

Неохотно, Тазкия прибра оръжието в колата. Когато се обърна наляво, видя Миранда, долепена до вратата, стиснала здраво детето в прегръдката си.

— Всичко е наред, Мира — каза тя успокоително.

— Прибери го — каза Надя. — Плашиш я.

Тазкия зарови из чантата си за металната кутия.

— Предпазителят — промърмори Миранда.

— Какво? Имам кутия за него.

— Първо оправи предпазителя — кимна Миранда към пистолета, без да го докосва, и ѝ показа как да плъзне предпазителя на мястото му. След като оръжието бе обезопасено, Тазкия го прибра в кутията, а нея пъкна в чантата си.

Миранда осъзна, че досега бе сдържала дъха си, и най-накрая издиша. Те се движеха. Движеха се! Сърцето ѝ потрепна предпазливо от радост. Все още имаше толкова много километри между нея и дъщеря ѝ, между нея и любовта ѝ, толкова много пунктове, въоръжени автомобили, толкова много мъже. Лулоа бе потънала в зашеметено мълчание и гледаше около себе си с широко отворени очи.

— Казва се Лулоа — най-накрая сподели тихо Миранда на Тазкия. — Родителите ѝ ги няма.

Това бе всичко, което трябваше да знаят, засега. Но Тазкия не можеше да мълчи, дори и за миг. Затрупваше я с въпрос след въпрос, след въпрос. Миранда ѝ отговаряше, доколкото можеше, но и тя имаше въпроси. Как така бяха успели да я намерят? Как бяха разбрали къде да дойдат? Къде бяха Фин и Креси? Жените се прекъсваха взаимно, нетърпеливи да ѝ разкажат за семейството ѝ, историята с рисунката ѝ и полезната верига от приятели на Медина. Миранда се опитваше да осмисли всичко. Не искаше да говори повече; искаше да затвори очи и да остави гласовете им да се размият над нея, да се унесе в сън.

— Арабският ти се е подобрил много, между другото — каза Тазкия, впечатлена.

Миранда се стресна. Не бе осъзнала, че все още говори на арабски. Дали винаги бе говорила на момичетата на арабски, или бе водила уроците на английски език? Защо не можеше да си спомни? Искеше ѝ се да ги попита, но не желаше да помислят, че е изгубила ума си.

Няколко километра преди първия контролно-пропускателен пункт Медина отби встрани.

— Не ми е приятно да го правя, Миранда, след всичко, което си преживяла, но не можем да рискуваме да те видят. Трябва да влезеш в багажника, докато минем покрай полицаите.

— Почакай. — Надя се зарови в чантата си. — Чакай, не, аз имам... — Извади обикновена черна абая, хиджаб и никаб. — Може да си ги сложи. Малко ще са ѝ къси, но в колата няма да се види.

Миранда въздъхна дълбоко от облекчение. Не гореше от желание да влезе в друго затворено пространство. Подаде Лулоа на Тазкия и излезе от колата, за да се преоблече.

— Спусни воала над очите си — каза Тазкия. — Имаш прекалено американски очи.

Миранда почти се разсмя.

— Не се притеснявай, *habibti* — каза тя. — Не съм в настроение да поемам повече каквито и да било рискове.

Оставиха Медина да говори и с всеки пункт надеждите на Миранда плахо нарастваха. Когато достигнаха до прохода, откриха, че им е по-лесно да преминат, защото калта бе отгпкана от другите преминали превозни средства. И все пак отново се наложи да слязат и да бутат, с изключение на Миранда, която стоеше объркана встрани в калта, стиснала Лулоа в ръцете си. Бебето спа през по-голямата част от пътуването, полегнало в скута ѝ и в скута на Тазкия. Когато приближиха последния пункт преди Арнабия, Тазкия се наведе към нея. Надя и Медина разговаряха отпред.

— Картините — прошепна Тазкия. — Изчезнали са.

На Миранда ѝ бе нужно малко време, за да проумее какво ѝ казва.

— О, не, Таз!

— Да. Съжалявам, че ти го казвам сега, но мисля, че трябва да знаеш. Фин ме заведе да ги приберем, но бяха изчезнали.

— Но никой нямаше ключ, освен...

— Фин намери твоя. Но той каза, че човек от сигурността също е имал. Знаеше ли за това?

Сигурността? Мухтар, помисли си тя. Но не. Мухтар вече е бил на север, близо до нея. И тогава ѝ хрумна, но не... Норман не би трябвало да има причина да ходи в резиденцията. Но може би е имало тренировка? Изтощеният ѝ мозък се завъртя бясно.

— В безопасност ли си у вас? Някой знае ли?

— Все още не. Не мисля. Не мога да напусна дома си.

— Знам! — Тя стисна ръката на Тазкия. — Ще ти помогнем.

Тазкия я погледна, в очите ѝ светеше нов вид тържественост.

— Не мисля, че можете — каза тя.

Миранда искаше да отиде направо при Фин и Креси в Стария град, но момичетата решиха да я заведат в резиденцията.

— Там ще си в по-голяма безопасност — казаха те. — Те могат да дойдат при теб. Има охрана.

Миранда си спомни за Мухтар и се зачуди доколко е безопасна всъщност резиденцията.

— Не можете да ме докарате до входа — напомни им тя. — Просто ме оставете в близост до магазина „Баскин-Робинс“. Оттам ще вървя пеша.

Жените не желяеха да я оставят толкова далеч от резиденцията, но те знаеха, че няма да могат да минат през портите на входа на квартала.

— Ще чакаме там, докато не влезеш вътре и не ни звънеш — казаха те. — Не забравяй.

Слънцето почти залязваше, когато стигнаха до края на града. Докоснати от розовозлатистата светлина, дори и най-бедните скучни кафяви къщи излъчваха красота. Миранда долепи чело до стъклото, копнееща за познатите гледки: за джамията на президента, счупените тротоари, боулинг залата, бакалията на Худа, магазинчето за подправки и ядки и най-накрая — „Баскин-Робинс“.

Когато излезе от колата, краката ѝ за малко да се подгънат. Бяха вцепенени и изтръпнали от дългите часове пътуване. Нито една от тях не бе яла; не искаха да губят време, като спират. Лулоа изяде шоколада, който Медина имаше в чантата си, но несъмнено също бе гладна. Тазкия целуна детето по бузите, подаде го на Миранда и излезе от колата след нея.

— Ще си тръгнеш ли? — попита изведнъж притеснено тя. — Ще се върнеш ли в Англия?

Да се върне в Англия? Миранда никога не бе живяла там. Фин имаше малък едностаян апартамент в Пътни, който използваха при редките им посещения там. Но те не бяха обсъждали закупуването на друг, постоянен дом, където да живеят в по-далечно бъдеще, след Мазрук. Бяха приемали съвсем естествено, че имат достатъчно време за това. Със сигурност Фин щеше да има и други назначения, преди да им се наложи да избират страна, която да нарекат свой „дом“.

— Няма да ходя никъде — каза Миранда. — Не и в скоро време.

Жените я разцелуваха бързо и се прибраха в колата.

— Ще изчакаме тук — напомни ѝ Медина. — Но не се бави много, трябва да пишкам.

Миранда вървеше бавно, притиснала Лулоа към десния си хълбок. Имаше чувството, че двете бяха вървели заедно дълго, много дълго време. Миранда нямаше представа какъв ден е; бе забравила да попита жените.

Имаше толкова много неща, за които бе забравила да попита. Няколко коли минаха покрай нея. Заобиколи ъгъла близо до Британския клуб и внезапно видя британския флаг, развяван от вятъра на върха на резиденцията.

Очите ѝ се насълзиха, докато зави вляво и видя портите отпред. С последни сили намести Лулоа в ръцете си и почука на металната порта. Рядко ѝ се бе налагало да чука. Охраната винаги отваряше вратата, още преди да е стигнала дотук, след като я видеха да приближава на екраните си за видеонаблюдение. Но човекът, който ѝ отвори сега, не ѝ се струваше познат. Беше млад, леко закръглен, с тъмна, пригладена назад коса. Той остана на прага и я изгледа предпазливо.

— Aiwa?

— Salaama aleikum — започна тя. — Ana Miranda...

Не беше сигурна какво да каже след това. Аз живея тук? Но не живееше вече, нали?

Младият човек се втренчи в нея, в мръсните ѝ дрехи, в превързаната ръка, в детето и изражението му бавно започна да се променя.

— Antee Miranda? — повтори той невярващо. — Miranda zawjat as-safir?

Миранда, съпругата на посланика?

— Hadda Miranda! Miranda zawjat as-safir! Това е Миранда! Миранда, съпругата на посланика! — провикна се мъжът, отваряйки широко вратата. В съседното караулно помещение настана суматоха и изведнъж Миранда бе обградена от хората на Фин. За момент я погледнаха така, сякаш искаха наистина да я прегърнат, но се спряха и вместо това се спуснаха към нея с разтворени ръце. Заляха я с порой от

въпроси. Къде е била? Как е стигнала дотук? Добре ли е? Къде е Мухтар?

После забелязаха детето.

— Meen at-tufl? Кой е това?

Лулоа обви още по-плътно ръце около врата на Миранда, гледайки страхливо мъжете.

— Niya Luloah. Това е Лулоа — каза просто Миранда.

Най-сетне един от пазачите се сети да звънне в къщата. Миг по-късно дребна руса жена се спусна надолу по стълбите и през градината.

— Какво, за бога...? — започна тя, после млъкна и се втренчи в Миранда. — Ти си жива!

И после:

— Ти си Миранда? Миранда на Фин? Не приличаш много на снимката си. Но това е разбираемо, никой не може да очаква...

— Мисля, че да — отвърна тя. Силия се намръщи леко и Миранда разбра, че е отговорила на арабски. Но английските думи просто не идваха на езика ѝ. Бяха ръждясали и потънали някъде. Страхът да не бъде разкрита заради тях ги бе впил дълбоко навътре и сега не можеше да ги изтръгне оттам.

— Аз съм Силия — каза жената, преминавайки също на арабски, и ѝ протегна ръка. Миранда премести детето, за да се здрависа с нея.

— Нека влезем вътре. Сигурно си изтощена. Ще се обадя на Фин. Кое е това дете? Няма значение, ела, ела...

Но Миранда не можеше да се движи. Краката ѝ се бяха забили в земята.

— Аз съм... — започна тя. — Аз съм...

Резиденцията се разлюля пред очите ѝ и се размаза като образ на развален телевизор. Виждаше само розовата отворена уста на Силия, която се пресегна към Лулоа, и после вече нямаше нищо.

14–15 ФЕВРУАРИ 2011 Г.

ФИН

Фин седеше на ръба на леглото, загледан в жена си. Ето я, свита на една страна на пода, достатъчно близо, за да я докосне. Можеше да се протегне и да прокара пръсти по гърдите ѝ. Можеше да докосне късите еластични къдрици на косата ѝ, но знаеше много добре, че не бива да го прави. Все още не. Тя бе тук. Жива, относително невредима. Беше си у дома. В кой дом всъщност? Беше объркан за това, което щеше да се случва от тук нататък. Службата искаше да се приберат в Лондон веднага щом бе възможно. Можеше да се оттегли от поста порано, му бе казал Уилкинс по телефона, когато му се обади да му каже за появата на Миранда. Можеха да се върнат в Лондон, така че тя да получи всички лечения и консултации за травмите, от които щеше да се нуждае, а той можеше да работи в мазрукския отдел, докато се появи друго подходящо назначение за него.

— Няма да бъдеш санкциониран за преждевременното напускане на мисията — каза Уилкинс. — Не е като да си позволил съпругата ти да бъде отвлечена.

Фин бе реагирал сдържано. Познаваше жена си много добре, за да дава обещания от нейно име, преди да е говорил с нея. А вчера — днес? — определено не бе моментът за това. Имаше толкова много неща, твърде много други неща. Двамата с Креси бяха пристигнали в резиденцията и завариха Миранда в безсъзнание на дивана в предния салон. Сърцето му спря да бие за миг, но Силия побърза да го успокои.

— Просто припадна, Фин. Добре е. Тя е добре. Изглежда малко наранена, но като цяло е добре. Обадих се на д-р Джей.

Фин коленичи до главата на Миранда.

— Ще ви оставя — каза Силия, отстъпвайки към стълбите.

Той погледна жена си. Слаба, мръсна, със сплъстена коса. Протегна ръка към лицето ѝ, искаше да я докосне, но се сепна. Не искаше да я стресне. Облекчението го заля, разтърси тялото му и най-накрая сълзите му потекоха свободно.

— Това мама ли е?

За момент бе забравил Кресида, толкова потресен бе от вида на немощната си жена. Тя стоеше зад него, вкопчила пръсти в ризата му.

— Да, скъпа, това е мама. Сега е малко болна, но ще се оправи.

Кресида гледаше със съмнение. Взираше се в майка си, но не помръдваше.

— Можеш да я докоснеш, ако искаш, да я целунеш. Мисля, че това ще ѝ хареса.

Креси надникна иззад баща си, за да погледне по-добре.

— Тя мирише — сбърчи нос детето. — Защо мирише така странно?

— Беше се изгубила, *habibti*. Трябва да говорим с нея, за да разберем какво е станало.

Сърцето му прескочи. Беше ужасен от това, което тя щеше да му каже. Не личеше да е изтезавана, но човек не може да каже това от пръв поглед. Колко големи бяха щетите?

— СЪБУДИ СЕ, МАМО! — извика Креси и запляска с ръце.

Звукът на гласа ѝ и на пляскащите малки ръце близо до ухото ѝ стресна Миранда, която се изправи рязко и се огледа с широко отворени подивели очи. Тя извика, придърпа коленете до гърдите си и се отдръпна назад, към по-безопасния диван. Кресида се втренчи в нея и също отстъпи бавно назад.

— Това не е мама — прошепна тя.

Фин приклекна до жена си, но внимаваше да не я докосва.

— Това съм аз, Мира, аз съм.

Секунда по-късно очите на Миранда се проясниха и тя осъзна присъствието му.

— Фин? — попита, протягайки предпазливо пръсти, за да докосне ръкава на ризата му.

— Да.

Той стоеше там, ухилен като идиот. Тя му се усмихна в отговор, докато тялото ѝ почна да трепери. Отначало леко, после по-силно, докато мръсните ѝ дрехи, полата и блузата почнаха да се тресат целите — Фин не бе сигурен дали от облекчение, или от страх.

— Вече си в безопасност — каза той и положи нежно ръка на коляното ѝ.

Тя просто се взираше в него и поклащаше глава с преливащи от сълзи очи.

— Не, никога вече. — И едва тогава най-накрая видя дъщеря си.
— Креси! — извика тя и протегна треперещата си ръка.

Но момичето продължи да отстъпва назад, скривайки се зад сигурния гръб на баща си.

— Ти се изгуби — каза обвинително то. — И миришеш. — Обърна се към Фин. — Нещо не е наред с миришещата дама.

— Можеш да говориш! Ти говориш! — Миранда плачеше и се смееше, и гледаше към Фин, който хвана ръката ѝ в своите. Само когато почувства грубата тъкан, забеляза кървавата превръзка.

— Мириша — каза му тя на арабски, зъбите ѝ потракваха.

— Как може да мислиш изобщо, че ме интересува това!

Челото на Миранда внезапно се сбърчи.

— Къде е Лулоа?

— Кой? — Фин изведнъж се зачуди защо тя още говори на арабски.

Доктор Джей влезе в момента, в който Негаси се появи от кухнята, носеща на ръце малко дете със сивкава кожа.

— Umi! Мама! — извика детето и протегна ръце към Миранда.

— Негаси! — усмихна се през сълзи Миранда на икономката си.
— Това е Лулоа.

— Мадам — Негаси дойде и я прегърна. И после Теру и Деста, и градинарите, и Тъкър, и Дакс, всички бяха тук, посягаха към нея, плачеха и се смееха, тълпяха се около нея. Лулоа се разплака в ръцете на Негаси.

— Нахраних я с банани и йогурт — каза икономката на Миранда.
— Добре ли е така? Беше гладна.

Миранда се пресегна, пое детето от нея и го залюля в прегръдката си. Докато му тананикаше и пееше на арабски, телцето му бавно се успокои. Дакс и Тъкър се оттеглиха, като обещаха да се върнат по-късно.

Фин коленичи до жена си, завладян в равна степен от еуфория и объркване. Миранда внезапно го погледна притеснено.

— Фин, можеш ли да се обадиш на Тазкия? Кажй ѝ, че съм тук и всичко е наред.

— Ще се обадя на всички по-късно, скъпа, след като си починеш
— постави той ръка на косата ѝ, сплъстена и мазна под пръстите му.

— Не, не. Момичетата ме докараха тук. Чакат да им звънна, че съм пристигнала. Моля те, просто се обади!

— Момичетата? — Фин се изправи, извади телефона си и потърси номера на Тазкия в контактите си.

— Тук е — каза просто той, когато тя вдигна. — Вие ли я доведохте?

— Помислихме, че в резиденцията ще е най-безопасно за нея. Добре ли направихме? Тя как е?

— Дали сте постъпили добре? Тазкия, това е най-фантастичното нещо в света.

Доктор Джей, получилата образованието си в Англия индийска лекарка, която лекуваше цялото посолство, чакаше спокойно в края на стаята, стискайки голяма черна чанта. Тя обикновено не правеше посещения по домовете, но това не можеше да се нарече обикновена ситуация. Силия бе тази, която най-накрая отпрати всички, като се появи от горния етаж и помоли персонала да се върне в кухнята.

— Ще поговорите с нея по-късно — каза тя. — Но Миранда в момента се нуждае от спокойствие. И от лекар.

Поведе Фин и Миранда към горния етаж, към старата им спалня, където доктор Джей можеше да я прегледа. Миранда не искаше да остави момичетата долу.

— Искам да видя дъщеря си — каза тя. — А и Лулоа ще се уплаши.

— Те ще дойдат след минутка — обеща Фин.

— Трябва да прегледате и Лулоа — обърна се Миранда към доктор Джей, докато тя опипваше подутия и глезен. — Сигурна съм, че е недохранена и може да има кой знай още какви болести.

— Всъщност — каза доктор Джей, когато до този момент не бе произнесла нито дума, — преди да превържа ръката и глезена ѝ, защо не я отведете в банята? Детето също. Трябва да се изкъпят и почистят.

След като инжектира обезболяващо на Миранда, лекарката се оттегли долу за чаша чай, а Фин напълни ваната с топла вода и ароматни соли. Миранда лежеше неподвижно в леглото и го гледаше с изморени очи, докато той нежно я разсъбличаше. Дали лопатките ѝ винаги се бяха подавали в такива остри малки триъгълници? Уплаши се, когато видя колко е слаба. Кожата над ребрата ѝ бе бледа, насинена и покрита с малки червени ухапвания. Имаше и по краката, корема и

ръцете. Някои се бяха подули и изглеждаха възпалени. Тъмни косми покриваха прасците и мишниците ѝ. Единият глезен бе двойно по-голям, а и какво бе станало с ръката ѝ? Едва когато разви напълно кървавото парче и го свали от дланта ѝ, тя трепна и присви очи от болка, докато той издърпваше и последната ивица от зейналата дупка в лявата ѝ ръка. Фин се опита да сдържи гаденето и ѝ се усмихна успокояващо.

Въпросите си пробиваха път до устните му, но се боеше да не я притисне, да не влоши случайно състоянието ѝ. Ако страдеше от някакъв посттравматичен стрес — както най-вероятно бе — не можеше да си спомни как би трябвало да се държи с нея.

Приклезна, плъзна ръце под голото ѝ тяло и я отнесе в банята като бебе, както носеше Креси. Тя затвори очи, когато кожата ѝ докосна топлата вода и почти веднага я превърна в сива и ръждясала маса. Фин покри с шампоан това, което беше останало от косата ѝ, сапуниса тялото ѝ, нежно прокара кърпа по ухапванията и раните ѝ. Страхуваше се да докосне ръката ѝ, затова само обля раната с вода. Когато я изплакна веднъж, пусна мръсната вода да се оттече и отново напълни ваната. Миранда лежеше неподвижно. Когато затвори кранчето, Негаси почука и влезе, носейки странното дете на ръце, а Креси я последва, хваната за полата ѝ. Миранда се изправи рязко.

— Дай ми я.

Фин ѝ помогна да измие бебето; Креси се бе навела над ваната и гледаше очарована.

— Креси, това е Лулоа — каза Миранда. — Тя преживя някои трудности. Ще бъдеш ли особено мила с нея?

— Защо е имала трудности? Защо?

Кресида изобщо не намираше за странно, че майка ѝ — или тази жена, която твърдеше, че ѝ е майка — говореше на арабски.

Всички, с изключение на баща ѝ, ѝ говореха на арабски или амхарски.

Миранда се наведе през ваната, за да целуне по бузата дъщеря си.

— Липсваше ми толкова много, *habibtī* — каза тя. — Липсваше ми повече от всичко в този свят.

Повече, отколкото ти липсвах аз, не можа да се въздържи да не се зачуди Фин. Но не го каза на глас.

Лулоа се пресегна към Миранда, отваряйки устни като малка рибка.

— Фин — каза Миранда. — Трябва да я накърмя. Но не мисля, че Креси...?

Озадачен и все още неразбиращ, Фин изведе дъщеря си от банята. Силия бе оставила купчина пухкави бели кърпи на леглото, заедно с хавлиен халат и памучна лятна рокля и бикини.

— Изпратихме хора до Стария град за нещата ви — каза тя на Фин през затворената врата. — Трябва да са тук до час.

Когато Миранда беше суха и облечена, тя протегна ръка към Кресида.

— Подуши ме сега.

Дъщеря ѝ предпазливо подуши ръката ѝ, но не дойде по-близо.

— Моята мама не говори като теб — каза тя.

Фин видя болка да се изписва на лицето на Миранда.

— Тя просто се нуждае от време — каза той.

Миранда кимна, преглъщайки сълзите си.

Доктор Джей се върна да прегледа и Лулоа, и Миранда, дезинфекцира и превърза различните ѝ рани, сложи шина на пострадалия глезен.

— Ръката ви трябва да бъде прегледана от хирург — каза тя. — Възможно най-скоро и за предпочитане, не тук. Когато се върнете в Лондон. Има повредени мускули и сухожилия, вероятно и някои от помалките кости. Нужен ви е специалист, ако искате да използвате отново тази ръка. Ще ви предпиша антибиотици.

Миранда решително поклати глава.

— Не мога да замина за Лондон. Трябва да се грижа за децата.

— Ще ви е нужна помощ и за тях, докато не оправите това.

Но Фин се замисли за нещо друго.

— Това е ръката, с която рисува — каза той. — Трябва да я оправите.

— Не мога да си тръгна — погледна го умолително Миранда.

— Скъпа, ще говорим за това по-късно. Ще оправим всичко, обещавам.

— Що се отнася до детето — продължи докторът, — вероятно има недостиг на витамин D. Което може лесно да се оправи. Може да

се наложи да ѝ вземем кръв, за да видим дали има и други проблеми. Предполагам, не знаете дали са ѝ правени някакви ваксинации?

— Сигурна съм, че няма никакви.

— Ще ѝ направим, веднага след като двете си починете няколко дни и се подсилите с добра храна.

Деста донесе кашона с омалелите дрехи на Кресида от старата ѝ стая и Миранда извади фланелата пижама с планети, която навлече върху слабичкото тяло на Лулоа. След като всички бяха облечени, Негаси се появи със супа от моркови и леща и малко хляб върху поднос. По средата на купата си Миранда започна да се плъзга надолу по дървената табла на леглото като някоя от меките кукли на Креси, които тя отхвърли в полза на косматите животинки. Фин взе купата, помогна на Негаси да довърши храненето на Лулоа и понеже не знаеше какво друго да прави с нея, я намести до Миранда. Беше очаквал Кресида да протестира срещу претенциите на Лулоа към майка и, но дъщеря му все още бе предпазлива, несигурна. Нямахше ни най-малко желание да се качи в леглото с тази непозната, която твърдеше, че е изчезналата ѝ майка, и бе щастлива, когато Фин я сложи да си легне в старото ѝ креватче, което служителите на посолството бяха донесли заедно с останалата част от вещите им от къщата им в Стария град. Докато лежеше неподвижно, заобиколена от свитата си от мечки, Фин ѝ почете от оригиналната книжка за мечето Кордирой, нейната любима; четеше я и за тримата, като благословия.

Часове по-късно се качи до жена си и посегна да я притегли към себе си. Отчаяно искаше да се обвие около нея, за да я накара да се почувства защитена и сигурна. Но в момента, в който я докосна, тя се изправи с вик и му бе нужен половин час, за да я успокои отново. Детето не се събуди.

— Не мога да заспя — прошепна му тя около два през нощта, когато се събуди за втори път. — Леглото е твърде меко.

И тя се плъзна надолу, като придърпа одеялото върху себе си. Миг по-късно Лулоа започна да плаче неутешимо, докато Фин я взе и я сложи до Миранда.

Сега Лулоа бе простряна на пода до нея, светещият Сатурн на корема ѝ се надигаше и спускаше при всяко нейно вдишване. В един от ъглите на стаята Кресида тихо похъркваше в кошарата си. Фин също не можеше да заспи, но не мекотата на леглото го държеше далеч от

ръцете на Морфей. Защо Миранда се грижеше за това дете и кои бяха родителите му? Какво щяха да правят сега? Форин офис щяха да искат да разговорят утре с Миранда, за да я убедят да се качи на самолета и да отлетят за Лондон. Но Фин осъзна, че това ще бъде по-трудно, отколкото си мислеше. Много, много по-трудно.

17 ФЕВРУАРИ 2011 Г.

МИРАНДА

Не можеше да заспи. Отпуснала гръб на хладния каменен под на спалнята им, тя се вслушваше в джаз симфонията на сърцето си, докато болката пълзеше от дланта ѝ нагоре през ръката ѝ назад към рамото ѝ. Моля те, моля, нека нервите не са увредени. Нека ръката ми излезе от този затвор. Призракът на онова острие оставаше забит в дланта ѝ. Предпазливо сгъна пръстите си и по ръката ѝ преминаха агонизиращи искри. Обърна се на дясната си страна и подпря лявата си ръка на възглавницата, както и бе показала д-р Джей, но това не помогна. Трябваше да вземе успокоителните, които ѝ предлагаше, но тя не искаше да притъпява съзнанието си. Не и сега, когато повече от всякога искаше да усеща всичко край себе си, да присъства тук. Седна и погледна към Фин, свил се на една страна като дете, дишащ спокойно, с леко отворена уста.

Ето го, толкова близо до нея, като по чудо. И все пак тя все още се опитваше да намери пътя си обратно към него. В продължение на месеци бе мечтала да се хвърли в прегръдката му, а сега се отдръпваше от докосването му. Мирисът му ѝ бе непознат. Не разбираше. Къде бе физическата лекота, която винаги бяха споделяли? Дори говоренето ѝ се струваше трудна задача, понякога дори невъзможна. Струваше ѝ се, че помежду им има толкова много неща; мисълта да се опита да му каже всичко, което се бе случило, което бе мислила и чувствала, откакто за последно го бе целунала за „довиждане“, я смазваше. Не знаеше как да започне. Той бе търпелив с нея, не я притискаше, но тя усещаше самотата му. Фин искаше жена си обратно — истинската си съпруга, жива и смееща се, не упоения призрак, в който се бе превърнала. Лулоа се намираше помежду им, почти се бе търкулнала под леглото, но за момента не мърдаше. Как можеше да му обясни Лулоа? Тревожни мисли изпълваха съзнанието ѝ. Тя едва бе пристигнала у дома, едва бе успяла да погледне съпруга и дъщеря си, когато британците започнаха да тикат кризисни съветници в лицето ѝ и да я уговарят да замине за Англия. Отделът по сигурността искаше да

я разпита, приятелите ѝ искаха да дойдат да се уверят с очите си, че е оцеляла, а д-р Джей искаше да замине за Лондон, за да оперират ръката ѝ. От всички страни я принуждаваха да вземе решения. Само ако можеше да спре всичко, докато умът ѝ успее да го осмисли. В момента не искаше нищо друго, освен Фин и Кресида, да седне с тях, да съзерцава лицата им и да се вслушва в гласовете им. Не беше готова да се качи на самолета. Не беше готова да я подлагат на психоанализа. Искаше спокойствие и усамотение. Искаше да притисне непознатото си семейство до кожата си, докато опознае отново телата им. Не можеше ли просто да ги оставят на мира? Прехвърляйки тежестта си върху дясната си длан, Миранда се изправи на крака и тръгна по коридора към стаята на Кресида. От завръщането ѝ Кресида не ѝ бе позволила да я вземе или дори да я докосне, постоянно се криеше зад баща си или зад някое мече. Миранда се страхуваше да не я изплаши и не бе направила нищо против волята ѝ, въпреки че в продължение на шест месеца бе копняла с цялото си сърце за това. Сега се надвеси над отчуждената си дъщеря, все още спяща по гръб, все още предаваща се в съня си. Внимателно я вдигна към себе си. Беше тежка, тялото ѝ бе неузнаваемо. На Миранда ѝ бе нужна цялата ѝ сила, до последния ѝ дъх, за да я задържи в изнемощелите си ръце, но наградата бе неизмерима. Облегната на кошарата, изпотена от болката, тя се плъзна към пода, гушнала още спящото дете. Миранда наведе глава и вдиша аромата ѝ, на запечена от слънцето земя, с оттенъци на афтършейва на Фин. Вече имаше коса, на цялата си глава, с къдрици като на баща си. Миранда целуна веждите ѝ още по детски пълничките бузи и носле, целуна пръстите ѝ, коремчето ѝ. Отвори уста, за да ѝ изпее нещо, но нямаше глас. Устата ѝ бе суха, празна. И все пак тя седя там и попиваше присъствието на дъщеря си, нейната най-голяма любов, въпреки че ръката ѝ пламтеше от болка. Нямаше нито сила, нито достатъчно желание, за да се надигне. Едва на зазоряване, когато Кресида се събуди и се разплака, откривайки, че е в някакви непознати ръце, Миранда я пусна. Съненият Фин се появи на прага, носещ също толкова обърканата Лулоа, и двамата безмълвно си размениха децата.

11 МАРТ 2011 Г. МИРАНДА

Островният въздух прилепваше по кожата им като влажна коприна, безмилостното слънце къпеше телата им с пот, но Миранда отказваше да носи шапка.

— Пропуснах много слънчеви лъчи — каза тя. — Трябва да наваксам.

Не се противи обаче на носенето на слънцезащитен крем и намаза и двете момичета с него, така че сега те приличаха на джинджифилови човечета с много глазура. Те си играеха на ръба на водата — Лулоа, седнала в мокрия си памперс, подреждаше камъчета в прави линии, а Кресида, в бански с дълги ръкави, хвърляше радостно шепи пясък в морето.

Миранда седеше на пясъка на няколко метра от тях и ги наблюдаваше, притиснала колене към гърдите си. Все още не ѝ бе позволено да влиза във водата; превързаната ѝ ръка се възстановяваше от операцията.

— Това, което не разбирам — каза тя, — е какво са се надявали да постигнат. Дори и да ме бяха убили, какво щеше да се случи? Наистина ли са мислили, че ще спрат дроновете? Че ще има някакъв ефект? Аз съм абсолютно незначителен човек.

Вече бяха обсъждали това безброй пъти, но тя все още не разбираше. Нещо не бе наред с паметта ѝ; чуваше неща, но не успяваше да ги запомни, изплъзваха се от ума ѝ като пясъка през пръстите ѝ, когато се опитваше да си ги припомни.

— Трудно е да се каже със сигурност. — Фин седеше на няколко крачки от нея, облечен в риза с дълъг ръкав, таки шорти и панамена шапка. — Смятаме, че е комбинация от няколко неща. Вероятно са предложили добри пари на Мухтар, за да те закара там. Повече, отколкото би спечелил за цял живот работа в посолството. Възможно е хората, които са те взели от него, първоначално да не са осъзнавали, че няма да получат откуп за теб. Или просто са искали да всеят паника сред хората. Щом могат да отвлекат жената на посланика, докато е с

бодигард, значи могат да отвлекат почти всекиго. И освен това, разбира се, ти си била идеална — в тяхното съзнание — за да направят изявление. За дроновете, за американската външна политика като цяло. Обичайното. Американски цивилни ще бъдат отвличани и убивани, докато САЩ не се оттеглят от всички арабски земи... Такива неща.

— И просто са имали късмет, че са хванали и другите две жени?

— Да, възползвали са се от възможността, така смятаме.

Миранда виждаше, че той се колебае какво и колко може да ѝ каже. Трябва да се отнасяш с нея като с бомба с часовников механизъм с невидим детонатор, вероятно така му бяха казали терапевтите. Не се знае какво може да взриви крехкото ѝ равновесие.

Тя се умълча замислено за момент. Кресидата грабна две шепи камъчета от редиците на Лулоа с пълничките си пръсти и ги хвърли в морето. Малкото момиче се вгледа с ужас в разкъсаната си линия и се заплака. Миранда взе шепа камъчета от пясъка до себе си и ги занесе на Лулоа.

— Ето, *habibti*. Креси, не вземай нещата на бебето. Тя не разбира.

Без да ѝ обръща внимание, Кресида грабна още няколко камъчета.

— Скъпа... Недей повече, нали?

Нямаше отговор. Дъщеря ѝ не я възприемаше като фигура с авторитет. Миранда въздъхна, взе Лулоа и я премести няколко стъпки по-надолу по плажа, след което се върна при Фин.

— А картините на Тази? Кой може да ги е взел?

— Имам някаква идея. Трябва да го обмисля.

— Искаш да кажеш, че знаеш? Фин, осъзнаваш ли, че има и мои портрети? Тази не ти ли каза?

Фин се втренчи в нея, зениците на лешниковите му очи се свиха на точки на слънчевата светлина. Очевидно Тазкия бе пропуснала тази част.

— Фин, намери тези картини. Моля те, веднага след като се върнем. Не мога да се боря с нови врагове в момента. Последното нещо, което ми трябва, е нравствената полиция да ме погне.

Той кимна бавно, все още преценявайки какво означаваше това за тях. Щяха да се върнат в Арнабия чак след две седмици. Като по чудо Миранда бе успяла, след продължителна битка, да убеди Форин офис да ги оставят в страната до края на назначението на Фин през

юни, при условие че тя посещава терапевтични консултации за преодоляване на травмите и при драконови мерки за сигурност. Двамата с Фин не бяха оставали много време заедно от бягството ѝ досега. Оценителите от Отдела за определяне на риска от травми (ОПРТ) се появиха около седемдесет и два часа след пристигането и, за да разговарят с нея и да оценят състоянието ѝ. Очевидно не я бяха намерили за необратимо повредена, иначе нямаше да разрешат да остане.

— При някои хора равносметката на сцената на травматични събития им помага да се възстановят — каза един от консултантите на Фин. — Може би на нея ѝ е нужно да остане известно време тук, за да се пребори или да неутрализира спомените си от преживяванията си.

Миранда имаше по-простичко обяснение.

— Не искам да се страхувам от Мазрук, от живота си тук. Не желая да напускам с такова отношение мястото, което бе мой дом толкова много години. А и не искаме терористите да останат с впечатление, че съм се затърчала в паника към вкъщи, към уютния Запад, нали?

Терапевтът я потупа нежно по коляното и каза:

— Нека да не се безпокоим за впечатлението, което ще оставиш в терористите, скъпа.

Един от консултантите предложи да опита нещо, наречено „Десенситизация и преработка на информация чрез движение на очите“, ДПИДО^[1] — очевидно последният вик на модата при лечение на жертви на травма. Трябваше да движи очите си, имитирайки начина, по който те се движат насън; това би трябвало да помогне за прехвърляне на травматичните събития в дългосрочната памет, където щели да имат по-малко неприятен ефект върху нея. Миранда го изпробва с радост — още повече, щом щеше да остане в страната, но по принцип се чувстваше голяма късметлийка по отношение на травмите. Наистина, какво толкова бе преживяла? Бяха я пребили само няколко пъти, никога не бе изнасилена, не я бяха изтезавали. Не бе пострадала физически колкото много други хора. Колкото бе страдал онзи мъж в съседната килия. Това бе споменът, от който получаваше най-силни вълни на гадене, онзи, за който щеше да пробва ДПИДО. Но да си подслушвал травмата на друг, броеше ли се за нейна травма? Не ѝ се струваше правилно. И все пак. Питаше се къде ли бе този човек

сега. Дали бе загинал в бомбардировките, или бе успял да избяга по някакъв начин?

Нейното най-голямо лично страдание бе отделянето ѝ от дъщеря ѝ и от Фин. Все още не можеше да повярва, че се бе върнала и при двамата. Всяка вечер се измъкваше по няколко пъти от гнездото си на пода, за да притисне буза до лицето на Кресида, да вдиша сапунения аромат, да чуе тихото ѝ дишане.

Всеки ден прекарваше по няколко часа, ровичкайки се из утайката на спомените си с терапевт, като се оплакваше, че това време би било по-добре оползотворено в опити за сближаване с дъщеря ѝ. Само един нежен жест от страна на Кресида щеше да подобри психическото ѝ здраве много повече, отколкото които и да е терапевтични сесии.

Във Форин офис се бяха съгласили да ги оставят в страната, но настояха за поне двуседмична почивка. Но Миранда отказа да напусне Мазрук, защото Лулоа нямаше да може да ги придружи. Детето нямаше паспорт, свидетелство за раждане, нищо. Фин не обясни това на Службата. За началниците му Лулоа бе една от племенниците на Тазкия, която се нуждаеше от грижи, докато майка ѝ бе в болницата. Като компромис Фин и Миранда се съгласиха да прекарат две седмици на този остров в Червено море, технически част от Мазрук, макар да изглеждаше като място на другия край на света. Халим ги посрещна с радост в отдалечения си курорт, топлите му кафяви очи бяха насълзени.

— Не мислех, че ще доживея този ден — казваше той всеки път, когато се засечаха с Миранда. По времето на техния престой Халим не допусна други гости (не че туристите се избиваха да идват тук на почивка, предвид събитията от изминалата година). Нощем спяха в кръгла колиба с покрив от палмови клони, а под него имаше няколко слоя мрежи против комари. Халим им готвеше лично, правеше салати, риба на скара и скариди, хумус, хляб. През нощта, след като момичетата заспяха, Миранда и Фин отиваха до морето, държаха се за ръце и се взираха в черната нощ, която бе толкова тъмна, че не можеше да се каже къде свършва водата и къде започва небето.

Звукът от песъчинките, хрускащи под краката ѝ, опъваше нервите на Миранда, но момичетата бяха изпаднали в екстаз от морето, а това бе всичко, което имаше значение за нея в момента. Фин,

изглежда, също се наслаждаваше да строи фантастични пясъчни замъци и катамарани и да копае канали, отвеждащи до морето. Никога не бе изглеждал по-щастлив, отколкото когато организираше пикник за мечките на Креси или ѝ четеше „Шумът на върбите“. Бе мил и с Лулоа, пееше ѝ нощем и помагаше на Миранда да я изкъпят и преоблекат. Но загрижеността му бе някак предпазлива, като грижите, които полагаш за приятелско дете по време на купон с преспиване. Винаги имаше лека дистанция и въпрос в очите му, когато погледнеше Миранда.

Преди да отпътуват за този остров, Миранда летя до Ду-бай, за да я прегледа специалист и да оперира ръката ѝ. Фин искаше да я придружи, но тя го накара да обещае да остане с момичетата. Не вярваше на никого, освен на Фин. Беше рискувал да загуби работата си, но не се бе върнал в Лондон, за да чака, докато тя бъдеше намерена. Не, беше останал тук.

Той обаче се съгласи да остане в Мазрук едва когато бащата на Миранда реши да се пребори със страха си от летене, за да се срещне с дъщеря си в Дубай.

— Това трябва да е любов — каза Миранда. — Този човек не се качвал на самолет от 1987 г. насам.

Не вярваше, че наистина ще го направи, докато баща ѝ не почука на вратата на хотелската ѝ стая в нощта преди първия ѝ преглед. Изглеждаше по-дребен, отколкото помнеше, блед и слаб, с оредяваща бяла коса, очите му бяха насълзени от емоция.

— Този „Ксанакс“ е чудесно нещо — каза той, когато тя го прегърна.

Направиха си джин-тоник с напитките от минибара и си говориха до след полунощ, Миранда — проснала се на леглото, а баща ѝ — кацнал на ръба на розовото кадифено кресло. Отначало той нямаше търпение да се увери, че тя наистина е добре, психически и физически, но в крайна сметка, се успокои достатъчно, за да я подложи на дълго монотонно излияние за най-новите си изследвания. На Миранда ѝ бе все едно дали баща ѝ седеше там и ѝ четеше от някакъв учебник по физика; просто искаше да слуша приспивния му боботещ глас, както бе правила като дете, когато той ѝ четеше мита за Ариадна и Атина. Явно се бе унесла, докато ѝ бе говорил; когато се събуди преди разсъмване, баща ѝ се беше върнал в стаята си.

На следващата сутрин я придружи до болницата. Миранда беше благодарна за невзискателното му присъствие; не я тормозеше с трудни въпроси и ѝ четеше в продължение на часове, докато чакаха анестезиолози и хирурзи. Присъства на прегледите ѝ и зададе на хирурга въпросите, които тя нямаше енергията или смелостта да попита.

— Това е ръката, с която рисува — многократно обясни той.

— Моля ви, бъдете изключително внимателен.

Операцията мина гладко, макар след като въздействието на упойката премина, следоперативната болка да бе изключително силна. Няма причина да не може да рисува отново, каза докторът, но щяха да са нужни месеци, докато мускулите се възстановят напълно.

— Сигурен ли си, че не искаш да се върнеш в Мазрук с мен? — попита Миранда, когато всичко свърши и те тръгнаха към летището.

— Сигурна ли си, че не искаш да се върнеш в Сиатъл с мен?

— Татко, била съм в Сиатъл! А ти никога не си виждал Мазрук. Арнабия е най-красивият град на света. По-важното е, че ще видиш Фин. Той винаги те е харесвал.

— Ако нямаш нищо против, бих могъл да ви посетя в друга държава, при следващата мисия на Фин?

— Леле, този „Ксанак“ явно наистина е много добър. Но не съм убедена, че той ще има следващо назначение.

Баща ѝ я погледна въпросително.

— Трябва да уредим още много неща.

Той кимна.

— Мога да си представя.

Баща ѝ бе изслушал разказа ѝ за Лулоа, за пленничеството ѝ, за Фин, и не предложи никакви решения или съвети. Просто я слуша. За Миранда това бе достатъчно.

— Няма ли новини от мама?

— Все още не.

Миранда се загледа през прозореца към блестящите в далечината кули на Дубай.

— Съжалявам.

— Когато поиска да бъде намерена, ще я намерим, не и преди това. Познаваш майка си.

— Така е.

Тя хвана малката суха ръка на баща си и я държа през целия път до летището.

С оперираната си ръка Миранда трябваше да остави цялото къпане и смяната на пелените на Лулоа на Фин, който пое тази отговорност с готовност, без да се оплаква.

Тя му бе разказала всичко, което знаеше за Лулоа. Макар да не бе много, то беше достатъчно, за да го разтревожи. Когато му призна кой според нея е бащата на детето, вертикалната линия между веждите му се задълбочи.

— Това не са хора, които искаме да вбесим — каза той.

— Малко късно е за това. Мислиш ли, че са щастливи, че се измъкнах от лапите им? Със сигурност не смяташ, че е трябвало да остана при тях просто за да не ги нервирам, нали?

— Разбира се, че не. Но тя не е наше дете, Мира.

Миранда го изглежда, в очите ѝ сякаш изведнъж се затръшнаха врати пред него.

— Е, може би не е твое дете — каза тя спокойно.

Фин остави думите ѝ без коментар.

ФИН

Но тук, на брега на морето, докато гледаше малката Лулоа, която пъхаше камъчета в гърлото на една пластмасова бутилка, изхвърлена на брега (по-добре бе да ги скрие от Креси), той се почувства принуден да повдигне отново темата.

— Мира, може ли да поговорим за детето?

Тя примижа към него и внезапно се намръщи.

— Детето?

— Лулоа.

— Говори.

— Виждам какво изпитваш към нея. Навярно имам съвсем малка представа за това, през което сте преминали двете, и подозирам, че в голяма степен тя те е спасила също толкова, колкото ти си спасила нея. Но не можем да я задържим.

Миранда придърпа коленете си по-близо до гърдите и заби поглед в пясъка. Не искаше да го погледне.

— На първо място, осиновяването е незаконно в тази страна — най-малкото това осиновяване, което ще ни позволи да я отведем у дома с нас. Без значение колко го искаме. Знаеш го, нали?

Миранда остана безмълвна, неподвижна.

— И дори ако имаше начин да заобиколя закона, ти знаеш какво е мнението ми за осиновяването. Просто не мога да изпитвам към нея същото, което изпитвам към Креси. Няма да е честно, нали?

Тя го погледна.

— Наистина ли няма да можеш?

— Водили сме този разговор и преди.

— Знам, но... Погледни я, Фин. Погледни я.

Фин я погледна. Лулоа вече бе забележимо по-пухкава, отколкото когато за пръв път я бе видял. Косата ѝ бе гъста и остра, а когато се усмихваше, разтърсвайки бутилката си с камъчета към Кресида, можеше да види двете зъбчета на долната ѝ челюст.

— Мира, тя е прекрасно дете. Не е нужно да ме убеждаваш.

— Дори и да не я обичаш, както обичаш Креси, нима родителите си не обичат децата си по различен начин, биологични или не? Във всички случаи това, което можеш да предложиш, е много по-добро от алтернативите.

— Тя принадлежи на племето си, Мира. Има си свои хора.

— И какво се предполага да направя с нея? Да я изпратя обратно при терористите, за да я превърнат в бъдещ атентатор самоубиец? Или да бъде покрита от главата до петите, да ѝ бъде отказано всяко образование и да бъде омъжена на дванайсет години за развратен старец?

— Има и други в племето ѝ, не всички са терористи, може би ще се намери семейство, което да се грижи за нея...

— Не може да си толкова наивен. Тези мъже ме държаха жива единствено заради нея. Тя е единственото оцеляло дете на Зайнун. Смяташ ли, че ще ѝ бъде позволено да води спокоен семеен живот? Сериозно ли мислиш, че няма да бъде принудена да произведе наследник, щом стане на тринайсет?

— Има сиропиталище. Ти каза, че с децата там се държат добре, че са изглеждали щастливи.

— Само в сравнение с моите мрачни очаквания! Това все още си е дом за сираци, където никой няма да ѝ обръща внимание повече от

няколко минути на ден. Където може да се зарази с всяка мазрукска инфекция. Ще има храна и дрехи, но какво ще кажеш за любовта? А когато порасне? Къде ще отиде? И всъщност наистина ли смяташ, че хората на Зайнун няма да я намерят там?

Фин въздъхна.

— И какво предлагаш да направим?

— Да я вземем с нас, когато си тръгнем.

— И как според теб да ѝ осигурия паспорт? Предполагам, че не си взела удостоверение й за раждане?

Миранда го погледна с насълзени очи.

— Ти не разбираш. Тя не помни друга майка, освен мен. Как ще ѝ се отрази, ако сега се откажа от нея?

— Тя е много малка — каза Фин възможно най-нежно. — Няма да помни нищо.

— Може би не съзнателно, но клетките ѝ ще знаят. Всяко нейно атомче ще знае, че някога е било обичано, а после е било захвърлено.

— О, скъпа — каза Фин, натъжен и отчаян. — Не искам да я захвърляш.

Посегна с ръка към нея и след това я отдръпна.

— Не искаш ли?

Сълзите на Миранда потекоха като бурни потоци по лицето.

— Мира, Мира, спри. Можем да говорим за това друг път. Децата не бива да те виждат така разстроена.

— Кърмих това малко момиче повече от пет месеца. Тя е направена от молекулите на млякото ми. Виждаш ли пухкавината по бузите ѝ? Това е част мен. Тези пръсти? Малки късчета от Миранда. Ако това не я прави част от моето племе, тогава не знам кое би могло.

Фин не знаеше какво да отговори на това.

[1] Eye Movement Desensitization and Reprocessing (EMDR). — Б.пр. ↑

3 АПРИЛ 2011 Г.

ФИН

Фин наблюдаваше Миранда от другата страна на салона, докато тя се навеждаше, за да чуе по-добре мазрукския министър по ислямските въпроси, който седеше на стола до нейния. Тялото ѝ бе спокойно, насочено почти незабележимо към него, челото ѝ бе леко набръчкано. Когато мъжът от другата ѝ страна го прекъсваше, за да сподели мислите си, тя насочваше вниманието си към него по същия начин. Фин очаровано наблюдаваше еволюцията на съпругата си. Пленничеството я бе научило да мълчи, да се вслушва. Когато проговаряше, то бе, за да зададе добре обмислен конкретен въпрос. Тя бе повече от всякога срещу атаките с дроне — съвсем естествено, но изразяваше мнението си тактично и само след като бе чула позицията на мазрукските си събеседници. Въпреки че той лично се бе наслаждал и преди на нападателната ѝ позиция по време на вечерните партита, осъзна, че това, в което се бе превърнала, бе много по-ефективно. Може ли — хрумна му смайващата мисъл — Миранда да бе научила изкуството на дипломацията?

В момента бе особено благодарен за уменията ѝ да отвлича вниманието на хората. Техният най-нов гост от Великобритания, един от малкото мюсюлмански депутати в страната, закъсняваше почти час за вечерята, която даваха в негова чест, и стомасите им, включително и неговият, вече къркореха. И все пак никой не поглеждаше към трапезарията, нито проверяваше часовника си. Някой докосна ръката му и го откъсна от унеса му.

— Sa'adat as-safir? — каза министърът на водите, когото се предполагаше да слуша. — Чудех се какво е мнението ви за хранените със слънчева енергия електроцентрали за обезсоляване на водата?

Неохотно Фин се отказа от опитите си да подслушва групата на Миранда и се обърна към мъжа до себе си.

Най-сетне Фаузи Асуад и обкръжението му пристигнаха. Фин се опита да не показва раздражението си от тяхното закъснение, докато

придружаваше депутатата към масата. Нямахме да има коктейли за него, не и след като не се притесняваше да се появи навреме за собствената си вечеря. (Те дори не бяха сигурни, че ще пие, но се оказа, че е един от онези западни мюсюлмани, които бяха щастливи да приемат чаша вино, ако остане незабелязан от другите мюсюлмани.) Това не бе едно от успешните официални посещения. По-рано през деня Фин бе завел Асуад на среща с президента и депутатът бе обещал куп неща, които не би могъл да изпълни. Първо, Асуад го увери, че Великобритания изцяло ще финансира ремонта на болницата в Юга, където бе роден президентът. За това щяха да са нужни милиони лири. В действителност щеше да отиде целият бюджет, предвиден за проектите за развитие на страната. Влошавайки положението, Асуад обеща на президента, че Великобритания ще се справи с пиратската мазрукска телевизия, която действаше извън територията на Великобритания, въпреки факта, че тя не нарушаваше британските закони. Това обещание изпращаше непрости послания: че британските закони са безсмислени и че свободата на словото е маловажна. И заради тези нелепи послания президентът ги бе отпратил, преди да имат време да обсъдят положението със Севера, което се влошаваше с всеки ден, с всяка минута. Правителството бе зачестило с нападенията си, а северняците бяха затворили всички пътища към техните територии. Освен това Асуад закъсняваше за почти всичките си срещи и имаше навика да прекъсва хората, докато говорят. Защо се избираха хора като него, запита се Фин. Слава Богу, че Миранда седеше до него по време на вечерята.

Тя се справи възхитително и с тази задача, усмихваше се, кимаше и му задаваше въпрос след въпрос за политическата му кариера и за мнението му относно британските приоритети за развитие. Английският вече се бе върнал при нея, макар че тя все още предпочиташе арабски. Сега тя побутваше морковите с кориандър и риба из чинията си, но не хапваше повече от няколко хапки. „Не знам защо никога не съм гладна, каза веднъж на Фин. На Север винаги бях гладна.“ Дори не пиеше колкото преди, въпреки че консултантите по психологическите травми го бяха предупредили да внимава за увеличаване на употребата на алкохол. Няколко хапки от храната и няколко глътки вино обикновено бяха всичко, с което можеше да се справи. Разнообразието и количеството на храната в кухнята им,

изглежда, я потискаха. Една сутрин я откри да стои парализирана пред отворения килер.

— Имаме седем вида зърнени закуски! — проплака тя, сълзи се стичаха по лицето ѝ. — Седем!

Неспособна да избере, не яде нищо.

Най-щастлива бе с момичетата. С тях изгубваше задръжките си, честата си дистанцираност, седеше на пода в стаята на Креси и търпеливо строеше кули от дървени блокчета, които те събаряха. Фин бе опитал всякакъв възможен начин, за който се сети, да убеди Миранда, че е по-разумно да намерят мазрукски родители на Лулоа, но тя бе непреклонна по темата. Той осъзнаваше, че няма голям избор, ако иска да запази жена си. Не би могъл да отвлече детето и да го закара в сиропиталището или в северните територии, без да съсипе крехкото равновесие на Миранда и, доста вероятно, брака им.

Сега се запита дали наистина иска да промени решението ѝ по въпроса. Докато тя бе в Дубай, само той, а не някой от членовете на персонала, бе давал на детето шишетата със замразена кърма. Отначало тя се съпротивляваше — също както бе направила Кресида, когато Миранда бе изчезнала, но в края на краищата, Фин я убеди. Опасно е това хранене на осиротелите деца, каза си той. Човек привиква.

Към края на вечерта можеше да усети изтощението на Миранда. Тя се уморяваше лесно, често заспиваше с Лулоа в следобедните часове. Нощем бе неспокойна, най-често спеше на пода. Фин все още внимаваше да не я докосне по време на сън, боеше се да не я стресне. Бяха минали почти два месеца, откакто се бе върнала, а все още не се бяха любили. Вечер лежеше в леглото и прелистваше книги, посветени на нейните жени сюрреалисти, спираше се над картините със самотни забулени фигури. Защо тези художнички, попита я той. Преди обикновено имаше причина за избора си. Но сега само сви рамене. „В момента не виждам смисъл в нищо друго.“

Беше си обещал да изчака, докато тя сама дойде при него. Терапевтите му бяха казали да ѝ даде възможност да контролира максимално живота си, да я остави да взема решения за графика на дните им, за храната, за развлеченията им. Предполагаше, че това се отнася и за секса. Когато терапевтите го посъветваха да бъде възможно

най-предсказуем и надежден, той се разсмя. „Опасявам се, че никога не съм бил друг.“

За щастие, никой не се задържа на чай или кафе и гостите се понесоха към вратата по типичния решителен и внезапен мазрукски начин. Асуад и хората му ги последваха скоро и Фин и Миранда останаха сами на верандата си, на по чаша кафе в прохладната нощ.

— Благодаря ти — каза той. — Сигурен съм, че си била много по-любезна, отколкото щях да бъда аз.

Тя сви рамене.

— Лесно е, когато нищо не ти се струва важно.

— Нищо?

— Нищо, свързано с Асуад.

Умълчаха се за кратко. Фин можеше да усети аромата на орлови нокти във въздуха.

— Мога ли да те питам нещо. — Миранда внезапно се наклони в стола си — същия стол, на който бе седял той, когато не толкова отдавна метна масичката навън, докато пиеше чай със Силия. Всъщност май бе преди цял един живот.

— Разбира се.

— Намерихте ли го? Мухтар, имам предвид.

Фин се поколеба как да отговори. Никога не я бе лъгал, но вече не можеше да предвиди реакцията ѝ на всичко и искаше да бъде внимателен.

— Да.

— И?

Фин прокара нежно само един пръст по костеливата ѝ длан.

— Все още беше жив, Мира. Не знам дали това е добра, или лоша новина.

Миранда се изправи в стола си, сякаш внезапно от гърба ѝ се бе свлякла огромна тежест.

— Получил е доста лошо сътресение и си му спукала черепа, но е жив и здрав и хвърлен в Централния затвор.

— Където може да не остане задълго.

— Където може да не остане задълго — призна Фин. — Мазрукският затвор си е мазрукски затвор.

Миранда обмисли думите му.

— Но със сигурност той не би останал тук, нали? В този град?

— Съмнявам се. Ако излезе, мисля, че ще се насочи на север.
Въпреки че човек никога не знае.

— Не — каза тя. — Не знаем.

Остана така, загледана в кафето си за момент, а след това вдигна очи към него и се усмихна.

— Това е добра новина, скъпи, не мислиш ли? Това, че не съм убиец?

— Да — каза той. — Наистина е добра новина.

И хвана ръката ѝ.

29 АПРИЛ 2011 Г. МИРАНДА

Стоеше, вперила поглед в празното платно пред себе си. На работната ѝ маса бяха подредени боите и палитрите ѝ, четките и препаратът „Зест“. Мирисът на масло и портокали ѝ върна някои спомени: дълги следобеди, в които рисуваше в дивана в къщата в Стария град, чувствайки се в безопасност в скалната утроба на дома си. Рисуването ѝ се струваше толкова важно, сякаш резултатът от него наистина имаше значение, сякаш можеше да сложи край на война или да нахрани дете. Сега тя копнееше за тези инструменти на своя занаят не защото имаше илюзията, че щеше да създаде нещо трайно, нещо важно или достойно за похвала. Не, по-скоро защото вярваше, че ако успее да изпразни гъмжащата си глава върху тези празни платна, ако прелееше върху тях всяка теория, вяра и мнение, щеше да започне да ги разбира.

Но тя не можеше да докосне четките. Страхуваше се. Твърде скоро след операцията, твърде скоро след като превръзките ѝ бяха свалени, се бе опитала да прехвърли някакво изображение на хартия и ръката ѝ се бе движела като ръката на друг човек. Вече не беше инструмент на волята ѝ, нито дори на подсъзнанието ѝ, и сякаш бе подчинена на някакъв зъл дух. Резултатът бе размазана цапаница, която не казваше и не разкриваше нищо. Миранда бе все така затворена, но този път в собствения си череп.

— Изведнъж се оказах шибан аматьор импресионист — каза тя стреснато, изсипвайки цял буркан гипс върху усилията си.

По-късно същата нощ Фин я завари да гори платното в градината. Сега и кибритите изчезнаха от кухнята, заедно с ножовете и всякакви други остри инструменти. Фин не искаше да рискува с психическото ѝ състояние. Бе му обещала няколко пъти, че без значение колко отчаяна би могла да се почувства, никога нямаше да си навреди, никога нямаше да допусне той, Кресидида и Лулоа да изпитат тази загуба. Така че може би той просто се опитваше да защити

работата ѝ, макар че тя вече не чувстваше тези платна като свои. Нищо, което създаваше, нямаше някаква връзка с нея.

Но вече се чувстваше по-силна. Два пъти седмично ходеше в Саудитско-германската болница при як руски физиотерапевт, който ѝ даваше упражнения, за да подобри фината си двигателна моторика. Тя се отнасяше сериозно към тях и всяка сутрин стискаше с пръсти малка червена топка. Фин я поощряваше да се завърне към работата си.

— Толкова пъти си ми казвала, че рисуването е начинът, по който осмисляш света — каза ѝ той. — А кога си имала по-голяма необходимост от това?

— Може би невинаги искам да знам какво точно мисля — отговори тя. Но искаше. Искаше да знае. Просто прекалено много се боеше да види как се е променило съзнанието ѝ, как са се променили ръката ѝ, визията ѝ, движенията ѝ. Страхуваше се, че гласът, който някога бе имала, бе замлъкнал завинаги.

Миранда стана от стола, взе телефона си от бюрото и набра номера на единствения човек, който според нея би я разбрал.

Двете жени стояха една до друга в ателието, загледани в празното платно. За първи път бяха сами след връщането на Миранда. Тазкия я бе посетила няколко пъти, за да играе с момичетата, но никога не бе идвала в ателието.

— Не знам как да започна отново — каза Миранда и се загърна по-плътено в жилетката си. — Не знам какво ще правя, ако това не се получи.

Тазкия, все още облечена в абая и хиджаб, мълчеше. Погледна към статива, към боите, после навън през прозореца към Семере, който косеше тревата.

— След всичко... Това ли точно е важно?

Стресната и смаяна, Миранда се обърна към нея.

— Да. Важно е. Самият акт на рисуване е важен. Мислех, че можеш да го разбереш. Нали именно затова ти самата не можеше да спреш да рисуваш през всички тези години? Затова драскаше в учебниците, въпреки че знаеше какви могат да са последствията? Разбира се, това не е единственото нещо, което е от значение за мен. Важни са ми и Фин, и Креси, и Лулоа. И ти. И тринайсет милиона

борещи се с живота жени в тази страна. И сигурността, и спирането на хода на войната, и гладът, и болката, и болестите. Но също и това.

Тазкия заби поглед надолу и съсредоточено почна да оглежда обувките си.

— Не съм сигурна, че съм най-подходящият човек, който може да ти помогне.

Миранда се обърна към нея.

— Тази, няма друг. Никой друг тук не знае какво означава да говориш чрез четката.

Гласът ѝ бе отчаян, умоляващ. Мразеше звука му. Защо бе решила, че Тазкия може да направи нещо за нея?

— Не съм сигурна, че все още знам как. Да говоря с четката, искам да кажа — пристъпи смутено от крак на крак Тазкия.

Миранда я погледна учудено.

— Не си ли рисувала?

Момичето поклати глава, кафявите ѝ очи бяха лишени от блясък.

— Не и откакто картините изчезнаха.

Миранда хвана ръката на Тазкия и я дръпна на дивана в ателието.

— Тази. — Погали късите ѝ кафяви пръсти. — Ще ги намерим. Обещавам. Ще бъдеш в безопасност.

Тазкия извърна очи, втренчи се в скута си и гънките на хиджаба ѝ паднаха по пухкавите бузи.

— Не мисля, че това е възможно.

— Но ние не сме чули нищо за тях. Ако някой ги беше видял, ако някой искаше да те разкрие — да разкрие нас, нямаше ли вече да го е направил?

Фин не бе успял да проследи тайните картини.

Късно една нощ, подкрепен от няколко джин-тоника, притисна Норман в един ъгъл в клуба. Но той бе отрекъл да знае нещо за картините.

— Но само ти имаше ключ — бе настоял Фин. — Кой друг би могъл да ги вземе?

Норман бе свил рамене. Беше влудяващо да чакат появата им. Ужасяващо за Тазкия. Слава Богу, че Норман си тръгваше през май; на Миранда ѝ се гадеше всеки път, щом видеше лицето му.

Тазкия вдигна глава, но погледът ѝ бе все така отчаян.

— Какво друго могат да правят с тях?

Миранда въздъхна.

— Не знам.

Тазкия извърна очи от нея, в посока към отворената врата.

— Освен това какви са шансовете някой да разбере, че на картините си ти? Може би този, който ги е взел, не знае коя си.

Тазкия най-накрая я погледна, с първия намек на надежда в очите.

— Може би — каза тя. Едва тогава Миранда си спомни, че глупаво бе написала името на Тазкия на гърба на платното, с малки, може би нечетливи букви. Но не го каза на глас.

— Защо не порисуваш малко с мен? Да добавим малко красота в света? Да се опитаме да помислим за нещо друго?

— Не — гласът ѝ бе твърд. — Не искам.

Миранда я погледна, отчаянието натежа в червата ѝ като оловна тежест.

— Добре — каза тя, решила да не настоява. — Съжалявам, Тази. Съжалявам, че те доведох тук, не знаех, че ще се разстроиш.

— Искан ми се да ти помогна, ако това е, което наистина искаш.

Тазкия погледна отново към платното, след това надолу към белезите на лявата ръка на Миранда.

— Помниш ли упражнението с пръчката? — каза тя внезапно, а тонът ѝ стана по-ведър. — Когато закрепвахме клечките към четките си и ни казваше да се откажем от контрола?

Миранда се втренчи в бившата си ученичка, смутена от промяната в разговора.

— Това трябва да направиш! Сега ръката ти е пръчката. Тя ти пречи да владееш четките си по обичайния начин, нали?

Миранда обърна ръката си в скута си и я огледа, сякаш очакваше да открие поникнали листа.

— Не можеш ли да оставиш ръката си да говори по нов начин, въпреки че не го чувстваш правилен, не го чувстваш като нещо твое? Защото това все още си ти. Повредено ти. Неконтролирано ти.

Миранда вдигна глава от ръката си и се изправи. Без обичайния ѝ контрол може би подсъзнанието ѝ най-накрая щеше да поеме ролята. Може би ѝ предстоеше да открие чудеса, сюрреалистични идеи, до които не можеше да стигне съзнателно. Бавно, като сомнамбул, пристъпи към триножника си. Тазкия продължи да седи, докато

Миранда потопи четката си в купичката с черно мастило и я повдигна към празното платно.

— Нищо не е от значение — прошепна Тазкия, цитирайки учителката си. — Това, което излиза изпод ръката ти, не е важно.

Когато Миранда докосна платното и започна да движи четката с мастилото в нестабилни линии, Тазкия се плъзна към вратата. Мина почти час преди Миранда да разбере, че си е тръгнала.

5 МАЙ 2011 Г. НОРМАН

Норман се потеше на път към гишетото за чекиране. Носеше прекалено много дрехи за следобедната жега, но багажът му бе претъпкан и нямаше място за всичко. Бе облекчен, че се прибира у дома. Безспорно това назначение бе напрегнато и той очакваше с нетърпение да си почине няколко месеца в относителната безопасност на апартамента си в Клапам Комън, преди да се отправи към Мали. Съпругата му бе заминала по-рано за Лондон, оставяйки го да организира събирането на багажа им и неговото пренасяне и той се наслаждаваше на перспективата от полета без нея. Вече предвкусваше първия джин-тоник. Деветчленно семейство се набути пред него, влачещо купища дрипави куфари и кашони. Дяволите да ги вземат тези мазруки. Защо не могат да се научат да се редят правилно на опашка? Всички се втурваха наведнъж към гишетото за билети, като тълпа, и човек трябваше да си пробива път през тях, ако искаше прилична седалка отпред. Нямаше значение дали си бизнес класа; нямаше бизнес класа, докато не се качиш в самолета. Шибани летища от третия свят. Това нямаше да му липсва, когато се пенсионираше. „Хийтроу“ може и да си имаше също недостатъци, но поне хората там знаеха как да се редят на опашки.

Когато най-накрая стигна най-отпред, постави трите си куфара един по един върху везните, но продължи да държи прекалено големия пакет, увит с хартия и омотан с въже. Картините. Не знаеше какво друго да прави с тях. Не можеше да ги остави тук, защото не бе измислил къде може да ги скрие, без да бъдат намерени. Със сигурност не можеше да ги изпрати предварително в Лондон с останалата част от багажа, защото жена му щеше да ги разопакова. Трябваше да ги вземе със себе си, но чекирането му се стори твърде рисковано. Служителите на летището не би трябвало да проверяват багажа на дипломатите, но мазруките бяха известни с това, че не правят нещата така, както би трябвало.

Срамуваше се от собствената си слабост. Нямаше никакъв зъл умисъл, когато ги извади от скривалището им. Просто те бяха толкова... омагьосващи. Искаше само да ги отнесе някъде, където можеше да седне и да ги гледа дълго, дълго време. Първо му привлече вниманието портретът на Миранда, разбира се. Но после видя и другия. Жена, дребна, тъмна, очевидно местна, от Мазрук. Никога не бе виждал открито лице на местна жена, какво остава за всичко друго, отдолу под покривалото. Не че бе анатомично по-различна от всяка друга жена; но когато знаеше откъде е всъщност, гледката бе особено вълнуваща. Запита се коя е. Очевидно приятелка на Миранда. Добра приятелка. И после му хрумна — само приятелка ли е била? Или нещо повече?

Бе открил картините, докато правеше оглед на обезопасената стая, точно преди Силия да се премести в резиденцията. Фин сигурно ги бе забравил в притеснението си покрай отвличането. Преди Норман да има време да обмисли по-пълно мотивите си, вече ги бе напъхал в една кофа за боклук и ги бе замъкнал до колата си. Може би силното им еротично очарование го бе накарало. Но щеше да е лъжец, ако не признаеше, че за кратко се бе запитал дали може по някакъв начин да ги използва срещу Фин. Но пък отвличането на Миранда му се стори достатъчно наказание. Най-накрая Фин страдаше. Норман се зарадва, че не му се налага да влоши допълнително положението му.

Въпреки че определено се радваше да изследва тези произведения на изкуството, ако можеха да бъдат наречени така тези творби на примитивната порнография, все пак почти съжаляваше, че ги бе взел. Какво щеше да прави с тях в Лондон, освен да се опита дискретно да се отърве от тях някъде? Нямаше начин да ги остави в апартамента им. По-тъпото бе, че Фин знаеше, че той ги бе взел. Никой друг нямаше ключове. Какъв шибан идиот бе понякога.

— Сър, този пакет е прекалено голям за ръчен багаж — каза чернокосото момиче зад гишетото, кимайки към картините. — Налага се да го чекирате.

— Не, не се налага — каза той. — Летя с бизнес класа.

— Независимо от това — каза тя. — Багажът трябва да се побира в това.

Посочи към металното табло, на което бе показан разрешеният размер на ръчния багаж. Шегуваш се, помисли си Норман. Точно този

път решихте да следвате шибаните правила.

— Със сигурност можете да направите изключение? Аз съм дипломат, а това е важен пакет.

— Трябва да го чекирате.

Жената вдигна единия край на пакета, очевидно с намерението да го постави на конвейерната лента зад себе си. Мишниците му се обляха в пот и Норман се пресегна към пакета, за да го хване за другия край и да го дръпне към себе си. Дебелата хартия се разкъса. Норман се загледа с ужас как се откъсва триъгълна ивица кафява хартия, под която се разкри — в цялата ѝ гола слава — една вагина. И не каква да е, обикновена вагина, а чудовищно голяма вагина, на пръв поглед изработена от бонбони, от лентите червено-бяла мента, която обичаше като дете, и идеално разположена чаша с коктейл „Лимонена капка“.

За момент летището, може би за първи път в своето съществуване, утихна. После избухна рев на възмущение. Двама мъже сграбчиха Норман за ръцете и го стиснаха здраво, докато повикат охраната, полицията. Арабският му не бе достатъчно добър, за да разбере всичко, което се случваше около него. Момичето на гишето отстъпи от пакета с погнуса, сякаш се боеше да не се зарази. Пред него неколцина мъже разкъсаха хартията докрай и разкриха захарните бедра, тъмната коса, най-сладките и най-свещени места на тези две недосегаеми момичета.

5 МАЙ 2011 Г.

ФИН

Фин бе в офиса, когато получи обаждането от летището. Веднага щом разбра какво крещи гневният човек в другия край на линията, затвори, изчака отново сигнала за набиране и се обади на Тазкия.

— Къде си? — попита той. Ако придвижването му не включваше цял брониран конвой, щеше да се изкуши да тръгне незабавно към нея.

— Вкъщи. Тъкмо закусваме. Какво има?

Звучеше притеснена; но тя вече знаеше каква може да е единствената причина, поради която той ѝ се обаждаше.

— Слушай внимателно. Възможно най-бързо си събери няколко неща, най-важното за теб, и ела в резиденцията. Може повече да не успееш да се върнеш. Разбираш ли ме? Само ако тези картини не бяха озаглавени и подписани.

— Да — гласът ѝ бе тих, ужасен.

— Тазкия, имаш ли паспорт?

— Записана съм в паспорта на баща ми.

Фин трепна. По дяволите, тези страни, които не позволяват на жените да имат собствени паспорти, в които ги третират като вечни деца, неспособни да вземат решения за собствения си живот.

— Добре. Ще измисля нещо. Ако имаш някакви документи за самоличност, постарай се да ги намериш.

— Ще опитам. — Тазкия звучеше колебливо.

— Всичко ще се оправи, Тазкия, ще се погрижим за теб. Не плачи. Родителите ти не трябва да заподозрат нещо, докато не дойдеш тук в безопасност. Миранда ще те чака в резиденцията.

— Да. Благодаря.

— Ела веднага щом можеш, разбираш ли? Не мисля, че имаш много време.

— Разбирам.

Фин звънна на Миранда и я помоли да подготви стая за Тазкия, преди да се обади отново на охраната на летището, подготвяйки се за задаващата се дипломатическа буря.

5 МАЙ 2011 Г. МИРАНДА

Миранда седеше и гледаше Тазкия, която мачкаше една от сините копринени носни кърпички на Фин. Малката ѝ приятелка бе свита на кълбо в ъгъла на синия диван в ателието, изпаднала в истерия. Никога не я бе виждала такава.

— Толкова съжалявам — каза тя. — Много, много съжалявам.

Какво друго би могла да каже? Бе разрушила живота на човека, когото обичаше най-много след членовете на семейството си. Ако само беше казала: Не, не е добра идея да правим тези портрети. Ако беше ги изгорила веднага след като ги бяха завършили. Ако не бе проявила тази гигантска глупост да ходи да обикаля планините в сегашната политическа ситуация. Ако един от многото братовчеди на Тазкия не работеше на летището.

— Тази, Тази, трябва да обсъдим какво да правя.

Нямаше отговор. Миранда стана и ѝ направи чаша чай, със седем супени лъжици захар и много мляко. Занесе я обратно до дивана и Тазкия я пое с треперещи ръце.

— Къде ще отида? — каза тя най-накрая. — Къде има място за мен? Никъде. Никъде другаде нямам семейство.

— Имаш нас.

Тазкия я погледна скептично.

— Не мога да остана тук.

— Не. Не и прекалено дълго. Можеш да останеш тук няколко дни, но мисля, че трябва да те измъкнем от страната, преди семейството ти да разбере къде си.

— И къде ще отида?

— В тази държава, за която можем да получим виза. Имаш ли паспорт?

Лицето на момичето се сгърчи.

— Добре, добре. Виж, Фин ще ни помогне. Той ще измисли нещо.

Миранда нямаше представа дали това е вярно.

— Таз. Семейството ти наистина ли би те наранило?

Познаваше семейството на Тазкия, бе яла домашните питки на майка ѝ, бе вземала назаем за сватби роклите с пайети на сестрите ѝ, бе обсъждала политиката с баща ѝ. Не можеше да си представи някой от тях да навреди на най-малкото си дете.

— Не знам. Не знам. Никога не се е случвало нещо подобно. Вероятно не се е случвало в цялата страна. Не мисля, че някога ще ми простят. — Тя издуха силно носа си в кърпичката.

— Може би някой ден, може би, ако заминеш за известно време, може някой ден да ти простят? Можеш да им пишеш, да се опиташ да обясниш.

— Те няма да разберат! И как бих могла да обясня на Адан?

— По същия начин, по който обясни на мен защо искаш да го направиш?

Тазкия само поклати глава.

— Той е най-хубавият, най-нежният, най-любящ мъж, когото някога съм срещала. Но той е мазрукец. Той е мюсюлманин. Няма начин да разбере това. На него му липсва... какво казваш винаги? Липсва му културният подтекст?

— Културният контекст. О, Таз. Аз съсипах живота ти.

Тазкия не я опроверга, просто седеше и усукваше смачканата синя коприна между пръстите си. Може би бе лоша идея да останат в ателието, където бяха заобиколени от картини. Голи жени, сами, преплетени, превърнати в предмети, ги заобикаляха отвсякъде. Миранда изпита желание да ги обърне с лице към стената.

Опита се да вдъхне някаква надежда на протежето си.

— Повечето от приятелите и семейството ми са в САЩ, но не мисля, че можеш да стигнеш дотам. Ще бъде много трудно да се получи виза. Същото е и с Великобритания. Нека помисля... Имаш ли приятели в някоя друга арабска страна? Йордания? Египет?

Тазкия поклати глава.

— Никога не съм имала възможност да пътувам. Семейството ми няма пари. Хора като нас не напускат дома. Ти знаеш това.

Вярно бе. Само жени от най-елитните семейства, с пари и политически връзки, можеха да учат в чужбина, да имат кариера.

— Има ли място, където би искала да отидеш? — попита Миранда с надежда. — Може би е най-безопасно да напуснеш въобще

Близкия изток.

— Не — отсече Тазкия решително. — Това е моят дом. Искам да бъда тук. С Адан, със семейството си.

Със свито сърце Миранда изброи на глас местата, където имаше приятели, готови да помогнат на Тазкия.

— Имам много добър приятел в Стокхолм. Но там е студено. Много студено. Можеш лесно да се разболееш. И приятелят ми е мъж, така че най-вероятно няма да се получи. Да видим... Анна е в Австралия, но отново стои въпросът с визата. Саудитска Арабия — по никакъв начин. Така или иначе, не познавам никого там. Добре, закъде най-лесно можем да получим виза? Доминиканската република? Имам приятелка, която се премести там. Или Панама? Приятелката ми Вирджиния от училище замина да живее там и много ѝ харесва. А какво ще кажеш...

— Мира, не мога да отида никъде сама. Никога не съм била някъде сама в живота си. Никога не съм била сама в кола. Никога не съм спала сама. Никога не съм се качвала в самолет, сама или с друг човек. Не можете просто да ме изпратите някъде, като колет.

Миранда се вгледа в лицето и, опитвайки се да измисли някакво решение, каквото и да е...

— Добре — каза тя. — Добре. Е, значи просто трябва да намерим начин да те вземем с нас, където и да отидем от тук нататък. Ти си ми като сестрата, която никога не съм имала. Докато не тръгнем, ще останеш тук.

Тазкия изглеждаше по-нещастна от всякога.

— Ти не си ми семейство. Това не е моят дом.

— Не — отвърна Миранда тъжно. — Не сме твое семейство. Но сме семейството, което е по-малко вероятно да те убие.

5 МАЙ 2011 Г.

ФИН

Фин седеше на ръба на ваната, загледан в момичетата. В блажено неведение за разгръщащата се около тях драма, която заплашваше да разбие живота им отново, те лепяха цветни гумени букви на плочките в банята. Кресидата залепи едно лилаво j на мястото му и се обърна към баща си.

— Виж! — каза тя, доволна от себе си. Поредицата ѝ от букви образуваше съчетанието ejjkdssdvojewzapjjsvkdvj.

— Умно момиче — каза Фин. — Коя дума е това?

Кресидата му се намръщи.

— Не е дума, това е история.

— Ах — каза той. — Разбира се. Можеш ли да ми я разкажеш?

— Татко — каза тя неодобрително, — ти можеш да четеш!

Тя насочи вниманието си към малките дървени лодки, които персоналът ѝ беше направил, натовари ги с малките дървени човечета и се смееше всеки път, когато те се преобърнеха. Лулоа я наблюдаваше хипнотизирана. Вече можеше да седи сама и бе започнала да пълзи. Фин бе смаян колко бързо Креси свикна с нейното присъствие и как вече се отнасяше с нея като със специален домашен любимец. Кресидата можеше също и да бъде малко тиранична, наслаждавайки се на факта, че е намерила някой по-малък от нея, някой, който знаеше по-малко. Тя говореше на Лулоа на смесица от примитивен английски и още по-примитивен арабски и ѝ обясняваше света край тях.

— Azraq, habibtī — каза тя, като стисна пастела за баня в юмрук и почна да цапа с него по стената. Синьо. — AzraqAzraqAzraq!

Креси знаеше всички цветове, на английски и на арабски. Можеше да брой до пет. И бе развила близки отношения със слона на дъното на купата си за каша. Понякога, когато ядеше закуската си, внезапно спираше и казваше много разтревожено:

— Елмър? ЕЛМЪР?

Когато това се случеше, Фин или Миранда разбутваха кашата встрани, за да я успокоят, че слонът ѝ все още е там.

— Елмър! — изпищяваше тя радостно. — Здравсти, Елмър!

Лулоа се опитваше да имитира всичко, което Креси правеше, макар и все още да не успяваше да оформи „л“ с малкия си език.

— Емъ! Емъ! — викаше тя заедно с Креси и тропаше с лъжицата си. Лулоа много обичаше да се забавлява с лъжици, въпреки че още не успяваше да ги доближи близо до устата си.

Понякога Кресида се опитваше да я храни и изцапваше бузите ѝ (както и масата, столовете, дрехите) с пюре от сладки картофи или леща.

Фин не можеше да го отрече; радваше се на хаоса, предизвикан от допълнително дете в къщата, тази къща, която винаги му се бе струвала прекалено голяма за малкото му семейство. И беше трудно да не отвърща на привързаността на Лулоа, когато тя му подаваше плюшена зебра или се вкопчваше в коляното му. Смехът на двете момичета, играещи си заедно, някак заличаваше напрежението от всичко останало, включително и във все още дистанцираната Миранда. Можеше ли сериозно да обмисля да върне отново Кресида към живота на единствено самотно дете? Не че преди бе нещастна, но сега, след като бе свикнала с присъствието на една сестра, нямаше ли да страда, ако момичето ѝ бъдеше отнето? Беше спрял с опитите да убеди Миранда да се откаже от Лулоа и бе започнал да търси начин да я задържат. Нямаше да е лесно.

Не можеха да рискуват с фалшив паспорт. Не можеха да рискуват да подкупят някой мазрукски чиновник. И със сигурност не можеха да рискуват да я прекарат тайно през границата.

Фин се опитваше да открие законен начин да направи това. Никога в живота си не бе нарушавал закона. Дори не бе паркирал на двойната жълта линия. Всеки начин, по който можеше да си представи как изкарва Лулоа извън страната със семейството му, дълбоко противоречеше на неговата същност.

Миранда надникна в банята и се усмихна на момичетата.

— Тазкия заспа — каза тя на Фин.

Той кимна.

— Ще говорим, след като сложим момичетата да си легнат.

Сега имаха и допълнителния проблем с Тазкия. Къде можеше да отиде? Как щеше да ѝ изкара паспорт? Миранда изглеждаше съсипана, мрачна, бръчките на челото ѝ се бяха задълбочили. Тя се обвиняваше

за станалото, а това не помагаше особено на лабилното ѝ психическо състояние. За пореден път Фин се почувства безпомощен.

— Хайде, момичета, време за четене — каза той, изправи се и взе двете хавлии с мечета от закачалката. Кресидата се възпротиви с рев и се вкопчи в китката му, когато той се пресегна да издърпа тапата от ваната. — Креси, скъпа, предлагам ти сделка. Ако бъдеш добро момиче и излезеш сама от ваната, ще ти изпея „Пикникът на мечетата“.

Всеки път действаше безотказно. Той подсуши дъщеря си, а Миранда извади Лулоа от водата и я зави в хавлията. Фин пя, докато отнесоха и двете момичета до леглото и ги сложиха една до друга.

Всяко момиче получаваше три истории преди миенето на зъбите и приспивна песничка. Преди седмица почнаха да слагат Лулоа в леглото с Кресидата, за да видят какво ще се случи. Отначало Креси се възмути, изправи се в кошарата си и поиска да махнат Лулоа. Но веднага след като я отнесоха, промени решението си и я поиска обратно.

— Ще ѝ пея песнички — каза тя. — Трябват ѝ песнички.

Когато родителите ѝ загасиха и тръгнаха към вратата, я чува да запява.

— Танцувам из Тексас с две в ръцете ми, с цяла зоологическа градина в ръцете си...

Текстът се промени още повече след това, но гласът ѝ остана силен. Това беше песента, която Миранда бе пяла на неспокойната Креси нощ след нощ през първата ѝ година, докато танцуваха заедно из тъмната спалня. Когато Миранда изчезна, Фин намери запис на песента и го пускаше на Креси в старата каменна къща с надеждата, че ще ѝ даде поне малка част от утехата, която някога получаваше от майка си.

Тази вечер, когато затвориха вратата на стаята на момичетата, Миранда и Фин чува приглушен кикот. Щеше да мине още половин час поне, преди да се укротят, но можеха да преживят това.

— Добре — каза Миранда, срутвайки се на леглото им от своята страна. — Сега можем да се заемем с редовната криза. Божичко, сякаш имаме график!

Криза. Криза. Думата разпали нещо, в главата на Фин проблесна една идея. Той приседна на ръба на леглото и се загледа в Миранда.

Всъщност не му се налагаше да избира между нея и кариерата си. Вече бе направил своя избор, когато остана в страната и рискува да загуби работата си. С какво сега бе по-различно? Или искаше да живее с нея, или не, и ако отговорът бе да, пътят пред него изведнъж бе пределно ясен.

5 — 6 МАЙ 2011 Г. МИРАНДА

Миранда лежеше будна, загледана в съпруга си, който тихо дишаше в сумрачната им спалня. Как можеше да спи в такъв момент? Но тя бе благодарна, че може да го съзерцава незабелязано, без някой да ѝ пречи. След завръщането си се носеше из тяхното партньорство, из брака им сковано, автоматично. Смътно осъзнаваше, че любовта ѝ към него все още е жива в нея, но бе останала студена, недостъпна, като ДНК на динозавър, затворена в кехлибар. Той беше мил, търпелив и се вслушваше в нея и тя му бе признателна. Но усещаше устните му върху своите сухи и чужди. Не желаше да я докосва. До тази вечер. Тази вечер черупката около сърцето ѝ бе разчупена и оттам рукна желанието, което бе изгубила надежда, че ще преоткрие.

Вероятно бе заради вестта, че може би (*insha'allah, insha'allah*) скоро и завинаги Лулоа ще бъде нейна — ще бъде тяхна. Когато Фин ѝ сподели плана си, тя протегна плахо пръсти към лицето му, към очите, към страните му, неспособна да изрази с думи благодарността си, надеждата си. След това се вгледа в очите му, търсейки съмнение, колебание, но не откри никакво и се наведе, за да го целуне. Колко време бе минало, откакто се бяха любили за последно? Но телата им си спомниха, проговориха си отново, откриха това, което някога идваше толкова лесно при тях. Кожата му бе мека, без мирис, ребрата му бяха по-очертани, отколкото тя помнеше. Потъна цялата в него, стопли се, стана пак човек, гладна за нежност. Ето го отново, Фин, когото бе забравила как да обича. Но сега си спомни. Искаше ѝ се да отвори всичките си рани и да ги промие със сълзите си.

Когато най-сетне се отпуснаха неподвижно в леглото и дишането им се успокои, а потта им се бе изпарила в пустинния въздух, Миранда се завъртя настрани в ръцете му.

— Скъпи — каза тя и погали внимателно лицето му с лявата си ръка, — мислиш ли, че сега вече можеш да ми разкажеш за Афганистан?

Освободен от бремето, което бе носил сам толкова дълго, Фин заспа дълбоко, непробудно. Но сънят не успяваше да покори Миранда, която лежеше, загледана в мъжа си, и се опитваше да сглоби тази история с останалата част от живота му, с всичко, което се бе случило, откакто се бяха срещнали. Какво чувстваше? Вихрушка от емоции, смесица от състрадание и съжаление, любов и тъга. Не чувстваше гняв, не го винеше. Мислеше за обречената Шарлот и екипа от нейните обречени спасители. Нямахше как да свали отговорността за тези смъртни случаи от раменете на Фин. Мъжът ѝ никога нямаше да спре да изпитва тази болка; тя щеше да живее в него, като върха на отровна стрела, забит прекалено дълбоко, за да бъде изваден.

Странно е, но мисли по-дълго за момичето, за омайната Афсун, с нейните дълги крака и тъмни очи. Ако Фин не бе споделил плановете за операцията с нея, ако тя не бе казала на брат си, дали, в крайна сметка, щяха да се оженят? Дали Фин щеше да я убеди? Дали той спеше сега до Миранда само защото се бе доверил на това момиче и тя го бе предала? Колко различен можеше да е животът им. Какво бе станало с Афсун? Дали той някога се бе опитвал да разбере? Миранда искаше да научи. Ако Фин не знаеше, тя щеше да проучи сама. Струваше ѝ се важно да разбере дали Афсун бе оцеляла, дали е намерила някакво щастие. Добре. Можеше да почака. С малко късмет, щяха да имат време за това.

6 МАЙ 2011 Г. МИРАНДА

Двете експлозии бяха през седем минути. Първият трясък ги събуди и Миранда буквално прелетя половината коридор към стаята на Кресиди, преди да осъзнае, че експлозията не е в къщата. След като надникна и видя момичетата, които, колкото и да бе удивително, все още спяха в кошарата, във формата на изкривен ин-ян — глава до крака и крака до глава, тя се спусна обратно към спалнята. Фин стоеше гол до прозореца, притиснал до ухо мобилния си телефон.

— Мисля, че е самолет.

— Самолет? — Миранда не разбираше. — Катастрофа?

Бяха само на няколко километра от летището.

— Не, по-скоро свален. Звукът беше твърде познат.

— Какъв самолет?

— Не знам. Все още не знам нищо. Може да е...

Телефонът в ръката му извибрира.

— Тъкър — каза той, докато вдигаше.

Беше самолет, търговски пътнически самолет, излитащ от летището на Арнабия. Тъкър смяташе, че е бил вътрешен полет, но не беше сигурен. Според охраната на летището на борда му бе имало повече от сто пътници. Беше се разбил в края на града, падайки върху цял квартал.

Фин още говореше по телефона, когато ударните вълни от втората експлозия разтредоха капаците на прозорците на спалнята им.

— Божичко, Тъкър, какво беше това?

Остана, заслушан в отговора за момент, след което остави телефона на перваза на прозореца.

— Почни да приготвяш багажа — каза той рязко, обръщайки се към Миранда. — Ако това беше друг самолет, се налага да обявя евакуация. Всъщност, без значение какво ще се окаже, трябва да се евакуираме.

Беше ясно, че го бе очаквал; не беше изненада за никого. Няколко вечери бяха обсъждали възможността и механиката на евакуация, но

Миранда никога не бе вярвала сериозно, че ще се случи, преди да свърши срокът на назначението му. Оставаше им толкова малко време.

За момент остана неподвижна, затрупана под тежестта на последните им планове, които се бяха разпаднали за секунда пред очите и.

— Искаш да кажеш, че това е война. Това означава... Това е.

Фин кимна, навлякъл вече боксерките си и бяла тениска.

— Трябва да слеза долу и да проведе няколко разговора. Искам всички да се заключат, докато не разберем какво се случва. Ако е възможно, ако хората успеят да стигнат дотук — местните сигурно ще блокират пътищата — малко по-късно ще проведем среща, само отговорниците за кризисните ситуации. Пригответи куфар, само един. Паспорти, малки ценности. Ще дойда веднага щом науча повече. Просто... Бъди готова. Имаме около четиридесет и осем часа, бих казал. И мисля, че се подразбира от само себе си, но никой не бива да напуска къщата.

— Ще тръгнем заедно? Всички?

— Знаеш, че не мога да тръгна, докато всички други не заминат.

Видя, че лицето ѝ се сгърчи от болка, пусна панталоните си на пода и пристъпи към нея.

— Съжалявам, скъпа — прегърна я той и притисна студеното и, все още голо тяло плътно до себе си. — Не бих се разделил с теб нито за секунда, ако имах избор. Но трябва да бъдем търпеливи.

— Но... — Тя притисна длани към гърдите му и наклони главата си назад, за да го погледне. — Лулоа. Тазкия. Ще можем ли да ги изведем от страната?

— Ще опитаме.

Нямаше колебание в гласа му. Той бе създаден за такива ситуации. Нищо не изостряше ума му както кризата. Прочистване на път през хаоса, успокояване на служителите, планиране на стратегии за спасение — всичко това го зареждаше като наркотик.

— Чуй ме. Ще направим това, което бяхме планирали да направим за Лулоа и Тазкия. Просто ще стане малко по-рано, отколкото предвиждахме. Ще им издадем ВДП още тази сутрин; Сали ще помогне. С тях поне ще ги измъкнем от страната. Вероятно ще ми е нужна една седмица, за да затворя посолството, а след това ще се срещнем в Джибути или Дубай, или в Бейрут, или където и да бъдете

евакуирани. Ще заминем заедно за Лондон и оттам ще оправим нещата.

Временните документи за пътуване щяха да заместят паспортите и да позволят на Лулоа и Тазкия, която щеше да бъде представена като майка на детето, да минат през четири страни, стига последната да е Великобритания. Незаконното им издаване, както щеше да бъде в случая с мазрукско сираче и една гражданка на Мазрук, можеше да струва работата на Фин. Шансовете да бъдат разкрити бяха високи.

— Скъпи. Сигурен ли си?

Въпросът се отнасяше не само за Фин, но и за нея. Сигурна ли бе, че иска да приеме саможертвата му? Тя щеше да го лиши от всичко, за което бе работил, щеше да покани бавното разложение на вината и обвинението в брака им. Но оставянето на Лулоа тук не беше вариант за никого от тях.

Телефонът на Фин избръмча отново и той я пусна, за да го вземе. Този път беше Дакс. Без да откъсва очи от Миранда, Фин го изслуша.

— Ясно. Подозирах, че е така. Колко души е имало вътре? Говорихте ли с американците? — Заслуша се пак, този път по-дълго. — Ще се обадя на посланика. Ще се срещнем в офиса в резиденцията, веднага щом е безопасно.

Всеки път, когато посолството трябваше да се затвори от съображения за сигурност, персоналът работеше от допълнителния офис, който се помещаваше в мазето на резиденцията. Лабиринтът от стаи, оборудвани с прашни бюра и столове, копирни и факс машини, както и няколко заключени картотеки, бе не особено приветлив, но изненадващо огромен. Имаше дори и конферентна зала и малка кухня. Миранда бе ходила там само два пъти; мястото не бе особено привлекателно за разходки.

— Летището е в пламъци — каза Фин, след като затвори телефона. — Вероятно резултат от няколко самоделни взривни устройства. Което означава, че няма никакъв шанс за евакуация по въздуха; не че бихме могли да си го позволим, така или иначе. Но американците може и да опитат; те имат фантастични хеликоптери. Чуй ме, Мира. Ще звънна на американците тази сутрин, ще говоря с техните хора и ще разбера кога започват. Ако те ще се евакуират преди нас, ти тръгваш с тях.

— Но...

— Говорихме за това.

— Ще вземат ли Лулоа и Тазкия? Въпреки че на техните временни документи ще пише, че са британци?

— Имаме споразумение със САЩ да вземат и британци, ако ние не разполагаме със средства за собствена евакуация.

— Но ние ще имаме.

— Да. Но американците имат допълнителни места. Винаги имат. Ако не ги вземат с теб, могат да дойдат по-късно с нас.

— Но другите хора в посолството ще се зачудят за Лулоа, нали, за документите? Те са я виждали. Тази и Лулоа не могат да тръгнат с хората от британското посолство, защото ще бъдат разкрити.

Фин се умълча и смръщи чело.

— Вярно. Добре. Разбира се. Просто ще се надяваме, че американците ще ги вземат. Виж, ще има достатъчно хаос при измъкването ни оттук, без значение колко организирани са самите американци. Може дори да не обработят напълно имиграционните документи, докато не излезете вече от страната. Просто се налага да рискуваме; няма друг начин. Не и сега.

Миранда кимна. Нямаше смисъл да протестира. Ако имаше друг начин, Фин щеше да го знае. Съединените щати — страната, която бе напуснала преди години — бяха единствената им надежда.

6 МАЙ 2011 Г. МИРАНДА

Миранда бе коленичила на пода в стаята на Креси и вадеше дрехи и играчки от чекмеджетата. Дъщеря ѝ стоеше до нея и я наблюдаваше с любопитство. Тазкия, която нямаше нужда да пренарежда малкото си вещи, си играеше долу в трапезарията с Лулоа.

Трудно ѝ бе да реши какво да вземе. Съвсем малко дрехи, каза си Миранда. Предимно снимки, няколко играчки и книги, памперси. Мечета. Прегледа дрехите на Кресида, отдели бебешките неща, които ѝ бяха омалели: първите ѝ гащеризони, покрити с маймуни и лъвове; малка вълнена шапка във формата на ягода; ръчно плетен арански пуловер^[1]. Дали някога щеше да види тези неща отново?

— Виж, Креси — каза тя, като издърпа вълнено животинче от най-долното чекмедже. — Това е овцата, която използвахме, за да можеш да заспиш нощем.

— Как? — попита Креси. — Как?

Вече бе толкова висока, че Миранда все още се стряскаше понякога. Всяка част от нея бе по-дълга и по-тънка; лицето ѝ бе загубило част от своята закръгленост. Само очите ѝ бяха същите, големи и зелени, с дълги мигли като на баща ѝ.

— Тя издава звуци, чуй, ето така... — Миранда завъртя ключа на гърба, докато се разнесоха звуци, подобни на лек дъжд. — Знаеш ли какво е това?

Кресида се протегна към овцата и се заигра с ключа, докато животното започна да се тресе, издавайки ритмичен звук.

— Този звук ли?

— Това е биенето на сърцето на мама. Трябваше да те успокои, защото това е звукът, който си чувала, когато си живяла вътре в мен.

Кресида долепи овцата до ухото си и слуша притихнала няколко минути.

— Как така съм живяла вътре в теб? — попита тя.

Миранда сложи ръка на корема си.

— Ето тук. Ти живя точно тук. Ще ти покажа...

Допълзя на ръце и колене до библиотеката и извади фотоалбум от долния рафт.

— Виж, *habibti*, това си ти.

Имаше повече от десетина снимки от ултразвуковите прегледи — всеки път, когато ходеше на преглед, ѝ правеха нова снимка. Определено отиваха в багажа. Кресида се загледа изумено в снимките.

— Това аз ли съм? — каза тя, проследявайки с пръсти очертанията си в петия месец, съвършено заоблената си глава, малките огънати крачета.

Миранда извади още един албум, със снимки от цялата си бременност, и трети — с първи снимки на Кресида, когато тялото ѝ все още бе покрито със защитната жълта мазнина, и тя гледаше с широко отворени и объркани очи. Момичето разгърна с любопитство страниците.

— Мама? — посочи тя снимка, на която се виждаше изтощената Миранда с подпухнали очи, държаща спящото дете. — Моята мама?

— Да, скъпа. Това е твоята мама. Това съм аз. Аз съм твоята мама.

Кресида се втренчи намръщено в снимката и след това обратно към нея, сякаш ги сравняваше.

— Мама — повтори тя замислено, неопределено. Но когато Миранда докосна раменете ѝ, тя се отпусна с доверие в прегръдката ѝ.

[1] Вид пуловери, чието име идва от остров Аран, край бреговете на Ирландия. Стилът на плетене е характерен, с преплитащи се плитки. — Б.пр. ↑

8 МАЙ 2011 Г.

ФИН

Градът едва излизаше от сянката на нощта, когато Фин пристигна в посолството. Той бе първият в оградената крепост, сияеща в бяло под първите лъчи на слънцето, освен охраната, които подскачаха от крак на крак, облечени в анораци и с антифони на ушите, и потриваха длани една в друга, за да ги стоплят. След като мина през охраната, Фин отвори с ключовете си всички офиси. Скоро евакуационният екип щеше да се събере, за да координира извеждането на британските граждани от страната. Искаше да е подготвен.

Миранда, Тазкия и момичетата бяха напуснали Резиденцията точно преди него, в една от бронираните коли, охранявани от двама пазачи. Щяха да отидат до Американското училище в периферията на града, сборния пункт за евакуацията на САЩ. Оттам — след хаоса на дългите опашки, продължителното чакане и представянето на документите — щяха да се присъединят към конвоя до брега, на около два часа и половина с кола. Там щеше да ги чака един военен кораб. Получаването на ВДП не беше толкова сложно, колкото си бе представял. Той обясни на Сали, че Тазкия е в непосредствена и сериозна опасност, вероятна жертва на „убийства на честта“, и че Лулоа е нейна племенница, чиято майка наскоро е починала след дълго боледуване. Сали му вярваше и не го разпитва много.

Сега, нетърпелив да се присъедини към семейството си, той искаше да е сигурен, че британската евакуация ще мине възможно най-гладко. По всяка вероятност — заради тези фатални ВДП — това щеше да бъде последният му акт като посланик.

Когато мина през консулския отдел, Фин забеляза светлина в един от офисите. Можеше ли Сали да го е изпреварила? Не би се изненадал; тя често идваше по-рано, а днес вероятно щеше да бъде най-натовареният ѝ ден. Но светлината не беше от нейния офис; една служителка от тукашния персонал бе оставила светната лампата на бюрото си. Фин я загаси и продължи към офиса на Сали, който бе в съседство. Зората си пробиваше път през прозорците, ярките ѝ пръсти

се прокрадваха по карамеловата повърхност на бюрото. В равна редица в горната му част бяха подредени десетина наскоро издадени паспорти. Обикновено щяха да бъдат заключени в сейфа, но Фин се досети, че Сали е искала да ускори възможно най-много хората. Всички паспорти, останали тук след евакуацията, вероятно щяха да бъдат унищожени.

Взимайки по две стъпала наведнъж, той се качи в кабинета си; само още няколко дни. Застана зад масивното махагоново бюро и огледа стаята, за да запамети невпечатляващия с нищо интериор. Големи черни кожени кресла и мека мебел в тон. Стъклена масичка за кафе, отрупана с мазрукски вестници и списания. Миниатюрни знаменца на Великобритания и Мазрук, развяващи се от дървената поставка на бюрото. Вдигна чашата, която Миранда му бе донесла при едно от пътуванията си до Сиатъл — бе украсена с картината „Звездна нощ“, но обсерваторията „Космическата игла“ бе вмъкната в шедьовъра на Ван Гог — и я пъкна в червената чанта, в която си носеше обяда.

Щеше да я отнесе у дома. Е, в това, което поне още малко щеше да бъде негов дом.

Сърцето му заби учестено, щом се сети за тръгването, за тези временни документи. На Фин му харесваше да е посланик. Обичаше разнообразието в работата, постоянното обучение, възможността да използва езиците, които владееше. Малко неща го развеселяваха така, като посредничеството при враждебни преговори и разговорите с президенти. Дори тайничко се радваше и на националните празници. Избери страна, която и да е страна, и той можеше да изтананика химна ѝ. В един идеален свят би се радвал още петнайсет години на тази работа. Нови страни, нови колеги, нови храни, нови приятели, с Миранда до себе си.

Беше облекчен, когато се отърва от дебнещата сянка на Норман, който бе загубил работата в Мали и бе пренасочен към Лондон след порнографския скандал. Все още бе възможно Норман да се раздрънка за афганистанската история в своето озлобление заради загубата на назначението си. Но не можеше да обвини Фин за картините. А и в момента това едва ли имаше значение. След незаконното издаване на временните документи за пътуване Фин нямаше да има възможност за

работа дори на края на света. За каквото и да е назначение. Това сигурно щеше да се хареса на Норман.

Самите картини бяха унищожени, макар и едва след като братовчедът на Тазкия, който работеше в митниците, бе имал достатъчно време да ги види. Нито един служител на летището не бе познал Миранда и на Фин не му беше трудно да убеди митническите служители да изгорят това светотатство. Само ако знаеха какво бе видял братовчедът на Тазкия, какво би могъл да разкаже на семейството и. Тази евакуация едва ли можеше да се случи в неподходящо време; просто се надяваше Миранда да успее да изведе Тазкия навреме.

Заобиколи бюрото си и влезе в личната си баня, за да се увери, че е прибрал самобръсначката си и крема за лице. Оголената стая — празните рафтове и голите стени — внезапно го натъжи дълбоко. На острата флуоресцентна светлина Фин се втренчи в лицето си в огледалото. Бръчките, които бяха едва видими, когато бе дошъл тук преди няколко години, сега бяха врязани в челото му, а къдриците на слепоочията му бяха изпъстрени с бяло. Болката хвърляше тъмни сенки в очите му.

— Ма'а salaama, sa'adat assafir — каза той. Сбогом, посланик. И загаси лампата.

8 МАЙ 2011 Г. МИРАНДА

Миранда приклепна в празен парцел срещу училището, държейки Кресида под мишниците, докато момиченцето пишкаше в прахта. До тях Тазкия придържаше Лулоа на бедрото си, с притеснен вид.

— Добре че ни хрумна да отидем сега — каза Миранда на дъщеря си. — Това ще бъде дълго пътуване.

Дръпна нагоре панталоните на Креси и я хвана за ръка. С другата си ръка носеше куфара, който бе пригответила за себе си и за момичетата. Тазкия носеше своите вещи в малка раница.

— Готова ли си? — попита Миранда, обръщайки се към приятелката си. Тазкия кимна сковано и те пресякоха улицата заедно. Миранда чувстваше притеснението ѝ и ѝ се искаше да хване ѝ нея за ръка, да ѝ предложи някаква утеха. Но нямаше време, а и не разполагаше с повече ръце.

Въпреки предупреждението на Фин, тя се смая от огромния брой американци, проправящи си път към предната част на имиграционните линии. Стотици, може би хиляди жени, мъже и деца се стичаха покрай тях към ръждивочервените врати на сивата сграда на училището с плосък покрив, мъкнещи куфари и бутилки с вода. Откъде, за бога, бяха дошли? Миранда почти никога не бе виждала американци в Мазрук. Възможно ли бе всички да са служители в посолството, пуснати най-накрая от затворения им комплекс? Със сигурност там нямаше начин да има толкова хора.

— Добре.

На входа на училището Миранда остави куфара на земята и пусна ръката на Креси, за да извади документите от чантата си. Ето ги: американските паспорти за нея и Кресида (двойна гражданка на Съединените щати и на Обединеното кралство), британски временни документи за пътуване за Тазкия и бебето. Когато вдигна глава и видя зашеметеното изражение на Тазкия, изведнъж бе завладяна от съмнения. Те дори не бяха дали шанс на семейството на Тази или на

Адан да реагират на случилото се. И все пак, тя бе тук. Тазкия не би дошла при нея, ако не знаеше, че е в опасност. Спомни си отново за нещастната Айла, за обгорените ѝ длани.

— Да взема ли Лулоа?

Миранда носеше един от новите си домашно направени слингове, готов за бебето. Но Тазкия просто стоеше безмълвно там и се взираше в нея.

— Тази — каза Миранда, взе внимателно детето от ръцете ѝ и го притисна до себе си. — Тази, ще се оправим. Ще бъда с теб през целия път, обещавам. Ще ми се довериш ли?

Тазкия поклати глава бавно, без да откъсва очи от нейните.

— Не мога да дойда — каза тя категорично. — Не мога.

Паника прониза сърцето на Миранда.

— Тази, трябва! — провикна се тя. — Ти си в опасност тук. Ако не заради семейството си, то заради тази война; Тази, страната ти е на път да бъде разкъсана на две.

Дребната фигура до нея не се помръдна, краката и бяха здраво впити в земята.

— Тогава и аз ще бъда разкъсана с нея.

Вдигна ръка, сякаш за да докосне Миранда, след това я отпусна немощно.

— Ти не разбираш; за мен няма живот без семейството ми. Няма свят без семейството ми, няма страна, няма дом. Ние не сме като теб, не можем да се пресаждаме другаде.

— Но ти никога не си излизала оттук, няма откъде...

В гласа на Миранда звучеше отчаяние — отчаяние да спаси приятелката си, но и себе си. Тазкия бе причината да остане тук, човекът, който бе насочвал действията ѝ през последните няколко години. Възможно ли бе целият ѝ труд, цялото старание, цялото ѝ менторство, внимателното култивиране — всичко това да се бе оказало напразно? Нима единственото нещо, което бе постигнала, бе да тласне ученичките си към пропаст, която не можеха да избегнат?

— Всичко, което познавам, е тук.

— Но ти не можеш да създадеш нищо тук! Не можеш да бъдеш художник, не можеш да бъдеш себе си!

Тазкия я изгледа с любопитство, сякаш я виждаше за пръв път.

— Ако не мога да бъда това, което съм тук, тогава коя съм аз сега? Коя съм била през целия си живот? — Замълча, линиите на лицето ѝ изведнъж се отпуснаха, вече бе спокойна. — Мира — каза тя. — Живописиста не е живот. Четките, платното и боите не са живот. Те са удоволствие, лукс, а не самият живот.

Наведе се към Кресида, която бе седнала на куфара ѝ се преструваше, че кърми плюшеното си мече.

— Креси — каза тя и положи малката си кафява ръка върху тъмните къдрици, — грижи се за майка си. — Целуна детето по бузата и се изправи. Погледна обърканата Миранда. — Трябва да кажа още нещо. Не бива да вземаш бебето.

Миранда се взираше безмълвно в нея.

— Това е нейният дом. Хората ѝ са тук.

— Тя си няма никого! — извика Миранда. — Тази, мислех, че разбираш.

— Може да има Надя.

— Надя? — Миранда не проумяваше напълно думите и.

— Надя е от племето ѝ. Семейството ѝ ще я вземе.

— Но, Тазкия...

Защо Надя никога не бе казала нищо? Не бе дошла нито веднъж в резиденцията след спасяването на Миранда.

— Ще направиш това, което си решила, разбира се. Но трябваше да го кажа. Така че си помисли, моля те, преди да тръгнеш.

За момент Миранда забрави да диша. Как бе възможно най-близкият ѝ човек тук да не може да я разбере? Лулоа не познаваше друга майка, освен нея. И тук тя щеше да страда така, както и Тазкия, както всички местни жени, предали доброволно живота си и всички решения за него в ръцете на мъжете. Ако изобщо оцелееше. Миранда бе смазана, сърцето ѝ едва намираще сила, за да тупти.

— Ма'а салаата, приятелко моя.

Тазкия целуна още веднъж Кресида, Лулоа и Миранда, преди да се обърне и да си тръгне. Не погледна назад.

Едва след като приятелката ѝ изчезна сред тълпата от напускащи страната хора и напълно се скри от очите ѝ, почти парализираната от шока Миранда осъзна, че има нов проблем. Без Тазкия, която да се представи за майка на Лулоа, нямаше как да изведе детето извън страната. Ужасът от тази перспектива временно я накара да забрави

разбитото си сърце. Скръбта и душевните терзания трябваше да почакаат.

— Мамо, може ли бисквитка? — Кресида я дръпна за полата.

Миранда бръкна в чантата си, извади шоколадче с плодове и ядки и ѝ го даде. Лулоа изхленчи, възмутена, че е пропусната, и Миранда ѝ отчупи едно парченце. Спечелвайки си по този начин минутка спокойствие, извади телефона от джоба си и позвъни.

Трийсет минути след като затвори, Фин пристигна. Излезе от бронираната кола и притисна малък кафяв плик в ръката ѝ.

— Използвай това — каза той. — Ще се оправим с последствията по-късно. Най-важното сега е да се измъкнете.

Креси се спусна да прегърне краката на баща си, а Миранда отвори плика и зърна познатия виненочервен цвят на паспортите на Обединеното кралство.

— На кого е?

— Това не е важно. На някого, който не дойде да си го вземе.

Миранда отвори паспорта, за да види снимката. Тъмнокожо бебе, на около година, се взираше тържествено в нея. Изобщо не приличаше на Лулоа.

— Сигурен ли си?

— Спри да ме питаш дали съм сигурен — каза той с раздражение. — Мисля, че отдавна съм доказал решителността си.

— Съжалявам! — Миранда усети, че ще се разплаче. Дали това бе началото на края? — Толкова много съжалявам.

Едва сега изведнъж почувства загубата с цялата ѝ чудовищност: не само кариерата на Фин, но и целият им живот заедно, всичко, което познаваха. Всички, които познаваха. Погледна го и се опита да се усмихне.

— Тъкмо започнах да схващам тая работа със съпругата на посланика.

— Така е, справи се. — Хвана ръката и. — Трябва да се връщам.

Но не помръдна. Останаха така за миг, гледайки се с невиждащи нищо и никого другиги очи, хаосът около тях отстъпи някъде надалеч.

— Ще успеем ли? — попита тя накрая. Не питаше за кораба, нито за новата страна. Питаше за нещо по-голямо, нещо, което включваше всичко и всички тях.

— Не знам — каза Фин, като отпусна за кратко ръка на топлата главичка на дъщеря си. — Надявам се.

Тя не беше сигурна на кой въпрос ѝ отговаряше.

14 ЮЛИ 2011 Г., ЛОНДОН ФИН

Лежеше на тесния непрощаващ правоъгълник, който пазачите евфемистично наричаха легло, и се взираше към квадратните белезникави решетки на килията си. Чувстваше тесните прегради като съвсем нищожен разделител между него и множеството обкръжаващи го престъпници. Това, което ги разделяше, бе най-вече въздухът — застоялият, тревожен въздух. Но той не трябваше да прави такова разграничение, не и сега. Не беше ли тук законно, като съвсем истински престъпник? Беше и винаги щеше да си остане такъв. Това бе единственото нещо, което изпращаше тръпки на ужас по гръбнака му и го разтърсваше като повтарящ се токов удар. Не дните и годините, които щеше да прекара затворен в това пространство, вонящо на дезинфектант и мъжка пот. Беше свикнал с решетки; не бе ли живял зад решетки през последните години от живота си? Това поне бяха честни решетки, голи, откровени в намеренията си, без украса от бугенвиллии. Не, времето на свобода, когато излезеше навън, го плашеше най-много.

Какво щеше да го очаква след това, в тези бъдещи дни, в които нямаше да има стени около него, а може би и покрив? Без посланически пост, без кариера, вероятно и без шанс за друга работа. Мира... Ако беше там, тя и Креси, и да, дори Лулоа, ако го очакваха през портите на затвора след пет години — или колкото време се наложеше да остане тук, би могъл да издържи. Всъщност Лулоа трябваше да бъде там задължително; нейното присъствие бе от съществено значение за него, за да открие някакъв смисъл в това. Ако бе жертвал всичко, за да изведе това дете от Мазрук само за да го види да попада отново в гладния хаос, в бездната без майка, очаквайки челюстите на смъртта да я погълнат... Добре. Нямаше да мисли за това. Нямаше.

Все още очакваха отговора на молбата им за убежище. Лулоа бе сираче и изоставено дете от страна, в която сега бушуваше гражданска война. Да я изпратят обратно сега, би означавало сигурна смърт. А ако

я върнеха, на кого щяха да я предадат? Те не знаеха за никакви нейни оцелели роднини. Бяха казали истината в съда — или поне тази истина, която можеше да помогне на техните цели. Със сигурност никой съдия не можеше да е толкова безсърдечен, за да откъсне сираче от гърдата на жена, която го бе запазила живо с млякото, предназначено за собствената си дъщеря. Ако имаха достатъчно късмет, за да получат убежище за детето, щяха да започнат процедурите по осиновяване. Той се бе съгласил. Беше се съгласил искрено, с цялото си сърце. Не че в момента бе в състояние да бъде родител.

Те не бяха далеч от него, само на кратко разстояние по мокрия паваж, натъпкани в малкия му ергенски апартамент, който сега се радваше, че не бе продаден. Макар да бе останала сама с две малки деца в град, който не познаваше, Миранда не се бе оплакала нито веднъж. Беше му бясна, задето се бе жертвал, без да ѝ обясни напълно какво ще прави и без съгласието ѝ, но бе насочила гнева си към себе си, защото не бе предвидила какъв би могъл да е резултатът от постъпките им.

— Не можех да ти кажа — настоя той. — Не бях сигурен какво ще бъде наказанието ми, а ако не бях направил това, което направих, щяхме да бъдем принудени да оставим Лулоа там. — Тя никога не би му простила това, той го знаеше. — Справихме се с твоето пленничество, с малко късмет ще се справим и с моето.

Форин офис искаше възможно най-малко публичност, така че делата срещу Миранда и Фин бяха уредени по извънсъдебен ред. Тя се отърва с глоба за притежание на фалшиви документи за самоличност, добити с неморални намерения, но престъпленията — и съответно наказанието — на Фин бяха по-тежки.

Притесняваше се за живота ѝ в Лондон. Едно от нещата, които обичаше най-много в нея, бе американската ѝ отвореност към света, нуждата ѝ да започва разговор с непознати, което тук изобщо не се получаваше. Веднъж бе наблюдавал как се опитва да заговори жена в метрото, която четеше биографията на художник, който Миранда харесва, само за да получи смразяващ поглед и презрително сумтене. Мразеше своите островни тесногръди хора.

Но също така имаше безкрайна вяра в способността ѝ да се адаптира, постепенно да прозре отвъд каменистата външност на Лондон. Градът пазеше цветовете си добре, криеше ги като пакетчета

дъвчащи бонбони в многото джобове на костюма си. Но те бяха там. А Мира бе изследовател. Щеше да ги открие.

Не се тревожеше прекалено за Креси; тя бе малка, а децата са издръжливи на нещастия. Спомените ѝ за него, за времето им като малко сплотено семейство, щяха да останат само в сънищата ѝ. Животът с майка ѝ — и сестра ѝ — щеше да ѝ се струва достатъчен. И все пак тази мисъл го съсипваше, пронизваше гърдите му като с остър стоманен шип. Не по-малко от Мира, Креси бе любовта на живота му, незаменима и съществена. Не би се справил с изчезването на Миранда без нея. Това, че тя щеше да расте през следващите няколко години без баща — заради него, заради нещо, което той бе направил — го натъжаваше безмерно. Как щяха да станат отново някога това, което бяха? Все още го заболяваше сърцето, когато сутрин повдигаше клепачи и осъзнаваше къде се намира. Толкова дълго бе чакал Мира, толкова дълго време, само за да я загуби отново.

Пазачът Албърт (не бива да го наричаш никога Ал, ако не искаш да загубиш храната си или времето си за упражнения) дойде да отключи вратата.

— Ваше превъзходителство — каза той с мазен тон и се поклони леко. Фин не можеше да измисли подходящ отговор на тази всекидневна обида и затова, както обикновено, не каза нищо. Бе времето за упражнения. Тук се упражняваше повече, отколкото през последните петнайсет години накуп. Мира постоянно се опитваше да го накара да отиде на басейна или на бягащата пътека с нея; веднъж дори се опита да му покаже как се правят нейните специални коремни преси, но той не можа да се набере дори няколко пъти. Това беше неестествено движение за тялото му, отдавна свикнало да стои изпънато, освен ако не е съборено от удар с топка. Надигна се от леглото и мълчаливо последва тъмничаря си.

Навън в двора се присъедини към бавния парад от затворници, обикалящи по прашните камъни. Никога не бе отделял толкова много време за чисто, свободно мислене. Това поне бе подарък. Можеше да мисли за това като за подарък. Всички тези неподредени спомени, дипломатическите интриги, разpletени или все още заплетени, бяха фотографирани, но все още неподредени в албуми. Прекарваше дните си, като поставяше преживяванията върху страниците в съзнанието си, подгъваше краищата им и ги притискаше, за да залепнат.

Мира винаги се нуждаеше от нещо, към което да насочи вниманието си, картини, в които да се взира и да опознава, истории, в които да се потопи, но за него празното, безразборно състояние на ума бе лукс. Освободен от необходимостта за „стратегическо мислене“, бизнес планове и двустранни преговори, той сякаш за първи път се срещна с ума си, като че ли бе човек, когото често бе засичал на партита, но с когото никога не бе говорил. В това ново пространство имаше достатъчно място, за да размишлява за евентуалното си бъдеще. Можеше да преподава английски език в Лаос. Можеше да превежда на конгоанските министри. Можеше да учи децата от Гвиана на азбуката. Имаше достатъчно време, за да го реши. Разполагаше с месеци. Разполагаше с години. Все щеше да измисли нещо.

11 АВГУСТ 2011 Г. МИРАНДА

Виновен. Думата се впиваше около нея, докато спеше. Определяше я. Беше най-постоянният ѝ спътник, когато се пробудеше преди зазоряване, и държеше клепачите ѝ отворени през нощта. Запълваше стомаха ѝ я принуждаваше да остави храната неизядена. Беше толкова препълнена с чувство за вина, че нямаше място за нещо друго. Как не се бе досетила какво ще се случи с Фин? Как бе допуснала да бъде толкова късогледа, непросимо заслепена? Любовта ѝ към Фин, тази любов, която някога бе обляла всяка нейна клетка, се бе оказала недостатъчна. Ако го обичаше достатъчно, би разбрала. Искаше ѝ се да падне на колене и да се помоли за опрощение, за някакъв начин да свали мантията на болката, наметната на раменете ѝ.

Но никога не бе имала навика да пада на колене, за да измоли прошка от някакво божество, така че и сега ѝ бе невъзможно. След всичко, което бе сторила, нямаше желание да се превръща в лицемерка. Така. Тя рисуваше.

Апартаментът на Фин — все още мислеше като за негов — имаше само две малки спални, хол-трапезария и малка кухня. Даде хола на момичетата. Втората спалня бе твърде малка, твърде тясна за тях двете. Те трябваше да имат място да се просват по корем, да пръсват цветните си моливи и мечки и коли-играчки около тях. Нуждаеха се от маси за рисуване и тапицирани кресла, на които да четат книги. Опита се да даде на Лулоа собствено легълце, но детето отказа. Щеше да спи с Креси или изобщо нямаше да спи.

Миранда спеше в най-малката стая — не ѝ бе нужно пространство за през нощта, а по-голямата превърна в ателие. В нея имаше светлина, спасителната ѝ благодат — от наскоро поставения оберлихт и двата прозореца на срещуположните стени. Тук стоеше сега, с широко отворените прозорци, опитвайки се да намери начин да продължи, нов начин да живее. Искаше да даде обещания в картините си, обещания и кръв. Но освен това искаше да се освободи от всичко, да го изхвърли от себе си, пък било и само върху платното.

Имаха достатъчно пари, за да се справят известно време, година или две, но рязкото изпразване на банковите им сметки, откакто се бяха преместили в Лондон, я плашеше. Щеше да си намери работа. Американското училище търсеше учител по рисуване за началните класове. Работата определено я привличаше; чувстваше се уморена от възрастните, боеше се от техните присъди, струваха ѝ се досадни със своята непреклонност. Ако работеше там, момичетата щяха да получат безплатно образование. В града имаше и десетки университети, които можеше да обмисли като вариант. Художествени галерии, които можеха да приемат творбите ѝ, ако успееше да сътвори нещо интересно. Този път не амбицията я тласна към статива, а елементарното желание да оцелее — финансово, физически, психически, емоционално.

И все пак тези предизвикателства бяха странно успокояващи, също като всекидневните задължения, които имаше — да нахрани дъщерите си, да измие чиниите и да почисти петната от дрехите на децата. Нещо вътре в нея се отпусна тук, от само себе си. Това бе повече, отколкото заслужаваше. Изпитваше облекчение от тяхното падение, от напускането на пълния с привилегии живот. Спокойствието да се отдадеш на незабележимия обикновен живот.

Не пропускаше ден за свиждане в затвора и винаги водеше децата. Охраната и някои от затворниците я гледаха с любопитство и с критични погледи. Как може да водиш децата на такова място, казваха очите им. Ти си причината мъжът ти да е затворен тук, как си могла да го направиш? Но тя искаше Креси и Лулоа да бъдат всяка минута, в която могат, с Фин. Те бяха твърде малки, за да осъзнават какво е затвор, твърде малки, за да проумяват мрачността на това място, макар и не толкова малки, че да не се плашат и да не се питат защо баща им не може да се върне у дома с тях. Когато идваха, Фин им четеше „Шумът на върбите“. Креси винаги разпределяше роли на всички.

— Лулу е Видрата, аз съм Къртичко, мама е Язовеца, а татко е господин Плъх — каза тя, като накара всички да си променят гласовете, за да звучат като съответното животно.

— Скъпа — каза Миранда, — напълно съм убедена, че аз съм Плъхът^[1].

И Тазкия. Беше я обичала години преди да размаха торбата със зрели плодове към Фин, години преди Кресида и Лулоа, години преди

своя настоящ живот. Тази любов, която предхождаше всичко, която бе направила всичко друго възможно... Миранда бе извършила предателство към нея. Всяка нощ, докато лежеше сама в студеното двойно легло, правеше опис на цялата информация, свързана с това предателство, на грешките си, на неспособността си да прозре истината, сякаш ако бе осъзнала всичко това по-рано, можеше да спаси приятелката си.

Пишеше имейли на Тазкия почти всеки ден след заминаването си, надявайки се, че бяха останали интернет кафенета в Арнабия, надявайки се, че Тазкия може да стигне до някое от тях, че бе оцеляла. Първоначалните ѝ отговори бяха лаконични, но любезни. „Добре съм, отседнала при приятели. Твоя любяща приятелка завинаги, въпреки начина, по който се разделихме, Тазкия“. Миранда я беше попитала при кого е отседнала, но Тазкия се страхуваше да ѝ каже, страхуваше се от враждебни очи, които можеха да следят интернет контактите. Не е при нито една от другите ѝ ученички, написа тя. Сред хаоса на войната се бе оказало по-лесно да се скрие, въпреки че се боеше през цялото време. Надя и семейството ѝ бяха изчезнали, пишеше тя. Никой не знаеше дали са заминали на Север, за да се присъединят към бунтовниците, или са били измъкнати от дома си и разстреляни. Тазкия поддържаше все така връзка с Акила и Мариам, всички те трябваше да внимават повече от всякога да не ги заварят заедно.

След това, шокиращо, един ден написа, че е ходила при Адан. „Аз очаквах живота си с него, не можех да си представя бъдещето си без него и реших, че си струва да рискувам.“ Приятелката ѝ я закарала до кафе-сладкарница с уединени сепарета, където той бе обещал да се срещне с нея. И тя му разказала всичко, всичко. В крайна сметка, какво значение имало, след като някоя бунтовническа бомба можела да избухне над главите им във всяка една минута? Какво би могла да загуби, след като вече бе загубила семейството и репутацията си? Като по чудо, той не избухнал в яростен гняв. Може би Тазкия все пак била права, че не е като другите. Обяснила му внимателно, че чистотата ѝ е непокътната, че е благочестива, девствена и е готова да се откаже от рисуването, ако той смятал, че може да ѝ прости и да възстанови честта ѝ. След няколко дни в размисъл и молитви той се върнал при нея и подновил предложението си за брак. Следващите ѝ писма преливаха от щастие. „Ще ти пиша скоро с повече подробности,

защото чувствам, че вече съм различен човек... по-мъдър, по-зрял. Явно всички трудности ни връхлитат с причина; за да се даде възможност на истинските хора да се появят в живота ни и да ни помогнат да намерим смисъла на съществуването си.“ В края на юли беше написала на Миранда, че с Адан се готвят да отидат при семейството ѝ, за да поискат прошка от тях. Няколко квартала на Арнабия бяха заличени от експлозии, но семейството на Тазкия все още бе в безопасност. „Трябва да оправя нещата с тях, за да мога да продължа“, ѝ написа тя.

Това беше последният път, когато получи вест от нея. След като изпрати поредица от паникьосани електронни писма, на които не получи никакъв отговор, Миранда ѝ се обади по телефона, а когато и така не успя да се свърже с нея, звънна на брат ѝ Хамид, чийто номер Фин все още пазеше в телефона си. Но когато каза името си, линията внезапно прекъсна.

Опитваше се да се убеди, че мълчанието не бе задължително знак за нещо злокобно. Може би Тазкия просто не можеше да стигне до компютър, може би телефонните линии бяха взривени или тя и Адан бяха попаднали в престрелка и се криеха в някакъв примитивен подслон. Може би Хамид ѝ бе затворил, защото не желаше да продължи да влияе на сестра му. Но тя знаеше, дълбоко в костите си знаеше истината.

Миранда се потеше от необичайната жегата в този летен следобед и от усилията да накара пръстите си да се придвижат приблизително там, където искаше да бъдат.

— Хайде — промърмори си сама. Тазкия бе права за това. Веднага след като започна да възприема ръката си като пръчка, веднага след като си разреши да не контролира всяко свое движение, всичко се промени. Тези ранни усилия не бяха нещо, което щеше да покаже на света, нито дори на Фин, но бяха прогрес.

Тази не бе права за всичко; рисуването беше живот за нея. Без него тя беше безчувствена, движеше се из света като сомнамбул. Тази четка за рисуване, тази в ръката ѝ, бе единствената връзка, единствената частица от света ѝ, която бе пътувала с нея от дома на

родителите ѝ в Сиагъл до Мазрук, и после дотук, до този красив и меланхоличен град. Нуждаеше се от този простичък малък предмет.

Докато стоеше пред статива, прехвърли тежестта си върху левия си крак и притисна четката към платното, по което работеше вече няколко дни. В един ъгъл на стаята бяха подредени десетина от предишните ѝ опити, но нито един от тях не беше сполучлив. Но тя продължаваше, надяваше се, че ще успее да освети някое кътче на опустошената си душа.

Сега пред нея стоеше чародейка, гола, с изключение на корона от тънки четки, които се вееха като ореол над ситните ѝ къдрици, а от върха на всяка капеше различен цвят. Стоеше сама на пуст остров, тъмното море разбиваше гневно вълните си в бреговете му. Едната ѝ ръка бе вдигната към небето, стиснала вярната ѝ четка за рисуване; другата бе около кръста ѝ, придържаше палитрата. Около краката ѝ се бяха събрали в кръг шафраненожълти зайци с абаносови рога — митичните, ядящи хора миражи. Фантастични морски създания пореха водите с оголени зъби, а ято абабили се спускаха от небето.

От всички посоки жени в черни роби плуваха или летяха към магьосницата, като отзоваващи се на повик на сирена. Когато приближаваха, робите им се смъкваха от телата им и се превръщаха в абабили. Зверовете поглъщаха беззащитните жени. Две голи жени вече висяха от клюновете на хищните птици. Чародейката не виждаше нищо от това, потъналите ѝ в екстаз очи бяха отправени нагоре, към върха на искрящата във всички цветове на дъгата четка.

Само една жена успя да стигне до брега, съблечената ѝ роба се преобрази зад гърба ѝ в птица, дланта ѝ бе пронизана от рога на миража, а краката ѝ бяха захапани от Левиатан. Бавно, много бавно тялото ѝ бе разкъсано на части.

[1] На англ. нарицателно за „предател“, за разлика от бълг., в който се използва „къртица“. — Б.пр. ↑

ЕПИЛОГ

17 СЕПТЕМВРИ 2013 Г.

МИРАНДА

Излегнала се по гръб на влажната зелена трева в парка „Сейнт Джеймс“, Миранда се повдигна леко и се подпря на лакти, за да види как децата ѝ подреждат нещата за пикника. Креси бръкна в един от пликовете и извади ябълки, грозде и опаковки със сирена — чедър и „Камембер“, докато Лулоа подреждаше картонени чинии в края на одеялото.

— Татко обича шунка — каза Креси, ровейки в чантата. — Взе ли шунка?

— Взех — усмихна се Миранда.

Бяха купили почти всичко от любимите неща на Фин, което бе подходящо за пикник: шотландски кейк „Дънди“, сух свински колбас, шоколадчета с плодове и ядки „Кедбъри“, сайдер „Скръмпи Джак“ и прясна франзела. Лулоа се отказа от подредбата на „масата“ и извади купчината си цветни твърди картони, върху които почна да рисува с миещи се маркери. Странно, оказа се, че тя бе с художнически заложби; Кресида се интересуваше повече от животни и физически игри и всеки уикенд търчеше из близкия парк с кварталния отбор по футбол. Вкъщи си играеше най-много със своя домашен любимец заек и новия химически комплект, който дядо ѝ бе изпратил от Съединените щати; правеше отвари с него, за да „лекува повръщане, счупени пръсти и варицела“. Смръщила чело, Лулоа рисуваше фигура на мъж, вдигнал ръце над главата си и стиснал букет от някакви неравни кълба. Когато Миранда я попита какво е това, тя каза: „Балони за тати“.

Разтреперана от нерви, Миранда седна, отвори един сайдер и с наслада приветства прохладната газирана течност, спускаща се по сухото ѝ гърло. Приключила с подреждането на храната, Кресида късаше стръкчета трева и строеше малки къщи за своите играчки мечки. Миранда се надяваше, че е подготвила добре дъщерите си, че щяха да посрещнат с радост баща си и нямаше да се противопоставят на новия авторитет, от който бяха отвикнали.

Събу разсеяно сандалите си и се замисли как ли щяха да успеят да се съберат с Фин този път, как щяха да преоткрият погребаната под толкова пластове тъга интимност. Техните първи години в Мазрук, изпълнени с очарование, онези искрящи в позлата страстни часове, онова спокойно време за разговори и небрежно рисуване вече бяха далечен мираж.

Най-сетне бяха свободни, всички те, но свободата носеше следите на ужаса. Така че им предстояха още много неща, които да решат. С Фин се бяха съгласили да изчакат, докато започнат отново да споделят един и същи дом, преди да приемат следващата си стъпка. Биха могли да останат тук, където Миранда бе започнала да си създава скромна репутация сред арт средите, а момичетата бяха тръгнали на училище. Биха могли да пътуват до Океания или Гана, или Боливия, или дори някъде по-близо, до Норвегия, биха могли да започнат наново на място, където никой не ги познаваше. Или... или какво? Имаше ли значение, в крайна сметка? Без значение колко далече щяха да заминат, един малък тъмен призрак винаги щеше да ги следва.

Докато Фин бе в затвора, двамата с Миранда бяха свикнали да си пишат по няколко пъти в седмицата, разказваха си подробно как минават дните им, разкриваха душата си до дъно, за да преминат през решетките, които ги деляха. Тя му пишеше за работата си, за момичетата, за терзанията на съвестта си, а той споделяше мислите си за тяхното бъдеще и истории за неговите съкилийници и за пазачите. В дните, когато го посещаваха, никога нямаше достатъчно време да си говорят, не и в присъствието на момичетата. Но тя обичаше писмата му. Очарована от езика му, от странните обрати в изказа му, от ясната логика на мислите му, Миранда още веднъж се осмели да се надява.

„Не идвайте да ме посрещате пред затвора“, ѝ бе писал той. „Не искам да се срещна с вас на такова мрачно място.“ И така, решиха да се съберат до езерото с патиците, където момичетата сега трошаха стари кроасани между пръстите си, за да хранят птиците.

Една книга лежеше до дясната ръка на Миранда, но в момента тя не бе в състояние да чете. По някое време откъсна поглед от момичетата и забелязва позната походка по виещата се пътека. Висок мъж в дънки и синя, закопчана догоре риза крачеше към тях, размахвайки малък куфар в едната си ръка. В другата носеше букет

балони. Още преди да различи напълно чертите му, можеше да види, че той се усмихва.

— Момичета — повика ги тя. — Момичета!

Те рязко извърнаха глави от езерото, сладките паднаха от смаяните им ръце. Кресидата се спусна първа, направи няколко крачки, после спря, за да се увери, че е той. След това се понесе напред, раираната ѝ пола се вееше зад нея. Нетърпелива да настигне сестра си, Лулоа я последва на мига.

Миранда се изправи, притисна пръстите на краката си в хладната трева и усети как земята под нея отново става стабилна и непоклатима.

БЛАГОДАРНОСТИ

Безкрайна благодарност към тези хора за съветите и подкрепата им:

На моя неуморим агент Бретне Блум, който ме окуражи да напиша роман и търпеливо редактира няколко чернови.

На Крис Пуополо, моя гениален редактор в Doubleday, чиито разсъждения значително подобриха историята и писането ми.

На помощник-редактора Даниел Мейър, за неговите мъдри коментари.

На моите редактори и коректори в Doubleday, невъзпети герои, за тяхната задълбочена работа по текста.

На автора и арабист Тим Макингош-Смит, за съдействието му с арабския език и арабската митология (всички пропуски в това отношение са само мои).

На Роузмари Джеймс и Джоузеф Дж. Десалво-младши, за вярата им в тази книга от първия вариант, за тяхното гостоприемство в нюорлиански стил, за приятелството им.

На Дейв Дикън и Лойд Патерсън, двете причини, поради които живях достатъчно, за да напиша това.

На Мохамед, Юсуф и останалата част от екипа, които ме спасиха.

На целия персонал на британското посолство в Сана, Йемен.

На Марина и Адриа Мерли, които удовлетворяваха всяко мое желание в „Арте Студио Джинестреле“, идиличната италианска писателска резиденция, където довърших първия вариант на книгата.

На Нина Бал-Песут, Бил Хоумууд, Дирк Лий и Дана Маккейн, за техните разсъждения по най-ранните и най-груби варианти на текста.

На Ребека Стайл-Ламбърт, MSW LICSW MPH^[1]; Джоан Аола, MD, PC^[2]; и Мишел Мей, MS, за експертното им мнение за травмите.

На The Byrdcliffe Artist в Residence Program, за времето и пространството.

На Crown Prosecution Service, за напътствието при установяването на измами.

На неколцина безименни посредници при кризи със зложници, чиито истории бяха неоченими.

На дузина британски дипломати, които ми помогнаха с технически детайли и особености по процедурата в мисиите (отново, всички грешки са единствено мои).

На ирландския художник Кийт Уилсън, който не само говори с мен за живопис и изкуство, но и ме заведе в ателието си и ми връчи четка в ръка.

На австралийската писателка Анна Хедиган, за енциклопедичния и мозък.

На Roasters Boutique, за най-хубавото капучино в Боливия и работната масичка, която ми осигуриха.

На Ана Мария Япу, без която нямаше да имам време за работа.

На Мария Тереза Торес, за приятелството и подкрепата ѝ.

На Мария Сесилия Торес, за пространството и машината във важните моменти.

На BOSE, убиващите шума слушалки.

На моите спътници в туристическите обиколки, Ингеборг, Мишел, Мируна и Есме, за смелостта и спокойствието им.

На Ирене Колкехуанка и Хуго Маркес, за подкрепата и чувството за хумор.

На жените от A Room of Her Own Foundation, за умното, творческо и неспирно съдействие.

На Джил Коунуей Мел и Марк Мел, за отворената им врата.

На Негести, Алем, Емебет, Салаам, Юсеф и Гирма, които почти ме съсипаха с глезене и ме направиха неспособна да водя нормален живот.

На Сара Хиджази, която даде на първото ядро на тази книга време и пространство да израсне.

На родителите ми, Синтия и Гилбърт Стайл, най-въодушевените поддръжници и пиари, за които един писател може да си мечтае.

Но най-вече, благодарая на моя съпруг, Тим Торло, и на дъщеря ни, Тиадора Селест Стайл Торло, че са постоянни източници на вдъхновение и радост, както и основата, върху която градя всичко.

[1] Doctor of Medicine, Professional Corporation. — Б.пр. ↑

[2] Master of Surgery. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.